Lantz (Strassburg, 1929).

FLUCK *Béla*, festő, * Pozsony 1889 ápr. 7. Bécsben tanult s a katonai pályán működik. A bpesti képzőm. főiskolán Balló Ede tanítványa volt. Katonai és vadászképeket állított ki.

E-G. I 381

Török temetkezés emlékei Pécsett

VIII. 161.

Fluck Béla

1918/19 II.

Ferkèpzomfoiskòvk

82.l

Fluck Béla, raggambi

szül. Pozsonyban 1889 apr.
7. Osztrák gimn. végzett. Rk
1918/19. II elsőéves művész-
nőv. Balló Ede

Háromszékmegyei praemykenaei
jellegű kultura VIII. 175.

Fluck Béla, raggambi, festő; szül. 1889 márcz. 21-én Pozsonyban. Középiskolai tanulmányait a király alapítványi helyén a bécsi Theresianumban végezte. Innen a märisch-weisskircheni lovassági hadapródiskolába került, majd a cs. és kir. 6-ik huszárezredhez Klagenfurtba zászlósként nevezték ki. Jelenleg ugyanazon ezredben főhadnagy. Kisebb aquarelleket, katonai, vadászati és sport képeket fest. A Képzőművészeti Társulat 1912. évi tavaszi kiállításán Hadseregi akadályverseny, Úrlovasok a starthoz, Drag-hunt és Rókavadászat cz. vízfestményeivel vett részt.

Kiáll. tárgymutató és *Fluck András* úr szíves közlése nyomán.

MDK

Fluck Ágosta

Önrackép, festm.

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.

4o 1.

Nyirábrány (Hajdú)

Ref. faharangláb 1906-ban Nyi
tetején gömb és csillag.

/Balogh Ilona: Magyar fatorny

Fluck Ágosta MDK

Önarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

MDK

Fluck Ágosta

Önarckép

M.Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató,1937,nov.

Műcs. 4o 1.

Magyar Néprajzi Múzeum – 6000 db – 64.85783 K

Fluck Agosta

Biederm Kiall. 1937.

XXI. Islam

Ünarchep, dass

Fluk Augusta

1854

Pestő

l.

B. Bakay Márgit

György (Giergl) Alajos

Bp. 1938. 92. l.

MURÁNY

Várrom

Kéne VV 1866, 113 l.

FLUCK BÉLA

Aukción:

Fluck Béla: Troika in verschneiter Winterlandschaft.
Öl auf Leinwand, 33,5x50 cm. Sign.

München, Neumeister,
Auktion 199. November 1980.
Katalogus 1577.sz. 134. old.

ifj. Fluck Béla MDK

Rókavadászat III. vizf.

Műcsarnok 1912. Tav. kiáll.

ifj. Fluck Béla

MDK

Hadseregi akadályverseny, vizf.

Urlovasok a starthoz, vizf.

Dragóhunt, vizf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

111. Block Data

=

Nadcerpí nákadí vyrobeny, viz.

Úzkorozchodné obratnice, viz.

Přepínač, viz.

ifj.Fluck Béla

MDK

Rókavadászat III., vizf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

FLUER JÁNOS, csizmadia

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Azx Arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1,2. / V. csizmadia. 264.old

Ua U. VARGA MARIANNA: Kesteremberek Székesfehérvárott a XVIII. században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

FLUMBORT Rita

Vas-H.
1993. okt. 3

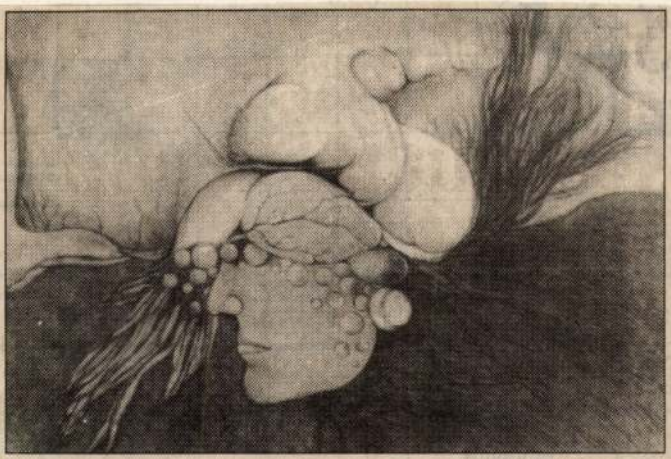

Flumbort Rita: Hosszú ősz

A nagykanizsai születésű és ott alkotó fiatal festőművésznő képei láthatóan a természet ihletéséből születnek, némi titokzatossággal, szürrealista átköltésekben. Az idén — Újkígyós, Gyula és Balatonboglár után — már a negyedik tárlata nyílt meg, ezúttal Budapesten, az Eudoxia 20 galéria-garzonházban (X., Zách u. 3.). Állandó kiállítását is az Eudoxia 20 képzőművészeti gyűjtemény őrzi az óbudai Kórház utcában.

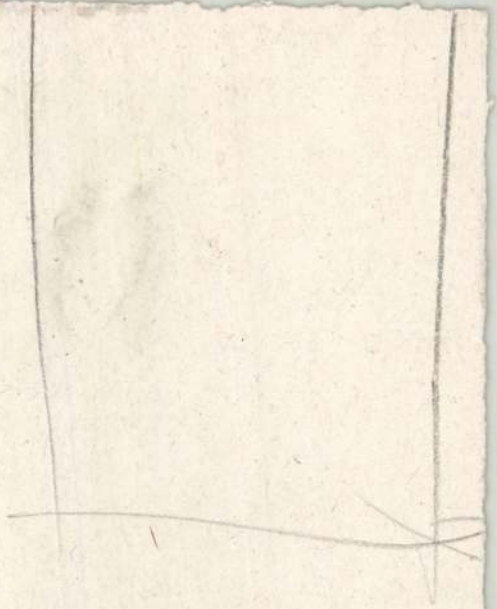

M.D.K.

Flügl Georg,lakatosm.

Pesten dolgozott.Házas.Pesten polgárjogot nyert,
1733,I.9. 246.o.

Nemesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében. 237.o.

Folia Arcgaeologica.VII.1965.Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.Bp.

FLÜGL József

Flügl (Flügel, Fligl, Fligli) József (Szül.: Pesten 1761—†Pesten 1823. okt. 31).[60] A család bizonyára né-

met földről került Pestre, mert 1803-ban a német lakatosmesterek jegyzékében szerepel,[61] de már apja Flügl György is Magyarországon (Budán) született, és 1733-ban kapta meg a pesti polgárjogot.[62] Flügl József 1795. jan. 14-én lett céhes mesterré,[63] és 1797. febr. 13-án kapta meg a pesti polgárjogogot.[64]

Pereháry 1985

161.-162.

állalat, Bp. 1962.; Arthur Honegger: *Zene-*

ezései, naplói: *Albrecht főhercegnél,* 1932.
1943. júl. 7.; *Vacsorán Vorosilov marsallnál,*
etőmmel: Magyar Nemzet, 1989. július 22.,
29.) Megjelent: Újhold Évkönyv, 1990/2.
el, 1947. szept. 13.; *Napló, 1956. szept. 6.–*

üvészeti Múzeum főigazgatójaként megfo-

(Ártinger János) községi írnok volt Katy-
ján. Anyám (Oltványi Erzsébet), meghalt
n nem tudtak továbbtaníttatni 1907–1910-
edésben inas, 1912-ig pedig segéd voltam.
magánúton elvégeztem a gimnáziumot és
odtam. 1919–1920. júl.-ig a budapesti egye-
doktorrá avattak. Elvégeztem a budapesti
ig az Országos Földműves Szövetség titká-
t a Vérmezőn több mint húszezer paraszt
tisztviselője voltam, mint titkár, cégvezető,

5. júniusában pénzügyminiszternek, 1945.
1947. júliusában rk. követnek és megha-
ecemberében a Magyar Nemzeti Múzeum
eti Múzeum főigazgatójának neveztek ki.

lapártnak. 1930-tól a mai napig alapító és
an én alakítottam meg a párt polgári tago-
szabadulás után (követté történt kinevezé-
majd Nemzetgyűlési képviselő és budapesti
tikai Bizottságnak, a parlament pénzügyi
áris Unió magyar csoportjának, elnöke az
z I.U. egyiptomi (kairói) konferenciáján a

r Köztársasági Érdemrend nagykeresztjét,

F M ill. F Mus, könyvkötő
--- ---

Hét lövöldi karthauzi kölostorban bekötött könyv. Az 1489-es nyomtatvány/jegyz.6.sz/kötésének/XXV.t./keretdisze már a legelső 1478-as/XVI.t2./kötés keretében szerepelt-Az 1478-as könyv jelzése: F M 1478. 30.old

B.KOROKNAY ÉVA: A Lövöldi karthauzi kölostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp, 1960

F M. ill. F M us, könyvkötő

A lövöldi kolostorban készült eddig ismeert kötések alapján elkészitettük a motivumtáblazatot, mely egyben a kolostorban használatos könyvkötőszerszámok-bélyegzők-rekonstrukciója is. /XVI.t.l./. 32.old

B. KOROKNAY EVA: A lövöldi karthausi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp, 1960

F.M. ill. F.M.us, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv táblájáin évszám van. Az Egyet. Könyvtár 1486.os kötetén a diagonális szerkesztés érvényesül. A felület vonalakkal osztott. Ugyanez az elv jelentkezik a "lövöldi Corvina" hátsó tábláján is. XX. tábla XIV. tábla. 30.old XXIV tábla

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F.M. ill. F.M.us,könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv tábláján évszám van.Az Egyet.Könyvtár 1486-os kötetén a diagonális szerkesztés érvényesül.A felület vonalakkal osztott.Ugyanez az elv jelentkezik a"lövöldi Corvina" hátsó tábláján is. XX.tábla. Fekete repr. Szöveg:30.old

B.KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F.M. ill. F.Mus, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv tábláján évszám.van.Az Egyet.Könyvtár 1486-os kötetén a diagonális szerkesztés érvényesül.A felület vonalakkal osztott.Ugyanez az elv jelentkezik a"lövöldi Corvina" hátsó tábláján is. XXIV.tábla,Fekete repr. Szöveg:30.old

B.KOKOVAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F M ill F Mus, könyvkötő

Jegyzék a lövöldi Karthauzi kolostor kötéseiről:
4.-Bpest,Egyet,könyvt.Inc.139./Hain 1946/.
Tartalom: Augustinus Opuscula
Nyomtatás: Velence, 1483.
A kötés jelzése: "F Mus" 1486. 32.old.

B.KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi ~~kla~~ kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigoienses, 1960
Bp, 1960

F.M. ill. F.M us, könyvkötő
---- ----

Jegyzék a lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről:
1.-Esztergom,Főegyházmegyei könyvt.l.l.s.l.e.a.-Tartalom
Nicolai de Lira Postilla.-
Nyomtatás: hely és év nélkül.
A kötés jelzése:"F M"- 1478.- 32.old

B.KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi ~~kk~~ kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigoienses, 1960
Bp, 1960

F M ill. F Mus, könyvkötő

Hét lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv. Az 1491-es nyomtatvány/jegyz. 7./kötésének /XXVI. t./keretébe lévő négyszögű díszeket viszont az egyik 1484-es kötésen látjuk látjuk, de a minta felének lenyomata szerepelt már szintén az 1478-as kötésen is. 30.old.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom évlapjai, Annales Strigoienses, 1960
Bp, 1960

F M . ill. F Mus, könyvkötő

A lövöldi karthauzi kolostor hét könyvének kötései 1488-ig évszámosak és szignóval vannak ellátva. Ez az F M.ill.F Mus szignó eszünkbe juttatja az "Asceticus értekezések" Frater Matheusát, nem lehetett-e ő a kolostor scriptora és könyvkötője egyszemélyben?.-31.old

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kis kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom évlapjai, Annales Strigoienses, 1960
Bp. 1960

F.M. ill. F.Mus, könyvkötő

Öt lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv évszámos és egyet kivéve "F.M." ill. "F.M us" jelzéssel vannak ellátva. Két köteten sem évszám, sem jelzés. Ezek nyomtatási időpontja: 1489 ill. 1491 terminus post quem-ként jelentkezik. Ugyanazok a bélyegzők szerepelnek rajtuk, mint korábbi köteteken. 30. old.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25. old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses 1960
Bp. 1960

F M ill. F M us. könyvkötő

Hét lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv. Az 1478-as nyomtatvány/jegyz.6.sz./kötésének /XXV.t./keretdísze már a legelső 1478-as XVI.t.2./kötés keretében szerepelt.-Az XX 1478-as könyv jelzése: F.M. ill. 1478. Szöveg: 30.old.- XVI.t.2.-1478-as jelzésű kötéstábla hátlapja.- Fekete repr.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses 1960
Bp. 1960

F M ill. F Mús, könyvkötő

Hét lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv. Az 1491-es nyomtatvány elülső kötéstáblájának kompozíciója annyiban tart rokonságot az 1484-es kötés előlapjával, amennyiben a tükröt itt is Kereszt idom tölti ki /XXVI. t/ Itt azonban az uj stilusperiodusnak megfelelően az fonadékból alkotott 3L. old. Az 1484-es F M jelzésü.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25. old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses 1960
Bp. 1960

F M ill. F Mus, könyvkötő

Az emlékanyag alapján a lövöldi karthauzi kolostor könyvkötőműhelyének 1478 és kb. 1500 közötti tevékenységét ismerjük. 1488-ig a gotikus kor, utánaa reneszánsz kor E két kor a fejlődés mellett két különböző szerzetes könyvkötő személyéhez is kapcsolódik. Az első az F M. szignju. 31.old.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses 1960
Bp. 1960

F M ill. F.M us, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv táblá-
ján évszám van. Az egyiket 1478-ban kötötték be.-
XVI. tábla. 1478-as jelzésű kötéstábla hátlapja.
Fekete repr. Szöveg 29.old

B. KOROMPAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 29.old

Esztergom évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F M ill. F Mus, könyvkötő

Hét lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv. Az 1481-es nyomtatvány/jegyz. 7./kötésének/XXVI. t./keretében lévő négyszögü diszeket viszont az egyik 1484-es kötésen látjuk, de a minta felének lenyomata szerepelt már szintén az 1478-as kötésen is.-30.old. XXVI. tábla: 1491-es nyomtatvány kötésének elölapjáról készült levonat. Fekete repr.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F M ill.F M us, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostori könyv táblaján évszám van.Egyiket 1478-ban,másik kettőt 1484-ben kötötték be. /XVI-XVIII.tábla és XIX.tábla/.Az első kettő azonos felépitésü,a táblafelületet diagonális sávokkal ruta alaku mezőkre osztott.Az elsőnél a sávok Mária iraszalagok, az utóbbinál Z alaku fonadék diszből alakulnak. 29.old.

B.KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F.M. ill. F.M us, könyvkötő

Jegyzék a lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről:
3.-Szombathely, Egyházm. Szemináriumi könyvt. Inc. 13. Hain 8007.!.
Tartalom:-Gregorius Nonus, Nova decretalium compilatio cum
Nyomtatás: Velence, 1479.
A kötés jelzése: "F Mus" 1484. 32.old.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F M ill. F Mus, könyvkötő

Hét lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv.-Az apró, egyenes és hajlitott pálcikákból összeállitott fonadékdisz már ~~kr~~ 1478 óta szerepel a mintakészletben, ezekből alakitották az évszámot és a betüket. Ezt a fonadékdiszt/Flechtwerk/szokták a reneszánsz kötések általános ismérveként megjelölni.-Az 1478-as F M jelzésü.
30.old.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F.M. ill. F.M.us, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv táblájáin évszám van. A szombathelyi Főegyházmegyei Könyvtár 1484-es kötetének elő és hátlapja más. Az előlapot rombusidom tölti be, előfordul késő gótikus köteseken. - A hátlapon keresztidom, sugarasan körülvett rozetták. Szabadabb tervezés, a kompozició mind egyénekkxxxibbé válik. 30.old.

B. KOKOVAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

F M ill. F M us, könyvkötő
--- ----

A lövöldi karthauzi kolostorban készült eddig ismert kötések alapján elkészítettük a motívumtáblázatot, mely egyben a kolostorban használatos könyvkötőszerszámok-bélyegzők-rekonstrukciója is. 32.old.
XVI. tábla, 1.-A lövöldi karthauzi kolostor könyvkötészetének mintakészlete.- Feketa repr.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960.
Bp. 1960

F M. ill. F M us, könyvkötő

Több lövöldi könyv ktéstáblaján e szignók. Felmerülhet az a lehetőség is, hogy ezek tulajdonjelzések, de karthauzi szerzetesnek magántulajdona még könyv sem lehetett. Talán külső megrendelőnek készültek? - De a kolostor intenziv belső élete, távoli volta, elszigeteltsége nem tőszi valószinüvé e feltevést. 32.old.

B. KOROKNAY ÉVA: A lövöldi karthauzi kolostor kötései-ről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960.
Bp. 1960

F M ill. F M us, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv táblaján évszám van. Az egyiket 1478-ban kötötték be. XVII. tábla. Az 1478-as jelzésű kötéstábla részlete. r. M. szigno. Fekete repr. - Szöveg: 29. old

B. KOROKNAY ÉVA: A Lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25. old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp, 1960

F.M. ill. F.M.us, könyvkötő
--- ---

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv táblaján évszám van. Az egyiket 1478-ban kötötték be.
XVIII. tábla. 1478-as jelzésű kötéstábláról készült levonat részlete. /előlap/-Fekete repr.-Szöveg:29.old

B. KOROKNAY ÉVA: A Lövöldi karthauzi kolostor kötéseiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp, 1960

F.M. ill. F.M.us, könyvkötő

Négy lövöldi karthauzi kolostorban bekötött könyv táb-
láján évszám van. Kettőt 1484-ben kötöttek be.
XIX. tábla 1484-es jelzésü kötéstábláról készült levonat
részlete. /előlap/. Fekete repr.-Szöveg: 29.old

B. KOROKNAY ÉVA: A Lövöldi karthauzi kolostor kötés-
seiről 25.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp, 1960

Fobentz György

Az egri irgalmasrend klastromának refektoriumában a nesheny oldalak egyik ivmezőjében Fobentz György bécsi festőnek 1753. keszült képe az Utolsó vacsora, van.

Szeger 42.1.

Szmrecsányi M:

Eger és környékének rétsl. kalauza

Bp. 1925

Simonyifalvai vándorkvt. IV. 262

Fabinyi Tibor egyháztörténész, az evangélikus múzeum igazgatója

- Fabinyi Tibor egyháztörténész, evangélikus muzeum igazgatója. Attekintése van az evangélikus egyházi műkincsekről, épp ugy, mint az Evangélikus Egyház kezében lévő nemegyszer épitészetileg is nagyon értékes épületekről. Milyen lehetősége van az Evangélikus Egyháznak a müemléktemplomok fenntartására?

- Evangélikus Egyházunk országunkban, mintegy 4 %-nyi lakósság van, olyan templomokkal rendelkezik, melyek az országos templomállagnak is kb. egy négy-öt százalékát teszik ki. Ezek között jelentősek a müemléktemplomok első helyen, devannak müemlékjellegü és városkép jelentőségü templomaink is. Mi mindenképpen azon igyekszünk, hogy lehetőség szerint saját erőnkből ezek megmaradjanak. A forrást, az anyagi forrást ugy teremtjük elő, hogy lehetőleg a hivek áldozatkészsége, a gyülekezet maga érezzen feldlős séget érte, ez meg is történik, tehát egyszerüen a perselypénzből és a hivek önkéntes adományából, mint ahogy ma nincs is egyházi adó Magyarországon, hanem saját önkéntes alapon megy az egész gyülekezet fenntartása, ezt igyekszünk átvinni a templomokra is. Ez a saját belső

1979. dec. 5. Televízió 22,00 /Lné/
Kirokdink is látni fogjak. - 6-

forrás azért szerény, ahhoz, hogy nagyobb és komolyabb épitkezéseket vagy renoválásokat hajtsunk végre. Épp itt a nemeskéri templom is a legjobb példa rá, hogy az Országos Müemléki Felügyelőség nagyon nagy segitséget nyujt nekünk. Itt is 3-4 millió forintnyi összeggel járult hozzá a nemeskéri templomhoz, és még emlithetnék legalább 8-lo olyan templomot, amelyhez ő ad kisebb vagy nagyobb segitséget.

- Az érsekségnek a karbantartó részleg müködtetésével az a szándéka és feladata, hogy minden, lehetőleg minden egyházi használatban lévő müemléket állagmegőrzését biztositani tudja. Sajnos néhány olyan müemléki épületünk is van területünkön, ami használaton kivül van. És az a tapasztalatunk, hogy amit nem tudunkhasználni, nem tudjuk fenntartani sem. Példa erre a hármas utról látható pusztaszikszói kápolna, ez 1964-ben még müködő, legalábbis berendezett kis templom, kis kápolna volt, hogy a mai állapot mi, azt láthatjuk a filmen.

Ezeknek a sorsáról már az Egyházmüvészeti Tanács is tanácskozott. Nagyon sok esetben az az egyetlen megoldás, hogy a Felügyelőség törli a müemléki listáról, jegyzékből és lebontjuk. A dormándi templomunk, az arra példa, amit mi a müemlékvédelemnek hatékonyabb eszközének tartunk, mégpedig a gondos egyszerü karbantartások elvégzését. Talán ez a leghatékonyabb müemlékvédelmi munka, a kis hibákat azonnal kijavitani kisköltségen, nem megvárni, amig milliókért lehet egy épület felujitást elvégezni.

- A karbantartó brigád nemrég fejezte be a most látott egyházasgergelyi templom helyreállitását. A vakolat leverése után románkori és gótikus részletekre bukkantak. A munkák eszmei irányitását és müvezetését az Országos Müemléki Felügyelőség munkatársai végezték. Azonban egy ilyen helyreállitásnál a hozzáértést, a szakértelmet, a helyszinen dolgozók sem nélkülözhetik. A közös értékek védelmére, a szorosabb együttmüködés kialakitására hozta létre a Magyar Püspöki Kar, az Országos Egyházmüvészeti és Müemléki Tanácsot.

- Érsek ur! Milyen szerepe van ennek a Tanácsnak, az értékes egyházépületek megőrzésében?

- A Tanács a Magyar Püspöki Karnak a bizottsága, amelyik azért alakult meg, hogy összefogja, a második vatikáni zsinat által előirt egyházmegyékben is létrejövő, egyházmüvészeti bizottságoknak a munkáját, és elsősorban a papságnak a figyelmét forditsa rá a müemlékeink megőrzésére és ápolására, másrészt van egy más célja is, hogya ma bekerülő egyházmüvészeti alkotások is megfeleljenek a müvészi izlésnek, és az esztétika törvényeinek. A Tanács elsősorban a papságnak a nevelésére, ha szabad igymondani, foglalkozik, elsősorban felhivja afigyelmet arra, ahol értékes müemlék van, amelyiknek a megőrzése vagy állagmegvédése problémát jelent, ugyanakkorpedig az izlésnevelés és a tudatformálás is a feladata, amelyik ankétok során történik, a tanács tagjai résztvesznek előadásokon,

és ezt az előadást igyekeznek közvetiteni, az egyházmegyék papsága felé. Külön gondunk van arra, hogy a papnövendékek is részesüljenek ilyen müvészettörténeti oktatásban, most készül majd egy külön szakkönyv, egy kézikönyv, a papság számára, amelyx a müemlékek történetét és értékét tárgyalja. Már eddig is jelent meg egy könyv, amelyik világviszonylatban isvisszhangot váltott ki, amelyik a müemlékek megőrzésének a gyakorlati problémáit tárgyalja.

- Az Evangélikus Egyház milyen formában kapcsolódik, a müemlékvédelemhez? Az épitészeti emlékek megőrzéséhez?

- Hát az elmult esztendő szeptemberében indult egy olyan lehetőség, amit a magyar állam kezdeményezett, hogy lelkészek, az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetemen müvészettörténeti kiképzést kapnak, ez négy éves ez a kiképzés, amikoris müvészettörténészekként, tanult emberekként, szakemberekként, őrájuk hárul majd ezeknek az egyházi müemlékeknek a gondozása, és nyilván ők lesznek azok az emberek, akik szakvéleményt adnak a sürgősség, vagy a karbantartás bármilyen kérdésében.

D

Focht

pesti rongorakirzitő

l.

Ezredéves kiáll katal.

1896

I B. 16. l.

Előadó művészet

L 1846: II. 189. —
1851: II. 189. —

L 1868: IV. 126. — 1870: VI. 73. — 1871: VI. 73. — 1873: VI. 73. — 1876: IV. 90. — 1878: V. 97. — 1880: V. 97. — 1881: V. 97. — 1883: V. 249. — 1884: V. 214. — 1885: V. 214. — 1886: V. 214. — 1887: V. 214. — 1888: V. 214. — 1889: V. 237. — 1890: V. 237. — 1891: V. 224. — 1892: V. 224. — 1893: V. 313. — 1894: V. 30. — 1895: V. 2. — 1896: V. 31. — 1897: V. 31. — 1898: V. 31. I

A Pyrker-gyüjteményből 189. — Ltsza 7.

Z. — 1905: Ataa.
Jkv. 372.

+ Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban:

I 1900: V. 31. — 1901: V. 31.
— 1903: V. 31. — L 1905: V. 31

L 1904: V. 31. —

Pg. 189.
Lyl. 7.

351

M.D.K.

Fochi Antal, karatos

Egerben 1730-65 között
szerepel az adóösszeírásban

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,
326. old.

FOCHT Antal lakatos. Egerben 1730-1765 között működik és a városi adókönyvekben ez idő alatt szerepel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Focht Ferenc

Barbarits L.: Nagykanizsa. MVM. Bp. 1929. 255.l. - Cserkuti A.: Pécs 1814-ben. Pécsi Napló. 1914.márc.22. - Haas: Baranya. Pécs, 1845. 81.l. - Szentkirályi I.: A pécsi Notre-Dame nőzárda és iskolái. Pécs, 1908. - Szőnyi O.: A pécs-budai külvárosi temető. Pécs-Baranya-megyei Muzeum Egyes.Évk. 1911. IV. k. 49,59.l. - U.a.: Pécs. Utmutató a városban,a környéken és a Mecseken. 2.kiadás. Pécs,1927. 49. l. - Várady F.: Baranya multja és jelene. I.k. Pécs,1896. 605.l.

Mount Everest

Bergsteiger: Mallory-

Rex. Jahr. Ort. Zeit. Zeit. -

Chronik der Versuche: Jahr-Ort-Zeit-Zeit

Mallory, Irvine. 1924. Nordostgrat. -

Norton, Odell. 1924. Nordostgrat. Ohne
Sauerstoffgerät. -

Somervell, Norton. 1924. Nordostgrat. Ohne
Sauerstoffgerät. -

Hillary, Tenzing. 1953. Südostgrat. Mit
Sauerstoffgerät. -

Chronik der Versuche: Jahr-Ort-Zeit-Zeit

Mallory, Irvine. 1924. Nordostgrat. -

Norton, Odell. 1924. Nordostgrat. Ohne
Sauerstoffgerät. -

Somervell, Norton. 1924. Nordostgrat. Ohne
Sauerstoffgerät. -

Hillary, Tenzing. 1953. Südostgrat. Mit
Sauerstoffgerät. -

Mount Everest

Bergsteiger: Mallory-

Focht * sz. 1779
Pécs (?)

jeles pécsi orgonakészítő
az 1830. as években
alapította üzemét —

vrád

F.)
Várady Baranya

I. 605.

muktja és jelene. I. k.
Pécs, 1836

* a nyomtatott
szövegben Focht-
vam. Tintával
Focht-va
javítva

...zat, és kitünt hogy a templom déli
...an, hogy annak helyreállitása mu„
... Mind ezekről és a templom való-
... Jul. záról keltezett részletes jelentése
...ett mélyesztett talaj rendezése, a
...alapozása Oktober elején megkezdetett.
...levő támfal elkészült. A templom
...enbevő hosszfal résznek lábazata a
...gott köbül, helyreállittatott.
...rületen egy szerény mühajlék emel,
...ák számára szolgáló udvar bekerit-

...obb mervü folytatása a végleges ter.-
...a utáni idöre van kilátásba véve.
...gén.

Sztsulek Ignacz

Focht Ferenc

pécsi orgonaépítő készi-
tette a pécsi budai kül-
városi temető kápolnájának
orgonáját, a pécsi Notre
-Dame-apácák orgonáját
1 a szikesegyház azelőtti Kober
-féle (1805/6) orgonáját ő uji-
totta meg.

~~Haas Baranya. Pécs 1845~~
~~átírva 87. l.~~

Szőpécs temető 49. 59. l.
uji O: A budai külvárosi

Pécs-Baranyamegyei Nüz. Eg.
Ert. 1911. IV.

Focht Ferenc

pécsi orgonaépítő-
1814-ben hártulajdo-
nos a Király utcá-
ban és 35 évés, tehát
született 1779-ben úgy-
latszik Pécsett. Ilára
1841-ben cserélt gazdát.

Cserkúti Adolf:
Pécs 1814-ben. Pécsi
Napló. 1914. márc. 22

U. 1343

495. Ismeretlen (XV.

A XVIII. száz

Buda látképe.

Balról a királyi lakást, jo
részét ábrázolja, míg környék
uralja. A fehérre meszelt épület
ben a Duna folyik. Felirata fölü
BUDAE FACIES SUB REGIBUS OL
BARUS HOSTIS EAM« és alól né
EX VETUSTO LIBRO NUREMBER(
CUI TITULUS: LIBER CHRONI(
IMAGINIBUS AB INITIO MUNDI«.

Vászon, méretei 41·5 : 60·5 cn
20 K. — A Nemzeti Múzeum régisé
24-iki 35880 sz. engedély alapján 1
(128–893). — Bejelentetett 1894 s

Kifüggesztésére vonatkozó ad
krónika fametszete után: Buda lát

L. 1779

Focht Ferenc Pécs (?)

pécsi orgonaépítő

1844-45-ben készítette

a nagykanizsai izr.

templom orgonáját.

Barbarits L.:

255 l.

Nagykanizsa. M.V.M.

Dp 1929

Rimaszombat. muzeum épületének vételárára

1911. é. segély V. 304.

Focht Ferenc pécsi orgona-
építő

lásd

Kober alatt

Szőnyi Pécs 49. l.

Útmutató
a városban, a
környékben és
a Mecsekben.

Igénie bécsi
orgonagyáros
vésiltette
a
szombat-
helyi
sikeszegy-
bán
orgonáját

2. kiadás
Pécs 1927

Mélyen tisztel

A Müemlékek Ors
előadássorozat iránt eddig is ta
van szerencsém arra kérni a mély
a legközelebbi előadásunkra vona
tést nb. lapjának ..... szá
kintettel, díjtalanul közölni mé

Egyuttal szerenc
szóló beszámoló ismertetést, ugya
nak az előadást követő legközeleb
sék.

Kiváló tisztelet

Budapest, 1928.

Haas:

Baranya.

Pécs 1845

81. l.

Focht

pécsi orgonaépítő

készítette az alábbi

zárdatemplom orgo-

náját a XIX

sz. első felében (?)

Szentkirályi István:

A pécsi Notre-Dame

nőzárda és iskolái

Pécs 1908.

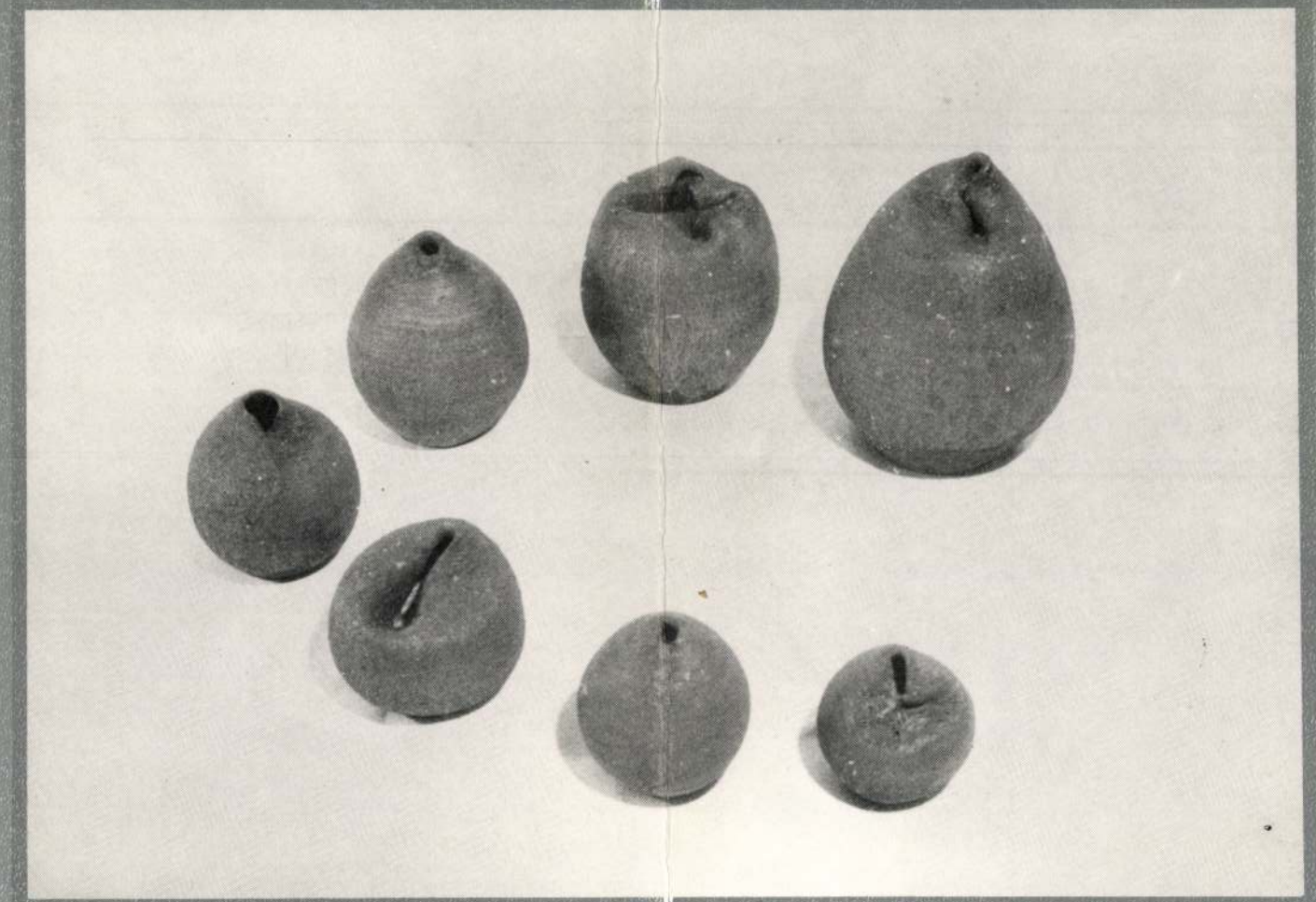

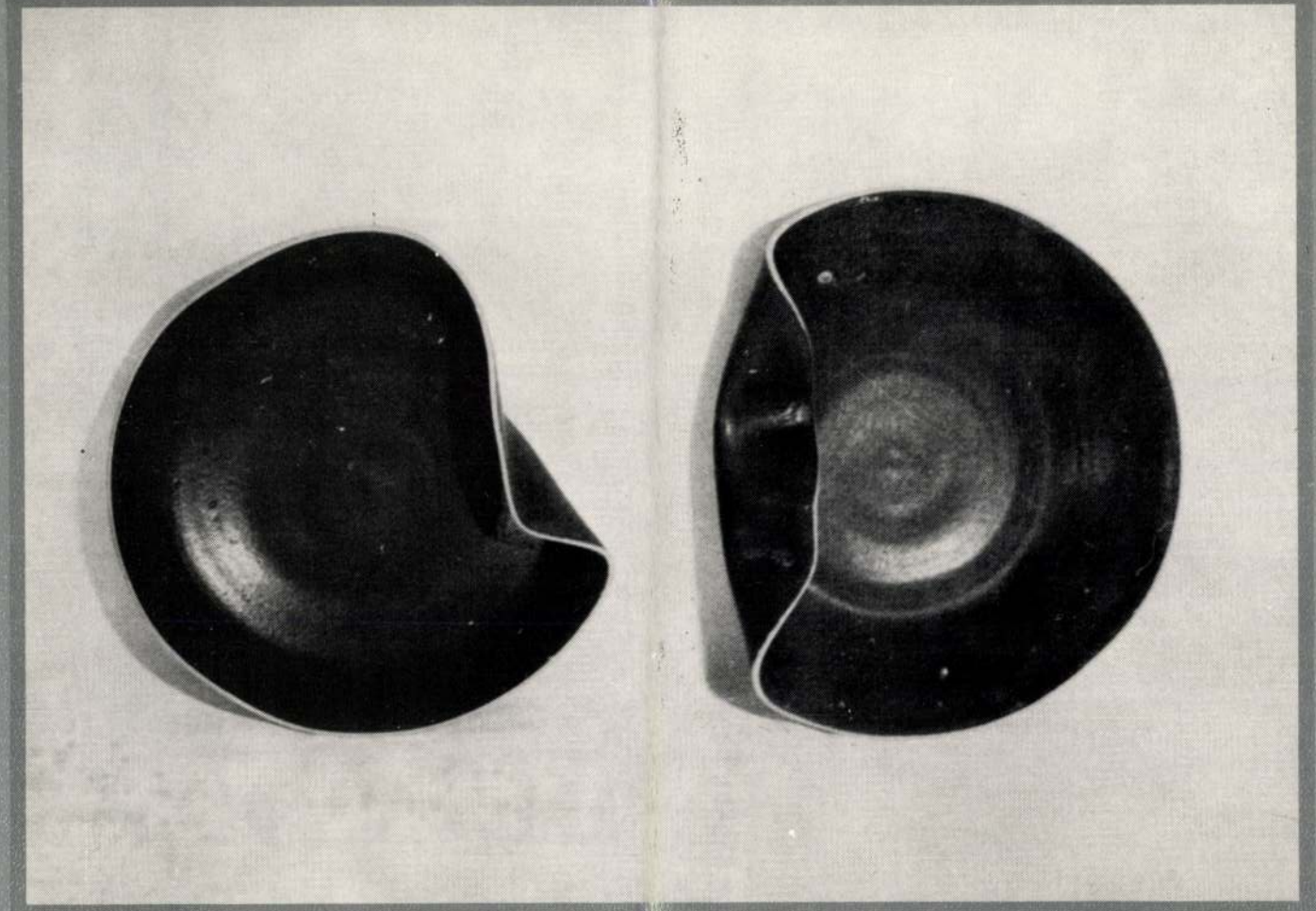

Focht Géza

A Verőcemaroson áthaladó vonat ablakából is látható az a tornyos villa, amely 1923 óta Gorka Géza keramikusművész otthona és műhelye volt; napjainkban pedig műveit bemutató múzeum.

Az alkotó kívánsága szerint a második emeleti szobában évenként más-más keramikusművész mutatja be munkáit. Minden kiállító a mester iránti mély tisztelettel hozza alkotásait a magyar kerámiaművészet egyik vezéregyéniségének egykori lakóházába.

1985 nyarán FOCHT GÉZA mutatkozik be itt műveivel. Az ő számára azonban ez az épület, a mostani kiállítóterem gyermekkorának színterét is jelenti: egykori közös otthonát nagyapjával, Gorka Gézával. Focht Géza nyolcéves koráig élt Verőcemaroson, ahol személyisége fejlődésében, kialakulásában fontos szerepet játszott a nagyapa egyénisége, házának a kerámiakészítés szenvedélyével átitatott atmoszférája. S amennyire egy ilyen gyermekkor megkönnyítheti a nagyapa és az anya által művelt művészeti ág megszeretését, annyira megnehezíti az egyéni látás- és kifejezésmód kialakításának útját. Focht Géza igényességét jellemzi, hogy nem elégedett meg a mesterség számára könnyen elérhető, kitaposott útjaival. Egy évig Bürgelben tanult Walter Gebauernél, majd három évet töltött Bécsben az Iparművészeti Főiskola hallgatójaként. Az így szerzett komoly szakmai tudással alkotja kerámia használati tárgyait.

Magas hőfokon (1280 C°-on) égeti ki a kőagyag (Steinzeug) edényeket. Sem a formák kialakításában, sem a díszítésben nem használja a népi fazekasművészet hagyományait. Sötétszürke, évezredes kőzetekre emlékeztető munkái azonban mégis valamiféle ősi hangulatot árasztanak.

Általában jellemzi alkotásait az egyszerűség, a precíz megtervezettség. A használhatóság fontos szempont a művek technikai kivitelezésénél. A szigorú megszerkesztettséget mindig feloldja, líraivá teszi. Példa erre a kör alakú tálak széleinek egy-egy szakaszon való hullámos visszahajtása, a sötét színű edények változatos felületalakítása vagy a felületképzéshez igazodó díszítés, illetve díszítetlenség. E sajátosságok által árasztanak a tárgyak harmóniát, derűt, mely minden emberben alapvető igényként jelentkezik hétköznapi környezetével szemben. Megszokottá vált cselekvéseinket, otthonunkat frissességgel, nyugalommal töltik meg Focht Géza kerámiái.

Bakonyvári M. Ágnes

Felelős kiadó: Zoborka Márta, Vak Bottyán Múzeum
Katalógusterv: Bakonyvári M. Ágnes. Fotó: Hujbert Tamás
500. Pest megyei Nyomda, Vác. 85-1869

Focht Géza keramikus

Gül Babu u. 25.

A fenti cimű budai lakásban várja Gorka Livia mindarokat akik kiváncsiak kerámiáinak röptön zött tárlatára, ahol Focht Géza keramikus, Ardaly Ildikó textil- és Buczkó György üveg művek mundai láthatók.

Tüdős 1983 VII 31

Focht Géza, keramikus

L. Gorka Lívia

– : Gorka Lívia és ..
Esti Hírlap, Bp. 1980 nov. 28

8.

FOCHT GÉZA

közös kiállitás édesanyjával, Gorka Liviával

Erdész László: G.L. és F.G. kerámiái. Dunaujváros, Uitz Terem

UJ TÜKÖR 1980/XVII/52.sz.4.o.

lines was used to shape the inner contours of the building components, the drapery and the pattern of the clothes /5/.

3. Silk embroidery on the base fabric.
Stem stitches /6a/ were used for the contours of the gold embroidery and in between the different types of stitches. The silk thread of the stem stitches is generally red but for the outlines of the swords blue, for those of the hair brown colour is also to be found.

The embroidery technique of the collar.
The basic stitch of the gold embroidery is a variant of Anlegetechnik. The uncoloured silk thread led on the reverse was used to pull the gold thread on the face through the fabric for one stitch.
Stem stitches in blue silk were used to contour the gold embroidery.
Its border was ornamented by filigree embroidery and beading; the latter was to be applied on the whole of the collar as later mendings ensued.

As a final step of the technical investigation a drawing was made of the motif depicting Christ enthroned in order to re-

FOCHT GÉZA keramikus

Munkái láthatók a Gül baba utca 25.alatt.ld.Gorka Livia

UJ TÜKÖR 1983,XX.évf.31.sz-43.o.

Focht Géza

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tevami Tusmás vén

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1980 NOV 28

1021

Gorka Lívia és Focht Géza kiállítása

Két szuverén alkotó

„... Borítsd be égboltod Zeusz
felhők ködével
s játssz, mint bogáncsot
döntő buta gyerkőc
tölggyel, hegyorommal.
De hagyd meg a jussom,
hagyd nékem a földet
s mit nem te emeltél,
[a kalyibámat
és a tűzrakást,
melyre irigykedsz,
hagyd nékem a lángot ...”
(Goethe: Prometheus)

A fenti idézettel kezdődik a Gorka Líviáról szóló könyv, a dacos elemekkel, mitológiai istenekkel ellenszegülő, saját útját járó alkotó ember példájával. Végigpillantva az Uitz terem, Gorka Lívia elemi indulatokkal formált samottos kerámiái, és fia, Focht Géza fegyelmezetten elegáns edényei, korongozott vázáinak ellentéte láttán szintén ez az idézet jut az eszmbe.

A rendezés (Királyi Tamás munkája) is hangsúlyozza ezt a két, szinte egymás ellentétére épülő művészi teljesítményt.

A Gorka család legidősebb tagja Gorka Géza, a magyar kerámia világhírének megalapozói közé tartozott. Gorka Lívia a mesterséget tőle tanulta, az anyag, a mázak és a tűz tiszteletével, szeretetével együtt. Aki próbálta, tudja, milyen komoly fizikai munka és szellemi koncentráció eredménye egy-egy új forma megalkotása. Gorka Lívia az 1964-ben rendezett kiállításával vált a nemzetközi kerámiaművészet egyik mesterévé. Akkor mutatta be először minden korábbi hagyományoktól elszakadva azokat a műveit, amelyek tanulságai nyomán haladva alkotta meg dunaújvárosi kiállításának anyagát. Ihletője a természet. Kiapadhatatlan forrás, amelyből ősi alapformákra, létezésekre asszociálva magateremtette madarat, halat, duzzadó rügyet, magot formáz. Elhagyva a szorosan vett funkciót, a szabad plasztika igényességével ajándékoz meg. Varázsuk az ősi és modern világ kötése, egyénítve, saját látásán keresztül „gorkailag” fogalmazva. Profán hasonlat talán, de az Uitz terem tardosi vörösmárvány padozatát figyelmesen megnézve a beágyazódott többszáz millió éves csigák, ősállatkák bambuszszárak ősi alapformáinak rokonai a posztamenseken, dobogókon most látható kerámiák.

Gorka Lívia

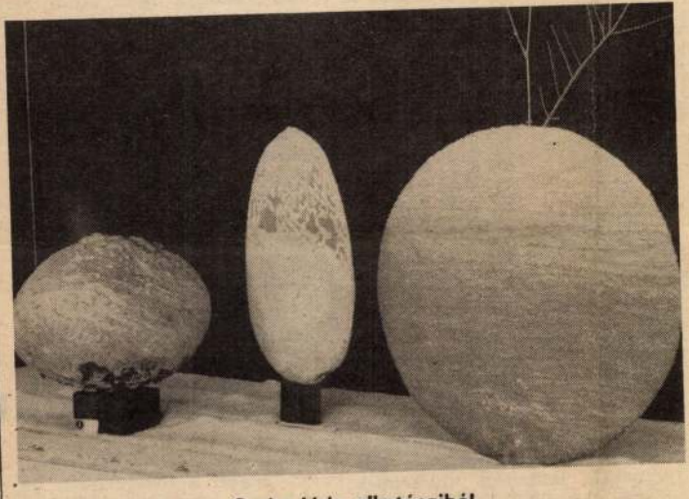

Gorka Lívia alkotásaiból

Focht Géza szándékosan elkülönül ettől a világtól. Nem szabad formákat alkot, hanem a korong és a funkció szigorúságát szem előtt tartva alkotja meg edényeit, használati tárgyait. Mióta ember él a földön mindig készített olyan edényeket, amiből ételt, italt fogyasztott, két egészen egyformát mégis ritkán találni. Ehhez a hallatlan variációs gazdagsághoz teszi hozzá Focht Géza mindazt, amit mestereitől és a Bécsi Iparművészeti Főiskolán tanult. Az, hogy ez nem kevés, bizonyítják készletei, a sajátos formájú teáskancsó, a végletekig leegyszerűsített tányérok és tálak. Teljesen új a magyar kerámiaművészetben Focht visszafogott, elegáns szín- és mázhasználata, valamint az agyag majdnem porcelánfinomságúvá való korongolása.

Az utóbbi években egyre gyakoribb, hogy nem választható külön ipar- és képzőművészet (vannak országok, ahol soha nem is ismerték ezt ez elkülönülést), iparművészek sora hatol be igényes, magas színvonalú alkotásaival a *grande art* területeire. A Gorka család is közülük való.

(Fotók: Vörös János)

Erdész László

n veszítettünk ot...

klubtársával, Weimperrel

zetői ítélethez, Tompa játékvezető is kénytelen volt felmutatni neki a sárga lapot.

Ezekben a percekben csapatunk biztosan uralta a pályát, a Honvédnak csak egy szögletrúgást sikerült kicsikarnia. És ebből nagy baj lett. A középre lőtt labdába Bódi önfeláldozóan belevetődött, s annyira megszédült — kisebb agyrázkódást is kapott — hogy rövid ápolás után le kellett cserélni. És ez a második kényszercsere végzetesnek bizonyult. Csakúgy, mint a RÁBA ETO ellenében, ezen a mérkőzésen is valósággal összecsuklott a Kohász Bódi nélkül. Még akadt ugyan egy gólt ígérő támadásunk (Weimper nagyszerű labdával dobta támadásba Weitnert a baloldalon, cserejátékosunk pontosan játszott középre, de Segesvári lövés helyett közelebb akart jutni a kapuhoz, és hosszan szöktette magát), de nem sokkal később kiegyenlített a vendégcsapat:

Legalább négy Honvéd-játékost hagyott lesen a Kohász védelme, de Gyimesi nem adta le a labdát, hanem ritmust váltva középen faképnél hagyta Gironf, és a kifutó Németh mellett a jobb alsó sarokba lőtt. 1:1.

Ezután még csak a Hon-

kilépett a lesre játszó védők közül, és abszolut biztos gólhelyzetben nyolc méterről gyatrán kapu mellé gurított.

Ezután Bodonyi lövését hárította Németh, majd Fajkuz hibájából Bodonyi húzhatott el a jobboldalon, lövésszerű beadása majdnem meglepte Némethet, de kapusunknak sikerült léc fölé tenyerelni a labdát.

Az utolsó percekben a szerencse csaknem nyeréshez segítette a már vergődő Kohászt. Fajkusz jó labdával futtatta Weimpert a bal oldalon, középcsatárunk kapu elé ívelt labdáját az érkező Segesvári elől Varga kapásból a saját kapuja fölé bombázta.

A bajnokság állása:

1. Videoton	16	11	2	3	31-17	24
2. Vasas	16	9	5	2	36-18	23
3. FTC	16	9	5	2	33-15	23
4. Bp. Honvéd	16	9	3	4	30-17	21
5. Tatabánya	16	7	5	4	20-12	19
6. NYVSSC	16	7	5	4	15-11	19
7. Békéscsaba	16	7	4	5	20-19	18
8. U. Dózsa	16	5	6	5	30-28	16
9. PMSC	16	5	4	6	18-22	15
10. Volán SC	16	5	5	6	20-25	15
11. Csepel	16	5	4	7	21-18	14
12. Rába ETO	16	3	7	6	16-19	13
13. DMVSC	16	6	1	9	17-21	13
14. ZTE	16	5	3	8	24-32	13
15. DVTK	16	3	6	7	14-23	12
16. Kaposvár	16	3	4	9	18-33	10
17. MTK-VM	16	2	6	8	12-27	10
18. D.-újváros	16	3	4	9	21-39	10

Csapatunk az újabb döntetlen után még mindig a táblázat utolsó helyén áll, de helyzete már korántsem tűnik annyira reménytelennek, mint néhány fordulóval ezelőtt. A csapat teljesítménye is — legalábbis az a teljesítmény, amit Bódi kiválásáig produkált — reményekre jogosít. Németh hosszú ideig biztoskezű őre volt kapujának, de a mérkőzés hajrájában már szemmel láthatóan kikészültek idegei. A hátvédsorból ismét Timár volt a legjobb, a mérkőzés elején Kozmát tartotta biztosan, később pedig (amikor Kozmát Sugár követte árnyékként) a gyámoltalanul mozgó Kuti semlegesítése mellett felfutásokra is maradt ereje. Giron a gólnál hibázott, Tóth — amíg fölényben voltunk — magabiztosan, jól játszott, akárcsak Virágh, de a középpálya „megroppanása" után mindketten sokat hibáztak. A középpályások közül Sugár védőfeladatát jól látta el, de átadásaiba sok hiba csúszott, és egyszer „elengedte" Kozmát, kis híján győzelemhez „juttatván" a vendégcsapatot. Nagy II. amíg Bódi a pályán volt egyen-

Asztalitenisz:

Népes n

A városi asztlitenisz szövetség az elmúlt hét végén rendezte meg az 1980. évi III. osztályú városi asztalitenisz bajnokságot. A versenyre népes mezőny nevezett. Újdonságnak számít, hogy a női versenyzőkkel induló D. Vendéglátók, a férfi versenyzőkkel induló D. Kohász és Dunaker mellett a BVM SK férfi és női versenyzőkkel vett részt a versenyen, sőt dobogós helyezést is szerzett.

Eredmények: *Egyéni: férfi:* 1. Nagy F. (DKSE), 2. Koltai (Dunaker), 3. Csősz, Csík (DKSE). *Női:* 1. Tóth

Műkorcsolya:

Kezdődik

Elérkezett a műkorcsolyázók szezonja. Igaz, eddig sem tétlenkedtek a kűrözők. A „száraz" edzések után egy hónapig módjukban állt a Kohász műkorcsolyázóinak jégen is gyakorolni: Csehszlovákiában, Kassán folytatták a felkészülést. Sziebold Zsuzsa edző vezetésével november elején *Raábe Imre* és *Kovács Éva* vett részt versenyen sikeresen a csehszlovákiai Drostevojban.

Torna:

Mesterfokú

Szegeden rendezték meg a hét végén a mesterfokú bajnokságot. Az egyéni összetett győztese a férfiak mezőnyében *Kelemen Zoltán*, a Bp. Honvéd versenyzője lett. A nők közül *Csányi Erika* (KSI) szerezte meg a mesterfokú bajnokságot. *Paprika Jenő*, a

Birkózás:

Újabb mag

FOCHT József orgonaépitő

Baranyai Helytörténetirás 1989 56-63.p.

Focht József (1810–1867)

Pécsett született a család 4. gyermekeként. Apja műhelyében tanult. A 3 évvel fiatalabb Károly öccsével együtt befejezték a félben levő orgonákat, a családi tartozásokat kifizették. A tehetségesebb mester: Károly Budára költözött. *Focht József* saját orgonája nem maradt fenn az utókorra. Inkább javításokkal foglalkozott. Nagyon szegényen halt meg.

FEJÉR MEGYEI SZEMLE / 1987/2.

FOCHT Carl [Fogt Károly]

GÁT Eszter: Pest-budai zongorakészitők. = Tanulmányok Budapest Multjából XXIII. Bp., 1990 171 p.

CARL FOCHT,hangszerkésztitő

"MEISTERBUCH/1836/1867-ig/,179 lap,63-on német szöveg 3 irástipus.a/.Kalligrafált"gestorben ist..."sir,kereszt szomorúfüz.1836-1845.b/.Lent halálozási dátum tintával 1845-1870.c/.Lent adat,halálozás"vékony"tintával,1846-1870.-1856 után ceruza bejegyzések. 6.jegyz "24.lap.CARL/FOCHT/FORTEPIANOMACHER/den November/1835./ Alatta a 3.sz.irással:/Ausgewandert.../dátum nélkül/". 197.old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mesterkönyve 193.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA. A Magy.Nemz.Múz.Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

Focht Károly

pesti orgonakészítő

1830-ban készítette a
ceglédi rk. templom 14
változatu orgonáját.
Az orgona sípjait 1916-ban
hadi célokra elrekvirálták.

Kolofont l.: Cegléd.

170. l.
172. l.

MVM.
X.
Bp 1931

e

tt-

á-

ETETT
IX. kor.
h.

M.D.K.

Focht Károly orgonakészítő

1830 k. új orgonát készít a ceglédi r.k. templom részére.

Ceglédi szerk: Kolofont József. Bp 1931 170.

Focht Károly

pesti orgonaépítő

1834-35 ben kiszi-
tette az alábbi tem-
plom orgonáját

tród

Rédey Rezső:

Tabán és a 900 éves
tabáni plébánia

Bp. 1939-30 l.

202. 1907. sz.

A műemlékek tekin
bizottságána

Van szerencsém
tekintetes bizottságna
hitv. gimnasium és ta
véten az 1907. 401 sz. a
ért (Magyarország műe
melyek könyvtárunk
értékes és hasznave

Focht Károly

pesti orgonaépítő

l. A: a buda-

Schoen tabání tit kata

lin

y. l. - pléb. Teplom

8 é. n.

Bükkszád h.n. TV. 131

Focht Károly

pesti orgonaépítő

l.

Schoentabání

8.l

Focht József Károly

Genthon I.: M.ország mü-
emlékei. Bp. 1951. 7.l. - Kolofont
J.: Cegléd. MVM.X. Bp. 1931. 170,
172.l. - Rédey R.: Tabán és a
900 éves tabáni plébánia. Bp.1939.
30.l. - Schoen A.: A buda-tabáni
Szt.Katalin pléb.templom. Bp.é.n.
4,8.l.

Weekly Journal Survey

Section 1.1 Movement sit-

Supervisor: Sgt. J.J. - Motorcade

1.1: Central MVM. Sgt. Jol. Jol.

1.1.1 - Enemy Ex: Tanks sp o
---

000 days Infantry Sgt.Inf.

20.1.1 - Depose Y.1 a Duke-Tanks!

Surrender plsp. Lemplow. Sgt.

Sgt.1.

Focht József Károly

orgonakészítő

Genthon. Mország mű-
emlékei. 7. l.

Focht József Károly

Orgonakészítő

Gentnüeml.

7.l.

Müemlékek Országos Bizottsága

Kimu

Az 1931.évi 5900 M.E.sz. rendelet szer

Sor-szám.	A tisztviselő		Er
	neve	állása	
1.	Dr. Szőnyi Ottó	előadó	V.K "
2.	Dr. Schneller Vilmos	titkár	
3.	Dr. Szentiványi Gyula	titkár	V.K
4.	Borbély József	min. számvevőségi tanácsos	V.K

Fock Aladár

Lechner Szerint
hivatalnok
nem épített

Fock Aladár építesz. IV. Váci u. 70. 386-098

F. Ede fia

Bptávb 1940 szept.
u 1942. jan.

ajánlati minta a besztercebányai
amépitészeti hivatalnál megtekint-

lozs m] (K a v i c s s z á l l i t á s.)
szmosi vicinális utra szükséglendő
atakkavics szállításának biztositására
t u s 16 án d. e. 10 órára Teke
noz szóbeli versenytárgyalás tüzetik
elek a község főjegyzőjénél meg-

k-át tesznek ki. Pály
ajánlataikat a u g u s z
az erdélyrészi ministeri
vásárhelyt adják be. A
pénz melléklendő. A
lap és költségvetés
kirendeltségnél megszer
ott betekinthetók.

Marosvásárhely. (V i
varh
nak
föld
hird
Pál
s z
steri
e. A
A
és
szer
(V i
hár
atair
telyt
ást
özsé
mu
ók
t u
eri
e. A
A
köl
égne
nth
s e
k ö
ikn
-ár
am

az ajánlati minta a körjegyzői irodá- tandó versenytárgyalás

iga az 1910. évben szük-
(dextrin) és 1700 hl de-
sa iránt pályázatot hir-
sztus hó 27-én déli
, a bánatpénz pedig a
óráig leteendő. A rész-
n a 122291 sz. általá-
telek a máv. anyag és
tályánál (Andrássy-ut
.), valamint minden
inthetők, vagy a meg-
fizetése mellett a máv.
ránál megrendelhetők
általános szállítási fel-
ért 50 fill. a különlege-
tendő
ruk szállítása.)
Tengerhajózási R.-T.
10 és 1910/1911 októ-
láruk szállítására pályá-
et: 600 m. fehéritetlen
300 m. gyapotvászon
. vastagszálu vászon
zsávoly vászon 780
orla vászon 1000 mm.
szon 1000 mm. széles,
va 250 cm. hosszu,
m. h. 300 cm. széles;
val ellátva, a ponyvák
, a negyedik sarkon
a ponyva gyártási éve
ve, 50 db. vizhatlan
nyers szövetből telitve
erálva, 763 cm. h.
vatnak szállitani óhaj-
ugusztus 24-én
társaság anyag- és
l (V., Mária Valéria-
be. Bánatpénzképen
áruk értékének 5%-át
lejében 500 k csatolandó, mely össz
nyertes által 1000 koronára egé
Egyéb feltételek az intézet gondnoki
megtudhatók.

Budapest. (Szén szállitás.) A
m. kir. kertészeti tanintézet igazga
Gellérthegy, Ménesi-ut 45.) az 1909/
idény alatt szükséges szén és pirsz
sára versenytárgyalást hirdet. A s
ajánlatok augusztus 16-án dé
nevezett tanintézet igazgatóságához a
Az ajánlattevők tartoznak bánatpénzül
nát a budapesti m. kir. kertészeti
házi pénztárába letétbe helyezni. A
a tanintézetben megtekinthetők.

Magyarcsanád. [Csanád m.] (Tüzife
szállitás) Magyarcsanád község e
két darab 100 mm. hengernagyságu
szelepes targonca tüzifecskendőt óhajt
A vételár 6 év alatt hat egyenlő részl
kifizetve. Rajzzal és részletes leirás
ajánlatok augusztus 20-ig foga
Magyarcsanád község elöljárósága ré

Németujvár. (Tüzifa szálli
németujvári kir. járásbiróság hivatali
nek fütésére 55 köbm. a kir. járásbirós
fütésére 17 köbméterben előirányzot
minőségü cser-, bükk- vagy gyertyá
1910. évre leendő szállitásának bi
szeptember 10-én d. e. 10 óra
járásbiróság hivatalos helyiségében á
tartatni. Ajánlatot tenni szándékozók
20 koronát bánatpénz fejében leten
tételek a kir. járásbiróság vezetőjén
hetők meg.

Kőszeg. (Tüzifa szállitás.)
kir. járásbiróság hivatali és fogház hel
fütéséhez 1910. évre szükséges össze
köbm. kemény tüzifa szállitásának l
végett szeptember 7-én d. e.
a kőszegi kir. járásbiróság helyiségében

Fock Aladár

Füstöry Guidó

Schmidhofer István

nyvei
Ed
ar

Budapest Székesfőv. Elektromos Művei mátravideki erőmű üzemi épületeinek homlokzati tervvázlataira kiírt terv.

IV. díj

MMÉEKözl.

1942. 56. l.

Fock Aladár

építész

Szül: Budapest 1897

Okleveles nyert: 1923

Műegyetem 6. c.

T. 7082.

ó zászlótartó lobogóját koszo-
és pénzes zacskóra lépett, me-
ekercze hever. Jelzése

: 1850.
er sc.

: 8.5 cm.

zn. 98- d 901.
451-901-50.

Fock Aladár

épitész

l.

Szendy K. Bpest

wehrsf. körig. cok -

1942. Bp. 1943. 391. l.

KITÜNTETVE: BUDAPEST 1906. TORDA 1906. KESZTHELY 19
BALASSAGYARMAT, 1908. SZÉKESFEHÉRVÁR, 1908.
1907. SEPSISZENTGYÖRGYI SZÉKELYKIÁLLITÁS KIÁLLITÁS! ARANYÉ

Művek

k Lajos

Bécs IX/1.
Maria Theresienstrass

, Andrássy-út 33.
falu, Esztergom m.

Sg. Budapest, 1911. julius 29.

k Országos Bizottsága,

Budapest.

---

s Bélabánya sz. kir. város törvényhat

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Focht Sándor

Magyar Ifjúság

1974 NOV 1

1021

Ex libris

Focht Sándor a Magyar Hobby Klub tagja. Gazdag nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Ezért készítette a jellegzetes hortobágyi puszta képét bemutató kisgrafikát, amelyet külföldi cserepartnereinek küld.

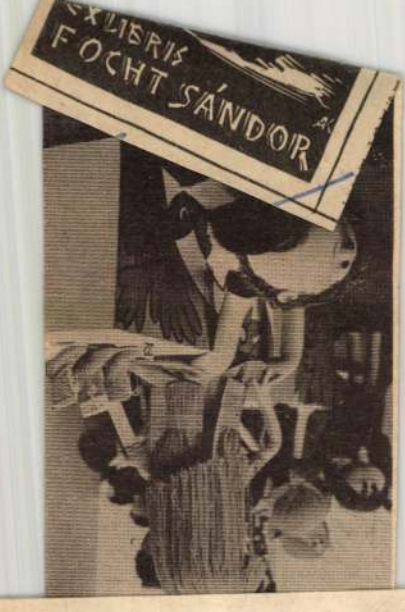
EX LIBRIS
FOCHT SÁNDOR

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

1974 MÁJ 31

Magyar Ifjúság

Focht Sándor

121 **Ex libris**

Széles körű nemzetközi gyűjtőgárdával levelez Focht Sándor. Többek között kisgrafikákat is gyűjt és cserél. A csere-kapcsolatokhoz készítette ezt a kifejező ex libris.

Fodor

A Derecskey-Fodor iroda 1942-43-ban újból felépítette a minintezelnökségi palota Dunára néző homlokrata elé eredetileg öntöttvasból készült, oszlopokon nyugvó terant az eredeti, homlokrati oszlopsendek felhasználásával. Kivételező Sorg Antal építési vállalkozó.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

159. l.

MDK

Fodor

részt vett a kiállításon.

Dömötör János: Vásárhelyi képzőművészeti kiállítás Sárospatakon.
Északmagyarország, 1963, jul. 24.

M.D.K.

Fodor

Két rajz-illusztráció Iván Ede: Katona Nándor festőművészről szóló cikkéhez.
A tréfás rajzok a művészt munkaközben ábrázolják.

Iván Ede: Kirándulás - négyezer képhez.
Szinházi Elet. Bp. 1919. nov. 9-15. VIII. évf.
47. sz. 31-32. lap.

Fodor épitész.

Művészet.1907.413.l.

M.D.K.

Fodor épitész

Reisinger építésszel kőrösen építethe az aradi polgári takarékpénztár kétemeletes szállodáját.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1895. XVI. évf.

szept. 24. sz. 3. old.

M.D.K.

Fodor

Karikatura csoport: Ujhelyi Nándor, Huszár Pufi, Szenes Ernő és Pásztor Zoltán müvészekről.
Repr.-ók

Szinház és Divat, Bp. 1919. aug. 30. IV. évf. 29. sz. 23. lap

M.D.K.

Fodor

Szenes Andor: "Szerbusz Kuszi" c. szinházi regényfolytatásokat illusztrálja az egyes példányokban több rajzzal.

Szinház és Divat, Bp. 1919. szept. 6. IV. évf. 3o. sz. 25. lap

Fodor

1963. a sárospataki kiállitáson müve szerepelt.

Dömötör János: Vásárhelyi képzőművészeti kiállitás Sárospatakon
Északmagyarország 1963. jul. 24. 2.1.

Fodor MNG

épitész I. dij

A kiskunfélegyházi takarékpánztár terv-pályázata.
Magyar Épitőművészet 19o7. 11.sz. 18.o.

M.D.K.

Fodor

Tréfás rajz-sorozat "Szinházi Élet Boltja" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1919. szept. 7-13. VIII. évf. 31-32. sz. 35. lap.

M.D.F.

Fodor

Cimnélküli tréfákat illusztrál a lap számára. /A tréfák rendszerint szinmüvészekről, irókról szólnak és a tréfákat illusztráló müvészek részint karikaturákkal, vagy rajzzal örökitik meg a szóban forgó müvészt a szinpadon, vagy a magánéletében egy-egy tréfás jelenettel./

Szinház és Divat, Bp. 1922. juni . 8. VII. évf.
23. sz. 22. lap

MDK

Fodor festőmüv.

Oelmacher A: Kiállítás. Szabadság, 1946. máj.15.

M.D.K.

Fodor

Tréfa illusztrálására készitett rajzát hozza a lap.

Szinház és Divat, Bp. 1922. aug. 17. VII. évf. 31. sz. 10. lap

M.D.K.

Fodor

Két rajzát hozza a lap, melyek tréfák illusztrálására készültek.

Szinház és Divat, Bp. 1922. május 25. VII. évf. 21. sz. 25, 26. lap

M.D.K.

Fodor

Plakátrajza "Gyárfás telefonál" cimmel karikatura a müvészről a Wágner féle hanglemezek reklamirozására.

Szinház, és Divat/ Bp. 1917. okt. 7. II. évf. 4o. sz. 46. lap

M.D.K.

Fodor

Plakátrajza "Jancsi" cimmel a "Beketov" cirkusz éneklő bohócáról és a cirkuszról magáról.

Szinház és Divat, Bp. 1917 . szept. 9 . II. évf.36. sz. 47. lap

M.D.K.

Fodor

•

Illusztrációk "A tavasz, urak!..." c. riporthoz. Ziz rajz.

Illés István: A tavasz, urak!...
Szinházi Élet. Bp. 1919. ápr. 13-19. VIII. évf. 15. sz. 17-19. lap.

M.D.K.

Fodor

"Cimtelen történet szindarabcimekből" c. tréfához készitett rajzsorozatot.

Szinházi Élet. Bp. 1919. márc. 9-15. VIII. évf. 10. sz. 14. lap.

M.D.K.

Fodor

Karinthy Frigyes: „Rip" c. tréfáját illusztrálta. Két rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. febr. 9-16. VIII. évf. 6. sz. 17-18. lap.

M.D.K.

Fodor

Kétoldalas rajz-sorozat "Egy rajzoló élményei külföldön és Budapesten"

Szinházi Élet. Bp. 1923. szept. 30. okt. 6. XIII. évf. 40. sz. 12-13. lap.

M.D.K.

Fodor

Három rajzzal illusztrálta a "A szenvedélyes telefonista" c. tréfás közleményt.

Szinházi Élet. Bp. 1922. január 15-21. XI. évf. 3. sz. 26. lap.

N.D.K.

M.D.K.

Fodor

Rajz "Saphir mester Shimmyt táncol egy berlini lokálban" cimmel, melyet a müvész Berlinből küldött a Szinházi Élet számára.

Jön a "Chuchu" c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. szept. 18-24.
X. évf. 38. sz. 51. lap.

M.D.K.

M.D.K

Fodor
festő

Haldovay Győző. Festők a Szinely földön
Milvészet, 1969 aug. 21 kap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Fodor és Reisinger, oradi mérnökök

terve alapján emeletes felsőbb leányiskola épül Aradon 40.000 korona költséggel

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.

máj. 20. sz. 7. old.

Fodor

/sz.a./: "Karácsony Tánc és ellenversennyel egybekötve" c. irását illusztrálta a müvész

---

Szenes Andor: "Szerbusz Kuszi" c. folytatásos regényét illusztrálja a példányokban.

Repr.-ók.

Szinház és Divat, Bp. 192o. jan. 4.
V. évf. 1. sz. 19, 27. lap

Fodor

/Vész/: "Ruhatár" cimmel "Uram, öröködbe pogá
nyok jöttenek" v. tréfás irást illusztrálta
Bálin rajza mellett.
Repr.

Szinház és Divat, Bp. 192o. jan. 11.
V. évf. 2. sz. 5, 22. lap

Fodor

Plakát-rajzát bemutatja a lap "Gyárfás telefonál" cimmel.
Repr.

Szinház és Divat, Bp. 192o. nov. 2o.
V. évf. 41. sz. 31. lap

Fodor

"Haldoklanak a Chantanok" cimmel készitett képének repr.ját bemutatja a lap.

Szinház és Divat, Bp. 1921. febr. 19.
VI. évf. 8. sz. 19. lap

Fodor

Szerepel a XII. szepedi Nyári Tárlatban

Szabó Endre: Ígéret és számonkérés

Gonprád Megyei Hislap 1971 VII. 25

Fódi Sándor, sz.1911 jun.17.Sziszek
Réti

Képzőmův. fűzik
anyak.
Rónai M.
1937. tanári obl.

Fóoli Sándor

1931/32 – 1932/33

Ferképzomfoisk`vk

82,l

szárkori Rómára nyúlik vissza. Az V., VI., VII. sz.-ban szokásban volt, hogy a hivatalukat elfoglaló consuloknak ilyen elefántcsont táblácskákat ajándékoztak. Tulajdonképen jegyzőkönyvül használták azokat, de csak belső lapjuk volt sima, írásra alkalmas, a külsőt faragással díszítették és többnyire a consul képmásával látták el. Ezeket *D.*-consulareknek nevezik. A D.-ecclesiasticum az egyházi könyvek vezetésere szolgált. D.-nek nevezünk általában minden kétszárnyú (behajtható vagy be nem hajtható) oltárképet; a kétszárnyú forma természetesen sokkal ritkább, mint a háromszárnyú (triptychon, (l. o.).

DIRECTOIRE-STÍLUS, a francia forradalom művészete a XVI. Lajos kora utáni s az empire-stílus kezdete előtti átmeneti időszakban. A római építészet formakincséből táplálkozik, a római formákat a ridegségig menő józansággal alkalmazza s minden felesleges díszt kerül. Inkább csak az iparművészetben tudott gyökeret verni s általános dekoratív törekvésekben nyilvánul meg, míg az építészetben csak elvétve jut érvényre, elsősorban az átmeneti korszak rövidsége miatt.

DIRKE BÜNHŐDÉSE. A hellenisztikus görög művészet híres emlékének, a Farnese-bikának végleges tisztázásánál nagy szerepe volt annak az aquincumi mozaikképnek, mely D. bünhődését ábrázolja. Két fiú, Amphion és Zethos, bikához kötözik Dirke királynőt, aki anyjukat, Antiopét, fogságban tartva, embertelen módon kínozta. Ez a tárgya Apollonios és Tauriskos híres szoborcsoportjának. Az aquincumi mozaikkép (töredékesen került elő, de könnyen ki-

Fódi Sándor

VI. éves tanári natur
hallg.

Ferk. pzomfoiskàvk

1936/37. 77 l.

Tanítóképzőintézeti
tanári oklevelet
kapott.

~~Címertartó ifju, bronzdombormű, mag. 11 cm. XV. század?~~

Fódi Sándor

III. é-
tanári szak

Ferkipzomfoiskovk

1933-34. 45. l.

Lajos min. tanácsos.

Fódi Sándor V.é

Szombathely váro-
sától havi 25 P
tanulmányi segély-
ben részesült

Ferképzomfoiskévk

1935-36. 55 l.

A MŰVÉSZETI OKTAT

A gazdasági, politikai és szociális viszonyok világszerte érezhetően megváltoztak s az élet minden terén bizonyos átalakulásokat idéztek elő és lényeges újításokat tettek szükségessé.

Természetesen a művészeti kultúra sem vonhatta ki magát az újítások alól: az is átalakulóban van. A művészet ma már nem gyakorolja azt a régi értelemben vett varázserőt a közönségre, mint azelőtt. Sőt bizonyos közöny, idegenkedés és bizalmatlanság észlelhető iránta, ami nemcsak az általános gazdasági viszonyok romlásának tudható be, hanem nagyrészt az utóbbi években folyton változó művészeti irányok különleges kísérletezéseinek is, amelyek időtálló értéket egyáltalán nem tudtak kitermelni. Hozzájárult azonkívül a mérhetetlen elszegényedés is, minek folytán a művészpártolás az utolsó helyre került.

A művészetről tudjuk, hogy csak úgy fej-

[illegible] asztalos volt; Fadrusznak sem, aki lakatos volt. És hogy külföldit is említsek, ott van Renoir, aki a porcellánfestést megtanulta és

Fockh (Vockh) György, pozsonyi ötvös V. 107.

Mur. és Kot. Ép

Fockh György, pozsonyi ötvös V. 110, 111,

Mur. és Kot. Est

Fockh (Vockh) Gjörg

folytatás Mihalik:

Háromszáz év a pozsony

M. Kat. Ert. 1911. III. l.

mindaddig «Schelm»- és «Dieb»-nek lenni nevezte, amíg ezt neki be nem bizonyítja. E sértés miatt *Fockh* panaszt emel a czéh előtt, de mindkettőnek meghallgatásával s a városi tanácsosok ajánlatára az egymásközötti dologból eredő pört nem vitték biróság elé, de kölcsönös bocsánatkéréssel intézték el az ügyet, a czéh ládájába azonban mindketten egy-egy magyari forintot fizettek.

1577. jún. 25-én *Georg Vock*-ot második czéhmesterré választják.

1578. január 12-én *Georg Vockh* mester felszabadítja Iheronimus Vischer nevű, Prukh an der Leithából való tanulóját.

1578. júl. 6-áig viseli *Georg Vock* a második czéhmesteri tisztet, amikor *Laszlo Schaffaritz* czéhmester-társával együtt leszámol a czéh plénuma előtt. Adósok maradnak 52 frt 29 denárral, mit utódaiknak fognak átadni.

Ugyanekkor megválasztják első czéhmesterré.

KÖZLEMÉNYEK.

gozott javaslatot, melyet az ülés elfogad s az Orsz. Tanács útján a miniszterhez felterjesztetni határoz.

2. Előadó h. jelentést téve a főfelügyelőségi pénztár állapotáról, mely szerint a javadalomnak már korábban elhatározott kiadásokra körülbelül 1/3-a előre le van kötve, a körülbelül 15.000 korona rendelkezésre álló javadalom terhére előjegyzett kérelmeket sorolja fel. E kérelmek tárgyalása során az ülés elhatározza, hogy az aradi múzeum részére Márki Sándor kéziratainak megszerzését, a pécskai ásatások folytatását s az új múzeumi palotában a néprajzi osztály felállítását rendkívüli segélyekkel lehetővé teszi; a balassagyarmati múzeumnak palóczszoba létesítésére 300 koronát juttat; a gyulafehérvári múzeum által megkezdett marosportusi ásatás f. évi költségeire a már kiutalt 300 koronán felül még 700 koronát előjegyez; a kecskeméti múzeumnak a város által külön alkalmazott néprajzi osztályőr által végzendő fokozottabb néprajzi gyüjtésre 600 korona rendkívüli segélyt nyujt; a Jósai Szepesi Múzeum berendezésére 1400 korona

Fockh (Vockh) György, ötvös Pozsonyban a XVI. század második felében. 1577-ben második, 1578-ban pedig első céhmesterré választották.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 110—111. l.

I. 106

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....l.

Név: Fockinger Klausz

Foglalkozás: kőműves

Szárm.hely: Tyrol

Hitfelekezet: _____ Csal.állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1695 VII. 13.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

MDK

Fock Ede

Épitő Ipar Épitő Művészet 1925. 43.1.

M.D.K.

FOCK Ignác kőműves mester

Nagykároly

6 legénnyel

1952)

Művért. Kapossy János: Építők. szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. 136.1.

Ø

Fock István puskemüves

Büchsenmeister
Nagyszebenben 1657

Óvatosság ezzel a
foglalkozással szemben.
Inkább a munició
készítés, és a hadiszerek
és erődikmunyek felügyelete, javítása volt a
feladata.

K: Die Bewohner

Albrich Hermann-

Stadts im Jahre 1657

275. l.

Archiv.
1883. XVII. K.

...nyárus és ujságbizományos
MEZŐTELEGD

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tóth Jenő Mátyás, [ ]

L.:Fóth Ernő

/h.m./Kilátás a ROSZTA ablakából 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 nov. 5.

Fock Jenő Mátyás

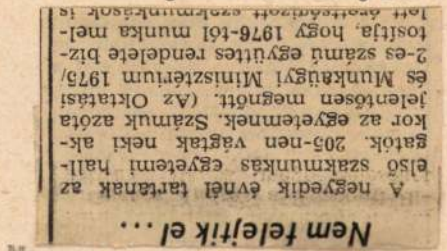

Nem feledjük el...

A negyedik évnél tartanak az első szakmunkás egyetemi hallgatók. 205-ren vágtak neki akkor az egyetemnek. Számuk azóta jelentősen megnőtt. (Az Oktatási és Munkaügyi Minisztérium 1975/2-es számú együttes rendelete biztosítja, hogy 1976-tól munka mellett érettségizett szakmunkások is

Magyar Hirlap 1977-272-6

Wagner: Jubileumi tárlat a Mücsarnokban

Fock Jenő Mátyás

Megosztott harmadik díjat kaptak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 6o évfordulóján hirdetett pályázaton.

Magyar Hirlap 1977-272-7

Fock Jenő Mátyás, grafikusművész

A Nagy Oktáberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára rendezett képzőművészeti kiállításon szerepelnek a művész művei. „Lenin"-fej portréja (említve) a művész a harmadik megosztott díjban részesült.

Wagner István: Jubileumi tárlat a Műcsarnakban.
Magyar Hírlap, 1977. nov. 19.

MDK

Fock Simon kőmives

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957,VI.évf.4.szám.298.l.

Fock Antal

festő

Nagykárolyból, szül. 1787.

1818-tól tájképfestészeti

osztály

Fock Antal, festő, Nagykárolyból, szül. 1787-ben, 1818-ban iratkozott be a tájképfestészeti szakosztályba.

Lásd

Fleischer Béla 42. l.

Cseppet sem volt túlzott Károlyinak a becslése, aki a Buda alatt július óta harcolt magyar csapatok összlétszámát legalább 14—15.000 főre tette. Ismerve az ország viszonyait, a mintegy 76.000 főnyi császári és birodalmi sereg mellett ezt a lélekszámot nem szabad kicsinyelnünk. Ezek szerint az ostrom hadműveleteiben résztvett egyesült magyar, császári és birodalmi seregben minden hatodik ember magyar volt. Ha figyelembe vesszük, hogy a magyarországi csonk létszámának az örökös tartományok és a birodalom lélekszáma mennyiszer többszöröse volt, mint az egyhez az öt arány, akkor nem tekintheti senki Buda visszafoglalását a birodalom kizárólagos hadivállalkozásának, mert lélekszám-arányban véráldozat terén is a magyarság hozta meg az aránytalanul nagyobb-mérvű áldozatot.

Nincs beleszámítva a magyarok fenti létszámába a végváraknak magyar katonasága s az az állandóan mozgó, felderítő szolgálatot teljesítő, a végeken élő lovasság, amelynek a távolban végzett működése az ostrom sikerében igen jelentős támogatásként játszott közre. De nincs beleszámítva a felkelő nemesség által kiállított fegyveres erő sem.

Fódi Sándor

Középisk. rajztanári oklevél

Ferk'pzomfoiskèvk

1935–36. 86. l

lárd u.o. '87. l.

KALOCSA
BUTORSZ

IRODA: II., ZSIGMON

TELEFONSZÁM: 55-6-68.

Szá

T. Magyarország Dr. Szenti

		Költözkö
		alatti lakásból
		alá

Fódi Sándor V.é

tanári nak

Ferkèpzomfoiskòvk

1935-36-73, l

KARDOS TESTVÉREK

TELEFON: 313—59 BUTORARUHÁZA TELEFON: 313—59

BUDAPEST, VII., WESSELÉNYI UCCA 18

KAZINCZI UCCA SAROK

Modern új bútor minden kivitelben raktáron. — Eladás készpénzért és részletfizetésre is.

Ngs.

Dr. Szen

Köny

1.-én esedékessé vált rés

nem küldötte be hozzánk.

tek pontos be nem tartása

kérjük fenti összeg azonn

követelésünket peresíteni

Pén

M.D.K.

Fock Aladár, építés

Schmidthoffer István és Füstösy Guidóval közös terve 2200 p-ös negadik díjat nyert a Mátravidéki erőmű épületére kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1942. LXIII. évf.

márc. 19 sz. 5 old.

MDK

Fock Aladár, Schmidhofer István, Füstösy Guidó épitészmérnökök

IV. dij

Az Elektromos Müvek tervpályázatának nyertesei. Pest 1942. márc. 2o.

MDK

Fodor [ ], karikaturista

Rajza az Április (1919) márc.
27-i számából. Címe: Tűnődés

Repr.

-.1919 Karikatúráiból 22.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1969 márc. 21.

Fodor

festőműrész

A párisi Salon ezévi őszi tárlatán „Magyar legenda" c. műre szerepel. (emlitve)

Magyarság, 1927. nov. 9.

D Fodor Albert

városi főkertész

Kassa

szül. 1873 Taktaszadán

lásd

A.)

Csíkvári Abauj-Torna

sz. a. 61. h.

vm.

Várm. Szoc.

Bp 1939

Fodor András

Grafikus

A legfiatalabb hódmezővásárhelyi generációt képviseli a művész.

Bánszky Pál: Hódmezővásárhely és a képzőművészek. Művészet, 1974. március - 43 oldal.

Fodor András

A vízvezető, tus 35×20
Vitorlással, tus 35×20

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1972.

Fodor Andrea

amatőr festő kiállítása a vértesszentkeleti
műrelődési házban látható a kiállításon.

Dolgozó Lassa
1984 aug. 4.

Fodor Árminné, Jestőné; szül. 1876 március 2-án Budapesten.

1912-ben J. F. R. Sinibaldi: Hajnal cr. képét másolta a Képzőművészeti Múzeumban.

Fodor árminné
festőnő

Fővárosi Lapok 1896. jul. 10., 5. old
(V.: Nemzeti Szalon.)

Kalmár

Fodor Arminné

1895/96 – 1896/97 és 1895/96 – 97 a
Deak Ébner festőisk növendéke

Ferkèpzomfoiskèvk

82. l.

lönösen a South Kensington Múz.-ban levő vázlatai) a mai néző szemében egészen impresszionista benyomást tesznek. Az ő problémája a levegő, a világítás, a hangulat. A londoni National Gall.-ban mintegy 22 képe van, köztük A búzaföld (1826), Ház a völgyben (1835), A szénásszekér (1821) a leghíresebbek, továbbá A flatfordi malom, Hampstead szivárvánnyal és a csaknem impresszionista Nyári délután. Híres a Tájkép az ugró lóval (London, Akadémia). Képei még: a nagyszerű Weymouthi öböl, A falu (Louvre), Waterloo-ünnepély East Bergholtban, Szeles reggel (két pompás kis kép, Budapest, Szépm. Múz.). — Irodalom: *Leslie* (London, 1845, új kiadás 1896). *Brock Arnold* Gainsborough and C. (u. o. 1881). *Holmes* (u. o. 1901—2). *Henderson* (u. o. 1906). *H. W. Tompkins* (u. o. 1907). *Lucas* (u. o. 1924). *Rutter* (u. o. 1924). *Fónagy.*

CONSTANT (ejtsd: *konsztan*), *Benjamin*, v. *Benjamin-C.*, francia festő, * Párizs 1845, † 1902. Keleti tárgyú festményei közül, amelyek Delacroix hatása alatt keletkeztek, a Marokkói foglyok (Bordeaux), II. Mohammed bevonul Konstantinápolyba (Toulouse), Az utolsó lázadók, Ítélet a háremben (Luxembourg-múzeum), annak idején feltűnést keltettek. Dekoratív munkásságából felemlítendő a párizsi városháza dísztermének mennyezete s a Sorbonne számára festett allegórikus kompozíciók: A tudományok és A szépirodalom. Mint portretista, különösen Angliában nagy népszerűségnek örvendett. (André fiam arcképe, Luxembourg-múzeum, Lady Hélène Vincent. A walesi hercegnő, Lord Savile portréi stb.) Invenciózus, termékeny művész, de friss, egyéni színei később a szokványos barna kiállítási-tónusba fulladtak.

CONTARINI, *Giovanni*, velencei festő, * 1549, † 1605 előtt. Tintoretto és

Fodor Árminné dr

adat ning

1895/96. női ostág vendégi

Mauretania Tingitana V. 263.

Fodor Ármin dr

1896/97 vendéglát

Marosvásárhely V. 224

Fodor Antal

szegedi kürszabó

1855-ben az Ottani
cék tagja

L.:)

Hilf IIII l

A szegedi iparosság
tört. u.o. 1929

FODOR Attila (1952)
78. Illyés Gyula: Dupla vagy semmi, 1987
Double or quits (theatre)
offset, 83x58 cm
j.j.f. Fodor A. 87 – Pannon Nyomda Veszprém
ltsz.: xy 88.326

A változás jelei : Plakátok 1988-1990.
: Magyar Nemzeti Galéria, 1990.nov.14.-
dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin
Bp., MNG, 1990 17.

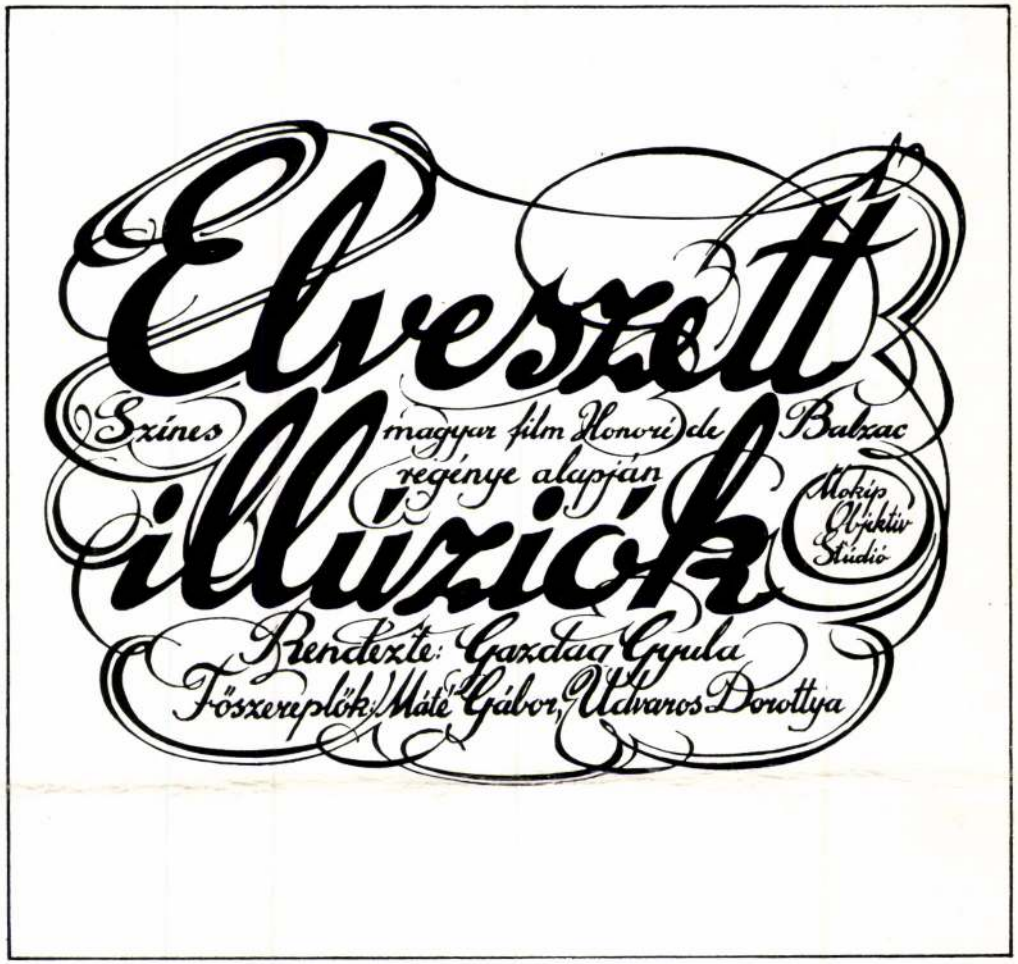
Elveszett
Színes magyar film Honoré de Balzac regénye alapján
illúziók
Mokép Objektív Stúdió
Rendezte: Gazdag Gyula
Főszereplők: Máté Gábor, Udvaros Dorottya

Névjegykártya ▼ Kálligráfia ▲ Munkafolyamat ▼

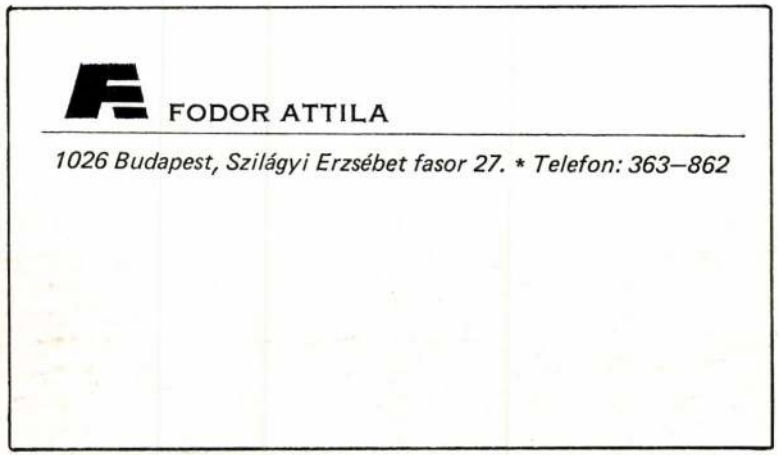
FODOR ATTILA
1026 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 27. * Telefon: 363–862

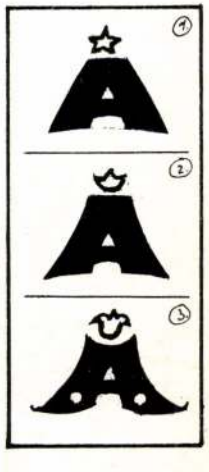

83059. GAMF ROTA

A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA ÉS
A GÉPIPARI ÉS AUTOMATIZÁLÁSI MŰSZAKI FŐISKOLA
SZERETETTEL MEGHÍVJA
ÖNT

FODOR ATTILA

GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

NYÍLIK:
1983. MÁRCIUS 17-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN FÉL 3-KOR
(KECSKEMÉT, IZSÁKI ÚT 10.)

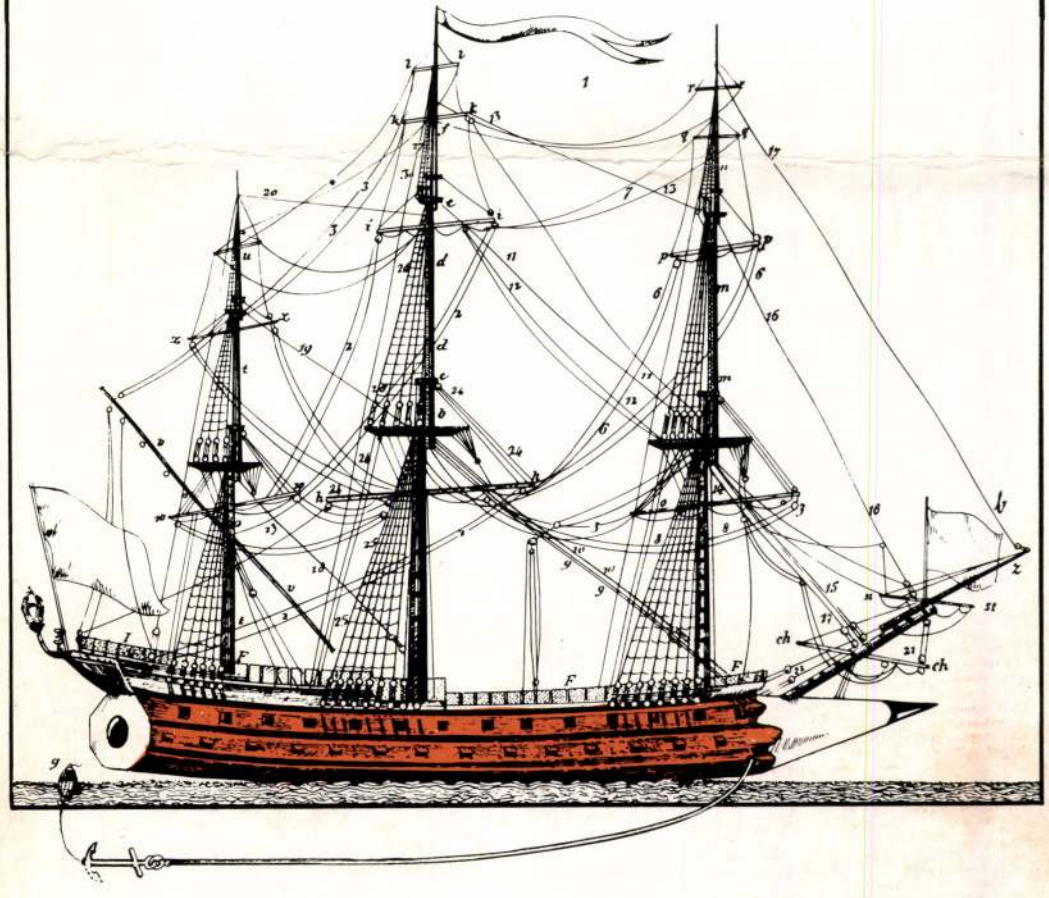

... lényege a rokon művészeti ágakhoz hasonlóan a funkcionalizmus, a tömegszerű megjelenés. Alkotásai árnyaltan megfogalmazható, vagy épp triviális közlést kell, hogy hordozzanak, s tömeges (nagy példányszámú) megjelenésükben mindennapi életünk állandó kísérői. "Tárgyainak" megjelenése, a grafikus munkáján túl kollektív cselekvéssor következménye, színvonalát a konkrét társadalmi igények és a rendelkezésre álló erőforrások határozzák meg. Megvalósulása a "megbízótól", a kiadón, a nyomdán át, a "terjesztőig", sokak munkájának eredménye, vagy következménye.

A tömeges sokszorosítás, mint megjelenési forma, az ALKALMAZOTT GRAFIKA számára kivételes popularitást biztosít. A műfaj - Magyarországon - becsült passzív közönsége eléri a 10.000.000 főt. Ebből következően vizuális kultúránk alakításában rendkívüli jelentősége lehet/ne/ ...

X

1952-ben születtem Budapesten. Érettségi után - kéziszedőként - nyomdában, majd mint műszaki szerkesztő egy könyvkiadóban dolgoztam. 1980-ban végeztem a Képzőművészeti Főiskola alkalmazott grafika szakán. Azóta e műfaj határain belül tevékenykedem. Tagja vagyok a Fiatal Művészek Stúdiójának. Több kiállításon szerepeltem.

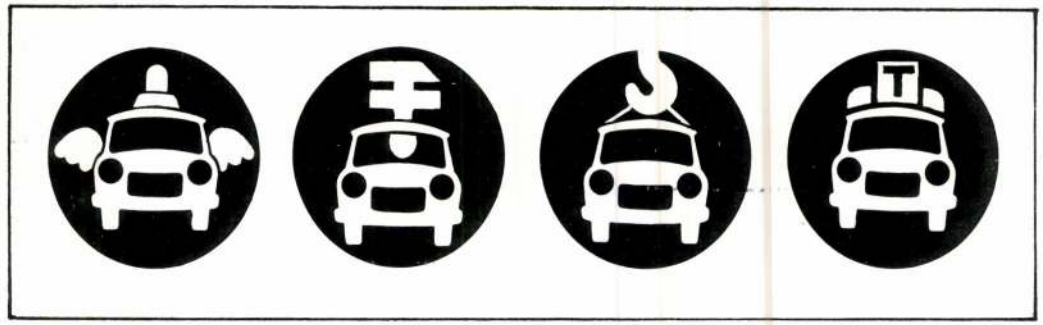

Embléma (Szánítástechnikai Koordinációs Intézet) ▼

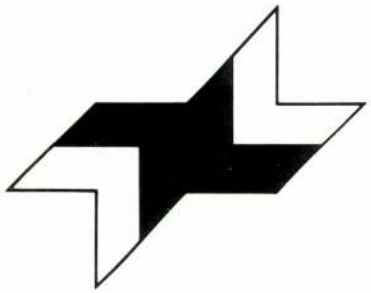

Piktogramnok (A Magyar Autóklub solyáltatásai) ▲

Könyvcímlap ▼

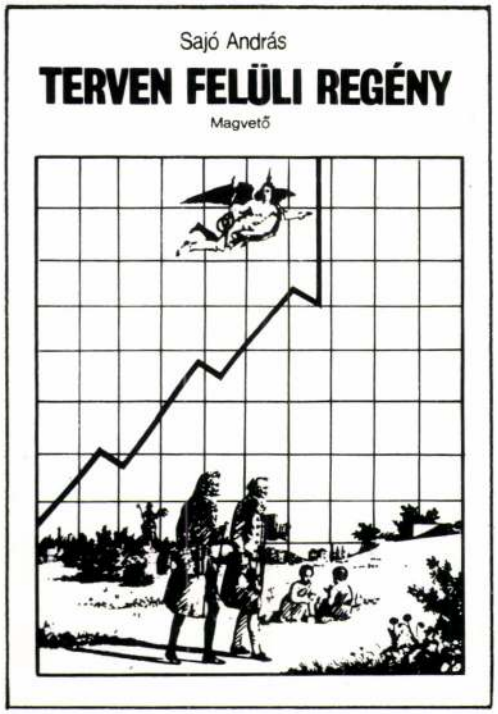

Plakát ▼

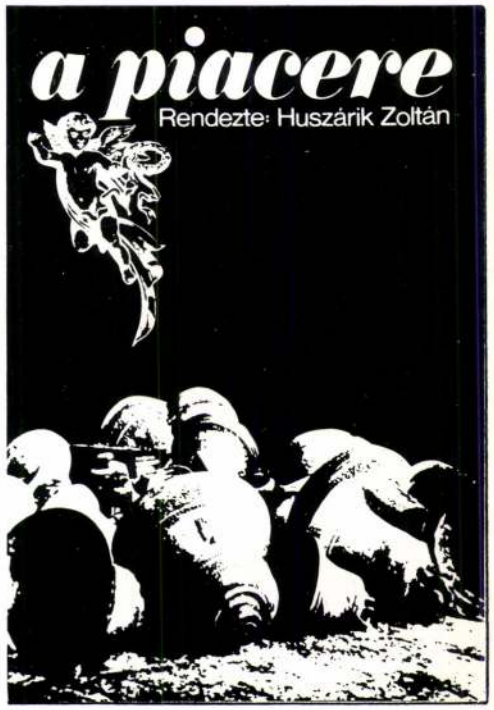

Sajtóhirdetés ▼

Prospektus fedél ▼

Gyufacímke ▲

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Fodor Balázs
1960 JAN 21

10M

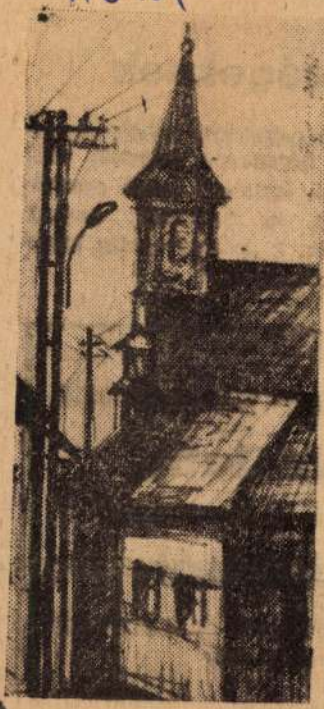

Fodor Balázs: Utcarészlet

(A

lesé

a kutyájukkal. Tehát: naponta háromszor adjanak neki enni, legyenek hozzá gyengédek, ne zaklassák, amikor eszik, a „pórázt" pedig hagyják hosszúra."

hogy az Eger—Salgótarjáni

Vállalat

építő- és tüzelőanyagok

zállítását

grendelhetik és a fuvardíjat
n befizethetik.

-ÓTARJÁNI TÜZÉP V."

Fodor Balázs

Kezdet a Studió 1968 anyapából rendezett tárlaton Karancsberényben

N.N.: Pressztárlat

Nógrád 1969 III. 29

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fodor Balázs

Zománcképekkel

szerepel a megyei kép. mův. Studió
tárlatán (Nógrád)

Pataki László: megyei kép. mův. Studió

Nógrád 1969 I. 5

M.D.K.

Fodor Béla

19 éves müszaki gyakornok

1949-ben a Debreceni Képzőművészeti Szabadiskola hallgatója voltó

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 185.l.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK.KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

MDK

Fodor Béla

kovácsoltvasmunka

A Szépmüvészeti Muzeum. Épitő Ipar 1907. jan.13.

14. 1.

Fodor Barna

Mikófalvai népmüvészeti kiállitás - Vajda János t Társaság népmüvészeti gyüjtem nyeinek kiállitása - népmüvészeti tárgyaival vesz részt

Nemzeti Ujság
1931.IV.21.

Fodor Barna

Mikófalvai népmüvészeti kiállitás - Vajda János Társaság népmüvészeti gyüjteményének kiállitása - xxxx népmüvészeti tárgyaival vesz részt.

Ujság
1931.IV.21.

MDK

Fodor, Reisinger és Tabakovits

Elemi iskolák épitése Aradon. Aradi Közlöny 1908. 40. sz.

Fodor Béla

építész

l. A.

Csikvári Ungvar

145. l

és Ung
várhegye
Várm. Szociogr.
IX-X.
Bp.
1940

és hevedeje adattár
52. h.

yártmány.

Fodor K. Béla

építészmérnök

Elektrapi

l.

Csíkvári Ungvár

Személyi adattár

52. hárab

Fodor Béla

városi mérnök,
építőmester

† Nyíregyházán
1930. febr. 24.

ÉIÉM 1930. 11–12.
sz. 45. l.

ÁGOS BIZOTTSÁGA.

tekintetes Igazgatóságának

I. és II. kötetét van szerencsénk a
álló intézet könyvtára számára meg-

megírták

FODOR 1. *Böske*, festő, l. *Erber Dezsőné*.

Nemz. Szalon. 1913 tav.

Csendélet
Tájkép

1932 ~~ápr~~ tav

Tarka virágok
Elmélyedés
Fekvő akt
} of

1932 jun

Félakt fikúsnal
Kaktúszt öntöző nő
} of

Temető, Kenézlői honfoglaláskori

VIII. 159

~~Boromisza Tibor~~

E. Fodor Böske

tovább

Miskolczy Ferenc

Pólya Iván

Rónay Ernő

Szivessy-Aczél Boriska

U. 3378

~~47/1938.~~

cród

Magyarország

1929. dec. 15.

(m-i: Csoportkiállítás a Nemzeti Szalonban.)

ad 7/1939.

A Fejérvármegyei és Székesfehérvári Múzeumegyesület elnöksége feledhetetlen igazgatójának, Marosi Arnold emlékének hódolva szellemi hagyatékát kegyelettel tovább őrzi és ápolja. Elvesztésén érzett fájdalmát enyhíti az a biztos tudat, hogy szelleme él és élni fog múzeumában továbbra is. ~ Az egyesülethez juttatott részvétsorok meleg közvetlensége nemes egyéniségét és tudós működését fénnyel ragyogja be, amiért a Vezetőség ezúton fejezi ki őszinte köszönetét és hálaját, kérvén, hogy az elhúnyt életművét, a Fejérvármegyei és Székesfehérvári Múzeumot a jövőben is pártfogolni kegyeskedjék.

Székesfehérvár, 1939. február hó.

Fodor Béla építész

a vértesfelvári fejüzem
építészeként említve

Magyar építészet 1945-70
218. old.

Fodor Béla mův

Prot. rzele

1930.70-72.

Fodor Béla, építész MDK

Az Alkotás utcában építendő 12 emeletes irodaház tervét készítette el Csángó András, Fodor Béla építész és Fokvári Iván belső-építész.

Fenczik Flóra: Tárgyalás a paraván mögött 4.

ESTI HIRLAP, Dp. 1964. ápr. 25.

Fodor Béla, építész

2. Fodor Béla: Martfűi Növényolajgyár. Légifelvétel

2

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 58-61.

Fodor Béla
építész

A szófiai építészeti világbiennálén a Magyar Építőművészek Szövetségét képviseli Fodor Béla építész Gabrovo város különdíját nyerte el a martfűi Növényolaj-feldolgozó Gyár terveivel. Sikerrel szerepeltek a Tervezésfejlesztési és Típustervező Intézet munkatársai is, akik Nevelési központok című filmjükkel nyertek díjat.

Magy. Nemzet 83. VII. 17.

FODOR Béla épitész

VARGA József: Fodor Béla 1930-1983. = MÉpitőművészet, 1984.2. IV.p.ill.

MDK

Fodor Böske

Csendélet, of.

Tájkép, "

N.Szal. tav. tárlat, 1913. ápr. 9. l.

Fodor Böske

Stankovics Zseni, Schultz Ilona, Lichtenbergné Propper Aranka, Benkő Ilona és Lámné Hilberth Irén mutatják be müveiket a „Tavaszi Tárlat"-on, melyről Rm.: "Nemzeti Szalon" cimmel számol be. A festőművésznők között az itt felsoroltak vezetnek, -mondja a kritika.
A kiállitást a Magyar Képzőművésznők Egyesülete rendezte.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 27.
XXI. évf. 13. sz. 21o. lap.

Fodor Böske

Schütz Julcsa művészek munkáit elismeréssel mél-
tatja Tövis: "Művésznők" c. kritikájában a Nem-
zeti Szalon kiállitásáról. Mindkét művész
vásznairól "a legszebb igéret hangzik a néző
felé", majd Fodor Böske festőművész meglepő
kolorisztikus érzékét külön kiemeli, s különö-
sen egy „szélesen felfogott csendélet-tanulmá-
nyát dicséri.
A kiállitást a Magyar Képzőművésznők Egyesüle-
te rendezte.

A HÉT, Bp. 1909. ápr. 25. XX. évf.
17. sz. 290-291. lap.

M.D.K.

E. Fodor Böske

"Orosz Madonna" c. alkotásának reprodukcióját hozza a lap a Nemzeti Szalon kiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 29.- 1930. január 4.
XX. évf. 2. sz. 32. lap
1.

MDK

E FODOR BÖSKE

Tavaszi szalon... Képzőművészet, 1932. 51.sz.
133.l.

E. Fodor Böske

Nemzeti Szalon karácsonyi kiállításán szerepelt.

BH. 929. XII. 22.

E. Fodor Böske

Kuvei nerepelnek a Neuseti halon-
ban rendezett sportzillikéin.

M. H.	929.	XII. 15.			
80. U.	929.	XII. 15.	M.	929.	XII. 14.
Est	929.	XII. 15	B. H.	929.	XII. 17.
Ujsáj.	929.	XII. 15.	M.	929	XII. 15.
M. H.	929.	XII. 22.	N. Ú.	929.	XII. 15
N. Ú.	929.	XII. 17.	N. Ú.	929.	XII. 14.
M.	929.	XII. 22.	N. Ú.	929.	XII. 22.
M. O.	929.	XII. 15	N. Ú.	929.	XII.
M. H.	929.	XII. 14.	P. H.	929.	XII. 17
P. N.	929.	XII. 15	P. H.	929.	XII. 15.
E. K.	929.	XII. 17	H. N.	929.	XII. 16.

E. Fodor Böske

— Nagyváradi festőművésznő kiállítása a Nemzeti Szalónban. *E. Fordor* Böske gyüjteményes kiállítással jelenik meg a Nemzeti Szalónban. A nagyváradi művésznő kiállitása vasárnap (15-én) délelőtt nyilik meg a Nemzeti Szalóban.

4. Est 929. XII. 12

Est. 929. XII. 12.

Kiadás után

— Pallas nyomda, Budapest.

MDK

Fodor E. Böske

A Képzőművészet erdélyi száma. Képzőművészet 1932. 48. sz. 72.l.

E.Fodor Böske.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1929-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

E. Fodor Böske

N.U. 929 XII 13

— Gyüjteményes kiállitással jelenik meg nálunk Nagyváradról *E. Fodor* Böske, aki a Nemzeti Szalonban már nem uj vendég. A teljesen átalakitott termekben a müvésznő bravuros alkotásai — amelyekben a fényhatások stilusosan érvényesülnek —, bizonyára feltünést fognak kelteni. Fodor Böske önérzetes egyéniség, aki aktokkal kombinált csendéleteiben a legerősebb. A gyüjteményes kiállitás vasárnap, 15-én délelőtt nyilik meg a Nemzeti Szalonban.

Ujság: 929. XII. 15.
N. U. 929. XII. 13.

A könyv lap-száma	Számlázás

Össze

BI/ ..... ügy

.....

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

193 .....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

193 .....

Könyveltetett ..... a könyvben:

193 .....

M.D.K.

Fodor Dávid

48 éves, festő

A Rákospolotai Munkás a Képzőmüvészeti Szabadiskola haladó tanfoly mának hallgatója az 1948/49 tanévben

Képzőmüvészeti Élet a felszabadulás után 397.l.

A MŰVÉSZ TTÓ TÉRSTI DOK. KÖZPONT PORRÁSKIADVÁNY AI Ii

Dp.1969.

Fodor Ella
divatterező

„Ruhatero"
(vegyes)

S. N. A.: Idei ajánlat.
Nők lapja, 1979. jan. 6-16. lap.

veszprémi Fodor Erika

Parkrészlet, olaj

Magy. képzőművészek egyesülete VIII. kiáll. N.Szal
1916. márc. 12 l.

Fodor Eta

Dohnál Tibor, Erdős Julia, Fodor Eta, Pusztai Agoston és Sarkadi Péter az egri Gárdonyi Szinházban augusztus 12.-ig.

Ifj. Koffán Károly és Cyranski Mária a Velencei Galériában augusztus 2.-ig.
Gorka Livia a szegedi Gulácsy Lajos Teremben augusztus 1.-ig.
Selmeczi György az egri Megyei Müvelődési Központban julius 31.-ig mutatja be müveit a fenti kiállitó termekben.

Eck Imre grafikai kiállitása megtekinthető julius 31.-ig Pécsett az István tér 6. sz. alatt.- közli a kulturális eseményeket tudósitó rovatában a lap.
Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli. 21. XXIII.évf. 29. sz. 8. lap.

FODOR ETEL

Wechselwirkungen – Ungarische Avantgarde in der Weimarer Republik

Szöveg: 571.

Kép: 484.

Fodor Etel

festő

l.

Pécsi kiáll. 1928 ősz

Pécsi tájkép

of

Semmi adat

róla

nyvtár összesen 458 kötetből álló 350
l gyarapodott. 282 munkát 2030.60
ttek, 58 munkát ajándékba kaptak,
6 munkát állami letétképen.
tésre fordított 140.20 K-val együtt
K-t költött a város könyvtárára.
iségtár gyarapítására a rendesen ősz-
gzett ásatásokat 1914-ben nem vé-
k s így az 1913. évi államsegély-
maradt 247 K 40 f-t az 1915. évre
át.
üjtemény 20 db őskori, 19 db közép-
szesen 39 tárgygyal gyarapodott. 18
a nyár elején Bugaczon végzett ása-

20.000 K-t tesz ki.

A múzeum és könyvtár személyzete: Igazgató: dr. *Szilády Károly.* (Javadalma 4.100 K fizetés, 910 K lakbér.) — Őr: dr. *Szabó Kálmán.* (Javadalma 2900 K fizetés, 800 K lakáspénz). — Szolga: *Kovács Lajos.* (Díja 1000 K és 250 K lakáspénz.) A javadalmakat és díjakat a város fizeti.

28. KESZTHELY. A *Balatoni Múzeumot* fenntartó Balatoni Múzeum-Egyesület 1914. évi működése az év első felében az előző évek alatt kifejtett tevékenységéhez hasonló mederben folyt, jóllehet a gyüjtemények gyarapítására eddig nyert rendes évi államsegély elmaradása lehetetlenné tette a múzeum anyagának gyüjtés

Fodor Etel.

Bp.

Pécsi KMT. 1929

tav. kiáll

7. l.

Nem állított

ki

160. kép. *Waldmüll*

SCHLEICHER, C. (osztrák festő, XIX. sz.)

Koldusasszony

Fa, olaj, 34×28 cm.

Jelezve lent jobbra: Schleicher 1853.

Maszlaghy II., 557. szám.

SCHMIDT, JOHANN MARTIN (osztrák festő 1718—1801)

Krisztus az Olajfák hegyén

Vászon, olaj, 21·5×16 cm.

A hátoldalon „Kremserschmidt" felírás.

Maszlaghy II., 292. szám. — Gerevich: Az Újság 1916., júl. 20., 4. lap. — Lepold—Homor 97. l., — Gerevich PA, 220. l. — Décsei: Könyismertetés. MM, V., 1929., 172. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Jelenet Páduai Szent Antal legendájából

Vászon, olaj, 73×60 cm.

Maszlaghy II., 291. szám. — Gerevich: Az Újság 1916., júl. 20., 4. lap. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 220. lap. —

Fodor Ethel

festő

lakik: Budapest I. Attila

József 2. III. e.

Pécsi KMT művésztagja.

1933 nyári

vem állított

ki

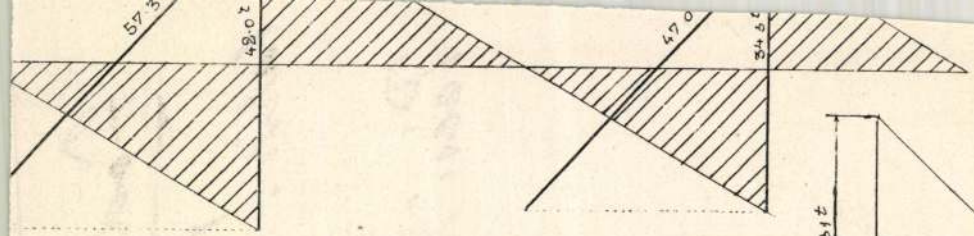

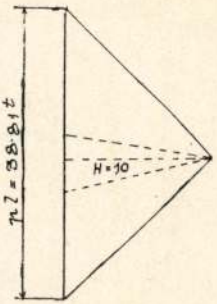

tékiok szerkesztése.

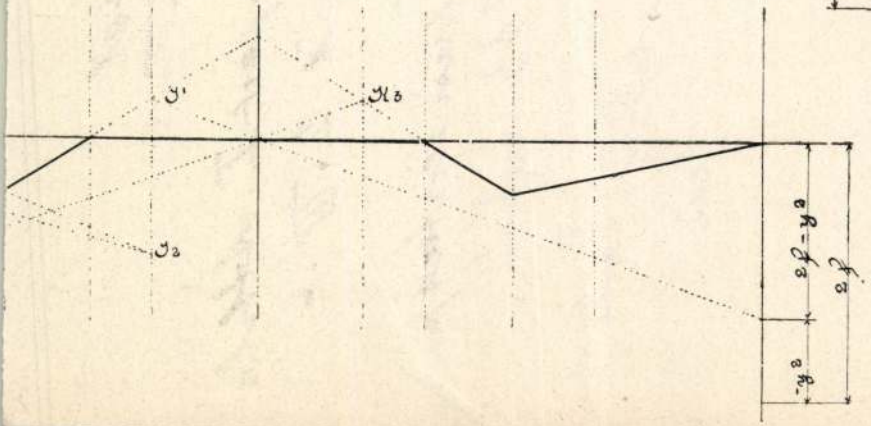

MDK

Fodor Etel bp.i festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzm. és Műbar.Társ. 23.kiáll. 1938.jun.

FODOR Etel

tevékenységéről ld.

Bajkay Éva: Bauhaus fotók Magyarországról.
Fotó 1988. 8.sz. 360-361.p.

épités ideje: 18[illegible] k.

épitész:

épittető: Beck család

egjegyzés: romos állapotban

---

redeti állapot /részben átalakitva/ elrontva

---

szeiró javaslata: eredeti formában való fenntartás
esetenkénti hatósági előirás/
helyi tanácsi védelem alá vonás,
központi védelem alá vonás

---

szeirta: Sisa [illegible]ef 1988

Fodor Éva, [grafikus]

L: Dohnál Tibor

8.

– Hk

Népszabadság, Bp. 1979 júl. 7.

Fodor Etelka
ruhatervező iparmüvész

A müvész diplomáját 1975-ben szerezte meg, 1976-tól a debreceni ruhagyár tervezője. Tagja az Ifjusági Divatbizottságnak. Munkáival évenként szerepel a BNV-n.

Összeállitotta: F.Ludányi Gabriella:
Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Fodor Éva

divatalkotó

A Debreceni Ruhagyár modelljeit tervezte Fodor Éva

S.N.A.: Ez már 1979 divatja.

Nők Lapja, 1978. augusztus 19 – 20 lap

Fodor Etelka
ruhatervező iparművész

Gyöngyösön 1951-ben született. A Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola textil szakja után az Iparművészeti Főiskola ruhatervező szakán folytatta tanulmányait.

Összeállította: F.Ludányi Gabriella:
Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1979. augusztus - 32. lap.

Fodor Etelka
ruhatervező iparmüvész

A müvész rásztvett a Szovjetunióban az alkotó ifjuság kiállitásán. Több dijat nyert.Rendszeresen jelennek meg ujságcikkei a divat és izlésnevelés tárgykörében. 1979-től él Egerben. Tagja a Müvészeti Alap-nak.

Összeállitotta: F.Ludányi Gabriella:
Heves megye képzőmüvészei.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 32.lap.

MDK

Fodor Etel festőmüv. Bp.

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll. Pécs, 1936, jun. 1o 1.

földszintes, 6 ablakos, lekontyolt

MDK

Fodor Etel

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

S. FODOR ERZSÉBET

A nagyváradi Müvészeti Galériában 1981 febr. 7-én nyilt meg S.Fodor Erzsébet festőművész kiállitása. /rövid hir./

Utunk, XXXVI.évf. 10.sz. 1981. márc. 6. - 8.old.

FODOR Éva

KEREKES Gábor: A NEGYEDIK belülről. = Fotóművészet, XXXXIII. évf. 3/4.sz. 1990 42 - 60.p. ill. E.

Fiatal Fotóművészek Studiója, IV. kiáll., 1990.aug.

→

eosztás készült. Kelet-Dunántúlt
zervezték Pannonia inferior néven;
yugat-Dunántúl beleértve a mai
ia superior néven Carnuntum szék-
II. század harcai nem kímélték a
m; ugyanakkor a terület jelentősé-
több, Sirmium /Sremska Mitrovica,
császári székhely lett /293/. Új,
ási, katonai szervezet szolgálta
ntúl Pannonia superior északi ré-
ima, székhelye Savaria /Szombat-
Siscia /S
i része Va
székek

Fodor Éva munkái a fotóra kérdeznek rá. Nem tartalmi, hanem formai értelemben. Pályaudvari felvételei éjszaka készültek. A tónusok szürkére és feketére redukálódnak, néhol fényvonalat-pontot hasít vagy szúr belejük az esti világítás. A téma, a helyszín csak ürügy, a felszín, a felület izgalmas a számára. Fodor Éva technikai felkészültsége kétségtelen, hiszen szélsőséges helyzeteket teremt a maga számára, ez a sorozata mégis öncélúra, felszínesre sikeredett. Úgy érzem, még rá kell találnia saját magára, saját egyénisége.

Fodor Éva

Az egyházi zsilvölgyi művészcsoport tagja - emlékve

Komuk 1974/2

205. old

MDK

Fodor Ferenc

Fogarasi havasok Árpás felől, of.

" " Kercz " "

N.Szal. 2. zsürimentes kiáll. 1916. máj. 13 l.

FODOR FERENC – fotós

A fotót elküldte, de a díjat már nem veheti át

Aranyérem Fodor Ferencnek

Fodor Ferenc, a tavaly júliusban elhunyt elismert fotóművész soproni címére még ma is érkeznek a levelek, pályázatok – és díjak. Legutóbb egy koreai értesítést hozott családjának a postás, mely a rendkívül nívós nemzetközi fotópályázat (PUSAN) eredményéről értesített. Fodor Ferenc nyerte az aranyérmet...

Fodor Ferenc hosszú éveken át résztvevője volt a nemzetközi fotópályázatoknak, s számos értékes díj és elismerés kísérte munkáját. A PUSAN nemzetközi fotópályázat – melyre a világ minden pontjáról százszámra küldik a pályaműveket – évente egy-egy aranyérmet ítél meg a színes, illetve a fekete-fehér technikával készült képek kategóriájában, valamint különdíjakat adományoz néhány kiemelkedő alkotás elismeréseként. Az 1996-os pályázaton Fodor Ferenc képei három különdíjat érdemeltek, az 1997-es esztendő megmérettetésében pedig

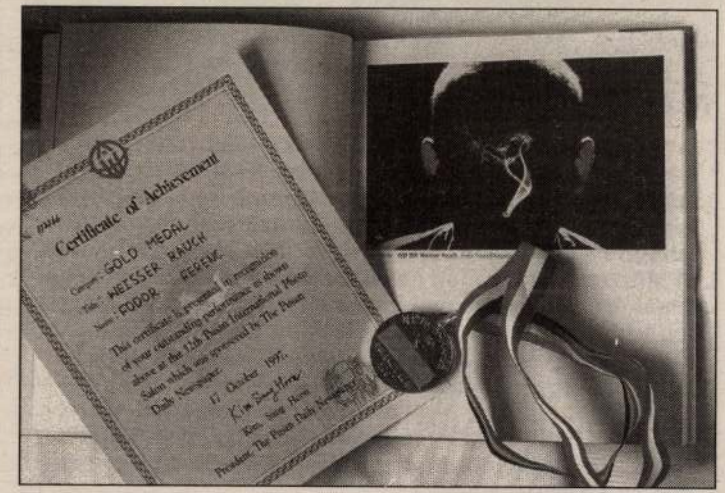

A nemzetközi fotópályázat első díját bizonyító oklevél és aranyérem a díjnyertes fényképet tartalmazó katalóguson.

Fotó: CS. SZ.

– a színes fotók kategóriájában – a legjobbnak járó aranyérmet. A képet még ő küldte el, sajnos a nemzetközi elismerést már nem érhette meg.

A pályázaton értékelt fotókból minden évben színvonalas katalógust állítanak össze a bírák. A vaskos kötetben az első – az egyetlen magyar – Fodor Ferenc soproni fotóművész képe.

NAGY M.

Vasárnap 1998. 02. 09.

A Mosonmagyaróvári Kulturális Egyesület fiatal, pályakezdő munkanélküliek foglalkoztatását kezdi meg április elsejétől. A szervezet egy humánszolgáltató iroda megnyitásával kívánja mindezt koordinálni. A városi intézményekkel történt tárgyalások eredményeképpen elsőnek a Hansági Múzeummal született megállapodás. Az intézményben a fiatalok más szellemi munka mellett a felhalmozott rengeteg lelet számítógépes katalogizálását fogják elvégezni. A kulturális egyesület további fiatal főállású munkatársakat keres humánszolgáltató irodájába. Érdeklődni a 217-388-as telefonon Bánlaki Ákos programvezetőnél lehet. (Felvételünkön: Bánlaki Ákos programmenedzser, Szentkuti Károly múzeumigazgató, országgyűlési képviselő és Nagy Sándor, az egyesület elnöke.)

A Győri Filharmonikus Zenekar közreműködésével holnap este 6 órakor farsangi koncertet rendeznek a mosonmagyaróvári Flesch Károly Kulturális Központban. A hangversenyen – melynek anyagát Lehár Ferenc és Kálmán Imre műveiből állították össze – közreműködik *Bellai Eszter* és *Wendler Attila*. A zenekart az osztrák *Gerhard Lagrange* vezényli.

Margarétások figyelmébe

A mosonmagyaróvári Margaréta Nyugdíjas Klub soros rendezvényén, holnap délután 3 órakor a Flesch Károly Kulturális Központban a résztvevők tájékoztatót hallgathatnak meg a város közbiztonságának sajátosságairól.

Telefonszámunk megváltozott

A Kisalföld mosonmagyaróvári kirendeltségét a következő telefonszámokon hívhatják olvasóink és hirdető partnereink:

Kerítés lesz e kőhalom

Hegyeshalom lakóinak egy részét már jó ideje izgatja, hogy mi lesz a sorsa annak a hatalmas kőhalomnak, amit a katolikus templom mellett látnak már hetek óta. *Szalai Kálmán* plébános elmondta, hogy olyan közel van a főúthoz, hogy azon a részen támfal építése válik szükségessé. Az új kerítés tervezése folyamatban van, az elképzelések szerint nem változtatja meg a környeget, arculatát, hangulatát. A

MDK

Fodor Ferenc

Napnyugta Lágymányoson

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 4 l.

Debrecen /Hajdu-Bihar/

Arany János-utca 1.- Vörösh
9-9 ablakkal, Eklektikus, é
rint.

/Debr cen V és MV. Bp. 1951

Fodor Ferenc

33. Napnyugta Lágymányoson

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó, 2 lap

MDK

Fodor Ferenc

Esthangulat télen
Utca részlet

N. Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun.

6 1.

MDK

Fodor Ferenc

Napnyugta, paszt.
Őszi hangulat, "
Lágymányos télen, "
Tanya udvar, olaj

kiáll.
Budai Szépmüv. Társ. 1933. nov.

MDK

Fodor Ferenc, festö

Defregger szülöháza. Olf.

Nemzeti Szalon.-
Tavaszi tárlat. 1931.junius. Kat.

MDK

Fodor Ferenc

Részlet a Lienzi Dolomitokból, of.

Lienz vidékén, of.

A Lienzi Dolomitok, of.

Nemzetközi Alpin Képkiáll.N.Szal.193o.márc.-ápr.
34.1.

MDK

Fodor Ferenc

A Zinödl, of.

Műteremi őszi kiáll. 1938. okt.

Fodor Ferenc, ötv.zom.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.l.

. . . . . 91 cm.
Jézussal . . . . . .93 "

MDK

Fodor Ferenc, I.éves

Ujszeged Tanitóképző.

153. Munkaverseny.

Nagy. Ifj. Képzőműv. Kiáll. /VII/ Gyermekrajzok. Fővr. Képtár. 1949 aug. 16.-szept. 1e. Kat.

Fodor Ferenc

Nemzeti Szalonban az alpin-kép-kiállításon képei szerepeltek.

M. 930. III. 23.

MDK

Fodor Ferenc

Est hangulat

Balatoni Téra. 3. N.Szal. 595. kiáll. 1928. Apr. 14. 1.

MDK

FODOR FERENC

Alpesi kiáll. Képzőművészet, 1932. 51.sz. 12
136 l.

M.D.K.

Fodor Ferenc

"Tanulmány" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap, melyet Rozsda Endre festőművész által vezetett tanfolyamon festett a Munkáskulturszövetség rendezésében.
A munkások részére inditott tanfolyamon a legkülönfélébb szakmákból jelentkeztek.
Fodor Ferenc foglalkozása gépszerelő.

György István: "Nem festőművészek akarunk lenni, hanem munkásfestők" c.
Szinház, Bp. 1945. szept. 5-11.I.évf. 4.sz.
23. lap

MDK

Fodor Ferencz

Esthangulat, of.

Esti csönd, "

H.Szal. kiáll. 1927. jun. 11. 1.

MDK

Fodor Ferenc

N.Szal. I.osztrák alpesi kiáll. 1932. máj.

FODOR Ferenc festő

Váci panthenon. Vác, 1992 61. p. ill

MDK

Fodor Ferenc

Részlet a Lienzi Dolomitokból, of.

Lienz vidékén, of.

A Lienzi Dolomitok, of.

Nemzetközi alpin képkiáll. kat. Bpest. 1930. március. 34.l.

MDK

Fodor Ferenc

"Defregger szülőháza" c. műve. Repr.

Képzőművészet, 1931. 37.sz.

MDK

Fodor Ferenc

Defregger szülőháza, repr.

Képzőművészet 1931. V.évf. 37. sz. 48.1.

Fodor Ferenc

Befreggeg asszonyaz, tepr.

Képzőművészet 1921. V.évf. 7/. sz. 48.l.

MDK

Fodor Ferenc

Képzőművészet 1932. 43.1.

MDK

Fodor Ferenc

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931. 42. sz. 164.l.

MDK

Fodor Etel festő

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Rodor Etel festő Bp.

Pécsi Képzőmüvé és Mübar. Társ. kiáll. 1937. máj.

RÖVID KÖZLEMÉNYEK

E rovatban a külföldi szaksajtó érdekesebb híreit ismertetjük. Az egyes hírek forrását a közlemény végére szedett betűk jelzik; K. D. A. = Klimschs Druckerei-Anzeiger, Frankfurt a. M. — P. Z. = Papier-Zeitung, Berlin. — Z. = Zeitschrift für Deutschlands Buchdrucker. — T. M. = Typographische Mitteilungen, Berlin. — D. D. = Deutscher Drukker, Berlin. — G. R. = Graphische Revue, Wien.

Bécsben 247 szakkönyvtár van, a „Philobiblon" megállapítása szerint. Ezek a könyvtárak összesen 7.600.000 kötet könyvet, kb. 10.000 inkunabulumot, 21.000 kéziratot, 81.000 papiruszt, 600.000 grafikai nyomatot, 21.000 térképet és közel 100.000 zeneművet, kottát őríznek. A 247 könyvtár közül 26 speciális rendeltetésű, ezek sorában egy cseh, egy magyar és kettő zsidó kulturális célok szolgálatában áll.

A munkanélküliség a német grafikai iparban egy esztendő óta lényegesen növekedett. A szeptember 30-án felvett statisztika szerint a munkanélküliek százalékos arányszáma az egyes kategóriákban a következő: teljesen munkanélküliek: nyomdászok (Verband-tagok) 19.8% (1929-ben 11.5%); litográfusok és könyomdászok 21.9% (11.5); grafikai segédmunkások 18.3% (9.0); könyvkötők 20.9% (11.0). Rövidebb munkaidőben dolgozók arányszámai: nyomdászok 4.0% (0.7); litográfusok 9.2% (3.0); segédmunkások 6.4% (2.0) és könyvkötők 25.6% (10.5'. Amint látható, a grafikai szakmák helyzete Németországban is rendkívül súlyos. K. D. A.

A német származású könyvnyomtatók száma az Egyesült Államokban. A Deutsch-Amerikanische Typographia, melyet 1873-ban német kivándorolt nyomdászok alapítottak, most adta ki 57. évi jelentését, mely szerint ez év közepén az Unió területén 603 német származású szervezett nyomdai munkás él és pedig Filadelfiában 53, Cincinnatiban 32, St. Louisban 39, Bufallóban 16, Rochesterben 9, Clevelandban 33, New Yorkban 31, Chicagóban 70, Milwaukeeban 51, Baltimoreban 13, Louisvilleban 9, St. Paulban 17, Pittsburghban 13 és Detroitban 18. A szervezet vagyona 41 ezer dollár.

Szerzői korrektúrák: kétmillió dollár. Az Egyesült Államok államnyomdájának legutóbbi jelentésében érdekes sirámokat ereszt meg a vállalat igazgatósága amiatt, hogy 1921—29-iki üzletévekben közel 2 millió dollárt tett ki a szerzői korrektúrák költsége. Úgy látszik, hogy az újvilágban is fájdalmas tétel a szerzői korrektúrák keresztülvitelének üzemköltsége, akárcsak nálunk, meg másutt, ahol nyomdák és szerzők vannak. Az említett nyomda a jövőben „erélyes rendszabályokat" óhajt rendszeresíteni az enemű hiábavaló kiadások elkerülése céljából. Vajjon sikerül-e ez a törekvése? K. D. A.

A kínai fal mögül. Tudvalevőleg Kínát, a mennyei birodalmat tekinthetjük a **fametszés** őshazájának. A kínaiak sok évszázaddal előbb ismerték az írásnak fatáblákba metszett formákról való nyomtatását, mint erre mifelénk. Így természetes dolog, hogy a fametsző mesterség Kínában igen elterjedt foglalkozás volt a közelmult évtizedekig, amikor is ez a sokszorosítási mód a modern technikák térhódításával mindjobban és erőteljesebben háttérbe szorult. A kínai fa- és bélyegzőmetszők megélhetése ilyenformán problematikussá vált, kénytelenek voltak más pályát keresni. Ezt meg is találták. A kínai fametszők túlnyomó része ma a nálunk is ismert s világszerte közkedveltségnek örvendő „Mah-Yong" szerencsejátékhoz szükséges fakockák metszésével és festésével foglalkozik. — Egy kínai-amerikai vállalkozó Pekingben egy hajdani **hercegi palotában ujságnyomdát** rendezett be. Kétségkívül ez egyike a legérdekesebb nyomdahelyiségeknek, mert a hajdani herceg hálószobájában, — ahol valamikor napjainak nagyobbrészét ópiumos kábulatban töltötte —, nyomógépek zakatolnak és a nagy, ünnepélyes fogadóteremben, — ahol nem is olyan régen Kína legelőkelőbb mandarinjai hódoltak uruknak —, kínai szedők végzik napi munkájukat. A nyomdahelyiségek ma is abban az állapotban vannak, mint a császárság idejében, csak éppen a bútorokat rakták ki, hogy a sokszorosítás eszközeit és gépeit elhelyezhessék. — Az évezredes kínai kultúra és tudomány irodalmi emlékei és kútforrásai a császárság megszünte óta nagy tömegekben kerültek piacra. Sok angol és amerikai vállalat gazdagodott meg kínai írás és nyomásműveknek eladásával. Alig van amerikai milliomos, akinek könyvtárában ne akadna jó néhány eredeti és hamisított kínai irat vagy fametszet-nyomat. E vállalatoknak ez a jövedelmi forrása most egyelőre eldugul, mert **a kínai irásművek és nyomatok kivitelét megtiltották.** Tilos kivinni az utolsó két császári dinasztia alatt nyomtatott és írott műveket, fametszetek kivitele teljességgel tilalmas, de különösen tiltott dolog dr. Sunyatsen kéziratainak és eddig nyilvánosságra nem hozott leveleinek a kivitele. A tilalom áthágóit sulyosabb esetekben halálbüntetéssel is sujtják. K. D. A.

HANS WUNDER
G. M. B. H.
BERLIN-WILHELMSBERG
FIÓKGYÁR: WIEN, XVII
világhírű nyomdai, litográfiai, offset- és mélynyomófestékeinek magyarországi vezérképviselete és lerakata

NYOMDAFESTÉK
KENCE- ÉS HENGERANYAGGYÁR
KLEIN KÁROLY GRAFIKAI SZAKÜZLET
BUDAPEST VI, GRÓF ZICHY JENŐ U. 44. TELEFÓN: AUT. 283-85

BEKÜLDÖTT NYOMTATVÁNYOK

Szegedi Kis Kalendárium címen érdekes füzetecskét adott ki a szegedi egyetemi hallgatók Bethlen Gábor Köre. A naptári részen kívül egész sor régi, részben eddig kiadatlan szegedkörnyéki népi dalt közöl, amiket Buday György illusztrált. Feladatát stílszerűen végezte el: a tősgyökeres magyar nótákat, ugyancsak magyaros ízű, keresetlenül egyszerű technikájú rajzokkal dekorálta. A nyomtatást a Városi Nyomda végezte. — Sajnos — a Kalendárium papirosát rosszul választották meg: túlságosan, transzparens s nyomásra nem nagyon alkalmas. Pedig a munka megérdemelte volna, hogy teljesen kifogástalan technikai kivitelben kerüljön forgalomba. W.

Illusztrációk alapnyomatszerű alkalmazása — a jelek szerint — ismét divatossá válik. Valamikor éppenséggel nem volt ritka az ilyen kivitelű nyomtatvány, de az iparművészeti stílus hatása alatt teljesen elvesztette népszerűségét, mert ezt a dekorálási módot annak idején sem észszerűnek, sem szépnek nem tartottuk. Újabban, főként a német és angol-amerikai lapok elevenítették fel e sok szempontból méltán kifogásolható illusztráló módszert. A Homocord gramofón-lemezek most megjelent árjegyzékét is így illusztrálta Fodor Etel grafikus művésznő, aki azonban valahogy megérezhette, hogy a szöveggel átnyomott illusztrációnak lényegileg más célzatúnak és technikájunak kell lennie, mint az eddig látottaknak. Elvégre is ugyebár, egy-egy muzsikáló-táncoló alakot nem azért fotografáltatnak le s csináltatnak róla klisét, hogy a rányomtatott szöveg úgy a munkát, mint az abba beleölt anyagi áldozatot kárbaveszetté tegye. Fodor a kérdést ötletesen oldotta meg, amennyiben megfelelő illusztrációkat árnyfoltszerű — de kétféle erősségű — spriccelt folttechnikával oldotta meg. Az így kapott ábrából jól csendül ki az oldal szövegtartalmának visszhangja s emellett sziluettszerű muzsikáló-táncoló alakok rajzi megoldása sem veszít kifejező sajátosságából a rányomtatott elég sűrű szöveg következtében. Az árjegyzéket a Globus-nyomda készítette; szedése egyszerű katalógus-szedés, nyomása pedig kifogástalanul szép és tiszta. W.

Fedőlapunk és mellékleteink

Lapunk e számának fedőlapját Lengyel Lajos kolléga tervezte, aki egyébként szedéspéldáink nagy részének anyagát is szolgáltatta. Lengyel kollégánk a fiatalabb nyomdászgeneráció egyik olyan törekvő közkatonája, aki szorgalmas és kibontakozóban levő képessége következtében, a nyilvánosságnak való bemutatásból önként folyó elismerést és buzdítást méltán megérdemli. A közeljövőben nyilván gyakrabban találkozunk majd munkáival lapunkban és — reméljük — egyebütt is. Úgy Lengyel, mint Vietorisz Géza, Klein Vilmos, Korelkó Ferenc, Sallmayer Ferenc és Apfel Sándor kollégák munkáiból kiválogatott szedéspéldák, lapunk felelős szerkesztőjének a leegyszerűsített tipográfiáról szóló cikkéhez szolgálnak szemléltető anyagul. Valamennyien a fiatalok sorából valók, de ambícióval telten haladnak az önképzés útján, amely előbb-utóbb mégis csak célhoz fogja őket vezetni. Szedéspéldáink nem megrendelésre készült gyakorlati munkák, inkább a tervezők tanulmányi és tanfolyami munkái és bizonyítékai annak, hogy a mai termelési lehetőségek között egyedül helyénvaló egyszerű szedésmodor tetszetős és ízléses munkákat eredményez.

Szedésanyagunk további négy oldalán bemutatjuk Spitz Adolf kollégánk, tanfolyamaink egyik előadójának gyakorlati munkáiból kiválogatott példákat.

Lapunk gyakorlati grafikai részében is bőséges anyaggal szolgálunk szedői tanulmányok céljára. A fototipográfiáról és fotoreklámról szóló cikkeink illusztratív példái is tanulságosak és gondolkodásra késztetők. Nemes György, grafikusaink egyik legfiatalabbja is szerepel e példák között néhány tipográfiával, illetve fototipográfiával, bizonyságot téve arról a képességről, hogy a legnagyobb igyekezettel törekszik a nyomdászati technika megismerésére, amire a vérbeli grafikusnak elengedhetetlenül szüksége van.

Az **Első Magyar Betűöntöde Rt.** cég is volt szíves e számunk szedéspéldaanyagát gazdagítani a fototipográfiáról szóló Bettmann-féle cikkhez rendelkezésre bocsátott négyoldalas melléklettel, amely azonfelül, hogy egyszerű gyakorlati példákat mutat be, pompásan juttatja érvényre a **Berthold-groteszk** betűk szépségeit is.

E számunkhoz csatoljuk még a Michael Huber festékgyár egy pompásan sikerült négyszínnyomatát, amely e cég elismerten kitűnő festékeinek kiválóságát bizonyítja.

KÖNYV- ÉS LAPSZEMLE

E rovatban a szerkesztőségünkbe beküldött könyveknek és lapoknak azon közleményeivel foglalkozunk — igen röviden —, amelyek megítélésünk szerint, olvasóink érdeklődésére számot tarthatnak. E könyvek és lapok kiadóhivatalunk útján is megrendelhetők a jelzett árak beküldésével.

A Typographische Mitteilungen ezévi 11. száma a szokott változatos és gyakorlati tartalommal jelent meg. E szám szedéspéldái ezúttal is az új tipográfia nyomdokain haladó egyszerű szedések, amelyek a gyakorlati embereknek nagy hasznára válnak.

A Deutscher Drucker októberi száma, amely a 37. évfolyam első száma, mint évek óta állandó októberi tárgykörét: a reprodukáló technikát tárgyalja a megszokott alapossággal, amit az e rokonszakmabeliek rendkívül értékelnek. E szám első cikke az Axel-féle maratógép negyedszázados jubileumának van szentelve. Egy másik érdekes cikk autotípiáknak autotípia-originálisokról való készíttetéséről szól, megvilágítván az ú. n. moáré-képződés okait és megelőzésük módját. Több érdekes reprodukáló technikai közlemény után egy csomó gyakorlati szedésmunkát közöl szakcikk kíséretében, majd a modern reprodukáló eljárásoknak a betűre, tipográfiára és gyakorlati grafikára való hatását tárgyalja. Érdekes cikk szól a fotográfiai plakátról. Igen értékes szedéspéldákat közöl e lap a müncheni mesteriskola munkáiból.

Magyar Grafika
1930. 318. l. 47

Fodor Ferenc

Müvei kiállitásokon: N.Szalon. 1916. máj.: Fogarasi havasok Árpás felöl, Fogarasi havasok Kercz felöl, of. - 1922./Erdélyi kiáll./: Hajnalhasadás Nagyszebenben, paszt. - 1927.tav.: Esthangulat, Esti csönd, of. - 1928.ápr./Balatoni kiáll./: Est hangulat. - 1929.jun.: Esthangulat télen, Utcarészlet, of. - 1930.márc.-ápr. Ntk.Alpin Képkiáll.: Részlet a Lienzi Dolomitokból, Lienz vidékén, A Lienzi Dolomitok, of. - 1931.jun.: Defregger szülőháza, of. - 1932.jan.: Tiroli táj, of. - Ernst Muzeum. 1932.124.sz.

Fa és fém-tárgyak. - Budai Szép-
müv.Társ. 1933.őszi: Napnyugta,
Őszi hangulat, Lágymányos télen,
paszt. ; Tanya udvar, of. -
Műterem. 1937. graf.kiáll.: Ősz
a Hármashatárhegyen, Téli han-
gulat, Zugligeti táj, paszt. -
1938.okt.: A Zinödl, of.

Baumgartner A.: A
bpesti I.ker.áll. Verbőczy I.reál-
gimn.összes tanárainak és irod.vagy
művészeti tevékenységet kifejtő vég-
zett növendékeinek lexikona. Bp.1927
15.l. - É-G. I. 331.l. - Képzőmüv.
1931. 37.sz.48.l. /Kép./ - Krücken-

Parlagi. 339.l. - RátStr. 531.
l. - Váci Muzeum lajstroma. U.o.
é.n. 205.l.

Fodor Ferencz l. Rádi Sz. ~~festő~~ és író, ~~szül.~~ *) 1881.
~~máj. 8-án~~ Kassán. A ~~buda~~ b pesti egyetemen
~~a bölcsészeti tanfolyam elvégzése után~~ 1906. ~~be~~
középiskolai tanári oklevelet szerzett. Négy évig Budapesten, majd Nagyváradon ~~működött~~ tanárkodott, 1909. ~~be~~
pedig a nagyszebeni állami fő gimnáziumhoz
neverték ki tanárrá, ahol a háboru kitöréséig
~~tevékenyredett~~ működött. Ismételten megfordult a külföldön s a műgyűjteményekben végzett tanulmányai alapján kezdett a művészeti irodalommal s utóbb sógora, Greguss Imre biztatására, a festészettel is foglalkozni. Leginkább tájképeket fest. Művei közül említésre méltók: Eső előtt (1912), A tenger Novinál, Őszi tájkép, Fogarasi hegyek, Kistorony (1913).

Fodor Ferenc

festő

Fodor Ferenc, középiskolai tanár, tájképfestő. Kassán született. Középiskolai és egyetemi éveit sógorának, Gregus Imrének, oldalán töltötte. Majd Nagyváradra és a tájképfestészeten kívül Nagyszebenbe kerül, ahol művészeti előadásokat tart, az erdélyi festők munkáit pedig napilapokban és művészeti lapokban ismerteti. 1919 óta Budapesten lakik. Festett Olaszországban (Pistoja, Verona, Riva) Stájerországban és Tirolban. Érzéssel adja vissza képein a dunai tájak poezisét, de ügyes tolmácsolója a hegyi tájak komor fenségének is.

Rát Sz.

531. l.

RANSCHBURG GUSZTÁV dr.

könyvkereskedése és nyilvánosság

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2.

Nyomtatv

Fodor Ferenc

szül. 1881. máj. 8. Kassa.
reálgimn. tanár, tájképfestő.
1919 óta tanára a Verbőczy ~~[illegible]~~
gimnáziumnak.

Das geistige Ungarn I. 339. l.

Baum gartner a Verbőczy 15. l.

A bfi I. ker. áll. Verbőczy I.
reálgimn. összes tanáraimat
és irod. o. műv. i tevékeny-
séget kifejtő végzett
növendékeinek lexikona
1927

INTERIEUR

Fodor Ferme

N. Szal

1916 máj

Fogarasi havasok Árpás felöl

" " Kercz felöl

of

Fodor Ferenc

1922 · erdélyi

kiáll • Nemzeti Szalonban

Hajnalhasadás Nagyszebenben,
pasztell 4000.—

Lelet, kemeskabini VI. 15.

N. Sal

1927 tav

Esthanzulat
Esti esind) of

Fodor Ferenc

festő

Est hangulat.

Nemzeti Szalon

III. Balatoni kiáll.

1928. ápr.

N. Gal

1929 1un

[Esthangulat Iéken
Utcarészlet) of

Fodor Ferenc

Pest, Budapest

Nemzeti Szalon

1930 márc. – ápr.

Nemzetközi Alpin Képkiállitás

FODOR FERENC, BUDAPEST

293. Részlet a Lienzi Dolomitokból, olajfestmény
294. Lienz vidékén, olajfestmény . . . . . .
295. A Lienzi Dolomitok, olajfestmény . . . . .

N. Gal

1931 jun

Defregger trilö-
bare, of

Fodor Ferenc

Tiroli táj, olaj.

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

1203. Giovanni III Pietro lo Spagna
Sz. Spanyolországban 1500
Szeraf-fej.

A balra fordult Szeraf fölf
szőke haja homlokába lóg. Szárnyai
tiak keresztbe [illegible], mig az

Fa, méretei 35.5: 25.5 cm.
Vétetett E. Costantinitől
Elszámoltatott 1895: VIII.
Az elszámolásra nézve l.
1894: XII. 18-án Szalay J.
a vételhez hozzájárultak.

904. V. 10.

Fodor Ferenc

l.

Ernst Muz. kiáll

124. n. 15. l.

1932

V Fa- és fém-
tárgak

Félek, hogy a katalo-
gusban tévedés van,
ez inkább F. F.-né,
az ötvös lesz!

3690. Miess Frigyes.
Sz. Brassóban 1854 augu

Női tanulmány.

Mellig abrazolt riat
be néz. Középütt elválaszto
és szeme sötétbarna,
lencsealakú fekete alapon é
tér sötétzöld. Jelzése a ba

Vaszon, mér. 42:34 cm.
Vétetett az 1908. janua
tal a Képzőművészeti Társul
908).

Vét. 146170-907

Budai trépmův. Társ

1933 ősz

Napnyugte
ősz kanyulat
Lágmányos télen

Taya udvar sf

part

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Fodor

F 2, *Ferenc*, festő, * Kassa 1881 máj. 8. Mint középiskolai tanár Budapesten, Nagyváradon és Nagyszebenben működött. Hegyvidéki tájait a Nemzeti Szalónban állítja ki.

Lg I 331 b

Traianus bronzepénze VIII. 125.

Krücken, Oskar von u. Parlagi, Imre: Das geistige Ungarn. I. K. Wien u. Leipzig (1918). 339. l.

Fodor F.

fotó

l.

Váci Mur. lajstr.

205 l.

Körmöczvár

Az előtérben balra en
tornyos kapuval megerős
zatos ~~torny~~ tornya mered az
tén több ház van. A vár
nemkőt álló vándorló leg
s két kecske legel s a felf
Felirata a kép alatt:

„Körm

s a felső jobb sarkon: „

Könyomat, m

Ltfra T. 4

Fodor Ferenc

Hajnalhasadás Nagyszebenben, paszt.

Erdélyi kiállitás. Nemz. Szal. 1922. márc.

9 1.

Fodor Ferenc

Defregger szülőháza, repr.

Képzőművészet, 1931, 37. sz. 48 l.

Héhalom /Bojár/ 2

A tornyot erős kiülésü, gazd
törtvonalu, bádogfedeles sis
urna.

A déli oldalon néhány
csigalépcsőjéhez szóló bejá
ély beugrásába simul. A haj
lül keretelt, sima övpárkán
északi oldal tagolása azono
záródásu apszison vak lunet

A templomon párkányn
tető és a sekrestye teteje

Belseje: Az ajtón közvetle
pen szögletesen kihasasodó
A hajót kettős, fejezet nél
dór teljes párkány, amely j
ez a rendszer ismétlődik a
nál álló negyedpilléreken,
ivvel csatlakozó negyedpill

Fodor Ferenc

festő

XIII. Fiastyúk u. 711.

MKSz 1947

talán ez inkább a

minkásfestő

lesz?

A másik Budán

lakott,

nem Angalföldön

Fémipari szakiskolát vizsgát elvőzőleg

Fodor Ferácc

Ötvös

1/2 évig jár., sz.:
Szolnok 1912 mart 23

Iparm. Isk.

1934-41

tanár Pál lajos

idegenőr intézet be került

Fodor F.

Otu.

l.

Kőmagyötvi

1110. 7

22 Szótér és Kájusz		Görög Syc. Teodor Izraelita R. Kodes
CSÜTÖRTÖK 23 Béla pk. vt.		Protestáns Béla Görög György Izraelita Ijar 1
PÉNTEK 24 György vt.		Protestáns György Görög Szaba vt. Izraelita Ijar 2
SZOMBAT 25 Márk ev.	1936 Április 30 nap	Protestáns Márk Görög Márk ev. Izraelita S. Th. 2. P.

17-ik hét

Nap kelte 5 óra 5 pk. — Nyugta 19 óra 3 pk.

A Szépművészeti Múzeum
tisztelettel meghívja Önt
Fodor Györgyi Szeréna
fotókiállítására,
a múzeum Majovszky termébe
1994. augusztus 26-án 14 órára

A kiállítás megtekinthető:
1994. augusztus 26-tól szeptember 18-ig

MTI FOTÓ KFT. — 1016 Budapest, Lisznyai u. 28.

Párizs — A Louvre piramisai
Paris — Le Piramide de Louvre
Fotó: Györgyi Szeréna Fodor 1994.

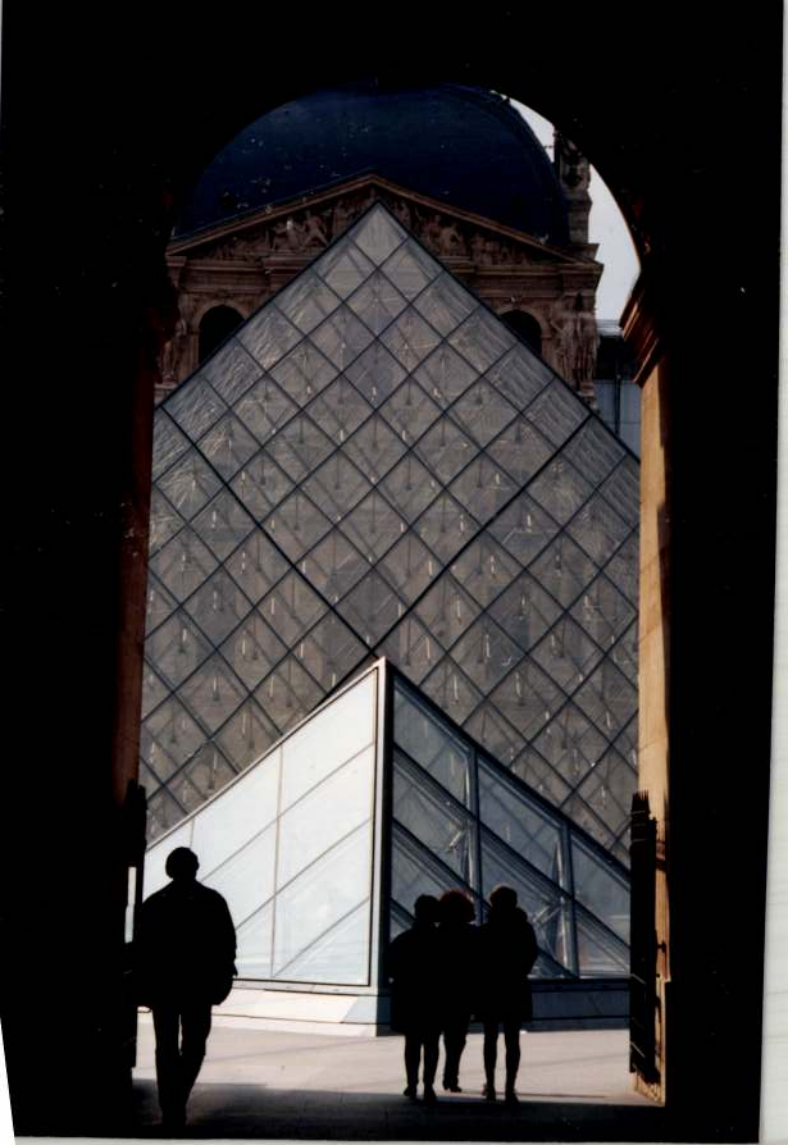

Fodor Györgyi Szeréna fotóművész kiállítása a Szépművészeti Múzeum Majovszky termében.

Életút:

1 9 8 4 óta foglakozom komolyan a fotózással, mint művészettel.Első kiállításom 1985-ben az "István a király" volt, amely az első próbától a premierig mutatta be a színmű születését. Ez a kiállítás egy teljes évadon át a Nemzeti Színházban volt látható, majd 1986-ban a Rideg Sándor Művelődési Házban került bemutatásra. Ezt követte 1988-ban a Csepel Galériában egy úti beszámoló képekben, "Bécstől Taskentig".
Esztergomi képek címmel 1989-ben állítottam ki fotókat a Vármúzeum Rondella Galériájában.
Úton útfélen című kiállításom 1994. augusztus 26-tól szeptember 18-ig lesz látható a Szépművészeti Múzeum új részének ún. Majovszky termében.Itt azokat a fotóimat mutathatom be, amelyeket a Szépművészeti Múzeum fotósaként az Intézmény tanulmányútjain készítettem. Képeimmel egy-egy város, illetve ország arculatát, hangulatát szeretném megmutatni úgy, ahogy én és a fényképezőgépem látjuk.

Fodor György

FODOR Györgyi Szeréna

Fodor Ferencné iparművész

Alkotása a budapesti iparművészek szegedi kiáll.-én.

M.930.X.4.

Fodor Ferencné.

A régi Műcsarnokban rendezett Képzőművészeti Társulat kiállításán festőtárgy-műnei szerepeltek.

Magyarság, 1928. dec. 2.

MDK

Fodor Ferencné

ezüstérmet kapott

Filadelfiai kiáll. Magyar Iparmüvészet, 1927, 86 l.

MDK

Fodor F.-né

Ötvösmunkákat küldött a tallini kiáll.-ra.

Cikk: Népművészeti, háziipari és ...

Magyar Iparművészet, 1936. 29-30.lap

Fodor Ferencné MDK

Ötvösmunkák

Műcsarnok 1925. Iparművészeti Társ. Jubiláris kiáll.

Fodor Gábor

debreceni könyvkötő

1811.

l.

M. Bibl. Szemle

1924. 45. l. – 46. l.

Fodor Gábor

debreceni könyvkötő

XIX. sz.

l.

Romhányi K.: a m.

könyvkötés 102. l.

művészete 104. l.

a XVIII-XIX. 106. l.

Sz.-ban. 324. l.

Dp 1937

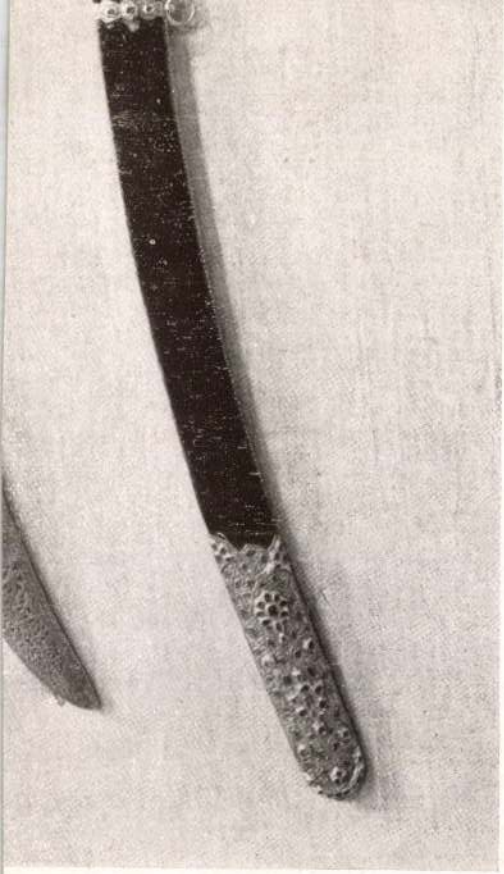

180.

Fodor Gábor

debreceni könyvkötő

1811.

l.

Romhányi

324. l.

M.D.K

FODOR GÁBOR

debreceni könyvkötő Kilián Kálmánál dolgozott Sopronban. 1806-ban jegyzi be nevét a soproni könyvkötők Emlékkönyvébe.

a Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1948-56
Debrecen 1957.

Csatkai E.: Debreceni könyvkötő-legények Sopronban. 115. o.

Ø

Fodor Géza

Szül. Dárdán 1891 szept. 9.

Rk. 8 reál.

1911–12. I első osztálybeli rendes művésznövendek Radnai Béla ont.

1911/12. II. első osztálybeli Radnai Béla ánál.

1912/13. I. másodosztálybeli Radnai Béla, Bory J.

1913/14. I. másodoszt. u. o.

Legio XIII gemina VI. 202

— — bélyegen VI. 202

Fodor Géza

nevét a brüsszeli Akadémia magyar hallgatói között említi

Sprenger Mária: A Brüsszeli Akadémia magyar kapcsolatai. Művtört.Írt. 1970.4.sz. 291-295.l.

Fodor Géza pedagógusművész

a sárospataki művésztelepen meglúvott pedagógusokkal foglalkozott a sárospataki pedagógus, a szakszervezeti bizottság érdekvédelmi felelőse.

Fényi András: Ecsettel, ceruzával.
Pedagógusok Lapja, Budapest, 1973. aug. 23.

MDK

Fodor Géza, Bécs

résztvett az alábbi pályázaton

Veress Zoltánné nyerte a Flórián-szobor pályázat első díját. Dunántul 1925. jul. 23.

Fodor Géza

1911/12 - 1912/13 I., 1913/14 I.

Ferképzőmfoiskévk

82. l.

folytatták, nemsokára azonban Boulle vezetésével, egészen új francia bútorművészet alakul ki. Az előkelő, nehéz, de lendületes formák díszéül gazdag, pompás berakást és mesterien modellált bronzvereteket alkalmaznak. A tulajdonképeni C. a XVII. századdal megszűnik. *Payrné.*

CAECILIA METELLA SÍREMLÉKE, Róma egyik jellegzetes építménye. Négyzetes alapzaton álló, 20 m átmérőjű, travertinkővel burkolt henger, szép bukranion-füzéres márványfrízzel. Belseje Q. Metellus Creticus, a krétai tengeri győző leányának sírkamráját rejtette magában. A XIII. sz.-ban a Gaetaniak lovagváruk tornyának használták s akkor került rá a ma is meglevő, az építmény erődített jellegét hangsúlyozó pártázatos feltét.

CAEN, a XVIII. század közepétől kezdve csipkét készít, de a lencsipkéket mellőzi, inkább arany- és selyemszálból dolgozik, különösen az utóbbiban viszi tökélyre; selyemcsipkéi igen finomak, fényes fonálból, gondos technikával készülnek és igen becsesek.

CAFFAGGIOLÓI MAJOLIKA. A Bologna melletti Caffaggiolo, a XV. és XVI. sz.-ban jelentékeny majolikát készít, melyek az egyéb toszkániai majolikától jól megkülböztethetők. A rajz többnyire jó, jellegzetes. Mély kék alap, fényes világító narancssárga és csúnya rézzöld, ezekhez járul később egy ragyogó sárga és fehér s egy szép vörös. A máz ragyogó, a fémfényű máz ritka. A Medici-címer és a S. P. Q. R. betűk gyakran fordulnak elő. Egy ideig a C.-műhely létezését vitatták és készítményeit a faenzai Faggiolinak tulajdonították, de ez az állítás megdőlt. A számos jegy közül csak a változatosan írt helynevet említjük

MDK

Fodor Géza szobr. Bécs

5 pályázat érkezett be az uj Flórián szoborra.
Dunántul, 1925. jul. 3. 6.o.

Fodor György

Sopronban 1976. nyarán közös kiállításuk volt Fodor György – és Berkics Miklósnak. – Tavaly Pápán és Veszprémben volt közös kiállításuk. Barcsra terveznek szintén közös kiállítást a nyáron.

Giba Béla: Villanyófényben.

Kisalföld, 1978. márc. 16.

Fodor György

Dóra születésének 100 évfordulója alkalmából a Győr-Sopron megyei Tanács, a TIT megyei szervezete és a Népművelési Tanácsadó szépirodalmi pályázatot hirdetett, melyet művével megpályázott és pénzjutalomban részesült.

Kisalföld, Győr, 1942. máj. 10.

Fodor György

Nagyváradon a ninház előcsarnokában 1971. ápr-ban 30. fémdomborítását állította ki.

A Hét, 1971. ápr. 23. 2. évf. 17 sz. 9p.

Fodor T. György

A Koninc szerkesztőségében 1974. jún-ban mutatta be fémdomborításait.

Koninc, 1974. jún. 33. elf. 6 sz. utolsó borítólap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1972 MÁR

1021
Fodor Gábor

Csata után

szétnyílnak a kereseti ollók?

Ezzel kapcsolatban egy egészen furcsa jelenséget tapa
galmazhatnék, hogy nem várt jelenséget. Ugyanis a munk
ják, hogy mennyit keresnek például nálunk a vezetők, l
is tartják a különbséget, ami — magunk között szólván –
pant nagy. Még azt is megértik, hogy a nagyobb jöved
semmi ösztönző ereje, ha hiányozna hozzá a fogyasztási fed
ben a magasabb jövedelemmel rendelkezők már nem érzék
keresetűek gondjait. Ezek bizonyulnak értetlenebbeknek. S ez — nekem legalábbis — némi meglepetéssel szolgált.

— Miből következtetett erre a jelenségre?

Egyes vezetők minden áron emelni akarták a kabátok árát, hogy a nyereség is emelkedjék. Vitatkoztunk. Megpróbáltuk megmagyarázni a tisztességes nyereség fogalmát, ami annak ellenére sem bizonyult reménytelennek, hogy pillanatnyilag még hiányzik ennek a jogi megfogalmazása. Látszólag elfogadták az érveinket, de egyik napról a másikra eltűnt az olcsó kabát az üzletekből, majd ugyanezek a vezetők kijelentették, hogy megnőttek az igények, az emberek szeretnek divatosan öltözködni, senkinek sem kell többé az olcsóbb kabát.

— Konfliktusteremtő tényező lehet egy ilyen szituáció a pártszervezet és egyes gazdasági vezetők között?

Ilyenkor konfliktusra rendszerint már csak azért sem kerülhet sor, mert a textilgyár az alapanyaggyártót okolja, a konfekció a textilgyárat hibáztatja, a kereskedelem pedig a konfekciót, s ahogyan mondani szokás, a sok bába között elvész a gyerek. Valójában nagyon egyszerű a magyarázat: minél drágább a fonal, a textil, a végtermék, annál nagyobb mindenütt a nyereség. Tehát mindenki drága kabátot akar gyártani. De hagyjuk most figyelmen kívül ennek a jelenségnek a közgazdasági motívumait és tegyük fel azt: az üzletekben kapható kabát ára csak száz forinttal több, mint tavaly. Azt mondhatná erre valaki, hogy száz forint, az mindenkinek száz forint. De ez így nem igaz, mert száz forint egészen más összeg az 5000 és a 2500 forintos kereset esetén. Mit lehet ilyenkor tenni? Először is lehet további változtatásokat eszközölni bizonyos szabályozókon, de az ilyesmihez idő kell, amíg a hatása je-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORUNK

1971 — 9-

képesség-rekonstrukció eredményei.

1021

Fodor György

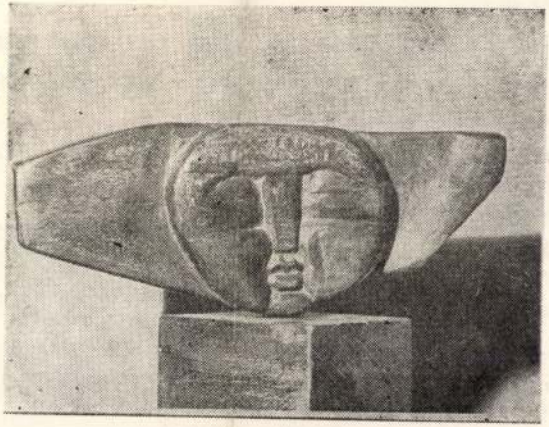

Fodor György
szobra

örvendetesen „felduzzasztották", javították

És még 10 év:

	1960	*1961*	*1962*	*1963*							
Darócz	**182**	**178**	180	179							
Bogártelke											
régi lakók	467	452	448	439							
újonnan megtelepedtek	103	108	110	113	120	122	125	127	142	140	137
Bogártelke összesen	**570**	**562**	558	552	556	544	537	529	540	**544**	545

* *A számadatok csak Kalotaszeg három jellegzetes vidékére: az Alszegre, Felszegre és a Nádas mentére vonatkoznak.*

A CSEPEL GALÉRIA
szeretettel meghívja

FODOR GYÖRGYI SZERÉNA fotóművész

kiállításának megnyitójára
1988. május 26-án (csütörtökön) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
NYERGES ÉVA művészettörténész

A kiállítást rendezte:
Csorba Mária újságíró

A kiállítás helye:
Budapest, XXI., (Csepel) Tanácsház tér 3.
Telefon: 589-516

Megtekinthető:
1988. május 26-tól június 30-ig
keddtől vasárnap 10—18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:
A Boráros téri gyorsvasúton a Tanácsház térig.
Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

A katalógust tervezte:
Molnár József tanár

Fk.: Kratzl Béláné
Foto-Press 1988/123

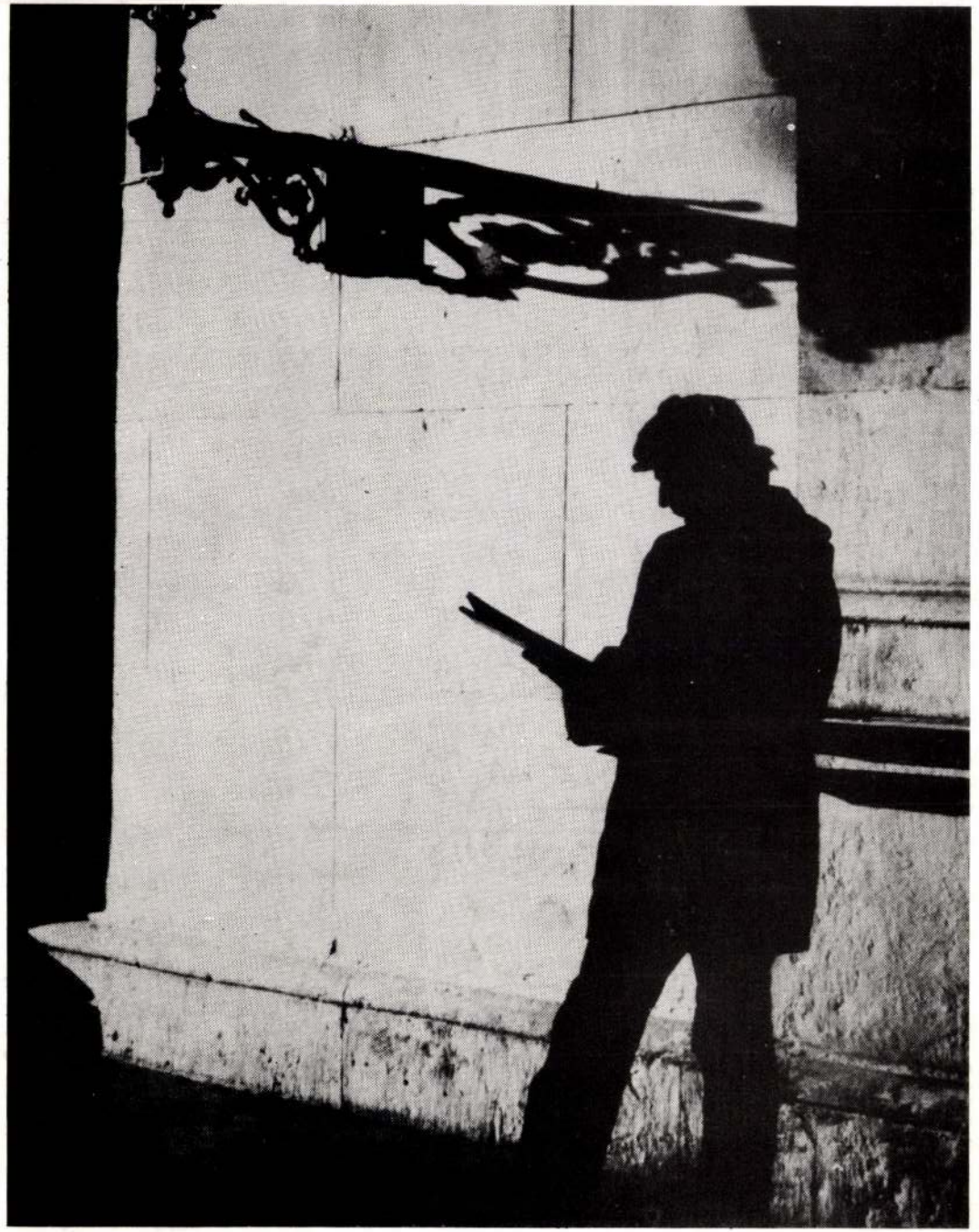

FODOR GYÖRGYI SZERÉNA

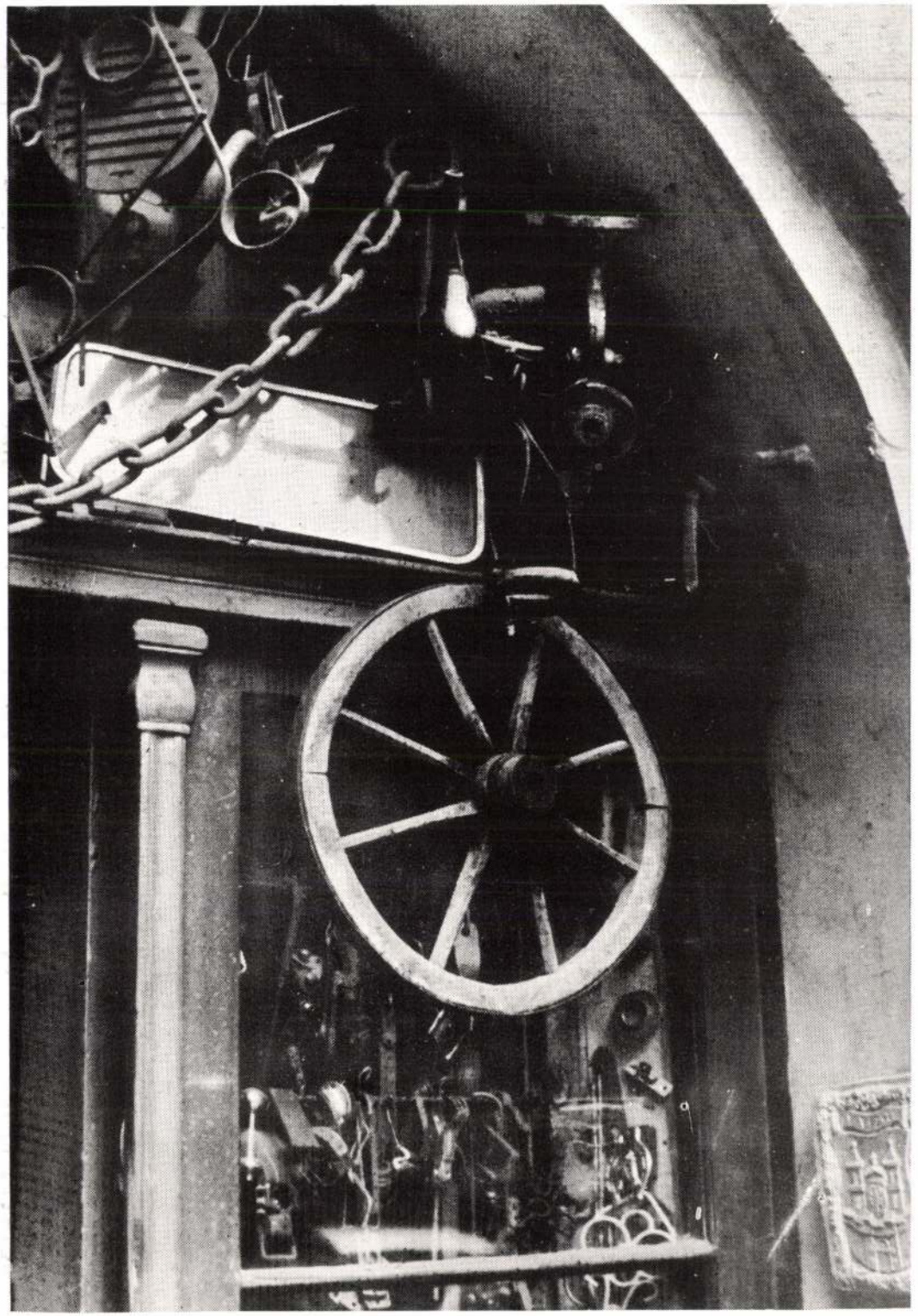

A művészek többnyire szívesen kisérleteznek a különböző kifejezési formák között, csapongva a konvenciónális és a formabontó, a rendkívüli között, hogy a korábbi karakterüktől eltávolodva, majd ahhoz visszatérve nagyobb biztonsággal folytassák útjukat.
A fiatalokra különösen jellemző a műfajok váltása, vagy azok egymással történő szembesítése. Ez jellemzi Fodor Györgyi Szeréna fotóalkotásait is.
Gyermekkorában a grafika érdekelte, ezért választotta először munkahelyéül a nyomdát, majd temperamentumának az inkább megfelelő fotós pályát, jól érzékelve, hogy a helyzetekre, jelenségekre, vagy a természet változó fényeire gyorsan reagáló egyéniségének ez a legmegfelelőbb kifejezési mód. Az MTI-ben eltöltött évek formálták fotós arculatát, érthető módon itt leginkább a riport vonzotta, s az 1980-as években kamerája leginkább riportfotókat örökített meg.
Első jelentős önálló kiállításán az „István a király" színpadi születését, az első próbától a premierig mutatta be. A Rideg Sándor Művelődési Házban tartott kiállítása után két évvel, bár nem lett hűtlen a riporthoz most sem, e kiállításának anyagában a drámai, vagy éppen lírai hangulatú táj fotók dominálnak *(Szevan tó, Kőfolyam a Vitosa felett, Leningrádi délután, Visegrád...)* Szerencsés válogatás eredménye, hogy a kiállítást ellentétes hangulatú fotók jellemzik, amelyeket az európai barangolások során gyűjtött össze Fodor Györgyi Szeréna, aki Délkelet Európától, az Üzbég, Örmény köztársaságokban készített felvételekkel, Bulgária zord hegyvidékeiről, a napsütötte Adria partján át a Fátra hófödte vidékén Prágáig és Bécsig vezeti a látogatót. Legszebb felvételein a táj és az ember, a riportalany és az őt körülvevő környezet, vagy épület mesteri egységben jelenik meg, ilyenek a *Tengerparti horgász*, a *Leningrádi festő*, vagy a *Prágai templomi nagytakarítás*-t megörökítő felvételei.
Fodor Györgyi Szeréna fejlődésének dokumentumai ezek a felvételek amelyekben riporteri készségét, tudatos komponálással, valamint a fény és színhatások érzékeny megörökítésével párosítja. Ezt az utat követve válhat művészete, a hazai fotóművészek között is karakterében utánozhatatlanná.

Nyerges Éva
művészettörténész

A Magyar Építő- és Iparművészeti Rajzolók Országos Egyesületének építőipari és építőművészeti szakosztályai f. hó 1-én tartott ülésének főpontja volt *Molnár* Sándor építésznek „A falazott pillérekről" tartott előadása. Az előadás vitáját a következő szakosztályi ülés napirendjére tűzték ki. Porgesz József és Gyulai Bernát megbizattak a *művészi temető* létesítésére vonatkozó memorandum megszerkesztésével, mely memorandum hozzászólás és hozzájárulás végett az összes művésztestületeknek meg fog küldetni. Wannenmacher és Berger Dezső jelentése alapján döntöttek a Schillinger-féle pályázat ügyében is. Győztesként Thomás Antal (I. díj) és Wessely Vilma (II. díj) kerültek ki. Weidlinger Andor előadó benyujtotta a Rothauser József és Reppmann Gyula közreműködésével megállapított keresk. ministeri utazási ösztöndíj pályázati programmját, melyet elfogadtak. A programm szerint elkészítendő egy már meglévő épület árúházzá való átalakításának terve. Díj 400 korona.

A müncheni müegyetem kibővítése. Németországnak a berlinin kívül egyik legnagyobb műegyeteme a müncheni műszaki főiskola, amelybe közel 3000 hallgató jár, úgy hogy a régi épület már teljesen szűknek bizonyult; ezért a bajor kormány elhatározta, hogy 7 milliom korona költséggel azt lényegesen kibővíti; különösen a laboratoriumokat, az építészeti szakosztályt, a könyvtárt, a gépkísérleti állomást, az elektromos és a vegytani intézeteket részben átalakítja, részben újjá építi, mely bővítésekhez az Ostermayer-, Gabelsberger- és Luiza-utca mentén a szükséges területeket már is megszerezték. *D—y.*

MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPITÉSZ-EGYLET.

A mü- és középitési szakosztályok ülése dec. 6-án. Elnök *Nagy* Virgil, jegyző *Rerrich* Béla, jelen volt 42 tag. A jegyző fölolvasta a vallás- és közoktatásügyi minister leiratát, melyben tudatja, hogy a Nemzeti Múzeumban levő országos könyvtárnak a lipótvárosi dunaparton az országház és a Margithíd között két milliom koronáért önálló palotát óhajt építeni, amelynek terveit pályázat útján szerzi be; a díjakra 2000 koronát szánt és két tervet 500 koronájával megvásárol; a bíráló bizottságba egy tagot kér megnevezni. A választást a jövő ülés napirendjére tűzték ki. — *Orbán* Jenő a bíráló bizottság nevében jelenti, hogy a kispályázatra (falusi iskola) egy terv érkezett be, amelynek szerzője azonban magát elárulta, ezért föl sem bontatott; javasolja, a pályakérdés újra tűzessék ki; a szakosztályok előbb a működő bizottság véleményét kérik ki, valamint *Rerrich* Bélának a pályadíj nagyobbítása végett előadott indítványára is aki érv gyanánt azt is fölhozta, hogy az Ybl-pályázatra sem érkezett pályamű — Bobula János indítványára fölkérik a nagyváradi kórház pályaterveinek szerzőit, hogy terveiket az egyesületben állítsák közszemlére. — *Pogány* Mórnak a javaslatát, mely szerint a Rákóczi-síremlék elhelyezése dolgában szakértekezlet rendeztessék, *Hauszmann* Alajos és *Kertész* K. Róbert fölszólalása után a jövő ülés napirendjére tűzték ki. — Végül *Méhely* Kálmán amerikai útjában gyüjtött számos képet mutatott be a falra vetítve.

HIVATALOS.

AZ ÉPITŐMESTERI KÉPZETTSÉG MEGVIZSGÁLÁSÁRA SZERVEZETT BIZOTTSÁG

Kenessey István (Iváncsa) építőmesternek a december hó 7-én letett szakvizsgálat alapján a képesítő bizonyítványt kiadta.

MAGYAR ÉPITŐMESTEREK EGYESÜLETE.

Az építőmesteri szakosztály ülése december 9 én. Elnök *Sziklai* Zsigmond, jegyző *Bánhidy* Andor.

Az *elnök* megnyitja az ülést. Fölolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét, amelyet a szakosztály tudomásul vesz. A mai jegyzőkönyvet *Mód* Lajos és *Berényi* Ignác hitelesítik.

Az *elnök* fölkéri *Kiss* Adolf igazgatót a betegsegélyezési ügyről való fölolvasásának megtartására. *Bloch* Leó és dr. *Katona* Fülöp fölszólalása után a szakosztály elhatározza, hogy vitaestélyt rendez a betegsegélyezési ügyre nézve. *Kiss* Adolf igazgató előadása nyomán terjedelmes vita indul meg, melyben résztvettek *Balázs* Farkas, *Bloch* Leó, *Sziklai* Zsigmond, *Réti* Benő, *Barcsay* Lajos és többen.

A szakosztály *Kiss* Adolf fölvilágosításai után kimondja, hogy a tagsági könyveket megszüntetni és ezek pótlását, illetőleg bejelentését a betegsegélyző pénztár által az elüljáróságnál váltott munka könyvre egyszer s mindenkorra reányomott folyó számmal óhajtja. A bejelentések egy példányban történjenek. Az *elnök* a szakosztály tagjait e tekintetben egyöntetű eljárásra fölhivja.

A szakosztály az *elnök* javaslatára a vita folytatását folyó hó 23-ára tűzi ki.

Az *elnök Kiss* Adolf igazgatónak köszönetét kifejezve, az ülést bezárja.

BUDAPESTI ÉPITŐ-, KŐMŰVES-, KŐFARAGÓ- ÉS ACSMESTEREK IPARTESTÜLETE.

Felhivás a kamarai választásokra. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara tagjainak megbizatása lejárt. A kereskedő- és iparososztálynak a kamara tagjait újra kell választani. A kamarai választás nálunk különös fontossággal bír. Politikai és társadalmi viszonyaink számos fonáksága közt a legnagyobbak közé tartozik az az épp oly szégyenletes, mint káros állapot, hogy a kereskedelem és az ipar sem a törvényhozásban, sem a törvényhatóságokban képviselve nincs, ott szóhoz sem jut.

A teret mindenütt lefoglalta magának a földbirtok és a lateiner elem, amelynek az ipar és kereskedelem és ennek érdeke hét pecséttel lezárt titok.

Ily módon a kereskedelmi és iparkamarák maradtak meg utolsó mentsvárakul, amelyekben a kereskedők és az iparosok a politikai áramlatoktól mentesen, szakmáik érdekeit ápolhatják, előbbre vihetik és védelmezhetik.

Ezért kötelessége minden iparosnak, hogy a kamara újjá alakításában szavazatával nemcsak résztvegyen, de minden erejével odahasson, hogy a kamarába az ipar képviselőiül csak oly iparosok jussanak, kik az ipar terén elért eredmények, az iparügy érdekében kifejtett közhasznú tevékenységük által már eleve biztosítékot nyujtanak, hogy a kamarai tagságot nem fogják énjök emelésére lépcsőül használni, hanem mint az iparostársak bizalmának letéteményesei, az összes kar érdekeinek előmozdítására fogják fordítani.

Az építő ipar, mint a leghatalmasabb iparoknak egyike, joggal megkívánhatja, hogy a kamarában közvetetlenül képviselve legyen. És minthogy a választásokkor az érvényesülésnek biztosítéka az erős, tömör szervezettségben rejlik, fölkérjük a tagokat, hogy a kamarai választásra idejekorán szervezkedjenek és kivívják, hogy az építő ipar a kamarában ipartestületünknek érdemes tagja által legyen képviselve.

A kamarai választások intézésére az ipartestületek országos szövetségének kezdeményezésére alakított intéző bizottságban ipartestületünket *Gerenday* Béla alelnök képviseli.

Bérház építő terveire vonatkozó megbizás nem kereskedelmi ügylet. Egy bérház építő terveinek elkészítésére az építésznek a kereskedő által adott megbízás a kereskedő üzleti körébe tartozó ügyletnek nem tekinthető, azért a kereslet elbírálása a kereskedelmi bíróság hatáskörébe nem tartozik, még akkor sem, ha a házban a megbizó üzleti helyiségei is el volnának helyezendők. (Curia 695/909.)

Építésznek az építtető elleni munkabérkövetelése. Bejegyzett építésznek egy ház fölépítéséért az építtető ellen munkabér iránt indított pere nem alapszik kereskedelmi ügyleten. (Budapesti Tábla 6434/909.)

Munkásbiztositás. Az a munkaadó, aki biztosításra kötelezett alkalmazottját a pénztárnak elkésetten jelentette be, az illető alkalmazottnak a bejelentés előtt bekövetkezett betegségéből és balesetéből kifolyólag fölmerült és a munkaadó által viselt kiadások megtérítésére igénynyel nem bír.

Ipartestületi közvetítésre vonatkozó egyezségek létesítését a községi közvetítés kérdésének rendezése ki nem zárja.

Ipartestületek közvetítő tevékenysége, az ipartestület kötelékén kívül álló tagokra is kiterjeszthető. (Á. Mb. H. 11019/909. sz.)

Konkrét betegsegélyzési ügyben az országos pénztár részéről beavatkozásnak nincs helye. (Á. Mb. H. 11540/909. sz.)

Pénztári orvos által nem teljesíthető kezelés mikénti foganatosítása tekintetében a pénztár — nem tekintve a kivételes sürgősség esetét — mindenkor csakis a pénztár orvosi tanácsának meghallgatása alapján rendelkezhetik.

Helyi pénztárak tisztviselőinek más pénztárhoz való ideiglenes kirendelése iránt az országos pénztár csakis az illető helyi pénztár igazgatóságának előzetes hozzájáruló határozata alapján rendelkezhetik. (Mb. H. 5199/909. szám.)

Az ipartestületbe új tagokul beléptek: *Csillag* József és *Hoffmann* Alfréd kőmíves mesteri cég, V., Csáky-utca 12. *Kollár* Gyula

és *Héber* István k. kőmíves iparos cég, V., Visegrádi-utca 25. *Kopeczek* György építőmester, V., Nádor-utca 24. *Mészáros* Gyula Károly kőmíves mester, VIII., Óriás-utca 40. *Pinkó* Mihály k. kőmíves iparos, VII., Szövetség-utca 30/a. *Schilling* Antal kőmíves mester, VIII., Berzsenyi-utca 2. *Szilágyi* János építőmester, VII., Almássy-tér 15.

Megszünt iparengedélyek: *Czakó* Sándor ácsmester. *Molnár* János k. kőmíves iparos.

A piaci árakat kutató bizottság jelentése 1909 november végén.

b) *Órai munkabérek:*

	korona
46. 1 építő-munkavezető fizetése, beleértve a betegsegélypénztári járulék s a balesetbiztosítási díj fizetését	1.50
47. 1 építő-segédmunkavezető (különben mint 46. tétel)	1.—
48. 1 falazó kőműves	—.80
49. 1 díszvakoló kőműves	—.94
50. 1 fehérmunkás „	1.04
51. 1 kőműves a lógó álványon	1.24
52. 1 állásoló munkavezető	1.—
53. 1 állásoló munkás	—.63
54. 1 habarcskeverő munkás	—.58
55. 1 férfinapszámos	—.53
56. 1 fiú „	—.38
57. 1 női „	—.32
58. 1 kőművestanonc	—.54

59. A rendes munkaidőn túl, vagy az előtt 1—2 órával, valamint vasár- és ünnepnapokon teljesített munkáért ezek a bérek 30%-kal növekednek. Éjjeli munkáért kétszeres óradíj számítandó.
60. A munkagépek és függőállások használatáért, azoknak különfélesége szerint, külön díj fizetendő.
61. Az állások és kézi szerszámok használatáért, a fuvarozás költségein kívül, a béreknek 10%-a jár. Kőfejsze, véső, ékek, sulykok kölcsöndíja naponkint és darabonkint —.30
62. Benzinlámpás kölcsöndíja (benzinnel együtt) óránkint —.25
63. Kokszkosár kölcsöndíja naponkint —.70
64. Javító munkálatokra a munkásoknak az az ideje, melyet a munkahelyre való menésre, vagy a mesterhez való visszajövetelre, vagy egyes anyagok és szerszámok hordásra fordítanak, az előbbi egységárakkal számítandók.
65. Villamos vasút, vagy más forgalmi eszköz költsége, híd- vagy alagúti vám és egyéb külön kiadások felszámítandók.

c) *Falazó, illetőleg vakolómunkák elkészítése:*

66. *Effektiv (tömör) falazat* I. rendű jól kiégetett, mészmentes téglából, fehérmészhabarcsba rakva állásozással együtt, a földszinten	pr. m^3	28.—
67. Emeletenkint a többletár	pr. m^3	1.20
68. Padlásfalazatra a többletár az utolsó emeleti falazat árán felül	pr. m^3	4.—
69. Románcémenthabarcsba rakott falazat (keverő arány 1 : 3) egységára fehérmészhabarcsba rakott falazaténál nagyobb	pr. m^3	3.50
70. Portlandcémenthabarcsba rakott falazat (keverő arány 1 : 4) egységára a fehérmészhabarcsba rakott falazaténál nagyobb	pr. m^3	10.—
71. Sima falvakolás fehérmészhabarcscsal és állásozással együtt	pr. m^2	1.—
72. Menyezetvakolás (különben mint 71. sz. tétel alatt)	pr. m^2	1.70
73. Egyszeri nádazás minden anyaggal és állásozással együtt	pr. m^2	2.—
74. Kétszeri fal- vagy menyezetmeszelés	pr. m^2	—.12

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A magánépítési bizottságnak dec. 6-án tartott ülésén

új építkezésre nyert engedélyt:

97407. Gróf Karátsonyi Margit, Reáltanoda-u. 9. kétemeletes ház; terv. Roman Miklós és Ernő.

104610. Heidelberg Alfréd, Baross-u. 5544. hrsz. négyemeletes ház; terv. Benes Imre.

103963. Auspitz Pál, Üllői-út 9088. hrsz. négyemeletes ház; terv. Schannen Ernő.

102287. Rigócz Karolin, Szabó-József-u. 283. hrsz. 3 darab kétemeletes ház; terv. Fodor Gyula.

103099. Baráth Gábor, Komócsy-u. 39. földszintes ház; é. m. Jettich Nándor.

101997. Effenberber József, Beleznay-u. 7591. hrsz. földszintes ház; é. m. Radóczy László.

100693. Till Antal, Fillér-u. 65. földszintes ház; é. m. Schaffler I.

102643. Straubinger Antal, Szérüskert-u. 6514. hrsz. földszintes ház.

102352. Budapest irányosdülői tisztv. szöv., Irányos-dülő 8780. hrsz. nyaraló; é. m. Jakab Árpád.

101331. Sztrakovics Jenő, névtelen u. 7985. hrsz. földszintes ház; é. m. Kriska és tsa.

103541. Somogyi Sándor, Lengyel-u. 5. földszintes ház; é. m. Turó János.

104257. Földvári János, Sasad-dülő 12380. hrsz. földszintes ház; terv. Varsa Pál.

102613. Steinmetz Ferenc, Törökvész-dülő 5630. hrsz. nyaraló.

Átalakításokra:

90.804. Schneider József, Csörsz-u. 10.
77.655. Spiegel Irén, Atlós-út 1.
104.259. Angol-osztrák bank, Fürdő-u. 6.
101.870. Baumgarten Leó, Rákóczi-út 32.
103.504. Nedalucha János, Zalán-u. 22.
102.326. Lisztl Józsefné, Zsivora-u. 22.
101.862. Vajda Dezső, Karpfenstein-u. 24.

Jóváhagyásra ajánltattak:

104260. Magyar kereskedelmi r.-t., Váci-körút 30.
102954. Karsai Ignácné, Andrássy-ut 47.
102804. Lilien Márk, Béke-u. 115.
101950. Phöbus r.-t, Keleti pályaudvaron.
92572. Weisz Salamon, Kelenföldi út 23.
103139. Ruzicska Ferenc, Lehel-u. 21/*b*.
104456. Özv. Gamauf Károlyné, Zámori-u. 37.
104408. Lukács Pál, Jász-u. 60.
101267. Székely Ignác, Szarvas-út 8501. hrsz.
102325. Szaller György, Vezér-u. 22.
102331. Hartenstein Imre, Kerepesi-út 2121. hrsz.
90445. Wohlstein József, Rökk-Szilárd-u. 5674. hrsz.
89990. Kohn Károly, József-körút 5692. hrsz.
94745. Kutas Gyula, Fürj-u. 12863. hrsz.
44472. Klein Izidor, Lenke-út 13906/12. hrsz.
105082. Gichner János, Dohány-u. 58.
102339. Gróf Haller Györgyné, Izsó-u. 9.
104055. Ifj. Mechlovits Tivadar, Váci-körút 56.

Gépekre és felvonókra:

94447. Balás Farkas, Soroksári-út 9509. hrsz.
95091. Madary Gábor, Mátyás-tér 6.
103104. Horváth József, Lónyay-utca 34.
101407. Calderoni és tsa, Váci-u. 175.
101404. Haverland Antal, Knezits-u. 9211. hrsz.
101403. Mirkovszky Gézáné, Villányi-út 13896/7. hrsz.
99004. Seidner Emil, Szövetség-u. 6.

Elutasíttatott:

101989. Weinreb Fülöp, Szondy-u. 6.
101986. Geduldiger Hugó, Váci-körút 17.
102790. Steinbeisz Károly, Hermina-út 1790. hrsz.

TERVPALYÁZATOK.

dec. 15. Igazságügymin.: pestvidéki törvénykezési épület és fogház tervei (1,600.000 k.); díjak: 4500, 3000 és 2000 k. (Lásd lapunk f. é. 32. számát.)
„ 20. Balmazújváros község elülj.: községház tervei (130.000 k.). Díjak: I. 300, II. 200 k.
„ 20. Erzsébet-emlék Budán; díjak 6000, 5000 és 4000 k.
„ 31. Keresk. min.: levélbélyegek tervei; díjak: 2000, 1500 és 1000 k. (L. lapunk 33. számát.)

Fodor Gyula

Több fővárosi bérházat tervezett

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867–1967. Budapest 1970.

471

MDK

szini Fodor Gyula, sz. 1871, épitész, Bp.
a Kamara uj tagja.

Bpi Mérnöki Kamara közl. MM és ÉE, 1924. nov. 3o.
149-15o l.

Fodor Gyula

épidész

l. Medvey 57. l

FODOR Gyula épitész [Bp., 1872.XII.4.-Bp.,1942.I.27.]

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 51-52.p. ill.

Fodor Gyula

tervezte a Bp. VI. Hajós u. 25. bérházat
(Napoleon udvar) 1905-ben.

Gerle János: Elszámolás a századforduló épületeiről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

terveste a Ap. VIII. Gyulai Pál u. 16.s.
lakóházat 1907-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

Tervezte a Bp. VIII. Üllői u. 14. sz.

bérházat 1907-ben.

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről

Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

tervezte a Bp. VIII. Csokonai u. 8. sz. lakó-

házat

Gerle János:Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

tervezte a Bp. VII. Kazinczy u. 51.-ben

lakóházat

Gerle János:Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

tervezte a Bp. XIV. Szabó József u. 14. sz.
lakóházcsoport épületeit 1911. ben.

Gerle János:Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

tervezte a Bp. V. Népfelkelő u. 13. sz. bérházat 1909-ben, valamint ugyanebben az utcában a 18-20. sz., és a 22. sz. bérházat (1911)

Gerle János: Elszámolás a századforduló épületeiről
Budapest 1981/11. 17-21.o.

Fodor Gyula

Terveste a Bp. VII. Dózsa György út 64.
cs. lakóházat 1909-ben. előbb!

Gerle János: Elszámolás a sz̦áz̦adfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

Fodor Gyula

Tervezte a Bp. VII. Alsóerdősor u. 9. sz.
lakóházat 1907-ben

Gerle János: Elszámolás a századfordulós épületekről
Budapest 1981/11 17-21.o.

M.D.K.

Fodor Gyula, építés

tervei szerint épült ujságkiadók balatonboglári üdülőjét ünnepélyesen felavatták.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1935. LVI. évf.

jun. 26. sz. 4. old.

MDK

Fodor Gyula, ép.

181462. Friedler Károly, /VII.Rózsa-u. 29/
a VIII. Üllői-ut 5329 hrsz. a.négy.em. ház.

Magépitési engedélyek Budapesten.- Vállalkozók Közl.
XXXX 1905. szept.27. 4.l.

Fodor Gyula

épitész

VIII Cokonai u. 5757/a
hrsz. 3 emeletes ház
VI. Ó-utca 3715 hrsz
3 emeletes ház

Vállalkozók Közlönye
1905. jul. 26.
(Magánépítési engedélyek Budapesten)

11808.

negérkezése.

esti fogadtatást ábrázolja, mikor a
s ezek kört a HÔTEL DE L'EUROPE a hát
és a folyót elénkt,
k, valamint a pastmentén kikötött hajok
pedig az utcákon s a házak erkélyein s ab-
ata a lap hátán:
ers von Österreich zu Ofen u Pest

: 35·4 cm.

20 K. –

M. D. K.

FODOR Gyula építész

Hajós-utca 25
Csokonai-utca 12.
} 52. alatti ház
Kép

Budapester Neubauten, Wien, Schroll. 1908.
12-18 kép
12-18

Fodor Gyula

I. Attila út 13866.
hrsz. 3 emeletes ház

Vállalkozók Közlönye
1906. febr. 21.
(Magánépítési engedélyek Budapesten.)

Fodor Gyula

VIII. Bereredy-utca
5749. hrsz. 3 emel. ház

Vállalkozók Közlönye

1906. jül. 11.
(Magánépítési engedélyek Budapesten.)

Fodor Gyula

épitész

Orsz. tisztviselő hö-
vetség háza 3 em.
VII. Arena u. 4296 hsz

Vállalkozók, Közlönye

1908. febr. 26.

Oskény contmaradványok a Gyulai
múzeumban VI. 159.

Fodor Gyula, építész Budapesten, ahol eddig több bérpalotát épített. Az ő tervei alapján épült egyebekközt az Üllői- és Baross-utcza között lévő Sas-udvar is.

Építő Ipar. 1909. 87, 103. l. (A budapesti Sas-udvar; képekkel.) — *Magyar Építőművészet.* 1908. 3. sz. 21—24, 28. l. (Gróf Károlyi Lajos Üllői-úti bérpalotája; képekkel.)

ezeket
nyre bevettem, mert fontosak,
a többi úgis csak
magánépít. egy.

Fodor Gyula

tervezte a bp-i Üllői úti berház kapu-
jót. 1908. 63. sz. reprodukció

Merényi Ferenc: A magyar építészet.
1867-1967. Budapest, 1970.

471

MDK

Fodor Gyula épitész

Épitőipar, 21.sz. 19o9. máj, 23. 195 l.

MDK

Fodor Gyula építész

3 em.ház

Magánépitési eng.Bp. Épitő Ipar. 1896 okt.3.
362 l.

MDK

Fodor Gyula épitész

épitési engedély

Vállalkozók Közl. 1909. aug. 11. 3 l.

MDK

Fodor Gyula épitész

Magánépitési engedélyek. Vállalkozók Közlönye.

1909. dec. 8. 4 l.

MDK

Fodor Gyula, építész

Magánépitési eng. Bp. Vállalkozók Kézikönyve,
1909, dec. 29. 4.l.

MDK

Fodor Gyula **épitész**

3 em.ház

Magánépitési eng. Bp. Vállalk. Közl. 1909. szept. 29. 4.l.

MDK

Fodor Gyula építész

Magánép. eng. Bp. Épitő Ipar 1910. jun.26.
267 l.

Fodor Gy

építész

Gonda Márk részére

József u. 3 em. ház

Építő Ipar

1910. 96. l.

(Magánépítési engedélyek.)

1183. SELYEMBROKÁT, sárga-zöld színezéssel. Francia, XVIII. sz. 10.—

1184. SELYEMBROKÁT, hasonló az előbbihez 10.—

1185. MUSTRÁS BÁRSONY, zöld színű, apró tulipán csokrokkal. Olasz, 1600 k. 5.—

1186. BROKÁT, piros alapon, arany szállal. Olasz, XVII. sz. 5.—

1187. BÁRSONYSÁV, piros alapon, szegfűs rozettákkal. Török, XVII. sz. 10.—

1188. TERITŐ, piros bársony. XVIII. sz. 50.—

1189. SELYEMBROKÁT, szürkés színezésű. Francia, XVIII. sz. 10.—

1189/a. SELYEMBROKÁT, hasonló az előbbihez. 10.—

1190. MUSTRÁS BÁRSONY, fekete színben, rácsos rajzzal. Olasz, XVI. sz. 1.—

1191. SELYEMBROKÁT, sárgás alap. Francia, XVIII. sz. 10.—

1192. DAMASZT, piros színben. Olasz, XVII. sz. 10.—

1193. SELYEMSZŐNYEG, zöldes tükrében két oszloppal, yordesz-rajzú mintával. XIX. század. 122×165 cm. 150.—

MDK

Fodor Gyula épitész

Magánépitési engedélyek. Épitő Ipar 1910. jan. 2. lo l.

Fodor Gyula, ép.

Terv.: 20513.Rigóc Karolin, Györi ut 12976 hrsz,
háromemeletes ház.

Terv.: 16366. Kertesz Pál,ilka-u.2627/3 hrsz.
kétemeletes ház.

Uj épitkezésre nyert engedélyek.-Ep.Ip. 12.sz. 1910.
márc.20. 131.1.

MDK

62616. Fodor Gyula, épitész

által tervezett négyemeletes ház , Friedler Károlyné, Batthyány-u. 2878.hrsz. -épitésére engedélyt kapott.

Epitö Ipar. 1910. Jun.14. Magánépitési engedélyek.

MDK

Fodor Gyula é.m.

Építő Ipar 17.sz. 1910. ápr. 24. 184 l.

MDK

Fodor Gyula

Nádor-u. 1117.hrsz. 2 drb. ötemeletes ház; terv. Fodor Gyula.

Cikk: A magánépitési bizottságnak maj.2-an tartott ülésén új épitkezésekre nyert engedélyt.

Epitő Ipar, 1910.maj.8 204.l.

Fodor Gyula
építész

Freiberger Sámuelné
rézsűs Koronaherceg u. 6.
5 emeletes ház

Építő Ipar. 1912. 423. l.
(Magánépítési engedélyek.)

Fodor Gyula

tervezte a Bp. VI. Nagymező u. 8. sz.

Ernst Múzeum épületét 1912-ben.

Gerle János:Elszámolás a századfordulós épületekről

Budapest 1981/11 17-21.o.

mdk

Fodor Gyula, Fischer József és Radó Sándor
építészek

tervezték a „békebeli társas házakat"

Holek Samuel: A Szentmirev áros Bölcsőjénél
Bp. 1936

26. l

Fodor Gyula
építész

Hungária építő rt. részére
Ferenc József rakpart
33. sz.
5 emeletes ház

Építő Ipar
1913. 486 l.
(Magasépítési cikkek.)

160. kép. *Waldmülle*

SCHLEICHER, C (osztrák festő, XIX. sz.)
Koldúsasszony
Fa, olaj, 34×28 cm.
Jelezve lent jobbra: Schleicher 1853.
Maszlaghy II., 557. szám.

SCHMIDT, JOHANN MARTIN (osztrák festő 1718—1801)
Krisztus az Olajfák hegyén
Vászon, olaj, 21·5×16 cm.
A hátoldalon „Kremserschmidt" felírás.
Maszlaghy II., 292. szám. — Gerevich: Az Újság 1916. júl. 20., 4 .lap. — Lepold—Homor 97. l., — Gerevich PA, 220. l. — Décsei: Könyismertetés MM, V., 1929., 172. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Jelenet Páduai Szent Antal legendájából
Vászon, olaj, 73×60 cm.
Maszlaghy II., 291. szám
Újság 1916. júl. 2
Homor 97. l. — Gerev

12

Építő Ipar. 1908.jan.12.

18.l. /Magánépitési engedélyek./,
-.márc.l. 94.l. /U.a./,- jul.19.293.
l. /U.a./ - 1909.márc.7. 87-88,98,99.
l. /f.gy.: A bpesti Sas-udvar, képek-
kel./,- máj.9. 176.l. /Magánépit.
eng./,- máj.23.195.l. /U.a./,- jun.
20. 230.l. /U.a./,- aug.8. 291.l./U.
a./,- okt.3. 362.l. /U.a./ - 1910.
jan.2.10.l. /U.a./,- 96.l. /U.a./,-
márc.20. 131.l. /U.a./,- máj.8.204.
l. /U.a./,- jun.26. 267.l. /U.a./,-
dec.4. 491.l. /U.a./ - 1912. 423.l.
/U.a./ - 1913. 486.l. /U.a./ - HÉM.
1908. 3.sz. 24-28.l. /Képek./ -

Mor. 1942.jan.28. /Gyászrovat./ -
Medvey L.: Vezető Bpest szobrai megtekintéséhez. Bp. 1939. 57.l. -
Sz-Sz. /Korábbi bibliográfiával./ -
Vállalkozók Közlönye. 1905. jul.26. /Magánépit.engedélyek Bpesten./,- szept.27. /U.a./ - 1906. febr.21. /U.a./,- febr.28. /U.a./,- jul.11. /U.a./ - 1907. 21.sz.melléklete /U.a./,- aug.21. /U.a./ - 1908.febr 26. /U.a./,- jul.15. /U.a./ - 1909. jun.16. /U.a./,- aug.4. /U.a./,- aug.11. /U.a./,- szept.29. /U.a./, - dec.8. /U.a./,- dec.29. /U.a./

5:4 arányban megszavazta a főváros pénzügyi bizottsága a kislakásépítési alap létesítését

A kisemberek havonta átlag 1.20, a középosztálybeliek 10 pengővel járulnak majd hozzá az alaphoz, mondta Szendy polgármester

A főváros pénzügyi bizottsága ma délben *Karafiáth* Jenő főpolgármester elnöklésével fontos ülést tartott. A polgármesternek *a kislakásépítési alap létesítéséről szóló előterjesztését* tárgyalták. Ezzel kapcsolatban nagy és szenvedélyes vita fejlődött.

Az első felszólaló *Bocsáry* Kálmán volt, helyeselte a polgármester javaslatát. Megfontolandónak mondotta azonban, hogy az egyszobás lakások után is *három százalék hozzájárulási összeget* kelljen fizetni a főváros kislakáspéítési alapjához. A progresszió ellen szól az, hogy *számos olyan nagyobb 4—5 szobás lakás van, amelyben több család él* együtt kenyszerűségből.

Rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági ingatlanokból és az ipari vállalatokból kiszorult *zsidóság* városi ingatlanokba fekteti pénzét. Célszerűnek mondotta, ha *a zsidó háztulajdonosokat és a zsidó bérlőket a három százalékon felül külön hozzájárulási összeggel* is sujtanak. Ebben az ügyben intézzenek feliratot a pénzügyminiszterhez. Kötelezzék az iparvállalatokat lakásépítésre. *A lakásuzsora letörése* érdekében szükségesnek tartaná, ha az 1940 január 22-ike óta épített új házaknál a béremelést és a szabad felmondás jogát megszüntetnék. A közgyűlés majd ez ügyben is írjon fel a kormányhoz. A polgármester előterjesztését *elfogadta*.

Érvek és ellenérvek

Petrovácz Gyula a garszonlakás-építkezések ellen emelte fel szavát. A garszonlakásoknak több mint felében családok laknak. *A magántőke nem vállalkozik megfelelő lakások építésére.* Méltányosnak tartja a 3 százalékos lakásépítési hozzájárulást, aggodalmat kelt azonban ez a hozzájárulási összeg a *nemkötöttbérű* lakásoknál, mert ezeknek a bére amúgy is magas. A főváros adja el néhány régi bérházát és ebből a pénzből építtessen kislakásokat.

Zsitvay Tibor azzal kezdte, hogy *nem fogadja el a javaslatot.* Másfél évvel ezelőtt, amikor első ízben tárgyalták, akkor is ellene volt. A törvényhatóság akkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy *antiszociális céllal antiszociális terheket a közönségre róni nem szabad.* A béreket azért kötötték meg, hogy a bérlőket megvédjék és éppen ezért nem engedhető meg az, hogy most a béreket a lakásadóval megdrágítsák. *A nagy munkaadókat kell építésre szorítani.* Bocsárynak a különadóztatásra vonatkozó javaslatát sem fogadta el.

Rassay Károly csatlakozott ahhoz, amit *Zsitvay* mondott. A polgármesteri javaslattal a lakáshiányt megoldani nem lehet. Járja ki a főváros az új építkezésekre *a 40 évi* általános adómentességet. *Kereskedelmi tőkéje is van, ennek tisztességes elhelyezését lehetővé kell tenni. Az új központi városháza építésére félretett 20 millió pengőt a mai időkben kislakások építésére használják fel.* A javaslatot antiszociálisnak tartja.

Lázár Ferenc kijelentette, hogy át van hatva a kérdés komolyságától. Elvben semmiképpen sem helyesli a lakásépítési hozzájárulás megállapítását. Attól tart, hogy *kaput nyitnak ki és a jövőben ezen új terhek áramlanak majd a közönségre.* A mai időket nagy alkotásokra alkalmasnak nem tartja. A polgármester gondoljon meg minden új kiadást, hátha el lehet halasztani. A polgármester iránti bizalomból *hozzájárul* a javaslathoz, amely az általa kifejtett álláspontjával ellentétben van, bízik azonban abban, hogy a polgármester a kérdést lelkiismeretesen áttanulmányozta és nem lát más lehetőséget. A felelősség a polgármestert terheli. Kijelenti, hogy ha esetleg emelnék a lakbéreket, akkor már a 3 százalékos hozzájárulást semmiesetre sem szabad számítani.

Bessenyey Zénó azt fejtegette, hogy a *nyugdíjpénztárakat* rá lehetne bírni az építkezésre, ha a befektetett tőke 2 százalékos jövedelmezőségét biztosítani tudná számukra a főváros. Meg lehetne vizsgálni, nem vándorol-e feleslegesen sok ember a fővárosba. *Ha valamelyik iparvállalat munkásokat hoz fel a vidékről, akkor gondoskodjék számukra lakásról.* Előfordul, hogy falusiak, akik egy hónap mulva már lakásért és támogatásért jelentkeznek a fővárosnál. El kell dönteni azt, hogy *inséglakást vagy szükséglakást* akarnak-e építeni a pénzből. Az inséges még 20 pengő bért sem tud fizetni havonta. Aki 200—250 pengőt keres havonta, azt viszont nem okvetlenül kell 20 pengős lakással ellátni. Hála Istennek, ma már elég jól keresnek az emberek.

Nagyobbhatású a lakásépítkezésre a negyvenévi adómentesség megadásának és az építkezések 2 százalékos jövedelmezőségének biztosítása. *Nem helyesli*, hogy a közalkalmazottak fizetéseméléséből most 3 százalékot lakásépítési hozzájárulás címén elvegyenek. Az egész problémát *külön értekezleten* vitassák meg.

Peyer Károly azt kívánta, hogy az ipari vállalatok és a közüzemek építsenek saját alkalmazottaiknak lakást. A javaslatot nem fogadja el.

A zsidó tőke és a házingatlan

Cselényi Pál rámutatott arra, hogy a lakásépítés kérdésében különféle testületek évek óta tanácskoznak, de *mind csak azt kívánják, hogy az állam adjon negyvenévi adókedvezményt.* De még ez sem oldotta meg eddig a kérdést. (*Kozma* Jenő ekkor megjegyezte, hogy Budapesten nincs és nem is volt eddig negyvenévi adómentesség.) *Cselényi* Pál hangoztatta, hogy egy között sem tudott olyan életrevaló megoldást hozni, amely a kérdést dülőre vihetné, *mindegyik csak a terheknek az államra való áthárításával operál.* A kérdést ki kell emelni a kátyúból. Bízik abban, hogy a bér és az ár területén a kormány fixirozott helyzetet teremt. A bér és árak terén megszűnt már az a mozgás, amely a közelmultban nyugtalanságot okozott. A külfölddel folytatott tárgyalások következtében *az ár- és bérrögzítés Magyarországon legalább egy évre biztosítva van.*

A főváros kölcsönből nem építhet kislakásokat, mert olyan olcsóbérű lakásokat akar építeni, amelyeknek bére *nem fedezné* a kölcsön törlesztését. *Az OTI tartalékpénzét csak bizonyos százalékig lehet házépítkezésbe fektetni.* Kell, hogy az OTI-nak likvid pénze legyen. Különben is az OTI-nak a bankoknál levő pénze nem veszett el a közgazdasági élet számára. Kijelenti, hogy *házingatlanokba az utolsó két évben csak kizárólag a zsidó tőke menekült.* A polgármester előterjesztését elfogadja.

Kozma Jenő azt hangoztatta, hogy *hagyják a zsidó tőkét építkezni, a ház akkor meglesz és itt is marad.*

Jobboldalról ekkor közbekiáltottak: *Mi sem mondunk mást!* Erre *Kozma* Jenő megjegyezte, hogy a közigazgatási bizottságban *kifogásolták* a zsidó tőke építkezéseit. *A polgármester javaslatát nem fogadja el. A vita ezzel véget ért.*

A polgármester válasza

Szendy Károly polgármester általános figyelem közepette válaszolt az elhangzott felszólalásokra. — A kérdés nehéz, nagyon nehéz és komplikált, — mondotta — tudom ezt és ezért *másfél évvel ezelőtt ugyanezt a javaslatot levettem* a pénzügyi bizottság napirendjéről. Igyekeztem jobb megoldást keresni a kislakásépítkezésre. A bizottsági tagok által ajánlott utakat próbáltam járni, de eredményt nem értem el. *Időközben a lakásinség olyan fenyegetővé vált*, hogy most kötelességemnek éreztem, hogy ilyen látszólagos antiszociális javaslatot terjesszek elő.

— *Kölcsön nem vehető fel lakásépítésre, mert a legutóbbi húszmilliós kölcsönből háromezer kislakás helyett csak 1950-at tudunk építeni.* Ugyanakkor 11 millió pengő aranyértékű házat kellett eladni az *OTI*-nak, hogy a kölcsönt nyujtsa, pedig ezek a házak ma jóval többet érnek. A főváros tehát rosszul járt. A főváros helyes gazdálkodására való tekintettel ismétlem, *kölcsönből kislakást építeni nem szabad.* A megépítendő kislakások jövedelméből is kislakásokat fogunk építeni. Ne legyünk abban a téveszmében, hogy ezzel a javaslattal megoldottuk a lakásproblémát. De igenis, *megoldottuk a szorító helyzetet.*

Ha az *új városháza* építésének előmunkálatait nem folytatjuk, akkor még tizenkét év mulva sem lesz új városháza. Jó munkát a tisztviselőktől csak akkor lehet kívánni, ha jó a munkahelyük is. Ma pedig zsufolt, alkalmatlan helyiségekben kénytelenek dolgozni. A javaslattal szemben itt elhangzott bírálatokat más helyzetben magaménak tenném, *de, sajnos, a lakásinség oly nagy, hogy kénytelen vagyok ezzel az előterjesztéssel jönni*, amely némiképen csökkenti ezt a lakásinséget. Megmondani nem tudom, hogy *mennyi lakás épülhet* a létesítendő lakásépítési alapból, az anyag biztosítva nincs, de addig nem is lehet, amíg a fedezet nincs meg. *A kisember havonta átlag 1 pengő 20 fillérrel* fog az alaphoz hozzájárulni, a *középosztálybeliek* pedig *átlag havonta 10 pengőt* fognak fizetni.

A szavazás

A polgármester felvilágosító szavai után *szavazásra* került sor. *A polgármesteri előterjesztés mellett öten, ellene négyen szavaztak.* A javaslatot tehát ilyen arányban a pénzügyi bizottság *elfogadta.*

A napirenden lévő több polgármesteri előterjesztést gyors ütemben letárgyaltak. Köztük azt is, hogy *egyelőre maradjon a Városligetben a Nemzetközi Vásár* és engedjék meg baráti külföldi államoknak, hogy *állandó kiállítási épületeket* emelhessenek a Vásár területén. Ezzel kapcsolatban a bizottsági tagok azt a kívánságukat fejezték ki, hogy végre döntsék el a Nemzetközi Vásár végleges helyét.

Karafiáth Jenő főpolgármester megígérte, hogy eljár az iparügyi miniszternél: a Nemzetközi Vásár elhelyezése ügyében minél sürgősebben *hívjon össze ankétot.* A bizottság a választ megköszönve tudomásul vette.

WIENER MESSE

(BÉCSI VÁSÁR)

1942. március 8.-15.

Vizum- és vasúti kedvezmények

Jelentkezési határidő: január 31.

FELVILÁGOSITÁST NYUJT:

a WIENER MESSE magyarországi kirendeltsége Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz., összes IBUSZ utazási és menetjegyirodák. Telefon: 180-820 (Vigadó) és MER — Mitteleuropäisches Reisebüro, Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. Telefon: 186-800.

Senkit sem jelölnek ki nagykereskedővé iparigazolvány nélkül

A kérvényezők kötelesek bejelenteni forgótőkéjüket

A különböző szakmai (textil, lábbeli, tüzifa, szén, adóköteles petróleum és cukor) nagykereskedők kijelölésének véleményezésével kapcsolatban vita merült fel abban a kérdésben, hogy a véleményezéssel foglalkozó kereskedelmi kamarák megkívánhatják-e a folyamodóktól, hogy *a tervbevett nagykereskedés céljait szolgáló forgótőke nagyságát és eredetét igazolják* és hogy a kérvényükhöz csatolják a nagykereskedésre jogosító iparigazolványt.

A viták megelőzése és az egységes gyakorlat kialakítása céljából a közellátási miniszter az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz és közellátási felügyelőségekhez leiratot intézett. Abban megállapítja, hogy *a véleményezésre illetékes kamarák a nagykereskedői kijelölést kérő folyamodóktól megkívánhatják, hogy a tervbevett nagykereskedés céljait szolgáló forgótőkéjük nagyságát és eredetét igazolják*, vagy legalább is hitelt érdemlő módon valószínüsítsék *és hogy a folyamodók kérvényükhöz a nagykereskedés e jogosító iparigazolványt csatolják.*

A kijelölési ügyekben a kamarák véleménybeszerzésének az a célja, hogy meg lehessen állapítani, hogy a kamara illetékességi területén és a folyamodó telephelyén általános szakmai érdekből szükséges-e az illető szakmában a kijelölés és hogy a folyamodó alkalmas-e a kijelölésre. *Ezért a kamaráknak vizsgálniok kell a folyamodók tőkeerejét is.* A nagykereskedői iparigazolványnak a kijelölés iránti kérvényhez csatolását valamennyi vonatkozó rendelet *kötelezően előírja.* Helyesen jár el tehát a kamara, ha olyan kérelem tárgyában, amelyhez iparigazolványt nem csatoltak, véleményt mindaddig nem nyilvánít, amíg a folyamodó be nem mutatja nagykereskedői iparigazolványát.

A multban egyes szakmáknál szórványosan előfordult, hogy nagykereskedői iparigazolvánnyal nem rendelkező folyamodókat is kijelöltek nagykereskedővé. Ezt a helytelen gyakorlatot a minisztérium megszünteti *és a jövőben nagykereskedői kijelölést az iparigazolvány előzetes beszerzése nélkül senki sem kaphat.*

Megvonták 46 textilnagykereskedő kijelölését

A textilnagykereskedői kijelölésekről intézkedő rendelet szerint »*a kijelölést a közellátási miniszter bármikor megokolás nélkül visszavonhatja*«.

A közellátási miniszter a lefolytatott vizsgálatok alapján most 36 cég kijelölését visszavonta. Ezt megelőzően tíz esetben történt visszavonás, tehát a *mai napig a visszavont kijelölések száma összesen 46. Ebből 43 cég budapesti, három cég pestkörnyéki volt.* Vidéken eddig nem történt visszavonás.

Az a textilnagykereskedő, akinek kijelölését visszavonták, az errevonatkozó értesítés kézhezvételétől számított *60 napig folytathatja nagykereskedői tevékenységét.* Ez a működés azonban csak a meglevő árukészlet kiárusításában állhat. *Újabb árut az illető kereskedő nem vásárolhat.* A fenti visszavonások után *Budapesten 343 kijelölt textilnagykereskedő van*, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vidéki körzeteiben 44, a társkamarák területén 221, összesen 608. Újabb kijelölések eddig nem történtek.

Amíg az anya nem volt otthon...

Egyik gyereket megfojtotta a füst, a másik összeégett

Dunakeszin *Hornyák* Józsefné munkásasszony reggel munkába ment. Délben, amikor hazatért, lakásában *holtan találta 7 éves Eszter nevű kislányát, 5 éves József nevű kisfia pedig égési sebekkel eszméletlen állapotban volt.* Kiderült, hogy a gyerekek, mialatt egyedül voltak otthon, *a kályhával játszottak*, amelyből parázs hullott ki. Ez égette össze a kisfiút, a kislány pedig a kiáradó *füstben és széngázban megfulladt.* A szerencsétlenség ügyében a nyomozás megindult.

Összeütközött a villamos a lovaskocsival

A *Baross*-utca és a *Kemény Zsigmond*-utca sarkán egy 26-os villamos összeütközött egy lovasteherkocsival. *Csek* István 25 éves kocsis leesett a bakról és koponyaalapi törést szenvedett. Haldokolt, amikor kórházba vitték.

1942
71
871

HIREK

— **A BARHAM BRIT CSATAHAJÓ** legénységéből, amelyet egy német tengeralattjáró süllyesztett el, 500 embert megmentettek.

— **A CSALÁDALAPITÁS** és népszaporulat elősegítésére Olaszországban 1935 óta 600 millió lirát fordítottak házassági és születési segélyek alakjában.

— **A SZOVJET PUSZTITÁSAI A VISSZAFOGLALT KARÉLIA TEMPLOMAIBAN.** A szovjet megszállás ideje alatt Karéliában 42 evangélikus templomból harmincötöt, 40 görögkatolikus templomb l tizennyolcat lerombol tak és 40 imaházat használhatatlanná tettek. *(NST)*

— **HÁZASSÁG.** *Nagy* Gizi (Nagyvárad) és *Török* László (Budapest) jegyesek.

— **RÓMÁBAN a Hadirokkantak Házában** a német és olasz tüzharcosok Mackensen német nagykövet és Rosso államtitkár jelenlétében bajtársiasan ünnepelték a német-olasz barátságot.

— **MISKOLCZI GYULA VAGYONOS ÉRDI LÓKERESKEDŐ** 1939 őszén Budapestre indult lóvásárra és többé nem tért vissza. A felmerült gyanunokok alapján letartóztatták utitársát, *Francik Lukács* Béla 35 éves lókereskedőt, továbbá *Rafael* Gyula és *Gadzser* János cigánylegényeket. Megállapították, hogy Francik Miskolczit ólmosvégű drótkötéllel leütötte, kirabolta és holttestét kerékpárjával együtt a Dunába dobta. Akét cigány a rablógyilkosságnál őrt állt és segédkezet a holttest eltüntetésében. A törvényszék *Francikot életfogytig tartó, Rafaelt 10 évi, Gadzsert pedig nyolcévi fegyházra ítélte.* Uj bizonyitási eljárás során Gadzser az egész cselekményt beismerte. Ezekután a tábla *Francik és Rafael büntetését helybenhagyta, Gadzser büntetését pedig hétévi fegyházban állapitotta meg.* Az ügy még a kúria elé kerül.

— **NANSEN SÍTALPA A KELETI FRONT KATONÁINAK. A dánlai gyüjtőakció során a keleti arcvonal katonáinak nagyömegü ruhanemü mellett sok sítalpat is beszolgáltattak, egy Dánlában élő nagykereskedő Fridtjof Nansen norvég sarkkutató sijét adományozta.**

— **GYÁSZROVAT.** *Fodor* Gyula müépitész, aki a Millenium és az első világháború közötti rohamosan fejlődő Budapest számos bérpalotájának, köztük nem egynek elismert művészi tervezője volt, január 27-én, kedden, 71-ik életévében tragikus hirtelenséggel meghalt. Kiterjedt, előkelő rokonság, számos tisztelője és barátja gyászolja, köztük veje: dr. *Hüttl* Károly ügyvéd, székesfővárosi b zottsági tag. Temetése csütörtökön, január 29-én délután fél 4 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából a ref. egyház szertartása szerint.

Gerber Györgyi e hó 26-án elhúnyt, temetése e hó 29-én fél 4 órakor lesz a X. ker. uj köztemetőben a róm. katolikus egyház szertartása szerint.

— **ELITÉLT SPANYOL KOMMUNISTÁK. A spanyol haditörvényszék hat kommunistát halálra, ötöt 30 évi fogházra ítélt. Köztük van a polgárháborús baloldali kormány nevelési miniszterének öccse.**

— **A VOLT CS. ÉS KIR. »MÁRIA TERÉZIA« 32. GYALOGEZRED EMLÉKMŰ ÉS SZOBORBIZOTTSÁGA** a Honvédelmi Miniszter Ur fennhatósága alatt segélyezési alapitványt létesitett a világháborúban rokkanttá vált hős katonák részére. Az alapitvány kamataiból, mint minden évben, úgy ezidén is május havában tartandó ezrednapon egyenlő mérvü segélyezésben részesül négy érdemes, szegénysorsu, volt 32. ezr. legénységi had rokkant, akik a világháborúban a harctéren teljesitett szolgálatban rokkanttá váltak. Felhivjuk ezért a fenti követelményeknek megfelelő 32-es legénységi hadirokkantakat, hogy vonatkozó összes irataikat, személyi és életviszonyaikat tartalmazó kérvényüket szegénységi és hadigondozási igazolvány csatolásával, hitelesen igazolva küldjék be legkésőbb folyó évi április hó 1. napjáig a bizottság ügyészének: dr. *Fehér András budapesti (V., Honvéd-utca 1. sz. a.)* ügyvédnek.

— **A 45 ÉVNÉL IDŐSEBB FÉRFIAKNAK is katonai szolgálatra kell jelentkezniök Ausztriában. Helyőrségi és őrszolgálatra alkalmazzák őket.**

— **TELJES ZÁRLAT A ROMÁN GYAPOTKÉSZLETEKRE. A bukaresti nemzetgazdasági minisztérium zárolta az eddig még szabad forgalomban levő gyapot- és gyapotfonál-készleteket.** *(MTI)*

— **MUNKATÁBORBA INTERNÁLTAK** árdrágitás büntette miatt kilenc bukaresti kereskedőt egy-két honapra.

— **A HOLNAP** legújabb száma a világ hadiflottáiról, s a japán légierőről közöl érdekes és legújabb adatokat.

SZINHÁZ és FILM

OROSZLÁNKÖLYKÖK

Az Uránia mai díszbemutatója

Az Uránia filmszinház ma díszelőadás keretében mutatja be az UFA legújabb filmremekét, Karl Ritter Oroszlánkölykök című filmjét, amely Nagy Frigyes korában játszódik, a hétéves háború idején és száz német katonaiskolás oroszországi kalandjainak történetét mondja el. Az Oroszlánkölykök főszereplője Mathias Wieman, a német színpad és film egyik legnagyobb tehetsége, aki közel hatvan feledhetetlen filmalakitással tette ismertté nevét. A kitünő művész, aki jelenleg a bécsi Theater in der Josefstadt vendége, filmjének premierje alkalmából Budapestre érkezett és ma valamennyi előadás után megjelenik az Uránia filmszinház színpadán, hogy megköszönje a közönségnek a tapsokat. Az Oroszlánkölykök mai, utolsó bemutatója különben díszelőadás lesz, amelyen megjelenik a magyar és német politikai, valamint társadalmi élet számos előkelősége. A film a német filmgyártás egyik legjobban sikerült alkotása, amiről különben a bemutatók közönsége is meggyőződhet majd. Mathias Wieman mellett a pompás Carsta Löck, Andrews Engelman és száz kis kadét a főhőse a történetnek.

Mathias Wieman

KÍSÉRTÉS Scala, Corvin, Casino

Karády Katalin

Emlékezetes nagy sikerrel mutatta be a Scala filmszinház a legújabb Karády-filmet, a Kisértés-t, amely Bónyi Adorján Rivierai kaland című regényének remekül sikerült változata. A Kisértés — amint köztudomású — rendkivüli sikert aratott a Scalában, éppen ezért úgy döntöttek, hogy e héten még két filmszinház csatlakozik a bemutatómozihoz. A Corvin tegnaptól kezdve játssza a Karády-filmet, a Casino pedig ma tűzte műsorára, ilyenformán mától kezdve három budapesti premier filmszinház játssza a legújabb Karády-filmet. A Kisértés különben a szezón egyik legjobban sikerült magyar filmje, amelynek főszereplői Karády Katalin mellett a pompás Bulla Elma, Nagy István, Halmay Tibor és Hajmássy Miklós.

Pillangókisasszony szerelme

Az Atrium csütörtöki bemutatója

Holnap mutatja be az Atrium filmszinház az olasz filmgyártás egyik kimagasló alkotását, a Pillangókisasszony szerelme című filmet, amely *Puccini* világhirű operájának kalandos történetét mondja el a milánói *Scala*-beli bukásától a világhirig. A történet azonban egy nagy énekesnő szerelmének kalandos históriáját festi meg drámai színekkel. A *Pillangókisasszony szerelme* az olasz opera-filmek közül is messzi kimagaslik tökéletességével, zenei teljességével és színészeinek feledhetetlen játékával. A történet két hőse Maria *Cebotari*, a világhirű énekesnő és Fosco *Giachetti*, az Alcazar feledhetetlen főszereplője.

SZÁZ PIROS RÓZSA a Rádióban

Csütörtökön este félnyolc órakor élvezetes rádióközvetítéssel bővül a rádió műsora. A rádió helyszini közvetítést ad a *Fővárosi Operettszinházból*, ahonnan teljes terjedelmében leadják *de Fries* Károly és *Kovách* Kálmán *Száz piros rózsa* című nagysikerű operettjét, amely ugyanezen a napon *éri el huszonötödik előadását*. A jubiláló operett főszerepeit *Honthy* Hanna, *Barabás* Sári, *Fejes* Teri, *Raffay* Blanka, *Simon* Marcsa, *Egyed* Lenke, *Madarász* László, *Latabár* Árpád, *Solthy* György, *Ignáth* Gyula, *Pülöp* Sándor, *Pártos* Gusztáv, *Wessely* Pál és *Kecry* Panni játssza.

A múmia bosszúja

Az Omnia és City csütörtöki premierje

Két moziban kerül színre holnap **A mumia bosszúja** című amerikai rémfilm, amely egy titokzatos egyiptomi királysir feltárásának »borzalmas« körülményeit meséli el. A film hőse egy mumia, a háromezeresztendős ember, akit a karnaki templom titokzatos papjai tápláltak háromezer esztendőn keresztül, hogy a múmia őrizze a sirban pihenő Ananka hercegnő örök álmát.

A mumia bosszúja műfajának egyik legjobban sikerült rémdánya. Tom Tyler játssza a mumia szerepét s két partnere Dick Foran és a rendkivül bájos Peggy Moran. A filmet az Omnia és a City filmszinház mutatja be holnap.

Kádár kontra Kerekes

Nemsokára bemutatják *Tolnay* Klári legújabb filmjét, a *Kádár kontra Kerekes* című ellenállhatatlanul mulatságos vígjátékot, amelyet *Ráthonyi* Akos rendezett. *Tolnay* Klári ezúttal igen különös szerepet játszik: *egy szigorú ügyvéd mégszigorúbb ügyvédbojtárját.*

Tolnay Klári mellett *Szilassy* László, *Makláry* Zoltán, *Mály* Gerő és *Pethes* Sándor játszik vezetőszerepet a filmben, amely az idei szezón egyik legmulatságosabb vígjátékának ígérkezik.

Paródia parádé

25

A jövő héten játsszák *huszonötödször* a *Kamara Variété* legújabb műsorát, a *Paródia parádé* című kétrészes revüt, amelynek sztárja ezúttal *Szombathelyi* Blanka, aki ellenállhatatlan humorával rendkívüli sikert aratott a bemutatón. *Szombathelyi* Blanka mellett *Orosz* Vilma, Dolly *Hopkins*, *Pető* Endre, *Kőrössy* Zoltán, *Halmai* Imre és egy sereg kitűnő artista játszik vezető szerepet a revűben.

Previtali Budapestre érkezett

Fernando *Previtali*, a nagy olasz karmester Budapestre érkezett, ahol pénteken a *Székesfővárosi Zenekart* fogja vezényelni. Tegnap délután a *Székesfővárosi Zenekar* sajtófogadást rendezett az olasz vendég tiszteletére. — *Previtali* igen rokonszenves megjelenésü, fiatal, 35 éves ember. *A római rádió főzeneigazgatója* és állandó karnagya. A modern zene lelkes hive, *Ravel*, *Sztravinszky* számos művét ő mutatta be először. A mi *Bartókunkat* különösen szereti, legutóbb a *Csodálatos mandarin szvitjét*, sok újabb szerzeményét vezényelte. Nagy érdeme, hogy a római rádióba bevezette az ú. n. *Mozart-órákat*. A rádióbeli elfoglaltsága mellett másutt is sokat tevékenykedik, igy a *Firenzei Zeneünnepélyek* állandó karnagya. Többször vendégszerepelt *Németországban*, *Franciaországban*, *Svédországban*.

Previtali zeneszerzéssel is foglalkozik, szimfónikus és kamarazeneművei vannak. Ezenfelül most dolgozik a »*Karmesterképzés vezérfonala*« című könyvén.

A *Székesfővárosi Zenekarral* már megkezdte próbált. Igen érdekes pénteki műsorán *Beethoven*, *Rossini*, *Veress Csodafurulya szvitje*, *Malipiero*, *Busson*-művek szerepelnek. Fellép még kiváló zongoraművészünk, *Károlyi* Gyula, aki *Chopin e-moll zongoraversenyét* adja elő.

SZÍNHÁZI HÍREK

Agotai Géza, a Filmkamara hivatalos közönyének, a Magyar Film felelős szerkesztője lemondott tisztségéről, ugyanis a rádió műsorszerkesztését vette át. A volt főszerkesztő a Magyar Film e heti számában búcsúzik a közönségtől és a filmkamarai hivatalos lap szerkesztését a jövő számtól kezdve egyedül végzi Váczi Dezső, a Magyar Film felelős szerkesztője, a legrégibb magyar filmujságiró.

•

Galetta Ferenc szintársulata most mutatta be Sopronban Bókay János Hazudj nekem! című nagysikerü vigjátékát. *A bemutatót osztatlan lelkesedéssel fogadta a soproni közönség és igen sokat tapsolt a két főszereplőnek, Bánó Mihálynak és Pogány Margitnak. A darabot különben a főszereplő Bánó Mihály rendezte.*

•

A Budapesti Hangverseny Zenekar legutolsó romantikus estjén Faloni vezényelte Berlioz és Mendelssohn műveit. A közreműködő Luzzato Wanda szép tónusban, melegen szólaltatta meg a Mendelssohn-hegedűversenyt.

•

Bán Erzsi, aki tavaly a Fővárosi Operettszinház színpadán mutatkozott be, nagy sikerrel szerepelt a Zeneakadémián rendezett magyar nóta-esten. Néhány dalt adott elő igen finoman, általános tetszés mellett.

•

Clementis Klára, a kitünő fiatal zongoraművésznő, aki nemrégiben tért vissza Németországból, most újabb német hangversenykörútra készül. Útjának három legjelentősebb állomása Berlin, Bécs és Boroszló. Elutazása előtt Budapesten is hangversenyez egyszer, január 29-én a Zeneakadémián.

•

Beleznai Unger István, a debreceni Csokonai Színház jelenlegi igazgatója február másodikán, pénteken este 8 órakor ünnepli hüszesztendős színészi jubileumát a Csokonai Színházban. Ebből az alkalomból Lehár Ferenc Víg özvegy-e kerül bemutatásra. Daniló szerepét Beleznai Unger István, Glavari Hannáét Neményi Lili és Camille de Rosillonét dr. Sikolya István alakitja.

•

Lugosi Bálint vasárnap délelőtt 11 órakor mutatja be a Fővárosi Operettszinházban színorkesztrét a Budapesti Hangverseny Zenekar közreműködésével. Vezényel Endre Emil, közreműködnek többek között: Vécsey Ernő, Kiss Manyi, Déri Sári, Olthy Magda, Dolly Hopkins, Keresztessy Mária, Pethes Sándor, Major Tamás, Tapolczay Gyula.

<Fodor Gyula>

államtitkár

építész (?)

cikke

<> Az építési munka termelékenységének mehány kérdése.

Építés-Építészet

1949. I. cf. 4. n.

1 — 5. l.

Pénz				Méret		
Összeg		Ügységár		m³	m²	m¹
K	f	K	f			

Tételszám	Tárgy	m¹
	Áthozat	
	Ismétlés.	
I.	Bontási munka	
II.	Feltöltési munka	
III.	Kőműves munka	
V.	Burkoló munka	
VI.	Kőfaragói munka	
VII.	Elhelyező munka	
VIII.	Asztalos munka	
IX.	Lakatos munka	
XIII	Bádogos munka	
XIV	Vasmunka	
XV.	Kályhásmunka	
XVI.	Festő munka	

Előre nem látható

Fodor Gula

Építésügi minisztérium államtitkára
1948-ban

Lechner közlése szerint Moszkvából jött, nem épített Semmit

Kihagható

Az építész 1942-ben meghalt

Fodor Gyula

Magyar fotós bécsi kiállítása

BÉCSI TUDÓSÍTÓNKTÓL

A Bécs eltűnik címmel egy belvárosi galériában megrendezett fotókiállítás képei óhatatlanul tükrözik, hogy alkotója ugyan tökéletesen ismeri ezt a várost, ám mégis a kívülálló szemével képes szemlélődni. A június végéig nyitva tartó kiállítás az 1981 óta Bécsben élő *Fodor Gyula* rendhagyó felvételeit mutatja be, egy sokak tetszése ellenére nemzetközivé váló város olyan pontjait, amelyek valójában bárhol lehetnének. Különösen a fekete-fehér képek igen erősek, s jól adják vissza Fodor azon képességét, hogy ismert helyekre mindig újra és újra – friss szemmel – rácsodálkozzon. Ha a környezet változik, a mi szemünk is követi ezt a változást – véli, s ezt a szemléletét jól tükrözik képei. A felvételek nem beállítottak, érezhetően a pillanat érzelmi hatása dönti el, mikor exponál. A szerencse is segíti, hiszen sok helyen éppen ott volt, amikor „valami történt", és villámsebesen kapta elő a gépét.

Szászi Júlia

Népszabadság, MCZAIK 2002. május 17.

NOTE

The Ernst Museum is the venue of two concerts within the Contemporary Music series of the Budapest Autumn Festival:

- October 2, 6 p.m.: Ear group
- October 9, 5 p.m.: FZCS concert.

M.D.K.

Fodor Gyula

A Bartha szoborpályázatra beküldte pályamüvét a müvész,-adja hirül a "Képzőművészet" c. rovat.

Szinház és Elet, Bp. 1908. május 1o. VI. évf. 2o. sz.

Fodor Gyula, amatőr képzőművész

A Budapesti Történeti Múzeumban a vizuális művészeti hónap alkalmából megrendezték az amatőr képző- és iparművészeti körök kiállítását.

Fodor Gyula realista szobrocskái: „Lópatkolás" – „Ökrös szántó" c. (említve), remek fafaragások.

... — Gerevich: Az
...o., 4. lap. — Lepold—
...ich PA, 220. lap. —

Pasqualetti Zsófia ... amatőr kiállítás kapcsán.
Népművelés, 19... ...l. 12-13-oldal.

D Fodor Gyula

hegedűkérvető

l

Közlezrkiáll

1457 l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Fodor

Szerepel a szepedi nyári tárlaton

D. Tehér Zsuzsa: A szepedi nyári tárlatról

Tiszatáj 1967 X. n. 955 old.

TÁRLAT

Kerámiák

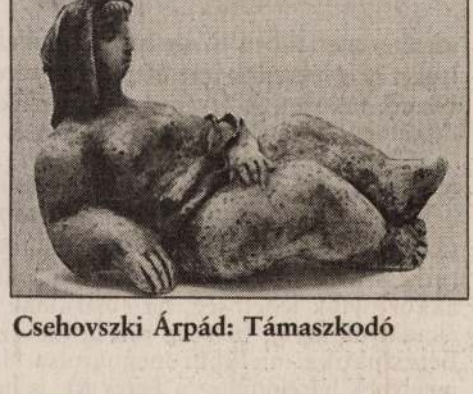

Csehovszki Árpád: Támaszkodó

Szemet gyönyörködtető tárlat nyílt a múlt héten a nyíregyházi Városi Galériában. A Magyar Keramikusok Társasága által a honfoglalás 1100. évfordulója tiszteletére rendezett kiállításra több mint húsz, — köztük Fodor Ilda és Mászáros Gábor Nyíregyházáról — művész küldte el alkotásainak legjavát. A tárlat rendkívül gazdag: plasztikák, edények, faliképek teszik változatossá a bemutatott anyagot. A hagyományos és modern technika egyaránt tetten érhető a több tucatnyi kiállított alkotáson. A tárlat május 10-ig tekinthető meg — hétfő kivételével — naponta 10–18 óráig. A nyíregyházi zárás után a tárlat vándorútra indul, Zalaegerszeg és Hódmezővásárhely fogadja az anyagot.

Fodor Ilda: A tenger növényei

Szemerszki Teréz: Madár-Emberpár

Albrecht Júlia: Ládikó
Harasztosi Pál reprodukciói

az életért

Issza a találmányát

szerény mértékben is, de némi munkahelyeket is igyekszünk teremteni. Ez a törekvésünk fokozottan érvényes a megyénkre, de van gyártórészlegünk Ukrajnában is.

— Mivel Kisvárdán élek, bár záhonyi születésű vagyok, ez a város a cseppek szülőhelye, szeretném az itt élő emberek számára lehetővé tenni, hogy itt olcsóbban szerezhessék be a szükséges cseppeket. Erre akkor nyílik lehetőség, ha elhárulnak az akadályok az új, vasúton túli úgynevezett Béres-patika mielőbbi megnyitása elől, amelynek létrejöttéhez a Béres Rt. is hozzájárult hosszúlejáratú, kamatmentes hitellel, s amely a dr. Varius Kft. gyógyszertáraként működhet majd.

Ottjártunkkor még függőben volt a gyógyszertár megnyitásának ügye, mert különféle szakmai, statisztikai feltételek és azok értelmezése nem hoztak gyors eredményeket. Béres József mégis inkább erről beszélt szívesebben, az általa azóta is mind nagyobb erőbedobással végzett rákellenes kutatásai mellett. Az igen hiányzó gyógyszertár mielőbbi megnyitásával beteg emberek százain, ezrein lehetne segíteni. És kell is segíteni. Azért még elmondta, hogy a már ismert készítmények — a Béres-csepp, a Vitalin, a Vitakid — mellett forgalomba került egy újabb készítményük is, mégpedig a neve is jelzi a rendeltetését, az Antifront csepp, amely a frontérzékenyeknek jelenthet enyhülést. Természetesen itthon és külföldön a legnagyobb érdeklődés a Béres-cseppeket kíséri, amelyről a feltaláló még elmondta, nem csak a rák bizonyos stádiumában lehet az immunrendszer hatásos védelmezője, hanem számos más betegség megelőzését, illetve visszaszorítását segítheti elő. Többek között a meddőség ellen is hatásos.

Megelőző hatás

— A cseppek elsősorban megelőző hatást fejtenek ki, a szervezet immunrendszerét erősíti, éppen ezért nemcsak a betegeknek előnyös, hanem az egészséges szervezetnek is, mert tartalmazza az igen szükséges elemeket. Meddig kell szedni? A bölcsőtől életünk végéig folyamatosan, hisz egész életünkben szükségünk van legfontosabb mikroelemekre, összetevőkre, amelyeket a cseppek tartalmaznak. Magam is — egy kis bor kíséretében — mindennap megiszom az általam feltalált cseppeket.

Páll Géza

lenkertben

pillanatnyi élménye, amely újult erőt ad számára.

A harmadik családjáról, a Vöröskereszt Szervezetéről sem feledkezik meg. Közel húsz éve a főiskolai szervezet titkára. Ez a nagy szövetség megtanította arra: nem ígérgetnek, nem használnak nagy szavakat, hanem olvasnak a szemekből és önzetlenül segítenek. Ez a gondolat, az alázatosság munkája során és az élet bármely területén mindig támaszt jelentett.

A három közösség erőt adott a legnagyobb nehézségek pillanatában is. Minden akadályt legyőzött, kollégáival együtt, hogy eredményt érjenek el, és ez a csodálatos kis sziget, a botanikuskert megszületett. Szerencsésnek érzi magát, hogy ebben az épülő álomban részt vehetett.

A további tervekből is kifogyhatatlan. Jelenleg is keresi a megoldást ahhoz, hogy a főiskolán feltörő termálvizet, hogyan lehetne felhasználni. Minderre azért lenne szükség, hogy az egy méter átmérőjű amazonasi tündérrózsa virágjában is gyönyörködhessenek a látogatók. Már a mag kikelt, ám a víz még mindig nem kellően meleg. Minden bizonnyal ezen az akadályon is túllép, újabb és újabb álmokat valósít meg, hogy még szebbé varázsolja az édenkertnek eme kis darabját.

8

Képzőmův. Főisk.
anyak.

Konai M.

8—12-ig	(t.: Sárkány L.)
10—12-ig	„
8—10-ig	„
8—11-ig	(t.: Táncsik M.)
10—12-ig	„
8—12-ig	(t.: Jakó G.)
10—12-ig	(t.: Pál L.)
8—10-ig	„
10—12-ig	(t.: Orbán A.)
8—12-ig	(t.: Csajka I.)
8—10-ig	(t.: Ohmann B.)
8—10-ig	„
8—12-ig	„
8—11-ig	„
8—10-ig	(okt.: Grossauer R.)
8—10-ig	(t.: Mitterdorfer)
8— 9-ig	

Magyarország Ausztriának ítélt részéből	—
Jugoszláviának ítélt részéből	1
Csehszlovákiának, illetve Szlovákiának ítélt részéből	—
Romániának ítélt részéből	4
ausztriai	—
egyéb külföldi	—
Összesen	261

Előmenetel szerint:	
Általános osztályzata jeles	4
„ „ jó	37
„ „ elégséges	47
1 tárgyból elégtelen	38
2 tárgyból elégtelen	11
több tárgyból elégtelen	9
nem részletezett	3
Összesen	261

Tandíjfizetés szerint:	
teljes tandíjat fizetett	119
féltandíjat fizetett	30
tantíjmentes volt	—
Összesen	261

Halálesetek száma	—

D

Fodor Ignác

Kőműves

Bp. VII. Kisdiófa u. 6.

Nemesfém 1941

198. l.

826.

I

382

826. Olasz festő.

A XVI. századból.

Krisztus.

A vállig látható és arczélben ábrázolt Krisztus jobbra fordult és feje felett dicskör lebeg piros kereszttel. Fürtözött haja, bajusza és szakálla barna, nyaka meztelen és palástja violaszinű.

Fa, méretei 41·5 : 30 cm. — Mündler: XI. 3.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: XI. 6. *D. da Volterra:* Ein Christuskopf. — 1844: XI. 6. *D. da Volterra:* Ein Christuskopf. — 1865. 1866. 1867. 1869: XI. 3. *D. da*

Fodor Ignác

Fodor Ignác ezüstárugyár, VII. Kis diófa-u. 6.
222-582

Bptávb 1940 szept.
u 1942. jan.

[illegible]

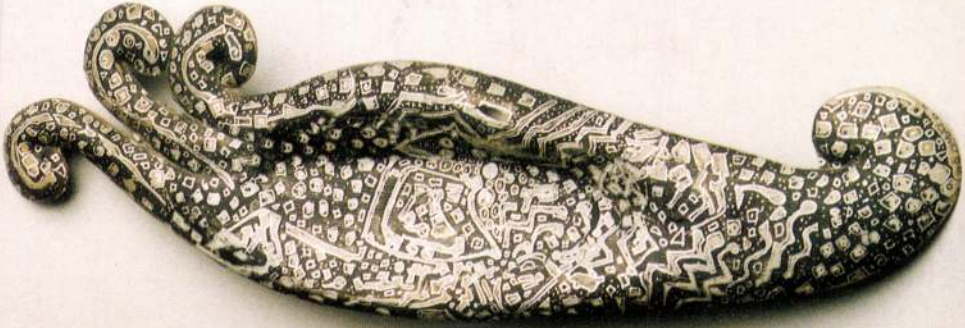

FODOR Ilda keramikus művész
H-4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 1. II/8.
Tel.: (42) 310-182

CS & T Nyomda, Nyíregyháza

"Tintahal"
anyagában színezett, festett félporcelán
40x10x3 cm

Vásárlás szaunával

Új autószalon színvonalas szolgáltatásokkal

Nyíregyháza (KM – HZs) — Akik Nyíregyházán a Mező utca–Rákóczi út sarkán járnak, láthatják, hogy nagyszabású beruházásba kezdtek a Nyírautó Márkakereskedés területén.

Ám nemcsak a külcsín változik. Május 24-től a mérnök-közgazdász *Gulyás Mihály* lett az ügyvezető igazgató, s az eddig egy személyes kft. több személyes társasággá alakul július elsejétől. A jövőben az ügyvezető egyben tulajdonos is lesz, így a gazda szemével tekinti át az üzlet menetét, ezáltal javul a szolgáltatás színvonala is. Június 14-én volt az autószalon ünnepélyes alapkőletétele, amelyen részt vett az Opel észak-magyarországi igazgatója, *dr. Wolf Károly* is.

Fényező és kávéház

— Egy 550 négyzetméteres légkondícionált autószalont építünk, — kezdi beszélgetésünket *Balázs József*, a Svájcban élő tulajdonos. — A KEMÉV RT. generál kivitelező ígérete és szerződése szerint október 15-én megnyitjuk az autószalont, és december 15-ére elkészül a komplexum is, így színvonalasabb kiszolgálást tudunk biztosítani. Fényezőt, ügyfélszolgálati helyiséget, kávéházat, és kétszintes alkatrész-kereskedelmi egységet alakítunk ki, amely december közepétől működik majd. Felújítjuk a karosszéria és fényező egységünket is.

— A távlati elképzelések között egy FITNESS-központ létrehozása is szerepel — veszi át a szót *Leskovics József* kereskedelmi vezető, aki egyben résztulajdonos is.

Képzés Németországban

— Egy közel 500 négyzetméteres pincehelyiség áll a rendelkezésünkre, ahol szolárium, szauna, asztalitenisz- és biliárdterem kialakítását tervezzük. A bérautóparkot fiatalítjuk és bővítjük. Évente ötven új Opelt állítunk a bérautók sorába. Az idén nemcsak építkezünk, 450 új, és 200 használt autó eladását tervezzük... A beruházásokkal kulturáltabb körülmények között vásárolhatnak autót az ügyfelek márkakereskedésünkben. A szervizelési munkálatok színvonala is növekszik.

Már több szerelőnk volt szakmai képzésen németországi oktató központban, így képzettebb szakemberek végzik a szereléseket. Színvonalasabb diagnosztizált szervizt és karosszériajavítást szeretnénk létrehozni.

A beruházás folyamán nagyobb alkatrészraktárt építünk, amely regionális elosztóként fog működni a megyében.

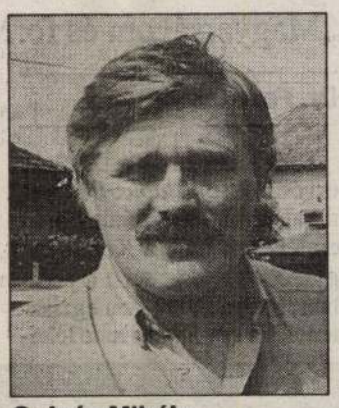

Gulyás Mihály
A SZERZŐ FELVÉTELE

Új munkahelyek

❑ *A beruházás hány embernek biztosít új munkalehetőséget?*

— A beruházás által közel hatvan fő munkahelye lesz biztosítva. Ez évben öt új munkaerőre van szükségünk, de a fejlesztéssel még további munkalehetőség is adódik — mondja az új ügyvezető igazgató, Gulyás Mihály. — A szalon megépítése mellett a parkosításra is nagy gondot fordítunk. Bekötő szervizutat tervezünk a Rákóczi út felől és az autócentrumunkat övező közterületen járdát és parkolót hozunk létre, hisz egyik legnagyobb problémánk, hogy ügyfeleink kerülővel tudnak autóval megközelíteni minket.

Hamarosan megkezdik az Opel-szalon alapozását SZEKERES TIBOR FELVÉTELE

A héten történt

Vizsgák és tanulságok

Kállai János

A gyakran túlmisztifikált érettségik árnyékában valamivel kevesebb felhajtással zajlanak mostanság a szakmunkásvizsgák. Aki nem vett még részt — bármilyen minőségben — ilyenfajta megméretésen, vagy netán korábbi emlékei vannak a tudáspróbák szakmai változatáról, jobban teszi, ha nem mond sommás ítéletet, se pro, se kontra az egészről. Egy biztos: a leendő szakmunkások életében, ha patetikusabban akarunk fogalmazni, a jövőjük szempontjából sorsdöntő esemény a gyakorlati és az elméleti záróvizsga.

Jómagam tizenhárom leendő szakács, és ugyanennyi cukrász számadásán vehettem részt a napokban, Nyíregyházán. Az első meglepetés a gyakorlati feladatokat illetően ért. Igaz, kétszáznegyven perc állt a gyerekek rendelkezésére, hogy főzzenek-süssenek. De aki már belekóstolt a konyhaművészetbe, az tudja: pl. a gombakrém-leves, temesvári borjúborda, stíriai metélt összeállítású ételsor elkészítése nem gyerekjáték. És bizony egy szimplának tűnő ízes buktát is el lehet szúrni. A cukrászok tétel-triásza szintén lenyűgöző volt. Torták, aprósütemények és az eleresztett fantázia szüleményei, a díszmunkák. Becsületükre legyen mondva a vizsgázóknak, no, meg a felkészítőiknek: minden ehetőre, mi több, rendkívül finomra, esztétikusra sikerdett.

A szóbeliken további információkkal gazdagodott a tanulókról alkotott kép. A vendéglátóipari ismeretek elnevezésű tantárgy a közgazdaságtani, áruforgalmi vagy marketingtudást egyaránt feltételezte, az áruismeret pedig a kémiában, biológiában való megbízható jártasságot. A szakmai elmélet tűnt talán a legegyszerűbbnek. Viszont a hajdan társadalmi ismereteknek „becézett" stúdium tartalma — szerencsére! — alaposan kicserélődött. A magyar és egy picit a világtörténelem legmeghatározóbb korszakai kaptak helyet benne. Szóval, nem volt könnyű helytállni!

A vizsgafolyamat összképe komolyságot, felelősségteljes odafigyelést, az alkalmazható tudás tiszteletét és megkövetelését mutatta. Bizonyítva, hogy a válságoktól sem mentes, a jövőjét még csak körvonalaiban látó magyar szakoktatás becsülettel teszi a dolgát. Ja, hogy munkahelyük mindezek után lesze a frissen végzetteknek? Talán mondanom sem kell: ez elsősorban már nem az iskolákon múlik. Rajtuk nem!

Reflektorfényben

A keramikus

Nyíregyháza (KM – HZs) — Szegeden, a Tömörkény István Művészeti Szakközépiskolában érettségizett *Fodor Ilda* keramikus iparművész, aki az Iparművészeti Főiskolán 1990-ben szerzett keramikusi diplomát.

Férje, *Mészáros Gábor* szintén keramikus iparművész, akit a nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola megalakulásakor hívtak tanítani a megyébe.

Öt éve élnek Nyíregyházán, és mind a ketten tanítanak a Művészeti Szakközépiskolában. A keramikusnő szeret ott dolgozni, mert olyan művészeti tárgyakat oktathat, ami az érdeklődési körébe tartozik: művészettörténet, néprajz és rajz. A tanítás és a művészet mindig újabb ismeretek megszerzésére sarkallja az embert. Külön élmény számára olyan gyerekeket tanítani, akiket érdekel a művészet, s ráadásul tehetségük is van hozzá. A Megyei Pedagógiai Intézet gondozásában ez évben jelent meg a Néprajzi ismeretek középiskolák számára című jegyzete, melyet tankönyvként használhatnak a középiskolában.

Kisfia egyéves, így a kerámia egy kis időre háttérbe szorult. Gondolatban azonban már összeállt egy újabb kiállítási anyag terve, alig várja, hogy elkezdhessen dolgozni. Az elképzelései nyáron talán valóra válnak, s akkor egy új kiállítás keretében bárki megtekintheti.

A kerámia olyan műfaj, ami nem behatárolható. Sokan „csupán" edénykészítésnek tekintik, ám ez korántsem így van, hiszen megköveteli a művésztől a magas szintű festészeti látásmódot és plasztikai érzéket. Bár mint a legtöbb keramikus, ő is készített használati edényeket, azonban mindig is izgatták azok a lehetőségek, amelyek a plasztikához, a szobrászathoz közelítenek. Most ezeket az elgondolásait szeretné megvalósítani. A kerámia nagyfokú kémiai és fizikai ismereteket feltételez, ami lehetővé teszi, hogy bánni tudjanak a föld sokféle anyagával. A kerámia egyesíti magában a négy őselemet: föld, víz, tűz, levegő. Amennyiben rosszul nyúl valaki az anyaghoz, az nem engedelmeskedik. Viszont ha alázatosan közelednek hozzá, ismerve az anyag sajátosságait, akkor hűséges alkotótárssá válik.

Kulturális krónika

Emlékezés egy orvosra

„Magyarságom és forró hazaszeretetem késztetett erre a lépésre"

Dr. Fazekas Árpád

Nyíregyháza — A tirpákok orvosának, *dr. Babicz Bélának* a haláláról 1993. június 4-én emlékezett meg a Kelet-Magyarország. Szerepelt a cikkben, hogy: „1957-ben egzisztenciáját *egy hajsza* tette lehetetlenné". De mit is fed ezen kifejezés?

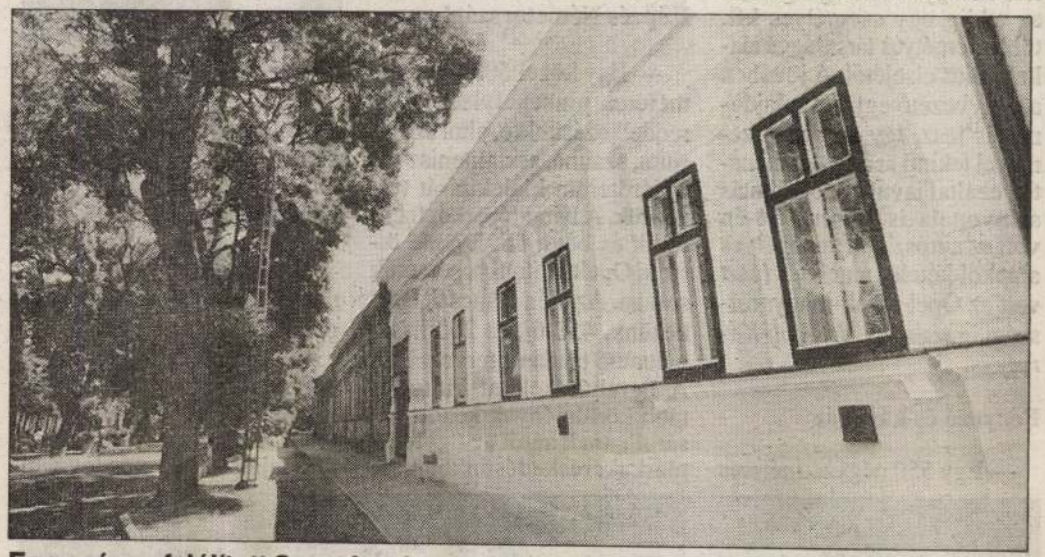

Ez a szépen felújított Szent István utcai ház adott egykoron otthont dr. Babicz Bélának
BALÁZS ATTILA FELVÉTELE

Börtön és elkobzás

Szerintem ma már le lehet és le is kell írni, hogy Babicz doktor az 1956-os forradalom egyik helyi vezetője és a *megtorlás* egyik *áldozata* volt. A nyíregyházi megyei bíróság 1957. november 19-én a *népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedés* vádjával 6 évi börtönre és vagyonelkobzásra ítélte, mint I. rendű vádlottat.

De Babicz doktor *emelkedett szellemisége* is megérdemli, hogy élethűen mutassuk be sorsát. Éppen ezért szólaltassuk meg őt, hogy miket is mondott a nyíregyházi értelmiségi naggyűlésen 1956. október 30-án: „Kedves Barátaim! Azt hiszem, sokan ismernek engem, hisz én is a Nyírség gyermeke vagyok. Nem politizáltam soha, nem vagyok szónok, csak mint egyszerű orvos működöm 25 éve. Mióta elhagytam az egyetemet, különböző kormányok és pártok hívtak soraikba. Soha nem vállaltam semmit, mert nem találtam a politizálást hivatásommal összeegyeztethetőnek. De most, hogy mégis itt állok előttetek és jöttem a hívó szóra: *magyarságom és forró hazaszeretetem késztetett erre a lépésre*... Az utóbbi napokban sokat hallottam a bosszúról, amelyet az emberekben az utóbbi időben elszenvedett nagyrészt személyes sérelmek váltottak ki. Én, mint orvos, aki ott állok a bölcsőnél és a koporsónál és látom az emberi mulandóságot, arra *kérlek és intelek* benneteket, hogy minden cselekedetetek a higgadtság, megfontoltság és józanság jegyében történjék."

A munkástanács elnöke

Ezt a mértéktartó beszédet voltaképpen a zsarnokság akármelyik funkcionáriusa is elmondhatta volna, a baj mégis az volt, hogy Babicz Béla használta egy helyen a „nagy szabadságharc" kifejezését és végül pedig, felhívott a munkástanácsok támogatására. A fő bűne pedig az lett, hogy a nyíregyházi egészségügyi hálózat *munkástanácsának elnökévé* választották.

Távolról sem tekinthető véletlennek, hogy a dr. Babicz Béla és társai ellen konstruált perben Nyíregyháza *közismert és jól szituált orvosait* hurcolták meg, mert az ítélet szerint: „az értelmiség hivatásának ekkénti felfogása sőt megszervezése lényegében *a munkásosztály hatalomra jogosultságának tagadása*, gyakorlatilag pedig a hatalom átvétele." Ezen zavaros következtetés még Legfelsőbb Bíróságának is sok volt, ezért másodfokon 1959. január 13-án dr. Babicz Béla büntetését 2 évi, és 6 hónapi börtönre csökkentette.

Gyógyítás a börtönben

A „hajsza" egyéb tartozékai voltak még: az előzetes letartóztatások, házkutatások, a munkahelyről elbocsátás és az ún. lejáratás kósza hírek, a párt által kiadott röplapok valamint a Fehérkönyv írásai révén.

Babicz Béla még a börtönben is (Márianosztra) gyógyított; istápolta rabtársait és a foglárokat is. Bár 85 évig élt, szeretett szülővárosába, ahonnan családját *kilakoltatták*, már nem tért vissza. Nagyon megszerették kényszerű új lakóhelyén is: *csodadoktornak* tartották. A Nyírségben úgy becsülhetjük meg emlékét, hogy *hiteles* életútját követendő példaként állítjuk a mai fiatalság elé: *a kockázat tudatos vállalásával* is tenni kell a hazáért, a szülőföldért.

FODOR Kalks, iparművész

BODNÁR István: Műtereimlátogatóban az iparművész lázaspárnál. Az emberhez vezető út. Velet-Magyarország. 1989., 129., 9. eml. Gabolts-Gatnár magyar irodalma. Bibliográfia és repertórium 1989 április 1. június 30. =

= Gabolts-Gatnár Szemle 24 1989., 3., 358.

XX n. 45 n / Mesterek

. A kommunizmus civilizativ
dalmi és szellemi középület
e elért külső határaihoz kap-
sza a szerkezet lebontásában
ujabb elindulás lehetségessé
éti alkotás nyitva hagyott
nló értelemben lehet föl-
szerves természeti formákból
n lehetetlen volna, mert ott
m egy minden pontján azonos
zakitatlan, tehát töredékei-
alkotja, mint a konstrukció-
i egyenként nagy mértékben

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata
és a Városi Galéria
tisztelettel meghívja Önt
1998. június 12-én (pénteken) 15 órára

A 22. SÓSTÓI NEMZETKÖZI ÉREMMŰVÉSZETI ÉS KISPLASZTIKAI ALKOTÓTELEP ZÁRÓKIÁLLÍTÁSÁRA

A kiállítást megnyitja:
WEHNER TIBOR
művészettörténész

Közreműködnek:
a Művészeti Szakközépiskola
Zeneművészeti Tagozatának növendékei

FODOR ILDA

Az alkotótelep résztvevői:

BAKOS Ildikó - Budapest
CSIKAI Márta - Budapest
FODOR Ilda - Nyíregyháza
GÁTI Gábor - Budapest
JÓSZAY Zsolt - Miskolc
Leposava MILOSEVIC - Belgrád (Jugoszlávia)
Antanas OLBUTAS - Vilnius (Litvánia)
SOMORJAI László - Budapest
SZILVA Ilona - Bratislava (Szlovákia)

Művészeti vezető:
GYÖRFI Sándor - Karcag

FODOR ILDA

A kiállítás megtekinthető 1998. augusztus 2-ig
- hétfő kivételével - naponta 9-17 óráig.
Városi Galéria - Nyíregyháza, Selyem u. 12.

MEGHÍVÓ

FODOR IMLING Frida *125, 159*
Petrilla, 1928. április 10.
IA Képz. Főisk. Kvár, textilművész

Banner Erdély

pápa /1846-1878/ augusz

ját szentesitette: "Éle

tán részesült nyilvános

vagy annak nem sokkal u

régi kort sok homály fe

folytán a régi magyar e

nyoznak - mégis a törté

világos." Ezt az eljárá

gá vagy szentté avatásn

megállapitotta az ember

és egyenértékünek vette

Boldog Mór legújabbkori

Pécs második püspöke

bályosabban járta végig

gül apostolutód püspök,

FODOR Hedvig fertő

Kedd

Csörög a telefon. Hölgy olvasónk meséli: a következő kis jelenetnek volt tanúja, illetve részese Békéscsabán. Pöttömnyi leányka figyelmeztette édesanyját, ne tapossa le a füvet, közlekedjen a járdán. Az anyuka, ügyet sem vetve a kérlelő szóra, haladt tovább. Olvasónk odalépett a kislányhoz, megdicsérte, és megkérdezte tőle, hányadik osztályos. „Én még ovis vagyok — válaszolta a leányka —, a belvárosiba járok." Hát nem csodálatos? — lelkesedik olvasónk. Biztos, hogy ez a gyermek nem otthon lett környezetbarát, hanem az óvodában. S ezért az óvónőket illeti dicséret. Göncz elnök úr is megmondta: a környezet szeretetére való nevelést már óvodás korban kell elkezdeni.

Természetesen egyetértünk az elnök úrral és olvasónkkal is!

— GHEORGHE —

Kalendárium

Napkelte: 5.41 — Napnyugta: 18.01 órakor.
Holdkelte: 5.17 — Holdnyugta: 18.32 órakor.

Névnapok: Appia, Arvid, Balabán, Brúnó, Emese, EMŐKE, Kartal, Ottó, Pelágia.

A katolikus naptárban Mongrovejói Szent Turibiusz püspök napja.
A görög katolikus naptárban Győző és vértanú társai napja.
Az ortodox naptárban Szent Nikon vértanú napja.

IRODAGÉPCENTRUM
Békéscsaba, Bartók B. u. 46–50.
Telefon: 442-614

Horoszkóp

KOS (III. 21—IV. 20.). Ma könnyen túlteszi magát a történéseken. Csendesnek ígérkezik a nap, ami az újhold-hatásnak köszönhető. Jó hangulatát fokozza, ha valami aprósággal vidámabbá teszi otthonát.

BIKA (IV. 21—V. 20.). Eredményes munkanap várja. Az újhold teljesítőképességét javítja, személyes varázsát növeli. Kitűnő alkalma van közös vállalkozásra és jó esélye arra, hogy bevételét gyarapítsa.

OROSZLÁN (VII. 23—VIII. 23.). Pénzügyei rendszerezésére, átgondolására kiválóan alkalmas ez a nap. Sok más dologban is szerencséje lesz bármiben is kell határoznia. Kipróbálhatja az újfajta lottószelvényt is.

SZŰZ (VIII. 24—IX. 23.). Ez a nap teljesen a véletlenen, a szerencsén múlik. Ha rosszul alakulnak a dolgok, jobb, ha átsiklik felettük. Március lehellete megérintette a Szüzet, ezért ma semmi sem ronthatja kedvét és felhőtlen optimizmusát.

MÉRLEG (IX. 24—X. 23.). Elérkezett a hét legnyugodtabb napja. Kiválóan alkalmas a kreatív tevékenységre. Bámilyen alkotómunkában ma az örömét lelheti, az eredményesség pedig egyéni önbi-

Hagyomány, alkotás a Téglában

A Békés Megyei Művelődési Központ létrehozása óta egyik fő feladatának tekinti az amatőr művészet pártolását. Elsősorban a kézművesség területén képeztek szakembereket, szerveztek továbbképzéseket. Az első, C kategóriát nyújtó alapképzést a hímzőknek indították 1972-ben. Később a szövés és kisebb mértékben a népi fafaragás iránt is folyamatossá vált az érdeklődés.

A hímző, szövő képzéseken résztvevők mellett tíz év után az idén a fa megmunkálásához kedvet érzőket is várják. Például asztalos fiúkat, akik szakmájuk határán a díszítőművészethez vonzódnak. A bábcsoportvezetői képzést elsősorban tanítóknak, óvónőknek szervezik.

A népviselet-készítő tanfolyam újdonság. A középfokú hímző tanfolyam résztvevői a magyar téjegységek kultúrájából kapnak részletes tervezési és gyakorlati tudnivalókat.

A képzéseket a megye legjobb szakemberei — népművészek, népi iparművészek — vezetik. A hímzőket Chabracsek Andrásné, Ledzényi Pálné és Marsiné Gombos Márta, a szövőket dr. Illés Károlyné tanítja. A bábosok vezetője Lenkefi Konrád, a népviselet-készítésé Mlinárné Kolarovszki Mária.

Sz. M.

Népviseletben. A Balassi Táncegyüttes egyik párja: Fehér Anikó és Bak Tamás

Anyakönyvi hírek

BÉKÉS

Születések:

Gyurkó János és Bondár Anna fia János (Murony), Földi Béla és Gálik Andrea leánya Krisztina (Köröstarcsa), Károly Mihály és Mezei Klára leánya Bernadett (Bélmegyer).

Halálesetek:

Sándor (1944), Elek Lajos (1937), D. Szabó Sándor (1908, Murony), Kis Gáborné Gyebnár Ilona (1903, Kamut).

SARKAD

Halálesetek:

Tóth Károlyné Borbély Rozália

AUSTRIA LOTTO

A Lottó Unió Kft. tájékoztatása szerint a 11. héten kisorsolt Ausztria Lottó nyereményjegyzéke a következő:

A 2 darab hattalálatos szelvényre egyenként 6 034 937 schillinget; a 6 db 5 plusz 1 találatos szelvényre egyenként 670 548 schillinget; a 267 db 5 találatos szelvényre egyenként 22 602 schillinget; a 4 találatos szelvényekre egyenként 554 schillinget; a 3 találatos szelvényekre egyenként 37 schillinget fizetnek.

Az egy darab telitalálatos jokerre 3 643 512 schillinget fizetnek.

Lottószámok

A Szerencsejáték Rt. tájékoztatása szerint az 1993/6. március havi Hatoslottó-sorsolás nyerőszámai a következők:

9, 12, 14, 15, 21, 22.

Pótszám: **19.**

Ugye tudja, hogyha kedd, megírja a

Kiskegyed!

Fodor Ildikó mezőkovácsházi amatőr festőművész a városi könyvtárban bemutatott képkiállításának egyik szép akvarellje

Az oldalt szerkesztette Halasi Mária. Telefon: 68/81-011

Hír-mix

Üléseznek

Medgyesegyháza. — A nagyközség önkormányzata tegnap 17 órától tartotta soros képviselő-testületi ülését a helyi művelődési ház klubtermében. Az ülés fő napirendi pontja: beszámoló az 1992. évi költségvetés végrehajtásáról, valamint a 3/1993. (III. 22.) számú önkormányzati rendelettervezet megvitatása, elfogadása. A napirendek előadója Nagy Béla polgármester volt. Ezt követően egy korábbi előterjesztés kapcsán visszatért a testület a medgyesegyházi sportegyesület 1992. évi működésére, amelynek előadója

A „beteg" mentők segítségre várnak

Mezőkovácsháza. — A sürgős ellátást igénylő betegek életbenmaradását döntően az első ellátás gyorsasága és szakszerűsége befolyásolja — mondják a mezőkovácsházi mentőállomás dolgozói, amikor a mentőalapítvány hátteréről beszélgettünk. Az előírt feladatoknak megfelelni rendkívül költségigényes. Ismerve a magyar egészségügy helyzetét — ami sokszor a szintentartást sem fedezi — gondolták a mezőkovácsháziak, hogy megpróbálják a problémát részben önerőből, részben támogatások segítségével enyhíteni. Ezért 34 alapító taggal létrehozták a Mezőkovácsházi Mentőalapítványt.

Mint elmondták az adakozók, azok nem a dolgozóknak adják a pénzt, hanem az ellátás javítására. Az esetkocsi például — amely elsősorban a baleesetekhez, azonnali ellátást igénylő esetekhez szükséges — csupán korlátozott óraszámban „fut". Szükséges lenne megoldani a 24 órás üzemeltetését. Mivel 17 települést látnak el — sokszor a mentővel megközelíthetetlen helyszínről — nincs lehetőség a gyors információ továbbítására. Jó lenne hordozható adóvevő készülék beszerzése. Az újraélesztési tevékenység legfontosabb elemére, a defibrillátorra, valamint a keringési rendszer betegségeinek helyszíni diagnosztizálására egy EKG készülékre lenne szükség. És ekkor még nem beszéltünk a szakirodalom beszerzéséről, egy egyszerű vérnyomásmérőről és olyan alapvető eszközökről, ami a mindennapi használat során elfogy, elkopik, eltörik, pótlása nélkülözhetetlen. Márpedig a nincs nagy úr. A gépkocsik állapotáról nem is beszélve! Mint egyik „kuncsaftunk" tréfásan megjegyezte: „útközben kirázza a betegből a szuszt". A dolgozóknak pedig nincs semmilyen perspektívájuk, hisz a fizetésük átlag 13 200 forint nettó, amit két évvel ezelőtt is elmondhattak magukról. Nagy a pályaelhagyás, az ápolók 30 százaléka szakképzetlen, ami annyit jelent, mintha jelen sorok íróját küldenék ki egy-egy beteghez. A dolgozók saját bevallása szerint ők, „az egészségügy mostohagyermekei" azok, akik megpróbálnak tenni valamit, hisz jelen körülmények között a mentő is segítségre szorul. Ez a törekvés mindenképp méltányolható, hisz nem öncélú, a betegekért, értünk, érdekünkben teszik. Az alapítványt kuratórium kezeli, bankszámláját pedig a Mezőkovácsházi Takarékszövetkezet. Számlaszám: 2263-9831 600287. Segítsünk, hogy segíthessenek!

Melyik a fontosabb?

Egyre többen keresik fel szerkesztőségünket, hogy tegyük közzé ezt vagy azt az alapítványt. S egyre többen vannak azok az intézmények, amelyek rákényszerülnek alapítvány létrehozására, hogy boldogulni tudjanak. Mezőkovácsházán legutóbb két olyan alapítványról tudósítottam, amely önmagában szemlélve is fontos. Lehet, hogy nem helytálló a kérdés, de akaratlanul vetődött fel bennem: melyik a fontosabb? Most, amikor a lakosság egyébként is szűkös anyagi helyzetben van, a munkanélküliséggel sokaknak legfontosabb az alapvető megélhetés, örvendetes tapasztalni, hogy a jószándék megmaradt. Igen ám, de választani kell. Mert ha a II. világháborús emlékmű létrehozását veszem alapul, el kell ismernem: jogos a kérés. Viszont ha a mentőalapítványt veszem szemügyre, ismét csak azonos a válasz: magunkért tesszük. Nehéz a választás, mint ahogy nehéz lenne ellenérveket találni egyik vagy másik érv „megdöntésére". Csupán egyetlen ésszerű gondolat látszik elfogadhatónak. Mégpedig az, hogy ha a szoborra lassabban jön is össze a pénz nem olyan tragédia, mintha a sürgős esethez kivonult mentők állnak tehetetlenül a szenvedő beteg mellett. S miközben ezen meditáltam, hirtelen jött a mentő ötlet: ez esetben talán nem is annyira a választás, mint inkább a sorrendiség a fontos.

Halasi Mária

Városok vetélkedője

Mezőkovácsháza. — Immáron harmadik alkalommal került sor március 20-án a könyvtárban „Három város vetélkedik" című történelmi megmérettetésre. Bár — mint hallhattuk — ez alkalommal az ismeretanyag kibővült, mert a reformkortól a kiegyezésig taglalta a magyarországi eseményeket. A vetélkedő jó hangulatban, színes technikai segédlettel, vidám légkörben zajlott. A települések csapatait (Battonya, Mezőhegyes, Mezőve játékos jelenetek tarkították a feladatokat és fakasztották mosolyra a résztvevőket.

A fődíj egy — mindig a nyertest illető — úgynevezett vándorlevél, valamint értékes könyvek és pénzjutalom. A vetélkedő díjaihoz és a kellékek beszerzéséhez az anyagi fedezetet a három város önkormányzata és a Mezőhegyesi Szakmunkásképző Iskola biztosította. Mint azt a szervezőktől megtudtuk „titkos" tervük, hogy ha sikerül elég gyakorla-

Bajorné, mark

Fodor Ilona/Litsek Jenőné/

Művei kiállitásokon: N.Szalon.
1913.máj.-jun./M.Képzőművészek
Egyes./: Férfi akt, of. - 1917.
tav.: Pierrot, of. - 1918.dec.:
Arcképtanulmány, of.-x M.Pedagóg.-
Solc Gy.Sz. 1947 máj. I. képzm. kiáll.:
Párisi parkrészlet, vízf.

É-G. II.38.1. - Képzm.

Főisk.Évk. 1932-33. 82.1, - 109.1.

LITSEK *Jenőné, Fodor Ilona,* festő, Makó 1890 máj. 27. 1911—18. Deák Ébner Lajosnál tanult. 1913. szerepelt először a Nemzeti Szalónban.

E. G. II 38 l

Baptisterium III. 46.

Fodor Ilona

Litsek Jerome

1913. máj. - jún. kiáll. MKE
Nemzeti Salon
Fáji art, olaj.

National Museum of Science and Art, Dublin III. 161.

Litsek Jenőné

187 Pierrot olajf. 1000.—

Nemzeti Szalon

1917 ősz. tárl
máj.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

194.1. APRILIS 26. — MÁJUS 11.

Fodor Ilona

1918. dec. kiáll. N. Kalon
Archejtanulmány, olasz. 800 –

Indukálva

Bajorne Fodor Ilona

és

Litsek Jenőné

Fodor Ilona

alatt is

De e nevek alatt
volt cédulák ide
áttéve

~~Arch. Ep. VIII 159~~

Bajorné Fodor Ilona

Magyar Pedagogusok
Szabad Szervezete
I. Képzőm. kiall.
1947. máj.
Párizsi parkrész
Lehr vöf

Fodor Ilona

lásd Litsek Jenőné

Ferkèpzomfoiskèvk

Litsek Jenőné 82. l.

vier alatt

1908 – 1918. tanult a

Képzőm. főiskolán –

Litsek Jenőné

(Fodor Ilona)

1907/8 Deák Ebner isk. 1908/9

1909/10, 1911/12 – 1913/14,

1915/16 – 1917/18

Ferkèpzomfoiskèvk

109. l.

Litsek Jenőné szül.
~~Fodor~~ Ilona

szül. Makón 1890
máj. 27. RK. 6 felsőb.
leányiskola.
1911/12. II. negyedosztály-
beli művesznövendék
Deák Ebner Lajos szat.
1912/13. I. negyedoszt.
n. o.
1912/13. II. " "
1913/14 I. ötödéves
n. o.
1913/14 II. " "

Corpus Inscriptionum Latinarum
II. 7/1

Érkezett 1904. július 22.

561/1904. ü. (Budapest, 1904. július 18-án 5644/6. ü. a.)

Vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr értesítése a pápai ref. főiskola könyvtára részére engedélyezendő rendkívüli állam-segély felől. (A pápai ev. ref. főiskolának, 1904. VIII. 31.)

Fodor Ilona

szül. Makón 1890 máj.
vz. rk. Felső leányisk.
6 osz. ~~7~~
1909/10. I. harmadosztály
beli rendes művésznőv.
Tanára Deák Ebner Lajos
1909/10. II. félév. 3. osztály
Deák Ebnerné.

Neuhauser Ferencz, festő,

19. sz.

III. 206.

Litsek Jenőné

szül. Makón 1890 máj.

27. Rk.

1914/15. I. hatodéves mű-

vésznőv. Deák Ebner Lajos

1915/16 I. hatodéves u. o.

1915/16 II. " " "

1916/17 I. hetedéves u. o.

1916/17 II. " " "

1917/18 I. nyolcadéves

1917/18 II. " " "

Fodor Ilona

festő

Lánya

Bajomi Fodor

Ilona

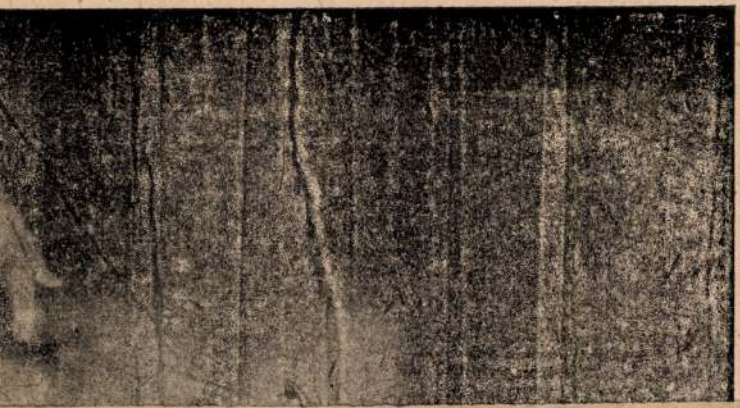

Fodor Imre

D

Fodor Imre mű- és tájkertész, kerttervezés, kertépítés, gyümölcsfa-karbantartás, szobanövény ápolás, VII Péterfy Sándor-u. 19.
224-331

Bptávb 1940 szept.

" 1942. jan.

BUDAPEST
1934 APR -5-7
21

D Fodor Imre

Képzőmüv. Szabadis-
kola (1916-18) növen-
déke volt.

Fodor Irén

szül. Krakóban 1896 okt 4.
Izr. 4 polg.
1918/19 I. elsőéves mű-
vésznőv. glatt O.
1918/19 II. elsőéves u. o.

Höllriegl Józef, tanár VIII. 163

Fodor Irén

1918/19

Ferkèpzomfoiskèvk

82. l.

befolyását. Amerika felfedezésével a spanyolok a pompás tengerentúli fákat a C. díszítésére alkalmazták. Fa, festett elefántcsont, fémek és még kőmozaik is ékítették a külső felületeket és fiókokat egyaránt, az elő-

Fodor Irén

festő

1916

Énnisk 1930.

83. l.

Drimberián János, földműves VI. 112

FODOR Ernő

M. D. K.

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.....1954. 333. l.

Budapest
«HNF»

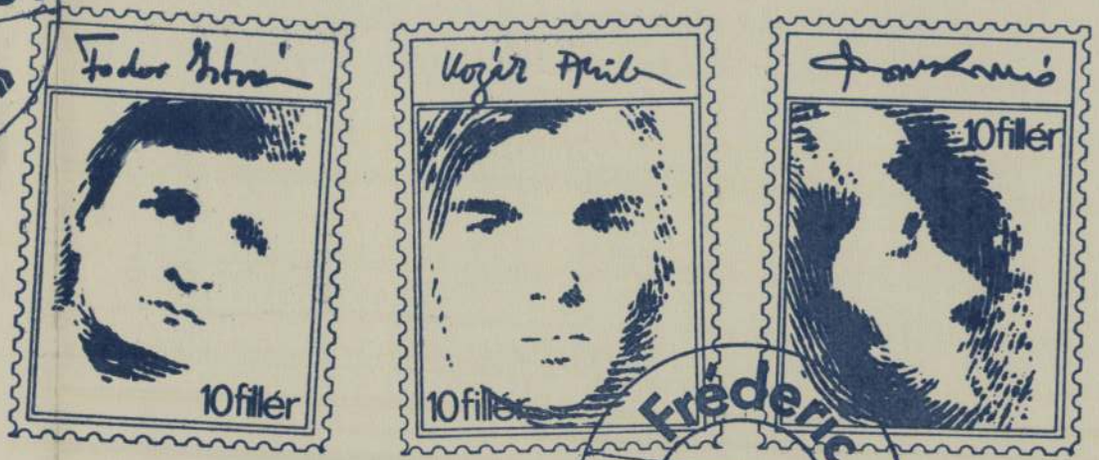

Fréderic
Joliot-Curie

Hazafias Népfront

Fréderic Joliot-Curie Afrikási Klub

1062 Budapest

VI. Népköztársaság u. 125.

grafika KOZÁK

MEGHÍVÓ

FODOR ISTVÁN

A HAZAFIAS NÉPFRONT BUDAPESTI BIZOTTSÁGÁNAK
FRÉDERIC JOLIOT-CURIE IFJÚSÁGI KLUBJA
(Bp. VI., Népköztársaság útja 125.)

tisztelettel meghívja Önt, 1977. szeptember 1-én 18.00 órára

Fodor István, Kozák Attila és Nagy László

kiállításának megnyitójára

Megnyitóbeszédet mond: **Ábrahám Rafael** grafikusművész

Megtekinthető szeptember 1–október 1-ig
Nyitva kedden és csütörtökön 17.00–21.00 óráig

Fodor István, sz.1920 aug.17.Maros-
vásárhely - Kandó L.

Képzőmiv. fonik
anyak. Rónai M.

MDK

Fodor István, építész

Magánép. eng. ... Vállalk. Közl. 1909. ápr.7.
3. o.

M.D.K.

FODOR ISTVÁN

könyvkötő lőcséről jött Sopronba, ahol 1762. X. 16-i bejegyzése szerepel a könyvkötők Emlékkönyvében. Schrabs Gottliebnél dolgozott. Debreceni születésű.

Debreceni Déri Múzeum Évkönyve, 1948-56

Debrecen, 1957.

Csatkay Endre, Debreceni könyvkötő - legénynek Sopronban. 114. o.

Fodor István épitész

Technikus városatyák. Épitő Ipar 1909. nov. 28.
448 l.

Fodor István, fényképész MDK

Tengerparti részlet, vizf.

Pécsi képzőm. és műbarátok Társ. 1933. máj.
Első tehetségkutató kiáll.

Fodor István rajztanár M.D.K.
kiállitó müvész 1943 óta
Szül. 1920.

Marosvásárhely és Kolozsvár müvészeti életében szerpelt.

A Pápai ipari középiskola tanára,
a Pápán létesitendő Képzőmüvészeti Szabadiskola tanárával jelölte a pápai rajztanárok munkaközössége.

Képzőmüvészeti élet a felszabadulás után 304.l.
A Müvészettörténeti Dok. Központ Forráskiadványi II.
Bp. 1965.

Fodor István

neve említve, műve szerepel a Studió'80 c. kiállításon a Műcsarnokban

Szabó György írását lásd Szabó Tamásnál!

Magyar Nemzet 1980. dec. 23.

Fodor István

kiállitott Grossházán ivt-V.15 a VII. Pedagógus

Képzőművészek tárlatán

Rajztanitás 1976/3/32

PGymó:Kiállitások

Fodor István, fényképész

A Pécsett müködött legjelentősebb kisiparosok adattára.
1888-ban szül. Zágrábban. Gimnázium Székesfehérvárott,
Ipar-rajziskola Bpesten. A szakmát apjától tanúlta, vele
1912-ben társúlt. 1914-ben önálló. 1 segéd, 1 tanuló. Londo
donban 1926-ban első dijat nyert. Szakosztályi elnök.
164. old

B. Horváth Csilla: Mozaikok a pécsi kisipar történe-
téből az 1930 -as években 149. old

A Jan. Pann, Múz. Évk. XIX. 1974. Pécs

FODOR ISTVAN, térképész,/1880/

ULBRICH könyve II.részében Burgenland és környező államok községi térképei,legtöbb 1770 után.A korabiak méretarányai premetrikus korból valók,a későbbiek legtöbbje méterrendszerben készült és nagyrészük a bpesti Államnyomda terméke.A térképek szerzői többségükben magyarok igy Fodor istvan is. 289.old

BENDEFY LASZLO: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

FODOR ISTVÁN régész

emlitve ld.Trogmayer Ottó

Mátyás István: A földvár körül szolgálónépek falvai.

UJ TÜKÖR 1980./XVII./4.sz.18.o.

)F PAINTINGS-ARCHITECTURAL
N WALL-REGISTERED PAINTING-
R LA DOULEUR-
, DOULEUR, WOMAN)-

ERIE OF JEU DE PAUME-

)F)-
Y PUBLICATIONS-
IDENTIFICATION BY SOURCE-
VENCE-
N, PROPERTY OF THE FAMILY OF

ER 19th CENTURY-

Fodor István

„Hússzor-harmine cm-es lépe éppe nagy csak megvillan, de lehetetlen róla elvonni a figyelmünket". Kiállítás dec.-jannár. hónapban a Műcsarnokban.

Molnár Zsolt
ülte

Magyar Ifjúság
1981 jan. 22?

Fodor István

Fényes A.: F.I.képkiállitása. Kassai Ujság. 1934.febr.10. - U.a. F.I.képkiállitása a muzeumban. U.o. 1937.nov.3. - ForB. 1934. 70.l. /F.I.- uj m.piktor Csehszlovákiában./ - Képzm.Főisk.Évk. 1939-41. 147.l. - Kiss P.: Marosvásárhely története. U.o.,1942. 55.t./Önarcképpel./ - Lányi M.: Egy uj,nagyszerü festőtehetség indulása Kassáról. F.I.kollektiv kiáll.a Keletszlovenszkói Muzeumban. M.Ujság. 1939.febr.8. - Müv.2. 1938. 24.l./F.I.kiállitása Kassán./ - Prágai M.Hirlap. 1934.febr.8./F.A.: F.I. kassai képkiállitása./ - Toman,P.: Nový slovnik československých výtvarných umelcu. Praha,1936. 137.l.

Fodor István

festő

cród 2 } koll. kiáll. a kassai muzeumban 1937.

Fenyes Andor dr.:

F. I. képkiállítása a muzeumban.

Kass. ai Ujság 1937. nov. 3.

1934-ben már volt Kassán kollektivje. Ekkor klasszikus nivészek-másolatait állította ki: 1937-ben közel kétszáz, mindenféle technikájú képét mutatta be. Van Goghra emlékeztető virag csendéletek, népélet és tájképek fürdőzőket ábrázoló képei. szajnaparti vorfestmények.

Fodor István

festő

Gölnicbányán a cseh megszállás alatt Münchenben és Párisban tanult.

P:

Toman 137. l.

Nový slovník československých výtvarných umělců

Praha 1936

BUDAPEST
941 JUL. 11-7
B 41 B

Fodor István

festő

Dr. Fényes Andor:

F. I. képkiállítása.

Kassai Ujság.

1934. febr. 10.

Fodor István

áll. tanít-

Ferk. pzomfoisk vk

1939-41. 147. l.

Piaristák, Trencséni VI. 248.

Fodor István

Önarckép (1941)

repr. Uchat Tört. u.o. 1942

Kr. SS. 55. tábla

Remsey stilusában festett kellemetlen kép.

Fodor István
festő

Lányi Menyhért: Egy új, nagyszerű festőtehetség indulása Kassáról. F. I. kollektív kiállítása a Keletszlovenszkói Múzeumban. Magyar Ujság 1939. febr. 8.

Gölnici származású. Első kiállítása. A müncheni, római és [illegible] festőiskolákat végezte. Kollektív kiállításai [illegible] [illegible] képeit [illegible] [illegible] Impresszionista virágcsendéletek, portrék, [illegible] [illegible]

136 mű volt kiállítva

Fodor István

festő

Prágai Magyar Hirlap.

1931. febr. 8.

(Dr. F. A.: F. I. kassai

képei illítése.)

Fodor István

festő

lásd okr

Forum 1934.

70. l.

(F. I. – nj m. piktor Csehszlovákiában)

---

első kiállítása Kassán (150 kép)

Külföldön tanult, másolt (Rembrandt, Tizian, Rubens, Correggio, Van Dyck), másolatait is kiállította

vállalat
Cégtulajdonos: ifj. GREIF BÉLA KALOCSA.

Tek.

Europa R.T.

Könyvkiadó:

Budapest.

V. Rothermere u. 12.

II. 2.

Fodor István

festő Kassán.

1935-ben klasszikus mesterek műveinek másolatából rendezett Kassán kiállítást. 1937 végén 200 eredeti képéből nyílt volt koll. kiállítása.

Művészet 1938. 24. l.
(Fodor István kiállítása Kassán.)

Batthyány u 19 sz
Felsögalla

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Fodor István

Az orosházi járás pedagógus-festőinek kiállításán „Tanya" – „Iskolaudvar" – „Kenyeres csendélet" – „Dézsi bácsi" c. képei szerepelnek. (említve)

Beck Zoltán: Pedagógus-festők kiállítása Orosházán.

Békés Megyei Népújság, 1971. okt. 17.

FODOR István

A Gölnicbányán megrendezett néhány képzőművészeti kiállitáson tűnt fel különös tehetségével, 1918 után.

Ladislav Saučin: Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 18. l.

Fodor István

Két madár, akvarell, 1923.

reprodukció

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964.

FODOR JSTVÁN

Život életpályáját írták.

1934 és 1937-ben önálló kiállítása volt Kassán.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 43.

FODOR Ivón

M.D.K.

1917-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Néti: Nagybánya.. Bp. 1954. 332.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kőbányai Gyógyszer

1021 Fodor István

Fiatalok képzőművészeti kiállítása

Művelődési házunk vezetői az elmúlt esztendőben tervbe vették, hogy életre hívják az *Ismerjük meg egymást* mozgalmat. Ezzel kívántak lehetőséget biztosítani arra, hogy gyárunk különböző hobbynak hódoló dolgozói kilépjenek elszigeteltségükből és a nyilvánosságnak is bemutassák hasznos, szórakoztató időtöltésük eredményét. Az első ilyen természetű kiállítás sokáig váratott magára, míg azután az elmúlt hetekben négy fiatalember vállalkozott arra, hogy a közönség elé lépve megrendezze életük első képzőművészeti tárlatát.

Fodor István és *Kozák Attila*, a kémia VI., *Ujvári Zoltán*, a kémia II. üzemek dolgozói, valamint *Vass István* — neki az édesanyja dolgozik gyárunkban, s így nyert jogot a kiállításon való részvételre — festményei, grafikái, szobrai és plakettjei várakozáson felüli élményben részesítették a látogatókat. Szinte meghökkentő az az újszerű látásmód, kifejező erő, ami ezeknek a fiataloknak — nem túlzás a kifejezés — alkotásaiból árad. De ezeken az erényeken túlmenően valamennyi festmény és szobor — az utóbbi művészeti ágban különösen Vass István jeleskedett néhány finomvonalú állatfigurával — arról árulkodott, hogy ezek a fiatalok már nagyot léptek előre a mesterségbeli tudás elsajátítása felé vezető úton is.

Fodor István mértani szerkezeteket idéző, nagy formateremtő erőről tanúskodó festményei — ezek között elsősorban a Világos ablakok és a Tokaj, Óvár utca — jól példázzák a mondanivaló és a kifejezésmód szerencsésen ötvöződő összhangját. Kozák Attila 1945. augusztus 6, Hirosima című montázsával, valamint az Ut a végtelenbe és a Nap virága festményeivel hívta fel magára a figyelmet. Ujvári Zoltán fő erényei közé tartozik — a biztos ecsetkezelés mellett — a gondolat pontos, szabatos kifejezése. Képei közül leginkább a Fájdalom és a Várakozás tetszett.

Ez a kiállítás alkalmat nyújtott arra, hogy megismerkedjünk négy nagyon tehetséges fiatalemberrel. Túlzás lenne őket művészeknek nevezni, de nyugodtan kijelenthetjük, kizárólag szorgalmukon és igyekezetükön múlik, hogy azokká váljanak.

V. I.

számú ülnöki funkcióra m
den szempontból alkaln
elsősorban a termelőmuká
részt vevő dolgozókat jel
és megválasztani, hogy az
ezek névsorát a *X. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága* dennapi jogot, hogy dönthet-
nek embertársaik ügyeiben.

nekgondozási segély

— Kérjük, mutassa be ezeket a bizottságokat.

— Talán a legszélesebb körű munkát kifejtő albizottság az *SZTK-kifizetőhelyi és ellenőrzési.* Aktívái *Somnisich Andor* vezetésével igen széleskörű munkát végeznek, ami kitűnik üzemünk múlt évi társadalombiztosítási statisztikájából is, hisz ama szolgáltatások az elmúlt évihez viszonyítva is állandóan bővültek. Így a betegségbiztosítási járulékként kifizetett összeg 1966-ban *8 682 348*, 1967-ben *8 965 491*, míg 1968-ban *10 252 888* forint volt. A társadalombiztosításra fordított összeg nagy részét az állam fedezi a nemzeti jövedelem szabta lehetőségek között, és ahogy az emelkedik, úgy adhatunk az előbbiekhez hasonlóan számot a szolgáltatások összegszerű emelkedéséről is. Jellemzi ezt a *mer-*

mondta, hogy a szülő nő a szülési szabadság letelte után két évig — az új rendelet értelmében 2,5 évig — fizetésnélküli szabadságot kaphat. mely időre havonta *600* forint állami segélyben részesül. Érthető tehát, hogy miért emelkedett az 1967. évi terhességi és gyermekágyi segély *595 018* forintról *763 298* forintra, míg az 1967. évi *66 730* forintos gyermekgondozási segély 1968-ban *86 280* forintra.

Az előbbiekhez hasonló tevékeny munkát végez a *segélyezési és ellenőrzési* albizottság is. Munkájuk során *Hoffmann Nándor* elnökletével mintegy *17 000* forint felől döntenek. Ezt az összeget műhelybizottságokra bontják úgy, hogy egy személyre 5 forintot számítanak, s ezt az összeget szorozzák meg a munkahelyi létszámmal. Ugyanakkor a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 349-720

1973 MÁR 25

Pestmegyei Hírlap

Fodor Izabella

1021

RNAP

PEST MEGYEI

Meditáció

Fodor Izabella rajza

csnap

A nyilvános barkácsnapon és műhelybemutatón részt vesznek az ország különböző részein dolgozó műszaki szakreferensek és a műszaki szakbizottságok vezetői is.

ÁLIS

gyűlés

ntetőeljárásról

tás

em szavaltok el egy szép verset!

KERESZTR

RÉGI IG

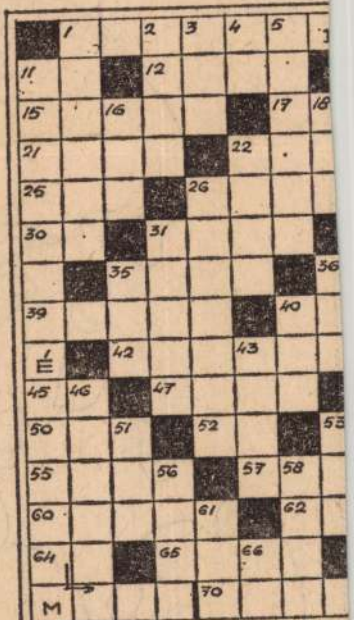

VÍZSZINTES: 1. Egy régi mondás, mely örök igazságot tartalmaz; folytatása a függőleges 11. szám alatt. 11. Szolmizációs hang. 12. A II. világháborúból ismert város Etiópiában. 13. Emelkedik a vízállása. 14. Igevégződés. 15. Attila hun neve. 17. Nemzetiség. 19. Párolt virslihez fogyasztják. 21. A vízszintes 47. szám alatti becézve. 22. Befolyásolja az öltözködést. 24. Svájci város a Rhone partján. 25. Zerge mássalhangzói. 26. Tetőfedő anyag. 27. Szomszédos betűk. 29. „... step", a foxtrott őse. 30. Tűzelő és építési anyag. 31. Ovoda. 32. Úr-nak szólít. 34. Egyik minisztériumunk névjele. 35. E néven négy királyunk is volt. 36. Műt. 39. Vidéki turné. 40. Három — szlovákul. 41. Tréfás történet. 42. Ébresztő óra. 44. Tartozik. 45. Irkában találjuk! 47. Női név. 48.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 136-068, 337-746, 340-726
PEST M
HIRLAP
1973 JAN 28

Fodor Izabella
1021

1973. JANUAR 28., VASARNAP

Tanulmány

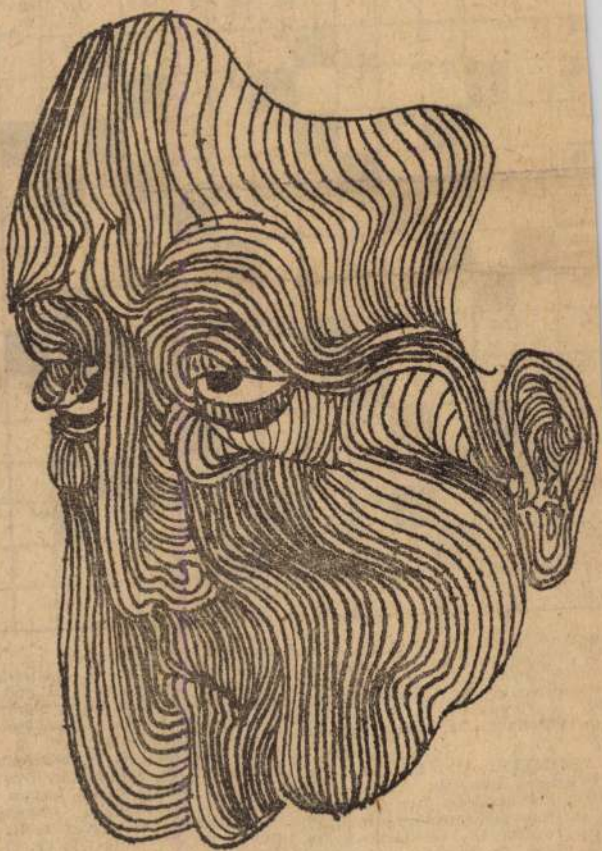

Fodor Izabella rajza

KERESZTREJTVÉNY

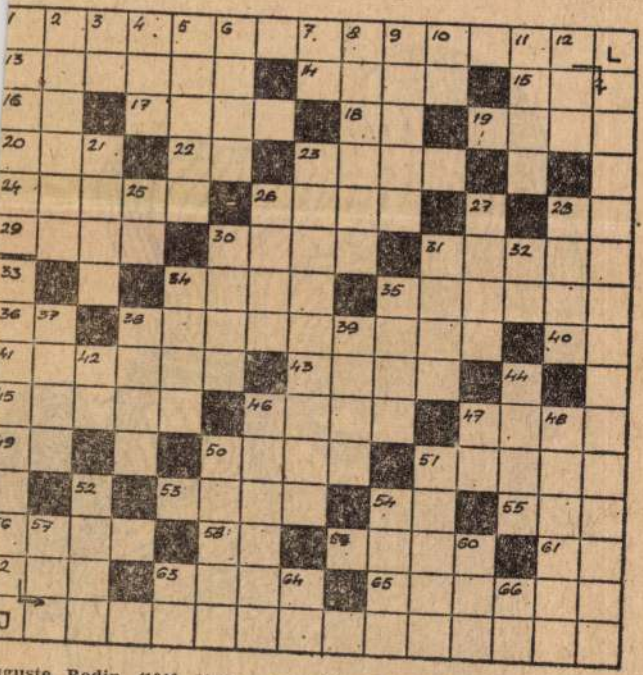

Auguste Rodin (1840—1917), az vik legnagyobb hatású impresz-onista szobrásznak egy, a mű-szetről szóló szép gondolatát ta-juk a vízszintes 1., függőleges és vízszintes 38. számú sorok-n.

VÍZSZINTES: 13. Éneklő. 14. gyvidékes indonéz sziget. 15. igén, hidrogén és yttrium vegy-e. 16. Szovjet repülőgéptípus. 17. gószerszám. 18. Csodálkozás. 19. vik oldal. 20. Vízi út a Duna és aton között. 22. Vendéglői „lap". Rideg. 24. Zúdítás. 26. Alant. Nehéz fém. 29. Imperialista ka-ai tömb Európában. 30. Tűz-elv. 31. Szegedi specialitás. 34. esti csatár. 35. Présel. 36. Egy-

villanykörte feltalálója. 2. Szép orosz női név. 3. Kettősbetű for-dítva. 4. Molibdén és oxigén vegy-jele. 5. Község a Szeged környéki olajmezőn. 6. Az elektromos fe-szültség mértékegysége. 7. Anti-mon vegyjele. 8. Hancúrozik. 9. Félreért. 10. Tudniillik, röv. 11. ... és Paál", Csurka István regé-nye. 12. Barcelonai, békéscsabai és brüsszeli autók jelzése. 21. Négy német-római császár neve. 23. Zon-gorázni oktat. 25. Látó, egynemű betűi. 26. Hajadon. 27. Duna menti város. 28. Nehéz fém, a termé-szetben nagy mennyiségben csak vegyületei fordulnak elő. 30. Ta-lált. 31. Úz. 32. L. T. 34.

március 21. hétfő

Ravasz András: Messiaen installáció, version_2

16 hangszekvencia Olivier Messiaen* *Méditations sur le Mystere de la Sainte Trinité* c. művéből.

Helyszín: a galéria. **Időpont:** 21.00 h-tól.

*Olivier Messiaen (1908?1993), francia zeneszerző

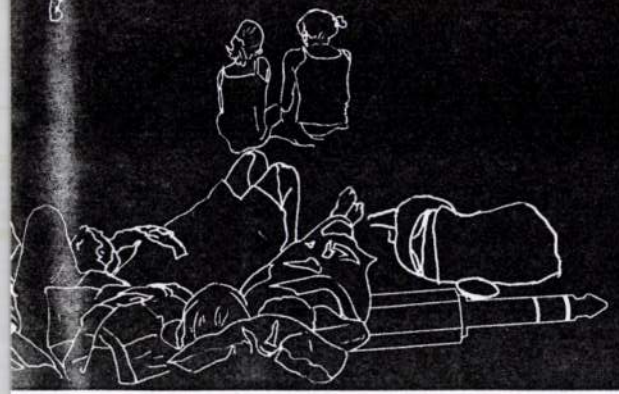

március 22. kedd

Ovekk_Finn (Csíki Csaba - Szabó Péter): FÉM+BŐR

Belépve fémfelületeket fogtok látni mindenhol. Hirtelen bizsergést éreztek az ujjatok begyében. Halk zúgás hallatszik, de ennél többet akartok. Tapintással megszólaltathatjátok a tárgyakat.

Helyszín: a galéria. **Időpont:** 21.00 h-tól.

Fodor János: Szózat

A lámpaláz lélektana, vezeklés és reciklált reflexió, esetleg a közélet kitartó bénultsága, a tanult kivárás kliséje az a felelőtlen félelem amely csak a csendhez képest sok. Próba, nem kísérlet szerep és szereplőmentes magánszám, egyetlen mikrofonnal. Egy hang, egyhangulat.

Helyszín: a galéria. **Időpont:** 21.00 h-tól.

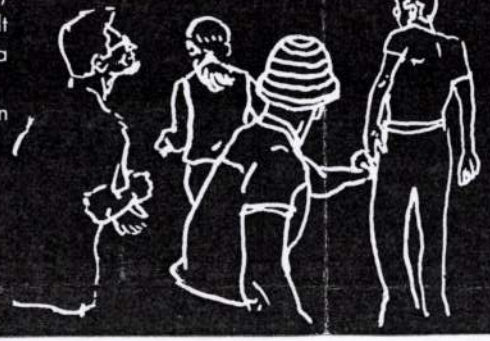

március 23. szerda

Vécsei Júlia - Kupcsik Adrián: Environmash

Az *Environmash* a hangkeverő működésén alapul, de általa nemcsak h úsznak egymásba, hanem képi motívumok is. Különböző tereket épí látogató, melyekben minden hangsávnak egy tájelem felel meg. S ah egy elemet változtat a szemlélő, úgy alakul a környezet és a k hangzása is.

ötlet, design, grafika: Vécsei Júlia; program, grafika: Kupcsik Adrián; hango
Helyszín: a galéria. **Időpont:** 21.00 h-tól.

Kovács Balázs: Mikrofesztivál

Fiktív kísérleti zenei rendezvény-szervező számítógépes alkalmazás. Benne képzeletbeli és ténylegesen működő alkotókat, helyszínt, belépőt és reklámanyagot válogathat össze a felhasználó a hazai stratégiai viszonyokhoz igazodva.

Helyszín: a galéria.
Időpont: 21.00 h-tól.

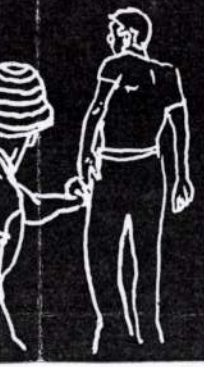

FODOR JÁNOS

GALLERY BY NIGHT 2005 →
május 21-25. STÚDIÓ GALÉRIA

Fodor János, amatőr képzőművész

Október első két hetében a Munkásművelődési Központ galériájában állítja ki kerámiáit Fáncsik Mária Fodor János alkotásaival együtt. – A hónap végén a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában három dunaújvárosi amatőr képzőművész Fodor János, Gombos István, Ihász János alkotásai mellett Fáncsik Mária kerámiáit itt is bemutatják.

Dunaújvárosi Hírlap, 1983. szept. 16.

M.D.K.

Fodor János, egri fazekas

nevét az egri összeírásokban
1814-ben és 1827-ben említik.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 326 old.

FODOR János egri fazekas. Az egri összeirásokban 1814-ben említik, 1827-ben az egri külvárosban irják össze. Az adókönyvekben utoljára 1845-ben szerepel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

FODOR JÁNOS, fakekas céhmester

1819-ben az egri céh panasszal fordult a Tanácshoz Nyári Mihály fazekasmester ellen, mert az a mi la most is találha tó miskolci kuntschafftal bocsátotta el a legényeket. A mi miskolci kuntschaftokat vegye el tőle a Tanács. A beadvány többek között Fodor János céhmester is aláirta. 158.old.

LÉNÁRT ANDOR: Az egri céhek és a Magisztrátus a 18-19. század fordulóján 155.old

Az Egri Múzeum évkönyve, XIII. 1975.-Eger, 1975

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

Fodor János

1968 MÁJ 3

Mártírok emlékére

A megyei békehónap megnyitásának tartalmas napja lesz május 5-e vasárnap. E napon leplezik le Balfon a fasizmus áldozatainak emlékművét. Mint ismeretes, e községben és környékén sok munkaszolgálatost végeztek ki 1945 március végéig a fasiszták, a többi között oly neves írókat, mint Szerb Antal, Halász Gábor és Sárközi György. A Kommunista Ifjúsági Szövetség kezdeményezésére a Soproni Járási Tanács végrehajtó bizottsága tavaly ősszel elhatározta, hogy Balfon emlékművet emelnek. A dombormű tervét, agyag- és gipszmunkáit *Fodor János* újkéri pedagógus készítette társadalmi munkában. A járás, illetve a megye termelőszövetkezetei, állami gazdaságai, KISZ-szervezetei és az üzemek ugyancsak sok társadalmi munkával segítették a nemes terv teljesítését.

FODOR JÁNOS

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület • Stúdió Galéria

fodor jános* feat. Myke
Instant

megnyitó : 1999. szeptember 24. péntek, 18 óra
nyitva: szeptember 24 - október 14 között

Stúdió Galéria
1053 Budapest, Képíró utca 6.
tel.: 267 2033 tel./fax : 266 6502 e-mail : studgal @ c3.hu
nyitva : naponta 14-18 óráig, vasárnap zárva

támogatók : NKA, NKÖM, MAK, LIGA, Fővárosi Kulturális Alap

Fodor Jakab

cikk

a

Thieme-Becker

XII. 133. l.

(Lipka)

M.D.K

Fodor
festő

Méltatás.

Zsigmondi Mária: Vásárhelyi variatok
Nők Lapja, 1966. febr. 26 - 18 lap.

Fodor János
festő

MDK

A tokaji szocialis otthonban
" (repro)

Zsigmondi Mária: Vásárhely, várlatok
Nők Lapja, 1966. szeptember 12 – 14 kép

Fodor Jakab

mennyezet festő

L.

Szendrey - Szentiványi

520.l.

629. *Részlet a világosi*

A fegyverletételnek azt
dőn a huszárok egyike lo
sírnál térdreereszkedett, a
másika pedig szürke lová
A háttérben a templom torn
Az égbolt felhőzött.

Himzési munka, méretei 3
Értéke 40 K. — Vétetett a g
ból. — A megszerzésére vonat

az 593 lelt. sznál. — Átvétetet
Átvételi jegyzék XXXI. — A
1896 április 8-iki 14895 sz. le

Fodor Jakab, mennyezet festő a XVII. század elején Erdélyben. 1627-ben festette a várfalvai (Torda-Aranyos m.) unitárius templom magyaros virágdíszű deszka mennyezetét, mely jelenleg az Erdélyi Múzeum tulajdonában Kolozsvárt van.

Pesti Hírlap. 1910 aug. 16. (Templomi műemlékek Erdélyben.)

KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET - DUNAÚJVÁROS
INSTITUTE OF CONTEMPORARY ART
HUNGARY VASMŰ ÚT 12. 2400 DUNAÚJVÁROS
ica-d@dunanet.hu, http://www.ica-d.hu, T/F: (36) 25 412 220

FODOR János

STÚDIÓ
Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület
FKSE
Budapest, Rottembiller u. 35., tel: (+36)3425380, e-mail:studio@c3.hu

„Egy perc egy képre"

– a **FKSE** csoportos kiállítása

Baglyas Erika, Bartha Sándor, Bodó Nagy Sándor, Erhardt Miklós/Hecker Péter, Farkas Roland, Fodor János, Gábor Imre, HINTS Institute, Horváth Tibor, Interkulturális Tájékoztató, Keserue Zsolt/ Kokesh Ádám, Koroknai Zsolt, Koronczi Endre, Menesi Attila/Christoph Rauch, PP Group, Sugár János, Szabics Ágnes, Szentesi Csaba, Varga Rita

Megnyitó: 2002. március 08.
18 óra **Timár Katalin**, művészettörténész tárlatvezetése
19 óra Galapagos / koncert áram nélkül
A kiállítás az FKSE 2001. évi kurátori pályázatának eredményeként jött létre.

Ingyenes busz indul Budapestről, a Műegyetem főépületétől, március 08-án 16 órakor.
A kiállítás megtekinthető 2002. április 12-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Támogatók: Ibolya virág-ajándék

ALBA VOLÁN

fon

ÜVEGEZŐK BOLTJA KFT.

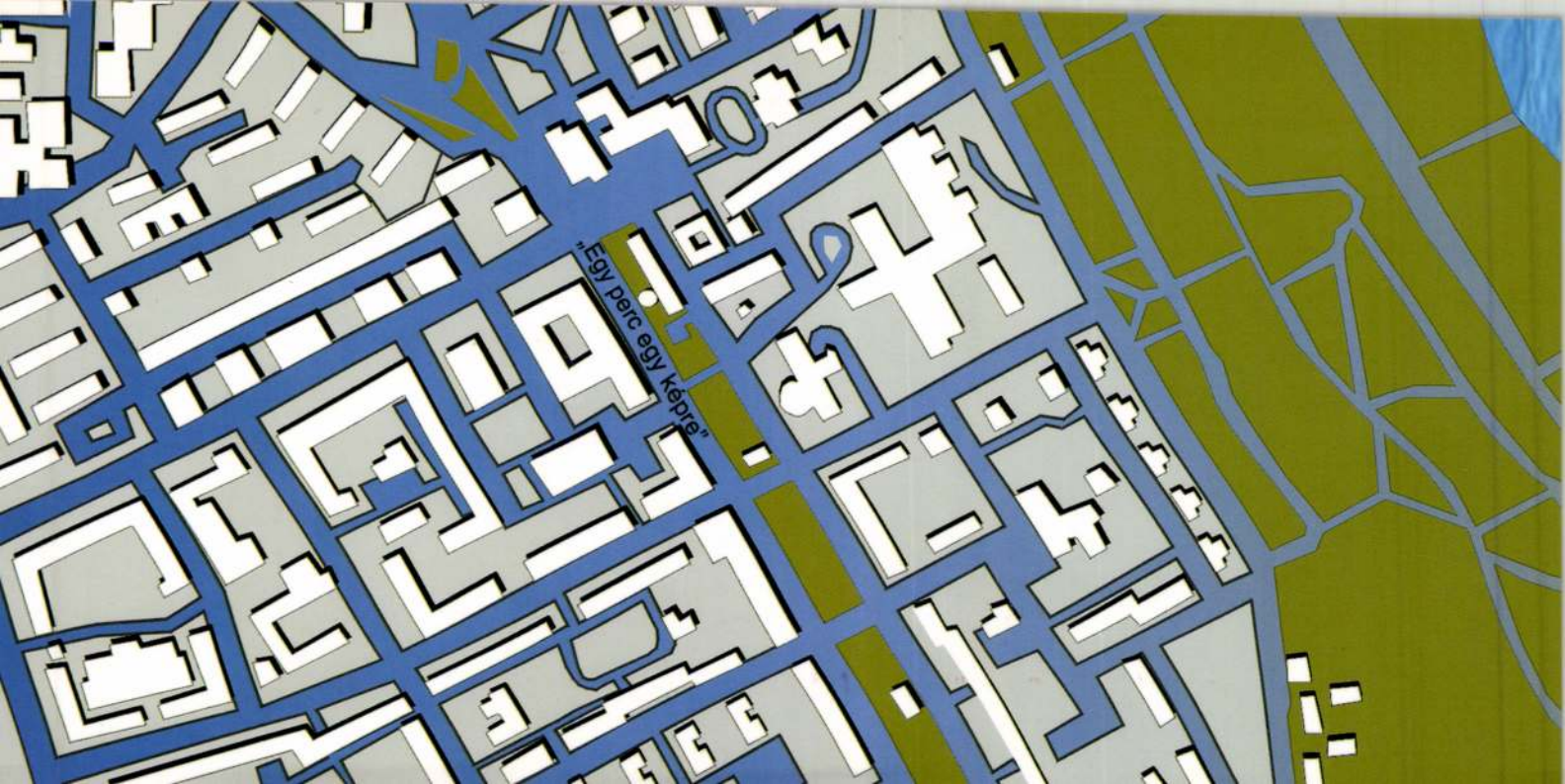
"Egy perc egy képre"

FODOR JENŐ

SZOC 14.0

Fodor Jenő épitész

MDK

Uttörő Vasut "Uttörő-város" állomás repr.

Kelemen László:Közlekedésüzemi épitészetünk tiz éve
Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.3-4.sz.120.l.

MDK.

Fodor Jenő

Kiállitási hiradás

Petőfi Népe 1967 ápr.16.

Fodor Jenő építész M.D.K.

Serve falusi Lakóház építésére

Falusi lakóházak. Bp. 1948 56-57

Todos Juntos Ejemplo

M.D.L.

Nueve Juntos Contestan Ejemplos

Todos Juntos Ejemplos. Ejp. Pags 12-13

Fodor Jenő építész

ba latoni nyaraló, terv

Térrés Forma, 1935 VIII. 78

MDK

Fodor Jenő

a Közmunkatanács érmét kapta jutalomképpen

Kislakásos tipusházak pályázatának eredménye. Magyar Iparművészet 1940. 41.l.

Fodor J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1928.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis

1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Fodor J.
festő

MDK

Vásárhelyről küldte képeit
a társlatra

Oelmacher Anna: Kései, de nem elkésett gondolatok ....
Művészet, 1962. szeptember — 36 lap.

MIK

Fodor Jenő

Tervpályázati eredmény. Esti Kurir, 1941. szept. 12. 5 l.

Fodor János

pályaműve
az alábbi pályázaton megvételt nyert

"Pálájitási cibluciść meghosszabbítása"
/Az Egyesület híreí/. Magy.ép.ip. 1971.4.sz. 246.1.

MDK

Fodor Jenő,

építész

Bp. Az Üttörővasut Ságvár-ligeti állomás épület egyik tervezője. (Simonsich Józseffel)

repr.

MagyÉp 1945-55.

Fodor János

nusszabó

Rinyakosszúfalu

l.

Grőffyszúr.

J.: M. népi
himzésde
I. A
cifra

203. l.

Bp

1930

programajánlat

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN,

a Tornyai János Múzeumban december 10-én, vasárnap 12 órakor nyílik Fodor József festőművész kiállítása. Megnyitja Bereczky Loránd, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója. Az emeleten az állandó régészeti kiállítás látható és a Kiss Lajos emlékszoba várja az érdeklődőket. Az Alföldi Galériában az 1945-ig élt művészek alkotásai tekinthető meg naponta 10-től 17 óráig. A Csúcsi Fazekasház hétfő kivételével naponta 13-tól 17 óráig látogatható. A Petőfi Művelődési Központban december 11. és 12-én a Kecskeméti Ciróka Bábszínház vendégszerepel „A medve és a szántövető" című bábjátékkal. Hétfőn 10 órakor az Óvodás I. bérlet, délután fél 3-kor a Kisiskolás I. bérlet, kedden 10 órakor az Óvodás II. bérlet, délután fél 3-kor pedig a Kisiskolás II. bérlet érvényes az előadásra. 14-én, csütörtökön fél 3-kor a PMK II. emeletén a nyugdíjas moziban Gerolsteini kaland című magyar filmet vetítik. Ugyancsak ezen a napon este 6-kor a II. emeleten az „Életreformklubban" az aromaterápiáról dr. Sisák György orvos tart előadást. Este 7 órakor a Mozaik Kamaraterem Art Mozijában a Mystery Train c. amerikai filmet vetítik.

FODOR József
Reggeli Délibáb 1995. dec. 8.

bocsátónak. A részvények tavaly februárban megközelítették a kibocsátási ár tízszeresét is, 11 ezer forint fölött tetőztek.

A Herz Szalámigyárat már 1993-ban bérelte a Pick a csődbe jutott Budapesti Húsipari Rt.-től, majd pályázat útján megvásárolta. 1994. április 1-től saját többségi tulajdonban, de önálló részvénytársaságként üzemel.

(Folytatás a 3. oldalon)

Több mint 200 milliárd forint értékű vagyont sikerült az elmúlt hetekben értékesíteni annak révén, hogy eredményes volt a gáz- és energiaszolgáltatók eladására kiírt versenytárgyalás. Így az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvény-

Privatizációból 300 milliárd

társaság ez évi bevétele eléri a 300 milliárd forintot, amelynek több mint 80 százaléka készpénz. Mindezek eredményeképpen a költségvetés hozzájut a törvényben előírt 150 milliárdos privatizációs bevételhez.

A Balatoni Intézőbizottság villaterypályázatán tervét megvették /1935/.

Fodor Jenő, épitészmérnök, sz. 1908 dec.24. Bpesten, mh. 1951.dec. 24. ugyanott. A fővárosban végezte a müegyetemet és épitészmérnöki oklevelet szerzett. Előbb a Kereskedelmi Miniszterium hidosztályában működött és ekkor tervezte xxxxxxxx - egyebek közt - a bpesti Margithid kiszélesitését és átépitését /1935/. Az 1930-as évek végén áthelyezték a MÁV magasépitési ügyosztályába, amelynek később - müszaki főtanácsosi rangban - vezetője lett. 1940. a Főv. Közmunkák Tanácsa által kiirt kislakás-tervpályázaton éremmel jutalmazták terveit, 1941. az Orsz.Lakásépitési Hitelszövetkezet olcsó családi

lakóházakra kiirt tervpályázatán két tervét megvették, egy harmadikat dicséretben részesitettek. 1943. a Szeretfalva-dédai vasut épitésénél tevékenykedett és xxxxx munkájáért kormányzói elismerést kapott. 1946. az Ujjáépitési Miniszterium vidéki lakóház tervpályázatán dijat nyert. 1946-49. a MÁV épületeinek ujjáépitésében müködött közre. 1948-49. tervezte a szabadsághegyi Uttörő-Vasutxxxx épületeit. Munka közben, agyszélhüdésben halt meg.

A szakirodalomban is müködött.

APV. 1935. 5.sz.9,10.l. /e.: Milyen lesz az uj Margithid, képpel./ - Bierbauer V.: Kislakásos családi házak mintatervei. Bp. 1941. 86,87.l. - EK. 1941.szept. 12./Tervpályázati eredmény./- Fodor J.: A MÁV épületeinek ujjáépitése a 3 éves terv első esztendejében. Uj Épitészet. 1948.22-23. l. - U.a.: Az Uttörővasut épületei. Épités-Épitészet.1949. 6-7.sz.56-62.l./Képekkel és müszaki rajzokkal./ - Kotsis I.: Kis családi házak. Bp. 1941. - MMÉE Evk. 1934. 204.l. - MMÉE Közl. 1940. 25.l.- 1941. 164.l. - 1943. 95.l. -TésF.

~~1955.30.1.~~

1935. 80.l. /Balatoni Intézőbizottság villaterv-pályázata, távlati képpel és alaprajzzal./ - 1946. 12.sz. 170.l. / M.L.: Az Ujjáépitési Miniszterium vidéki lakóház tervpályázata./ - és a család közlése.

Fodor Jenő

épitész

l.

A Pesti Városháza

1935. 5. 4. 9. l.

10 l.

(e: Milyen lesz az uj Mangitkid [illegible])

Néppel

---

tervet készítette [illegible]

~~[illegible]~~

ALAPITTATOTT: 1869.

TELEFON: JÓZSEF 154—70. 859—32.
Új telefonszámok Ajut. JÓZSEF 154—71. 859—33.

SÜRGÖNYCIM: „NOUVEAUTÉ"

POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CHECKSZÁMLA
2840.

A/GM.

Nagyságos

Dr.Szen

Nb. sor

dal, hogy az általam jelze

miután Nagyságod számláján

Fodor Jenő

építész

l.

Bierbauer Virgil dr

Kislakásos családi
házak mintatervei
Bp 1941. 86, 87. l

s Uram!

Vassán felépitendő Rákóczi-ház ügyé-
azon értekezleten, amelyre Méltó-
eskedett, közbejött hivatalos teen-
latomra részt nem vehettem, tisz-

(Fodor Jenő)

építész. cikke

<> A MÁV épületeinek
újjáépítése a háromévi
terv első esztendejében

Új Építészet 1948.
22-23. l.

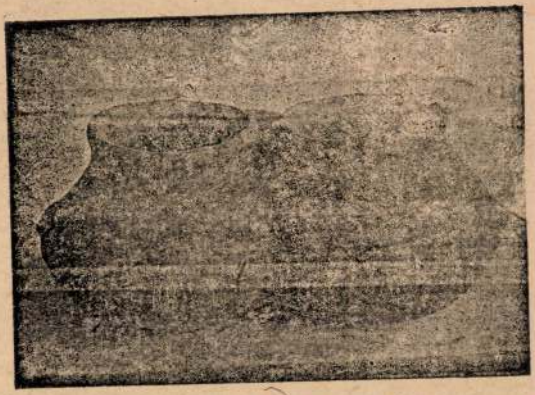

227. kép. *Kettős hallstatti edény.*

annak a dömösi leletnek sem, mely hun jellegű edényke mellett honfoglaláskori magyar jellegű fémveretekkel gyarapította a múzeumot és szol gál bizonyítékul két különböző kultúra össze kapcsolódására, ami mellett különben az itt lévő szobi leletek is szemléltetően tanúskodnak.

A magyar középkor emlékeit az ú. n. eszter gomi kard nyitja meg, a honfoglaló ősök hagyo mánya. Akadnak e korból más fegyverek, ló szerszámok, pénzek stb. is, de különleges érték az ékszerek gyüjteménye és ismét a kerám

< Fodor Jenő >

épitész

terverte az
alábbi épületeket.

< > Az Üttörövasút
épületei. Épités-Épi-
tészet. 1949. I. évf.
6-7. sz. 56-62.
l. Képekkel és mu-
nkai rajzokkal.

A tervező saját
eiktlic

Bon

Ft. 215.- azaz Kettőszáztizenöt forintról, mely összeget visegrádi utazásaimra utielőlegként felvettem.

Budapest, 1947 oktOber 16

Jelmukfáma

Fodor Jenő

l. y:)

Kotsis Kiscsaládi

harak: 1941

lapszám

nincs

Hó	nap	T á r g y :
		Áthoz
jun.	30.	M. kir. vasgyárnak épité
		anyagokért május hóról
		Suhayda Gy.-nek fuvaroké
		és homokért I/1-VI/30.
		Erdős J.-nek vas stb. ár
		I/1- VI/ 30.
		Aradi fürészgyár r.t.-na
		439 drb. fenyőpallóért
		Flőttmann A. juniusi ill
		Wagner R. épitésvezető j
		si illetéke
		Postaköltségek I/1- VI/3

ek minden elhelyezési munka nélkül
1000 fm. gránit szegélykő. Ez utóbbi
ánynál megjegyeztetik, hogy a szállitási
a város a többi járdáival egyöntetü
1910 január 1-én kezdődő 24 félévi
kben kivánja törleszteni s az egységár
megfelelőleg állitandó be. A részletes
k a mérnöki hivatalban (Fő utca 114)
nthetők. Az 1 k bélyeggel ellátott s a
mérnöki hivatalnál megszerezhető aján-

művelet és részlete
épitészeti hivatalnál

Kalmánd. [Szatmá
t é s.) Kálmánd kö
hirdet a közégben
összes épitési mun
Kálmánd községház
épitkezés augusztus
november 1 én bef

és részletes feltételek a trencsénvár-

csurgói vármegyeház

MMÉEÉVK
1934 204 l.
Fodor Jenő
épitész

ljön. Az előirányzott
ives munka 7168 k
7 f, asztalos és az
2012 k 92 f. Bánat-
5%-a Nagyhajmás
helyezendő. A ver-
nási községházánál
. 3 órakor fog meg-
gvetés a körjegyzői
gyanott az ajánlati

egyzői lakbővi-
őséget alkotó Helesfa,
ebereki, Dorica és
ói versenytárgyalást
yzői laknál épitendő
munkálataira. Ajánlat
tehető. A munka-
nennyiség kimutatás,
inlati minta a heles-
gtekinthetők. A mun-
mitott 16 nap alatt
któber 15-ig befeje-
gusztus 13-án
fai körjegyzőnél be-
állalati összeg 5%-a
letétbe helyezendő
satolandó.
ité s.) Zenta város
itendő csőszlak épi-
es, ács és asztalos
Felhivatnak vállal-
ugusztus 12-én
tanácsának iktató-
Ajánlatok csakis a
n kapható mintán
ajánlati összeg 5%-
ek Zenta város házi
igazoló elismervény

mint bánatpénz, mely összeg a községi
nál letétbe helyezendő.

Kassa. (Hidpalló helyreáll
A hidasnémet—zsadány—böödi th. közut
km. szakaszán levő 30. sz. Ósvahid
zata helyreállitásának biztositása
augusztus 23-án d. e. 10 órakor
Torna vármegye alispánja hivatalos he
ben tartandó versenytárgyalás hirdette
ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-ának m
bánatpénznek az állampénztárnál történt
igazoló nyugta csatolandó. A műszaki
és részletes feltételek a kassai m. kir.
épitészeti hivatalnál megtekinthetők. Az
költségvetés nyomtatványa ivenkint 5
ugyanott megszerezhető.

Balassagyarmat. (Műtárgyak ép
A budapest—vác—kassai áll. közut 11
és 120—121 km szakaszán lévő 135.
és 142. sz. betonáteresztő ujjáépitésének
sitása céljából augusztus 21-én
órakor a balassagyarmati m. kir. álla
szeti hivatalban versenytárgyalás fog
Az ajánlati minta és költségvetés
államépitészeti hivatalnál ivenként 50
beszerezhető és az ajánlat csakis ily
ványokon tehető. Bánatpénzül az ajánlat
5%-a a balassagyarmati m. kir. adóh
letétbe helyezendő és a nyugta az aj
csatolandó. A műszaki müveletek és
nevezett államépitészeti hivatalnál m
hetők.

S.-A.-Ujhely. (Iskola kibővit
királyhelmeci állami elemi iskolai ép
bővitésének biztositása céljából augu
30-án d. e. 10 órakor a s.-a.-ujhelyi ki
épitészeti hivatalban tartandó verseny
hirdettetik. Az ajánlathoz az ajánlati
5%-ának megfelelő bánatpénznek az

e Budapest. Kerttechnikai ir
VII. Gizella-

Fodor Jenő

a Fov. Közm. Tanács
kislakásterv. érem

MMÉEKözl

1940-25, l.

MOEMLEKEK ORSZAGOS
BIBLIOTYSACA

Fodor Jenő

az Orsz. Lakásépítési Hitelnövekedés által kis családi lakóházak építésére kiírt tervpályázaton 2 tervet megvettek, 1 terve dicséretben részesült

MMÉE Közl 1941. 164. l.

Fodor Jenő
okl. építésznérnok
a szeretfalvai – dédai
vasut építésénél kitejtett
munkásságáért Kormányzói
elismerés

MMÉEKÖZL
1943. 95. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Fodor Jenő

építész

cód 2 Tér és Forma

1935. 80. l.

(Balatoni Intéző Bizottság villaterv-pályázata, távlati kép és alapraj.)

Megvett terv

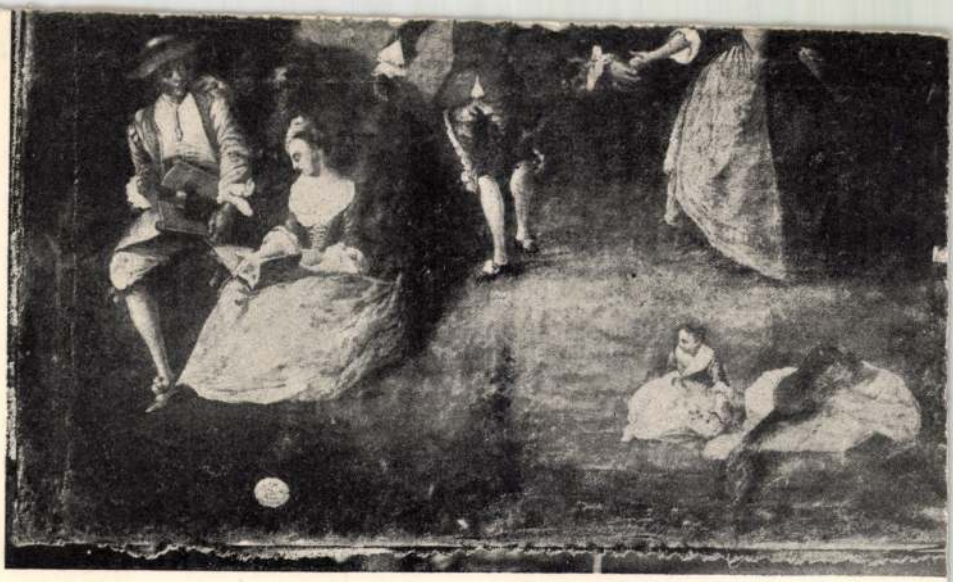

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

NEMZETI SZALON
MŰVÉSZETI EGYESÜLET

NYOMTATVÁNY

3 f
bélyeg

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

41.947. — K. M. E. Ny.

MEGHÍVÓ

A

MAGYAR MŰEMLÉKI KIÁLLÍTÁS

MEGNYITÁSÁRA 1942. NOVEMBER HÓ 25-ÉN, SZERDÁN D. U. 6 ÓRÁRA
A NEMZETI SZALON V. ERZSÉBET-TÉRI HELYISÉGEIBE.

GRÓF ZICHY JÁNOS
A NEMZETI SZALON ELNÖKE

GEREVICH TIBOR
A MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGÁNAK
ELNÖKE

HUBAY CEBRIAN ANDOR
A NEMZETI SZALON IGAZGATÓJA

A KIÁLLÍTÁS DECEMBER 8-ÁN, KEDDEN ZÁRUL. MEGTEKINTHETŐ NAPONTA
10-TŐL 4-IG.

Tűnődő, parti órák

Képzőművészeti szabadiskola Mártélyon

A Szentes felé készülődő buszon halk beszélgetések, tompa fáradtságban hallgatom némelyiket, majd indulás után lassanként elcsitul minden. Szentestől három falun át vezet az út Hódmezővásárhelyig: Szegvár, Mindszent és Mártély a megállóhelyek. Plakátok hirdetik az augusztusi programokat: fesztiválok, koncertek, kiállítások, sportversenyek szalagcímei váltogatják egymást. Mártélyra érve – megválva immáron utazótársaimtól – rendőrök és katonák irányítják a forgalmat: kígyózó kocsisor, hömpölygő emberáradat. Először nemigen értem a dolgot, hiszen a nyugodt, békés tájáról híressé vált szabadiskolának nehezen tulajdoníthattam volna ekkora érdeklődést, azután azonban felvilágosít a zászló: IV. mártélyi kavalkád.

Csendes zugot jelent a faluban *Fodor* József festőművész és felesége múlt században épült paraszthá za, amelyre 1979-ben már-már összedőlt állapotában találtak rá, majd nagy gonddal, hozzáértéssel újították fel. Azóta is művészek, szakemberek, érdeklődők járnak csodájára. Innen a mártélyi képzőművészeti szabadiskola helyszínére, a Tisza partjára visz utunk, ahol a magasban lévő ártéri üdülők mint egy-egy fészek fogadják a látogatókat. Harmincnégy évvel ezelőtt, 1965-ben itt nyitotta meg kapuit – pontosabban sátrait – a képzőművészeti szabadiskola, első alkalommal még a Csongrád megyei fiatalok részére – kezd bele a történetbe Fodor József, aki *Füstös* Zoltánnal, egykori mesterével együtt alapította meg a képzőművésztábort. Második alkalommal már az ország minden pontjáról érkeztek a hallgatók, majd hamar híre ment a határokon kívül is. Volt olyan év, hogy száz körül volt a hallgatók száma, ilyenkor tizenöt korrigáló tanár segítsége is elkelt; *Hézső* Ferenc, *Holler* László, *Kollár* György és *Lelkes* István is többször részt vett a munkában. Az iskola történetében az egyik legszebb pillanat volt, amikor a volt növendékek mint művésztanárok keresték fel újra Mártélyt. A szervezők, alapítók elhatározása szerint viszonylagos szabadságban töltik el a növendékek a két hetet, de az évről évre visszajárók átadják az újaknak a tábor – immáron több évtizedes – hagyományait.

Délelőttönként az alapvető természeti formák megismerése a feladat, hiszen sokan, főleg akik kevésbé ismerősek az Alföldön, rögtön nagyobb panorámaképbe fognának, ezért kezdetben a tanyavilág, a tanyasi emberek, a Tisza vagy éppen egy ladik megörökítése a feladat. A művésztanárok ilyenkor „felügyelnek", javítgatva, tanácsokat adva segítik a hallgatók munkáját. Délután saját ötletek alapján dolgoznak az ifjú művészek, ezeket a munkákat a nap végén megmutathatják tanáraiknak. Az esték pedig tábori hangulatban: vacsorával, tűzrakással, beszélgetésekkel, valamint koncertekkel, felolvasóestekkel telnek.

Egészen 1989-ig gördülékenyen ment a tábor szervezése, amikor is az addigi állami pénzek elapadtak, és egy ideig bizonytalan volt a szabadiskola sorsa. Ekkor először a baráti köri, majd később az alapítványi forma tűnt az egyetlen megoldásnak, ami azzal járt, hogy a szabadiskola legfontosabb költségeinek előteremtése után azoknak nem jutott pénz, akik addig főállásban dolgoztak a tábor sikerességén – veszi át a szót *Rácz* Erzsébet, az alapítvány ügyvezető elnöke. Előfordult, hogy a művésztanárok nem vették fel a tiszteletdíjukat, csak hogy a szabadiskola „túlélje" a nehéz időszakot. Ma már az alapítvány is majd' egy évtizedes múltra tekinthet vissza, most már nem kételkednek abban, hogy jövőre is lesz képzőművésztábor. Noha az érkező hallgatóknak fizetniük kell a szállásért és az ellátásért, ez az összeg mégis jóval elmarad más táborok költségeihez képest. Az alapítvány anyagi helyzetéhez mérten lehetőség van néhány hallgató meghívására is, ám a szponzorok megnyerésére mindig valami új ötlettel kell előállni. Általában egy-egy támogatásból fedezik a hallgatók költségeit és az egyéb programok (nyomda, kiállítóterem, más művészeti ágak képviselőinek meghívása) kiadásait, majd jó esetben ennek az összegnek egy része megmarad az alapítvány kezelésében, míg a mecénás kap egy képet.

A szabadiskolában folyó munkáról a második hét péntekjén, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban nyíló kiállításon adnak számot a növendékek, amit közel egy hónapig láthatnak az érdeklődők. Ugyanitt kap helyet a szabadiskola egyik legfontosabb fóruma, a téli tárlat is, amelyre elvárják a nyári hallgatókat. A kiállítások száma az idén még egy lehetőséggel bővült, a mártélyi faluház is otthont ad a táborban készülő képeknek, szobroknak – tudtuk meg *Balogh* Jánosnétól, Mártély polgármester asszonyától. A mártélyi kavalkád színes, szórakoztató programjai között eddig is volt képzőművészeti kiállítás, de egy tavalyi egyezség alapján fontosnak tartották mind a falu vezetői, mind a tábor szervezői, hogy a faluban élők itt, Mártélyon is láthassák a hallgatók munkáit. Az idén tehát először szerepeltek együtt a szabadiskolások és a mártélyi művészek alkotásai. A tábor termékenyítő hatását mi sem jelzi jobban, mint az, hogy mára már nem csak vendégségbe járnak a művészek Mártélyra, hanem a faluban élők közül is egyre több a fiatal, tehetséges alkotó.

Két hét alatt természetesen nem lehet senkit sem megtanítani a festésre, de a hallgatók olyan alapokat kaphatnak, amelyre később is tudnak támaszkodni. Nem szabályos sikertörténet az alföldi falu esete a művészteleppel, csak éppen létezik egy hely, ahol a művészetre vonatkozó alapvető kérdések elől nem kell kitérni. Úgyis belebotlunk.

Kálmán Emese

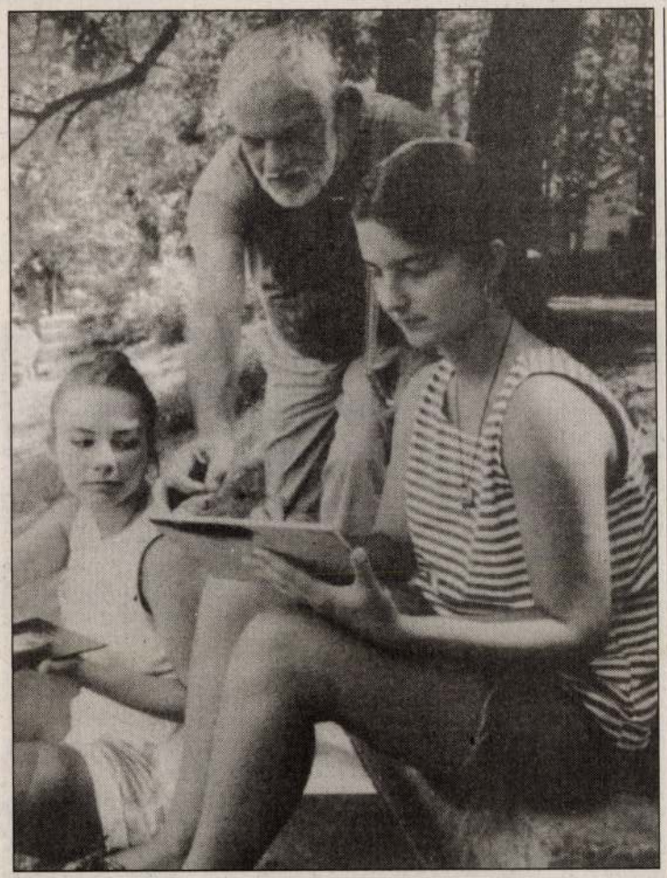

Fodor József tanítványaival

NAPLÓ

JAN VICAR cseh művész grafikáiból kiállítás nyílik meg augusztus 12-én a Győri Városi Képtárban.

BENDEFY LÁSZLÓ születésének 95. évfordulója alkalmából augusztus 13-án 15 órakor a vasvári szülőházán elhelyezett emléktáblát (a Petőfi utcai fiúiskola) megkoszorúzzák, és a városi könyvtárban emlékünnepségen vitatják meg történetírói munkásságát.

LUDI ROMANI nyári játékokat tartanak augusztus 28-án és szeptember 4-én a Gorsiumban. A játékok idei programjában Euripidés Andromakhe című drámáját adják elő.

KASTÉLYESTEK címmel a bicskei Batthyány-kastély parkjában a tatabányai Bányász együttes lép fel augusztus 14-én este hatkor. A rendezvény látogatása ingyenes.

BOLMÁNYI FERENC A kezdet és a vég című festménykiállítása augusztus 19-én nyilik meg a Vigadó Galériában.

BORGÓ, A bot szeme című tárlatát a Miskolci Galéria nyitja meg (Miskolc, Rákóczi u. 2.) augusztus 13-án, pénteken 5 óra 18 perckor. A megnyitón Selmeczi György zeneszerző Borgó Musik című kompozícióját adják elő a szerző vezényletével a zenész barátai. A kiállítás szeptember 12-ig látható.

MOLNÁR C. PÁL kiállítását augusztus 14-én 11 órakor nyitják meg Székesfehérvárott, a Szent Korona Galériában (Székesfehérvár, Liszt Ferenc u. 1.).

KÖZÖS TÁRLAT. Óvilág – Újvilág – Közös nevező címmel a Budapest Kiállítóteremben

Bemutató: Audi TT Roadster

Nyitottunk a világra

Különösebb csinnadratta nélkül napvilágot látott az Audi hozzánk oly közel álló sportautójának nyitott változata, a TT Roadster, ami persze nem jelenti azt, hogy ne jött volna létre újabb autótörténeti mérföldkő a nemzetközi autóiparban ismét hazánk közreműködésével. Meg kell hagyni, ennek a kocsinak már nem sok konkurenciája akad a világban.

Az alig egy évvel ezelőtt bemutatott, s nyugodtan mondhatjuk, világsikert aratott TT Coupé ikertesvére ugyancsak nálunk készül. Főbb méreteiben, formavilágában, stílusában, műszaki jellemzőiben a kupé másának tekinthető kétüléses sportkocsi azonban ezúttal elektronikusan mozgatható vászontetőt kapott. A Formula–1-es tapasztalatokból is merített design továbbra is (többek között) a magyar formatervezők tudását dicséri, akárcsak a még mindig figyelemre méltó, átlagon felüli gyártási minőség. A nagyon várt roadster bevezetését késleltette, hogy az Audinál megszokott szigorú műszaki ellenőrzések eredményével sokáig nem voltak elégedettek a fejlesztők. A készülő autók közül találomra kiválasztott darabokat ugyanis kétszáz ponton időről időre szúrópróbaszerűen ellenőrizték, s mivel az engedélyezett kétszázalékos hibahatárt néhány goknak tűnő problémák tartoztak: például más volt a hangja a csukódó ajtónak, apró zörgés hallatszott a karosszéria valamelyik pontjáról, netán tizedmilliméteres illesztési eltérés volt tapasztalható mondjuk az egyik ajtónál.) Jó néhány tucat visszatartott, majd bezúzott sportkocsi azonban elegendő volt ahhoz, hogy 1,8 szá-

jelentős változás, hogy a modell az A3-as kormányműve helyett ezúttal az A6-os masszívabb rendszerét kapta meg. Erre állítólag a nagyobb csavarási szilárdság elérése érdekében került sor. A kocsi egyébként a merevítéseknek és a különleges építési módnak köszönhetően rendkívül masszív, zörejnek, karosszériahangnak híre-hamva sincs. A rendkívül sportos, mégis komfortos, de feszes futómű remek társa a minden paraméterét tekintve csúcsnak számító motoroknak. Az irányíthatóság elsőrangú, jóindulatú kanyartulajdonságai elképesztőek. Ezúttal is 180 és 225 lóerős, 1,8 literes turbómotorok kerültek a kocsik orrába, s a Coupéhoz hasonlóan ugyancsak két- és négykerékhajtású változat is megrendelhető. Változatlan a belső design is, ezúttal azonban a különleges sebbik, 235 Nm-es változaté), a fronthajtású, 180 lovas modell végsebessége pedig 222 km/óra (a quattro ellenben 237 kilométeres tempóra képes). A fogyasztási értékek a menetdinamikához képest optimálisak, hiszen a 98-as benzinből vegyes használat során a kisebbik TT Roadster 8,2, a nagyobb motoros 9,4 litert fogyaszt.

Egyébként máris hallatlan az érdeklődés az új modell iránt, s már a világpremier idején megérkezett az első megrendelés Olaszországból a gyárhoz. A tervek szerint a TT család gyártójának számító győri Audi-üzem várhatóan 2004-ig biztosan számíthat megrendelésekre, de az sem lehetetlen, hogy addig is, ám azután szinte bizonyosan újabb résmodellek összeszerelésére vállalkozhat a magyar gyár. Legkorábban az A4-es kom-

Sikeres a győri Audi motorgyár

Túl az egymilliós határon

Sikeres első fél évet tud maga mögött az Audi Hungaria Motor Kft., hiszen nőtt a motor- és járműgyártás, bővült a termékstruktúra és megkezdődött az Audi TT Roadster sorozatgyártása. Emellett fontos esemény, hogy megkezdődött a Győrbe telepített motorfejlesztő központ munkatársainak felvétele is. A cég január óta 487 614 motort szállított a Volkswagen-konszern vállalatai (VW, Seat, Skoda, Audi) számára, s ez két százalékkal több, mint a tavalyi eredmény. Az első hat hónapban 495 750 motor készült Győrben (négyszázalékos növekedés), a járműgyárban pedig 23 508 TT Coupét és 168 TT Roadstert szereltek össze. A hatalmas piaci igények további növekedése miatt a járműgyártás éves kapacitása harmincezerről ötvenezerre bővült, amit pótműszakok bevezetésével és szombati munkával sikerült megoldani. Bővült a nyolchengeresmotor-gyártás is, és szintén Győrben készül immár a 4,2 literes, 360 lóerős, ötszelepes csúcsmotor.

HÍREK

Múltával dicsérd a napot

Magyarország területén átlagosan 95 százalékos napfogyatkozás lesz ma délelőttől. E páratlan természeti jelenséggel kapcsolatban az Országos Baleset-megelőzési Bizottság szükségesnek tartja felhívni az állampolgárok figyelmét az alábbiakra: a napfogyatkozás az egész ország területén látható lesz, tehát nem szükséges a „teljesség sávjába" utaznunk ahhoz, hogy részesei legyünk az ezredvég kivételes természeti jelenségének. Ha mégis útra kelünk, számolnunk kell az utakon várható zsúfoltsággal a reggeli órákban a Szombathely–Siófok–Szeged sáv felé közeledve. Ne felejtsék el: a napfogyatkozás elmúltával visszafelé várhatóan még nagyobb forgalomra kell számítani, hiszen mindenki szeretne minél előbb hazaérni. Akik útnak indulnak, azoknak tanácsoljuk, hogy különösen óvatosan, körültekintően vezessenek. A tompított fényszóró használata kötelező napközben is lakott területen kívül, de augusztus 11-én javasolt, hogy lakott területen be-

Gondolunk itt olyan orvosmeteorológiai hatásokra, mint a hirtelen hőmérséklet-változás, ami a 15 fokot is elérheti, amikor eltűnik a napkorong. Számítanunk kell ezzel összefüggésben légnyomásváltozásra, erős szélre. Kérjük, hogy szív- és érrendszeri betegségben szenvedők, a frontérzékenyek és az utolsó hónapokban lévő kismamák ne vagy csak vezetői engedéllyel rendelkező, vezetésre képes állapotban lévő útitárs kíséretében induljanak útnak. Az úton lévők a hirtelen oldalszél-erősödés miatt tartsanak nagyobb oldaltávolságot a párhuzamos közlekedésre alkalmas utakon és előzéskor. A napfogyatkozás minden élőlényre hat, az állatokat ez a jelenség riadalommal tölti majd el.

És nem utolsósorban fontos tanácsunk, hogy kizárólag a Kermi, illetve az Országos Sugárbiológiai Kutatóintézet tanúsítványával rendelkező szűrőeszközön keresztül nézzünk a napba. Ismételten felhívjuk figyelmüket, hogy a kormozott üveg, a flop[illegible]

CS. FODOR JÓZSEF Észak-Magyarország. 1998. június 3.

Vonatok és várótermek – a váróteremben

Miskolc (ÉM – DK) – Ennyire közel igazi közegükhöz – a sínekhez – még nem voltak kiállítva Cs. Fodor József vonatfestményei, mint most a miskolci Tiszai pályaudvar olvasó-várótermében.

– Huszonöt évig én menesztgettem ezeket a vonatokat Szegeden, Kecskeméten, ahol szolgáltam – meséli a 83 éves, Szegeden élő Cs. Fodor József. – Ahogy nekilódult teljes gőzzel a gőzmozdony, pöfékelt, „kicsapott" belőle a fény, az úgy megragadott, hogy gondoltam, ezt meg fogom örökíteni...

Érdekes módon azonban aktív korában nem nyúlt még az ecsethez, csak amikor '76-ban a főmenetirányító beosztásból nyugdíjba ment, akkor kezdte festeni a „mozdonyportrékat".

– Nyugdíjasként határoztam el, hogy megpróbálom megörökíteni azt az érzést, amit átéltem fiatal szolgálattevő koromban – meséli a kiállító. – Beiratkoztam a szegedi vasutas képzőművészeti körbe, ott megtanultam az alapokat. Elég jól haladtam, nyugdíjba menetelem után tíz évvel Budapesten már díjat nyert az egyik képem, a Hosszú út előtt című. A budapesti Keleti pályaudvaron állnak sorban a gőzmozdonyok, várják, hogy indulhassanak...

De nemcsak mozdonyokat, pályaudvarokat is festett.

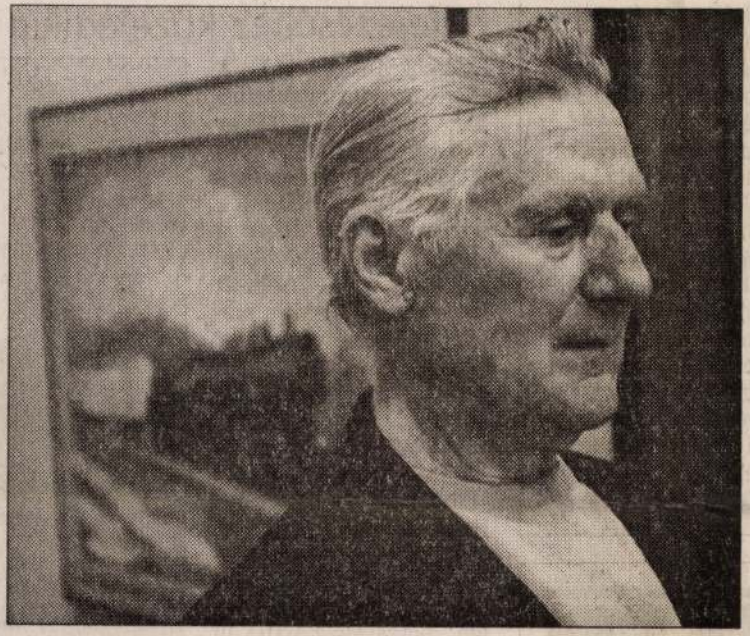

Cs. Fodor József alkotásai június 14-ig tekinthetők meg a Tiszai pályaudvar olvasó-várótermében Fotó: Dobos Klára

– A régi Szolnok állomás vagy Debrecen állomás teljesen elpusztult, ezeket is megörökítettem az utókor számára a régi fényképek alapján. Csoportosítottam az állomásokat nagyság és tájkörzet alapján, és a legjellegzetesebbeket lefestettem. Eddig negyven állomás került vászonra, ebből a miskolci tárlaton húsz látható. Miskolc azért nincs meg, mert eléggé hasonló a szegedihez, és két egyformát nem akartam. Sok képet elajándékoztam, sokat meg is vettek, mert csak akadnak a vasútnál olyanok, akik szeretik látni, hol szolgáltak.

Régi fotók alapján készültek a mozdonyok is. Bár ment volna emlékezetből is, hiszen ezekkel nagyrészt találkozott szolgálattevő korában a vasutas-festő. De a pontosságra törekedett.

– Mindegyik mozdony egyéniség. Az volt a célkitűzésem, hogy a vasútnak azt a darabját, ami már elmúlt, megmentsem, hiszen amikor én abbahagytam a szolgálatot, a gőzmozdony már kihalt. Készítettem mementóként egy olyan képet is, amelyen bontják a gőzmozdonyt darabokra, és mellette diadalmasan megy a villanymozdony...

Kisfiúként sokszor kivitte fűtő édesapjának a vacsorát –, ott kezdődött „barátsága" a pöfékelő mozdonyokkal. De akkor még nem rajzolta őket.

– Valahogy nem jutott eszembe. Aztán amíg dolgoztam, időm sem volt. Hogy a családot eltartsam, a nyári szabadság alatt elmentem aratni, erdőt irtani. Aztán gondolkoztam, ha még korábban bekapcsolódom a festészetbe, esetleg még többet érhettem volna el. Ámbár így is meg vagyok elégedve. Most minden nap festek egy keveset, és este, amikor lefekszem, azon töprengek, mit kellene még megfesteni?! Már nem a mozdonyokra gondolok. Amit a vasút történetéből akartam, azt megcsináltam. Most már szép tájakat, csendéleteket alkotok. A vasúti részt befejeztem. Ami most van, azt az utókor fogja megfesteni, az már énnekem nem feladatom...

Diszkontforgalom

Budapest (MTI) – A nagykereskedelmi áruforgalomban a beszerzések értéke az elmúlt évben 737,1 milliárd forintot, az eladásoké 751 milliárd forintot tett ki – állapítja meg az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium (IKIM) felmérése.

A teljes nagykereskedelmi áruforgalom a minisztérium statisztikája szerint 1320 nagykereskedelmi raktárban, illetve lerakatban bonyolódott. Ezen a területen elsősorban kft.-k működnek, ezek bonyolították le a beszerzés és az eladás mintegy 60 százalékát.

Az IKIM azoknál a cégeknél vizsgálódott, amelyeknek árbevétele elérte, vagy meghaladta a 100 millió forintot. Az ellenőrzött 295 diszkont értékesítőhelyen 61,2 milliárd forintos forgalmat értek el. Ennek közel 80 százaléka élelmiszer és élvezeti cikk, 11,1 százaléka vegyiáru, a többi főként vegyes iparcikk értékesítéséből származott. Növekszik a diszkontforgalom a kiskereskedelemben is, a bővülés mértéke egy év alatt 12,8 százalékos volt.

ÁRFOLYAMOK

Budapest (MTI) – A leglikvidebb részvények közül legjobban a 4995 forinton záró, s így 2 százalékkal emelkedő Mol-részvény szerepelt. Legkevésbé a 18 050 forinton záró és így csak 0,3 százalékos áremelkedést felmutató Richter drágult. A 9235 forinton záró OTP 1,7 százalékkal, az 1235 forinton záró Matáv 1,2 százalékkal, míg a kereskedést 3450 forinton befejező TVK 1 százalékkal lett drágább. A kárpótlási jegy 840 forinton fejezte be a kereskedést, ami 5 százalékos drágulás az előző hét végi 800 forintos záróértékhez képest.

Kárpótlási jegy

Próbaüzem után augusztu

Befejezéséhez közeledik a sajószögedi tartalék e

Sajószöged (ÉM – FL) – **A tervek szerint augusztusban átadják a Magyar Villamos Művek Rt. (MVM) Sajószögeden épülő úgynevezett tartalék erőművét. Mint ismert a létesítmény tulajdonképpen csak egy-két órán át helyettesíti majd a nagyobb erőműveket az esetleges üzemzavarok esetén. A beruházás a dunántúli Litéren épülő társával együtt mintegy 14 milliárd forintba kerül.**

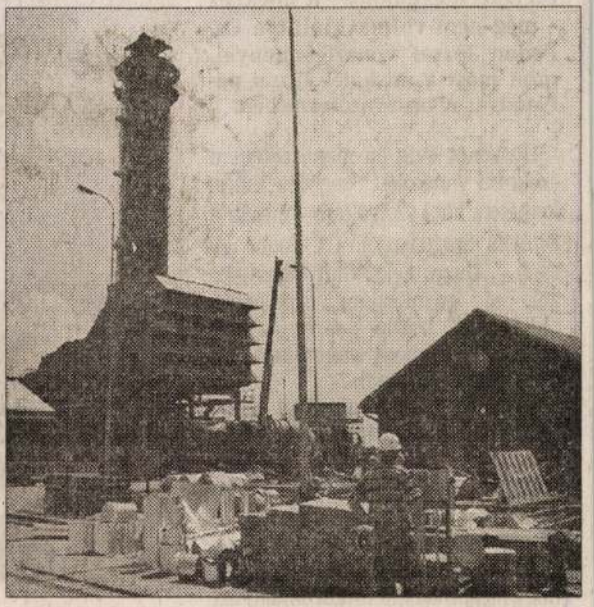

Környezetbarát erőmű épül Sajószöged határában
Fotó: Vajda János

Befejezéséhez közeledik az MVM Rt. sajószögedi tartalék erőművének építése. A létesítmény üzemzavar esetén hozzávetőlegesen 10 perc alatt képes majd átvenni – időszakosan – akár az atomerőmű egy blokkjának feladatát is, biztosítva ezzel az ország zavartalan villamosenergia-ellátását.

Az öthektáros területen alapvetően két fővállalkozó tevékenykedik jelenleg. Mindkettő az utolsó, a befejező munkálatokon dolgozik. A létesítmény kivitelezését a Magyar Energiagazdálkodási Rt. szakemberei végzik, és mint ottjártunkkor kiderült, már folyamatosan zajlanak a műszaki átadások, az egyes részlegek üzembehelyezése. A főberuházó beszállítója a francia EGT cég, amelynek munkatársai már szintén a legutolsó szereléseknél tartanak. Az elmúlt hét csütörtökén megkezdték az egyes villa-

ÉMÁSZ

S. FODOR JÓZSEF

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 1998. 06. 08.

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK A MEGYÉBEN

MISKOLC

„Könyvilluszrációk" – Banga Ferenc és Szemethy Imre munkái.
II. Rákóczi Ferenc megyei Könyvtár. Jún 2-től.

Hímes világ – Fekete Miklós Árpád kiállítása.
Kós-ház. Nyitva: délután 1-től 5 óráig.

Jakab Viktória kiállítása.
Mini Galéria (Kossuth u. 11.). Nyitva: délelőtt 9-től délután 5 óráig.

Vasút a festészetben. Cs. Fodor József kiállítása.
Tiszai pályaudvar olvasó-váróterme. Nyitva: reggel 7 órától délután 3 óráig.

Papp László festőművész kiállítása.
Avasi Gimnázium aulája.

Simon M. Veronika festménykiállítása.
A Miskolci Városi Könyvtár József Attila Könyvtára.

ENCS

Föltámadott a tenger című gyermekrajz-pályázat anyaga.
Városi Galéria.

IZSÓFALVA

Sípos János festőművész kiállítása.
Izsófalva, Izsó Miklós Művelődési Ház kiállítóterme. Nyitva: naponta délelőtt 9 órától délután 5 óráig.

KAZINCBARCIKA

Szabó Vilmos zilahi festőművész kiállítása.
Városi Kiállítóterem.

A kiállítóhelyek egy része hétfőn zárva tart. A biztonság kedvéért a nyitva tartás idejéről érdemes előre tájékozódni.

MEZŐKÖVESD

A B.-A.-Z. Megyei Amatőr Képző- és Iparművészeti Egyesület tagjainak alkotásaiból rendezett kiállítás.

PUTNOK

Ladócsy László Ikon című kiállítása.
Holló László Galéria.

SAJÓSZENTPÉTER

Ünnepi grafikakiállítás.
Lila Galéria.

SÁROSPATAK

Nagy Dezső művésztanár emlékkiállítása.
Református Kollégium Tudományos gyűjteményei.

Szykszian Wanda grafikusművész kiállítása.
A Művelődés Háza galériája.

TISZAÚJVÁROS

Máger Ágnes festőmv. kiállítása.
Városi Kiállítóterem.

Fodor József

festő

l. 7: mű egyéléhei és

Tragor Vacsuniverzei

87. l. u.o. 1930.

Ötszázados életében nem érte ilyen csapás a nemzetet. Szulejmán győztes seregei ellepték a Duna-Tisza tájékait. Lángokba borult Buda.

hol, merre száguldanak a gondolataink, csak azt vesszük észre, hogy ajkunk Kisfaludy Mohács című költeményének kezdő sorait mormolja:

...»Hős vértől pirosult gyásztér, sóhajtva köszöntlek,
Nemzeti nagylétünk nagy temetője: Mohács!«...

*

Mohácstól mindenütt a Duna medencéjében északnak tartunk. Csaknem kétezeréves az út, a melyen járunk. Dunaszekcsőn felül Tolna vármegye területére lépünk. Két, egymástól teljesen elütő tipusú tájegység következik itt: egyik a Sárköz, másik a Mezőföld.

Sárköz a Sárvíz torkolati vidéke. Voltaképen a Tolnától-Bátáig, Várdombtól a Dunáig terjedő, mély fekvésü, csaknem asztallap simaságú, kb. 600 n. kilométer terület ez és 15 község van rajta. Nemhiába Sárvíz a neve, mert a Székesfehérvári Sárrétről kiindulva, Fejér és Tolnamegyék tágas térségein át, ősidőktől fogva nem visz magával mást, mint lágy iszapot és sarat. Medre is ebbe a magahordta iszapba-sárba van ágyazva.

Helységei közül Ócsény, Decs, Pilis, Alsónyék, melyek a Sárköz közepéből kiemelkedő 8—10 méteres terraszokon ülnek, a német települők falvai közé ékelődött színmagyar nyelvszigetek.

Minthogy a Duna és az Öreg Sárviz völgye között nincs szintkülönbség, régebbi áradásokkor egyetlen tenger volt a vidék s így az első pilla-

Fodor József

Kárpitos

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. évf. 3. sz. 107.–112. o.

Dr Kampis János: A király-sátor.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JAN - 1
Dolgozók Lapja (Komárom)

Fodor János

7

1021

Fodor János: Tanulmány
(tus)

Rendkívül mozgalmas eszte
politikai, diplomáciai nagyüzem
ponta jelentették a hírszolgála
utazásait, csúcsszintű megbeszé
podások, szerződések aláírását.
va, a lényeget így összegezhet
tek a haladás erői: a Szovjet
országok történelmi sikereket
biztonság, a politikai és katon
sében.

Szerkesztőségünk most, az
archívumban is „leltározott", s
társai (a teljesség igénye nélk
nemzetközi politikai mérlegéü
ket. A sok ezer felvételből —
az olvasóknak.

Fodor József
ács
1856.
Sárosmagyarberkesz
Balthel (132. l
45. l.)

Balogh H.

(rövidítés)

Fodor József

ácsm. 1851.

l.

Herepéri-szabó levéltári adatok

25. l. facépítészetünk tört.-hez.

T. Fatemplomok és harangtábak.

Kolozsvár

1939

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Fodor József

ács

Sárosmagyarbeszterz

citálva

Herepei-Szabó levélt

25. l.

~~Balthel 45. l.~~

másik cédulán

...átrafüred

...anitók háza, Botfalvy Pál bérlő, **Mátrafüred** 2

...ezőkövesd

...ajtos József „Korona" szálló és vendéglő, Mezőkövesd, Szt. László-tér 8. 94

...ezőtur

...Makkhetes" vendéglő és szálloda. Mezőtur 55

...iskolc

...Pannonia" szálloda, Miskolc, Kossuth-u. 2. 17–70

Kávéház: 17–61

...val szálloda, tul. Márkus Soma, ...iskolc, Széchenyi-u. 62. 21–67

...ohács

...orona szálloda **tul: ...ozsgay István Mohács ...ókai M.-u. 2.** 1-21

...osonmagyaróvár

...h Kálmán Mosonmagyar...vár 1–25

...d József Trieszt szálló ...Imóvár. 10

...Központi szálloda, tulajdonos: Mayland Jenő, Óbecse, Telefon: 1-05

Pápa

Moharos János «Hungária» Szálloda és Kávéház, Pápa. 10–09

Pécs

„Baranya" fogadó, tul.: Ritócz János, Pécs, Haltér 3. 11-39

Máté Antal **„Központi Fogadó"** Pécs Munkácsy Mihály-u. 23. 15–19

„Nádor"-szálló, Pécs, **Széchenyi-tér 15. Tel.: 18-39**

Pannonia szálloda, Pécs, Király-utca 5. Telefon: 26–03, 26–93

Rimaszombat

«Három Rózsa» kávéház, étterem, szálloda, Rimaszombat, Horthy M-tér 7. 1–55

Sport szálloda és étterem. Rimaszombat, Rákóczi Ferenc-u. 4. 1–32

Siófok

„Fogas Park" szálloda **bérlő Schweder János Siófok** 54

Fodor József

antalr

Közlezrkiáll

1386 l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Fodor József

udvari butorgyáros
Bpest.

Iparmův. Társulat
1902. karácsonyi kiáll

Fodor József

épitőm. Piliscsaba.

l.

Váljubal

529. l.

Méltóságos Elr

F. hó 7-én ho
tisztelettel kérem, kegyeske
Bizottmány budapesti ülései

Fodor József tertő

1920. jan.-feb.

kiáll. Nemzeti szalonban

Erdőszéle, olaff. 1500.–

Lelet, Zsujtai VI. 93, 95.

...él millió forintos ...vásárhelyi kórházban

...betegellátás kultúrája

Műszaki tanácsadó

Vásárhelyen járva, többféle méretű tv-antennákat láthatunk a háztetőkön. Ezek között az antennák

Vásá...

Október 7-é... vorka György ...iskolában 17, ...

Fodor József

7

SÁRHELY?

Az itt élő képzőművészek vallo
a táj varázsáról, hangulatáról,
a dolgozó emberről

Ma nyílik a X. Vásárhelyi Őszi Tárlat. A felszabadulás utáni magyar képzőművészeti élet ezzel jelentős jubileumhoz érkezett. A képzőművészet országos rendezvényei (nemzeti kiállítás, miskolci kiállítás) közül elsőnek a Vásárhelyi Őszi Tárlat érkezett el a határkövet jelentő kerek számhoz. Művészeti írók és érdeklődők sokszor feltették már a kérdést, mi az, ami ide vonzotta az alkotókat, milyen feltételek tették lehetővé a képzőművészeti élet gazdag fellendülését és kivirágzását ebben a városban. A válasz utalt hagyományra, tájra, emberre egyaránt.

Úgy hisszük, a leghelyesebb és a leghitelesebb, ha magukat a művészeket kérdezzük meg. Azokat, akik az ország távoli vidékeiről jöttek ide és azokat, akik itt születtek, itt élnek és most a X. Őszi Tárlaton is kiállítanak, mi vonzotta őket ide, illetőleg mi tartja őket itt. Emellett azonban arra is választ kértünk tőlük, hogy alkotó munkájuk jelenlegi feltételeit megfelelőnek látják-e, miben várnak segítséget és utoljára, de nem utolsósorban, hogy miben látják a vásárhelyi művészet sajátos arcát?

Következzenek hát az »illetékesek« válaszai.

FODOR JÓZSEF

Itt születtem. Ismerem az itteni embereket, szokásaikat, gondolkodásmódjukat. Szeretem a tájat, az Alföld széles téressége több szépséget nyújt nekem, mint a hegyvidék.

Művészeti alkotó munka szempontjából a legideálisabbnak tartom ezt a nagy képzőművészeti hagyományokkal rendelkező és ma is élénk művészeti életet élő várost.

Dömötör János: Miért Vásárhely?
Csongrádmegyei Hirlap.
k 1963. okt.6. 7. lap.

Ø

Уparm

Fodor József
festő

~~1930~~ 1934

Уparmův.

Sz.: Predeál

1912 márc. 10

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fodor József

NAPJAINK
1966 SZEP – 2

1021

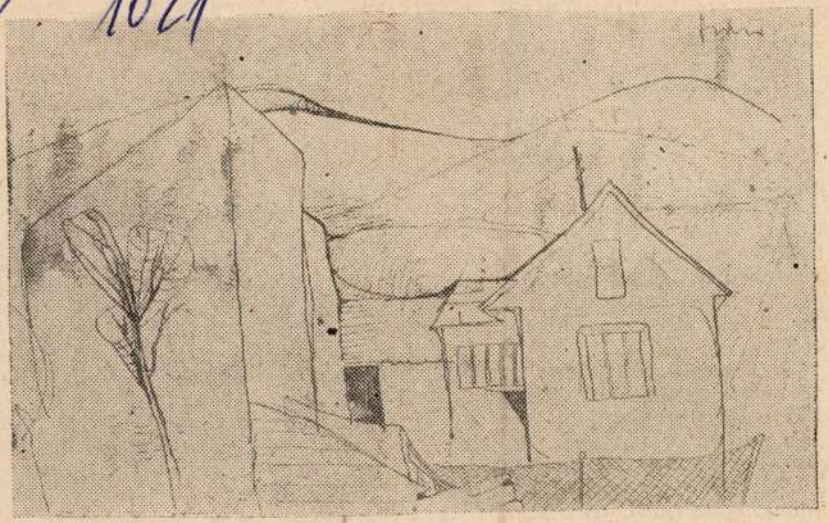

Táj

Fodor József rajza

szerető emberek kedvence.
siker titka izgatja, igazi é
érték ellentéte foglalkoztatj
a századelő Magyarországá
tuális problémához fűzi m
seit. S mintha csak az ő g
folytatná a Cyrano dialógu
ját kora felé forduló kritil
kor a romantikus versesdráma sike-
rét egyszerre megértve és elvetve, a
kortársművészet gyengeségére is
utal: *„A ma drámája még nem szü-
letett meg, Cyrano pedig már a
múlté, a letűnt romantika egyik leg-
hatalmasabb tragikus komédiája."*
Érdekes meghatározás. Mai szemmel
a kritikába bújtatott méltatás is túl-
zásnak hat, érvényessége nyilvánva-
lóan kérdőjeles. Ugyanakkor arra
hívja fel figyelmünket, hogy a Ko-
lozsvári Friss Újságban publicisztikával és színibírálattal jelentkező hírlapíróban új gondolatok formálódnak. Elvekről itt még nemigen beszélhetünk, hiszen ez a szó a vé-

le-
ró-
in-
se,
tá-
te-
úri

közösség visszhangja, hanem valami szabálytalan, váratlan új jelenség, ami a művészetek világán túli változásokra utal. Ezt az újat veszi észre, emeli ki és próbálja megértve magyarázni Kun Béla is: *„Erős költői szem, éles megértése a társadalmi fejlődésnek kell ahhoz, hogy valaki a nyomor szennye, a szenvedések okozta süllyedés közül kiválassza, meglássa a költői vonásokat, a felemelő érzéseket. Bródy Sándor mély érzéssel, nagy éleslátással merül el a szegények, az elnyomottak lelkivilágába és onnan, a mélyből szedegeti fel a szenvedések, a remények, a fájdalmak, az örömök törté-*

MDK.

Fodor József

Utcatáblájáról

Csongrádmegyei Hirlap 1966 juli.3.

.MDK.

Fodor József

Utcatáblájáról

Csongrádmegyei Hírlap 1986 július 5.

MDK

Fodor József festő, Hmvhely

Dél-alföldi képzőm. kiáll. szegedi Móra F.Muz.
1961. jul.

MDK

Fodor József

Tokaji házak, of.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt.

Tornyai J. Muz. Hmvhely

Fodor József

Szerepelt a XI. Vásárhelyi Őszi Tárlaton.

Tinatáj 1964. dec.

MDK

Fodor József építész

magánépitési eng.

Épitő Ipar-Épitő Művészet, 1922. okt. 15. 152 l

Fodor József

A tárlaton bemutatott műei:
„Préshéz", olaj, 69 x 100 cm.; „Téli csendélet", olaj, 60 x 80 cm.; „Ilton", olaj, 60 x 100 cm.

Rozványi Márta: Vásárhelyi őszi tárlat, Hódmezővásárhely, 1971 oldalszám nélkül

Fodor József Csongrád megyei művész

"Megyénk képzőművészete" címmel kiállítás-sorozatot indít a megyei tanács. Ebben az évben művészeinek bemutatására kerül sor.

Dél-Magyarország, 1972. márc. 2.

Fodor József

Most tám kikerült a főiskoláról tanári állást vállalt a vidéki művészeti gimnáziumban.

Elő nő.

1954. VI. 27. 19.20 Petőfi

Fodor József festő

Szegeden, a sajtóházi művészklubjában rendezték meg kiállítását.

Szocialista Művészetért, 1942. febr. (?)

Fodor József

Présház, olaj, 69×100
Téli csendélet, olaj, 60×80

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Fodor József

Úton, olaj 60×100

Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely 171.

Fodor József, festő

1

[fényképe a 474. oldalon.]

Hódmezővásárhelyi. Ott érettségizett (1954), ott kapott rajztanári állást, ott mutatkozott be célbeli festőként (1958). Azóta többször szerepelt Szegeden, Vásárhelyen, Békéscsabán.

Akácz László: Fodor József 474-476.

Tiszatáj, Szeged. 1971. május XXV/5

Fodor József, festő

2.

A bemutatás párbeszéd a cikkíró és a festő között. A művész vizsatekint és előretekint: beszámol fejlődéséről, néreteinek a lakulásáról, céljairól.

Hótakaró c. képe: Rep

Akácz László: Fodor József 474-476.

Tiszatáj, Szeged. 1971. május XXV/5.

Fodor József festő

Kép:

Kép.

Fodor József: Nemes házak 473.

Tiszatáj, Szeged. 1971. május XXV/5.

Fodor József, festő

festmény: Repr.

Fodor József: Hordók 439.

Tiszatáj, Szeged. 1971. május XXV/5.

Fodor József, festő

3.) Kamaras ember c. festménye : Repr.

4.) Teál " " : Repr.

— : Fodor József képeiről

Műmelléklet: II. o.

Tiszatáj, Szeged, 1971. május

XXV
5.

Fodor József festő

1./ Kanás c. festménye: Repr.

2. Repülő temető c. " " : Repr.

—: Fodor József képeiből

Műmelléklet: I. o.

Tiszatáj. Szeged. 1971: május XXV/5.

Fodor József

A fütő olajtempera

80 × 100

Dolgozó emberek között kép zömüv-
kiáll. Ernst muzeum, 1968. jan.

Fodor József

A Jüdö olajfestm. 80×100

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Fodor József
festő

Fodor Ferenc vásárhelyi művés-
tanár szakkört vezet Szikhutason.

Zsigmondi: Nem csak hobby.
Nők Lapja, 1968 szept - 36 szám.

Fodor József

Szamaras ember
olaj 80×100

XII. Bregedi Nyári Tárlat

Fodor József
1967 tavaszától a „Tokaji nyár" rendezvénysorozat keretében kiállításait láthatták.

Bajnóczi Pál: Művészeti élet Tokajban

Népművelés 1969/2 32 old.

Fodor József

indításában ott kell hogy érezze
Füstös Zoltán pedagogiai munkáját

Moldvay Győző: Csongrád képző és díszítőművész
köreinek kiállítása.

Népművelés 1970/7 42 old

Fodor József

A makói tárlaton néhány hónappal Füstös Zoltán halála után egykori tanítványa vezette fel a vásárhelyi kör tagjait.

Moldvay Győző: Csongrád képző és díszítőművész köreinek kiállítása.

Népművelés 1970/7 42 old.

Fodor József

munkái feltűnően érett alkotások, pusztikus erő, ugyanakkor a népéletből fakadó liráiság jellemzi őket.

Bényei József: Kettős kötésben. A pedagogus képzőművészek V. országos kiállításáról

Népművelés 1969/7 ~~[illegible]~~ old. 35

Fodor József

szerepel még átlagon felüli anyaggal a festők között.

Moldvay Győző: A XVI. vásárhelyi őszi tárlat

Népművelés 1969/11 39old.

Fodor József
festő

Részt vett a tárlaton

Moldvay Györö: Vásárhelyiek Meskolcon.
Művészet, 1972. Gyűrelés - 42 oldal.

Fodor József

Fanyar színnel a meditáció felé hajlik

Dömötör János: Vajdahelyi művészet

Alföld 1971/10 72 old.

Fodor József, festő

Grafikáiból nyílt meg tárlata.

— : Kulturális hírek 4.

Népszabadság, Bp. 1971. nov. 16.

Fodor József

„Přeskáz" (repr.)

A XVIII. Vásárhelyi Őrzi Tárlat anyagából

Tisztatáj, Szeged, 1941. nov. (?)

Fodor József festőművész.

A csongrádi Muzeumban alkotásaiból kiállítást rendeztek.

Horizont.

Népszava, 1971. nov. 16.

Fodor József
festő

Részt vett a tárlaton

D.J.: VII. Dél-alföldi Tárlat.
Művészet, 1971. november - 47. oldal

Fodor József

MDK

Szerepelt a vásárhelyi művészeknek a kecskeméti Cifrapalotában okt. 25-én megnyilt kiállitásán.

Pille György: A vásárhelyi művészekről, kiállitásuról.

PETŐFI NÉPE 1964 okt. 30.

Fodor József

MDK

Szerepelt a kiállitáson.

" Tanyudvar"

Molnár Vera: Hódmezővásárhelyi képzőművészek kiállitása Sárospatakon.

NAPJAINK 1963 okt.1.

Fodor József

MDK

Szerepelt a tárlaton.

Dömötör János: A XI. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP 1964 okt 29.

Fodor József

Szerepel az alábbi Táslatok

Akár kákló: A XII. Repedi
Nyári Táslat

Délmagyarország 1971 VII. 20.

Fodor József

rajza „Táj" a 10. oldalon

Napjaink 1966 szeptember 1

Fodor József

„Úton"

(vers.)

Csongrád Megyei Hírlap, 1941. okt. 14.

M.D.K.

Fodor József
festő

Rezit vet a tárlaton.

d. j.: A II. Délalföldi Tárlat.
Művészet, 1966. szeptember - 34 lap

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fodor József
CSEPEL

1971 OKT 22

1021

Fodor József kiállítása a Csepel Galériában

„Köszönjük a művésznek, hogy füstös iparvárosunkba elhozta, idevarázsolta az alföldi táj szépségét, hangulatát" — olvasható a *Csepel Galéria* vendégkönyvében. A művész, akinek a köszönet szól: *Fodor József*, hódmezővásárhelyi festő.

A fiatal művész a nagyhírű vásárhelyi iskola hagyományait folytatja. Képein a falusi élet egy-egy jellegzetes momentuma jelenik meg. Legjobb példa erre a Vásárhelyi vázlatok című háromrészes képe: egy fali téka és egy földön álló cserépedény előtt egyszerű parasztasszony; egy téglás ablakmélyedés, amely előtt két tyúk kapirgál; havas táj, a kerítés mellett tollászkodó fácánok. Ennyi és nem több amit Fodor József ábrázol. Egy-egy képén, nemcsak ezen a művén, a többin is, csak néhány színt használ, azok közül is uralkodó a barna.

A festmények a csönd, a nyugalom, a mozdulatlanság képei. A címek is erről árulkodnak: *Hóesés Néma házak, Varsajavítás, Hideg nap, Istálló, Téli csendélet.*

Kellemes képek. Nyugalmas, bosszantóan nyugalmas képek. Mintha megállt volna az idő az ábrázolt táj, emberek, de a művész felett is. A borongós, és szemet nyugtató színek, a *„kor ízlésének"* megfelelően leheletnyit torzított formák, az alig *„primitív"* alakok nem többet, tisztességes esztétikai élményt nyújtanak.

De vajon elegendő-e ma ennyi egy művésztől? Lehet-e, szabad-e egy már-már megmerevedett művészi iskola, stílus folytatójának lenni?

Száz meg száz probléma feszíti korunkat, társadalmunkat. Ezekre választ, köztük eligazodást várnak a szemlélődve gondolkodó emberek a művészettől, a művészektől. De legalábbis kételyt, viaskodást. A nyugalom, az álnyugalom, az emögött megbújó *„problémátlanság"* a művészet halála. Az ilyen művek a szemet kielégíthetik, de az ész hoppon marad.

Éppen ezért bármily artisztikusak Fodor József kiállított képei, vagy legalábbis nagy részük, a látogatóban mégis hiányérzet marad.

CS

…ezik a fia
itt helyben
reskedők, k

A szovje
után ebéde
nemrég elk
a tengerpar
ló, csupa
belsejű „T
-ben étkez
tük, miért
a *Borostyá*

A mond
tenének lán
tott egy szép legényt, és sze-
relmes lett belé. Apja azon-
ban nem engedte, hogy egy-

KÖVETKEZIK: Menyasszo-
nyi csokrok a hősöknek.

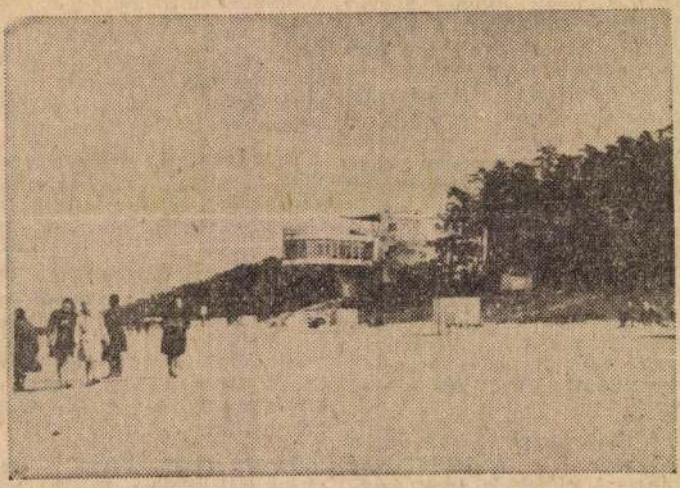

A jurmalai tengerpart a Tengeri gyöngyszem étteremmel
(A szerző felvételei)

OPEL

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fodor József

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1972 MÁR 5

1021

Szemüregeink

FODOR JÓZSEF: HIDEG NAP

7

jan ismert
útját Tör
rikába.

A Kar
hely. Ber
s- diszkrét
lamint ál
nagyszerű
teljes tito
üzletek le
ült Levoir
kedő, aki
kintve örr
országban
bulba a marseille-i alvilág vezető személyiségének megbízottjaként érkezett. Ha sikeres üzletet köt, részesül a mindig éhes amerikai piacon értékesített „áru" profitjából. Ez természetesen igen magas összeg, de Levoinie.nek további tervei is voltak — ennek az üzletnek végén bekerülhet a nemzetközi kábítószer-csempészet főnökeinek szűk körébe. Az üzlet is, a karrier is attól az

— Menjünk be a terembe nézzük meg a műsort!

Egy sötét sarokban levő asztalhoz mentek. Nem volt valószínű, hogy a rendőrség itt lehallgatókészüléket helyezett volna el. Ugyanis az isztambuli rendőrség már hosszabb ideje figyelte Baykal virágzó üzletét, és sejtette, hogy a legnagyobb török kábítószer-csempészek egyike, de bizonyítékok hiányában tehetetlen volt.

Fodor József festő

Szöreg emliti oktatómunkáját a mártélyi képzőművészeti táborban.

Műrét nem emliti.

Csongrádmegyei Hirlap, 1966. aug. 11.

Fodor József
festő

M.D.K.

Pécsett rendezett kiállítást,
a Hódmezővásárhelyen élő
és alkotó művész.

Akrácz László: Fodor József festészete
Művészet, 1966. augusztus - 43 lap

M.D.K.

Fodor József
festő

Képeit bemutatta a gyulai
tárlaton.

Szilágyi Miklós: A IX. Alföldi Tárlat Gyulán.
Művészet, 1966. augusztus - 46 kep.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 JÚN 29

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

Fodor József

nazank nagykövete búcsúztatta. (MTI)

1021

Házi kiállítás Székkutason

Évi munkáját házi kiállítással zárta a székkutasi József Attila művelődési ház rajzszakköre. A meleg, családias légkörben tartott megnyitón Fodor József festőművész, a szakkör vezetője üdvözölte a közönséget, majd Ungvári Nagy Márta szakköri tag mondta el versét. Megnyitó beszédet Füstös Zoltán festőművész, megyei szakreferens mondott. Ebben méltatta a szakkör egész évi munkáját és kiállítását, mint a képzőművészeti kultúra falusi lakosság körében való terjesztési formáját.

2931	695
3821	321
3821	710
5020	831
5618	439

10 000 forintot nyertek:

0425	995
0922	974
0995	394
1518	085
2049	101
2153	125
3015	415
3183	866
3642	225
4025	602
5225	696

0019
0020
0086
0142
0143
0154
0168
0188
0194
0204
0292
0303
0334
0348
0417
0425
0442
0480
0491

Fodor József

Pécsi kiállításának kritikája.

Kép: Súroló asszony

Kucsmások

Tél

Művészet 1966. aug.

Fodor József festészete. Arán László

MDK.

Fodor József

xKiállitásának hirdetése
Szocialista Müvészetért 1966 szept.

.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fodor József írás

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1966 AUG 11

— **Kiállítás.** A Képcsarnok Vállalat pénteken délután öt órakor nyitja meg a pécsi bemutatóteremben Fodor József hódmezővásárhelyi festőművész képkiállítását.

— **A tihanyi** és a szántódi

1972 JUL 16

Fodor József

1021

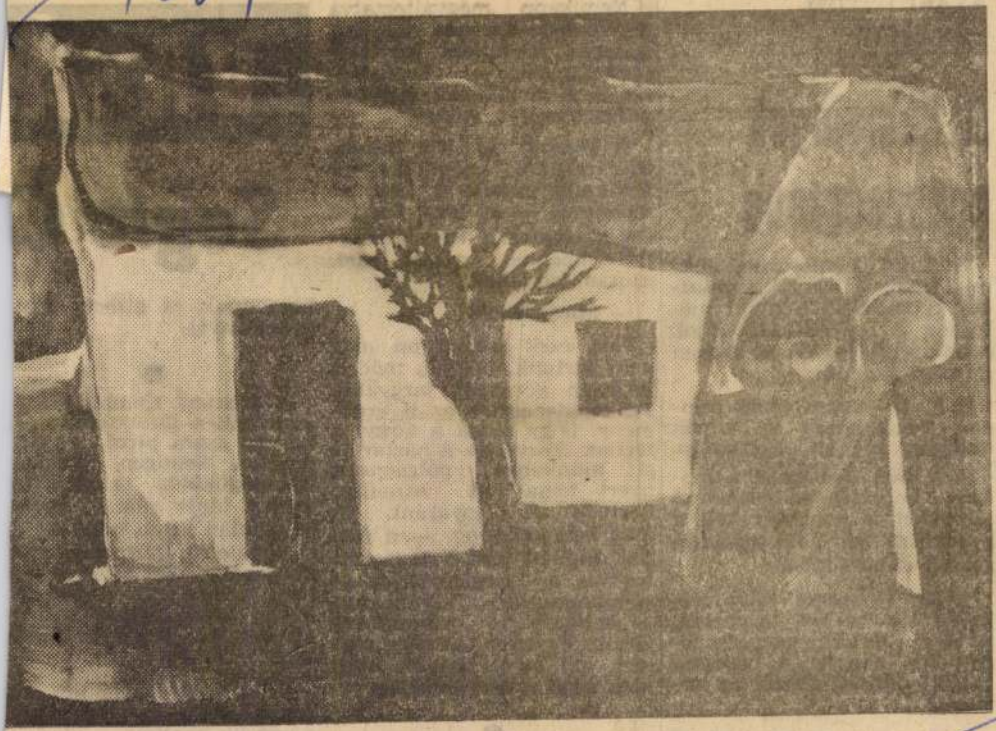

FODOR JÓZSEF: TANYAUDVAR

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NYÁRI ORVOSI TANÁCSOK

A kempingek egészségtana

1. A tej, hentesáruk, cukrok, krémek, tészták, mosatlan gyümölcsök a nyári melegben a legjobb táptalajok a baktériumoknak, és ezeken gyorsan szaporodnak.

2. A 15 perces főzés minden baktériumot és annak toxinját, mérgét elpusztítja.

3. A mai embernek a modern vegyszeres permetező szerekkel is számolni kell a gyümölcs- és zöldségféleségekkel kapcsolatban.

4. Ha egyszerre több emberen lép fel láz, hasmenés, a bajt romlott, vagy fertőzött étel okozta! A betegség megállapítását bízzuk az orvosra!

5. Fontos: az ágynyugalom, és mivel jelentős a folyadék- és a sóveszteség, emiatt van a legyöngülés is, kívánatos, híg keserűvízzel (5

Ném
a cím
imígy
szony
Önök
nevet

A kész
tem mod
férfikolleg
mondtam
Ön a férj
tig döbbe
azután fe

— Micsodaaa?!!

Nos, ezek szerint ott még nem tartunk, hogy e módon lehessen kérdezni, tárgyalni. De mindenesetre az is eredmény, hogy maga a tárgy, a férfiak részvétele a háztartási munkában polgárjogot nyert téma lett sajtóban, köztudatban egyaránt. És meg kell vallanom — a férfiak mellett szól a tapasztalás! — a megkérdezett — véletlenszerűen kiválasztott — mintegy 15 riportalany között egyetlen akadt csupán, aki arról beszélt, hogy nem segít a férj odahaza.

●

Faggatoztam. *Kovács* János 30 éves műszerész a METRIPOND elektronikus

...egít O

hasznosítja is otthon ezt tudományát.

●

A szentesi Kontaktában, szereldében asszonyokat pr báltam szóra bírni ugyan ügyben. Nemigen sikerü Többségükben elzárkózta nem a téma miatt, hane egyáltalán attól, hogy az ú ság számára bármiről nyila kozzanak. Ezt kerek per meg is mondták többen. É dekes lenne utánajárni; n okozza a bizalmatlanságu kat?

A nehezen kialakuló pá beszédekben mindenesetre negyedik mondat után el hangzott a túlóra szó, de er ről sem voltak hajlandó beszélni oly módon, hogy a

Todor József festőművész

A csongrádi múzeumban kiállítás nyílik alkotásaiból.

Csongrád Megyei Hírlap. 1971. nov. 14.

Fodor József (Vásárhely)

Műve szerepelt a VII. Délalföldi Tárlaton.

Akácz László: a VII. Délalföldi Tárlat

Délmagyarország, 1971. máj. 11. (Szeged)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor József festőművész

1971 OKT 27

Fodor József kiállítása Csepelen

A vásárhelyi őszi tárlattal egy időben a Csepeli Galéria is egy vásárhelyi kiállítást rendezett: termeiben Fodor József festőművész állította ki alkotásait önálló kiállítás keretében. A művész Csepelen kiállított képeire is egy természetes emberközelség jellemző — a vásárhelyi tájról, a vásárhelyi emberek életéről vallanak.

A kiállításnak sok nézője van.

Kalmas típus, de tenyésztői r
ték. A német tenyésztők a
húsformák javítását helyezték
az utóbbi irányzat érvényesült
tenyésztésében. Ez jelenleg a
legértékesebb haszongalambun
nyebb típusában a külterjes
a zárt belterjes tartásra is
vánt testsúlya a mezőre járó
dkg, tojó esetében 55—65 dk
alkalmas típus esetében a hí
65—78 dkg legyen. Ez a fajta
Négy főbb típusa ismert: a
vörös. Vannak továbbá pikke
nes fedőtollak fényesek, lakk

Fodor József

Névódijat kapott a XIV. Alföldi Távlaton
négy tájképéért.

dr. Bodnár Éva: a XIV. Alföldi Távlat Békéscsabán,

Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1971. máj. 9.

Fodor József

A XIV. alföldi Tárlaton – a Munkácsy Mihály Múzeumban – műveiért díjat kapott.

Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1971. ápr. 6.

Fodor József

A Miskolci Képtárban ma megnyílt hódmezővásárhelyi festők kiállításán művei szerepelnek.

Déli Hírlap, 1972. jan. 22.

FODOR JÓZSEF

Művei kiállítva az alábbi társaságban.

(moldvay) A vásárhelyi művésztelep egyéni kiállítása elé.

...BIRSÁG - EGER - 1971. szept. 28.

MDK

Fador József fertő

„Tájkép" – e KT harácsonyi táblatán

1885.

MDK-A-I-1/1550.

Fodor József

4 képpel

szerepel az alábbi táslatban

Akácz László: A XVII. Vásárhelyi Őszi Táslat

Dél-Magyarország. 1970 X. 13

MDK

Fodor József

hódmezővásárhelyi tanár

"Téglagyár" c. képével

szerepelt a kiállitáson.

Juhász Antal: Csongrádiak tárlata - Esztergomban.

Pegagógusok Lapja: 1960. aug.

M. D. K

FODOR József építész

~~Lása~~: Gáll Pongrác - Fodor József

Dunafalva, rendezési terve

Farkas Tibor - Polonyi Károly. Beszámoló a délmagyarországi árvizsujtotta területek újjáépítéséről

Magyar Építőművészet 1956 (V.) 272 l.

Fodor József

MDK

asztalosmester.

1780-1800 évek között a debreceni asztaloscéh bejegyzett mestere.

Sternegg Mária: Irészalmáriumok Debrecenből. Ip.müv.Muz.Évk. III-IV. 1960. 35-48.l.

45.l. 15. jegyz.

MDK

Fodor József festő

Szerepelt a Dél-alföldi Képző-
művészek Kiállításán, Szegeden.

Szelesi Zoltán: Dél-alföldi Képző-
művészek Kiállítása Szegeden.

Tiszatáj, Szeged 1961. szeptember.
9. l.

MDK

Fodor József

vízimolnár

Később gőzmalma volt.

132-133.l.

JUHÁSZ ANTAL: VIZIMALMOK A TISZÁN.
A MÓRA FERENC MÚZEUM ÉVKÖNYVE I/1_1958-1959.Szeged 1960.

Fodor József

Hódmezővásárhelyen él

Képzőművészeti szakkörvezető.

Évente megfordul Tokajban

Vargo-Imre: Tízezer művészetbarát
nagyven vezetője

Szonalista Művészetért 1969 VIII. sz.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fodor József

MDK

Részt vett a tárlaton

DJ.: A XII. alföldi Tárlat
Művészet, 1969. július - 47 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fodor József

Szerepel a Hess András téri
Lilegium kiállításán

Perneczky Géza: Klubkiállítások

Élet és Irodalom 1969 V. 10, 9old.

Fodos József

Szerepel a pedagógus képzőhutvészek
V. o. sz. kiállításán

Bényei József: Kettős kötésben

Néphutvelés 1949 VII. sz.

MDK

Fodor József

Vásárhelyi táj, gouache

Ősz, "

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Muz.

MDK.

Fodor József

Kiállitási hir

Csongrádmegyei Hirlap 1967 febr.21.

Fodor József

Részt vett 1962-ben a szegedi Móra Ferenc Muzeum kupolacsarnokában megrendezett csongrád megyei rajztanárok kiállitásán.

Rajztanitás 1962. V.sz. 30.l.

MDK

Fodor József

Öreg diófa, o.temp.

Fehérház lakói, o.temp.

Magányos ház, " "

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.

1965. okt.

MDK.

Fodor József

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1967 ápr.26.

MIK

Fodor József

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.47.

Fodor József

Lekepel a XIV vásárhelyi Őszi tárlaton

Népművelés 1967 XII-n. 33 old.

Fodor József

festőművész

A mártélyi nabadiskolában pl. Kollár György tanára is volt.

Pesti Műsor
1982 okt. 21.

1
9
6
4

Fedor Lóczy.

KIÁLLÍTÁSA

FODOR JÓZSEF

KIÁLLÍTÁSA

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

1964

*

A KIÁLLÍTÁS ANYAGÁT ELBÍRÁLTA:

KURUCZ D. ISTVÁN
FESTŐMŰVÉSZ

GACS GÁBOR
GRAFIKUSMŰVÉSZ

DEMÉNY MIKLÓS
FESTŐMŰVÉSZ

A FÉNYKÉPEKET KÉSZÍTETTE:

ÉGETŐ JÁNOS

*

Hódmezővásárhelyen születtem, 1935-ben. A helybeli Bethlen Gábor Gimnáziumban érettségiztem, 1954-ben.

Szegeden, az akkori Pedagógiai Főiskolán folytattam tanulmányaimat. 1958-ban végeztem mint rajz és földrajz szakos tanár. Ez évtől kezdve rendszeres kiállító vagyok.

Születésem és gyermekkorom helyéből és élményeiből természetesen következik, hogy szeretem e tájat, a földjéből kinőtt minden élőlényével együtt. Nekem egyaránt élő a szántás, az akácfa, a fehérre meszelt tanya, a benne élő bölcs, meggondolt szavú parasztjával együtt.

Minden ember a maga szemszögéből látja környezetét, látását alkata, érzésvilága, ismeretei határozzák meg. Ugyanaz a látvány mindenkiben másként kelt visszhangot.

Ezen első kiállításom rajzain, festményein az én nézőpontomból tükröződnek a jelenségek, tárgyak, emberek. Én ilyennek látom.

FESTMÉNYEK:

Öreg ház	olaj	48 x 64
Temetőben	olaj	62 x 43
Berakodás	olaj	70 x 50
Hegyi út	olaj	50 x 70
Töltésoldal	olaj	70 x 50
Nyárfák kerítéssel	olaj	70 x 50
Városrészlet	olaj	50 x 70
Utcarészlet	olaj	44 x 62
Udvar	olaj	50 x 70
Tél	tempera	80 x 100
Kenderkúpok I.	tempera	50 x 70
Este	olaj	48 x 62
Bivaly, fiúval	tempera	100 x 80
Apám	tempera	50 x 25
Nagymama	tempera	50 x 25
Klári	tempera	50 x 25
Kanapé	olaj	60 x 80
Súroló asszony	olaj	60 x 80
Vadászok	olaj	60 x 80
Boglyák I.	olaj	40 x 50
Szalmakazal	olaj	60 x 80
Lapátoló	olaj	35 x 50
Hideg	tempera	100 x 45
Nagyfa	olaj	80 x 60
Galambok I.	olaj	48 x 62
Veszprémi részlet	olaj	70 x 50
Kazlak	olaj	48 x 62
Fácán	olaj	40 x 50
Tokaji házak	olaj	48 x 62
Házvége I.	olaj	48 x 62
Téli táj	tempera	60 x 80
Bakonyi táj	olaj	35 x 50
Fák	gouache	22 x 30
Töltésoldal II.	gouache	22 x 30
Ősz	gouache	22 x 30
Tokaji udvar	gouache	48 x 62,5
Kerítés	kréta	22 x 30

Kazal tökökkel	olajkréta	17 x 23
Galambok II.	olajkréta	17 x 23
Házvége II.	olajkréta	17 x 23
Boglyák II.	olajkréta	17 x 23
Kenderkúpok II.	olajkréta	17 x 23
Tanya	olajkréta	17 x 23
Ház	olajkréta	17 x 23
Tanya fákkal	olajkréta	17 x 23

RAJZOK:

Tisza-part	filctoll	21 x 30
Fák	filctoll	21 x 30
Ház kerítéssel	filctoll	21 x 30
Bodrog	tus	21 x 30
Kazal fával	tus	21 x 30
Tanulmány I.	tus	30 x 21
Tanulmány II.	tus	30 x 21
Tanulmány III.	tus	30 x 21
Tanulmány IV.	tus	30 x 21
Tanulmány V.	tus	30 x 21
Tanulmány VI.	tus	30 x 21
Tanulmány VII.	tus	30 x 21
Tanulmány VIII.	tus	30 x 21
Tanulmány IX.	tus	21 x 30

SÚROLÓ ASSZONY

TÊL

NAGYMAMA

BOGLYÁK

TANYA UDVAR

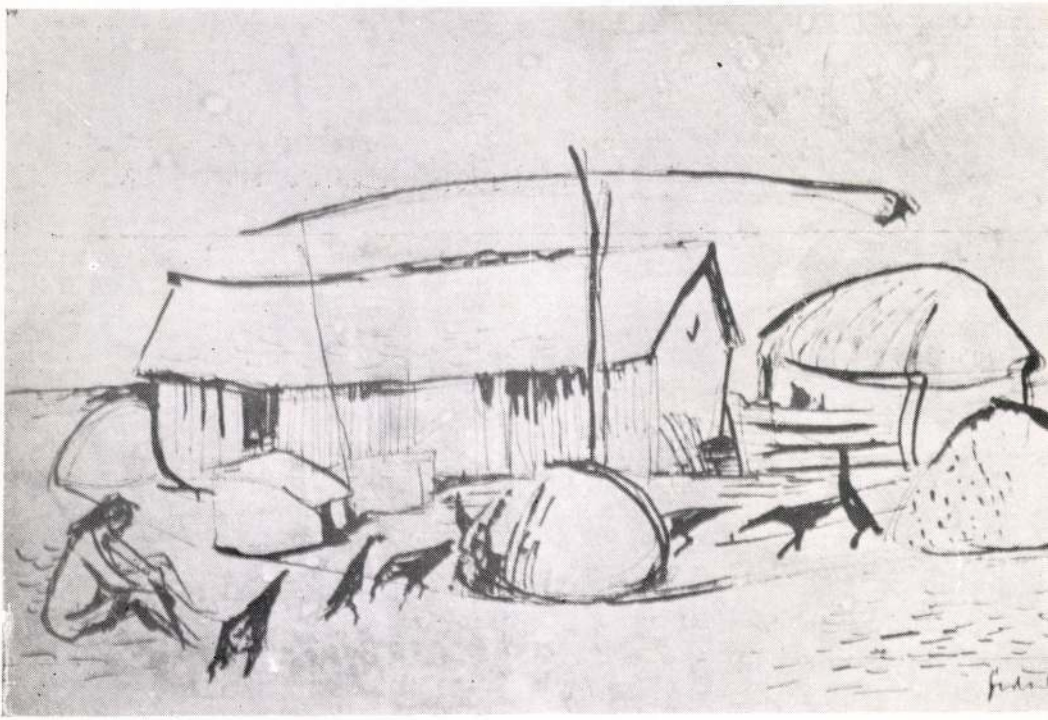

309. 64—6969 — SZNYV Hódmezővásárhelyi Üzeme

Kiállított művek

1. Tavasz (Cs. Megyetanács tul.)	plext.	73×100
2. Falak (Cs. Megyetanács tul.)	plext.	73×100
3. Kaszás V. Tanács Hmv. tul.	olaj temp.	60×100
4. Anyaság Cs. Szerv. Iroda Hmv. tul.	plext.	100×50
5. Télben Cs. Szerv. Iroda Hmv. tul.	olaj	60×70
6. Ősz I.	plext.	73×130
7. Magány V. Tanács Hmv. tul.	plext.	100×73
8. Favagó Szabó Dániel tul.	olaj temp.	100×50
9. Hideg nap Aulasz László tul. Hmvh.	olaj	80×100
10. Vásárhelyi városlátok Akácz László tul. Bp.	olaj temp.	100×15
11. Nema házak	olaj	45×80
12. In Memoriam Németh László	plext.	60×80
13. Csikmákszűrős Csendélet Dr. Szabados Béla tul. Hmv.	plext.	50×70
14. Zuzmarás táj	plext.	42×75
15. Régi telek emléke Dr. szőke László tul. Hatvan	plext.	100×29
16. Présház	plext.	22×60
17. Fácánok	plext.	42×75
18. Téli csendélet	olaj temp.	60×100
19. szamaras ember	olaj	80×100
20. Öreg halász	olaj	70×100
21. Vásárhelyi ősz	olaj	60×100
22. Téli csendélet II.	olaj	60×80
23. Tanyán	olaj temp.	73×100
24. Csend	olaj	60×80
25. Hegyaljai temetés	olaj	80×110
26. Szőlőben	plext.	73×100
27. Pince	plext.	73×100
28. Téli álom	plext.	60×100
29. Éjjeli őr	plext.	60×80
30. Híd alatt	plext.	50×70
31. Tokaji ballada	plext.	100×30
32. Tisza	plext.	100×27,5
33. Márta	plext.	100×27
34. Ősz a Tiszán	olaj temp.	73×100
35. Nyárutó	olaj	100×50
36. Somogyi ablak	olaj	73×100
37. Zápor	plext.	60×100
38. Hangulat	plext.	73×100
39. Tavaszi kert	plext.	60×100
40. Kökénydombi vénusz	plext.	101×250
41. Koratavasz	plext.	60×100
42. Zöldár	plext.	73×100
43. Tavasz I.	olaj temp.	54×95
44. Tokaji táj Dr. Somogyi Zsigmond tul. Gyula	plext.	50×70
45. Szántás Dr. Somogyi Zsigmond tul. Gyula	plext.	42×75
46. Tavasz II. Dr. Somogyi Zsigmond tul. Gyula	plext.	45×85
47. Vaffú Dr. Somogyi Zsigmond tul. Gyula	plext.	35,5+51
48. Csatorna Dr. Szántó Vince Szeged	plext.	50×70
49. Ősz II.	plext.	50×70
50. A Tisza Tokajnál	plext.	73×100
51. Virágárus	plext.	50×70
52. Fácános csendélet	plext.	42×85
53. Jeges Tisza I. Dr. Koncz János tul. Szeged	plext.	45×85
54. Györgyike Dr. Borbáth Árpád tul. Hmv.	plext.	100×50
55. Őcsi Dr. Borbáth Árpád tul. Hmv.	plext.	95×50
56. Évszakok	plext.	79×17,5
57. Rom	plext.	45×85
58. Kanális	plext.	42×75
59. Út	plext.	42×75
60. Varjús csendélet	plext.	42×75
61. Áradó Tisza	plext.	42×75
62. Vásárhely	plext.	130×54
63. Szőrhát	plext.	73×100
64. Híd	plext.	60×100
65. Bivaly fogat Rischák Tiborné tul. Hmv.	plext.	36,5×56,5
66. Tokaji pince Rischák Tiborné tul. Hmv.	olaj	40×70
67. Hordók Dr. Enyedi Erzsébet tul. Hmv.	olaj	50×70
68. Napraforgók I. Dr. Koltai Mátyás tul. Szeged	plext.	42×75
69. Rakodás Dr. Minker Emil tul. Szeged	plext.	42×75
70. Napraforgók II. Nagy Sándorné tul. Hmv.	plext.	45×85
71. Őszi táj Dr. Minker Emil tul. Szeged	plext.	42×75
72. Mártély Dr. Iván László tul. Szeged	plext.	60×a0
73. Hótakaró Dr. Koltai Mátyás tul. Szeged	plext.	50×70
74. Hegyaljai ház Dr. Marek Nándor tul. Szeged	plext.	50×70
75. Önarckép	plext.	60×70
76. Variációk egy témára	olaj. temp.	93×27,5
77. Télutó Dr. Koncz János tul. Szeged	plext.	25×50
78. Napraforgós csendélet Dr. Remák Géza tul. Szeged	plext.	42×75
79. Csendélet Albert Károlyné tul. Hmv.	plext.	42×75
80. Jeges Tisza II.	plext.	42×85
81. Tiszai csend Adamicza Lászlóné tul. Szeged	plext.	50×70
82. Újhó Dr. Bagdi Sándor tul. Szeged	plext.	100×50
83. Ősz a Tiszán II. Mucsi Lászlóné tul. Hmv.	plext.	22×60
84. Elhagyva	plext.	73×100
85. Halásztanya	plext.	60×100
86. Tavaszvárás	olaj temp.	71×100
87. Zentai tél	plext.	60×100
88. Őszi lombok	plext.	50×70
89. Téli hangulat	plext.	70×50
90. Tiszapart	plext.	50×70
91. Elhagyott Mártély Dr. Szabó János Szeged	plext.	22×60

Magány

Anyaság

Zápor

Tornyai János Múzeum Hódmezővásárhely

FODOR JÓZSEF

festőművész

KIÁLLÍTÁSA

FODOR JÓZSEF

Áradó Tisza (címlapon)

Hmvásárhelyen született 1935-ben. A helyi Bethlen Gábor Gimnáziumban érettségizett, majd 1958-ban fejezte be tanulmányait a szegedi Pedagógiai Főiskola rajz tanszékén. Azóta tanít és fest. Ezen kiállítást az elmúlt tíz év terméséből válogatta.

Egyéni kiállítások:
Hmvásárhely 1964, Pécs 1966, Csepel Galéria 1971, Csongrád 1971, Szeged 1972, Székkutas 1972, Hatvani Galéria 1974, valamint Kunszentmárton, Törökszentmiklós, Nagykökényes, Boldog.

Kollektív kiállítások:
Vásárhelyi Őszi Tárlatok, Békéscsabai Alföldi Tárlatok, Szegedi Nyári Tárlatok, Egri Akvarell Bienalé, Hatvani Magyar Tájak Kiállítás, Délalföldi Tárlatok. Külföldön: Zenta, Ungvár, Moszkva Jereván, Vallauris. Tanulmányutak: Jugoszlávia, NDK, Ausztria, Szovjetunió

Felelős kiadó: Fodor József

A katalógust tervezte: Pölös Endre

Fotók: Égető János

Szegedi Nyomda 75-3178

A kiállítás anyagát a Képző és Iparművészeti Lektorátus bíráló bizottsága zsűrizte.

Szántás

Tisza

A műterem valamiképp mindig szembesíti a festőt önmagával. Lehet elmélkedő szerzetesi cella, vagy olcsó színházi öltöző, aszerint, hogy mit akarunk művelni benne: gondolatok mélységébe akarunk-e leszállni, vagy sminket készíteni a mindennapok porondján eljátszott mutatványainkhoz.

A műteremben megtalálhatjuk vagy elveszíthetjük önmagunkat. Ha cellánk: az alázat pőrére vetkőztet bennünket, ha öltözőnk: a sikervágy itt adja ránk másoktól koldult vagy magunk-fércelte maskaráit.

A műterem szuverén világ, amely képes kizárni a festőt zavaró külvilágot. Maga-szabta határain belül módot és lehetőséget ad mindannak megvalósítására, ami kívülről megmásíthatatlanul lehetetlennek látszik; benne a festő olyan külön törvények szerint, oly védettségben fejlődhet, akár a magzat az anyaméhben.

Tokaji ballada

Fodor József műterme évek óta érlel egy sajátos, derüsen-fanyar világot. oly észrevétlenül, ahogy a csendesen ballagó idő érlel aranyló birsalmákat parasztszobák szekrényeinek tetején. Valahogy úgy is vagyunk vele, mint ezzel a különös gyümölccsel: amíg tartott a nyár és szándúsabb, rikítóbb gyümölcsök kellették magukat, alig vettük észre, pedig innen sarjadt, e város talajából, és itt növekedett a szemünk előtt.

Mint a birs, ke nény volt, lassan, konokul érő, nyers zöldjét majdan aranyra váltó.

Ha egyszer eljött az ősz, a tündöklő gyümölcsök mind odalesznek. Hiába minden emberi szándék és ügyeskedés: a konzerválás nem hozhatja vissza már eredeti ízeiket, sem a velük letünt nyarat.

Ilyenkor ősszel kezd a birsnek becsülete lenni.

Lelkes István

Hódmezővásárhelyen született 1935-ben. A szegedi Pedagógiai Főiskola rajz tanszékén fejezte be tanulmányait 1958-ban. Jelenleg a Művészeti Alap hódmezővásárhelyi Alkotóházának a vezetője.

Egyéni kiállítások: Hódmezővásárhely (1964, 1975), Pécs (1966), Csepel Galéria (1971), Csongrád (1971), Szeged (1972, 1977), Székkutas (1972), Hatvan (1974), Szentes (1976), Kecskemét (1977), Csanytelek (1977), Békéscsaba (1978), Nyergesújfalu (1979)
Kollektív kiállítások: Vásárhelyi Őszi Tárlat, Békéscsabai Alföldi Tárlat, Szegedi Nyári Tárlat, hatvani Magyar Tájak és Portré Bienálék, valamint a Délalföldi Területi Szervezet kiállításai. Külföldön: Zenta, Ungvár, Moszkva, Jereván, Vallauris.

Művészeti díjak: Nívódíj (Békéscsabai Alföldi Tárlat 1971)
Nívódíj (Vásárhelyi Őszi Tárlat 1974)
Bronz diploma (hatvani Magyar Tájak Bienálé 1976)

F. k.: Köteles István – Szegedi Nyomda 80-1045

FODOR JÓZSEF
FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

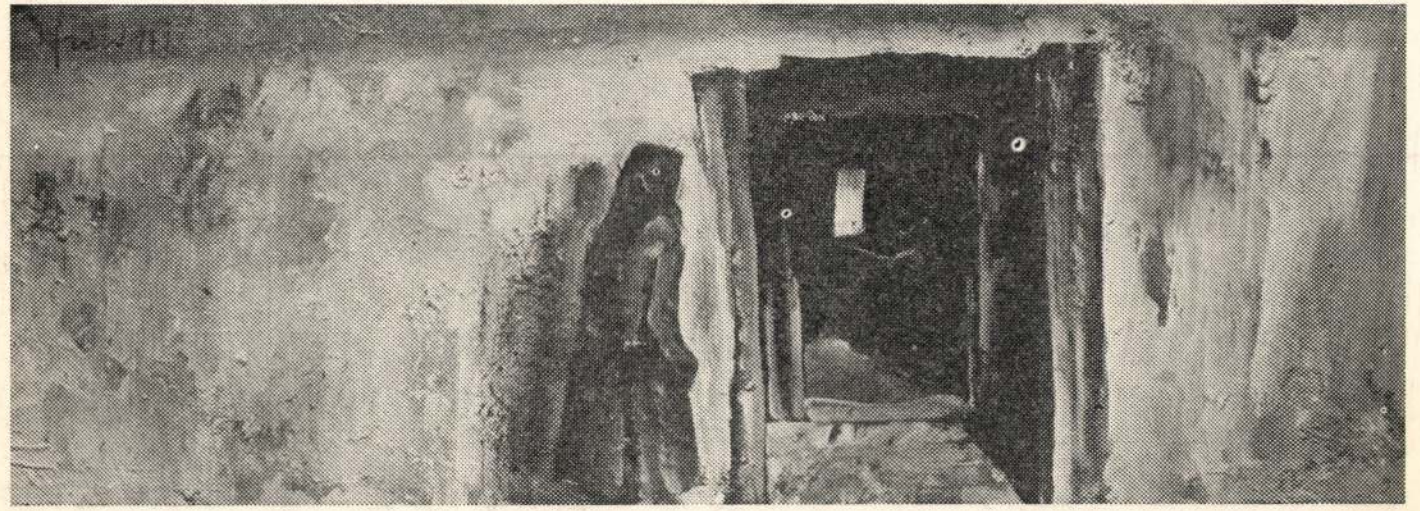

Mit mondhat el a szó a színek és a formák különös varázsáról, a festészet természetéről? Főként egy olyan piktúráról, amelyben az érzelmi, hangulati töltés a meghatározó?

Mert Fodor József művészetében a délalföldi vidék motívumkincse sajátos felfogású lírai színköltészetben jelentkezik. Ismeri és szereti szülőföldjének táji, emberi arculatát, rajtuk keresztül tolmácsolja hát festői közlendőit. A hétköznapi munka gondjáról, örömeiről, az év- és napszakok vizuális felismeréseiről — ember és természet szüntelenül megújuló kapcsolatáról beszél.

Idegen tőle a látványos nagyotmondás, többre becsüli a hiteles, következetes magatartást. Újra és újra felfedezi a hófödte pusztát, a hallgatag folyópartot vagy a kétkezi emberek serénykedését, közben tartalmilag, hangulatilag is módosítja, gazdagítja piktúráját. Aztán egészséges gesztussal tovább bővíti festői kelléktárát, amelyben a tegnapi újdonság előbb-utóbb szerves alkotóelemmé válik. Ez a kötődésekből, elrugaszkodásokból táplálkozó eleven feszültség élteti és irányítja Fodor József művészetét.

Volt idő, amikor feszesen szerkesztett, rajzos kompozíciókba, visszafogott színskálába szorította festői indulatait. Majd fokozatosan, állhatatosan kiküzdötte a művészi önkifejezés szuverénebb formáját. Tiszteletben tartja a természeti inspirációt, a valóság viszonyrendjét, ám alkotói ösztöneit és az alakító eszközök természetét is méltányolja. Képei többségén a rusztikus formaképzés érzékeny, zamatos részletekkel társul, s árnyalt, sokszólamú: személyes indíttatású színharmóniákra apellál.

Igazában keveset mondhat a szó Fodor József expresszív hatású, különös formaképzésű festészetéről. Művészetének valódi szépségeit és értékeit elsősorban a figyelmes szemlélőnek kell felfedeznie.

Szuromi Pál

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

FODOR JÓZSEF
FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1980. MÁJUS 15-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

TASNÁDI ATTILA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ: 1980. MÁJUS 15—29.

HÉTFŐ: 11,30—18 ÓRÁIG
KEDD, SZERDA, PÉNTEK: 9,30—18 ÓRÁIG
CSÜTÖRTÖK: 9,30—20 ÓRÁIG

DEBRECEN, MEDGYESSY TEREM, VÖRÖSHADSEREG ÚTJA 31.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 ÁPR 26.

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Fodor József

— FODOR JÓZSEF hódmezővásárhelyi festőművész műveiből kiállítás nyílt vasárnap a kunszentmártoni művelődési házban.

FODOR JÓZSEF

TASNÁDI ATTILA: UJRAGONDOLT ÉLETSTRATÉGIA. (A 60 ÉVES F. J. KÉPEI A TORNYAI MÚZEUMBAN)

TISZATÁJ 1996, 3, 110 - 112

a mindenesetre nem említette sem a megrendelőt,
yar formában alkalmazta, mint a váradi feliratok.
llett szólna is, tény, hogy a 16. századi első prágai
ól, s eredeti rendeltetése is ismeretlen. Leginkább
díciók és az Itálián kívüli udvari művészetben is
szobrászi problémák és a képszerű megjelenítés
ıti ez a szobor összefoglalását a Nagy Lajos kori
:s előállítási technikája nem engedi meg a tervező és
másnak, mint a kolozsvári eredetű testvérpárnak,
› Váradon. Ezzel a központtal való összefüggésük
›inak problematikája azonban egy újabb kérdéssel
:vari művészet kapcsolatainak ugyancsak nehezen

K JELLEGE

inden dokumentuma és emléke kettős megítélést
›mányt követő, az uralom legitim folytonosságát
gyeket, amelyek az udvari kultúra fejlődését, új
kről Nagy Lajos haláláig viszonylag bőséges
elemzés adottságai Zsigmond korában, amikor az
l a magyarországi udvarhoz köthető emlékanyag-
gítélése eleve kérdéses.
római királlyá választásától, majd császárrá
rezentációja nem egyedül a magyar királyé, hanem
ırt és a cseh királyt megillető formákkal, az udvari
nagyarországi királyi művészetnek. Nem éles a
udvar, magyar királyi kancellária és császári

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Fodor József

1961 AUG 26.

1021

Fodor József kiállítása Kunhegyesen

Az alkotmány ünnepének előestéjén nyitották meg Kunhegyesen a művelődési házban Fodor József festőművész kiállítását. Jó válogatás, a művész kifejezésmódjának talán legsikerültebb alkotásai kerültek az érdeklődők elé. A hódmezővásárhelyi, mátéhelyi táj villan meg a képeken, elnyűtt emberek, a maguk zárt, színtelen világával. Más táj, más nép és más szokások. Csak a munkájuk azonos és földszeretetük.

Érdeklődnek a falubeliek. Megállnak a képek előtt, s nézegetik jódarabig. Már több százan tekintették meg a kiállítást. És ez nagy dolog. Ismerkednek a művészettel. Sajnos, csak most ismerkedhetnek.

És vitatkoznak. Nem mindegyik kép tetszik. A kanapé könnyű, libegő fehérségével és a színdús szalmakazal sem. Pedig az utóbbi képen csadálatos az arány, a hatalmas, élénk szalmakazal, s a mellette pihenő, eltörpülő ember. A monoton fekete színek mestere Fodor József. Egy érzelemszűkített világot mutat, ahol a mindennapi munka az elsődleges, s az élménytadó.

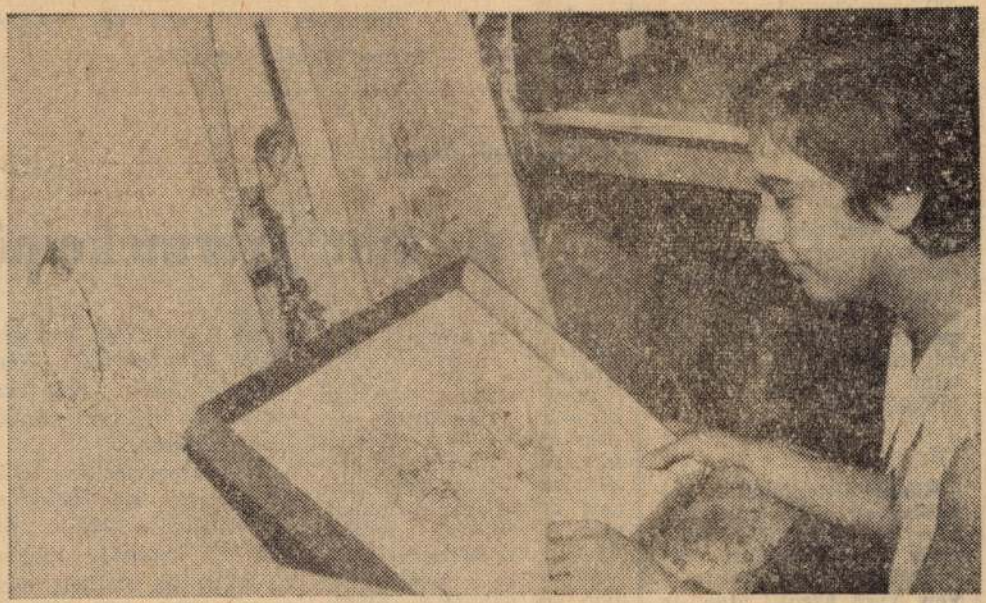

A kiállítás legjobb, legszebb alkotásai: a Súroló asszony, a Tél I. és a Téli táj.

A kicsit zsúfoltnak tűnő kiállításnak szép sikere van.

27 éves belga kerékpározó megnyerte az 557 kilométeres Bordeaux—Párizs versenyt. A bajnok tíz éves koráig gyermekparalízisben szenvedett. Az orvos azt ajánlotta neki, hogy kerékpározzon és így próbálja izmait működésbe hozni. Ez, mint a versenyeredmény mutatja, sikerült is neki.

☆

Brown másodszor megnősült. Megkérdezi a kisfiát:

— Nos, hogy tetszik az új mama?

— Apa, azt hiszem téged becsaptak. Nem is olyan új.

☆

A spanyolországi Barcelonában egy feltaláló érdekes eredményre jutott. Olyan motort szerkesztett, amelyet borral hajtanak. Megállapította, hogy az alkohol és a különböző szeszes anyagok épp olyan jól hajtják a gépezetet, mint a szokásos eddigi fűtőanyagok.

☆

Kilométer-kalkulátor segítségével kiszámították, hogy az AIR INDIA társaság repülőgépjének kiszolgálónője egy Lontra—New York közötti úton és vissza 15 kilométert gyalogol, anélkül persze, hogy elhagyná a repülőgépet.

☆

Shram amerikai mérnök olyan egyszemélyes helikoptert konstruált, amely óránként 160 kilométeres sebességgel halad és 3500

Készül a 300 kilowatt teljesítményű Kossuth-adó. A Elektrotechnikai Vállalat műhelyében már befejezték az első 150 wattos egység munkálatait. Az „erősebb" adó 1968-ban országszerte megjavítja a vétel viszonyokat. — Képünkön: az új adó egy részlete

(MTI foto — Fényes Tamás felvétele)

Telefonüzenet

Van már gyermekcipő

Lapunk augusztus 23-i számában „A szerkesztőség postájában" helyt adtunk Kovács Istvánné szolnoki olvasónk közérdekű panaszának. — Kovács Istvánné többszöri próbálkozás után sem kapott unokájának szandált, vagy könnyű cipő, s levelében lapunk segítségét kérte.

A panasz megjelenése után két nappal a Keletmagyarországi Cipőnagykereskedelmi Vállalat szolnoki lerakatának vezetője telefonon közölte szerkesztőségünkkel, van már 20—22-es gyermekcipő. Négy fazonban fehér, fehér-fekete és barna-drapp színben van raktáron.

A telefonértesítés után megnéztük az üzletekben is. Augusztus 22-ike óta ott is kapható minden számban az említett négy modell. Kedves Kovács néni, ezúton közöljük: van már cipő s meg lehet venni a kis unokának.

IDEGENFORGALOM

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI
HÍRLAP
1967 AUG. 6.

1021

Fodor
József

FODOR JÓZSEF: NAGYMAMA

kíván.
például,
ut telj
tókat
a felső
lvadjon
gő vize
zután
os vízz
i belse
konyharuhá
szárazra. Ne
pet 24 órán
juk. *A foko*
vigyázni ke
újból bekap
szabad azon
hűtésre beá
fagyasztunk,
tünk, elég.
„feljebb" k

A gépben
a levegő ál
ját. A rács
szabad lefe

(Foto: Enyedi Z.)

bátka és blúz. Nem szólva arról, hogy nyaralásnál is jó szolgálatot tesz, mert praktikus, jó viselet, s mivel az anyag műszálat is tartalmaz, könnyen mosható. Ugyancsak jövőre lesz kapható a boltokban, s ez is a Debreceni Ruhagyár terméke.

A légy nem válo

A házunk táján előforduló valamennyi rovar közül leggyakoribb a házi légy. Hivatlan vendég, de ott szálidos terített asztalunk körül, bepiszkítja a falakat, az ablakokat, s ami a legkellemetlenebb, a betegség kórokozóit is hordozza. Persze **különösen ott, ahol a tisztaságot elhanyagolják, jó** környezetet talál magának, eléséghez is könnyebben jut, no meg szaporodik is. Nem válogat az ételben, rászáll az eldobott, elszórt morzsákra, hozzá férkőzik a rosszul letakart ételekhez. S amikor aztán emberre, vagy az étel-

re száll, „le tapadt fer Ma már ne hoz, hogy a fertőző bete ványok gya arányban á porodásával különös „el **jeszti a bac** a nyári- va menést.

Pusztítani gyet, s ez különösebb szén ma m megfelelő kapható. rovarirtó s

MDK

Fodor József

Töltésoldal, o.

Szegedi O.Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Fodor József MDK

Udvar, olf.

Tél, temp.

Ház, olajpasztell

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi Őszi tárlat

Fodor József MDK

Kenderkupok, plajpasztell

Tanya, olajpasztell

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi Őszi tárlat

Fodor József MDK

Tokaji udvar, gouache

Tornyai János Muz. 1964. Vásárhelyi Őszi tárlat

MDK

Fodor József
festő

„Hár kerítéssel" (repr.)

Napló, 1966. aug. 13. 4. lap

Fodor József

festő

MDK

A Képcsarnok Vállalat pécsi bemutatótermében nyílt meg kiállítása

– Hírek –

Nagyló, 1966. aug. ~~4~~. 11. 4. lap

MDK.

Fodor József

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 szept.

M.D.K.

Fodor József, festő (vásárhelyi)

nevét emlitik az I. Debreceni Orsz. Nyári Tárlaton

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVII.évf. 10. sz. 79 old.

M K.

Fodor József

Kiállitási kritika

Hajdubiharmegyei Népujság 1967 aug.2o.

MDK

Fodor József

Ősz, akv.

Szegedi Ö. Képző,. kiáll. Szeged 1964

sében szerzett érdemei

Fodor József

Szerepel az alábbi kötetben

Dömötör Tamás: A XII. Alföldi Tárlat

Kőrösköy 1969 IV. 27

Fodor József, festő

Tanítványa volt Füstös Zoltánnak.

Dömötör János: Füstös Zoltán 796-798.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augusztus XXIV/8.

Fodor József festőművész

Fodor József: Somogyi ablak, tempera, 71×100 cm, 1972

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 JÚN 8

NÉPSZAVA

Fodor József festőművész

1021

1979. június 8.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Csongrád megyei festők a Belvárosban

Fodor József: Mártélyi halászok

A Vörösmarty téri *Csontváry-terem* ad otthont a Csongrád megyei festők Tiszatáj címmel megrendezett kollektív kiállításának, amely húsz, zömmel Szegeden és Hódmezővásárhelyt élő mester munkásságával ismertet meg. A résztvevők csaknem mindegyike országosan számon tartott, tehetségéről sokszorosan bizonyságot adott alkotó; egyénhányuk a mai magyar piktúra élvonalának tagja. Két esztendeje Szegeden, ezt megelőzően pedig a budapesti Fészek klubban már tanúi lehettünk hasonló közös fellépésüknek, így a Képcsarnok vállalkozása lényegében nem új kezdeményezés, hanem egy tradíció *okos* folytatása.

Ha a kiállítók törekvéseit nem is lehet teljes mértékben az „alföldi festészet", vagy ezen belül a „vásárhelyi iskola" fogalomköréhez, a népi realizmus problematikájához kötni, tény, hogy azok túlnyomórészt *ebből* a talajból nőnek ki, mert a művészek többsége a dél-magyarországi tájegység, a Tisza két partján elterülő végtelen alföldi tér, a mára már pusztuló, de gyökereiben még erős tanyavilág jellegzetes látványait, valóságos emberi és természeti szituációit hasznosítja ihletforrásként, illetve ezeknek keresi a korszerű — a helyi témavilágon túlmutató — megjelenítését. A képek nagyobbik fele a földdel foglalkozó ember munkáját, mindennapjait, környezetét, a dél-alföldi táj sajátos hangulatát idézi meg, olykor azokra a társadalmi változásokra is rámutatva, amelyek az országnak ezen a vidékén az elmúlt negyedszázad alatt végbementek.

Ez a jó értelemben vett regionális hangoltság általában a kifejezés hitelét, előadásában meg-bízható. Hasonlóan tudnánk minősíteni *Fontos Sándor* borzolt faktúrájú, igen kifejező két tájképét és *Pintér József* érdekes festői problémákat megoldó Tisza-látomását is. A színekkel való kifejezés irányvonalába tartozik *Zombori László* és *Kéri László* festői felfogása is; munkáikon a színhasználat szabadsága gyakran fölébe nő a motívumoknak; — a tárgyi világ formáit „elnyeli" a szín- és foltritmus hullámverése. *Pataki Ferencnél* a valóság ilyen, bővül, *Dér Istvánnál* (nem mindig szerencsés) monumentális indulattal. A képet alkotó tényezők közül határozottan *tartalmi* helyzeti előtérbe *Fodor József*, *Csikós András* és *Fülöp Erzsébet* festészete; ilyen beállítottságú *Novák András* és *Csizmadia Zoltán* is, bár ez az igazodás az előbbinél egyfajta ellágyultsággal, az utóbbinál a motívumok már-már naturális kezelésével párosul.

Hézső Ferenc és *Zolfánfy István* a népművészet mellett a naiv festők sok ábrázolásbeli fogását is hasznosítja, *Vinkler László* a posztimpresszionizmus tanulságait egyéníti. Meglepetést tónusú vászna *Rudnay fojtott* izgalmú piktúráját, nemes klasszicizmusát idézi.

A kiállítás, azon túl, hogy jó színvonalon reprezentálja a Dél-Alföld festészeti életét, kiváló bevezető a közelesen nyíló nagy vásárhelyi retrospektív bemutatóhoz is, ahol ugyanezeket a tendenciákat érett fokon, s a változatok szélesebb skáláján tanulmányozhatja majd a szakma és a közönség.

Tasnádi Attila

1979. június 8.

A nemzetközi gyermek budapesti fórumának zár

Helvi Sipilä, az ENSZ főtitkár-helyett és Aczél György beszéde

A nemzetközi gyermekév budapesti nemzetközi fóruma alkalmából csütörtökön hazánkba érkezett *Helvi Sipilä*, az ENSZ főtitkárhelyettese. A Ferihegyi repülőtéren *Szarka Károly* külügyminiszter-helyettes és *Nádor György*, az Állami Ifjúsági Bizottság titkára fogadta.

Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön hivatalában fogadta Helvi Sipilät asszonyt, az ENSZ főtitkár-helyettesét, az ENSZ *gyermekévi különmegbízottját.*

A nemzetközi gyermekév budapesti fórumának csütörtöki zárónapján a plenáris ülés vitájával folytatták tanácskozásukat az ENSZ-nek és szakosított szervezeteinek, s mintegy hetven ország kormányának képviselői. A politikusoknak, társadalmi személyiségeknek, szakértőknek, valamint a budapesti diplomáciai képviseletek jelenlevő vezetőinek és tagjainak délelőtti tanácskozásán *Loticia Ramos Shahani*, a Fülöp-szigetek Köztársaság képviselője elnökölt.

Az általános vitát több felszólalás után berekesztették, és a fórum résztvevői zárt ülésen folytatták munkájukat.

A nemzetközi gyermekév alkalmából június 2— 7. között, Budapesten rendezett nemzetközi fórumról elkészült jelentést *dr. Riittasisko Jukkala-Benisch*, a nemzetközi gyermekév finn nemzeti bizottságának képviselője terjesztette elő. Hangsúlyozta, hogy *a vendégül látó magyar kormány a gyes nemzetközi fórum valamennyi munkafeltételét a legteljesebb mértékben és nagyon színvonalasan biztosította.* Az eseménysorozat a magyar társadalomnak a gyermekek ügye iránti odaadását és elkötelezettségét, valamint a nemzetközi együttműködés megvalósítása iránti legszintébb törekvését fejezte ki.

Ismertette, hogy az általános vitában *67 ország küldötte szólalt fel.* Es minden megnyilatkozásból az a meggyőződés tükröződött, hogy a földkerekség egyetlen kormánya sem vonhatja ki magát a béke, a biztonság megteremtése, a nemzetközi együttműködés erősítése alól. A jelentés felelőssége emlékeztetett arra is, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróokmánya iránymutató a gyermekek jövőjének biztosításához. A budapesti fórum résztvevői a leghatározottabban elítéltek minden diszkriminációt, politikai, társadalmi, faji, vallási megkülönböztetést, és hangsúlyozták, hogy semmi sem foszthatja meg a gyermekeket az egyenlő esélyektől, amelyeket követelményként mond ki az ENSZ közgyűlése által 20 esztendeje elfogadott okmány, a gyermekek jogainak deklarációja.

Az előterjesztést követő vita után a fórum résztvevői a tanácskozás eredményeit összegező *jelentést elfogadták.*

Magyar részről a díszelnökség tagja volt *Aczél György*, a Minisztertanács elnökhelyettese, a magyar nemzeti bizottság elnöke. *Puja Frigyes* külügyminiszter, *Markója Imre* igazságügyminiszter, *Polinszky Károly* oktatási miniszter, *Szépvölgyi Zoltán*, a Fővárosi Tanács elnöke és *Zsögön Éva* egészségügyi államtitkár.

A vita után *Helvi Sipilä*, az Egyesült Nemzetek Szervezete nevében köszönetet mondott Magyarországnak, a magyar népnek és kormányának azért, hogy alkalmat adott a világ népeinek képviselőinek a budapesti találkozóra. *Az ENSZ fennállásának 34. esztendeje alatt nem volt olyan alkalom, amely* ilyen sok *egységbe tömörítőbb elmeket tartalmazott volna mint ez a gyerekeknek, világ bármely részében található gyermekeknek szentelt év* — mondotta többi között.

Ezután *Aczél György* emelkedett szólásra. Arról szólt, hogy ezen a nemzetközi fórumon a legkülönbözőbb nyelvű, nézetű, vallású, társadalmi helyzetű küldöttek vettek részt. Mégis, mindvégig érezhető volt — mondotta —, hogy valami láthatatlan, erős szellemi kapocs *a jövőért, az emberiségért való felelősség összeköt összekapcsol bennünket.*

— Manapság világszerte sok szó esik az emberi jogok érvényesüléséről — állapította meg *Aczél György*, majd felidézve az ENSZ emberi jogok bizottsága genfi irodájának igazgatója által megfogalmazott gondolatot, így folytatta:

— Tapasztalati tény, *ahol megsértik az emberi jogokat, ott súlyosan megsértik a gyermekek jogait is.* Ezt bizonyítják az ENSZ vizsgálatai. Azokban az országokban, ahol az apartheid, a faji megkülönböztetés, a kolonializmus, a katonai junta vagy az önkényuralom más embertelen formái érvényesülnek.

Itt lép fel a legkézenfekvőbb kérdés: nemzeti vagy nemzetközi síkon és méretekben lehet, vagy kell felvenni a harcot? Ez viszont most már egy más szakszervezeti struktúrát követel meg. És még valamit: a nyugati tőkés és a keleti szocialista szakszervezeteknek *új kapcsolatát, új viszonyát és perspektíváját* tárja elénk.

A nyugati tőkés világ szakszervezeteinek és munkásokat képviselő pártjainak mivel kell, vagy kellett sürgetően szembenézniük? Indul-junk ki abból a tényből, hogy a monopoltőke és a multinacionális óriások osztálypolitikát folytattak és folytatnak. Csak egy céljuk volt és van: a vállalat és vállalatok különérdekeinek, tevékenységének *realizálása.* A szakszervezetek — mindegy, hogy szocialista, vagy keresztényszocialista vezetők és intézményeik is, tással jár, s a multinacionális vállalatok *mindenütt politikai tevékenységet fejtenek ki.* A brüsszeli központban ez már mindenden vonatkozásban tettenérhető, és ebben a nagy játszmában az USA tőkés világának nagy befektetései miatt döntő súlya és szerepe van. Ezzel mindenkinek számolnia kell. A szakszervezeteknek is. Ezek a körülmények adják az utóbbi évtizedek minden osztály- és társadalmi konfliktusait, és már az is előre látható, hogy az ütközések nemcsak fokozódnak, hanem meghatározóak is lesznek, mert most már a szakszervezeteknek reagálniuk kellett, és ezután még inkább válaszolniuk kell erre a kihívásra.

Vegyük csak szemügyre a bérből és fizetésből élő szervezett munkások reagálását; a követeléseket. Az első helyen az áll, hogy vessenek *nyugati tőkés világ termelésének 80 százalékát.*

Valamikori szervezeteik és különösen vezetőik a valóságos események mögé szorultak. Nem ismerték fel az új helyzet következményeit, enélkül viszont a szakszervezetek csak elsorvadhatnak. Végül is a kialakult új helyzet felismerése döbbentette rá a munkásokat és késõbb a vezetőket is a szakadás, a széthúzás, a bezárkózás *életveszélyességére.* Ez az állapot sokáig nem tartható fenn, mert akkor a munkások a szakszervezetekből ábrándulnak ki, és keresnek más megoldásokat.

Csak fokozta a szakszervezetekkel szembeni igényt a monopoltőke *koncentrációja* és a multinacionális ipari világkonszernek *dinamikus fejlődése.* Nem elméleti kérdés, régen ismert már, hogy a kapitalizmusban a világpiac kialakítása — legalábbis gazdasági — *integrálja az emberiséget, és ez* [illegible] *érdekét.*

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ...
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 — 12

Művészet

Fodor József: Téli álom

ban elhunyt Füstös Zoltán festőművésszel együtt a mártélyi Országos Ifjúsági Képzőművészeti Tábor megalapítója s azóta is egyik tanára. Aki kipróbálta már a tanítás, a népművelés melletti intenzív alkotói életet, csak az tudhatja, hogy az energiatárolás különös képességére kell szert tenni, ha komolyabb eredményt akar felmutatni.

Munkásságának kezdetén közvetlen környezetéről készített változó felfogású, ám bátorságról tanúskodó képeket. Meglepően sűrítettek figurális kompozíciói. A tájékozódás, az önkeresés művei közül kiemelkedik „Súroló asszony"-a. Padló fölé hajoló alakját valósággal belefeszítette a képmezőbe. Meleg hatású áttört színei, sarkított formaképzése expresszszív erőt, érzelmi megrendülést sugároz. Bár áthallik még e képén Dési-Huber és Kohán hangja, ennek ellenére olyan értékeket, személyiségjegyeket manifesztál itt, amelyek csak hosszú évek után térnek vissza alkotásaiba – érettebb formában.

Hamar túljutott a kezdeti egyenetlenségeken. Fiatalos csapongásait egy fegyelmezett és

Fodor József

tartozásáról beszélnek. Természetesnek, az egymásrautaltság evidenciájának fogja fel ezt a kapcsolatot. Nem áldozza fel a környezetet, a beszédes tárgyakat, alakjait nem emeli hétszokká, nem merevíti őket ikonos mozdulatlanságba. Legyen tavasz vagy tél, figurái azt teszik, amit tenniük kell: fát kötöznek vagy éppen varsát javítanak (Tél, Varsajavítás). A népi észjárás logikája szerint alakulnak ezek a művek, amelyekben a szelíd melankóliának, az indulatibb felhangoknak, a megértő humornak

és
v
z
g
felé is, hogy hu
gához is. Szimbólumrendszerében
repet bíz a parasztművészet darabjaira vagy a népi képzeletvilág mítikus és köznapi elemeire Fodor József festészete valójában egy népi gyökerű lírai expresszionizmus emelkedő útját járja.

Szentirmai Zoltán

Horváth Béla

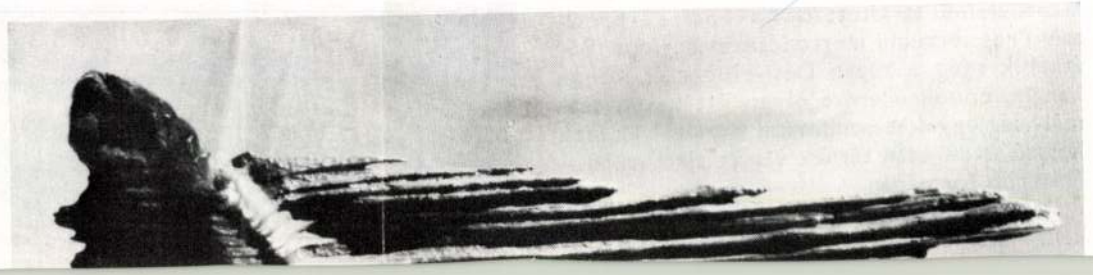

Fodor József
festő

Fodor József néhányik művén
érződik Dési Huber és Kokoschka
hatása.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974. december - 20. oldal.

Fodor József
festő

A művein gondos megformálásai
után festi csak meg a „Tél" című
művet és az utcasarki „Gesztenye-
sütőt"!

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József

festő

Fodor művei közé tartozik a „Kar-
tak" c. kép, a „Fák", a Töltés oldal"
az öreg „Kerítés" és a „Házak".

Szuromi Pál: Fodor József

Művészet, 1974. december - 20. oldal.

Fodor József
festő

A művész egy ideig igényelenebb
témákhoz nyutt, majd fokozatosan
gondagította tematikáját.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974. december - 20. oldal.

Fodor József
festő

A tájékozódás, az önkeresés művei
közül kiemelkedik a művész „Su-
roló asszony"-a.

Szuromi Pál: Fodor József

Művészet, 1974. december - 20. oldal.

Fodor József

festő

Munkásságának kezdetén környezetének környezetéről készített a művész képeket. Figurális kompozíciói születtek.

Szuromi Pál: Fodor József

Művészet, 1974. december - 20. oldal.

Fodor József
festő

Fodor József művei a népi ésjárás logikája szerint alakulnak, ilyen a „Tél", a „Varsajavítás".

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Egy szélesebb horizontú szemlélet
nyitányaként hat egyik legutóbbi
műve a „Téli álom".

Szuromi Pál: Fodor József

Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

A művén ibolyalilával és zöldekkel láttatja a „Tavasz" vidám harmóniáját. Barnával és hékkel színezi „Márta" című művét.

Szuromi Pál: Fodor József

Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Fodor József „Csend"-jével zárul és összegeződik egy alkotói periódus. A „Halászstanya" című kép is egy új periódust jelez.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

A művészeteik sorozatban vonultat-
ja fel tokaji és dunántúli élményeit
Ennek bizonyítékai a „Tokaji szőlőhegyen"
és a „Somogyi ablak" című mű.

Szuromi Pál: Fodor József

Müvészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Az alföldi táj vízi és formái mellett
a gyermeki világ motívumai is fel-
feltűnnek Fodor József képein.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

A közelmultban elhunyt Fustos Zoltánnal együtt a martályi Országos Ifjúsági Képzőművészeti Tábor megalapítója.

Szuromi Pál: Fodor József.

Művészet, 1974.december - 20.oldal

FODOR JÓZSEF

A XIV. Alföldi Tárlaton-Békéscsabán-
as egyik nívódíjat nyerte.

Délmagyarország, 1971. ápr. 6.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fodor József

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

APR 28

Váci Mihály nevével

1021

Váci Mihály nevét vette fel a Módszerővásárhelyi Petőfi Sándor Általános Iskola úttörőcsapata. A szinvonalas ünnepségen Simon István emlékezett meg meleg, emberi hangon az elhunyt költőről. A névadón Jancsó Adrianne előadóművész és az iskola úttörői adtak szép műsort. Kiemelkedő szinfoltja volt az ünnepélynek a Fodor József festőművész által készített portré leleplezése.

SZABADSÁG

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

pásztalattal rendelkező em-
ber — kivéve természetesen
az újonnan épült, létrehozott
helyeket, — könnyen megfi-
gyelhető a betanítási, beta-
nulási idő meghosszabbodása,
a közösség tétova útkeresése,
a viták

...GYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

1971 MÁJ 30

1021

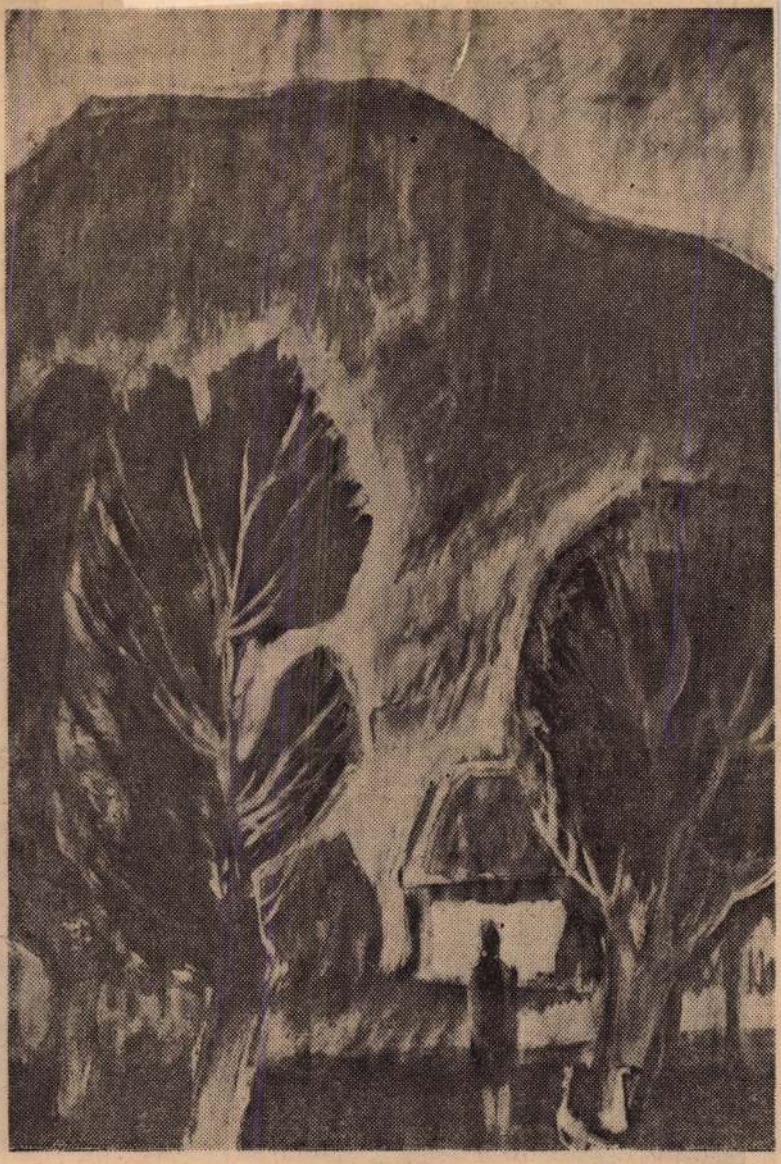

Fodor József — Szőlőhegy

Fodor József

helyek, ettermek, üzletek
lyezésére, általában az i
forgalommal kapcsolatos
mények kialakítására. Még
csak egy mondatban: a h
utánt is figyelembe véve
sorban a holnap számár
meghatározni a feladatok

Balogh Tünde **Öreg halász**

Fodor József
festő

Részt vett a tárlaton

Kovács Gyula: A 17. Vásárhelyi Tárlat.
Művészet, 1971. május - 37.oldal.

Fodor József, festő

szerepel.

Kardos József: XVII. Őri tárlat – Vásárhely

1173-1175.

Tisztatáj, Szeged. 1970. december XXIV/12

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

TISZATÁJ
Szeged

1971 5 -

1021

Fodor József képeiből

KASZÁS

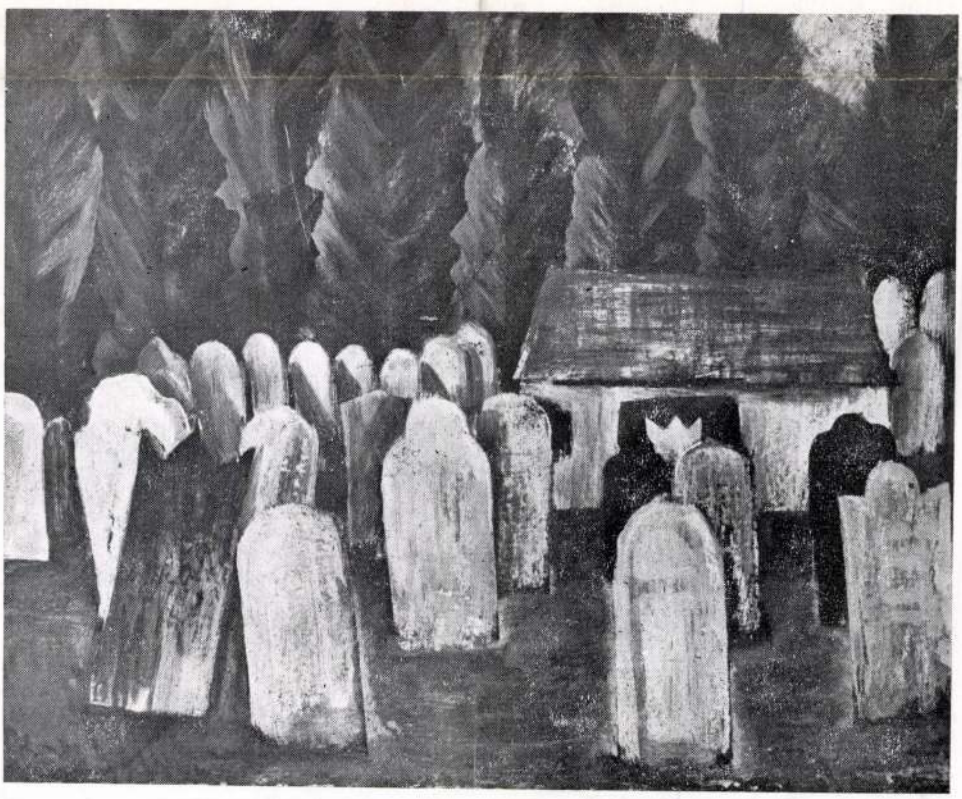

RÉGI TEMETŐ

Fodor József

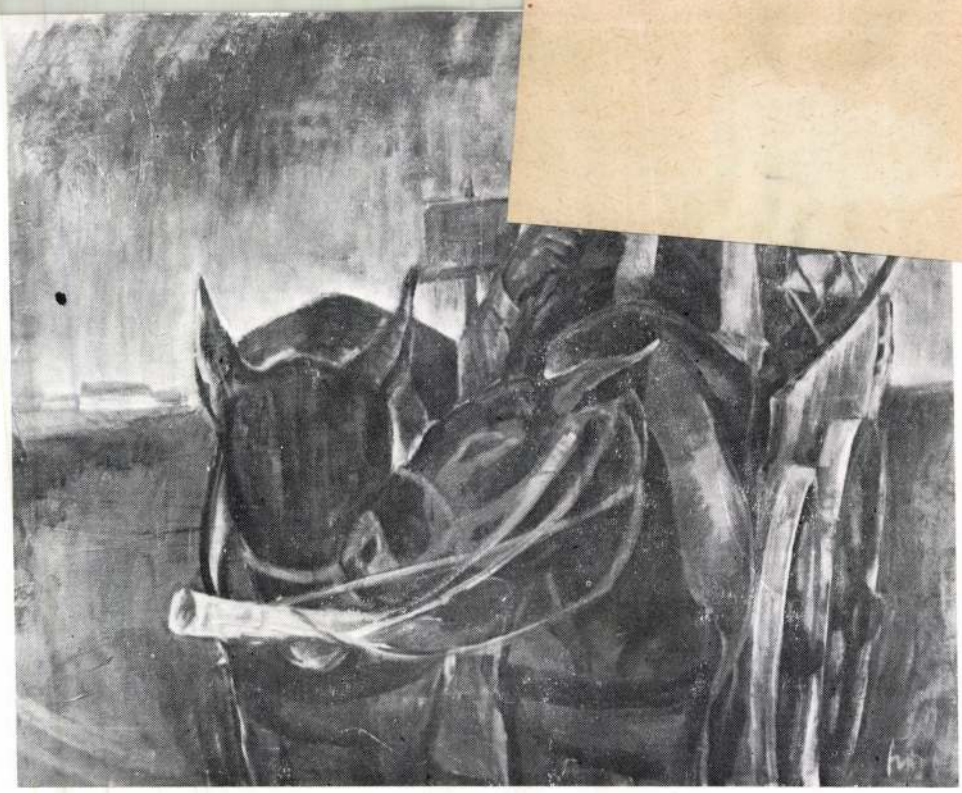

SZAMARAS EMBER

TÉL

MDK

Fodor József

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 7.p.36.

:TVÉDELMI HIVATAL
:YETEM TÉR 5.
385-179

Tárgy: _____

Ügyintézőjük: _____

Hiv. sz.: _____

Mell.: _____

SAJTÓFIGYE...
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1971 JUN 6

1021

Fodor József

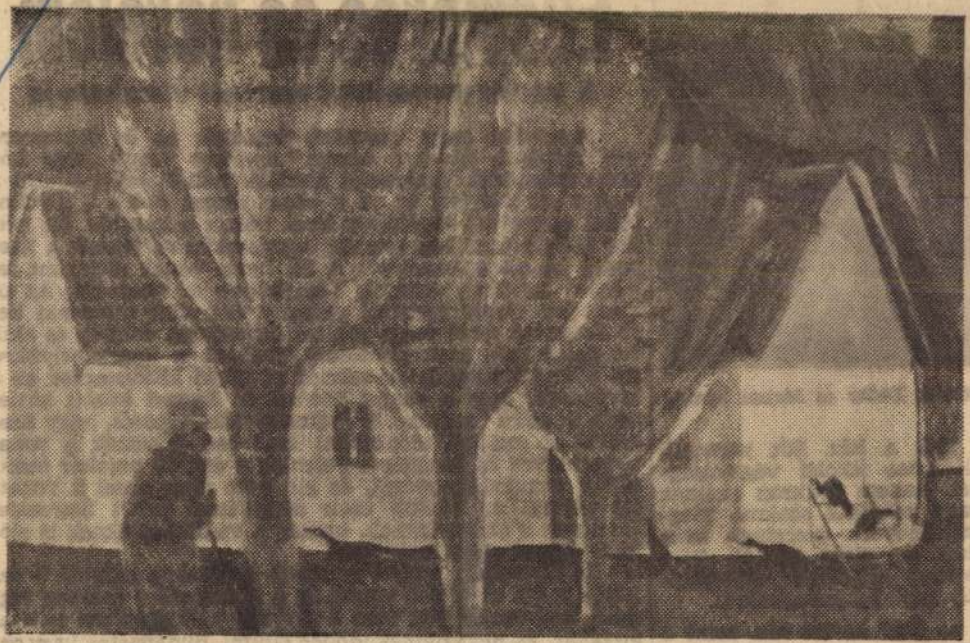

FODOR JÓZSEF: TANYA

Elismeres és kerelem

A vasúti menetrend szentesi visszhangja

Szentesen nagy örömmel fogadták az új menetrend életbelépését, mivel a várost közvetlen vasúti járat köti össze Szegeddel. Vásárhelyi átszállás nélkül lehet eljutni a megye székhelyére, és ez a vonat reggel 6 óra 4 perckor indul a szentesi vasútállomásról. Sokan a korábbi, fél hétkor induló vonathoz vannak hozzászokva és lekésik a Szegedre induló szerelvényt. A fél hetes vonat megszűnt, és később indulnak vonatok Vásárhelyre és Szegedre. Az új közvetlen járatú vonattal reggel 8 óra előtt mindenki beér Szegedre, és el tudja intézni ügyesbajos dolgait, és akik itt dolgoznak, azok pontosan érkeznek a munkahelyükre. Az eddigi tapasztalatok szerint az utazó közönségnek az a kívánsága, hogy a reggel Szentes és Szeged között közlekedő vonatot vasárnap is indítsák! Másik kérés, hogy Szegedről a mostani időpontnál később érkezzék a vonat Vásárhelyre és Szentesre. Jelenleg 8 óra 22 perckor indítják a vonatot Szegedről, és aki nem akar ezzel a vonattal utazni, az később csak átszállással érhet Szentesre. Nemcsak a szentesieknek, hanem a vásárhelyieknek is előnyös járatú vonat Szentesre.

Kifogásolják, hogy Szentesről Szolnokra délután 4 óra körül indul az utolsó vonat, és a következőre másnap reggelig kell várni! Sok utas a szentesi váróteremben tölti az éjszakát, és nem tudnak időben eljutni Budapestre, vagy onnan tovább a balatoni üdülőhelyekre. Az este 11 óra tájban Szolnokra induló vonat csak pénteken és vasárnap köz-

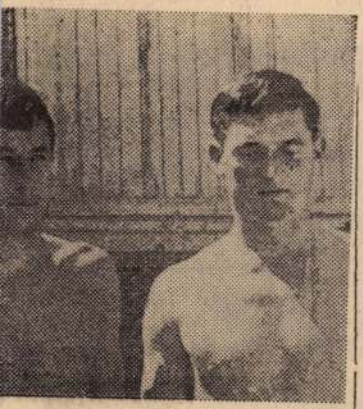

ésvezető, Fodor és Majsai honvéd

Telt a ház. Sőt nemcsak általános iskolai végzettséggel, hanem gyakran szakma vagy második szakma megszerzésével szerelnek le a fiúk, ha eljön az idő. Történetet meséltek jellemzésül egy juhászlegényről.

— Úgy került ide, mint a természet igazi szabad embere. Gyönyörű lehet a ju-

SAJTÓFIGYELŐ
HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

19/0 DEC 6-

1021

FODOR JÓZSEF: HÓESÉSBEN

VASÁRNAPI RIPORT

Cigányokkal beszélgettünk életükről, megvalósult álmaikról, jövőjükről. Cigányokkal, akik többsége, még ha gyermek, kamasz, vagy bakfis volt is, *átélte a hánya-vetett vándorélet gyötrelmeit.* Többségük a putriban kezdett eszmélni, majd felnőtt korban üzemekben, állami gazdaságokban, segédmunkásként, napszámosként dolgozni. Látták saját édesapjuk, anyjuk gyötrelmes küzdelmeit a megkülönböztető igazságtalanságok ellen, a jobb megélhetésért vagy másoknak a könnyelmű élethez való indokolatlan ragaszkodását. Az a szó, hogy szocializmus, olyan tudatosan, ahogyan most ejtik ki, évekkel ezelőtt meg sem fogalmazódhatott valamennyiökben, de szebb életét, szebb világot álmodtak maguknak, amelyben nekik és családjuknak a 700 Csongrád megyei cigánycsalád több mint 3 ezer 500 tagjának más, jobb lesz az élete.

*

Most is magam előtt látom *Barna* István vásárhelyi lakost, szeme tüzét.

„...

égett... kemenyre szívünket, cigár

Farkas Péter

Konkoly Ignác

Kovács Hajnalk

Cigányok
a cigánykére

Fodor József

Szerepel a vásárhelyiek
tárlatán a Fészek Klubban

N.N.: Vásárhelyi akrotások
Budapesten

Csongrád megyei Hírlap 1969 X. 19

Fodor József

Mütekmes lakást kapott vásárhelyen

Csongrád megyei Hírlap 1969 X. 19

Fodor József

Fodor József és Morlin Ákos grafikusművészek kiállitása. - Bp. ÉKME KISz Klub. - Ism.: Bachmann Zoltán, Jövő Mérnöke, 1966. márc. 19.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

27o. l.

Fodor József

festőművész kiállítása. Pécs. - Szm. Akácz László, Művészet, 1966. 7. évf. 8.sz. 43.l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l.

266. l.

Fodor József

szerepelt a hódmezővárárhely Torgai János
Múzeumban rendezett IV. dél-alföldi Tárlaton.
Rendezte: Magyar kiszőművészek Szövetségének
Dél-magyarországi szervezete.

A IV. dél-alföldi Tárlat (Dömötör János cikke)
Magyar Hírlap 1968 május 31 9. l.

Fodor József

Hólapátolók olajtemp. 42×75

Szegedi nyári hőlat

Fodor József festő.

Az orsz. ifjusági képzőművészeti tábor egyik vezetője Kiskundorozsmán

Magyar Nemzet 1970 VIII. 2 11 dd.

Fodor József festő

Szerepel a vásárhelyi művészek
kiállításán a Fészek Klubban

Megkívó 1969 X. 21

Fodor József

A vásárhelyi képj. műv. kör vezetője

Moldvay Győző: (Bonyrád képző és díszítő művész köreinek kiállítása

Négyművelés 1970 VII. sz. 42 old.

Fodor József festő

A orsz. ifjusági képzőmův. tábor
egyik vezetője

Magyar Nemzet 1970 VIII. 2

Fodor József
festő

Füstös Loltán művészete
volt.

Boldvay Győző: Vázlat Füstös Zoltánról.
MŰVÉSZET, 1970. július - 26. lap

Fodor József

Fodor József és Morlin Ákos festőművészek kiállitása. Bp, Vár. - Ism: Farkes István, Jövő Mérnöke, 1967. júl.8.
Kunhegyes, Művelődési Ház. - Ism.: -l-, Szolnok Megyei Néplap, 1967.aug.26.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1968 1970.1.sz.60-107.l./

90. l.

Tóthor József

Említve

Reigl Ernst: Képzőművészeti
tábor Mártályon
Csongrád megyei Hírlap, Szeged
1970. Jul. 17.

Fodor József

és Hézső Ferenc Hódmezővásárhelyen élő művészektől kapnak szakmai segítséget a III. országos ifjúsági képző művészeti Tábor tagjai. (A Tábor műtermében van, Csongrád megye).

Megnyílt a III. országos képző művészeti Tábor

(A napi hírei)

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 2. S. C.

Fodor József

1. Vassajavítás olajtemp. 100×72,5
2. Hótakaró —"— 60×100
3. Házak meg szőlőhegy —"— 47×75

Tizenhatodik Vásárhely Őszi Tárlat
Fornyai János Múzeum

Fodor József

Zuzmarás táj olajtempera 60×80

Dilalpoldi Tárlat 1969. V.

Fodor József

Egyik vezetője az alábbi tábornak)

F. P.: Az V. Orsz. Képzőművészeti Tábor.
Kis Lindarozsmán

Bekés magyar Mépnyiság 1970 VIII. 9

Fodor József

Szerepel az alábbi tárlaton

Debrecenben

Bényei József: A pedagógus képző-
művészek V. Orsz. kiállításáról

Nagy művelés 1969 VII. sz. 34 old.

Fodor József

Résztvesz a Dél-alföldi
Tárlaton

Akácz László: Képzőművészeti
napló

Délmagyarország, Szeged 1970. máj. 12.

Fodor József

Egyik vezetője az alábbi Tábornak
Kiskundorozsmán

F. P: Megnyílt az J. Orsz. Ifjúsági
Képzőművészeti Tábor.

Csongrád Megyei Hírlap 1970 VIII. 9

Fodor József festő

Hódmezővásárhelyen született.
Sokat dolgozik kártélyon

Ambrus Tibor: A mártélyi
alkotóházban

Petőfi Rádió 1970 VII. 28

Fodor József

1. Téli csendélet vegyes olaj t. 60×100
2. Faragó olajtempera 100×50
3. Barna ősz —"— 60×80

Délalföldi Tárlat 1969. V.

Fogás László

Szerepel az „Amatőr-festők 1969" c. tárlaton a Kőbányai Pataki István Művelődési Házban

Magyar Hírlap 1969 XII. 13

MDK

Foky Ottó, bábtervező

Bábjai szerepelnek (és élő emberek) az Ír és az egér c. színes filmjében.

— A jegesmedves megdermedve 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 1.

FODOR JÓZSEF

SZEREPEL A XVII. VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLATON.

SZABÓ ENDRE: MÉLYÜLŐ PÁRBESZÉD.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP, 1970. OKT. 23.

Fodor József

Említve

Rácz Lajos: Az újélet sodrában

Csongrád megyei Hírlap, 1970. sep. 1.

FODOR JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ. AZ ALFÖLDI FESTŐK ZENTÁN MEGNYÍLT KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓ ÜNNEPSÉGÉN RÉSZTVETT.

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP, 1970. OKT. 20.

Fodor József

Kovács i. műve (eml.)

szerepel a XVII. Vásárhelyi Őszi Táslatok

Horváth György: Vásárhelyi Táslatok

Magyar Nemzet 1970 X. 25 12 old.

Fodor József, képrőművész

- hódmezővásárhelyi. A mártélyi III. Országos Ifjúsági Képrőművész Tábor szakmai vezetője.

Reigl Endre: Fiatal művészek Mártélyon Magyar Ifjúság, 1968. VIII. 9. 9. l.

Fodor József. [festő]

Megemlítve.

Kacsó Katalin: Hézső Ferenc 593-595.

XXIV/6.

Tiszatáj, Szeged. 1970. június

Fodor József, festő

Megemlítve.

Akácz ~~[illegible]~~ László: A VI. Délalföldi Tárlat

794-796.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augusztus

XXIV/8.

Fodor József

Fodor József **Hótakaró**

Dél-Magyarország
1970 VIII 9

s jól érzik

fiú egyéb-
iparművé-
anulója, és
ád megyei
neghívására
rozsmára.
2-én, szer-
rozás prog-
„skiccelés",

Muzsikáló udvar

A szegedi fesztivál történetében először kerül sor udvari hangversenyre. Kedden este 8 órai kezdettel a szegedi szimfónikusok kamarazenekara Muzsikáló udvar címmel Vaszy Viktor vezényletével a városi tanács székházának udvarán hangversenyt ad. Műsoron J. S. Bach Szimfónia két zenekarra, Mozart A-dúr hegedűversenye, Mozart Kis éji zenéje és Haydn Búcsú szimfóniája szerepel. Közreműködik Ruha István, a Szegeden is népszerű romániai hegedűművész.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 5

TISZATÁJ
Szeged

1971

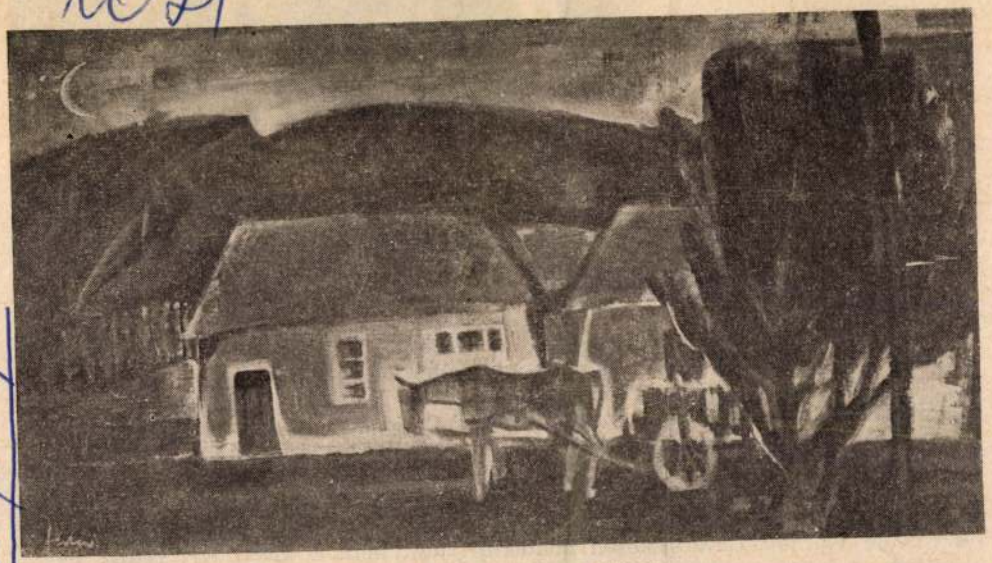

FODOR JÓZSEF: NÉMA HÁZAK

Fodor József

Azt mondja magáról, hogy a vásárhe[illegible] nemzedékei közül a másodikhoz tartozik.

E kijelentése — „önminősítése" — egyrészt az iskolához, helyhez kötődés biztos tudatáról vall, másrészt pedig az önismeret magas fokát bizonyítja.

Vissza- és előretekintéshez, a pályakép illendő felrajzolásához ennél többre aligha van szükség.

— Először is ez a vásárhelyiség... A városhoz való kapcsolódását miképpen értelmezi? Miképpen értelmezi; s akár így: hányszorosnak érzi?

— Születésem, családom, első próbálkozásaim sok tétovázása, majd későbbi éveim már sikeresebbnek tűnő s mondható munkálkodása — minden ideköt. Itt jártam iskolába, s szereztem érettségi bizonyítványt még 1954-ben; itt kaptam rajztanári állást, s mutatkoztam be immár céhbeli festőként még 1958-ban; s itt rendeztem meg első önálló tárlatomat is 1964-ben, amely előtt és után mind a Szegedi nyári, mind a Vásárhelyi őszi, mind pedig a békéscsabai Alföld-tárlatok rendszeres résztvevője voltam. Természetesen mindenütt úgy, mint a vásárhelyi iskola egyik festőtagja, a jelen való nemzedékek másodikának egyik képviselője.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1021 Fodor József

Képzőművészeti tábor Dorozsma-Sziksóstón

Az útmenti nyárfák szürke kérgén, a telefonoszlopok kátrányos derekán turistautjelzések módjára ismétlődnek az útmutató cédulák: *Ifjúsági Képzőművészeti Tábor.* Kiskundorozsmától a dorozsmai Sziksóstóig vezetnek a jelzések. Soruk ott ér véget, ahol a lucfenyők között már feltűnnek a vidám kék és cseresznyepiros sátrak.

A KISZ KB és a KISZ Csongrád megyei bizottságának rendezésében szemreváló, barátságos otthont varázsoltak ide az *V. országos ifjúsági képzőművészeti tábor* lakóinak. Hatvan magyar és öt jugoszláviai fiatal vett részt a tábornyitáson, s marad együtt augusztus 12-ig. Együtt dolgoznak, rajzolnak, vitáznak a portréfestés, a tájrajzolás mesterfogásairól és sok minden egyébről.

— Szép és változatos táj ez — mondja *Fodor József* hódmezővásárhelyi festőművész, aki fél évtized óta minden nyáron részt vesz a tábor munkájában, korrigálja a fiatalok munkáit. — Hanem azért mégis nagyon sajnáljuk, hogy a Tisza áradása miatt kiszorultunk a tábor igazi, régi otthonából, a *mártélyi művésztelepről.* Azok a hasadt, törött ágú fűzfák, a nádasok, zsombékok! Kimeríthetetlen a témavilág, a Tisza partja.

No, azért Sziksóstó fenyvese és a közeli-távoli környék is bőven ad ceruzára- és ecsetrevalót. Tanúbizonyság rá a sátrak mellett fatáblákra kirajzszögezett gyors tárlat.

Ott tarkállanak az első vázlatok a jugoszláviai vendégek sátrai körül is. Mind az öten az *újvidéki iparművészeti középiskola* diákjai, s a belgrádi festőakadémián szeretnének továbbtanulni.

— De ha nem sikerül, az se baj — mondják bizakodóan. — Majd csak találunk munkát, mint dekoratőrök vagy formatervezők.

A magyar részvevők között félszeg újonc és „őslakó" egyaránt akad. *Kollár* György Esztergomból, *Dankó* Miklós Nyíregyházáról, *Imre* Zoltán Veszprémből csaknem minden évben lejön a nyári táborozásra, de jó néhányan akadnak, akik másodszor, harmadszor vesznek részt rajta.

— Igen sok a törzstagunk — közli *Sebe* János táborparancsnok-helyettes. — Egész évben leveleznek velünk, beszámolnak kisebb-nagyobb sikereikről, elküldik házi tárlataik gépelt katalógusát, eldicsekszenek, ha iskolájukban, üzemükben sikerül megszervezni egy-egy kiállítást.

S tulajdonképpen ezek az örömmel mondott és fogadott „dicsekvések" mutatják ezeknek a nyári képzőművészeti táboroknak igazi értelmét. Azt jelzik, hogy a művészi alkotótehetség érlelődése mellett a kultúraterjesztő, művészetszervező képesség is csiszolódik itt, a közös munka során. Nemcsak a vonalak ügyesebb kanyarítására, hanem a képekben, szobrokban élő szépség *továbbadására* is megtanítják itt a növendékeket a tanárok.

Igen gazdag a táborozás elméleti programja, amelynek keretében neves szakemberek, a többi között *Aradi* Nóra, *Németh* Lajos és *Vitányi* Iván tartanak előadásokat.

A dorozsmai táborozást egyébként — mint minden nyáron a mártélyi napokat — az idén is kiállítás zárja. Sziksóstó homokos, fenyőfás képe sok-sok rajzon, képen tűnik majd fel a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban. Ugyanott, ahol a nevezetes vásárhelyi őszi tárlatokat rendezik.

Akácz László

: direktívái

ll az összes erőt

25 éve teszik, s ez a harc a *szocializmus építése.* „A nagy hátvédnek — hangzik a tézis — az Északnak állandóan készen kell állnia a küzdelemre, s emellett arra is, hogy fejlessze a mezőgazdasági, az ipari termelést az élelmiszer- és fogyasztási cikkellátás problémájának jobb megoldása érdekében, de ugyanakkor megfelelő arányok szerint fejlesztenie kell a nehézipart is."

A VDK tiltakozása

(AFP) A Vietnami Demokratikus Köztársaság külügyminisztériumának szóvivője — jelenti az AFP a VNA-ra hivatkozva —, kedden hivatalosan tiltakozott amiatt, hogy az amerikai légierő és tüzérség *észak-vietnami falvakat* támadott. A szóvivő kijelentette, augusztus 1-én amerikai repülőgépek, köztük B—52-es légierődök bombázták *Huong Lap* falut. Ezzel egyidejűleg az amerikai tüzérség, valamint amerikai hadihajók lőtték Vinh Son és Cinh Thanh falvakat. A szóvivő hangsúlyozta, a VDK kormánya követeli, hogy az Egyesült Államok *haladéktalanul vessen véget* a vietnami szuverenitást sértő cselekedeteinek.

gazították...

Nixon elnöknek azt a kijelentését, amelylyel *kereken elutasította* egy dél-vietnami koalíciós kormány létrehozásának gondolatát. A CBS által idézet magas forrás szerint Nixon elnök, július 30-i tv-sajtóértekezletén, „egy bonyolultan megfogalmazott kérdésre válaszolva, *pontosan*

Indiai földfoglalók és „nemzetmentők"

(Sz. J.) Amikor a sorozatos aszályos esztendők és az azokat követő éhínségek által ösztökélve, *Indira Gandhi* asszony kormánya néhány évvel ezelőtt meghirdette a mezőgazdaság prioritását az indiai nemzetgazdaságon belül, *úgy tűnt, India megtalálta a gyógyírt* legfőbb bajára. A mezőgazdasági gépesítés és a korszerűbb technológia azt eredményezte, hogy az ország az élelmiszer-gazdálkodásban megindult az önellátás felé; az úgynevezett „zöld forradalom" szinte elengedhetetlen témája lett az indiai belső helyzet alakulásával foglalkozó elemzéseknek.

A gazdasági prosperitás azonban az indiai falvakban *nem jár együtt* politikai stabilitással. Az idei nyáron a világsajtóban egymást érik az indiai falvak nyugtalanságáról szóló hírek. Ady-versek hangulatát idézi az a kép, amelyet augusztusi első számában közöl az amerikai *Newsweek* kiegyenesített kaszák helyett *kihegyezett bambusznádakból rögtönzött kopjákkal, lándzsákkal csatába induló* nyugat-bengáli parasztokról.

Jellemző vonása a „zöld forradalom" hatására India mezőgazdaságában megindult kapitalista fejlődésnek, hogy *a földkérdés sokkal élesebbé vált,* mint eddig bármikor. A tehetősebb parasztok nemcsak gépeket vásárolnak, hanem elszegényedő társaik *földjét is* megkaparintják: a földbirtokosok *tízezrével űzik el a bérlőket,* hogy pénzzé tegyék kelendővá vált földjeik egy részét.

A *nyugat-bengáliai* Naxalbari környéke, amely 1967 elején véres paraszti zavargások központja volt, az idei nyárra országos méretűvé nőtt paraszti földfog-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP
1967 AUG 2

A KASTÉLY KÉPEI

A Szenttamási Állami Gazdaságban lévő régi kastélyban képzőművészeti kiállítás nyílt tegnap a hódmezővásárhelyi és a törökszentmiklósi művelődési ház gondozásában. — Fodor József vásárhelyi művész képeit mutatják be az érdeklődőknek.

A gazdag képanyagot augusztus 15—18-ig a törökszentmiklósi, 19—31-ig pedig a kunhegyesi művelődési otthonban állítják ki.

Ez a tárlat a megnyitója annak a sorozatnak, mely a hódmezővásárhelyi művészek alkotásait ismerteti meg a törökszentmiklósi járás és központjának lakóival. Szeptemberben például a vásárhelyiek képzőművészeti szakköre alkotásait láthatják a törökszentmiklósiak és a kenderesiek, októberben Erdős Péter műveiben gyönyörködhetnek Törökszentmiklóson és Tiszaroffon. Novemberben kerül sor Füstös Zoltán kiállítására Törökszentmiklóson, Kengyelen és Kenderesen.

Jövőre pedig — az ismételten megrendezésre kerülő kulturális napok idején — bemutatják Törökszentmiklóson a vásárhelyiek Zentán kiállított alkotásait. Ismeretes, hogy a vásárhelyi és a zentai művésztelep között régóta tárlat-csere van. Így igényes munkákban gyönyörködhetnek hosszabb időn át a törökszentmiklósiak, illetve az említett községek lakói.

Ízelítő a kiállítássorozatból

... János, Pásztrai László és Rakonczai László teljesítménye emelkedik ki. Perényi három, Nagy és Pásztrai kettő-kettő, Rakonczai egy egyéni versenyszámban lett bajnok.

mindkétszer m... János 200 vegye... dik. Fehér An... 1:13.5 harmadik.

☆

Vízilabda. Or... bajnokság: Bp. ... Dózsa 9:2.

A TITÁSZ-é a röpl... Zombori Kupa

Szombaton délután és vasárnap délelőtt az MTE sporttelepen rendezte meg a megyei röplabda szövetség a Zombori János emlékére kiírt hagyományos kupamérkőzést. Indult a Szolnoki TITÁSZ, a Szolnoki Dózsa, a Kecskeméti Légierő, Homok és a Szolnoki Vegyiművek.

A mérkőzések közpes színvonalon mozogtak, az első három helyezett keresztbe verte egymást, a TITÁSZ jobb játszmaarányával nyert. Meglepetés, hogy Homok legyőzte a K. Légierőt, a Középcsoport 3. helyezettjét. A TITÁSZ kupagyőztes csapatának tagjai: Takács I., Takács II., Pirók, Verderber, Urbán, Tóth J., csere: Zombori, Boros, Péter. Edző: Jáger István.

A kupa végeredménye: 1. Szo. TITÁSZ 7, 2. Szo. Dózsa 7, 3. K. Légierő 6, 4. Homok 6, 5. Szo. Vegyiművek 5 ponttal.

...an ...y- ...a ...á- ...en ...ör ...eg ...r- ...g-

...ban és a megyei II. osztályban szereplő csapatokra vonatkozik.

Po.

Mai műsor

Labdarúgás. Nyári Kupa: Sz. MTE—Kisterenyei Bányász, MTE sporttelep 17, Soós I. A Martfű Budapesten, a B. Spartacus ellen játszik.

...állalja a lakosság részére ...z alábbi munkák végzését:

...hegesztés.

...zolnok, Jászkürt u. 9.

Megbízható TAKARÍTÓNŐT felvesz a Tempó Ksz Család se itő szolgálata

Szolnok, Hubai F. u. 5.

VÁLLALAT raktárról 200 l-es

...agos

...lkalmas 185 l-es

...tartályokat

ÁLLAMI GAZDASÁGOK!
TERMELŐSZÖVETKEZETEK! FIGYELEM!

A Szolnok megyei TEMPÓ Általános Szolgáltató Ksz. Féregirtó részlege, gyakorlott szakemberekkel vállal: borsó és mindennemű gabona zsizsiktelenítését, illetve féregtelenítését. Megrendelhető: Szolnok, Jászkürt u. 9.

MPI

„Magyar Pamutipar Budapest IV Erkel u 30 felvesz

16 évet betöltött leányokat, gépen betanulókat dolgozónak. Felvétel azonnal".

Fodor József

szerepelt az I. debreceni nyári tárlaton.

Hajdú-Bihar megyei N. Ú., 1967. aug. 12.

MDK

Fodor József

Kazlak, repr.

Csongrád m.i képzőművészek tav.tárlata 1964.
Hmvhely-Szentes

MDK.

Fodor József

Interju

Jövő mérnöke 1967 juli.8.

Jövő március 1967 július 8.

Interjú

Tódor József

MDK.

MDK.

Fodor József

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1967 juni.2o.

MDK.

Fodor József

Kiállítási kritika

Délmagyarország 1967 június 20.

MDK

Fodor József

Fácán, o.

Kazlak, o.

Csongrád m.i képzőművészek tav.tárlata 1964.
Hmvhely-Szentes

MDK.

Fodor József

Kiállitási hir

Magyar Szó 1967 febr.17.

MDK.

Fodor József

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1967 febr.21.

Fodor József
1967 JUL 8.

1021

Beszélgetés Fodor Józseffel és Morlin Ákossal kiállításuk után

„Az általunk megismert világot alkotóelemeire bontjuk, és ezekkel az elemekkel újjáépítjük a világot".

„Megragadni az anyag legbensőbb lényegét, az ember örök vágya. Ezeken a képeken egy kicsit sikerült, úgy érzem." *(Szőcy István)* „Nonobjektív, dekadens művészet." *(Farkas Péter)* „Őszintén gratulálok, nagy örömet okozott ez a kiállítás." *(Masznyik Iván)* „... kár, hogy a képeknek nincs konkrét mondanivalójuk." *(Tóth Sándor)* „... milyen tehetségek rejlenek nálunk! Jó lenne okosan gazdálkodni ezekkel a tehetségekkel." *(Major Máté)*

— Ezek a vendégkönyv legszélsőségesebb beírásai közé tartoznak. Feltűnő azonban, hogy a néhány negatív vélemény sem a művészek tudását, hanem gondolkozásmódját bírálják.

Ez mivel magyarázható?

— A dolog lényege abban rejlik, hogy a művészet általában nem arról beszél, milyen a valóság, hanem annál sokkal többet mond, a valóság lényegét akarja megragadni. A művész világa és a valóság között kapcsolat áll fenn, de ez nem hasonlósági kapcsolat. Vallomás a világról a művészet külön nyelvén, amelyet a művészet saját törvényei határoznak meg.

Minthogy e figuratív művészet valamiképp mégiscsak ábrázolja a valóságot, az emberek kezdték azt hinni, látogatóink egy része is, hogy épp ez a célja, kezdték a művészetben a valóság képét, a hűséget, a hasonlóságot és az utánzást keresni. Véleményünk szerint a mai művészet lázad az ilyen felfogás ellen, és lényegi jogait követeli vissza.

— A ti képeitekben hogyan jelentkezik a művészet említett eredeti felfogásának keresése?

— Képeinkben alkotott világ és a valóság között új kapcsolatot hoztunk létre, ez a kapcsolat elsősorban megismerő feladatot, és nem az említett, inkább elvetett hasonlósági kapcsolatot szolgálja. A valóság maga a természet, a felismerés pedig ennek a valóságnak a korábbinál sokkal gazdagabban és szélesebb skálája, egy új természetlátás szolgálata.

Minden művésznél másképpen jelentkezik a megismert világ, mint alapmodell. „Mi az általunk megismert világot elemeire bontjuk és újra felépítjük a világot." A megismert elemek a természet elemei (kagylók, csigák, kör csillag), a felépített új világ pedig ezeknek az egymás mellé rakosgatásából következik.

Fodor: Részlet a Napünnepből

— Ezt a kiállításon is olvashattuk.

— Igen. Nagyon fontosnak tartottuk, hogy konkrétan megfogalmazva és olvashassa a kissé meghökkent látogató.

— Az ismert „valóság lényege" hogyan szerepel az általatok létrehozott új világban?

Fodor: — Elsősorban a folyamatok ábrázolása érdekel. (Pl. energia.) Három képem is foglalkozik vele. (Sugárzás, Napünnep, Az energia betölti a világot.) Ezekben a lényeg az, hogy egy pontból kiinduló energia a kürülötte levő teret hogyan tölti meg. A sugárzás különböző megnyilvánulási formái (pl. hő, hang, organikus sugárzás, robbanás) úgy is bemutatható, hogy a sugárzást megtestesítő tárgyat ábrázolom. Így azonban az energia a világ egy kiragadott és esetleges részének járulékává válik. A mikroszkópikus elemekkel az új dimenzióban (talán ezt mondhatjuk az új világ helyett) a folyamatok lényegei önmagukban, elsődlegesen ábrázolhatók.

Morlin: — A mikroszkópokkal felbontott világ mellett az emberi léptékű valóság is elemekből felépített. Képeimben ezt a kettős léptéket kerestem. (Kristályfények, Belső strukturák.) Festményeim egy részében az inkább már statikussá vált természet érződik. (Víz alatt, Jégbarlang.) Elemeim: kagylók, csigák, gyökerek. (Vonalritmus)

— A már említett kiállítási szövegek egyik mondata vitatott, a képzőművészeti tett elsődlegességét említette.

— Igen, így írtuk: — Számunkra a képzőművészeti tett a legfontosabb, mielőtt eldönthetnénk, hogy mit fessünk, már azon gondolkodunk, hogy fessük meg". Ez állásfoglalásnak is tekinthető. Vagyis: nem mondani akarunk valamit, hanem tenni (rajzolni, festeni). És ennek a tettnek a következmény az, hogy mondunk is valamit.

— Hogyan kapcsoljátok össze egyetemi tanulmányaitokat és a képzőművészetet?

Építészek, mérnökök vagyunk, saját szakmánk nincs ellentétben a társművészettel, sőt elősegíti és szolgálja, amiként ezt szolgálta a már korábbi együttműködésünk, a zene és az irodalom terén is. Major Máté professzor a kiállítás megnyitóján külön kiemelte, a vitruviusi gondolatot, amely szerint az építésznek a művészet és a tudomány szinte minden ágában jártasnak kell lennie, ha nem is a legteljesebb ismeretekkel, legmagasabb szinten. Csak ez szolgálja a sokat emlegetett szintézis kialakulását, mely gondolat korunk minden gondolatánál erősebb, egyetemünkön pedig már hagyománya van.

— Talán még a kiállításról: május 15-én nyitotta meg *Major Máté* professzor *Morelli Lotti* közreműködésével a Várban. „A kiállítás elrendezéséről: igen nagy akaraterőnek kellett lenni, hogy egyedül rendezzék, és készítsék elő a kiállítást. Jó a képek elhelyezési aránya, nincs túl sok mű, a levegősség határozottan kellemes (és ízléses)" ollózás, a vendégkönyvből.

Farkas István

szetes vonalát követi, az építkezés, a lakások elhelyezése „szórt jellegű", hogy a régebben épp ilyen jelleggel épült házacskákkal harmonizáljon.

Lássuk most a szerkezeti megoldást.

— Az acéllábakon álló, alumínium gerendarácsos tartó födém szerkezeti egységet 7x1,2/7x1,2 m-es modulnak választottam. Ez az egység egyik hossztengely irányában mindkét oldalon növelhető 2x1,2/2x1,2-del. Az alapegység nemcsak önmagában mobil, hanem egymás fölé is sorolható. Például egy egyszemélyes garzonlakás az alapegység egy részének beépítésével nyerhető (4x1,2/7x1,2), egy hatszemélyes lakás viszont két alapegység egymás mellé tételével alakítható ki.

Az acéllábon álló házak

akótelepe

Ha egymás fölé sorolom, a lakás kétszintes, vagy akár háromszintes is lehet. Az alaprajzi kialakításnál egy Közép-Európában honos, központi tűzhelyes lakástípus modern megfogalmazására törekedtem.

— Mit jelent az, hogy „központi tűzhelyes"?

— Hogy is magyarázzam meg... A lakás „nappalija" többféle funkciót elégít ki ennél a típusnál: főzés, étkezés,

ba akarná fogni az egész tervet, hogy a magyarázó szavak mellé bizonyítékul felmutassa, máskor lágy sirálylebegéssel szállnak a makett-táj fölött.

Kezei talán nem szép kezek. Jó, építészkezek.

a gyalogosok részére. Ezzel az útmegoldással igen jó lesz a település kapcsolata a vízhez, s ugyanakkor az erdők, szőlők felé is.

A leágazás súlypontjában helyezkedik el a kétszintes

A harmadik emeleten

Iszonyú hőség van.

A táblánál talpig ünnepi sötétben egy huszonhat esztendős fiatalember, aki az építőmérnöki kar vízépítő szakán szeretne mérnökké válni, levelezőként.

A K III. 20-ban vagyunk. Mindenki olyan, mint a főtt rák. Hallatlan önuralomra és összefogottságra van szüksége most bizottságnak és vizsgázónak egyaránt. A táblán gyűlnek a képletek, még egy kérdés, még egy kérdés... aztán egy kis beszélgetés, amelyből kiderül, hogy a fiatalember nős, felesége V. éves a vízépítő szakon, ő maga fúrócsoport-vezető a KGM tervezőirodájának talajmechanikai osztályán... és nagyon szeretne mérnök lenni.

— Mindig ilyen izgatott?

A verejték lecsordul az orrtőből az arc forró medrébe.

— Nem. Ellenkezőleg. Általában túlságosan is nyugodt vagyok. De most...

Most. Most. Most minden felvételiző izgatott. Hiszen nem kis dologról van szó. És hogy volt-e értelme megjelenni a bizottság előtt, az csak körülbelül két hét múlva derül ki, amikor megkapják az értesítést.

★

A következő delikvens estire jelentkezett, szerkezetépítő szakra. Huszonnégy éves. Érettségi után az ÉTI-ben helyezkedett el, s innen vették fel az építőmérnöki kar nappali tagozatára.

— Miért maradt ki?

Homlokához nyúl, mintha emlékek árnyékát törölné le.

— Családi okokból. Úgy alakult, hogy el kellett költöznöm hazulról. Nem tudtam eleget tenni a látogatási és vizsgakötelezettségeknek... Kimaradásom évében, 1964-ben tényleges katonai szolgálatra hívtak be, aztán leszerelés után az Építésügyi Minisztérium Minőségvizsgáló Intézetében helyezkedtem el.

— És úgy gondolja, hogy ha most sikerül a felvétel, eleget tudna tenni a követelményeknek?

— Igen. Önálló vagyok. Keresek. Rendeződtek a dolgaim.

★

Benézünk egy másik „küzdőhöz". Szőke, vékony bőrű fiú, a nagyon fehér fajtából. Szemgödre vörös, mint a siróké. De ezt csak a hőség és az izgalom teszi. Ír, töröl, ír, rajzol, töröl, az ellipszis kicsit csáléra sikerül, elnézést kér, a bizottság tagjai mosolyognak, nem ez a lényeg, hanem az, hogy érti és tudja a kérdést. Nem tudni, mi lesz a vizsgázó sorsa, most mindenesetre gyakran hallom ezt a szót: jó..., jó..., tovább... jó..., rendben van...

A KISZ képviselőjével folytatott beszélgetés a záró aktus. Ennek során megtudjuk, hogy a gimnáziumban különböző diákcsínyek miatt nem volt valami jó viszonyban az osztályfőnökével, hogy szeret gitározni, de nem rajong a beat-zenéért, s hogy kulturális munkát végezne legszívesebben a KISZ-ben.

Ha nem találkozunk vele ősszel a közlekedésépítő szakon, akkor biztosra vehetjük, hogy kiskatona lett valamelyik alakulatnál.

játékkaszinóig, ... nyugalmas otthonig minden van, kicsiben, de mégis úgy, hogy az igényeket lehetőleg maximálisan kielégítse.

Aztán belépünk a házak közé, s be az otthonokba.

— A házak teraszos megoldásúak. Egy tömegük az útból nyúlik ki, csápszerűen. Vagy képzelje el úgy, mint a széttárt ujjakat. Az épületek másik tömegét egy V-alakban összefogott teraszház-vonulat képezi. Egy-egy „csápban" 20

Prága után még találkozunk.

Bíró Teréz

NAPIMÁDÓ

(Urbán T. felvétele)

MDK

Fodor József

Utcarészlet, o.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Muz.

Müvészeti Lexikon

berplan, 1805. okt. 23. -- Linz, 1868.
tő és festő. Mint festő autodidakta.
bször állitott ki Bécsben. Hangulatos
t Ny-Mo.-on festett.

olyóirat, 1917-ben T. van Doesburg a-
s a körülötte kialakult müvészi cso-

Fodor József

"Veszprémi részlet"

-dj-: A megyei képzőművészeti kiállításról.
CSOLNOKMEGYEI NÉPLAP. 1962. máj. 13.

MDK

Fodor József kárpitos

Gaul K: Butoriparunk és a diszitő iparok az ezr.
o.kiállon. MMÉÉKözl. 1897.6.füzet. 263-276 l.
képek

mdk.

Fodor József /a föisk-át most végző festőm./

munkája a Tárlatou

Dömötör János. A X. Vasárfelyi Őszi Tárlat
Tiszatáj 1963, 11. sz.

V. L.

Fodor JÓzsef

Mdk

"Tanyaudvar"

szerepelt a Szeged városi és Csongrád megyei rajztanárok kiállitásán

Juhász Antal: Kiállitások.
Pedagógusok Lapja. 1962. nov. 20.

MEK

Fodor József
vásárhelyi rajztanár
szerepelt az ápr. 7-én megnyílt kiállításon.

"Bakonyi táj"
""Veszprémi részlet"

Kovacecs Ilona: A VI. Alföldi Képzőművészeti Kiállítás Békéscsabán.
Békésmegyei Népujság 1963. ápr. 21.

Fodor József
festő

M.D.K.

A vásárhelyi kárhatom
részt vett.

Szová és Gyula: Érzelem és állítás.
Művészet, 1966. február – 22 kap

Fodor József

Műveiből kiállítva a XI. Vásárhelyi Őszi Tárlaton.

említve.

...ratáj, 1964 12. sz. 4. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fodor József

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP
1/1964 JAN. 5.

1021

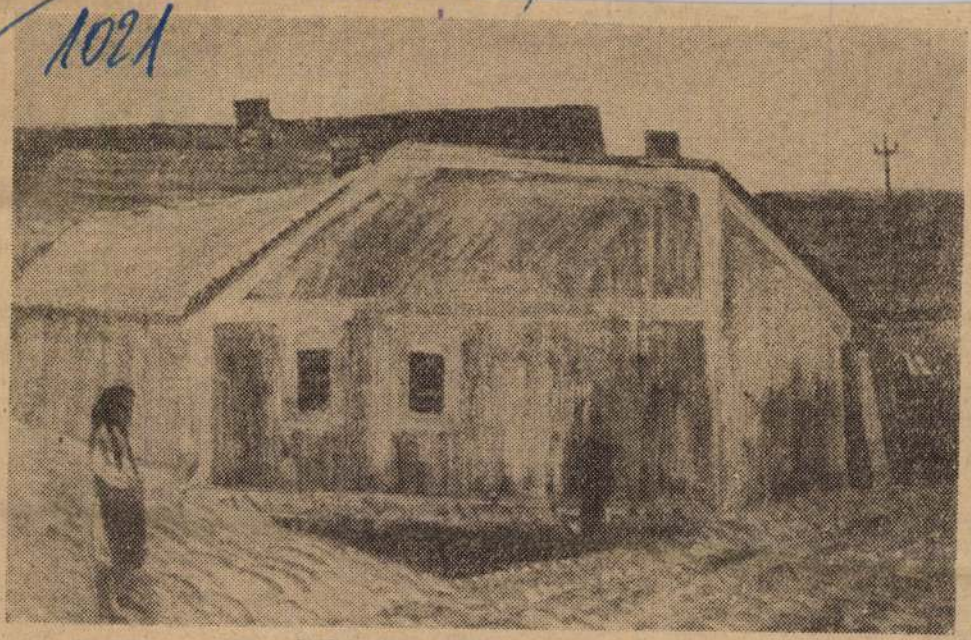

A X. VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLAT ANYAGÁBÓL
FODOR JÓZSEF: UTCARÉSZLET

A General Motors Társaság chicagói tudományos kutató laboratóriumában az elektronikus berendezés gyakran meghibásodott munka közben. Megállapították, hogy ez mindig akkor következik be, amikor a berendezés mellett elhalad a titkárnő. A következtetés önmagától adódott: a robotgép szerelmes lett. Végül is sokkal prózaibb okot fedeztek fel: a titkárnő olyan parfümöt használt, amely zavart okozott a fotocelemek érzékenységében.

:" a Jupitert

USA-ban van, a másik nemrég épült fel az angliai Sussex grófságban. A tudósok az obszervatóriumok »ikertevékenységével« remélik felfedezni a Jupiterről kiinduló rádióelektromos sugárzások titkát. Ezek a kitörések olyan hevesek, mint nálunk a nagy viharok elektromos kisülései. (MTI)

siketek és nagy
vetsége vásárhe
kérelmének mie
lását, részükre
klubterem biztos
az öregek napk
nak létrehozásá
dig a siketek é
lók vásárhelyi
klubhelyiségének biztosítására megteszik az előzetes felméréseket.

Részletesen foglalkozott az ülés ezután az idős tsz-tagok gondozásával, valamint a ktsz-ekben működő szociális bizottságok tevékenységével. Ezek a szociális bizottságok legtöbb helyen nem töltik be a feladatukat.

A tsz-ek szociális és kulturális alapjainak a felhasználása sok kifogásolnivalót hagy maga után.

A jövőben az eddiginél sokkal nagyobb gondot fordítanak az idős tsz-tagokra, szervezettebben kívánják megoldani a róluk való gondoskodást.

Az ülés ezután elfogadta a III. napirendi pontban tárgyalt azon határozati javas-

az I—IV. kerületi pártházban 18, Benkő Júlia az Árpád u. 5. szám alatt 18 órakor;

január 8-án, szerdán Sajti Imre a Petőfi utcai iskolában 18, Paksi Sándorné az Észak utcai óvodában 18, Körmendi Lajosné a Pál u. 87. szám alatt 18, Gőgh Vincze a Hajnal utcai iskolában 18, Óláh Mihály a Béke u. 16 szám alatt 18, Kiss Sándorné a Rákóczi utcai iskolában 18, Agárdi Antalné a Kisfaludi u. 92. szám alatt 18, Németh Lajosné a Tolbuhin utcai iskolában 18, Lévai Sándor a Bajcsy-Zsilinszky utca 51. szám alatt 16, Hőss Jánosné a Nádor utcai iskolában 17, Bánfi Dezsőné a Nádor utcai iskolában 18, Szénási Imre a Rózsa Ferenc utcai iskolában

MDK

Fodor József

Kiállitási kritika

Hajdubiharmegyei Népujság 1968 juni.4.

MDK

Fodor József

Kiállitási kritika

Magyar Hirlap 1968 ~~jxmx~~. máj.31.

M.D.K.

Fodor József, festő

nevét a más vidékről „átszármazó" vásárhelyi művészek körök emliti, és zsánerképeire, munkaábrázoláseira utal:

Sz.Kürti Katalin: Vásárhelyi tárlat 1968 - Debrecenben

ALFÖLD, Debrecen, 1968. XIX.évf. 7. sz. 67. old.

MDK

Fodor József

Nagymama konyhája, o.

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

MDK

Fodor József

A fütő, o.temp.

Dolgozó emberek között képsőn. kiáll.
Ernst Múz. 1968. jan.

Fodor József

Tél c. műve (ecl.)
szerepel a Tx. Alföldi Tárlatom
gyulán

Gádorosi Vass István: Tx. Alföldi
Tárlat

Tiszatáj 1966 VI. n. 458 old.

Fodor József

„Őrök" és „Tél" c. műve (csak)

Szerepel a II. Délalföldi Tárlaton.

Dömötör János: II. Délalföldi tárlat

Tiszatáj, 1965. VII. évf. 553. l.

MDK

Fodor József

o.temp.:

Szőlőhegy

Hordók

Farakás

14. vásárhelyi őszi tárlat Tornyai János Muz.
1967.okt.

Fodor József (Hódmező vásárhely)

Téli hárat, olajtemp. 45,5 x 60
Menelés, " 60 x 80
Tél " 80 x 100
(Reprodukálva)

Alföldi Tárlat Gyula 1966
Kut. ber. Csoór István 1966

Todor József festő

Hódmezővásárhelyen miletett, mai ott él. Kiállítása nyílt Pécsett.

Tiszatáj 1966 XI-n. 968 old

M.D.K.

Fodor József

"Ornamens motivumokból alakitott, szinte himzett felületei...játéknak tünnek, egyelőre még nincsen igényesebb kompoziciójuk"-irja Pernecz ky Géza: "Klubkiállitások" c. beszámolójában a Hess András téri kollégium nagytermében rendezett kiállitáson szereplő müvéről.

-

Élet és Irodalom, Bp. 1969. május lo .
XIII. évf. 19. sz. 9. lap

Fodor József

kiállított a XV. őri tárlaton

Szabó Endre: Igazret reménysége
Tiszatáj, Szeged 1968. XII. 1112.

Vásárhelyi tárlat 1968 - Debrecenben

Hódmezővásárhely semmiben sem különbözik a szép magyar városoktól. Tiszta, kulturált, közepes forgalmú, jó levegőjű, széles utcájú alföldi helység. Mégis, – valami varázslat folytán – légköre a képzőművészetek számára kedvező. Ez a varázslat az emberek érdeklődése és művészet szeretete, mégpedig olyan aktív szeretet, amely otthont teremtett – szinte a semmiből – a képzőművészet múzsájának. Vásárhelyen nem történhetne meg olyan eset, mint Debrecenben, ahol a Tavaszi Tárlatra meghívott 40 minisztériumi vállalatvezető közül csak 3 jelent meg. Pedig Vásárhelyen sincs több pénz, nagyobb anyagi erő az üzemek és vállalatok, kulturális intézmények kezében, de az aktivitás, szüntelen érdeklődés, az összefogás hatalmas lehetőségeket tárt fel. A megbecsült, jó műtermekben dolgozó művészek hálásan viszonozták a város mecénáskodását, a vásárhelyi művésztelep évről-évre jelentősen bővül, főleg fiatalokkal. A „bennszülötteken" kívül ugyanis az „átszármazó", más vidékről ideköltözők (pl. Fodor József, Hézső Ferenc, Fejér Csaba stb.) és a rendszeresen „lejárók" (pl. Szabó Iván, Kurucz D. István, Somos Miklós, Szurcsik János stb.) csoportját különböztetjük meg a művésztelepen.

A Debrecenben kiállított kollekció (Déri Múzeum 1968. május 18–június 6-ig) a *Vásárhelyen élők*, a letelepedettek anyaga. Igaz, hiányoznak olyan színek a kiállításról, mint Kurucz D. képei, vagy Szabó Iván szobrászati alkotásai, de a művészetkedvelő debreceniek együtt láthatják az egész művésztelep oeuvre-jét a XI. Országos Képzőművészeti Kiállításon, igen előkelő helyen, nagy számban.

Az itt kiállított 40 mű jórésze festmény. A plasztikát *Fekete János* „Bölény"-e, *Samu Katalin* karakteres „Napimádó" szobra, „Solymász fiú" vörösréz domborítása, az iparművészetet *Fekete* vörösréz Rákostál-ja és *Végvári Gyula* „Páva" kerámiája képviseli.

A festmények, grafikák a realitás bűvöletében készültek, bátran hirdetvén, hogy alkotóik ragaszkodnak a táj és ethnikum érzékeltetéséhez, szűkebb környezetük hű ábrázolásához. Ezt egyesek, – főleg az idősebbek – narratíve értelmezik, a vásárhelyi határt, az ott dolgozó embereket, a városiasodó Hódmezővásárhely életének falusi mozzanatait irodalmiasan, naplószerűen ábrázolják. (Almási Gyula, Lelkes István, Csikós Miklós és a fiatal Fodor József zsánerképeire, munkaábrázolásaira gondolunk.) Mások – a fiatalok – a lényegi ábrázolás felé törekednek, egyfajta stilizáltságot valósítanak meg képeiken. Így olyan fokozatokról beszélhetünk, melyek egyik pólusát a *Hézső Ferenc* által képviselt modorosnak ható száraz dekorativitás, másikat a *Németh József*-i szűkszavú lirizmus, a köztük levőt pedig számtalan árnyalat jelenti. Életérzésben, hangulatban harmónia, egyfajta derű jellemzi a képeket. Ez *Németh Józsefnél* bartóki tisztasággal („Két tehén"), *Fülöp Erzsébetnél* panteisztikus szépséggel, *Szalaynál* jóindulatú groteszkséggel („Esküvői kép") színeződik.

Nem véletlenül emlegetjük Bartók példáját, hiszen Vásárhely művészetét is a „Csak tiszta forrásból!" jelszava jellemzi. (Pár éve Szalay meg is festette a „Cantata Profana"-t). A múlt alkotó továbbfejlesztése, a népművészet és a „nagy alföldiek" (Koszta, Tornyai) hatásának modern átértékelése adja a művésztelep erősségét, korszerűségét. Ez a festészet akkor is modern, ha látszólag megreked a földművelés bűvöleténél, az ipar által alig érintett táj és emberábrázolásnál. Ha a képeket elemekre szedjük, nyoma sincs a XX. századnak: nem látunk egyetlen autót, aratógépet, traktort, villanytelepet, – de annál több kaszást, vagy gereblyéző parasztot (Hézső: Kazalrakó, Lelkes István: Estefelé, Fülöp Erzsébet minden képe), ha egységben nézzük, félreérthetetlenül rajtuk van korunk kézjegye. Igaz, – századunkat inkább a repülőgépek, erőművek jellemzik, mint a vásárhelyiek képein látható szétszórt tanyavilág, a paraszti életforma jellemző tárgyai, – ez a feltárulkozó világ mégsem anakronisztikus, mert mai magyar valóságunknak élő része.

Önkéntelenül kínálkozik az alkalom, hogy Hódmezővásárhely és Debrecen művészeinek oeuvrejét összehasonlítsuk, arányokat állítsunk fel. A vásárhelyieknél a zsáner és munkakép dominál (Szalay, Hézső, Almási 3–3 képe, Fodor, Lelkes 1–1 képe stb.), a csendélet kevés (hallatlanul kulturáltan műveli a fiatal *Fejér Csaba*, néprajzi hitelességgel *Füstös Zoltán*). Nálunk fordított az arány. Menyhárt József két munkaábrázolásával, Józsa grafikáival szemben 15–20 csendélet állt a Tavaszi Tárlaton. Ez mutatja a debreceni festők tájjal, szűkebb környezetükkel való áttételesebb kapcsolatát, a nagyváros szigetelő voltát.

A cserekiállítás több tanulsággal szolgál a művészeknek, a mecénásoknak, a közönségnek egyaránt. A vásárhelyi példa a debreceni mecénásokat aktivitásra, a művészet megbecsülésének konkrét formáira szólítja. Nem a szűkebb körre gondolunk, hiszen a Városi és Megyei Tanács, az SZMT, a kulturális intézmények lehetőségükhöz mérten kellően vásárolnak, díjakkal, pályázatokkal támogatják a művészeket (az oly sokáig húzódó művésztelep kiépítése is megkezdődik). A tágabban értelmezett mecénás-kör (az üzemek, vállalatok vezetősége) aktivitását hiányoljuk, annál is inkább, mert dolgozóik, szocialista brigádjaik egyre inkább érdeklődnek a képzőművészet iránt (pl. üzemi tárlatok a MEDICOR-ban, BIOGAL-ban, szocialista brigádoknak tartott tárlatvezetések). Az üzemek, vállalatok igazgatóságainak anyagiakban is megnyilvánuló kezdeményezését várjuk, amely visszahat: hiszen, ha az élet közelebb megy a művészethez, a művészet s a művészek is közelebb kerülnek az élethez.

SZ. KÜRTI KATALIN

Bíró Lajos kiállítása

Bíró Lajos budapesti bemutatkozása, művészetének szakmai visszhangja megerősíti a kritikust a nemzeti hagyomány alkotó jelenlétéről kialakított nézeteiben.

A Váci utcai Csók Galéria termeiben egy fiatal festőt üdvözölhettünk, aki nem évei számát, de festő múltját tekintve fiatal. Tíz esztendeje dolgozik rendszeresen. Az elmúlt évek sikerei, vidéki kiállítások és díjak ugyan azt mutatták, hogy a késés pozitív tényezővé alakult át Bíró Lajos művészetében, az élettapasztalat nemcsak emberileg, de festőileg is megérlelte. S ha a képalkotás egyik fontos feltétele a szemlélődés, a valósághoz való viszony kitisztulása, a jelenségek tartalmi és képi értelmének felfedezése, akkor azt kell feltételeznünk, hogy a festőben régóta megformálódott dolgok elemi erejű kitörése történt meg az elmúlt két-három esztendőben. Az élményével adekvát kifejezés mesterségbeli akadályai eltűntek a képalkotás útjából. Mert hiába a nagyerejű érzelmi felfedezés, ha a megvalósítás a paraszti élet drámájából idillt varázsol, s az átélés megtörik, vagy éppen elméletté változik a fogyatékos forma miatt.

Bíró Lajos nem hiába ismeri alaposan a művészet történetét is, okosan közelít a hagyományainkhoz, inkább szellemét, semmint külsőséges vonásait plántálja át képeibe. Megkérdezhetné valaki, hogy a XX. század harmadik harmadában ezzel a fűtött atmoszférájú, drámai ecsetjárású előadásmóddal vagy a szegény emberek tanyákra koncentrált életével ki tudja-e fejezni a művész a modern világ nagy ellentmondásait? Meggyőződésem szerint igen. Az az ambíció feszíti, növeli meg a kifejezés dimenzióit, amely a téma és a művész között feszül, az emberi együttérzésnek és megrendülésnek ereje. S ez keríti hatalmába a nézőt is, amikor az alföldi tanyavilág hétköznapjaiba a festő kalauzolásával érkezik. S megérzi tán azokat a szociográfiai problémákat is, amelyeket tiszta festői eszközökkel, sűrítve kap. Éppen az előadásmód lendülete, az ismétlődő motívumok új meg új formai-indulati rátalálása mélyíti el, teszi felejthetetlenné a képben történő találkozást.

A festővé avatás szertartásán – amely a decentralizáltság ellenére is a fővárosi megméretést igényli –, Bíró Lajos művei a festői gondolkodás megtartó energiáit, a hagyomány megújulását, az alföldi festészet új hangszerelését, de jelentés- és kifejezésbeli változását is megmutatják.

Bíró Lajosnál az Alföld valóságának megismerése munkaprogrammá vált. Ez a megismerő tevékenység erőteljesen festői kiindulópontú. A kiválasztott részletben olyan meggyőző mélységekig jut el, amely az átlényegülést természetessé teszi. Megfestésre akkor kerül sor, ha ez a tudati-érzelmi kapcsolat erősáramú képi felvillanást, formai felismerést eredményez. Úgy tűnik, ez a heves felfedezés dagasztja, forgatja, mozgatja a képi elemeket. A kompozíció kialakítása közben a felesleges részletek lehullanak, s a jelentés kitisztul. A megmunkálás szenvedélyessége azt az illúziót kelti a nézőben, mintha előtte zajlana le az alkotói folyamat. A formák nem fagynak meg, hanem izzó lávafolyam megpihenéséhez hasonlóan fokozzák a belső mozgás erejét, a lendületes ecsetvonásokba sűrűsödött festőindulat a valóság egy darabját drámai tartalommá emeli. Ebben a szenvedélyes világképben a lényegre kell a művésznek szorítkoznia,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296; 188-307

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1968 DEC 1

1021

Fodor József

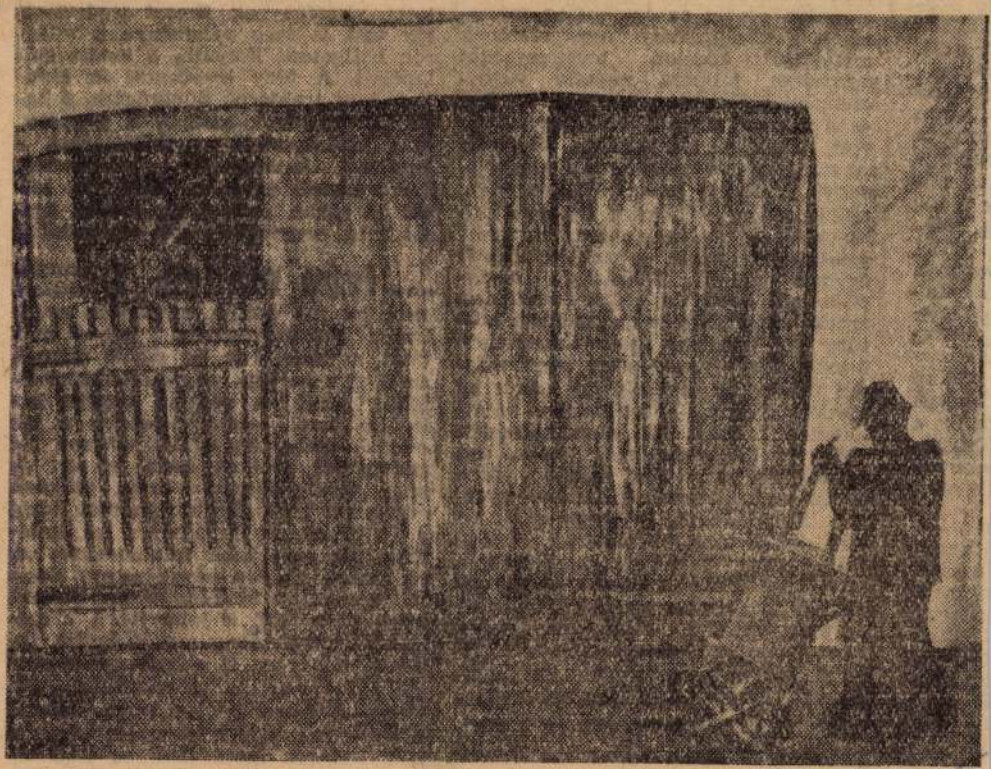

FODOR JÓZSEF: ISTÁLLÓ
(A XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából)

csak mint kivétel erősítette azt a szabályt, amely az értelmiség (akkoriban a középosztály egy részének mondták) közéleti tevékenységét summázta, jobbára negatív végkicsengéssel. Maradt tehát a tanári kar — a gimnáziumban. A harc nemes volt, de eléggé kilátástalan. Vívóinak sokszor hírnevet szerzett, de a végeredmény gyakran hamar illékonynak, csüggesztően csekélynek bizonyult. A folyosón — melynek járdáját nemzedékek koptatták — tablók lógnak egymás mellett. Tanulságos végigpillantani ezeken a pózba merevedett arcokon. Gazdáik a megszerzett kultúra egy bizonyos fokát ünneplendő ültek a fényképezőgép elé, ezért mindig tizennyolc évesek, így akár az időtlenség hamis optikájával is szemlélhetnénk őket, ha nem helyezték volna melléjük tanáraik képmásait is. Mintha kegyetlen időgépbe ülne a néző: sorsok peregnek előtte, gyorsan, kíméletlenül, sallangtalanul. Itt telt, derűs arc, öt méterrel odébb már ráncok, barázdák szabdalják, a következő ablak mellett pedig egy megtört öregember bámul maga elé az üveg mögött. Tanársors. Azért, mert nemcsak a mindenkire váró fizikai romlást, összeroppanást szemlélhetni benne. Egy, az átlagemberénél szigorúbb végeredményű életpálya tükre. Húsz, húszonöt, harminc év küzdelem visszahatásait látni itt. Konstatálni, hogy ha ez a küzdelem a kívülálló számára eseménytelennek, talán még nyugodtnak tűnt is, mind-

szerette
totta, v
Ha vol
ról, hal
lapokat
kon, ki
tárban
száz lé
legújabl

Észrevétlenül távozott. Ismerősei közül is sokan csak évek múlva tudták meg, hogy már régen eltemették.

... Iván mellett

az országút utcává szűkülve fut tovább, miután az emelkedőn felkapaszkodott. Innen már látni a főtér fáit és egyik oldalát, amelyet a hajdani nagyszálló szürkésfehér, barokkos beütésű tömbje zár le. De erről legelőnytelenebb a tér megközelítése. Az alföldi városok tágasságához szokott szem a sok és nagy térség látványa után szűknek érzi a két házkocka közötti rést. Rossz a légtéraránya, mondanák az építészek. Az érkezőnek mindenesetre az az érzése, hogy a házak agyon akarják nyomni, a keskeny járdán menet. Még észak felől is jobb jönni, a széles és nagyon forgalmas második főutcán, habár ez is eléggé szerencsétlenül fut bele az aszimmetrikus főtérbe. A folyó felől érkezőt fogadja a legszebb látvány. A széles utca fái közt haladva mind több és több tárul fel előtte a térből, amelyet utak szabdalnak át. Először a nagy platánfát látja meg, aztán a Kossuth-szobrot. De jobbról rögtön a majolikaépület is kibontakozik (rendeltetését

Fodor József

Havasi legelő 1. műve (eml.) szerepel az alábbi tárlaton

Dömötös János: A XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Csongrád megyei Hírlap 1968 X. 20.

Fodor József

Régi temető c. műve (em.l.)

szerepel az alábbi Tárlaton

Akácz László: A XV. Vásárhelyi Ősi Tárlat

Délmagyarország 1968 X. 8

Fodor József

Morlin Ákossal körös

Kiáhítása volt a Vásárhely-

Kollégiumban

Ritmar Oszkár: A Vásárhely-Kollégium

múlt évi kiáhításai.

Jövő Nárnöka 1968 X. 12

FODOR József /

1.	Fácán	olaj	40x50
2.	Karlak	olaj	45x60

Csongrád megyei képzőművészek tavaszi tárlata
Hódmezővásárhely - Szentes 1964. Kat.bev.: Csenke L.

Fodor József

Nagymama c. képe (eml.)
szerepel az alább. Tárlaton

Akácz László: A XIII. Vásárhelyi
Őszi Tárlatról

Tiszatáj 1968 XII-n. 1019 old.

Fodor József

Szerepel a XV. őri Tárlaton Vásárhelyen

Szabó Endre: Igazolt reménysegek

Tiszatáj 1968 XII. n. 1111 old.

MDK

Fodor József

Kiállitási hir

Tiszatáj 1968 julius p.685.

MDK

Fodor József

Kárpátaljai utjáról

Csongrádmegyei hirlap 1968 juli.28.

MDK

Fodor József

repr.:

Istálló

Délalföldi Tárlat 4. 1968. - Helyhely.

Szeged, Gyula, Szentes

MDK

Fodor József

Kutnál, olt.

Töltésen, o.

Hordók, olt.

Vásárhelyi Tárlat, 1968. II. Zenta.

ADK

Fodor József

Istálló, o.

Téli piac, o.

Vásárhelyi vázlatok, o.

Délalföldi Tárlat 4. 1968. - Hmvhely, Szeged, Gyula, Szentes

MDK

Fodor József

Délután, vegyltechn.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.

1968. aug.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1967 OKT 29.

Fodor József

10/21

Kass János illusztrációja Fodor József »Forduló« című verses-kötetéhez, mely a Szépirodalmi Könyvkiadónál jelenik meg

...ség...

moszkv...
föl-fölsí...

Sem...
Min...
Szá...
Tisza vizét íttam.

Szegedi jegenyék
Zúgása s a gyermek
Álmát gyújtogató
Vergődő szerelmek.

Vár az én múltam

Másutt is, nemzetköziségével összeférőn, hirdeti költeményében: *»Mert ott születtünk mi a Tisza partján« (Repülj, szavam).*

Életében a sors igaztalan volt hozzá. Voltak sikerei, de többet érdemelt volna. *Az olasz neorealizmus javarészt az ő tanításából táplálkozott* (ma is jobban ismerik, emlegetik, idézik művét az olasz filmművészek, mint a hazaiak).

Halála 5. évfordulóján, 1954-ben emléktáblát helyeztünk el a *Dugonics tér* 2. sz. ház falán, amelynek erkélyéről a kisdiák Dugonics szobrára merengett. *Használjuk föl Balázs Béla nemzetközi hírét-nevét,* és születésnapján, augusztus 4-én, a szegedi ünnepi hetek műsorának kiegészítő programjaként időről időre rendezzünk emlékezete jegyében valami megmozdulást: irodalmi estet, filmtudományi tanácskozást, de legalább koszorúzást márványtáblájánál.

S talán 1969-re — 85. születésnapjára vagy halála 20. évfordulójára — állhatna valahol Szegeden — a klinikák

van operabér-
el és két kis-
rütt, az Erkel
jem és én ze-
unk és a lá-
ben kapták el-
yüket, a kisebbik már ötesztendős korában. Persze, éppen mert gyermekekről van szó, a cél az, hogy minél több, számukra ismeretlen operával barátkozzanak meg. De hát ember tervez és a műsorszerkesztés végez!

A bérleti év elején befut a szép mélynyomásos prospektus. Példának okáért három Wagner-operát ígér. Mi pedig derűlátóan várjuk, hogy a három közül majd azt adják elő, amit tavaly nem láttunk. Tévedtünk. Mert ugyanaz következik, amit az előző évadban is előadtak — nyilván, hogy alaposabban megismerjük. Így hallottuk-láttuk két egymásután következő évben a »Bolygó hollandi«-t. És még sorolhatnám... Ugyanakkor több új bemutató és éveken át a bérletben nem szereplő opera kimaradt.

Türelmes emberek lévén nem változtattunk bérletet (évek óta a 3. csütörtöki bérlet tulajdonosai vagyunk), csak reménykedünk, hogy majd jobb lesz jövőre. Ezekután még néhány szót a most folyó színházi évadról. A múlt szezonban utolsó előtti (májusi) előadásunk Puccini: Trandotja volt, mi lehet ezek után az ez évi második (októberi) előadás? Ugye könnyű kitalálni

Fodor József

Vásárhelyen született, ma is ott él

Tóth Sándor: Vásárhely és a
kéjzőművészet

Tiszatáj 1967 I. n. 57 old.

Fodor József

Tél (repró)

Tanya "

Tiszatáj 1966 XI sz. 962 old

Fodor József

Tanya ömel „műve (eml.)

szerepel a III. Délalföldi

Tárlaton

Szabó Endre: Reménytvesztve-
reménykedve

Tiszatáj 1967 VII. n. 647 old.

Fodor József

Nagymama c. műve (eml.)

szerepel a XIII. Vásárhely Ősz. Táblatan

Akácz László: A XIII. Vásárhely Ősz. Táblat

Tiszatáj 1966 XII n. 1019 old.

MDK

Fodor József

Kiállitási hir

Hajdubiharmegyei Népujság 1968 máj.21

Fodor József

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 AUG 31

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

1021

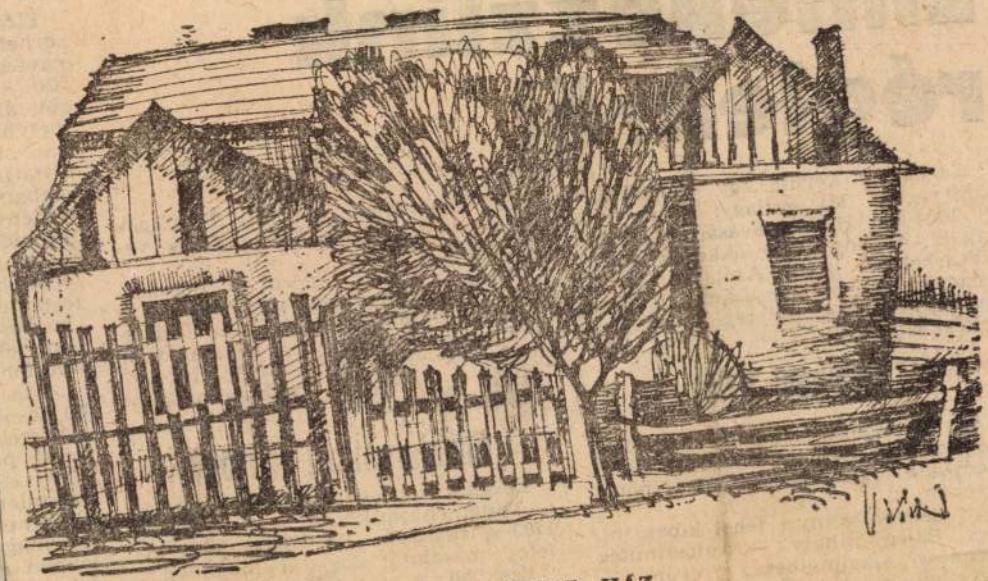

FODOR JÓZSEF: HÁZ

Emléke
régiekről

Kezünkbe került egy megsárgult könyvecske. Ifj. Szilágyi Gyula írta és 1904-ben Hódmezővásárhelyen adták ki. A könyv már akkor is a régi Vásárhelyről szólt. Azóta újabb 65 esztendő telt el. De számos történet ma is érdekes. A régies kifejezésekért elnézést.

Salamoni ítélet

Az Úr 1728-ik esztendejének Télutó havában ítélt Főbíró Szél János uram a Balog Mihály és társai pörös ügyében.

Az ítéletből annyit lehet kibetűzni, hogy Balog Mihály — valószínűleg disznótori alkalmatosság révén — nagy hejjehujját ütött a maga házánál. Valahogy aztán összegabalyodott

Urok Grátziájok, sem feje Váltságok — minden Grácia nélkül fejök vétettessék".

Hej' ha ezt a Főbírót a Becsületes Tanácsot feltámaszthatnók, s büntető hatalmok teljével beállíthatnók egy-egy színházi előadásra, a hol pl. a „Tekenős békával" finomítgatják a magyar közönség világtól elmaradt ízlését!

Elkódorgott az asszony

Levéltárunk egyik édekes régisége a Testámentom-könyv, mely 1730-tól 1795-ig összesen 357 végrendelet hiteles másolatát foglalja magában.

Ezekben a végrendeletekben nem egyszer jajdul fel egyúttal egy hosszú életen keresztül hurczolt bánat keserve. Meg-megnyílik a családi élet

Előadá
sérhető
egyszerű
tud —
ről álm
melyhez
fiát „tis
níttatja.
ságban
reménye
tördelőz
fokról-fo
fertőjébe
testamer
„bújdosó
nem jel
stáczióhó
„Van
bújdosób
a tisztes
mind pe
ségre is
hasztalar
ki is ne
na maga
jobban e
ért az é
lőtzőztete
len, szóf
rító s v
volt, nél

Fodor József
festő

M.D.K.

Részlet a táblaton.

Pogány Ö. Gábor: A Délalföldi Tájlat
Művészet, 1965. aug - 45 lap.

MK

Fodor József
szerepelt a tárlaton.

Dömötör János: A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Tiszatáj. 1963. 10.

Fodor József MKK

szerepelt a tárlaton.

"Utcarészlet"

Dér István: A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat.

Dél-Magyarország.
1963. okt 15 ?/a nap a sajtószolgálat
anyagán olvashatatlan
első szám l. második
talán 5 vagy 3. vagy 9./

Fodor József
szerepelt a II. Dél-Alföldi Találkozón.

Csongrádmegyei Hírlap 1966. máj. 15.
a II. Dél-Alföldi Találkozó Vásárhelyen. Szabó Endre

Fodor József

Csoportkiállításon szerepelt Hódmezővásárhelyen.

Csongrádmegyei Hírlap 1965. dec. 22.

MDK.

Fodor József

Riport

Csongrádmegyei Hirlap 1966 ápr.28.

MDK.

Fodor József

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1966 máj.14.

Fodor József festő

Mű nem emlitve

Ács József: Vásárhelyi
művészek tárlata Zentán

Magyar Szó 1966 fel. 27

MDK

Fodor József

szerepelt a tárlaton.

-s -n: Gondolatok a X.Vásárhelyi Őszi Tárlatról.

Csongrádmegyei Hirlap. 1963. okt. 27.

Fodor József

„Tanyaudvar" c. képével szerepel Sárospatakon, a hódmezővásárhelyi művészek kiállításán.

említve.

Napjaink, 1963 10. szám, 2. lap.

Fodor József

Fodor József tűnődéseinek, meditációinak fehér reflexeivel gazdagította a tájakat.

Domotör János: A vásárhelyi tájakról...
(Művészet, 1975. december – 14. lap.)

Fodor József

Fodor József képeit bemutatta Békéscsabán a Munkácsy Teremben. Fodor a „vásárhelyi iskola" tagja.

Tasnádi Attila: Fodor József képei.
Nyugat, 1978. november 5-3. lap.

Fodor József

Müveszi magatartását a vásár-
helyi tájakhoz és emberekhez fűző-
dő viszonya szabja meg. Ábrázolás
módja a természetelvüség.

Tasnádi Attila: Fodor József lépce.
Új Tükör, 1978. november 5 - 3. lap.

Fodor József

Fodor egyénisége a visszafojtott tónusú, szinte egységes szinczésben fejeződik ki. Festői világában nagy szerepet játszik a kétheri munka a mnőkön.

Tasnádi Attila: Fodor József képei.
Ly Tükör, 1978. november 5 - 3. lap.

Fodor József

„Télutáj" (vers)

Tasnádi Attila: Fodor József képei.

Új Tükör, 1978. november 5. 3 lap.

Fodor József, festő.

Szegeden megnyílt a XIII. dél-alföldi tárlat. Megnyitó beszédében külön köszönte a „törzsgárda" tagjait dr. Koncz János, – melyhez a művész is tartozik.

dr. Koncz János: Megnyitó beszéde a XIII. dél-alföldi tárlaton.
Csongrád Megyei Hírlap, 1978. máj. 28.

Fodor József, kst.

□ FODOR JÓZSEF festőművész kiállítása november 2-án délután 5 órakor nyílik Békéscsabán, a Munkácsy Mihály-teremben.

–: □ Fodor József 2.

Esti Hírlap, Bp. 1978. okt. 27.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 NOV 6

NÉPSZAVA

Fodor József

1021

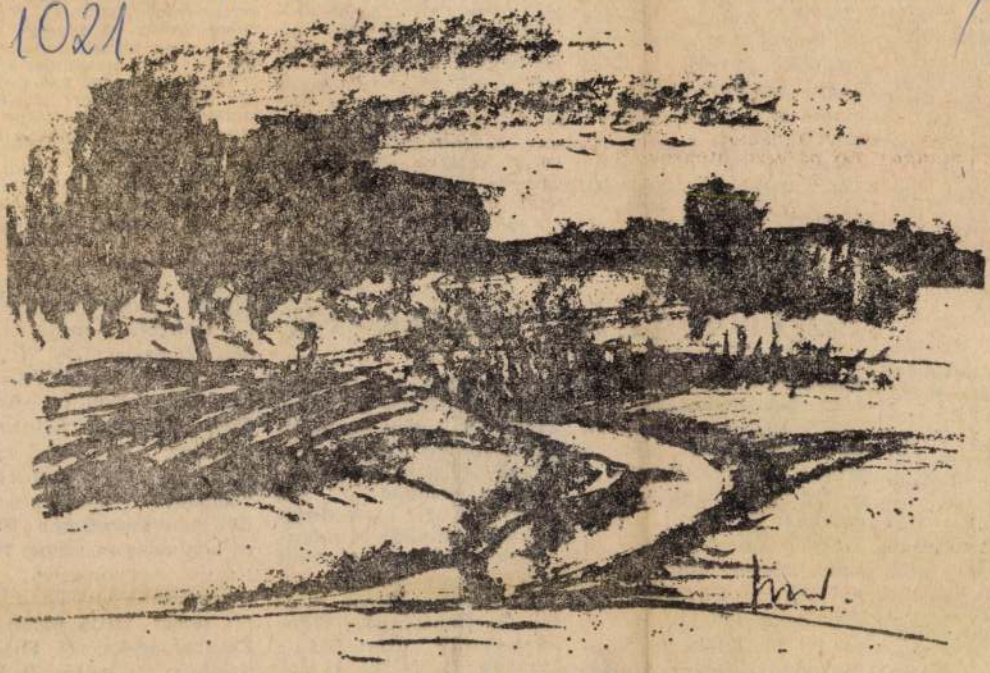

Fodor József: Erdőszéle

ippal 5, éj-
aki embe-
a bejelenté-
edik a cso-
sáról. Min-
azonnal, a
kra még a
ján kimen-

Művek, *Ta-*

erületben és

most is. Központunkban, a 174—084, vagy a 185—855 telefonszámon elérhető a mérnöki ügyelet is. Két hagy telephelyünkön, a budai és a pesti csőhálózati ügyeleten a 355—340, illetve a 140—477, 343—588 számokon jelezhetők az észlelt hibák.

Gelka, *Kommer Ede:*

8-ról 9-re virradó éjjel
tól 4 óráig a Varga Je
Nagytétény, végállom
zött a 43-as éjszakai
sok helyett: a novemb
9-re és a 9-ről 10-re
éjjel 1 órától 4 óráig
út—Árpád utca keres
se és a Marx tér vég
között az 55-ös éjsza
lamosok helyett: a no
8-ról 9-re és a 9-ré
virradó éjjel 1 órá
óráig a Határ úr—Na

FŐ

A hattyúk
Színház: (Ifj. b. IV. 1) Pikk Dá-a., 7) **Nem-** Mózes (fél (7) **Madách** á tett lo-él 3) Ma-8!) **Madách** nház: Egy, (fél 3) Ver-artuffe (7) **npad:** Bú-l 8) **Víg-**esztivál (fél l 8!) **Pesti** Macskajáték

SZÍNHÁZI MŰSOROK

előadóestje (7) **Bábszínház: Népköztársaság útja:** A titokzatos (de. 11, és du. 4) **Jókai tér:** A gyáva kistigris (de. fél 10 és fél 12) **Bp.-i Gyermekszínház:** Óz (fél 11) Tom Sawyer kalandjai (du. 3) **Főv. Nagycirkusz:** Mongol Állami Cirkusz vendégjátéka (de. 10, fél 4, és fél 8) **Játékszín:** Vándormóka (gyermekműsor (de. 11) Karsai Pantomim „RT" (fél 8).

(7) **Zsebszínház:** Ő meg Ő (fél 8) **Thália Színház:** Tóték (7) **Vidám Színpad:** Kölcsönlakás (fél 3) Segítség, válunk! (7) **Mikroszkóp Színpad:** Ki fog gólt lőni? (fél 9) **Radnóti Miklós Színpad:** Mindennapok titka (du. 4) Volt egyszer egy kabaré (8) **Várszínház:** Vörös zsoltár (7) **Bábszínház: Népköztársaság útja:** Gulliver (de. 11. és du. 4) **Jókai tér:** A két kicsi pingvin (de., fél 10 és fél 12) **Bp.-i Gyermekszínház:**

együttes vendégfellépése (7) **Nemzeti Színház:** A nép ellensége (Ifj. b. V. s. 1. ea., 7) **Madách Színház:** Pygmalion (7) **Madách Kamara Színház:** Utójáték — Vadászat (C/2. b., 7) **Reflektor Színpad:** Búcsúvacsora (fél 8) **Vígszínház:** Bűn és bűnhődés (a szept. 28-i jegyek érvényesek, 7) **Pesti Színház:** A gondnok (7) **József Attila Színház:** Zsákbamacska (7) **Thália Színház:** Hiawata (7) **Vidám Színpad:** Micsoda cirkusz! (7) **Mikroszkóp**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 NOV - 6
NÉPSZAVA
Fodor József

1021

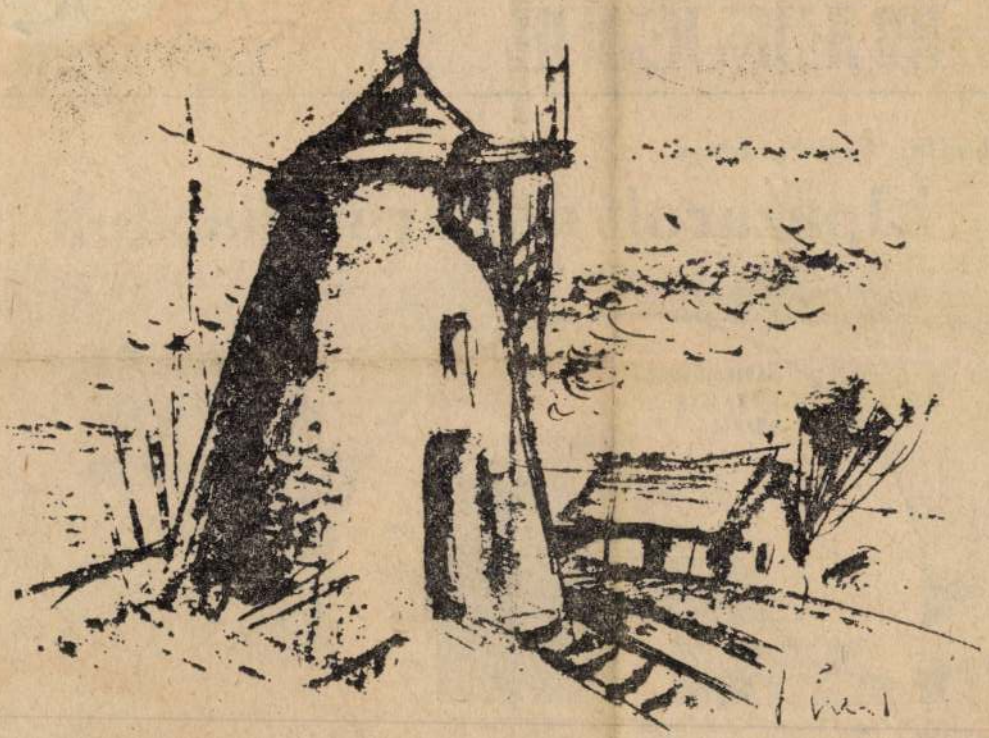

Fodor József: Régi szélmalom

ZAVA

G BÉKÉJE

A világ hadikiadásai

Elpazarolt dollármilliárdok

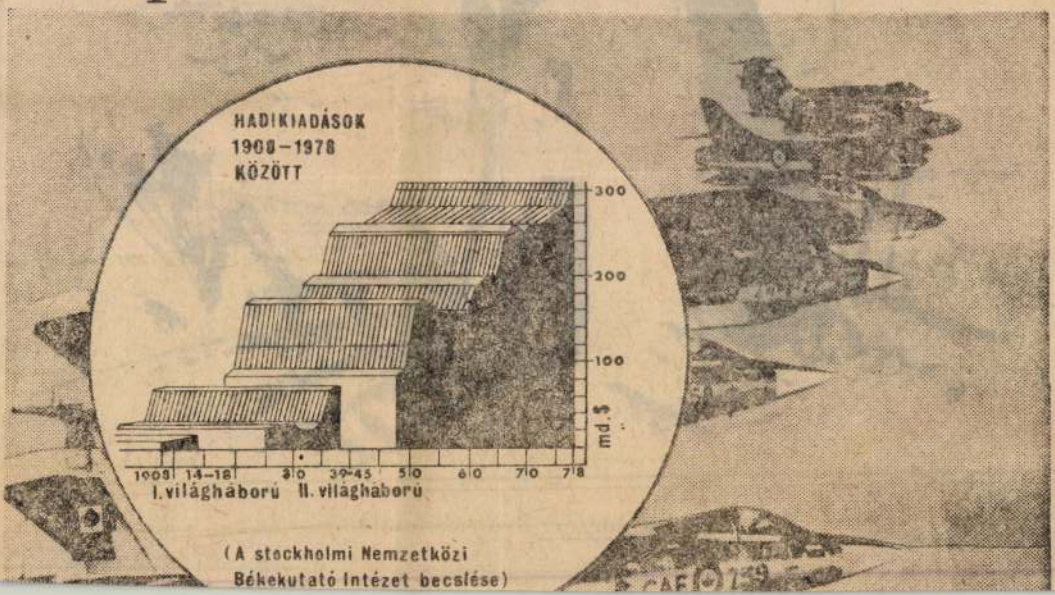

(A stockholmi Nemzetközi Békekutató Intézet becslése)

Fodor József: Rakodómunkások

konfliktusokat, de *még a legegyszerűbben, simán gördülő eljárás is mély nyomot hagy az érdekeltekben, a válóperes pár gyermekeiben.* Ha vagyoni problémák megoldására is sor kerül, hosszadalmasabbak, körülményesebbek a tárgyalások.

Végül is megakadályozhatjuk-e, hogy válásba torkolljon a valamikori szerelem, a nagy fogadkozás? Receptet adni igen nehéz, már azért is, mert a válásra vezető okok szövevénye igen sokrétű, összetett.

Néhány esetről lesz most szó, amelyek a házasság megromlásához vezettek, esetleg — jóakarattal —, fennmaradhattak volna.

Némelyik ifjú férj, vagy feleség nem képes elszakadni a szülői háztól. Nem éppen rossz jellemvonás a szülőkhöz való ragaszkodás, de ne felejtsük el, hogy házasságot kötöttünk! S a szülők is ébredjenek rá, hogy gyermekük felnőtté változott, aki saját életútját járja! A szülők is értsék meg, hogy örökké nem

igényel, jóllehet az ilyen jellegű meg nem értés is legyőzhető kölcsönös türelemmel — mert gyakran csak gátlásokból, tapasztalatlanságból ered.

Nem mellőzhető a házasságok felborulásánál az italozás szerepe! A szeszfogyasztás túlzott formája gyógyíthat elvonókúrával, és ha nehéz is, annál nagyobb az eredmény öröme: a házasság megmentése!

A nyugtalanság, a kötekedés és az idegesség az egyik súlyos veszélyforrás a házasságok felborulásánál. A derűs, nyugodt légkör, a felvetődő problémák megbeszélése a házasságok megmentésének záloga!

Sorolhatnánk a konfliktusokat előidéző helyzetek végtelen sokaságát, de ismerjük fel, ha házasságunk *csak* válságban van, de *nem vált még reménytelenül feldúlttá!* Ilyenkor próbáljuk meg házasságunkat megmenteni, kölcsönös jószándékkal. Ha a válság jelei észlelhetők, legyenek azok bármilyen jellegűek

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 NOV 18
HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Fodor József

1021

FODOR JÓZSEF: CSENDÉLET

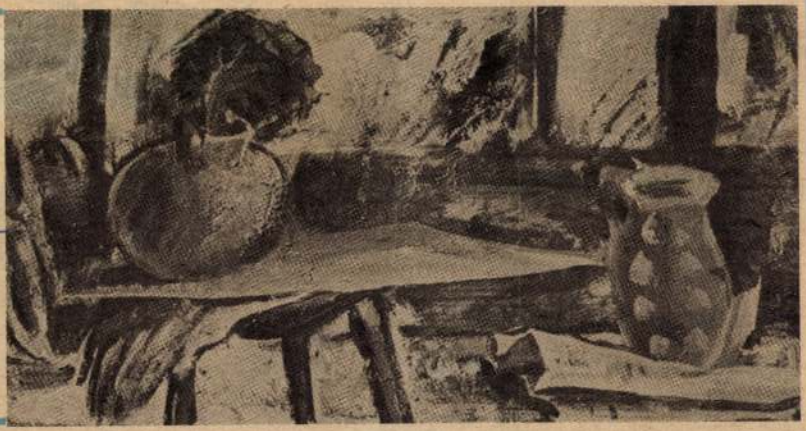

UTALVÁNNYAL

kedveskedik ismerősének.
Színes, szép kivitelben 50—300 Ft
beszerezhető és beváltható:
a Hajdú-Bihar megyei
Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat
üzleteiben, a megye területén.

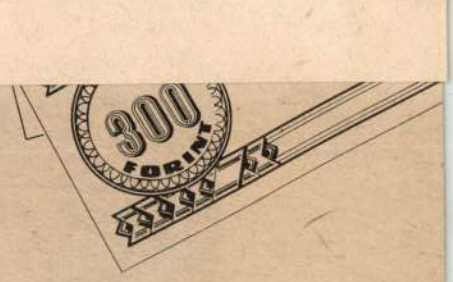

FODOR JÓZSEF

Népszava 1979. június 8.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Csongrád megyei festők a Belvárosban

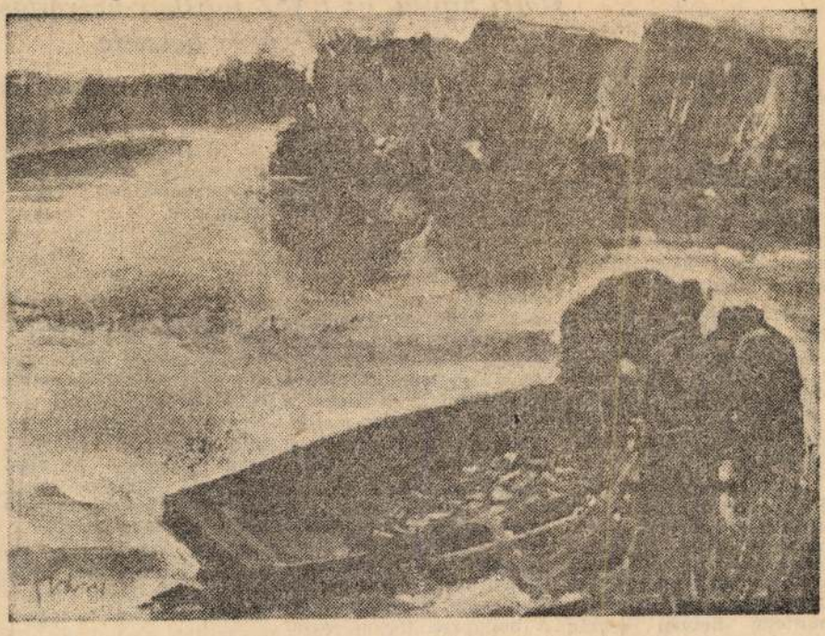

Fodor József: Mártélyi halászok

A Vörösmarty téri *Csontváry-terem* ad otthont a Csongrád megyei festők Tiszatáj címmel megrendezett kollektív kiállításának, amely húsz, zömmel Szegeden és Hódmezővásárhelyt élő mester munkásságával ismertet meg. A résztvevők csaknem mindegyike országosan számon tartott, tehetségéről sokszorosan bizonyságot adott alkotó; egynéhányuk egyenesen a mai magyar piktúra élvonalának tagja. Két esztendeje Szegeden, ezt megelőzően pedig a budapesti Fészek klubban már tanúi lehettünk hasonló közös fellépésüknek, így a Képcsarnok vállalkozása lényegében nem új kezdeményezés, hanem egy tradíció *okos* folytatása.

Ha a kiállítók törekvéseit nem is lehet teljes mértékben az „alföldi festészet", vagy ezen belül a „vásárhelyi iskola" fogalomköréhez, a népi realizmus problematikájához kötni, tény, hogy azok túlnyomórészt *ebből* a talajból nőnek ki, mert a művészek többsége a dél-magyarországi tájegység, a Tisza két partján elterülő végtelen alföldi tér, a mára már pusztuló, de gyökereiben még erős tanyavilág jellegzetes látványait, valóságos emberi és természeti szituációit hasznosítja ihletforrásként, illetve ezeknek keresi a korszerű — a helyi témavilágon túlmutató — megjelenítését. A képek nagyobbik fele a földdel foglalkozó ember munkáját, mindennapjait, környezetét, a dél-alföldi táj sajátos hangulatát idézi meg, olykor azokra a társadalmi változásokra is rámutatva, amelyek az országnak ezen a vidékén az elmúlt negyedszázad alatt végbementek.

Ez a jó értelemben vett regionális hangoltság általában a kifejezés *természetelvű* eszközeivel, a látvány szerkezetét, belső erővonalait felszínre hozó *konstruktív* fogalmazással, a jelenségek *realista* megközelítésével és elemzésével kap érzékletes vizuális karaktert, ugyanakkor a kompozíciók a *lírát* sem nélkülözik, hisz az alkotók személyes tapasztalataikat, közvetlen élményeiket transzponálják képpé. A személyiség aktív jelenléte magyarázza meg, hogy a közös jellemzők ellenére sem beszélhetünk kifejezésbeli uniformizáltságról; a saját hangra lelt alkotók még azonos témában is különbözően, individuális ízzel ábrázolják szűkebb és tágabb környezetüket. Verista részletezés és egybefoglaló, dekoratív felületek, kolorizmus és monokrónia, síkszerű és plasztikus, drámaiság és intimitás váltakozva van jelen a bemutatott mintegy félszáz műben. Sajnáljuk, hogy a „szegedi műhely" összetettebb, a civilizációs fejlődésre érzékenyebb hangja (és urbánus témaköre) a kiállítás egészében alig érvényesült, úgy tetszik, a címből adódó tájképi behatároltság inkább azoknak a vonásoknak kedvezett, melyek a két szomszéd vár, Szeged és Vásárhely művészeit *közel hozzák* egymáshoz.

A közismert, komoly életművel rendelkező mesterek képeit egy populáris csoportkiállítás kapcsán ildomtalan és felesleges is lenne elemezni, be kell érnünk annak a megállapításával, hogy *Kurucz D. István*, *Szalay Ferenc* (két figurális munkája közül különösen a gyöngéd érzelmeket árasztó „Karám" tetszett), *Fejér Csaba* eddigi teljesítményei színvonalán szerepel. Nem tálalnak különösségeket, de amit adnak, az mondandójában hiteles, előadásában megbízható. Hasonlóan tudnánk minősíteni *Fontos Sándor* borzolt faktúrájú, igen kifejező két tájképét és *Pintér József* érdekes festői problémákat megoldó Tisza-látomását is. A színekkel való kifejezés irányvonalába tartozik *Zombori László* és *Kéri László* festői felfogása is; munkáikon a színhasználat szabadsága gyakran fölébe nő a motívumoknak: — a tárgyi világ formáit „elnyeli" a szín- és foltritmus hullámverése. *Pataki Ferencnél* a valóság ilyen, kolorisztikus megjelenítése szürreális elemekkel bővül, *Dér Istvánnál* (nem mindig szerencsés) monumentális indulattal.

A képet alkotó tényezők közül határozottan az inspiráció *tartalmi vonatkozásait* helyezi előtérbe *Fodor József*, *Csikós András* és *Fülöp Erzsébet* festészete; ilyen beállítottságú *Novák András* és *Csizmadia Zoltán* is, bár ez az igazodás az előbbinél egyfajta ellágyultsággal, az utóbbinál a motívumok már-már naturális kezelésével párosul.

Hézső Ferenc és *Zoltánfy István* a népművészet mellett a naiv festők sok ábrázolásbeli fogását is hasznosítja, *Vinkler László* a poszt-impresszionizmus tanulságait egyéníti. Meglepetés a fiatal *Aranyi Sándor* jelentkezése: két sötét tónusú vászna Rudnay fojtott izgalmú piktúráját, nemes klasszicizmusát idézi.

A kiállítás, azon túl, hogy jó színvonalon reprezentálja a Dél-Alföld festészeti életét, kiváló bevezető a közelesen nyíló nagy vásárhelyi retrospektív bemutatóhoz is, ahol ugyanezeket a tendenciákat érett fokon, s a változatok szélesebb skáláján tanulmányozhatja majd a szakma és a közönség.

Tasnádi Attila

A nemzetközi gyermeké budapesti fórumának záró

Helvi Sipilä, az ENSZ főtitkár-helyettese és Aczél György beszéde

A nemzetközi gyermekév budapesti nemzetközi fóruma alkalmából csütörtökön hazánkba érkezett *Helvi Sipilä*, az ENSZ főtitkárhelyettese. A Ferihegyi repülőtéren *Szarka Károly* külügyminiszterhelyettes és *Nádor György*, az Állami Ifjúsági Bizottság titkára fogadta.

Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön hivatalában fogadta Helvi Sipilä asszonyt, az ENSZ főtitkárhelyettesét, az *ENSZ gyermekévi különmegbízottját.*

A nemzetközi gyermekév budapesti fórumának csütörtöki záró napján a plenáris ülés vitájával folytatták tanácskozásukat az ENSZ-nek és szakosított szervezeteinek, s mintegy hetven ország kormányának képviselői. A politikusoknak, társadalmi személyiségeknek, szakértőknek, valamint a budapesti diplomáciai képviseletek jelenlevő vezetőinek és tagjainak délelőtti tanácskozásán *Leticia Ramos Shahani*, a Fülöp-szigetek Köztársaság képviselője elnökölt.

Az általános vitát több felszólalás után berekesztették, és a fórum résztvevői zárt ülésen folytatták munkájukat.

A nemzetközi gyermekév alkalmából június 2—7. között, Budapesten rendezett nemzetközi fórumról elkészült jelentést *dr. Riittasisko Jukkala-Benisch*, a nemzetközi gyermekév finn nemzeti bizottságának képviselője terjesztette elő. Hangsúlyozta, hogy *a vendéglátó magyar kormány a nemzetközi fórum valamennyi munkafeltételét a legteljesebb mértékben és nagyon színvonalasan biztosította.* Az eseménysorozat a magyar társadalomnak a gyermekek ügye iránti odaadását és elkötelezettségét, valamint a nemzetközi együttműködés megvalósítása iránti legőszintébb törekvését fejezte ki.

Ismertette, hogy az általános vitában *67 ország küldötte szólalt fel.* És minden megnyilatkozásból az a meggyőződés tükröződött, hogy a földkerekség egyetlen kormánya sem vonhatja ki magát a béke, a biztonság megteremtése, a nemzetközi együttműködés erősítése felelőssége alól. A jelentés emlékeztetett arra is, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróokmánya iránymutató a gyermekek jövőjének biztosításához. A budapesti fórum résztvevői a leghatározottabban elítéltek minden diszkriminációt, politikai, társadalmi, faji, vallási megkülönböztetést, és hangsúlyozták, hogy semmi sem foszthatja meg a gyermekeket az egyenlő esélyektől, amelyeket követelményként mond ki az ENSZ közgyűlése által 20 esztendeje elfogadott okmány, a gyermekek jogainak deklarációja.

Az előterjesztést követő vita után a fórum résztvevői a tanácskozás eredményeit összegező *jelentést elfogadták.*

Magyar részről a díszelnökség tagja volt *Aczél György*, a Minisztertanács elnökhelyettese, a nemzetközi gyermekév magyar nemzeti bizottságának elnöke, *Puja Frigyes* külügyminiszter, *Markója Imre* igazságügyminiszter, *Polinszky Károly* oktatási miniszter, *Szépvölgyi Zoltán*, a Fővárosi Tanács elnöke és *Zsögön Éva* egészségügyi államtitkár.

A vita után *Helvi Sipilä*, az Egyesült Nemzetek Szervezete nevében köszönetet mondott Magyarországnak, a magyar népnek és kormányának azért, hogy alkalmat adott a világ népei és szervezetei képviselőinek a budapesti találkozóra. *Az ENSZ fennállásának 34. esztendeje alatt nem volt olyan alkalom, amely egységbe tömörítőbb elemeket tartalmazott volna, mint ez a gyerekeknek, a világ bármely részében található gyermekeknek szentelt év* — mondotta a többi között.

Ezután *Aczél György* emelkedett szólásra. Arról szólt, hogy ezen a nemzetközi fórumon a legkülönbözőbb nyelvű, nézetű, vallású, társadalmi helyzetű küldöttek vettek részt. Mégis, mindvégig érezhető volt — mondotta —, hogy valami láthatatlan, erős szellemi kapocs: *a jövőért, az emberiségért való felelősség összeköt, összekapcsol bennünket.*

— Manapság világszerte sok szó esik az emberi jogok érvényesüléséről — állapította meg Aczél György, majd felidézve az ENSZ emberi jogok bizottsága genfi irodájának igazgatója által megfogalmazott gondolatot, így folytatta:

— Tapasztalati tény, *ahol megsértik az emberi jogokat, ott súlyosan megsértik a gyermekek jogait is.* Ezt bizonyítják az ENSZ vizsgálatai. Azokban az országokban, ahol az apartheid, a faji megkülönböztetés, a kolonializmus, a katonai junta vagy az önkényuralom más embertelen formái érvényesülnek.

---

tek és intézményeik is. Valamikori szervezeteik és különösen vezetőik a valóságos események *mögé* szorultak. Nem ismerték fel az új helyzet követelményeit, enélkül viszont a szakszervezetek csak elsorvadhatnak. Végül is a kialakult új helyzet felismerése döbbentette rá a munkásokat és később a vezetőket is a szakadás, a széthúzás, a bezárkózás *életveszélyességére.* Ez az állapot sokáig nem tartható fenn, mert akkor a munkások a szakszervezetekből ábrándulnak ki, és keresnek más megoldásokat.

Csak fokozta a szakszervezetekkel szembeni igényt a monopoltőke *koncentrációja* és a multinacionális ipari világkonszernek *dinamikus fejlődése.* Nem elméleti kérdés, régen ismert már, hogy a kapitalizmusban a világpiac kialakítása — legalábbis gazdaságilag — integrálja az emberiséget, és ez ma már [illegible] tással jár, s a multinacionális vállalatok *mindenütt politikai tevékenységet fejtenek ki.* A brüsszeli központban ez már minden vonatkozásban tettenérhető, és ebben a nagy játszmában az USA tőkés világának nagy befektetései miatt döntő súlya és szerepe van. Ezzel mindenkinek számolnia kell. A szakszervezeteknek is. Ezek a körülmények adják az utóbbi évtizedek minden osztály- és társadalmi konfliktusait, és már az is előre látható, hogy az ütközések nemcsak fokozódnak, hanem meghatározóak is lesznek, mert most már a szakszervezeteknek reagálniuk kellett, és ezután még inkább válaszolniuk kell erre a kihívásra.

Vegyük csak szeműgyre a bérből és fizetésből élő szervezett munkások reagálását; a követeléseket. Az első helyen az áll, hogy vessenek véget az elosztás igazságtalanságának, és törvény *nyugati tőkés világ termelésének 80 százalékát.*

Itt lép fel a legkézenfekvőbb kérdés: *nemzeti vagy nemzetközi síkon* és méretekben lehet, vagy kell felvenni a harcot? Ez viszont most már egy más szakszervezeti struktúrát követel meg. És még valamit: a nyugati tőkés és a keleti szocialista szakszervezeteknek *új kapcsolatát, új viszonyát és perspektíváját* tárja elénk.

A nyugati tőkés világ szakszervezeteinek és munkásokat képviselő pártjainak mivel kell, vagy kellett sürgetően szembenézniük? Induljunk ki abból a tényből, hogy a monopoltőke és a multinacionális óriások osztálypolitikát folytattak és folytatnak. Csak egy céljuk volt és van: a vállalat és vállalatok külön érdekeinek, tevékenységének *realizálása.* A szakszervezetek — mindegy, hogy szocialista, vagy keresztényszocialista vezetés alatt állnak —, mindig

Fodor József

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HIRLAPÚJÚ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

festőmúvész

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1979 AUG 19

vertünk a Karácsony, majd az Újév fenekére, és egyszer csak megjött március, a zárszámadás ideje.

Az akkori babám nagynéje volt a fő-

megéreztem, hogy gáz van: ő nincs elázva. Hát persze: jobban bírja a piját. Mert mi egy mostani vezetőségi muri azokhoz a tivornyákhoz képest, amilyene-

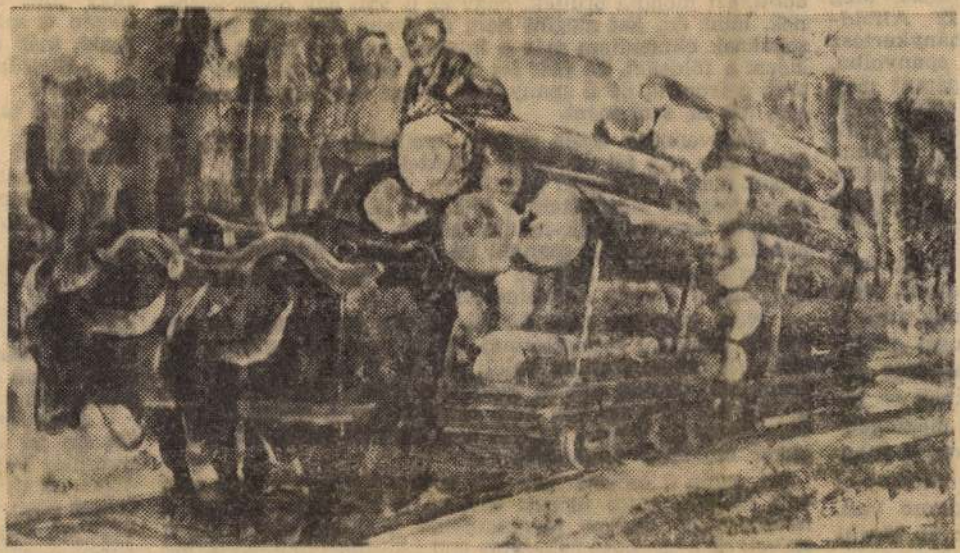

FODOR JÓZSEF: BIVALYERŐ

tanyaépület, látja? Még
csönt, hiszen a nagygazda
adott, azt mondta örüljek,
nek, mint én. Ezt megint
sokaknak elmondtam már
ciózni a földeket, ha már
deni a frontra, de a span
sen, hát ez sem ment.

Negyvennégy őszén az
eltelt még egy fél év, mi
kítsuk meg a Földosztó Bi
már az ősszel kiosztottam a földeket. Már el is vetettek az emberek annak rendje-módja szerint. Élni csak kell valamiből. Azt mondták: menjek be a megyei földrendező bizottság elnökéhez. Hát én bementem, és maradt minden úgy, ahogy 44-ben megcsináltuk.

Nem hagytam meg én itt se egy uradalmat, se egy tanyát. Mindent szétosztottam. Megfogtam az emberek kezét, oszt erővel írattam velük alá az íveket. Nem jön ide semmiféle uraság vissza, mondtam nekik. Magamnak hat holdat mértem, de felé sem tudtam nézni, annyi dolgom volt. Láthatja, még a tanyát sem tudtam befejezni, pedig akkor mindenki építkezett.

No, aztán a szövetkezet! Hát már a földosztás után sem volt könnyű. Alig tudtuk kiverni a kisgazdapártiakat a rendőrségről, amikor megtámadták a készültséget. De a szövetkezet, az még nehezebb volt. A sajátjaink támadtak ellenünk. Mit tagadjam, még engem is megvertek egy éjszaka. Milyen ember vagy te Földi? — sziszegték ütés köz-

szólt semmit,
nincs benn senk
hozott bevételt
tak, hogy ott va
hogy nem sokat
tek. Mit tudták
halt az asszony
nyitja rám senk
rokonunk errefe

Node, hogy
itt az új elnök
mondta. Úgy né
díjas az itt csak
toztat ezen. Én
Lényeg, hogy a
abból a pálinkát
pálinka az...

Fodor József

Régi szélmalom

Népszava, 1978.nov.6./10.old.

I világháború II. világháború

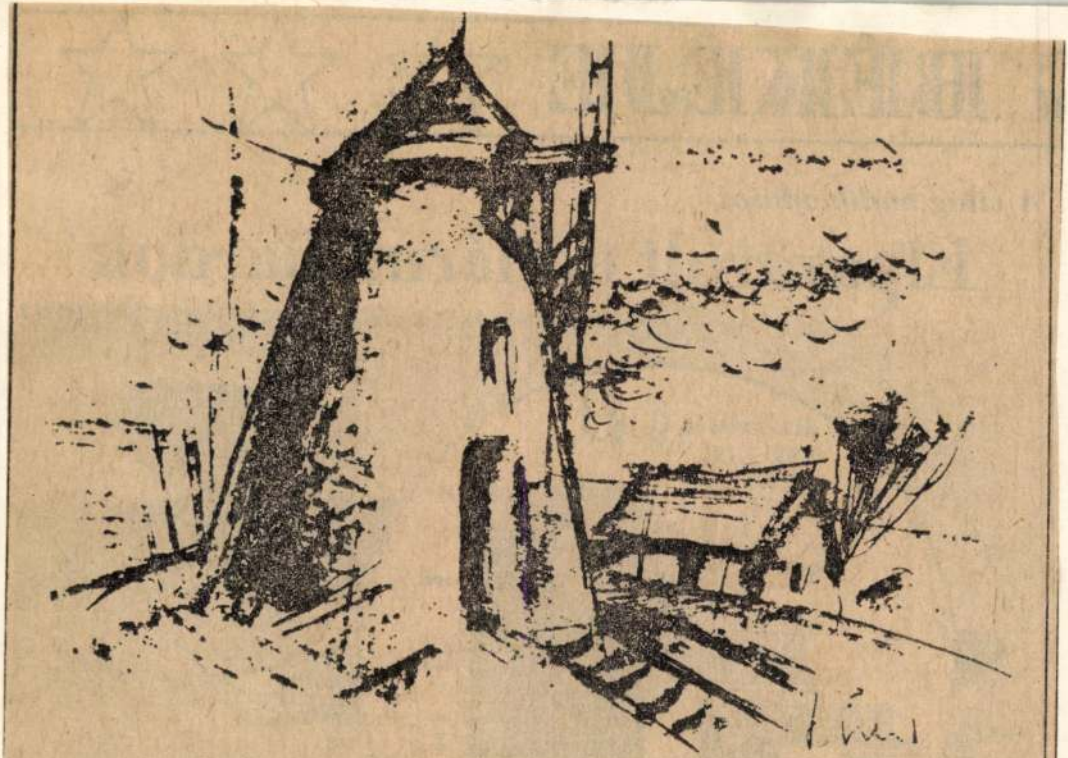

Fodor József: Régi szélmalom

Fodor József

Erdőszéle

Népszava, 1978. november 6/11. old.
Népszava, 1978.

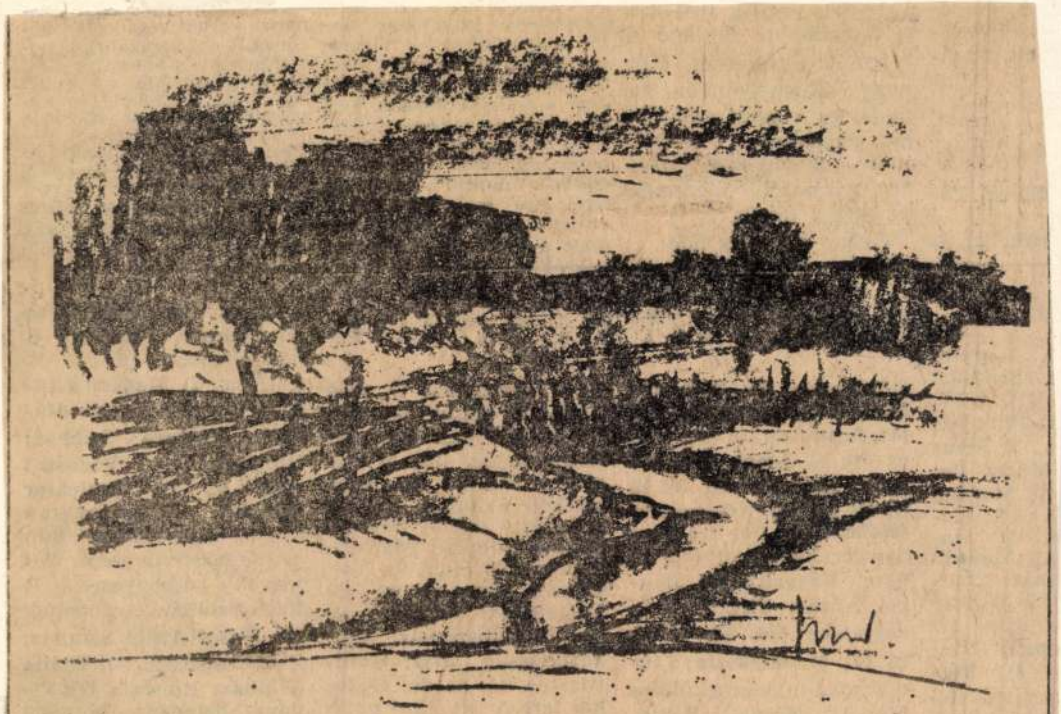

Fodor József: Erdőszéle

Fodor József

Müve szerepelt a Tiszatáj c.kollektiv kiállitáson
a szombathelyi Derkovits Teremben/1978.VI.1-15./ és
a budapesti Csontváry Teremben /1979.V.24-VI.7./

Fodor József, festő

L: Hézső Ferenc

8

H. K: Égbdttal fedett műterem ..

Nirszabadság, Bp. 1970 aug. 8.

Fodor József festőművész

kiállít a XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlaton

(cikk: „Veress Sándor festőművész" címszó alatt)

Szabó Endre cikke „A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat" címmel
Dolgozó Magyar Hírlap 1978. X. 15 →

Fodor József

Három kiállitást foglal magába a Mücsarnokban rendezett: "Vásárhelyi Őszi tárlatok" c. nagyméretü kiállitás. Vadas József: "Vásárhely országos tárlata" c. kritikájában értékeli a bemutatott müveket, a müvészek munkáját, müvészi utját. A tárlaton szereplők közül huszonegy nevet sorol fel, akiknek müvészetével részletesebben foglalkozik: Almásy Aladár, Barcsay Jenő, Brankovics Éva, Csikszentmihályi Róbert, Csohány Kálmán, Fodor József, Z. Gács György, Hézső Ferenc, Kohán György, Kondor Béla, Kurucz D. István, Magos Gyula, Medgyessy Ferenc, Nagy Gábor, Németh József, Püspöky István, Somogyi József, Szabó Zoltán, Szalay Ferenc, Szurcsik János.
Fenti c. kritikát lásd: Szemethy Imre nevénél, Élet és Irodalom, Bp.1979.juni.30.XXIII.évf.26.sz 13. lap.

Fodor József festőművész

a mártélyi Országos Ifjúsági Képzőművészeti Táborban oktatja a fiatalokat

cikk: „Tornyai János festőművész" cimszó alatt

Neuberger Róbert cikke: „Paraszt barbizon a Tisza partján" cimmel

Egyetemi Lapok 1978. X. 2

Fodor József

Kollár György a martélyi művésztelepen Hézső Ferenc és Fodor József irányítása mellett folytatta tanulmányait.

— : Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40. lap.

Fodor József festőművész

Serényi H. Zsigmond a Fiatal Művészek Klubjában november 3.-ig,
Polgár Ildikó a Pécsi Galériában október 31-ig,
Kiss György a Studió Galériában november 11.-ig,
G.Hager Ritta a zalaegerszegi Művelődési Központban október 30.-ig,
Galántai Gy György a Fészek Művészklubban november 4.-ig,
Fodor József a békéscsabai Munkácsy Teremben november 2.-tól,
Bojtor Károly a dunaujvárosi Uitz Teremben november 12.-ig szerepel alkotásaival az itt felsorolt kiállító termekben.
A tárlatokról a kulturális eseményeket ismertető rovat számol be.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. okt. 28. XXII. évf. 43. sz. 8. lap.

Fedor József

„Február" (acryl)

Selkes István: Vásárhelyi művészet III.
Művészet, 1979. december — 18. lap.

Fodor József

Rakodómunkások

Népszava, 1978. december 17./9. oldal

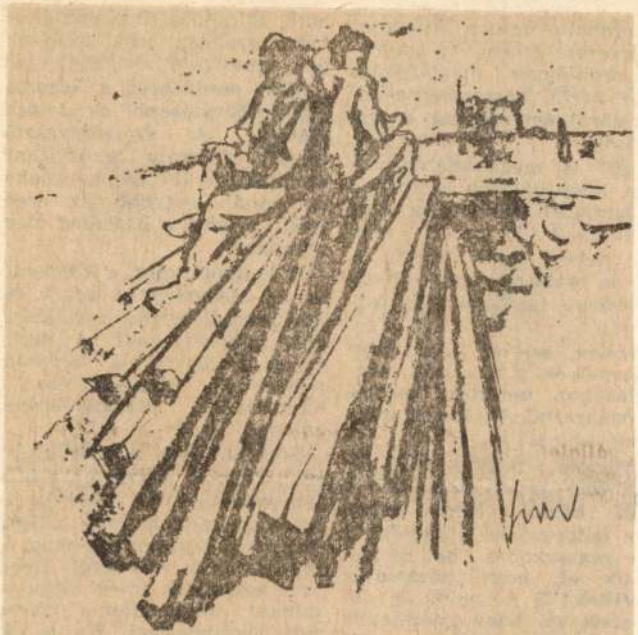

Fodor József: Rakodómunkások

Fodor József

A mártélyi tátorban ~~vagy~~ a kiód-
mennővásárhelyi művészt anáro
foglalkozik a tátorlakókkal.

H. Valachi Anna: Mártély.
Tükör, 1977. október 9 - 36 lap.

Fodor József, festő 2/ a

[L. Zombori László

Fodor József: Öreg malom Műmelléklet: 2/a

Tiszatáj, Szeged, 1977. jún. XXXI/6

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fodor József

NÉPSZAVA

1979 SEP 30

Grafikusmérnök

1021

Fodor József: Tanya

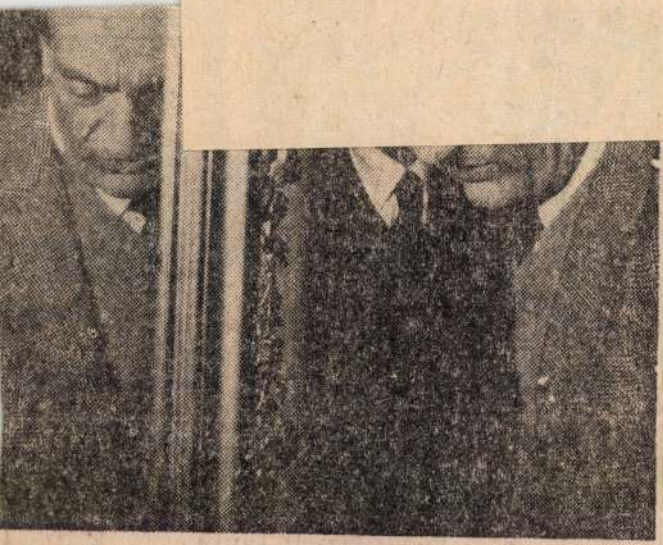

enigno Zaccagnini, a Kereszténydemokrata Párt főtitkára
ár nem a jövőbe tekint. Bejelentette közeli lemondását

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-736

TISZATÁJ

1970 FEB

Fodor József

1021

FODOR JÓZSEF: KANÁLIS

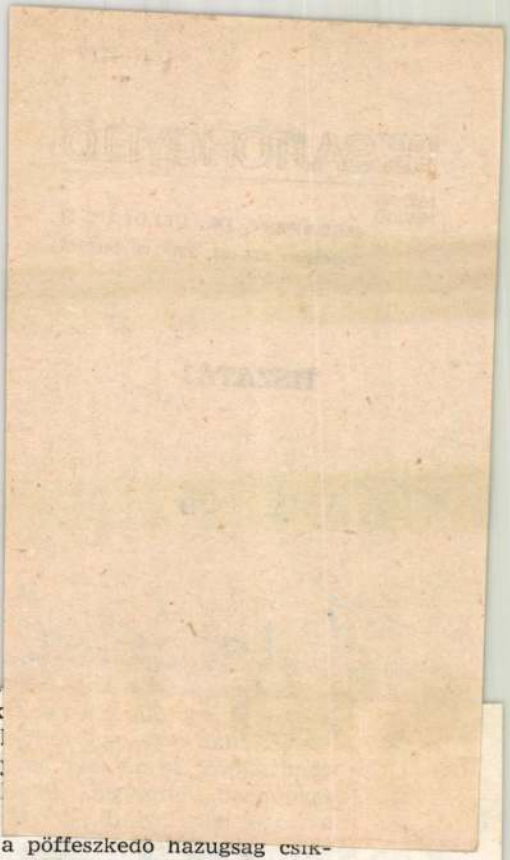

[illegible] elkeseredett, [illegible]
nikus, bíráskodó bírálat, hiszen az égvilágon mindennek [illegible]
színe előtt, amelyről persze mindenki tudja, hogy nem [illegible]
lan és artikulátlan, hörgő segélykiáltás. Bretter Györg[illegible]
tanítani próbált embereket ezzel a kétségbeesett hördü[illegible]
az abszurdum ízeire. Bretter György tanítványai a világ [illegible]
filozófiai, nem politikai értelmében. Megtanította őket a pöffeszkedő hazugság csiklandós élvezetére, a gondolati impotencia fönséges humorára, a nyögvenyelős semmitmondás fűszeres előnyeire. A blöff és az alpáriság szakértő szemlélete megkímél bennünket a fő kérdés patetikus szomorúságától, mert képes létrehozni ugyanazt: a legyintés és az összenézés cinkosságának tudományát. Remélem, sokan meghallották azt az ironikusan tárgyilagosra fogalmazott mondatát, mely szerint a sors „lét, amelyben a tehetetlenség maga előtt görgeti a számára elérhetetlen aktivitást". Szívszorító.

Igen, szívszorító, de nem azért, mert ki kellett mondani. Hanem csak azért, mert tapasztaltuk, hogy ilyen helyzetben az őszinteség valami rossznak a fogcsikorgató elismerése. Itt nem lehet kijelenteni, csak bevallani. Bevallani, hogy az emberek hallgatják rádión a híreket, utána elköltik olcsó, nehéz és egészségtelen vacsorájukat, és e kettős okból lidércnyomások közt forgolódnak reggelig az átnedvesedett dunyha alatt. Bevallani — noha elkoptatott, olcsó munkásromantikának hívják az ilyesmit —,

---

Elhangzott Kolozsvárt, Bretter György temetésén.

Fodor József

A vásárhelyi őszi tárlaton nov. 14.-én a kiállító művészékkel találkozbatnak középiskolások és szakmunkásképző intézetek fiataljai. – A fiatalok kérdéseire válaszolt a művész is.

Szabó Endre: A párthatározat szellemében.
Csongrád Megyei Hírlap, 1977. nov. 27.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

22.

Fodor József: Rajz
Tiszatáj,Szeged,1977.október. XXXI/1o.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

11.

Fodor József: Rajz
Tiszatáj,Szeged,1977.október. XXXI/1o.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

5-

Fodor József: Rajz

Tiszatáj,Szeged,1977.október. XXXI/1o.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

26.

Fodor József: Rajz
Tiszatáj,Szeged,1977.október. XXXI/1o.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

49.

Fodor József: Rajz

Tiszatáj,Szeged,1977.október XXXI/1o.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

Fodor József: Rajz

Tiszatáj,Szeged,1977.október

32.

XXXI/10.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

57.

Fodor József: Rajz

Tiszatáj,Szeged,1977.október XXXI/10.

Fodor József,grafikus

Rajz: Repr.

Fodor József: Rajz

Tiszatáj,Szeged,1977.október

66.

XXXI/10.

Fodor József (Vasárhely). Sestő

A Szegedi Nyári Tárlaton szerepel a művész „Zápor" c. műve. (említve)

Pr. Z.: A XVII. Szegedi Nyári Tárlat erényei és gondjai.
Csongrád Megyei Hírlap, 1976. aug. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 JAN 30

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor József

1021

Mikor nem látja az éjjeliőr
az alacsony állványok a csőbilincsből
kiszabadítják elzsibbadt tagjaikat
ellökik magukat a földtől
új magasságokra feszül föl
egy buzgóbb akarat

mikor nem látja az éjjeliőr
redőzve homlokukon a habarcsot
vakolókanálért nyúlnak az épülő
[falak
dörmögni kezd a betonkeverő

Úgy mara
ahogy ma
ahogyan
virágcsoku
és később
kéz a kéz

Úgy mara
ahogy szi
zajoltál

FODOR JÓZSEF: TÉLI TÁJ

Fodor József festő

A XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlaton szerepelnek a művész alkotásai.

Szabó Endre: Értőn szólva...
Csongrád Megyei Hírlap, 1976. okt. 24.

Fodor József, festőművész

Mártélyon 11-ik alkalommal rendezik. meg aug. 1-15 között az Országos Ifjúsági Képzőművészt Tábort. Négy vásárhelyi festőművész irányítja évek óta a munkát: Fodor József, Hérsö Ferenc, Lelkes István, Holler László.

László Ilona: Mártély varázsa.

Képes Újság, Budapest, 1976: szept. 4.

Fodor József, Jerő

12.

L.: Csikós András

Fodor J.: Február

Tiszatáj, Szeged, 1977. április

Műmelléklet: 7

XXXI/4.

Fodor József

festőművész

— **Fodor József festőművész** alkotásaiból rendeztek újabb kiállítást Kecskeméten. A megyeszékhely művészklubjában megnyílt tárlaton az alkotó 23 festményét mutatják be.

Kiállitása nyilt Kecskeméten

a megyeszékhely müvészklubjában

Népszava, 1977. május 19.

4. oldal

Fodor József

Fodor József

Megnyílt a vásárhelyi képzőművészek kiállítása, a Somogyi Képtárban. Szerepel a művész műve, az „Ősz" c. (említve), érdekessége, hogy a természettel szinte egyje olvasztja az emberi hajlékot.

Horányi Barna: A vásárhelyi képzőművészek kiállítása.

Somogyi Néplap, 1976. ápr. 7.

Fodor József festőművész.

a XXIV. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyílt, melyen szerepelnek a művész művei, „Tisztatóltés" c. / emléke)

Szabó Endre: A szép és való összhangja.
Csongrád Megyei Hírlap, 1977. okt. 23.

todor József, grafikus

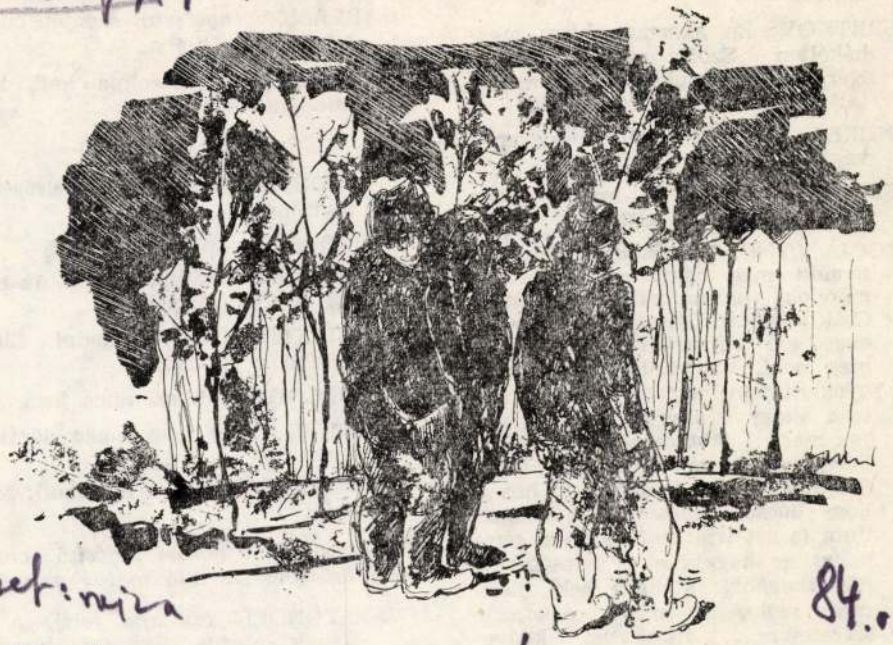

todor József: rajza

84.

Tiszatáj. Szeged, 1976. február

XXX 12.

mélné, hogy bíróság elé állítsák! *(Csertkovhoz):* De maga főzte ki az egészet! Nézze, mit csinált az anyámból!

SERTKOV: Én akartam, hogy megbékéljen Szofja Andrejevnával. Kérdeztem, hívjuk-e őt. Azt mondta: ha találkozunk, meghalok.

NDREJ: Nem igaz! Félti a kizsarolt végrendeletet!

SERTKOV: Szégyellje magát, hogy most is ez jár az eszében.

ZOFJA *(feláll, Csertkovra):* Tányusa, mondd meg neki: mindenről lemondok, barátommá fogadom... Csak vegye rá Ljovocskát, hogy beengedjen. *(Csertkovhoz):* Mondja meg neki, Vlagyimir Grigorjevics: gyógyíttatom magam, minden úgy lesz, ahogy ő akarja, csak ne haljon meg... *(Makovickyhez):* Dusan Petrovics, ugye nem hal meg? *(Csend.)* Akkor engedjetek hozzá, hogy búcsút vehessek. Az evangélium is azt írja: a férfi soha semmiért ne hagyja el a feleségét... *(Csertkovhoz):* Mondja neki, hogy nincs szükségem másra, csak az ő szeretetére... Ljovocska, kedvemennem. Nálam vannak a halotti szentségek. *(Az ajtóhoz megy, kopogtat, mind erőszakosabban.)*

HARLAMOV *(nyersen):* Menjen onnan. Látja, hogy hiába.

VARSZONOFIJ: Igazolnia kell, hogy mindent megtettem.

(Szávickij bejön.)

1. TUDÓSÍTÓ: Enyém az elsőség a távírónál.

3. TUDÓSÍTÓ: Milyen alapon?

2. TUDÓSÍTÓ: Pardon, urak! Az elsőség a Távirati Irodáé.

SZÁVICKIJ: Kár veszekedni. Elrendeltem a hírzárlatot.

1. TUDÓSÍTÓ: Ehhez nincs joga.

SZÁVICKIJ: Ezt nem maga dönti el, uram.

MAKOVICKY *(kijön a lakásból):* Meghalt.

(Csertkov és a három tudósító bemegy a lakásba. Az ajtó nyitva marad.)

VARSZONOFIJ *(az ajtó felé):* A mi Urunk, Jézus Krisztus bocsássa

nem cisz s nem tehet elveszejtem.

fodor József, grafikus

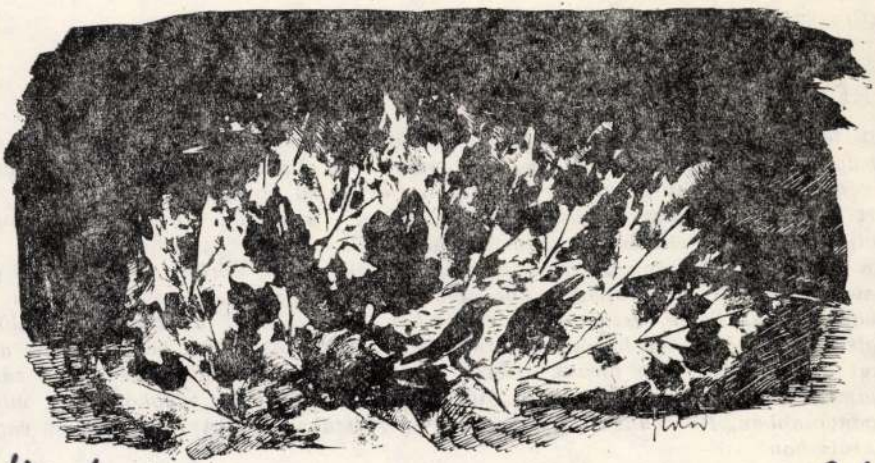

fodor József: rajza 36.

36

Tiszatáj, Szeged, 1976. Jelmeni XXX/2.

Héjakba szorultunk; őrizzük őket, bár foszlékonyabbak a koajafyolóknál; velük élünk, mindújra beléjük ütközünk és kapaszkodunk. Azt hisszük, megvédenek: bástyákat rakunk hát kőből, hitből, hatalomból, szelíd és vérivó eszményekből; s aztán megtagadjuk őket, kitörnénk közülük, hogy ne csak az Éden emléke legyen a miénk, de a jövő reménye is.
Így leszünk foglyokká alkotásainkban.

2. HÉJAKBÓL KILÉPVE

Akik foglyok birodalmaikban: érzésük, gondolatuk, játékuk sem szárnyal igazi szabadsággal. Határa van mindennek, ami emberi. De alig sejtjük, merre halad, mikor ér véget amit együtt fonunk a sors-szabó Párkákkal. Jó volna többet tudni róla, mert a burok elválaszt, de össze is tapaszt; ha elfogadjuk, oly rendre szoktathat, amelyet egynek érezhetünk az okos szabadsággal.
Újra meg újra kitörnénk a kövek, növények, vizek, egek, bőrünk, érzéseink és gondolataink héjából: de csupán akkor nem vagyunk egyedül börtönünkben, ha osztozva fonódunk össze részvétben, szerelemben, barátságban. Mindújra megcsalódva, mégis inkább várainkba húzódunk, árnyak és álarcok közé, ahol, bár kinyitjuk a titkokat őrző ajtókat, alig bírunk rendet tenni a növekvő homályban. Hiába zárjuk sírkamrákba a múltat, még mielőtt kibontakozhatnánk belőle, megkövülünk, mindig magányosabban. Hol van a Jóhír ígéiben ígért szabadság? A robbanásban vagy a bezárulásban?

todor József, grafika

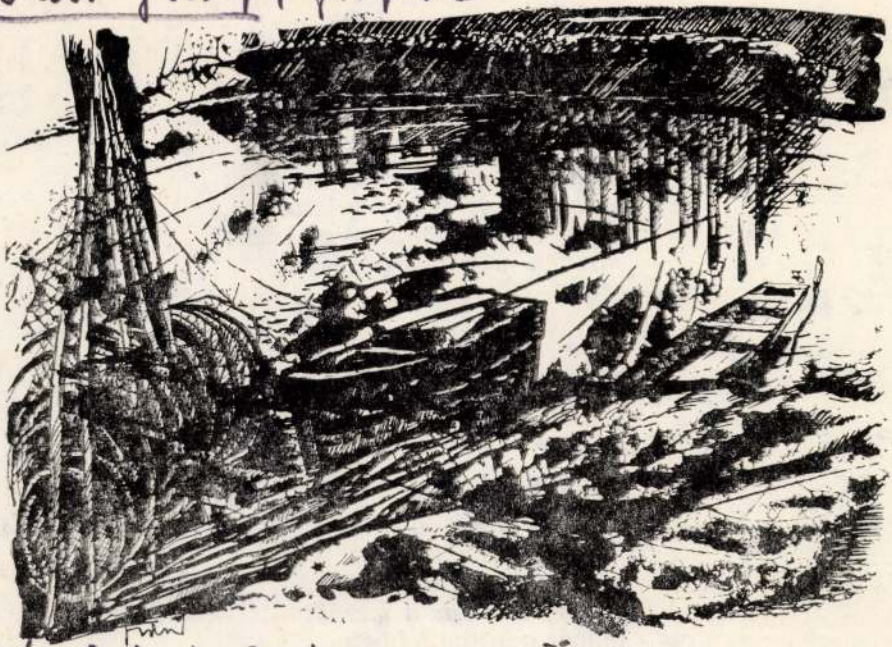

todor József: rajza

Tiszatáj, Szeged, 1976. február

29.o.

29 XXX/2

gyerekkéz az gyerekkéz markol

Fog tekintete zsinórjaival
mely tisztán feszíti a hasadt
kék kupolát a fejem felett
Még gyűr éj — simít virradat

Még kalimpálok amíg tartanak
arcok kezek és mozdulások
Majd úgyis ellenükre szakad el
minden mi tartja e világot

Kihívás

Emlő helyett kést nyújts hazám
hogy véremet szopjam
Ne ámítson elismerés
nyíltan se titokban
Ki így bírja az a merész
Magát gyújtva lobban

Fodor József grafikus

'96.

XXX/2.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. február

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 DEC 5

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor József

1021

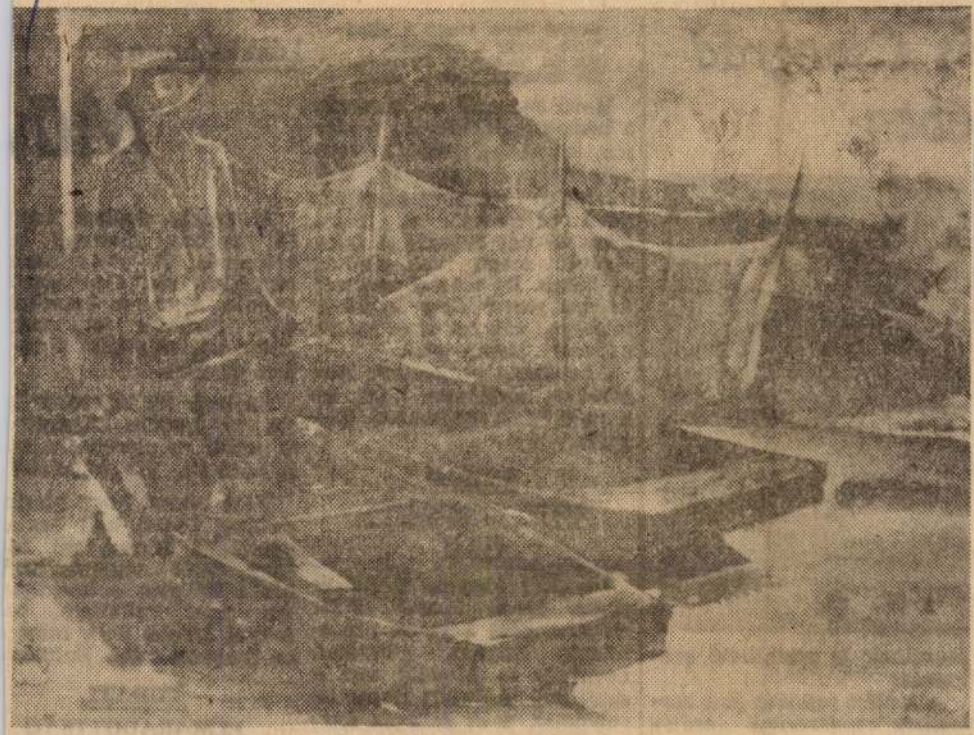

FODOR JÓZSEF: REGGEL A TISZÁN

és Csongrád
ében

mázatnak is tekinthető szakaszát:

„Az elért fejlődés és a szocialista rendszerünk erőfeszítései ellenére a tanyai települési viszonyokból adódóan a külterületi lakos-

Szat
Vele
Ha
Én

Hová menne? — kérdezik a bedugult fülűek. Az ő idején, az ő helyzetében nem volt nagy a választék. Két kezünkön megszámolhatjuk, hová tarthatott. A rétre ment — hát aztán?! A feleségével ment, valószínűleg új házas. Ki mással menne? És ha nem? Iksz lenne a felesége, hát Ipszilon lenne, ez csak természetes.

Ahányszor elmondom magamban, annyiszor kerít be a műélvezőt megtisztító tragédia.

AKKOR LÉGY SZERELMES, JULI!

Én Juli vagyok, a másik pedig Mari. Szabó Pista előbb engem kért. A nincstelent. Anyám gúnyosan nevetett: — Meddig tart a szerelem, te Juli?! Hajnaltól robotolsz, zsák esik az ágyba helyetted. A zsáknak kéze-lába-dereka fáj. Már nem volt erőtök mosakodni.

Müv

A gyárba sietnek hajn
fél hatkor. Álmosak, n
beszélnek. A gyár mell
egy kicsi rét. Oda téved
szemük. Gyorsan összekar
nak, eszükbe jut, mily
szép vasárnapjuk volt.
lesz is újra.

Én csak fél kilenckor k
dek az irodán. Megfullad
a portól és cserepes a sz
a hőségtől. Megfulladok!

Nem biztos, hogy Marir
derékig födbe kell ásnia
gyerekeit. Ugyan mi bi
nyos, amíg meg nem tör
nik?! Vállalta a kockázat
Én nem vállaltam. M
sokkal kisebb volt, mint
és magasra nőtt. Énfölém

TUDATI ELMARADOTTSÁG

Szabó Pista gőgös volt

Fodor József

Vásárhelyen, a Lenin téren nyolcadszor rendez-
tek meg az ütterők rajzversenyét, számos kré-
tával az aszfalton. A téma: „Egyált-egymá-
sért" v. visette. A verseny zsüri tagja volt a
művész is.

Csongrád Megyei Hírlap, 1976. okt. 13.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 MAR 21

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor József

1021

FODOR JÓZSEF: SZÁNTÁS

...gyűjtők

némi hírnévvel kecsegtették őket.

E gyűjteményekből nem egy Falumúzeum született, — Hevesen Hegedűs Béla négy elemis kosárfonóéből, Isaszegen Szathmáry Zoltán, a „bogaras" hentes gyűjteménye számára épült falumúzeum. Hasonlóképpen született a dunapataji, és ne feledkezzünk meg a szegvári példáról se. Csak tiszteletet, elismerést érdemelnek azok az emberek, akik időt, pénzt, fáradtságot nem kímélve gyűjtögették össze a múzeális értékű tárgyakat, hogy azokat köz-

sudarát el is húzgálják, a gyökere marad és sarjat hajt. Csak az ember olyan, mint a pipitér bóbitája: fújja a szél, viszi a magját szerte a nagyvilágba..

— Azelőtt kisebb falu volt itt.

— Az volt... Bizony, hogy az volt, de elvitte a hetvenes nagy árvíz. Engem is úgy menekítettek a ház tetejéről. Mert nem akartam hagyni a kis szegénységem. Apám, öregapám is itt élt, őket is riogatta évente a víz, de hát a vész után kiigazították a fészket, azután tették a dolgukat tovább.

— Maga emlékszik-e ilyen nagy, pusztító árvízre, mint amilyen most volt?

— Én nem, pedig már a nyolcvanhatodik évemet nyűvöm, de apám mesélte, hogy egyszer, télvíz idején... Aztán visszajöttek. Most is jött volna a nép, de a tanács nem engedte, hogy itt építkezzenek.

dol, mi lett? Jövő ka, hát a kutya háncol elém.

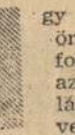

gy ki öreg foly azér lám vert Hát hiába vet e azért szeretem e mert jót is tett á rám?

— Mondja csal

— Kilencszáztí na Stájerországba

Dávid Józse

1021

1976. II. 25. 17.o5 Kossuth - Vné -
Egy asztal mellett

- ....folytatjuk a beszélgetést a müvelődésről az Alföldi Porcelángyárban.

- Téglajegy, Allende kép, igazolás a társadalmi munkáról, újitási javaslat, cklevél, új évi üdvözlet, újságcikk, müvészi grafikák, vetélkedő versenytábla fotója, cirill betüs sorok, meghivók, amatőrképek, lőlap, gyászjelentés, esküvői értesitő, munkásőr-szolgálati parancs, képeslapok több országból, s Ráckevéről, az ukrán jégfesztivál plakátja, Gink Károly, Szakonyi Károly Lator László, László Bencsik Sándor, és más hires emberek aláirásai, mindez egy sajátos müfajú könyben található, amelynek cimlapjára brigádnapló vani irva.

- Kérdés, hogy létezik-e egy másik napló, ami a fejekben vagy a szivekben van? Nézzük hát a krónikát!

- 74 szeptemberében brigádunk a Tornyai János mázeumba látogatott el, ahol megtekintettük a kiállitást és utána brigádgyülésen megbeszéltük a látottakat. Ilyenfajta bejegyzés a brigádnaplóba egy év alatt nyolc, tiz található, elképzelhető az, hogy véletlenül ennyi képzőmüvészet iránt érdeklődő ember gyült itt össze?

- Nem lehet embereket erőltetni arra, hogy tárlatot látogasson, ha az az ember egyáltalán nem érdeklődik utána. Tehát elsősorban el kell azt érni a brigádmunkában és ez nem egy hónapi, nem egy negyedévi, ez évek munkája, hogy a közömbösségből, ugye a brigádtagokat kimozditsuk, akik esetleg nem annyira jártasak a müvészetben és ne erőszakként, hanem önként menjen el. Mostmár odaér lassan a brigádunk, hogy bizony sokszor ők maguk vetik fel hogy jaj az őszi tárlatra el kell menni, menjünk el. Utána pedig beszélgessük meg.

- A brigádnapló egyik legrokonszenvesebb vonása számomra az, hogy egyes kiállitások vagy iró-olvasó találkozó, vagy előadás alkalmával megjelölték, illetve becsülettel beirták, hogy négy öt fő vett részt. Gondolom, mindig mások?

- A brigád szinte mindig követeket küldött,akik aztán beszámoltak a többieknek az élményeikről. A naplóból az is kiderül, hogy magnót vettek, amit mindenhova magukkal visznek. Miért?

- Mert három müszakban és folyamatos müszakban sokan dolgozunk. Vannak olyan témák, amik érdekelné azt az embert is, aki éppen éjszakás, délutános vagy - nem tudom - épp nem tud résztvenni, a kollegák fölveszik a magnóra, amit később visszahallgat, mert nem hogy részese az előadásnak vagy megbeszélésen, amin nem vehetett részt.

- És nem történt az meg, hogy megcsappant az előadásokon részt vevő Egyetértés brigádtagok száma, hiszen elgendő csak a magnó elküldeni maguk helyett?

- Ez egy rosszindulatú kérdés, de.....

- Szerintem ez egy olyan dolog, hogy van egy szenvedélyes foci drukker, akinek nem elég az, hogy a tévében nézi a meccset. Az kimegy a mérkőzésre ha esik, ha fúj vagy mit tudom én. Van, aki szereti az irodalmat, az elmegy egy irodalmi estre vagy egy író olvasó találkozóra. Van más irányú érdeklődés is. Például van egy rendezvény, amit fölveszünk és azok a brigádtagok, akik be voltak ott, meghallgathatják a müsort.

- Remek tervek állnak máris készen arra, hogy hogyan fogják a jövőben hasznositani, mármint a magnót. Fölkeresnek veteránokat, müvészeket és brigádokat és igy egy-egy beszélgetés nyomát őrzi majd a szalag. Történt-e már ilyesmi, hogy - vagy ez még csak a közelmúlt terve volt?

- Olyan nem történt, de a jelen pillanatban - mondjuk - nagy szakmai segitséget ad nekünk a magnó. Most folyik a biztonságtechnikai előadások sorozata. Nagyon nehéz annak, aki éjszakai müszakban van újra bejönni, előadásokat látogatni, hallgatni. Elvisszük a magnót, amire aztán fölvesszük az előadásokat, amit aztán leteszünk az asztalra az éjszakai és délutános müszakban. Nagyon szépen végighallgatja ahányszor csak akarja igy valószinü, hogy megragad benne egy-két dolog.

- Az Egyetértés brigád rádióadója még nem müködik teljes kapacitással. Kiket szeretnének fölkeresni? Ha korlátlan lehetőségeik lennének időben, térben, anyagiakban.

- Szivesen hallgatnám Hódmezővásárhely nagy szülöttjét, Szántó Kovács Jánost, ha még elmondhatná egyszer beszédét és láthatná azt a diófát, amit elültetett itt, amelynek már mi esszük a gyümölcsét.

- A brigád tagjai is ültethetnének ilyen diófát, például mindenki magnóra mondaná, hogy hogyan képzelné el az életét mondjuk 2.ooo-ig.

- Körülbelül úgy képzelem, hogy autó egy szál se a városban, csak kerékpárok. Én ősz öregember két unokával, esetleg négy mert két gyerekem van. A megélhetés egész magas szinten. Négy órát kelljen dolgozni. Minden automatizálva lenne.

- Valami nagyon szép életet szeretnék. Hát elsősorban egy na-

gyon szép lakást. Olyan anyagiakat, hogy kívánnivaló nem marad jon utána. Hát nem is tudom. Félek, hogy családások fognak ép

- Hát én azt szeretném, hogy olyan legyen a hátralevő húsz év mint ez az utolsó kettő volt. Tehát úgy sikerüljön minden. Mo vettünk portát. Én is kétcsaládos apa vagyok. Egy kocsit még n gyon szeretnénk. Azonfelül még szeretném a családot elvinni kü földre, tehát világot látni. Elkezdeném itt a környező államok ban, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Románia, Lengyelország. És hú szép nyugdijat. A családjaim akkor már nagyok lesznek. Hát szc retnék rajtuk segíteni, ha megérdemlik, hogy nekik jóval könny legyen az életük.

- Hódmezővásárhely szegényparasztsága nem tudta azt elképzelni jómagam sem, hogy mire ezt a kort megérjük, hogy ilyen jó kö- rülmények közt éljenek az emberek, mint ami most van. Hiszen a gyár portája valóságos divatbemutató.

- Nemk tudom elképzelni, hogy mit szeretnének majd 2.000-ben magukra venni vagy milyen ruhában járnak majd az emberek és mi lyen lesz a kényelem - mondjuk - amit még elkivánnak. Néhány kollegától már elhangzott, de talán egy kicsit sok is ez, úgy- hogy lehetne szerintem .... élni.

- Végighallgatva ezeket az életrajzokat ne haragudjanak, de ne kem valami hiányérzetem van. Benne volt a munka. Az, hogy jól élni. Hiányzott viszont belőle az, amivel tele van az a brigád napló, hogy mit csinálnának a szabadidejükben. Bejött a szabad szombat. Minden második hét végén. Ha nem is napi négy órát do gozunk, de négy órát kaptunk. Ezt a négy órát hova fordították

- A brigád időnként összejön, elmegyünk egy vendéglőbe, szóra kozni. Például ami nekem egy emlék marad. A segédmunkásomat bú csúztattuk tavaly. Én egy miniatür kemencekocsit csináltam, mé annyira meghatódott és olyan jól esett neki. A brigád összeült és úgy búcsúztattuk el. Utána elmentünk a Hordóba és megünne- peltük és jól szórakoztunk.

- Hát egy nagyon szép dolog történt a brigádban. Azt hiszem, köztudott dolog, hogy épitkezésre nagyon nehéz segédmunkást kapni. Még magas órabér ellenében is. Mi a férfitagok fogtuk magunkat és hát eljárogattunk az Ernőhöz szabadidőnkben is. Vé gül nagy boldogság volt a számunkra, hogy tető alatt volt a há za.

- Azt hiszem, hogy új lakásba többen költöztek. Menjünk be a házakba, lakásokba! Mi van a lakások falain? Hogy van berendez ve?

- Most nemrég költöztem én is a lakótelepre édesapám öreg családi házából. Mostmár az ember arra törekszik, hogyha félretett egy kis pénzt, akkor mindjárt vásároljon most egy bútordarabot, szőnyeget. Mindig kell valami a lakásba. Most esetleg majolika tányérokat kellene szerezni a falra. Vagy szép porcelány tányérokat.

- És milyenfajta majolika tányérokat?

- Én megmondom őszintén, nekem legjobban talán a népi cserépet tetszik. Szenvedélyemmé vált a gyüjtés. Például amikor kimegyek a piacra és végigmegyek a használtcikk soron sokmindent látok. Múltkor például két eredeti népi mezőtúri cserepet tudtam felfedezni.

- És a vásárhelyi kerámiáról mi a véleménye? Ugy tudom minden terméket - mondjuk egy újfajta kávéskészletet, teáskészletet - hivatásosokból álló zsüri véleményez. Szoktak-e egymás között ilyen társadalmi zsürit tartani? Elsősorban az asszonyok véleményét kérném.

- Ezeket nagyon keveset látjuk, mert mi csak az égetési segédeszközét gyártjuk, de volt amikor vásárolni akartunk és átmentünk az edénygyárba, s ott vásároltunk is. Vásároltam étkészletet, kávéskészletet és teáskészletet, ami nagyon szép. Hát én is nagy örömmel mutattam otthon. Nekem ez rettentően új volt, ez az edény. A brigáddal elmentünk egy ilyen hagyományos cserépedény gyártóhoz - nem is tudom pontosan, hogy hivták - ezt az embert.

- Fazekas.

- Fazekashoz, igen. Amikor odamentünk még akkor elsem tudtam képzelni, hogy hogyan alakul ki egy edényt, csak amikor aztán megmutatta a gyártását - persze volt köztünk olyan, aki csinálta is - azt a ....

- Korongozott.

- ... korongozott és én is igy ismerkedtem meg evvel, hogyhát valójában ez hogy is alakul és hogyan készül. Mi nem szoktunk a másik gyáregységbe átjárni.

- Ezt azért furcsának tartom. Ezek szerint én a gyárlátogatás során akkor lehet, hogy én előbb jártam a másik gyárba, gyárrészlegben, mint önök?

- Lehet.

- Hát nem szoktunk menni. Én csak akkor mentem, amikor vásárolni akartam. Talán két alkalommal. Nekem nem volt érdekem, meg vagypk elégedve az én munkakörömmel és a munkámmal. Nem voltam kíváncsi, mert bizony nekem nagyon sietni kell, hogy a vonatot elérjem. Én is téeszből jöttem. Öt éve járok ide. A férjem még a téeszben van, s az ő munkáját a szabadnapokon együtt csináltuk, mármint a részünket. Mostmár jószágot is tartunk. Ugyhogy amikor hazamegyek nekem rengeteg a dolgom a jószággal. Este még nagyon féradt vagyok. Nagyon szeretem a könyvet. Részletre vettem többször. Hát körülbelül két-két és félezer forint áru könyvet összeszedtem, de én nekem nem volt arra nagyon időm, hogy elolvassam. Éjjel az uram fölébred, órákat olvas. Én fáradt vagyok, mert nagyon sok a dolgom. Ha megöregszem, nyugdijba megyek és akkor majd olvasok. A tárlatokat, a kiállitásokat amióta a brigádban vagyok azóta szerettem meg. Eleinte csak úgy elmentem. Mostmár nagyon szeretem. Pláne ezt az utolsót, a Fodor József kiállitást. Meg az Erdős Péterét. Annyira megtetszett, hogy nem is maradok le, ha megy a brigád.

- Otthon a lakásában nincs módja képeket nézni, bennük gyönyörködni?

- Van nekem festményem, csak nem értékesek. Olajfestményeim vannak. Megvásároltam én azokat....

- Hol vásárolta meg?

- Az állomásfönök nagyon szépen festett és tőle. Szép nagy képek. Be is vannak rámázva.

- A brigádtagok nem látták ezeket a képeket?

- Aki volt nálunk az látta.

- Maga látta?

- Igen.

- És mi volt a véluménye?

- Szépek.

- Ezekről az olajfestményekről?

- Hát olyan tájkép.

- Gémeskút, ilyenek.

- Olyan hagyományos tájkép.

- És a kiállitáson látott képekhez képest?

- Hát mit mondjak? Voltam olyan kiállitáson, ami ennél jobban tetszett, de voltam olyanon is, amin láttam olyan képeket, hogy ezek azért....

- Hogy inkább azokat az olajfestményeket választotta volna, az állomásfönökét?

- Hát igen.

- Mit szólna a férje, ha levenné a képeket a falról és kirakna a falra egy pár Tornyai reprodukciót?

- Hát minekünk....

- Kitörne a hárboru?

- Nem értünk a festészethez. Falun mi ebbe nem nevelődtünk, ez az igazság.

- Azon nincs semmi szégyellni való.

- Ha mégegyszer fiatal lennék, biztos, hogy másképp kezdeném a életet.

- Talán itt egy kis magánvéleményü kritikát a festőkkel kapcsolatosan. Egy brigád elmegy egy tárlatlátogatásra, akkor mindenkor azt keresi abban a képben, hogy az a kép mit mond. Sajnos volt olyan kép, amit én is láttam, nyolc-tizfajta szinnel, variációval és hát .... Szégyen, nem szégyen, nem értettem belőle semmit.

- Mondja, van-e kisgyereke?

- Van.

- És az ő rajzatit megérti?

- Azoknak van kisérőszövege. Én azt képzelem, hogy a munkás és a festő között szorosabb kapcsolatnak kellene kibontakozni olyan értelemben, hogy az a kép mindenkinek szóljon. Valójában olyanná válna, hogy több tárlatlátogatáson voltunk már, például a Tornyai képeket is láttuk, ahhoz nem kellett tolmács.

- Hát mondhatom úgy, hogy én vagyok a brigádnak a túlkoros tanulója.

- Miért?

- Mert én is szakmunkástanuló lettem, mégpedig megmondom őszi- tén a brigád jóvoltából, mert a magam erejéből képtelen lette na rá. Addig erőszakolták a dolgot, hogy neked is el kell menn Miska bácsi és ezt meg kell tanulnod, valami csak ragad rád, h nem épp a piszok. Mit tanultam ezen a szakmunkástanfolyamon. H például a szindinamikát - hogy ezt említsem először - amit én ötven évig, mint parasztember, tanyán élő ember a természet gy nyörüségét látva úgy tudtam volna értékesiteni. Nos amikor ma gyarázatot kaptam hozzá máris értelmesebbé vált számomra, hog mi az. Sőt még egy krix-kraxnak kinéző festmény is. Az a krix- kraxnak nézett festmény is ugyanúgy elmondja az ő maga mondani valóját.

- Városuk légköréből, meg bizonyos fokig munkájuk jellegéből i magyarázhatóan a képzőművészet iránti fokozott érdeklődés. De a mikor egy órával ezelőtt lent jártam az üzemben, nagyon szép, e redetien szerkesztett faliúhságot is láttam, éppen az Egyetér brigádét. Igazán nem mondható hagyományosnak a brigádélet hir az évvégi értékelés, eredménye és vásárhelyi szobrászmüvész j lemzése mellett idézetek, verssorok olvashatók rajta. Ezek a verssorok érdekelnek engem. Miért éppen ezeket tette ki, kinek szánja őket, mit akar velük mondani?

- Egy kicsit segithet. Esetleg valaki nem olvasta ezeket a mü- veket, ezután az elolvasás után kezébe veszi a könyvet is. Od megyek és megkérdezem, hogy melyik.....

- Tényleg van rajta kettő olyan énszerintem, ami a mindennapo életben megtörtént. Például ott van az Apám cimü vers. Nem tu dom, nem olvasta-e?

- Olvastam.

- Nem is tudom elmondani, hogy mit érzek a vers olvasásakor.

- Milyen könyv volt az életükben az utóbbi időben, ami igazán megnyerte a tetszésüket?

- Rendkivül szeretek olvasni. Sokat voltam kórházba, ahol biz válogatás nélkül Jack Londontól Maupassantig.

- Ez csak a kórházi időben volt?

- Nem.

- És mit szólnak a brigádtagok? Mert megkérdezem, hogy nem te kintik-e ők ezt a közösségtől való elzárkozó tevékenységnek? Mert mindig úgy van, hogy elmegyünk együtt, megnézzük, meghal

gatjuk. Ez a magánolvasás, magántevékenység.....

- Hát aki szeret olvasni, az olvas anélkül is, hogy - mit tudom én - a brigádnak valami köze volna hozzá.

- És igazán semmi köze nincs a maga Jack London élményéhez a brigádnak? Teljesen magánügyének tekinti az olvasást és ezzel szemben közügynek, ha együtt elmennek egy tárlatot megnézni?

- Nem magánügy, mert végeredményben amit olvastam és ami érdekességet találok, találtam benne, azt a munkatársaimnak, brigádtársaimnak átadom. Olvastam egy könyvet a Most és mindörökkét rendkivül érdekesnek tartom, magát az irásnak a módját, magát a cselekményt is....

- Én Hemingway-t olvastam, az Öreg halász és a tenger cimü művét. Az nekem egy élmény volt. Az ember meghalhat, de legyőzni nem lehet. Az öreg halásznak, a Santiagónak a küzdelme a nagy hallal, az .....

- Mondja beszéltek-e erről a könyvről? Szoktak-e a brigádban beszélni a müvekről?

- Szoktunk. Például az égetők is jönnek, hogy öregem olvastad-e ezt a könyvet. Mondom, hogy még ezt nem. Ajánlják. Azt mondják hogy próbáld meg. Vagy a múltkor ami történt. Rendeztek egy irói olvasó találkozót. Hát egy olyan élmény volt részünkre, hogy azt felejteni nem lehet.

- Ki volt az iró?

- László Bencsik.

- Olvasta valaki a könyvét?

- Már félig elolvastam. Amikor volt az iró-olvasó találkozó és elmondta az életét a Bencsik, akkor amikor mentem hazafele, onnan ből bementem a könyvesboltba és megvettem ezt a könyvét. A cime, Történelem alulnézetben.

- Mit jelent ez ön szerint? Furcsa a cime.

- Elég furcsa.

- Énszerintem a munkásosztály szemszögéből nézve.

- A közös szórakozás, egymás segitése, az olvasás és a tárlat látogatás mellett többen tanulnak is.

- Két éve vagyok a gyárnál és hát nyolc hónap elteltével vált lettem, ami azt jelenti, hogy nincs rendszeres beosztásom. Ami kor valaki betegállományban van vagy szabadságra megy, helyett a müszakba beugrok. Tanulok, hogy a munkakörömet mégjobban el tudjam látni. Egető szakmunkásképző tanfolyamra járok, s a munk mellett, ami nem könnyü, két családos apa vagyok, otthon a gyer kek. Hát később fog jelentkezni ennek a szakmunkásvizsgának az eredménye. Egyrészt könnyebben végzem a munkámat, tudom, hogy mit miért csinálok, másrészt anyagilag is.....

- Nos könnyebben végzi a munkát vagy érdekesebb munkát is vég majd?

- Gyakorlatilag ugyanazt a munkát csinálom. Olyan értelemben könnyebben, hogy tudom azt, hogy mit miért kell csinálni. Nemcsak a gyakorlatok, mozdulatok.

- Érdekesnek tartják-e a munkájukat?

- Igen.

- Miért?

- Egy annyira összetett dolog az égetés. Egyrészt az automatizálás, maga a müvelet....

- Mi a feladata önnek az automata mellett?

- Ezt ellenőrizni kell és adott esetben beavatkozni kell. Nagy sokat tud újitani a kemence.

- Igen.

- És akkor ezt kiküszöbölni vagy ennek a megoldását kapásból é nagyon gyorsan, mert hatalmas értékek vannak. Nagyon sok embernek a munkája, amelyik ha nem kellő időben és kellő módon avat koznak bele, azt tönkremegy.

- Nos ha összehasonlitom az önök munkáját egy fazekasmesteréve aki az égetésen túl egy sor más munkát is elvégez. Nevezhető alkotómunkának, érdeksenek vagy csak hasznosnak?

- Hát nehéz. Nehéz, én nem tudom. Én magam részéről azt hiszem értékesebb ez, összetettebb munkakör, mint egy fazekasság. Az talán több kézügyességet, más irányú érdeklődést kell, hogy m követeljen, mert más, egészen más.

- Önök mikor érzik azt, hogy alkotó jellegü munkát végeznek,

letve milyenfajta munkájára gondoltak azt, hogy na én most valamit kitaláltam, csináltam, alkottam.

- Modern, merészvonalú segédeszközeinknek a fő formáját a készítők készitik el, olykor bizony lehet majdnem úgy fogalmazni, novezni, hogy szobrászati alkotásokat végeznek azok a munkások.

- A brigádnapló tanúsága szerint a brigádközösségük is átélhette a valamit kitaláltam örömét. Uj dolog az önértékelés, ami azt jelenti, hogy minden brigádtag elmondta, hogy milyen munkát végzett az elmúlt évben, ki hány százalékra becsli saját teljesitményét, ennek alapján osztották aztán szét a jutalmat, jutalmakat. Miért volt erre szükség?

- Mindenki képes reálisan megitélni a végzett munkáját. Mégpedig hát szerintem olyan formában, hogy nemcsak viszonyitva a többi ember teréhez, a többi brigádtagéhoz, végzett munkájához, hanem mi az amit magamból ki tudtam adni és mi az a tartalék, ami még benne van. Tehát amire én meg képes vagyok.

- Miben szeretnének előbbrelépni? Mennyire elégedetlenek magukkal? Min változtatnának?

- Hát azt hiszem, hogy kitünt már az eddigi beszélgetésünk során is, hogyha például a könyvekre vagy a tárlatlátogatásokra terelődött a szó, annak ellenére, hogy a brigádnaplóban elég sok ilyen dolog van bejegyezve, hát eléggé félve beszélünk ezekről a dolgokról. Szóval itt még nagyon sokat kellene, kell is tanulni, hogy necsak azt tudjuk megmondani a képzőművészeti alkotásokról hogy tetszik, vagy nem tetszik, hanem esetleg mélyebben is tanulmányozni egyes irányzatokat, szakszerübben hozzá tudjunk szólni például vagy egyk könyvet ololvasva, nemcsak maga a történet, a mese ragadjon meg bennünk, hanem tanulságot leszürni vagy valahogy kritkusabban szemlélni. Szóval szerintem ezen a téren van még bőven továbblépni valónk.

- Elhangzott Egy asztal mellett az Alföldi Porcelángyárban. A tüzállóanyag gyáregység Egyetértés brigádjának tagjaival Gavaler Aranka, Körösi István és Szabó Miklós csoportvezetőkkel, Molnár Istvánné, Rostás Istvánné és Lencse Sándorné osztályozókkal Seres István, Bánfy János, Molnár Mihály, Kurucz Sándor, Szabó Sándor és Sitke Lajos égetőkkel, Papp Istvánné, Rácz Dezsőné és Gedai Antalné kocsirakodókkal és Kérdi Ernő kőművessel beszélgetett Kamarás István.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 349-726

1974 APR
TISZATÁJ
Fodor József

lepke jött velem szemben, azt mondtam neki, ha visszajövök, akkor se legyél barna, maradj akkor is ilyen tiszta sárga.

1021

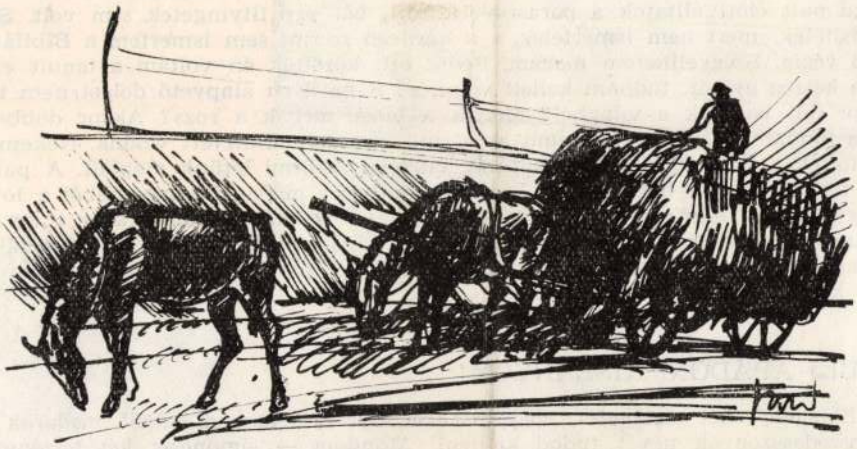

FODOR JÓZSEF: SZÉNAHORDÁS

Mindenki mondott neveket. Fogalmam sem volt az é
keiről semmit sem tanultam, s akárhányszor olvasta
meg. Ó, Ruben, Simon, Lévi, Júda, Izsakhár, Zebulon,
thali, Gád, Áser s Dina, te lány! Előjöttetek az öregek
szagú pult előtt álltatok a parasztok között, bár egy
meredtetek, mert nem ismertetek, s a kérdező szerint
jétől végig. Szégyellhetem magam. Pedig ott, közöttük
Ez a kétség gyötör, tudnom kellett volna-e? S ha ilyer
akkor mit ismerek a világból? Melyik a búza, melyi
rá, a fundamentum sem ép, amit az álomi öreg még e
tanították a zsidó és a görög kultúrát, európai szellem
nak több köze volt hozzájuk, ó, Priamosz, mikor a má
kifogva olyan természetesen ment el nagypéntek délut
siralmaihoz. Akkor ott azok az emberek több kapcsolatban voltak a tudással, mint én, aki ugyan mégiscsak valamit tudok, csak nem vagyok tudásommal a rózsa és a Nap kapcsolatában.

OKULJ APÁDON, KISLÁNYOM!

Elmondok két történetet, hogy megérts, bár még csak a babák, madarak és a szomszédasszonyok nevét tudod kiejteni. Mondom — elmondok két történetet a megtartó közösség kis példáiként. Az egyik idején még azt sem tudtam, hogy el-

Fodor József

Öregek olajfestmény. 60×100 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Fodor József (festő)

A békéscsabai Munkácsy Múzeumban megnyílt Alföldi Tárlaton szerít vett. 1975-ben.

Népszava, 1975. ápr. 25. 103. évf. 96sz. 6p.

Fodor József

A debreceni Tornyai Múzeumban rendezett Délalföldi Tárlaton 1975-ben részt vett.

Néprajz, 1975. dec. 25. 103. erf. 96 n. 6 p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 APR 20

Csongrádmegyei Hirlap

Fodor József

1021

FODOR JÓZSEF: SZÁNTÁS

gyított dühöm, pedig a tények és következménye
gos összefüggéseinek ismeretében, úgy gondolom,
hasonlóképpen gondolkodnának. Amit elmula
képzőművészeti vonalon, ugyanazt a hibát köve
kerámiaművészet vonalán is. Még pontosabban fo
a nagy kerámiaipart nem lehet alárendelni a hel
szeti életnek, annak megvan a maga saját útvonala. A „bil-
duska" festészetbe ezt nem lehet beépíteni. Ez egy ország-
gos méretű ügy. Csak sajnálni tudom, hogy az állami üze-
mek országos kerámiakiállítását is elvesztettük, és ezt a
jogot Pécs városának engedtük át.

— Milyen utat követelsz a műveidnek?

— A mondanivaló és a közérthetőség megnyilvánulási módját. Az esztétizálás helyett a művek mondanivalóján a sor. Csak legyintek, amikor a semmitmondást akarják tör-vényerőre emelni egyesek. Művészetem alkotóeleme az érzelmekkel hitelesített valóság.

Vásárhely városkapui: a Tornyai-, Kohán-hagyományt követő művészek. Például Kajári Gyula. A műterem falain körbe hatalmas méretű portrék. Ady Endre arca, Sinka István arca, Beethoven arca. És zeng győzelmesen a IV. szimfónia. E műteremben valamikor Kohán György alkotott...

POLNER ZOLTÁN

...várakozásainkat a boldogságért? Elhiszem, hogy mindig boldog akartál lenni. Szétporciózhattad erőd-det, legendás lemondásokba menekültél, a húsos ünnepek ritkaságaiban sem szeretted a jobb és laktatós falatokat, öreg, ócskapiacokon előtűnő kasztrolyunkból magadnak mértél utoljára, aljáról kapartad a kozmát, a ruhák, lábbelik, utazások, szórakozások vígságát nem ismerhetted, zsenge korodban fogott meg a szegénység, a munka, elrejtette a tudós iskolákat, a könnyebb élet lehetőségét. Minek kér-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 ÁPR —
TISZATÁJ
Fodor József
/102/

FODOR JÓZSEF: ELMÚLÁS

a folytonosság tudata, az elődök törekvéseihez
nelem árnyékában élő szlovákság írói és költői
a folyóiratcím, a biztatást, hogy van mire ép

A mai folyóiratok bemutatása előtt éppen
bításának engedve szólunk a Slovenské Pohľa
dalomtörténeti jelentősége miatt is. A Szlovák
kításokkal és újrakezdésekkel barázdált útján
munkatársai között megtaláljuk az újabb kor
kedő alakját. „És aki ismeri a szlovák nemz
ebbe a történelembe kitörölhetetlenül beleíród
írja a mai örökös, *Vladimír Mináč* a kilencven

Jozef Miloslav Hurban áll az út elején, a
egyénisége alapította 1846-ban Szakolcán a Po
és művészet szemléjét. Mindössze három évve
szlovák nyelvjáráson alapuló irodalmi nyelv
vák irodalmi nyelvnek a szolgálatába állította a folyóiratot, első folyamának megszűnéséig, 1848-ig a Szlovák Szemle kiemelkedő szerepet játszott a szlovák nyelvű irodalom kibontakoztatásában. 1851-ben Nagyszombatban indítja újra a folyóiratot Hurban, ezúttal társszerkesztőként *Mikuláš Dohnányval*, de a második nekirugaszkodás is csak rövid ideig, 1852-ig tartott. A harmadik újrakezdésig harminc esztendőnek kellett eltelnie. *Svetozár Hurban Vajanský*, J. M. Hurban fia, a századvégi szlovák szellem egyik meghatározó egyénisége újította föl 1881-ben Turócszentmártonban a Slovenské Pohľadyt, tőle pedig mintegy tíz esztendővel később a sokoldalú irodalmár és szervező *Jozef Škultéty* vette át a szerkesztést. A nemzetiségi helyzet-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 JUN 16

Csongrádmegyei Hirlap

Fodor József

1021

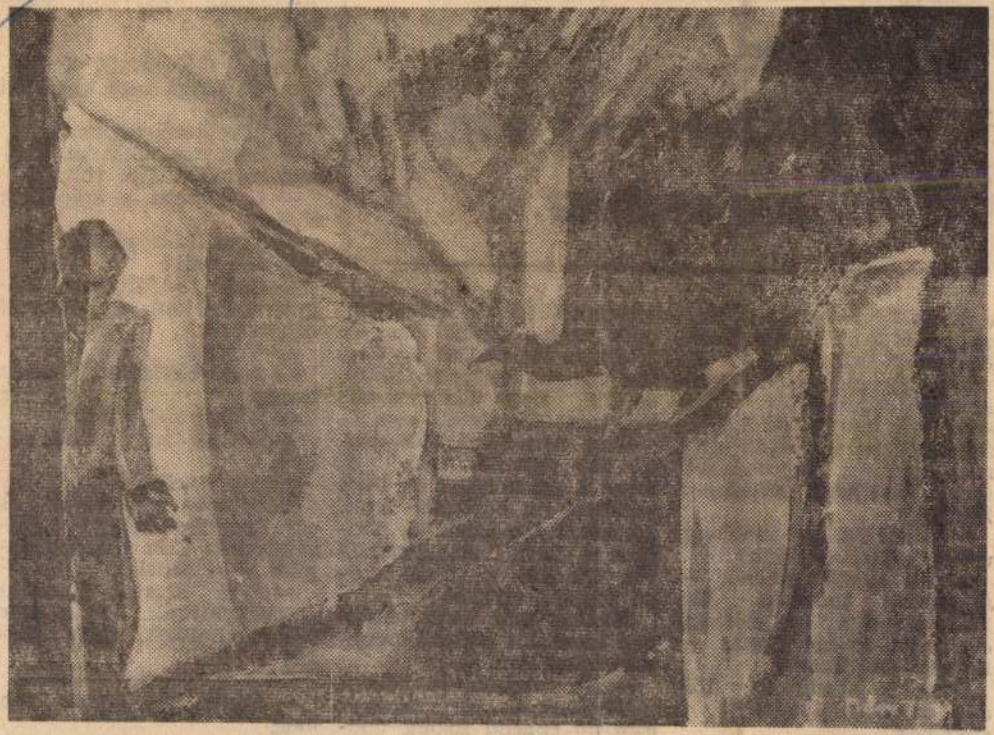

FODOR JÓZSEF: HANGULAT

Gyimesi Ferenc:

A fiókban még volt majoránna

A sziszegő harag, a maró gyűlölet és a nagy összecsapások időszaka már elmúlt. Lecsendesedve, gyógyultan, összebékülve beszélgettek a válásukról. Éjfél felé, amikor tulajdonképpen már mindent megbeszéltek, Géza váratlanul föltette a kérdést:

— Nem kellene még egy utolsó próbát tennünk?

— Ne kezdjük elölről — tiltakozott fáradtan Ila. Majd elvett a férje elől egy cigarettát, és rágyújtott. — Holnap elköltözöm.

Géza is rágyújtott, fölállt, és járkálni kezdett a szobában.

— Gézukának mikor akarod megmondani?

belefáradtam. De lehet, hogy csak másik stílust keresek. Irtózatos az, amikor az ember végigtapogatja az életét, és érzi, hogy tele van kővel, mint egy rossz vese.

Géza nem szólt. Ilát nézte, aki elfordult tőle, és ment a rekamiéhoz. A férfi tekintete a búcsúzás volt. Az asszony mozdulatai, ahogyan a kinyalábolt ágyneművel elindult a másik szoba felé, az elválás.

Másnap már csak telefonon keresztül hallották egymás hangját:

— Ne felejtsd el beadni Gézukának az orvosságot, és este ne engedd sokáig televíziózni.

— Mikor a helyed?

A fiókban még volt majoránna.

Másnap:

Cseng Gézáéknál a telefon, de senki sem veszi föl a kagylót.

A következő napon:

— Szervusz, Gézuka. Tegnap hívtalak. Hol voltál?

— Lementem a srácokhoz a térre.

— Ilyen köhögéssel? Főzött apu teát?

— Csak megmondta, hogyan csináljam, de nem volt itthon cukor.

— Vettél?

— Apu elfelejtett pénzt hagyni.

— Akkor mit ettél?

— Kiflire még volt nálam.

Aznap estefelé:

Géza még két kávét és egy konyakot rendelt. Rágyújtottak. Ila összekattantotta a retiküljét.

— Ezek szerint mindent megtárgyaltunk. Most már beszélgethetünk, amíg hozzák a kávét.

Géza megnézte az óráját.

— Éppen fél órám van még.

— Randevúd van?

— Igen.

Fodor József

„Február", festmény (repr.)

Tiszatáj, 1977. ápr.

Fodor József

festőművész

„Öreg malom" (repr.),
festmény.

Tiszatáj, 1977. 6.

Fodor József: Sestő

A múlt év őszén a Mezőgazdasági Múzeumban nyílt meg a „Mezőgazdaság a képzőművészetben" c. kiállítás, mely a halászatot is ábrázolták. – A művész plextola „Tiszai halászkikötő"-t láttat a novemberi szürkeségben. (emlitve)

Losonci Miklós: Képek, szobrok a halászatról. Halászat, 1976. dec.

Fodor József festő

— FODOR JÓZSEF festőművész tárlata Szentesen vasárnap megnyílt. A kiállítást két hétig tekinthetik meg az érdeklődők.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 10.

52.

Fodor József, grafikus

Fodor József: rajza

Tiszatáj, Szeged, 1976. április

41 o.

XXX/4.

Márciusra

Lomhul a hó. Márciusra
buborékokat fú a föld:
kupolát a tücsöklyukra,
kupolát a tücsöklyukra.

Gyújtózsinór minden gyökér:
rügy robban, reped a göröngy,
s fakad a fű, szakad a fény,
fakad a fű, szakad a fény.

Fodor József: grafikus

Rajza:

Rege

Fodor József: rajza 37.o.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. április 30/4.

Fodor József. grafikus

Fodor József: rajza

80. old.

Tiszatáj, Szeged, 1976. április

XXX/4

(Mosdom éjjel kinn az udvaron — Lator László fordítása.)

Nemcsak a világ könyörtelenségét a fejsze képével érzékeltető két költői kép rokon, a „csalás nélkül" való szétnézés, a törvények szigorával az emberi-művészi magatartás szigorát szembeállító világszemlélet is gyökerében azonos. „Tisztább szabály aligha akad / a friss vászon tiszta igazánál" — visszhangzanak Mandelstam sorai a József Attila-i gondolatra.

Mandelstam nem úgy kora költője, mint Majakovszkij (vagy akár József Attila), a tízes években írott első verseiből ugyanaz a szorongásait szigorú önfegyelemmel átélő, kimondó s a kimondással leküzdő ember portréja rajzolódik elénk, mint az utolsó, a börtön és száműzetés éveiből (1932—37) származókból. Költészetéből nem ismerhetjük meg a kor teljességét, de maga a kor is mindig legkomorabb arcát fordította feléje: szorongása nem egyfajta általános XX. századi életérzés, mert őt nagyon is valóságos sérelmek érték a cári Oroszországban; a forradalom is komor fenségben lép eléje *(Korom)*, s hogy igazán feloldódni sohasem tudott a megváltozott világban, annak legfőbb oka, hogy szinte kezdettől ellenségnek tekintették (elég, ha Majakovszkij gyűlöletére gondolunk), s a harmincas évek számára már nem a nagy építkezések, hanem a méltatlanul elszenvedett üldöztetés, az élet peremére kerülés évei.

Már 1912-ben ilyen — megfogalmazásában is kemény — képet rajzol a valóságról: „Ősz mord homálya — rozsdás vas — csikordul..." A szimbolista stílus homálymotívumát egyetlen metafora átfordítja egy szikárabb, illúziótlanabb s egyben a valóság törvényeivel jobban összhangzó (azaz — s itt nem a szóval játszom — összecsikorduló) kifejezésmód elemévé. Ez a világlátás és kifejezésmód teljesedik ki az egyik utolsó vers kristálycsikordulású soraiban:

Fodor József, grafikus

66.

XXX/4.

ıul meg akkor, a „világ folyékony csodájának", „a szép szemét
iütköző jóvátehetetlennek", „a kagylónak, a kőnek, a héjnak"
ádogtetők alatt", „a szívnek, a húsnak, a csontnak" az arcai mö
ben, amit — egy nagy latin-amerikai költővel, Borges-szel szól
lván másként beszélnek el, hiszen a világon nem létezhet l

sz, számomra legalábbis, egy idő óta egyszerű: a megismerő e
oly képtelen hajlammal vagy vággyal találkozom ebben a líra
egyetlen ősképletbe fogva szeretné fölírni a Lét „ágban, erekbe
apasztalt egyenletét „az övénél nagyobb halál" fekete táblájá

Fodor József, grafikus

L.: Fejér Csaba

t.j.: rajza a 96. oldalon

↓

szerkentői antal

[94–95.] s'96

TISZATÁJ, Szeged, 1976. ápriliz XXX/4.

Fodor József festő

„Magyar tájak" címmel Hatvanban megnyílt kiállításon szerepel a vásárhelyi iskolához tartozó művelő munkája.

Csongrádmegyei Hírlap, 1974. nov. 28.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csongrád m. Hírlap

1975 DEC 7

Fodor József

104

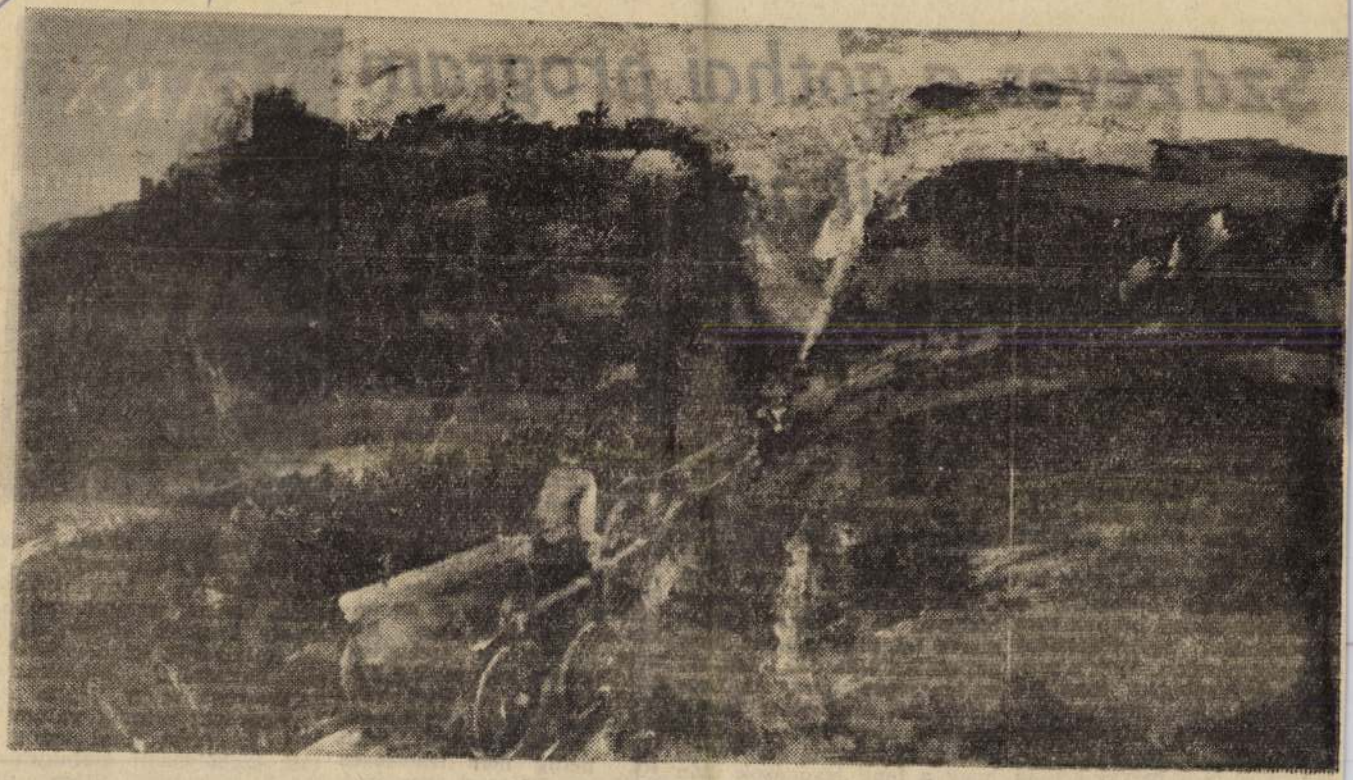

FODOR JÓZSEF: ESŐS NYÁR

Százéves a gothai program kritikája

MARX ÉS ENGELS *minden* írása, vagy közvetlenül, vagy közvetve, de a *mának* szól. Írásaik közül azonban kiemelkedik Marxnak a címben jelzett írása: *„A gothai program kritikája."* Száz éve — négy évvel a párizsi kommün után, jórészt annak tanulságait elemezve írja Marx, ekkor már szintetizálva addigi nézeteit a jövő társadalmáról. Nem véletlen, hogy ezzel még inkább magára haragítja a már erőteljesen kibontakozó opportunista revizionistákat és reformistákat, akik a polgári és kispolgári ideológia talajáról szinte már nyíltan szembenállnak a tudományos kommunizmussal. Tiltakoznak is a marxi kritika megjelenése ellen, vagy ha ez már nem lehetséges, igyekszenek azt „átértékelni". Ez a kísérlet azonban nem új keletű. Marx és Engels idejében is voltak olyanok, akik a munkásmozgalom egységét féltve, a kritikát nem tartották időszerűnek. Ma is vannak olyanok, akik a kritikát nem tartják időszerűnek, mert szerintük a kritika a múlté, a mai helyzetre nem alkalmazható. Ezért is fontos, hogy a marxizmus–leninizmus alkotó továbbfejlesztői, a kommunista pártok, a szocialista országok vezetői ismét és ismét visszatérjenek Marx és Engels műveihez, hogy azokból a mai kor számára is tanulságokat szűrjenek le.

Marx a gothai program kritikájában a kommunizmus két fázisát különbözteti meg. Az első fázis a szocializmus, amelyben a kapitalizmus minden maradványa megtalálható. Ezért a szocializmus nem a kapitalizmus ellentéte, hanem annak a kommunizmusba való átmenetnek a fázisa, amelyben a kapitalizmus maradványai fokozatosan megszűnnek. Ezért a szocializmus nem a kapitalizmus ellentéte, hanem annak a kommunizmusba való átmenetnek a fázisa, amelyben a kapitalizmus maradványai fokozatosan megszűnnek. Ezért a szocializmus nem a kapitalizmus ellentéte, hanem annak a kommunizmusba való átmenetnek a fázisa, amelyben a kapitalizmus maradványai fokozatosan megszűnnek.

Marx a gothai program kritikájában a kommunizmus két fázisát különbözteti meg. Az első fázis a szocializmus, amelyben a kapitalizmus minden maradványa megtalálható. Ezért a szocializmus nem a kapitalizmus ellentéte, hanem annak a kommunizmusba való átmenetnek a fázisa, amelyben a kapitalizmus maradványai fokozatosan megszűnnek. Ezért a szocializmus nem a kapitalizmus ellentéte, hanem annak a kommunizmusba való átmenetnek a fázisa, amelyben a kapitalizmus maradványai fokozatosan megszűnnek. Ezért a szocializmus nem a kapitalizmus ellentéte, hanem annak a kommunizmusba való átmenetnek a fázisa, amelyben a kapitalizmus maradványai fokozatosan megszűnnek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 JAN 14

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor József, festő

1021

FODOR JÓZSEF: TAVASZ

Ilyenkor — szilveszter, farsang táján — elég gyakran halljuk ezt a címként is lert szót, talán gyakrabban, mint egyébkor. Mindenki ismeri a jelentését is: vagy a nulatozás indulatszava, vagy vigadozás', ‚dínomdánom' az rtelme.

Hogy a magyar nyelvben gy indulatszóból főnév lett, z nem újság, igen gyakran apasztalhattuk. Néhány pélla: eszem-iszom, csinnumm, dínomdánom stb.

Látjuk a címszón, hogy sszetétel. Utótagján is, előgján is toldalék van. Az tótag tövével viszont megpő szavakban és szólásokan találkozhatni: „alszik egy *uját*", „egy *húj* alatt", *ujánt*", „*huj-huj* hajrá", ipa*huja*" stb.

A felsorolt változatok alaptően két forrásból táplálznak. A korábbi, az ereti használat az önkéntelen ngkitörés vagy a hangánzás terméke. Ebből ereztethető természetesen a takiáltás is, a mai nyelvn elsősorban a sportpályák

AN

környékén hallható buzdítás is. Ez szülte a hujánt, hujjogat igéket is, a jelentésük már ‚egyet kiált, kiabál jókedvében'.

A nyelvjárások nyelvében a régies formák közé tartozik az egy *hujj* alatt, egy *huját* szólás. Azt jelenti: ‚egyszerre, egyből, azon nyomban', illetve ‚egy ideig, kis ideig'. A magyar nyelv történeti etimológiai szótára az utóbbit a magyar ‚huja', vagy a német *hui* ‚hű, hűha' szóból eredezteti. Az egyik megoldás a *pihenő* értelmében, a másik az indulatszó érzelmileg telítettebb jelentésében gyökerezik.

A német eredetet egyelőre figyelmen kívül hagyva induljunk ki most a magyar szóból. Közvetlenül ehhez kapcsolható ugyanis tájnyelvi főnevünk, a *pipahuja* is. A nehéz mezőgazdasági munka, s még inkább a kubikosmunka a napszámosok számára szigorúan meghatározta egész napi tevékenységüket. Megszabta idejét a munkakezdésnek is, az ebéd elfogyasztásának is, a befejezésnek is. A pipahuja pedig azt az időt jelentette, ameddig ebéd után a pihenő tartott, s ezalatt a dohányosok éppen el is szívhattak egy-egy pipát.

Már csak az a kérdés maradt: hogyan lett az indulatszóból szünet? Az első pillanatban azt mondhatnánk: amíg valaki elmondja egyszer-kétszer a huj-huj haj-

FODOR József festő

kiáll. Bp.,Gulácsy Galéria, 1992
ism. POLNER Zoltán: Fodor a Gulácsyban. = Vasárnapi Hirek,
1992. nov.29. 9.p.

jelentőségű lett volna
ok előtt ugrik ki a hit-
, holott topográfiailag
korábbi kiugrási lehe-
t érte el előbb a front.
elyzet Magyarország-
lehetőséget nyújtotta,
Horthy és Kállay tehe-
izonytalansága miatt
Ez már maga is a
nek a teljesen semmi-
tte, az a mód pedig,
október 15-én a tény-
érletet előkészítette és
id ahogy a kiugrási ki-

gyobb tömegben jelentkező, főleg német és zsidó beolvadással szemben. Ez a gondolatrendszer nagyon sok tényre hivatkozhatik, elsősorban az egész német és zsidó asszimilációnak a diszharmonikus jelenségeire: ez megnyilvánult a zsidó vonatkozásban abban, hogy a zsidóság egy része rendkívül élesen tiltakozott saját teljes asszimilációjának minden kétségbe vonása ellen, de a saját közösségi kohéziójáról láthatóan nem adta fel (ami elég természetes volt egy olyan közegben, ahol az antiszemitizmus érezhetően jelen van); a német asszimiláció diszharmóniáit pedig a hitleri közelség hozta napvilágra abban a tényben, hogy a német asszimilátaknak nem jelentéktelen százaléka a hitlerizmus közeledtére disszimilálódott és fölfedezte magában a német vért. Mindez nem változtat azon, hogy a magyar társadalomfejlődés alapvető disszonáns vonásait nem a német és zsidó asszimiláltak túl nagy száma okozta, hanem magának az asszimiláló magyar társadalomnak az egészségtelen társadalmi viszonyai és közszelleme: a magyar társadalomban a német és zsidó asszimiláltak bizonyos területeken feltűnő karrierlehetőségei pontosan azon alapultak, hogy az ő társadalmuk elsősorban polgári jellegű, vagyis elég tág felemelkedési lehetőséget nyújtó volt, ezzel szemben a magyar társadalom szigorúan hierarchikus volt. Így a magyar etnikumú parasztság és főleg paraszti szegénység fölemelkedési lehetőségei az alatt a hatalmi, közigazgatási, gazdasági és lélektani nyo-

területét a magyar etnikum területévé lehet majd tenni. Miután a saját nyelvű államiságot megkóstolt és kifelé gravitáló más-nemzetiségűek önkéntes elmagyarosodását józan ésszel elképzelni nem lehet, ez a program vagy az erőszakos elmagyarosítást, vagy pedig a teljes kitelepítést jelenti. Bár voltak népek, amelyeknek ilyen dolgok sikerültek, én először is nem kívánom, hogy a magyarság lelkiismeretét ilyen cselekedetek terheljék, másodszor pedig nemzeti öngyilkosságra való felhívásnak látom, hogy egy 50 milliót meghaladó környező tömbbel szemben bárki is ilyen programokat hirdessen. Mint ahogy már eddig is annak a programnak, amely a két világháború között állandóan az integer Magyarország helyreállítását tűzte ki célul – ahelyett, hogy a magyar etnikum megmentését tűzte volna ki –, az lett a következménye, hogy 1945-ben nemcsak a visszakapott idegen nyelvű területek vesztek újból oda, hanem a magyarságnak is újból nagy tömegei kerültek idegen uralom alá, és súlyosan csökkent annak a valószínűsége, hogy ezt a belátható jövőben korrigálni lehet.

Érdemes ezzel kapcsolatban Horthyék felelősségére visszatérni. Mondhatná valaki, hogy akárhogy ugrott volna ki Horthy és Kállay 1944 márciusában vagy októberében, Magyarország végső sorsa ugyanaz lett volna, ugyanúgy szovjet hegemónia alatt lenne, mint ma. Ez igaz, illetve valószínű. De mindenki jól tudja, és előre tudhatta is, hogy az összes kis or-

Fodor József festő

„Magyar Tájak" c. kiállítás nyílt meg Hatvanban, melyen szerepelnek a művész képei.

Farkas András: Magyar tájak.
Népújság (Heves), 1974. dec. 5.

Fodor József

A vásárhelyi művészek harmincévesek korcsoportjába tartozik a művész.

Halász Miklós: Vásárhely művészete.
Pesti Műsor, 1975. okt. 9-15.-ig.

Fodor József

Rapszódia I.

IV. Országos Akvarell Biennálé
Eger, 1974.

Fodor József

Reszt vett a Vásárhelyi ősz, 1973. c. tárlaton.

Népszava, 1973. okt. 28. 101. evf. 253 sz. 8 p.

Fodor József
festő

Fodor József a tél hangulatait
keresi ezzel példa a „Hócsés"
és az 1970-ben készült „Nép-
számlálás".

Szuromi Pál: Fodor József
Müvészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József festőművész

Vásárhelyen a Tornyai múzeumban megnyílt a Petőfi Művelődési Központ festő- és szobrászszakkörök kiállítása. A két szakkör vezetője: Fodor József festőművész és Kligl Sándor szobrászművész.

Fenyves F. Lajos: Amatőrök kiállítása a Tornyai múzeumban.

Csongrádmegyei Hírlap, 1975. máj. 14.

Fodor József

A fiatalok közül sokan letelepedtek Vásárhely modern művészházaiban, mint a művész is, kinek neve ma már közismert az ország művészetpártolói előtt.

Palmer Zoltán: A vásárhelyi művésztelep. Északmagyarország, 1975. máj. 11.

Fodor József

a Hatvani Galériában volt a művészek találkozása a múltban.

Farkas András: a Hatvani Galéria.
Népújság, Eger, 1975. máj. 3.

Fodor József festőművész.

Rózsaszentmártonon – kis Heves m.-i község – a Rákóczi Termelőszövetkezet képzőművészeti jellegű klubásszejövetelt vendezett s erre meglúvták dr. Dömötör János művészettörténészt, Erdős Péter és Fodor József festőművészeket, majd a két művész tárlatát megnyitották.

(M. Gy.): Erdős Péter és Fodor József tárlatáról.

Népújság, Heves, 1974. ápr. 8.

Fodor József
festő

Mártelyon, az Országos Sfjusági Képzőművészeti Tábor egyik szakmai vezetője Fodor József.

—: Ki állítási naptár.
Művészet, 1974. augusztus – 49 lap.

Fodor József

Téli álom, plexitoll

XV. Szegedi Nyári Tárlat

Fodor József
Részt vett a 19. hódmezővásárhelyi
Őszi Tárlaton.

Havas Lujza: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hirlap 1972/310 6 old.

Fodor József, grafikus

Raji : Repa

Fodor József : rajza

8.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. május

XXVIII
5.

Fodor József

A Békéscsabai Munkácsy Mihály Muzeumban rendezték meg az Alföldi Tárlatot, melyről Vadas József ir "Kék vágy" cimmel. Birálja a tárlaton szereplő művészek munkáit, kifogásolja, hogy nem a jelennel, hanem a multtal foglalkoznak, mintha tudni sem akarnának a változásról. Régi keritéseket, lovaskocsikat, elhasznált szerszámokat festenek. Külön nem ismertetí az egyes művészek munkáját.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május, 19.
XVII. évf. 2o. sz. 12. lap.

Fodor József, grafikus

Rajz:

Repr.

Fodor József: rajza 74.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. május XXVIII/5.

Fodor József, grafikus

Rajz:
Repr

Fodor József: rajza

71.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. március XXVIII 3.

Fodor József, grafikus

Rajz: Kép.

Fodor József: rajza 46.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. március XXVIII/3.

Fodor József, grafikus

Rajz:

Rege

Fodor József: rajza

37.

XXVIII

TISZATÁJ, Szeged, 1974. március 3.

Fodor József, grafikus

Rajz:

Kép.

fodor józsef: rajza 31.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. március XXVIII/3.

Fodor József grafikus

Rajz:

Kép.

Fodor József: rajza 23.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. március XXVIII 3.

Fodor József, grafikus

Rajz: Repa.

Fodor József: rajza 16.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. március XXVIII/3.

Fodor József: grafikus

Rajz: Repr.

Fodor József: rajza 89.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. március XXVIII 3.

Fodor József, nobrán

Rajz: Repr.

Fodor József, rajza

93.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. március

XXVIII
3.

Fodor József, grafikus

Rajz: Repr.

fodor józsef: rajza 96.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. március XXVIII/3.

Fodor József, grafikus

Rajz:

Repr.

Fodor József: Szénahordás 58.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. április XXVIII/4.

Fedor József
fuló

A vásárhelyi művészetben a nagy elődök emberi és művészi magatartása, tájszerelete, népművelő tevékenységük kiválja azt a hagyományt, amelyet ápolni kell.

----: Körkérdés.

Müvészet, 1974. március - 9. oldal

Fedor József
festő

„Tokaji szüret"
(repro)

-------: Körkérdés.

Müvészet, 1974. március - 9.oldal

Fodor József

A „Tokaji Nyár" rendezvénysorozat vetette vieg a kulturális élet alapjait Tokajban. A művésztelep tagjainak kiállításai 1967. tavaszától kezdődtek. A művész alkotásai szerepeltek a tárlatokon.

Bánszki Tál: Művészeti élet Tokajban.

Népművelés, 1969. febr. 32. old.

Fodor József rajzpedagógus

Ma nyílik meg Szegeden a Pedagógus Szakszervezet Gongrád m.-i Bizottságának rendezésében a megyei rajzpedagógusok képzőművészeti kiállítása, melyen szerepelnek művei.

Gongrád Megyei Hírlap, 1969. márc. 2.

Fodor József, grafikus

Rajz:

Kép.

Fodor József: Elmúlás. 93.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. április XXVIII. 4.

Fodor József, grafikus

Rajz:

Repa.

Fodor József: rajza 26.

TISZATÁJ, Szeged, 1974. május XXVIII/5

Fodor József, grafikus

Rajz:

Repr.

Fodor József: rajza 40.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. május XXVIII/5.

Fodor József. festő

falak c. képe:

Repr.

–: 4 XX. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából
Műmelléklet: I.

TISZATÁJ, Szeged, 1973. november XXVII/11

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 DEC — 1
Palócföld

1021

Fodor József

FODOR JÓZSEF: ŐSZ (PLEXTOL)

Alig is várta, hogy az oltártól eljöjjenek, mindjárt kezdte kivallatgatni Katit. Most már szóba lehetett hozni

– Nem emlékszel édes lelkem, mondá, midőn a lakoma után egyedül maradtak a hálószobában, nekem úgy rémlik, hogy én egy sorsjegyet adtam neked ajándékba húsvétkor.

– Hogy ne emlékezném! Nagyon emlékszem rá! A bodonyi zsidó ezelőtt egy héttel vette meg tőlem tíz pengő forintért.

– De csak oda nem adtad? kérdi elsápadva a prókátor.

– De bizony oda adtam.

– No hát fel is akaszthatom magamat, de mindjárt.

Mint a sebzett vadállat úgy ordított fel, kirohant a szobából s egyenesen a pisztolyaihoz szaladt a kancelláriába; a nagy kiabálásra összegyűlt cselédeknek kellett őt megfogni és összekötözni, hogy életében kárt ne tegyen. Legalább a mézes heteket élje át már!

A kitűzött napon, midőn a válaszért kellett volna eljönnie a két vőlegénynek, nem kelepelt a Koronthayék kerítésén a szarka. Nem is jött vendég egész nap.

A szép Mari be sokszor állt ki az utcaajtóba s szomorúan nézte az országúton a távozó és érkező kocsikat. Egyik sem forduit be a Koronthay-portára.

Meglehet, hogy készen volt már a felelete. De nem volt a kinek elmondja

Valjon hova lehetett a két vőlegény?

Eltűnődött, elepekedett ezen a hiába való kérdésen.

Akárhol vannak is, ha itt nincsenek. Mit ér már neki az ő sorsuk?

Ez már mostan el van hibázva, hordhatja a pártát a fején s a nyilakat a szemeiben, ki tudja meddig... talán örökké, azon a tanulságon elmélkedve: „akkor menjen a lány férjhez a mikor kérik". A Hymen lánca szép rózsalánc, hanem szörnyen szakadós, mint a lenfonal, nem szabad rángatni erre-arra...

Később azután meghozta a pletyka a amit már tudunk: sőt még többet is. két szerelmes átélt viszontagságait. Azt Katiból nagy Harpia lett s szörnyen

nyak
midő
ja ki.
kávé
ja m

An
volt.
Wolf
born
ellen megindították a válópört. Soha egy percet sem töltött feleségével, hanem tízezer forintnyi kárpótlást mégis kapott, amit inkább „sápnak" lehet nevezni. Ebből az összegből urizált még egy darabig Bécsben, az utolsó öt forinttal azután hazatért egy év múlva s ma reggel is még ott láttam a Bárándy kancelláriájában, a mint egy keresetet másolt le hat példányban.

Hiszékenysége, jó kedélye és helyzete nem változott, minden a régi, azzal a különbséggel, hogy a Kata most „nagyság" és az ebédnél kezet szokott neki csókolni.

Egy elfeledett Mikszáth-elbeszélés

A „Mikszáth és Balassagyarmat" című nagyobb tanulmányhoz végzett adatgyűjtés során a Nógrádi Lapok és Honti Híradó 1881. január 16-i számának irodalmi rovatában azt olvastam, hogy Budapesten megjelent a Szentirmay József és Géza által szerkesztett új hetilap, a Hymen első száma. „A lap közleményeket igér legnevesebb íróink (Lauka, Balázs, Komócsy, Mikszáth s költőink (Abrányi, Pósa) tollából". Megyei újságunk április 17-i száma a Hymen 14., április 24-i száma pedig 15. számát ismertetve, a megjelent elbeszélések között felsorolta

118–120. l.), a szereplők ismertetése annak keretében, hogy a gazdag és öreg Bárándy ügyvéd és famulusa Lupcsek Gábor szerelemre lobbannak Koronthay vármegyei allevéltárnok Mari nevű leánya iránt. – a Lupcsek név Mikszáth több elbeszélésében előfordul. Először 1873-ban a „Nibelungok harcá"-ban ⟨Krk 1. k. 181–204. l.⟩ szerepel „amice Lupcsek", mint Makkfői fiskális famulusa, aki számára nincs fekvőhely az iratokkal telehalmozott irodában, „hanem odakint köteles hálni a konyhában, Örzsi szolgáló kizárólagos terrénumán". – Megjelenik tehát már itt az ügyvéd, az ügyvédsegéd és a szakácsnő jelen novellánkban is szereplő hármasa. – Szerepel „domine Lupcsek" ügyvédbojtár az 1877-ben megjelent „A vármegye rókája" című elbeszélésében ⟨Krk. 1. k. 117–177. l.⟩, valamint a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 FEB 9
CSONGRÁD MEGYEI
HÍRLAP

Fodor József
1021

FODOR JÓZSEF: ŐSZ

Tiszteletünk Uncle Sam úr

Másképpen Samu bácsi. Tisztelet a nagy varázslónak, akinek cilinderjéből immár hat évtizede kerülnek elő az amerikai életformát dicsőítő látványos filmek. Nemzedékek nevelkedtek fel rajtuk. Persze kellő megosztottságban. Voltak, akik a néma filmeken, és vannak, akik a vadnyugat happy end-es cowboy-történetein. Egy azonban bizonyos, szerte a világon nap mint nap éreztetik „áldásos" hatásukat. Ha most visszagondolok a közelmúlt néhány jellegzetes alkotására, olyanokra mint a Halál 50 órája vagy a Halálfejesek, vagy mint ezeknek a filmeknek Olaszországba áthonosodott változata, a nemrégen nálunk is bemtuatott Ha mondom, hogy szeretlek — előnt a gyönyörűség. Kikristályosodik bennem az önfeledt mámor, szárnyára vesz az öröm és dadogni kezdek. Ez igen. Így azután lehet élni. Ez az igazi karrier. Ez az érvényesülés főútvonala. Mit főútvonal, sikerrel szegélyezett sztráda, ahol csak a sebességet kell tartani. Mert valójában mi is kell egy ilyen színesre fogott, szélesvásznú filmhez. Először is egy jó dal, egy jó kocsi, féltucat nő, egy pénzes producer, akiről az ember az első snitt után összetéveszthetetlenül úgyis tudja, hogy ő a „vastag", hiszen látja a mozgást körülötte. Kell ezenkívül még egy összkomfortos villa, csempés medencével. Szóval, mindaz ami „szem, szájnak ingere".

A tizen- és húszonéves közönség pedig hangosan nyilvánítja tetszését. Így: haláli!", „az annyát!" Pedig miről is van szó. Nem többről és nem kevesebbről, mint egy kis begerjesztésről. Egy kis hivatalos nyugati tudatformálásról. Még pontosabban egy kis politikai fellazításról. Na de, vegyük csak közelebbről szemügyre a dolgokat. Milyenek is a központi hősök? Nyugi-hősök flegmák, lezserek. Kellékük a beat, a gitár, a nő és a szélhámosság. Jópofák, vagányok. Én például girnyó palit ebben a szerepkörben még egyszer sem láttam. (Lehet, hogy nincs is nekik). És a nők? Hát azok is sokfélék. Adják a változatost, de a film végére mindig kiderül, hogy egész idő alatt csak egyről volt szó. Azután itt vannak a cuccok! A szereplők még meg sem szólalnak, a rajtuk levő cuccok már is hétnyelven beszélgetnek. A frász töri a közönséget, hogy mi van ott bedobva.

Bizony tudják, hogy mitől döglik a légy. Már mint Nyugaton. Somolyog is az öreg Cilinderes.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁJ. 28
TISZATÁJ

Fodor József

1021

senek gazdaságosan, melyeknek variációs lehető
használtakét. Ez lenne az egyik félmegoldás. A
megszületésével együtt szülessenek (a járulékos b
alkotások, s az épületek gyarapodásával együtt s
hogyan? A válasz ismét kínálja önmagát: egy
A Szegedi Tervező Vállalat jó néhány éve megpr
lakótelepi szoborpályázat ennek a kezdeményezés

*

A tarjáni szoborpályázatot ezek ismeretében
A célt világosan megfogalmazta, és a siker érdeké
tett. Látogatásokat szervezett, a pályázni kívánó k
ismerkedhettek meg a környezettel, a városrész rejtett szépségeivel, a lehetőségekkel. Ezeken a több alkalommal megtartott városrész-ismerkedő barangolásokon több mint hetven művész vett részt, barátkozva a környezettel, inspirációkat gyűjtve, hangulatokat kutatva.

A pályázatra 42 művész 95 alkotása érkezett. Ez a szám önmagában is jelentős eredmény, s akkor különösen figyelemreméltó, ha azt is látjuk, ezen a pályázaton főként fiatal művészek vettek részt. Mint minden pályázatnak, ennek is megvolt az a hiányossága, hogy mellőzte a befutott, állandó megbízásokkal ellátott művészein-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csongrád m. Hírlap
Fodor József
1974 FEB 24
1021

FODOR JÓZSEF:
VARIÁCIÓK EGY TÉMÁRA

Orsovai Emil

Csak az önzés ne lenne

Csak az önzés ne lenne, az vakít.
Nem látom tőle szükségem határait.
Nem látom tőle saját arcomat, pedig
a más mosolya rajtam nem segít.

Csak az önzés ne nézne egyre rám.
Szívem kirajzolódik bordán át, ruhán,
olyan vagyok mint egy csupasz röntgenlelet.
Gyors lüktetés, tagadni nem lehet.

Csak az önzés ne várna mindenütt.
Átlépném magam. Mint a füst,
egész valóm úgy szerteoszlana.
Súlya nem lenne már, csak dallama.

Demény Ottó

Énekel egy lány

Énekel egy lány
ősrégi tiszta éneket
a gépzene a magnó korszakában
olyan egyedül mint a hold
csak a hangja fényeskedik
csak varkocsa tündérkedik
egyetlen eszköze a hangja
énekel szépen nagyszerűen

nem figyel csak sajátmagára
magából is csak az örömre
a dal gyönyörű áramára
ami körülöleli őt
egyenes mozdulatlan törzsét
összefont nyugodt kezeit
a majd könnyedén elszökve tőle
betölti e széles világot

szeretném ha sose válna
belőle több mint az ami
ha együtt maradna e hanggal
önnön szépsége szószólója
a hold a nap a csillagok

fényének hű közvetítője
könnyű tiszta és egyszerű
énekszó ami messze szárnyal

tek ki az öregasszonyra. Hívták be a faluba, de nem ment. Így maradt a fiatal házaspárra, hogy segítsenek az idős asszonynak.

Ferkó a téli továbbképzés miatt két hétig nem volt otthon, így minden az asszonyra maradt. Maris néni beteg lett. Jutka befűtött nála, s mikor az otthonról hozott lázmérő negyven fokot mutatott, elindult kerék-

tor úr, menje
rom hétig vo
kisebb fagy
nénit lánctalp
kórházba. Azó
megvolt a bec

Most egy id
ítt a tanyák
hogy nemcsak Jutkát, életük egy parányi részét is eltaposta az a négy kerék...

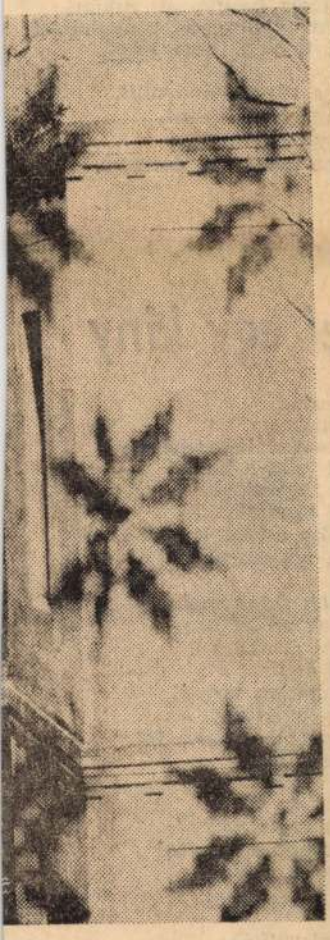

FELVÉTELE

Névházasságok

Száz évvel ezelőtt, 1834-ben jelent meg első ízben az ország településeinek névgyűjteménye. Azóta rendszeresen napvilágot lát a névjegyzék. A legtöbb újdonsággal a mostani „feltérképezés" szolgál. Az utóbbi 15 évben ugyanis az ország állam- és közigazgatási arculata többet változott, mint a korábbi fél évszázadban. Egy érdekesség: a helységek száma lassan, de állandóan csökken — legutóbb 3246 volt a települések száma, ma 3189.

A „leltárhiány" oka a helység-, illetve a helységnév-összevonás. Az egyesítések alkalmával kompromisszum születik: — így lett például Örszentmiklós és Vácbottyán „nászából" Örbottyán.

A leghosszabb helységnév a 20 betűs Jászfelsőszentgyörgy, a sereghajtók a kétbetűs Ág, Bő, Sé, Ör.

Kutatóink nemrégiben vették tervbe a jellegzetes és feltételezhetően történelmi múlttal rendelkező helységnevek értelmezésének a kiderítését is. Kinyomozták, hogy Balatonakarattya annak emlékét őrzi, hogy a hagyomány szerint Rákóczi ide hívatta össze az országgyűlést, a nép „akarattyának" a kinyilvánítására. Ezeknek a kutatásoknak is hasznos segédeszköze az új helységnévtár.

című műve már a szerző tize
vásárhelyen élő kitűnő írón
lapunk hasábjain jelent me
szól a két világháború közöt
tőkés Magyarország parasztó
szere elleni lázadozásról. Új
nyomás elleni spontán lázad
lás tudatos harcai sorsának á
radalmár patikuslány, s a
latot tartó parasztok, valamir
kedő, de éppen ezért sorsuk
tal segédlelkész, Kis Péter
falujának társadalmi keresz
ábrázolja, hogy az osztályhar
urakkal spontán szembeszáll
vállalásáig. A nép szolgálat
kölcsi tanulsága Kárász Józs

FEHÉR ISTVÁN: GAZD

VÁLTOZÁSOK SZEGEDEN

1945

hosszú című műve — amely
zásában jelent meg — nagy
téneti kiadványok körét, s b
badulás óta bekövetkezett g
országos sajátosságai bőven
gokat, törvényszerűségeket is
nyosan feltárni. E könyv ga
bázisa révén képet ad arról
a szocialista építés évtizedei
zók szociális helyzetében, k
lődésében e nagy alföldi vár

Végül csak néhány sorba
hogy a városi tanács kiadás

HÓDMEZŐ

című útikalauz, ami egy szer
nos kézikönyv ez a tanulóifj
jobban megismerje szülővár
számára is, akik a környék
mertetőt kapnak. Sőt, a k
horvát nyelvű összefoglalója
nivalók mellett — az idege
tetést.

Fodor József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 FEB. 9
CSONGRÁD MEGYEI
HÍRLAP

1021

FODOR JÓZSEF: CSENDÉLETTANULMÁNY

szemben.

1963-as pályázatán harmadik

HOSSZÚ CS
alatt színpaddá
dett. Varázslat
mint a komikál
A kisfiú az

re
z-
ra,
tő.
e-

Olga versei:

ó járat

t cigaretta
aszélen
lassan

al
ől lenne maga is
l
ki majd a kocsibé'

Simonyi Imre verse:

Szerelmes levél

Merre élsz barátném mióta elhagytál
s mióta én elhagytalak?
A régi utcában még
a régi házban
szivedben még a régi tövissel?
Én errefelé
ahol a küzdelmes határ

Fodor József

A XIII. szegedi nyári tárlaton szerepelnek képei.

Dél Magyarország, 1942. júl. 25.

Fodor József festőművész

Mártélyon hetedszer nyílt meg 1.-én az Orsz. Ifjúsági Képzőművészeti Tábor, ahol egyike a művészeti vezetőnek.

Csongrád Megyei Hírlap, 1972. aug. 9.

Fodor József.

a böszörményi művésztáborban jól. 2-aug. 2-ig két szocialista ország képző-művészeinek nyári munkatáborát rendezték meg.
A művész Hódmezővásárhelyről érkezett a Hajdúságba.

Magyar Hírlap, 1972. aug. 14.

Fodor József, festőművész

Vásárhely szülötte. Művei: „Sírolló öregasszony" – „Nagymama" – „Boglyák" – „Töltésoldal" – „Nyárfák előtt vadak" – „Vadászat" – „Hegyi út" – „Tokaji házak" – „Tokaji udvar". (emlétve).

Góor Ymre: Hódmezővásárhelyi műtermekben.

Forrás, 1972. jún. (?)

Fodor József

A XIII. szegedi nyári tárlatot alkotása szerepel.

Ács J.: A XIII. Szegedi Nyári Tárlat. Magyar Szó, 1972. aug. 20.

Fodor József

„Öregek" c. alkotása szerepel a XIII. szegedi Nyári tárlaton. (emlékül)

dr. Gy.: a XIII. szegedi Nyári Tárlat Magyar Szó, 1942. aug. 20.

Fodor József „festő"

Görögök c. képe megemlítve.

Kacsó Katalin: Kiállítási napló
XIII. Szegedi Nyári Tárlat
93-96.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. október XXVI/10.

Fodor József, festő

testmény: Repr.

Fodor József: Öreg halász Műmelléklet: I.

TISZATÁJ Szeged 1971. augusztus XXV/8.

Fodor József, Jestő

Préshár c. kép:

Repr

– : A XVIII. Vásárhelyi Őri Táclat anyagából

Műmellékelet: T.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. november XXV. / 11

Fodor József, festő

Nívódíjas

Vékiss Manyi: XIV. Alföldi Tárlat

781-782.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. augusztus XXV/8.

Fodor József, festő

Elemezve: Vásárhelyi ősz i.

munkája.

Kardos József: A VII. Délalföldi tárlat

780-781.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. augusztus XXV/8.

Fodor József fertőművész

Az ötéves szegedi Művészklub
közreműködői közé tartozik.

Palmer Zoltán összeállítása.

Csongrád m. Hírlap, 1973. jún. 3.

Fodor József

Falak, repr.

20 Vásárhelyi Őni Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Fodor József

Tokaji ballada; temp. 100 x 30

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Fodor József

Falak, temp. 73 × 100
Híd, -"- 60 × 100

20 Városhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Fodor József
festőművész is részt vesz a hódmezővásár-
helyi művésztelep munkáinak
szomszédságában vasárnap megnyílt a KISZ
által szervezett hatodik országos képzőmű-
vészeti tábor munkáinak.

Fiatal képzőművészek munkáiról.

Magyar Hírlap 1971/213 Fold.

Fodor József

Somogyi ablak temp.
71×100

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22. – szept. 16.

Fodor József
festő

Méltatás

D.Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely művészetéről.
Művészet, 1973.november - 25. oldal

Fodor József
festő

Vásárhelyen született Fodor József és gyermekkorát is itt élte, most is Vásárhelyen dolgozik

D.Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely művészetéről.
Művészet, 1973. november - 25. oldal

Fodor József
festő

„Vásárhelyi várhatók"
(repro)

D.Fehér Zsuzsa: Hódmezővásárhely müvészetéről.
Müvészet, 1973.november - 25.oldal

Fodor József festőművész

Zentán, márc. 9.-én nyílt meg a vásárhelyi képzőművészek kiállítása. a megnyitóra küldöttség utazott, melynek tagja volt.

Szabó Endre: Kulturális krónika.
Csongrád Megyei Hírlap, 1969. márc. 19.

Fodor József

„Falak"

(repr.)

a XX. Vasárhelyi Ezi Tárlat anyagából.

Tiszatáj, 1973. nov.

Fodor József

Az 1974. apr.-ban a békéscsabai Munkácsy Múzeum-ban rendezett XVII. alföldi tárlaton részt vett.

Népszava, 1974. apr. 26. 102 elf. 96 sz. 4 p.

Fodor József

a IX. ① Kialföldi Tárlaton festményének témája az anyaság szerepel.

Szabó Endre: Kiállítási krónika.

Gongrád m. Hírlap, 1973. máj. 11.

Fodor József

A vásárhelyi művésztelep modern művészházaiban a fiatalok közül sokan letelepedtek. Itt kaptak életükhöz – művészetükhöz megfelelő élményanyagot. – A művész neve ma már közismert a művészpártoló közönség előtt.

Palmer Zoltán: A Vásárhelyi Művésztelep.

Zalai Hírlap, 1975. máj. 11.

Fodor József

Részben a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál.

Délalföldi Tárlat I-X.
1965-1974.

Fodor József

In memoriam Németh László
o.t. plexboll 60×80 cm

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975 Jul—Aug.

Fodor József

Falak nélkül.

Vasárnapi Tárlat
M.N.G. 1974. Jul–Sept.

Fodor József

Falak temp. 73x100

Vásárhelyi Tárlat
M.N.G. 1976. Jul-Sept.

Fodor József

Tavasz temp. 73x100
Variációk egy témára temp.
93x27,5

Vásárhelyi Találat
M.N.G. 1976. Jul–Sept.

Fodor József

Magány rejt.

21. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely 1974.

Fodor József

1. Magány — lemez — 100×73
2. Zápor — —"— — 60×100

21. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz.
Hódmező vásárhely 1974.

Fodor József

művei

Forrá s 1972-3-73,77

Fodor József

Hézső müterem feletti emeleten dolgozik Vásárhelyen .Vásárhelyi születésü müvész.Kiemelkedő alkotásai a Suroló asszony,Nagymama, Töltésoldal, Vadászat, a tokaji tájat örökitette meg a Hegyi ut, Tokaji házak, Tokaji udvar cimü képein.

Forrás 1972-3-75
Goor:Hódmezővásárhelyi mütermekben

Fodor József

festő

Fodor József az utóbbi 3 év
alkotásai a kiteljesedés, a fel-
szabadulás jegyében születtek.

Szuromi Pál: Fodor József

Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József, festő

L.: Holler Lánló

— : Országos ..... 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. aug. 2.

Fodor József Sertő

a Vásárhelyi 21. Őszi Tárlat akt. 6.-án megnyílt, melyen szerepel műve.

Láttuk, hallottuk.

1974. nov. 3. Petőfi 11.28 Kgyné

Fodor József

Negyedik éve működik a Hatvani Galéria, melyben önálló tárlattal szerepelt a művész.

Moldvay Győző: Barcsay mester ajándéka.
Esti Hírlap, 1945. febr. 4.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 SEP 30
Budapester Rundschau
Gönül Fodor
BUDAPESTER RUNDSCHAU 11
ZENTRALES JUGENDLAGER FÜR BILDENDE KUNS;
1021
IM KOLLEKTIV MALEN
Hier finden sich Jugendliche aus kleinen Dörfern, Städten und Fachzirkeln zusammen. Deshalb haben wir das Beschäftigungsprogramm so zusammengestellt, daß jeder Schicht ihren Fähigkeiten entsprechende Aufgaben vorfindet. Wir bemühen uns, die anzufertigenden Arbeiten nicht zu komplizieren. Es werden Aufgaben gestellt, doch keine Themen. Innerhalb eines festgesetzten Rahmens verfügen die Jugendlichen über persönliche Freiheit. Wir schränken ihren Geschmack nicht ein.
Czakó beispielsweise ist zum achten, György Kollár zum neunten Male hier. Sie bilden den Kern des Lagers und überliefern die Traditionen an die Nachkommenden.
Insgesamt 62 Teilnehmer sind hier, darunter 8 aus Jugoslawien. Im vergangenen Jahr kamen junge Künstler auch aus der DDR. Das ist ebenfalls eine Tradition. Und obwohl zwölf Tage wirklich wenig sind, bieten sie doch unheimlich viel. Der Besucher trifft hier auf gesunde Äußerungen der Entfaltung des Kollektivgeistes.
Ein Beispiel: „Wenn wir in einem Einzelgehöft einen schönen Hof finden, sagt jeder jedem Bescheid und dann malen wir gemeinsam", erzählt einer der Jugendlichen. Das ist vielleicht am

12 BUDAP

...ERKULTUR

...an den Betriebs-
...bzw. Dorf-
...und

...ditionen
...die Kunst
...leben. Ein Zusam...
...mit ihnen ist b...
...mehr als nur ein ang...
...mes Erlebnis. Diese Erfa...
...rung machte ich auch im
...zentralen Lager für bildende
...Kunst mit seinem Stamm-
...platz in Mártély, das dies-
...mal wegen des Hochwassers
...der Theiß in dem Gebäude
...des Staatsgutes bei Hódme-
...zövásárhely untergebracht
...war.

„Mártély war ideal für
uns", seufzten die Lagerleiter
mit nicht wenig Nostalgie,
„aber wir werden auch hier
zurechtkommen".

Jugendliche aus allen Ko-
mitaten des Landes verbrin-
gen hier unter der Aufsicht
einheimischer Zeichenlehrer
und Maler 12 Tage. Nicht
nur ihre Wohnorte sind un-
terschiedlich, sie gehen auch
den verschiedensten Be-
schäftigungen nach. Es gibt
unter ihnen Intelligenzler,
Studenten und Arbeiter.
Aber eines ist ihnen gemein-
sam: die Liebe zur Malerei,
zur bildenden Kunst.

Der Maler József Fodor
und die Lagerleiterin Zsu-
zsanna Tóth formulierten die
Zielsetzungen, Aufgaben und
überhaupt die Daseinsbestä-
tigung des Lagers folgender-
maßen:

„Das Wichtigste, was wir
anstreben, ist die Entwick-
lung der Kultur der bilden-
den Kunst und des Ge-
schmacks, sowie fachliche
Erziehung.

...tore...
...mert si...
...um uns."

„Wir könn...
in die Flur und
nisse malen."

„Zu Hause kann ich
stens nach der Arbeit
Freie gehen, aber dazu fehlt
es mir an Energie und Zeit."

Schließlich sagt einer von
ihnen: „Wir leben in einer
gesunden, guten Atmosphäre,
und was sehr wichtig ist —
uns beseelt alle ein und das-
selbe Interesse. Und obwohl
wir gebunden sind, sind un-
sere Verpflichtungen doch
freier Art."

Diese Jugendlichen (im
Alter von 16—30 Jahren)
fühlen sich am ehesten in
irgendeinem Fachzirkel der
bildenden Kunst zu Hause.
Die meisten von ihnen neh-
men denn auch an den Zu-
sammenkünften der Fachzir-
kel in den Kulturhäusern
teil. Sie betätigen sich regel-
mäßig neben ihrer Arbeit
mit Pinsel und Meißel.

In das Lager gelangen sie
nach einer gewissen Selek-
tion. Auf den Komitatsaus-
stellungen mußten sie vor-
her erst Beweise ihres Ta-
lentes erbringen. Es gibt Ju-
gendliche, die sich jedes Jahr
im Lager einfinden. János

Fodor József, [ ]

Kiállított Hatvanban

Molnár Győző: Barcsay mester ajándéka

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 7.

MSZ SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-746, 340-726

Csongrád m. Hírlap

Fodor József

1973 MÁJ 4

102

(Tudósítónktól.)

Az elmúlt hét végén Vásárhelyen, a Medgyessy-teremben szép és tartalmas kiállítás nyílt a Petőfi Művelődési Központ képzőművészeti köreinek alkotásaiból.

A Fodor József vezette rajz-festő, a Mónus Ferenc népművész irányította kerámikus és a Kligl Sándor szobrászművész keze alatt dolgozó három szakkör éves munkájából láthatók a legsikerültebbek.

A szakkörök tagjai diákok, munkások, nyugdíjasok, akiknek az itt eltöltött órák jól kitöltik a szabad idejüket, illetőleg a fiatalabbaknak a továbbtanulásra való felkészülésben segít.

Fodor József két csoportot is irányít; gyerekeket és a felnőtteket. A megye legjobb szakkörének tartják, amit a kazincbarcikai országos versenyről elhozott egyik díj is bizonyít.

*

Fodor József a következőket mondta a kiállítás rendezése közben:

— Néhány különösen tehetséges ember munkáját külön is figyelem. Antal Lászlóhoz és Búza Gézához például sokszor elmegyek, hogy megnézzem az otthon készült, újabb képeket...

Egy szakköri kiállítás margójára

Az a célja ezeknek a kiállításoknak, hogy a városban élő amatőr művészeket „falhoz" juttassa, s helyet biztosítson a későbbiek folyamán azoknak, akik majd el akarnak jönni a szakköri foglalkozásokra is. Ebből a sokrétűségből adódik az, hogy a gyerekrajzok mellett naiv művészek rajzait és komoly tanulmányokat is találunk egymás közelében...

*

Külön ki kell emelni Kávási Jolán kifinomult, kikristályosodott, ihletett portréit; Pető Gizella bájosan naiv, de még nem teljesen kiforrott, s egyik képén a szürrealizmus határát is megérintő olajfestményeit; Antal László pasztelljait (Csendélet, Piac); Búza Géza erőteljes színekkel, formákkal és bátor ecsetkezeléssel megfogalmazott képeit (Kisgyerek, Csendélet mécsessel); sokat fejlődött és járható irányba Bíró János és Bánnyai Béla.

*

Helyes úton haladnak a Mónus Ferenc népművésznél dolgozó kerámikusok is, amikor a régi vásárhelyi hagyományokat ápolják. Banga Sándorné és dr. Dabis Erzsébet munkái, figyelemre méltó, érett alkotások.

A város új profiljának, a porcelánnak a megjelenése érdekes színfolt a kiállításon. A szoboranyag is nagyon erős. Jól megférnek egymás mellett Tóthné Orosz Anna és a fiatal, útját és anyagát igazán kereső Likhanecz Sándor alkotásai.

A kiállítás legszebb darabja Kávási Jolán Szék, újsággal című, szén- és pasztelltechnikával készült képe.

*

Hódmezővásárhelyen nagyon sok neves képzőművész él. Aki ecsetet, vésőt vesz a kezébe, annak kétszeresen nehéz tehát a dolga, mert önkéntelenül is a „mesterek" mellé helyezik, és úgy mérik meg, hogy milyen súlyos. Ez a kiállítás arra utal, hogy a szakkörök tagjai méltán lehetnek „bátrak", kiállásuk a közönség elé sok tehetséget tükröz —, nem vallanak szégyent.

FENYVESI F. LAJOS

PÉNTEK,
1973. MÁJUS 4.

szekomfortos. ház eladó.

an három- fűtéses tár- garázzsal, kp plusz el eladó. Vásár- l. 2.

agy por- hely. Cso- 65.

összkomfor- házhoz es építő- mész olt- y. Nador

-ól, vagy lucernával a szentesi vasút kö- rajta. Gor- 6., Pintér

eten Tanya t Kiss Ti- darab hét- rja eladó.

Juhász sz. ház dható áron ában is. orozott szo- rcsapómnak

zebb-nagyobb parcellákban, fizetési kedvezménnyel Kishomokon eladó. Érd.: Vajnai Lajosnál, Vásárhely, Gorzsa-tanya 208.

Eladó utcai húsrész. Vásárhely, V., Posztós S. u. 36. Érd.: szombat, vasárnap egész nap.

A Vásárhely, Veres u. 13. sz. ház eladó, fizetési könnyítéssel.

Beköltözhetően eladó a Bem József u. 7. sz. ház Vásárhelyen.

Vásárhelyen, Nagyállomás mellett a Tavasz u. 7. sz. ház azonnali átadással eladó, Istálló, víz, villany. Érd.: szombat, vasárnap.

Belső Erzsébeten a 411. sz. tanya eladó. Érd.: Katonáéknál, vasárnap egész nap.

Sürgősen eladó a Vásárhely, Görbe u. 95. sz. kétszobás családi ház.

A Vásárhely, Ibolya u. 4. sz. ház eladó. Érd.: péntektől vasárnapig.

2000 öl lucerna a város alatt kiadó. Vásárhely, Sallai Imre u. 12.

Makón, a Szent Gellért u. 14. sz. ház eladó. Érdeklődni: vasárnap 11—13 óra között.

Székkutason, a Pusztaszéli út mellett, a barackos-dűlőben 7 hold legelő eladó vagy hasznosításba kiadó. Érd.: Vásárhely, Zsigmond u. 5. sz.

Azonnal beköltözhető kertes családi ház, buszhoz, villamoshoz közel, eladó. Kiskundorozsma, Zentai u. 43.

JÁRMŰ

IF-es piros 1300-as VW gépkocsi igényesnek eladó. Érd.: Makó, kórházi porta.

Pannónia P—20-as motorkerékpár eladó, Makó, Móra Ferenc u. 7.

CH-s DKW 1000 S de Luxe kitűnő állapotban eladó, Kisapáti József, Bordány, Kossuth u. 100.

ID-s rendszámú Triumph 1300-as igényesnek eladó, Kisapáti István, Bordány, Kossuth u. 100.

Generálozott 250-es Jawa olcsón, gyorsan eladó. Balassa órás, Vásárhely, Petőfi u. 4.

Moszkvics 407-es tott, most vizsgáz adó, Vásárhely, K u. 6.

Jó állapotban levő es motorkerékpár Érd.: Vásárhely, K. J. u. 6., sz ban, szombat du. 6-ig.

250-es Jawa eladó, sárhely, Kudnay u. 21.

350 cm³-es Jawa utánfutóval eladó, Érd.: du. 5-től. Vásárhely, Könyves u. 22.

HÁZASSÁG

50 éves, magas, barna, rendezett körülmények között élő özvegyasszony megismerkedne kimondottan magas, iparos vagy egyéb foglalkozású, józanéletű férfival házasság céljából. „Napsugaras alkony 174 888" jeligére levelet a vásárhelyi Hirdetőbe.

40 éves özvegy magángazdálkodó ember házasság céljából megismerkedne 35 éves korig olyan nővel, aki tanyára hajlandó jönni. Hatéves korig 1 esetleg 2 gyermek nem akadály. „Májusi esküvő 88 293" jeligére az orosházi Hirdetőbe.

Televíziójának javítását lakásán elvégyem. Minden tv-típushoz képcsőcserét garanciával vállalok. Szőrfi Sándor, Csongrád, Tolbuhin u. 17. (Kispiacnál.)

Gyermekgondozást vállalok. Vásárhely, Görbe u. 92.

Gyors- és gépírói állást vállalok. „Lehetőleg 4 óra hosszára 174 889" jeligére levelet a vásárhelyi Hirdetőbe.

Május 1-én délután a Szegedi utcától a Kossuth utcáig elvesztett egy rousdabarna női kardigán. Kérjük a becsületes megtalálót, jutalom ellenében édja le Makó, Bethlen u. 94. sz. alá.

Autóklub-szolgáltatás!

Május 6-án 8 órától 12 óráig a klubtagok részére

INGYENES MŰSZAKI FELÜLVIZSGÁLATOT,

és minden autósnak ingyenes fényszóróbeállítást végzünk VÁSÁRHELY, LENIN U. 33. szám alatt. Jelentkezés: mindennap 8 órától 16 óráig.

ÉDESANYJÁT VIRÁGGAL KÖSZÖNTSE!

Cserepes és szálas virág nagy választékban

Dália

VIRÁGÜZLETBEN

Anyák napjára és ballagásra előjegyzést felveszek. Vásárhely, Lenin u. 32. Telefon: 11-009.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

1975 SEP 6

Fodor József festőművész

NAPLÓ

Szeptember 6

Jacques De Bois, a „France Nouvelle"-nek, az FKP hetilapjának szerkesztője ez év tavaszán interjúsorozatot készített Aczél Györggyel, az MSZMP PB tagjával, a Minisztertanács elnökhelyettesével, a szocializmus magyarországi építésének különböző kérdéseiről. Az interjúsorozatot „Egy elmaradt vita helyett" címmel, röviddel a francia kiadás után a Kossuth Könyvkiadó is megjelentette. Roland Leroy, az FKP Politikai Bizottsága tagjának, a KB titkárának előszavával.

∞

Baranyi Klára a salzburgi Schloss Mirabellben, majd az altenburgi fesztiválon, végül a schallenburgi kastélyban zongorázott, utóbbi hangversenyen a bécsi Burgszínház művészeinek közreműködésével. A Salzburger Volksblatt és más lapok lelkes elragadtatással számolnak be szerepléseiről.

⊙

Ho Si Minhről készítettek filmet Franciaországban Mireille Bouillé, Jean-Pierre Prévost és Paul Seban közös rendezésében.

△

Fodor József festőművész kiállítása szeptember 7-én délben nyílik meg a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban. A tárlatot Pogány Ö. Gábor nyitja meg.

⊙

hanem elősegítették a fejlődést, a bányászati dolgozók élet- és munkakörülményeinek további jelentős javulását.

Foglalkozott dr. Simon Pál azzal, hogy a XI. kongresszus határozatainak megfelelően készülnek már a szénbányászat középtávú és távlati tervei. Ennek alapján 1990-re — a létesítendő szénbázisú erőműveket is figyelembe véve — a jelenlegi évi 27 millió tonnás termeléssel szemben 36—37 millió tonna termeléssel lehet számolni. *Ehhez új bányákat is kell nyitni.* A terveket részben a bükkábrányi lignitre, részben a Komárom megyei szénvagyonokra alapozzák. Fontos szerepet kap a meglevő bányák gépesítésének fokozása, korszerűsítése is.

— A nagy tervek megvalósításához alapot ad az az odaadó munka, amelyről a bányászok az MSZMP XI. kongresszusának és a felszabadulás 30. évfordulójának tiszteletére kibontakozott *munkaversenyben* ismét tanúságot tettek — fejezte be beszédét a miniszter.

Ezután dr. Simon Pál kitüntetéseket adott át. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa *Halász* Györgynek, a Borsodi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRBETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-065, 387-748, 340-126

19/5 1971 29

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor József

1021

FODOR JÓZSEF: ÁRADÁS

ALFÖLDI „MŰHELY
udomány ❀ Közművelődés ❀ Irodalom ❀ Művészet

Egy helyismereti gyűjtemény

szolgálják ezzel, nemcsak úgy, hogy a késői utódok számára adnak jól kiépített támpontokat majdani kutatásaikhoz, hanem a ma em-

kadt meg, csupán annyiban módosult, hogy nem a megye egészére terjed ki gyűjtőköre (ezt a feladatot a szegedi Somogyi-könyvtár

ezt az anyagot fokozottan kell védeni, hiszen tekintélyes részük pótolhatatlan, máshol meg sem levő kiadvány. Használatuk ezért csak az olvasóteremben lehetséges.

Az egész anyag használati értékét lerontaná azonban az, ha feltáratlan volna, ha mindenkinek át kellene néznie az egészet ahhoz, hogy meggyőződjék valamilyen könyv stb. meglétéről. A könyvtár kollektívája ezért katalógusokban sokrétűen

Fodor József: „Falak"
Művészet, Budapest, 1974. 12.

1941-ben született Budapesten. 1960-ban érettségizett ugyanott, majd kőfaragó inasnak ment. Közben Kőfalvi Gyula szobrászművész szakkörében képezte magát. 1963-ban felvételt nyert a Képzőművészeti Főiskolára, ahol mindvégig Somogyi József tanítványa volt. 1967-től a Kirakatrendező Iskola tanára. Önálló kiállítása 1971-ben a Madách Színház előcsarnokában, 1974-ben a Műcsarnok Kamaratermében és a Stúdió Galériában volt. Köztéri szobra, illetve dekoratív munkája Csongrádon, Kőszegen, Hartán és Budapesten, kisplasztikája a Petőfi Irodalmi Múzeum, a pécsi Janus Pannonius Múzeum és a Képzőművészeti Alap tulajdonában található.

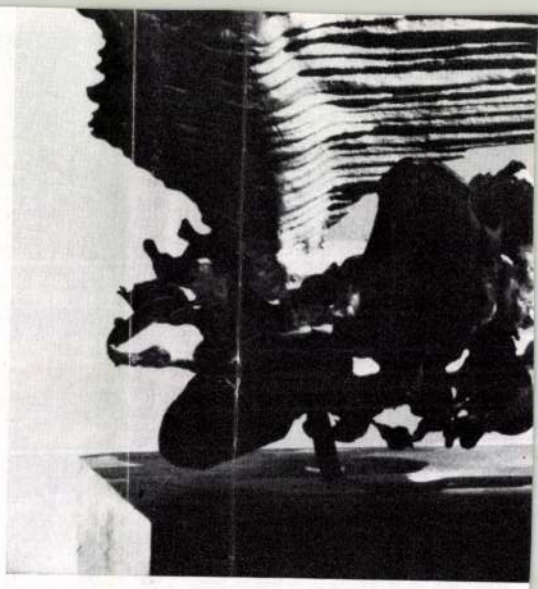

Művészetére néhány évvel ezelőtt, alig propagált első kiállításán figyeltünk fel. 1971-ben, a Madách Színház előcsarnokában volt ez a bemutató, melyen mind anyagban, technikában, tárgyi, tematikai mondanivalóban sokoldalú és nagy reményekre jogosító kisplasztikust ismertük meg, kinek nem egy munkája magában hordta a monumentális mű ígéretét. Saj-

Művészet, Budapest, 1974. XII.

Fodor József: „Anyá"

id. Lucas Cranach:
Salome, Lisszabon,
Művészeti Múzeum

id. Lucas Cranach:
Judith Holofernes fejével,
Stuttgart, Staatsgalerie

id. Lucas Cranach:
Salome
(a Corvina
Fotóarchivumából)

Fedor József: „Bombázók"

3

Művészet, Budapest, 1976. 12.

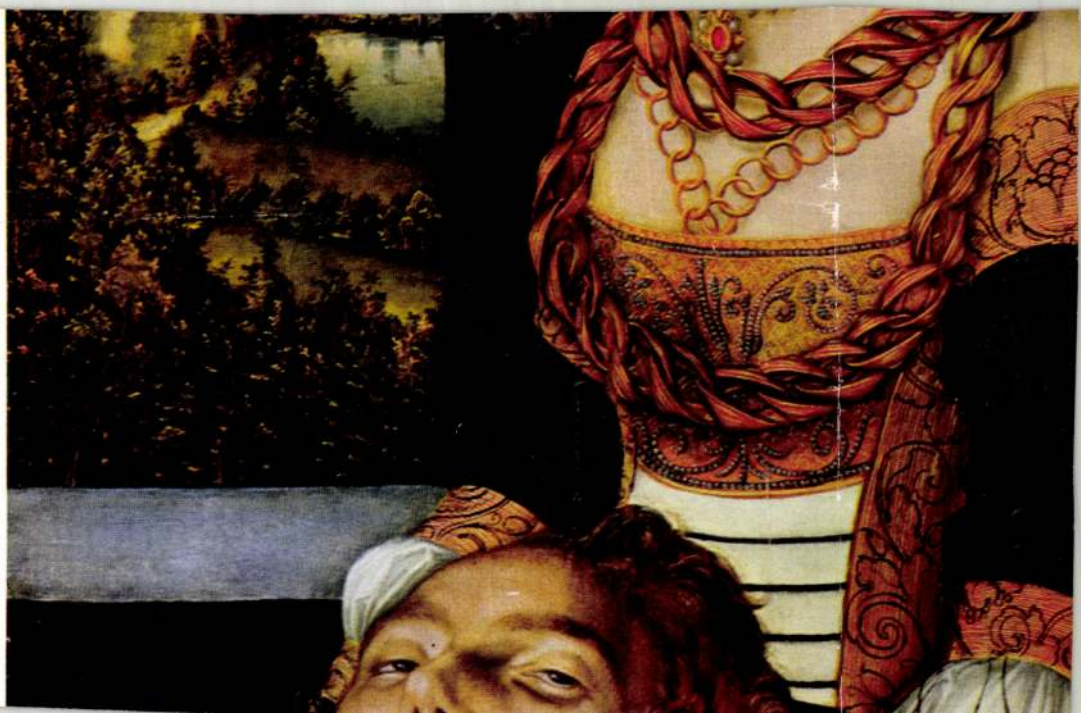

Fodor József (vásárhely) festőművész,

Hódmezővásárhelyen hétfőn megnyílt a megye pedagógus festőművészeinek kiállítása, melyen szerepelnek művei

Csongrádmegyei Hírlap, 1975. jan. 14.

Fodor József

a Hajdúsági Múzeumban gazdag gyűjteményt őriznek azokból az alkotásokból, melyek e tájat szinte felleltározzák, mint a művész műve is.

Szekelyhidi Ágoston: Mosaik a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelepről.

Hajdúbihari Napló, 1974. aug. 4.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 FEB 2
Csongrádmegyei Hirlap

Fodor József
/1021

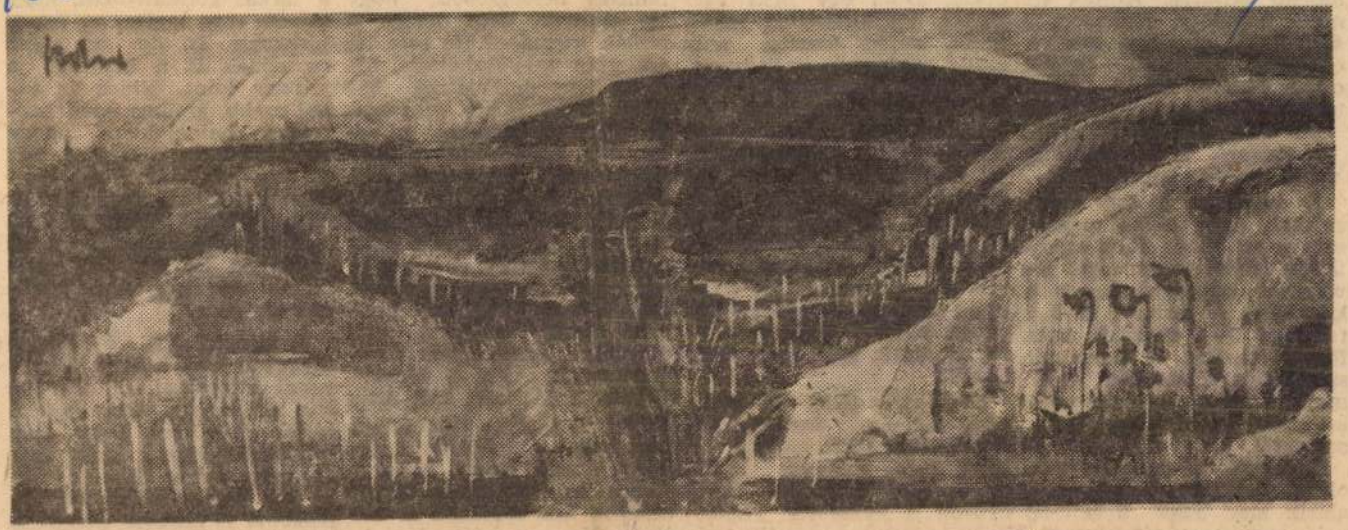

FODOR JÓZSEF: LANKÁS

VASÁRNAP,
1975. FEBRUÁR 2.

... egy napra. Ez olyan ékkel szorító sajtprés. Azután tíz napig magában érlelődött, a sajtcsináló naponta meglocsolgatta sósvízzel, amitől olyan fényes lett a bőre, mint a nagylányé reggeli fölvelés után. Ha sokáig akarjuk tartani, kicsi akácfatűz hideg füstjén barnítottuk.

A trappista is úgy indul sajtnak, hogy előbb megalszik a tej. Csak ebbe eresztenek tehéntejet is, hogy sóványabb, húzósabb legyen a kóstolása. A birkatej 7—8, a tehéntej 3—4 százalék zsírt foglal magába. A trappistát szögletesre formázzák, ezzel meg is lehet különböztetni külsejére is a többi kerek sajtoktól.

Némelyik tej az oltás után olyan parázsra, por anyásra alszik meg, hogy a sajthoz való rugalmasságát elveszti. Ilyenkor a juhász gomolyát formáz belőle. Kigyúrja sóval, paprikával gyúródik össze, aztán egy neki való alapos kis fadézsába kerül. Fejés idején, évente száz napig, mindég tesznek hozzá, átgyúrogatják, nem árt bele egy kis tehéntúró sem. Lepréselve tartják, akár a hordós káposztát. Csinálják tiszta tehéntúróból is. De az érett túrót gondozni kell, időnként átgyúrogatni, hogy a gombák el ne érleljék túlságosan. Bár a túlérett, büdös túró sok embernek élvezetes csemege. A szomszédos nének pásztori foglalkozásúi is élnek vele, brinzának hívják.

Leginkább télen éli a szegény ember. Szalonnával, mindenféle diszn húsval jól lehet enni, rendben tartja az ember hurkáját, mint nyáron a gyümölcs. Némelyek annyira szeretik, és annyira mindennapi ételük, hogy megeszik akár a lekaz ébresztő. Nem kellett költeni engem. Gyerekkoromban beidegződött, hogy ha elkések, hogy nézek a birkák szemébe? Ha este tíz óra után találkozhattam újra az ággyal. Fejésnél 150 birka is jutott egy juhászra. A háromórahosszás munka. Ma idomítottak a birkák! Annyi anyát csak isztringába lehet végig fejni. A hodályból egy lécfolyosóra vezet az út, amibe csak egyenként férnek el a jószágok. Az isztringa végében, míg beletanulnak, kis kedvenc abrak található egy vályúban. Amíg fejem őket, elmatatnak vele a birkák. Nyitom a lécrigli, már szaladhat is útjára, amelyikkel végeztem. Megtanulják, aztán abrak nélkül is sorjáznak az isztringába, hogy mielőbb túl legyenek a fejésen. Nem a fejés fáradalmától szabadul, hanem a tej szorításától. Amúgy nem mozdulatlanul, ahogy jó óvónénjükre felejtkeznek rá az óvodások. Ha beszélni tudnának, hát aggyonistenelnének is talán.

A fejésnél egy fölösleges rántással nem szabad többet rakni a birkára. Idő sincs a sok cirógatásra. Úgy kell a fejjel elkészülni, hogy még hűvössel tudjon a birka falni, mert ahogy felmelegszik az idő, bezzeg a szamár árnyékába is eltenné magát a jószág.

(Folytatjuk.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 9

Csongrádmegyei Hirlap

Fodor József festőművész

Látogatás a kútvölgyi képzőművészeti táborban

Kilenc esztendeje évről évre megismétlődően mindig a nyár utolsó hónapjában országos ifjúsági képzőművészeti tábor nyílt Mártélyon. Az idén azonban a folyó árvízvédelmi munkálatok miatt a IX. tábor nem Mártélyon, hanem a Csongrád megyei KISZ-bizottság címerezőtáborában, Kútvölgy közelében kapott helyet, s nem sátrakban, hanem kőépületekben.

A táborozó fiatalokat az elmúlt napokban meglátogatta *dr. Ágoston József*, a megyei pártbizottság és *Dobai József*, a vásárhelyi pártbizottság titkára. A tábor vezetője, Tóth Zsuzsanna, a KISZ Csongrád megyei bizottságának munkatársa, és a fiatalokat irányító festőművésztanárok fogadták a vendégeket. Bensőséges, vidám hangulatú beszélgetés során Tóth Zsuzsanna a tábor fiataljairól, munkáikról mesélt:

— A lelkesedés és a képzőművészet iránti vonzalom az, ami közös bennük, s ami a 62 fiatalt az ország minden tájáról e táborba hozta. Bontakozó tehetségük *Fodor József*, *Hézső* Ferenc, *Holler* László és *Lelkes* István festőművészek vezetésével, irányításával és tanácsaival formálódik, csiszolódik.

— *Nem okozott családást a fiataloknak, hogy az idén Mártély helyett itt kellett táborozniuk?* — kérdezte dr. Ágoston József.

— Mártély pótolhatatlan — felelte Hézső Ferenc festőművész. — Annak a tájnak adottságait, az ottani környezetet, azt az élménylehetőséget nehéz nélkülözni. Megkíséreljük azonban, hogy néhány buszon elvigyük őket Mártélyra a héten...

A beszélgetés folyamán szó került a Kútvölgy környéki táj adta élményekről. Igaz, hogy Mártélynál témaszegényebb, de a fiatalok az első napok teltével már gazdag élményekkel telítődve lázasan, lelkesen dolgoztak.

— *Hallottuk, hogy igen gazdag programot dolgoztak ki a két hétre* — mondta Dobai József.

— Majd minden napra — felelte Tóth Zsuzsanna. — Csak néhányat említek: előadássorozatot indítottunk a művészetről és a közönség kapcsolatáról, az Alföld képzőművészetéről, azután az amatőrfestészetről és a KISZ ez irányú kulturális feladatairól.

— A festészeti eljárásokat és a rajztechnikát ismertetjük a fiatalokkal elsősorban — vette át a szót Hézső Ferenc. — Például: képépítés komplementer és rokonszínek felhasználásával, színkompozíciós és figurális feladatok...

— *Mi a benyomása* — kérdezte dr. Ágoston József —, *akad a fiatalok közt olyan, akinek a tehetsége már átütő?*

Lovat rajzolnak a művészjelöltek. (Fotó: Acs S. Sándor)

— Nem merek jósolni — mosolyodott el Hézső Ferenc. — Sok tehetséges fiatal van közöttük, de hogy később találkozunk-e majd a neveikkel?...

A tábor célja ugyanis nem „művészképzés", hanem lehetőségnyújtás a képzőművészetet szerető és művelő fiatalok számára esetleges művészi kibontakozásukhoz.

A tábor vendégei ezután meglátogatták szobáikban a fiatalokat. Dr. Ágoston József és Dobai József kérdéseire: *hogyan élnek, miket alkottak eddig, milyen élményeket, tapasztalatokat szereztek?* — lelkesen, egymás szavába vágva mesélték: Már hajnali fél négykor talpon vannak, s mennek ki a határba; a tanyákban vesznek tejet, künn reggeliznek, s a nagy meleg beállta előtt készítik el vázlataikat, amit aztán itthon, a tábor hűvösében elemeznek. Megbeszélik megfigyeléseiket, kicserélik tapasztalataikat, majd kezdődik az oktatás, aztán ebéd, délután pedig előadások következnek. Végül este szabad foglalkozás vár rájuk, ami mindig kultúrműsor is egyben: irodalmi est, művészettörténeti vetélkedő, vagy rögtönzött kiállítás az eddigi munkáikból.

— Mi az, ami leginkább megragadja magukat kint a határban? — kérdezte dr. Ágoston József.

— A táj! — felelték többen, — az egysíkú, jellegzetesen alföldi táj...

— De roppant érdekesek az emberek is — mondta *Jószai* Sándor, aki vásárhelyi fiú, a porcelángyárban dolgozik, s immár harmadszor vesz részt az ifjúsági táborozáson.

— Sok érdekes karaktert, figurát felvázoltunk — folytatta *Kollár* György, aki Esztergomból jött, s minden nyáron itt van ebben a képzőművészeti táborban.

A látogatók további hasznos és szép munkát kívánva búcsúztak el a IX. ifjúsági képzőművészeti tábor lakóitól és vezetőitől.

1966 óta évről évre megyénként 5—6 amatőr-képzőművész érkezik. A KISZ által támogatott és szervezett művészeti szakkörökben elért kimagasló eredményeikkel érdemlik ki e kéthetes művészeti továbbképzést, ahonnan elviszik magukkal e tájnak emlékét, Vásárhely képzőművészeti életének hangulatát, hagyományait, atmoszféráját szerte az országba. Búcsúzóul azonban augusztus 11-én Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban kiállításon mutatják be itteni ihletésű alkotásaikat.

TAMÁSI ISTVÁN

PÉNTEK,
1974. AUGUSZTUS 9.

Amint korábban a hideg, most a rendkívüli hőség sem kedvez a zöldségtermelésnek. Mégis a kínálat a MÉK felé most lényegesen nagyobb, mint a korábbi években volt. Ezáltal a MÉK most sokkal inkább képes betölteni piaci szabályozó szerepét. Ez elsősorban a termelés technikai színvonalának gyorsabb fejlődésével és a vállalat rugalmasabb üzletpolitikájával magyarázható.

Ennek bizonyításaképpen mondotta el Lengyel Árpád: amíg a múlt év első felében összesen 1304 vagon árut kaptak a termelő gazdaságoktól, az idei év hasonló időszakában már 1639 vagon zöldséget, gyümölcsöt hozhatott forgalomba a vállalat.

Főleg káposztafélékből és burgonyából növekedett erősen a kínálat. Ezekből mintegy 200 vagonnal jutott több

ve Szabolcs me
gokkal.

Csongrád meg
ből mintegy 8(
szükségletet leh
elégíteni.

Legjobb: az őszibarack

A gyümölcsök közül az idén is az őszibarack ígérkezik a legjobbnak. A hideg nyárelő miatt az őszibarack is mintegy 10 napos késésben van, a folyamatos érést illetően. Ennek következtében mostanáig mintegy 50 vagonnal kevesebb őszibarackot tudott a MÉK felvásárolni, mint tavaly ilyenkor. A lemaradás pótlása azonban csak rövid idő kérdése. A hagyományos őszibarackterm ő körzetek — Zsombó,

sárolni. Most azonban már újra 2,5 forint a paradicsom felvásárlási ára, míg a konzervipar 1,3 forintért vásárolja az ipari paradicsomot.

Annak érdekében, hogy a fogyasztói árszínvonal emelkedése továbbra is az engedélyezett 2 százalékon belül maradjon, a zöldség-gyümölcsfélék többségét a MÉK termelői áron biztosítja a forgalmazó kiskereskedelem részére. A felvásárlással raktározással és a szállítással járó kiadásokat központi fedezeti alapból utalványozzák a vállalat részére.

Holnap nyitják a Csongrádi Napokat

Ünnepi díszbe öltözött Csongrád. Az augusztus 10-e és 20-a között megrendezésre kerülő Csongrádi Napok megnyitója holnap lesz. Felkészült a város a különböző versenyek, kiállítások résztvevőinek fogadására.

Szombaton reggel zenés ébresztő jelzi az események kezdetét. Délelőtt fél 10-kor ünnepélyes zászlófelvonással és a tanácsházi megnyitóval köszöntik a hagyományos eseményt.

Délelőtt 11 órakor nyitják meg az Országos Kubikos Múzeumot. Ezzel egyidőben kezdődik meg az MHSZ rendezésében a tartalékosok honvédelmi versenye a sportpályán és környékén, valamint a modellezők és a könnyűbúvárok bemutatója.

Nem kedvezett az idei nyár a Körös-toroki üdülő látogatóinak. A napok valamennyi ide tervezett rendezvényét másutt tartják, minthogy a korábbi magas vízállás miatt csak most kezdődhet majd az üdülési idény a folyóparton.

A szombati nap látványosságai közül kiemelkedik a kubikos öttusa, amely délután fél 3-kor kezdődik, a Körös-toroki üdülőhöz vezető út mentén fekvő Kerekárok városrészben zajlik majd le. A veterán autók találkozóját a Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézetben nyitják meg, délután 4 órakor. Ezt követi a hagyományos autós parádé a Felszabadulás úton, és a Marx téren.

Ugyancsak holnap, szombaton nyitják meg a különböző kiállításokat. Az ipari és a kereskedelmi kiállításokon a közfogyasztási, a divatcikkeké és a népművészeté főként a szó. A kulturális bemutatókon a kubikosság életével, meg az ember és a természet kapcsolatával ismerkedhet a néző. Láthatjuk majd a Tisza menti fotóamatőrök legjobb képeit, a gyermekrajzokból összeállított tárlatot, valamint a Képzőművészeti Főiskola pályázati anyagából kiállított festményeket. Az Ember és a természet című kiállításon Gy. Szabó Béla festő- és fametsző művész alkotásaiban gyönyörködhetnek a látogatók.

Vasárnap reggel 8 órakor a veterán autók tájékozódási és túraversenyével, majd 9 órától az ügyességi versennyel folytatódnak a napok eseményei. Az egész napos vasárnapi műsor este vízi felvonulással és tűzijátékkal zárul majd a Tiszán.

Megjelent a Csongrád '74 című kiadvány

A kilencedik Csongrádi Napok alkalmából megjelent a Csongrád '74 című képes kiadvány, mely a város múltjáról és jelenéről egyaránt közöl írásokat, fotókat 16 oldalnyi terjedelemben, s természetesen tartalmazza az ünnepi eseménysorozat programját is.

A kiadvány címlapjára a kubikos ember került, talicskával. Ez önmagában is jelzi, hogy a városi tanács kiadványa nagy figyelmet fordít a kubikoshagyományok őrzésére, a közeli napokban avatandó Országos Kubikosmúzeum megnyitásának.

Dr. Katona Imrével, az ELTE Folklór Tanszékének docensével, a kubikoshagyományok hivatott gyűjtőjével, feldolgozójával készített interjú a többi között méltatja a múzeumnyitás jelentőségét, s számot ad tudományos kutatómunkájának eddigi eredményeiről és terveiről.

A város felszabadulásának 30. évfordulójáról Góg Mihály, a városi pártbizottság titkára és dr. Varga József, a város tanácselnöke emlékezik meg, egy-egy írásban.

A kiadványt lapunk munkatársa, Bálint Gyula szerkesztette.

Fodor József
festő

Fodor napjai felét iskolában,
gyerekek közt-ülte, szakkört ve-
zet a Petőfi Művelődési Házban.

Szuromi Pál: Fodor József.

Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Fodor József művei-lóbbyége szülőföldjének motivumait idéni. Beleszülelett ebbe a miliőbe.

Szuromi Pál: Fodor József.

Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József

A Csongrád megyei képzőművészek kiállitásán részt vett Takács Győző, Kohán György, Kovács Mária, Szalay Ferenc, Fodor József, Vincze András, /Ők/, Dombi Lajos/Beszélgetők/, Pataki Ferenc /Hazatérők/

Magyar Hirlap 1973/182/6
Havas_Kiállitásról kiállitásra

Fodor József festőművész

a XXI. Vásárhelyi Őszi Tárlat megnyílt, mely alkalommal műveiért munkajutalomban részesült.

Tandi Lajos: Vásárhelyi Őszi Tárlat

Délmagyarország (Szeged) 1974. okt. 8.

Fodor József

A Csongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi Tanács műtárgyvásárlásából rendezett „Kortárs Művészet" c. kiállítás okt. 5.-én nyílik meg, melyen szerepel műve.

Meglúvó

1974. okt. 5.

Fodor József

festő

A műnési mögött 15 éves festői mult áll. Szinte pályája első évétől egyéni hangú lírikusként emlegetek.

Szuromi Pál: Fodor József.

Müvészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Fodor József kollektív kiállításon is szerepelt és pedig Lentán, Ungváron, Moszkvában és Jerevánban.

Szuromi Pál: Fodor József.

Müvészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő"

1971-ben a Csepel galériában
állított ki Fodor József, 1972-ben
pedig Szegeden.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Fodor József első önálló kiállítása a 1964-ben volt a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

1958 óta rendszeres kiállítója a Vásárhelyi Őszi, az Alföldi és a Szegedi Nyári Tárlatoknak Fodor József.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

Fodor József 1935-ben született Hódmezővásárhelyen. A szegedi Pedagógiai Főiskola főelőadója.

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974. december - 20. oldal

Fodor József
festő

"Téli álom"
"Falak"
" } repro

Szuromi Pál: Fodor József

Müvészet, 1974.december - 20.oldal

Fodor József
festő

„Anya"
„Ősz"
„Borvidék"
} repro

Szuromi Pál: Fodor József
Művészet, 1974. dec – 20 oldal.

Fodor József

Magány, repr.

21. Vásárhely Tárlat, 1974.

Fodor József

Falak – XX., rep.

Vasárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964-73.

Fodor József

Magány, temp. 100 x 73 cm
Zápor, — " — 60 x 100 cm

21. Vásárhelyi Tárlat, 1974.

Fodor József

Falak — XX. terp. 73×100 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Fodor József

Tavasz – XIX. temp. 73 × 100 cm
Variációk egy témára – XIX. temp. 93×27,5 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1975 JUL 3

Keletmagyarország

Fodor Judit
1021

2

Fodor Judit: „Este van már, csillag van az égen...” (a Nyírbátori Művelődési Központ gyermekszakkörének tagja.) E. E. felv.

élet·
yarország
SZATMÁR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA
54. SZÁM ÁRA: 80 FILLÉR 1975. JÚLIUS 3, CSÜTÖRTÖK

ni kell az ősszel

százalékkal for-
év hasonló idő-

ilenc, népgazda-
yberuházás: az
és dróthenger-
génes acélművé-
illalat, a Duna
érvári Könnyű-
engermű bővíté-
földgázlétesítmé-
j- és földgázter-
negységek, a du-
a gyulai húskom-
fejezésére.

ség javult, de
kielégítő. A ta-
alánossá, a min-
Jobb szervezés-
l kell segíteni a
k gyorsabb be-
évi átadásra ter-
köztük a péti új
úskombinát, ha-
központi, mind
zokat az intéz-
eruházási terv

nyújtsanak politikai támogatást. Gondoskod
janak róla, hogy a tervcélok megvalósítás
szolgáló minisztériumi, vállalati intézkedés
tervek kidolgozásakor tapasztalt politikai ak
tivitás, társadalmi kezdeményezés a végre
hajtásban is érvényesüljön. Segítsék elő, hog
a takarékosság váljék általánossá és a gazdál
kodás minden területén jól szolgálja a haté
konyság növelését. Olyan termelésfejlesztés
támogassanak, amely összhangban áll népgaz
dasági érdekeinkkel. A közvélemény előtt vi
lágítsák meg, hogy a gazdasági munka jelen
legi feltételei között csak olyan termelési é
fogyasztási célokat tűzhetünk magunk elé
amelyek minden oldalról megalapozottak, sze
rények, de biztonságosan szolgálják népünk
életszínvonalának emelését.

A Központi Bizottság felhívja a pártszer
vezeteket, a Szakszervezetek Országos Taná
csát, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Köz
ponti Bizottságát és minden társadalmi szer
vezetet, mozgósítsák tagságukat annak érde
kében, hogy pártunk XI. kongresszusának é
hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tisz
teletére kibontakozott nagyszerű munkaver
seny lendületesen folytatódjék.

A Központi Bizottság az 1975. évi nép
gazdasági terv előirányzatait reálisnak tartja
Meggyőződése, hogy egész dolgozó népünk
cselekvő támogatásával, jó és fegyelmezet

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX. ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 387-726

1978 ÁPR 26

DÉLMAGYARORSZÁG

Fodor József festőművész

T. L.

kiállítási napló

Fodor József tájképei és csendéletei láthatók Szegeden a November 7. művelődési központ nagytermében. Az alkotások a hódmezővásárhelyi festészet azon vonulatához kapcsolódnak, melyek a realizmushoz való kötődés szellemében igyeznek új színekkel, megközelítési módokkal megújítani, gazdagítani a kortárs magyar festészet alföldi jellegét. Ez egyszerre jelenti a tematikai és a megoldásbeli kísérletezéseket. Fodor József két évvel ezelőtti vásárhelyi gyűjteményes kiállításán már bizonyította, hogy olyan expresszív hatásokkal, drámai elemekkel gyarapította a vásárhelyi művészetet, mely mellett nem mehetünk el szó nélkül.

Mostani kiállítása viszont e drámai elemeket háttérbe szorította, és a lírai hatásokat erősíti. Borongós, sötét színekkel, erőteljes ecsetvonásokkal fölhordott képein az alföldi tanyák, árterek, vizek világa és a tokaji művésztelep élményei tárulnak elénk. Nem egységes ez a festői útkeresés. A hagyományos és közönségigényt kielégítő, kissé nosztalgikus tájképek éppúgy megtalálhatók itt, mint a több tételes epikus festmények, vagy a Nagy István hatásait újrafogalmazó Havas táj című alkotás. Fodor József nem a naturális valóságot rögzíti.

Átírása néhány lépcsőfokkal magasabbra emeli a művészi mércét, olyan szintre, mely egyszerre őrzi az alföldi realizmus hagyományait és a közönség által még elfogadott és befogható igényeket.

országos II. osztályú felnőtt cselgáncsbajnokságot. Eredmények. 78 kg: ...5. Szabics Imre (SZEOL AK). 86 kg: 1. Szabó Miklós (SZEOL AK). Nehézsúly: ...5. Nagy II. László. Szabó Miklós magabiztos versenyzéssel utasította maga mögé a mezőnyt. Vasárnap Tatabányán ifjúsági II. korcsoportos rangsorversenyt rendeztek. Eredmények. 62 kg: ...3. Nagybata Mihály (SZEOL AK). 68 kg: ...3. Körmöczi Lajos (SZEOL AK). Súlycsoportonként 28 versenyző lépett tatamira. Különösen Nagybata teljesítménye figyelemreméltó.

RADNÓTI-HÉTFŐK

A harmadik forduló eredményei: MÁV BFF—Honvéd tér 10:6. Alföldi Vendéglátó—Kozmosz 5:4. Veteresz—FC ACCY 8:4. Kiskundorozsma—Csillag tér 5:2. Harlem—Szegedi Honvéd 11:5.

BOLGÁR TAMÁS: 75,58 m

A szegedi Tanárképző Főiskola házi atlétikai versenye több jó eredménnyel szolgált. Ezeknek élén állt a meghívásos gerelyhajításban a szegedi Bolgár Tamás (Kun Béla SE) kitűnő, 75,58 m-es teljesítménye, aki ezzel az idei legjobb magyar eredményt érte el. Három dobása volt 70 méter felett.

Férfiak. 100 m: Korom 11.6, 800 m: Vincze 2:06.4, magas: Papp 183, Gilly 183, súly: Fábián 14,63, gerely, meghívásos: 1. Bolgár (Kun Béla SE) 75,58, 2. Kiss (SZEOL) 70,14, 3. Fábián 57,44.

Nők. 100 m: Bodor 14.3, 400 m: Bodor 64.8, magas: Bódi 160, távol: Magó 474, súly:

Fodor József Festőművész

az elmúlt 25 év vásárhelyi őszi tárlatainak válogatott anyagából kiállítás nyílt meg a Műcsarnokban. A törzstagok, vagy az itt élő, vagy innen elszármazott alkotók közül Hérsö Ferenc, Fodor József – és még többeknek – alkotásai láthatók a tárlaton.

Tasnádi Attila: Jubiláris vásárhelyi tárlat a Műcsarnokban.
Népszava, 1979. júl. 15.

Fodor József, festő

Festmény: Repr.

Fodor József: Téli legelő 23

Tiszatáj, Szeged, 1981: nov. XXXV/11

Fodor József, festő

L. Tóth Ernő

Dér Endre: Új lap a noplóban 74-80

Új Auróra, Békéscsaba, 1981 dec. 1981/3.

FODOR JÓZSEF, szobrász

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN KB. 30 művészi kivitelű utcatábla emlékeztet az utca nevének viselőjére. Helybeli művészek munkái. Az egyiket Fodor József művészi munkája disziti. 110. old.

DOMOTOR JANOS: Vásárhely utcanevei/Történeti áttekintés/ 91. old

A Móra Ferenc Muz. Évkönyve. 1971-1. Szeged, 1971

Fodor József

1021

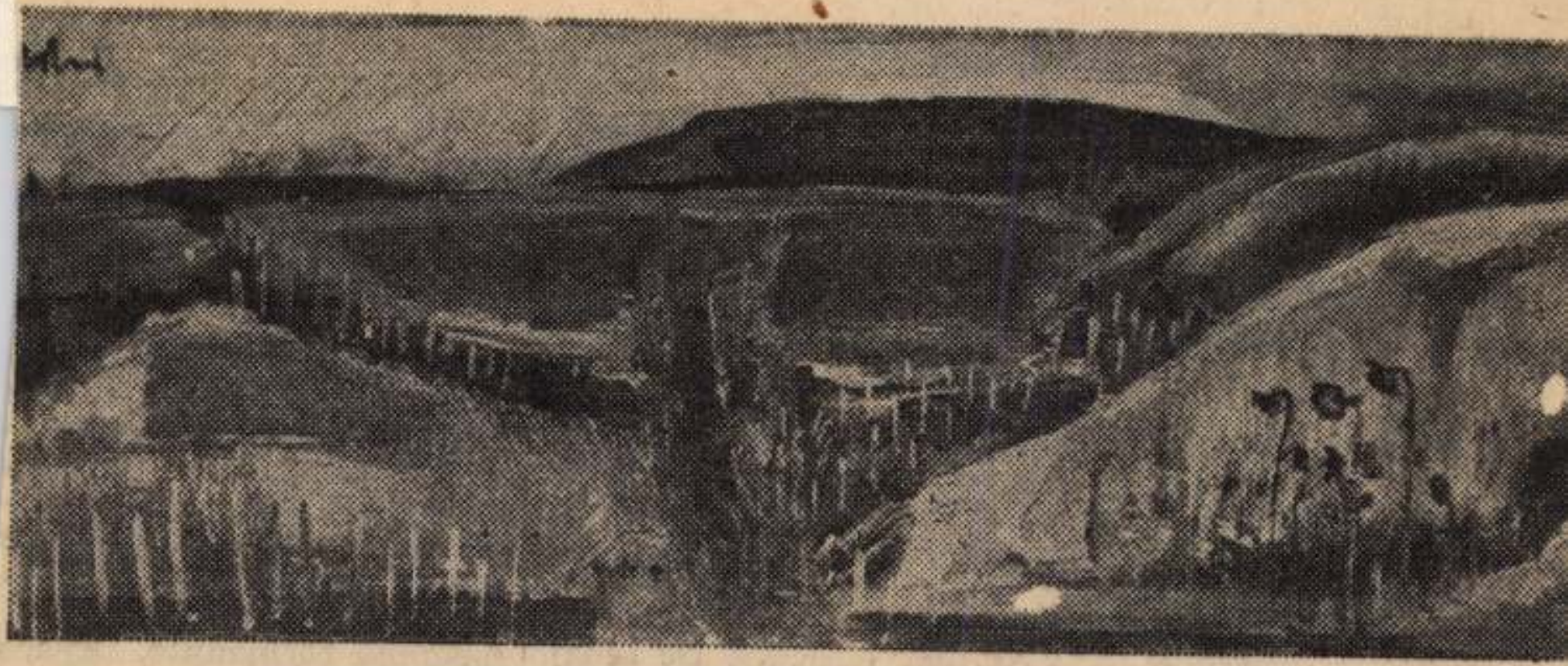

FODOR JÓZSEF: TÁJ

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Nézze, maga!

emessük-e az önt?

rapózott *tud*
ja változatla
toldalékszócska azonos gyökérzetű. Aki használja, bár valószínűleg öntudatlanul, de felsőbbséges pózba helyezkedik. Katedrára ül, önjelölt tanára beszélgető partnerének. Valahányszor hozzám dobják az *érted?*-labdát, mindig visszadobom: — Ugyan, miért ne érteném?! Ismétlem: a stílusban lecsapódó magatartás többnyire nem szándékos. Mégis, az rejtőzik mögötte, hogy én bezzeg *tudom, értem, látom*, míg te, a csekélyebb képességeiddel ...?! Az már kétséges. De sebaj, én majd kioktatlak.

Hivatalainkban, közlekedésünkben, boltjainkban lendületesen folyik a kioktatás-

ket készít.
ön elhull,
m, legyen
nt az ön:
előt, korá-
lenül, *ön-*
válaszul
illanat. A
mal nem

Zoltánf

Jó néhány évvel ezelőtt
„különce" volt. Ezt a különc
életmódjának, jellegzetes
seinek köszönhette. Azóta
kiállítások egész sora van —
összekötve. Alkotói módszeré
cento művészetének talajába
di alkotó, aki a XX. század
neszánsz formaújító, ugyana
művészetével szintézisbe k
más ága felől megközelítve,
kább a költészet jegyeit fede

Fodor József

A vásárhelyi művésztelepen a fiatalok közül nagyon sokan letelepedtek a város modern művészházaiban. Itt kaptak életükhöz – a művész életéhez is – művészetükhöz megfelelő élményanyagot.

Palmer Zoltán: A vásárhelyi művésztelep.

Nógrád, 1975. aug. 3.

Fodor József

Vásárhely modern művészházaiban a fiatalok közül sokan letelepedtek. Itt kaptak művészetükhöz megfelelő élményanyagot. A művész neve ma már közismert a művészetpártoló közönség előtt.

P. Z.: A vásárhelyi művésztelep. Petőfi Népe, 1975. júl. 10.

Fodor József, festő

L: Hézső Ferenc

– Hír

20

Nép szabadság, Bp. 1980 aug. 3.

Fodor József

Méltatás.

zuromi Pál: Lehetőségek, torzítások.
Művészet, 1980. június – 41. lap.

Fodor Jozsef
Vardahelyi vázlatok

Mérnöt, Budapest, 1973. ar.

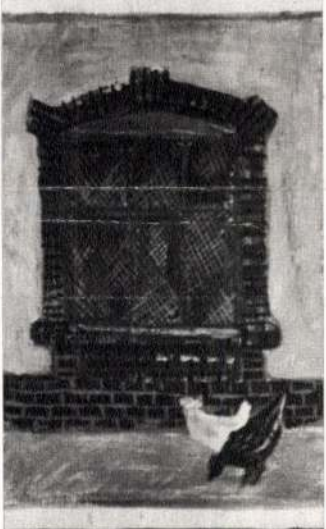

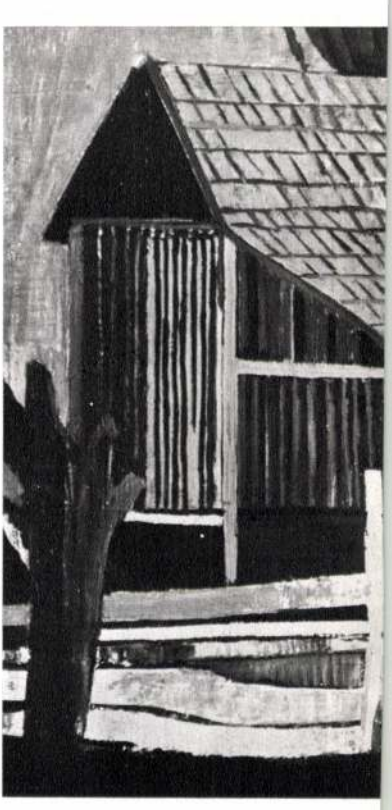

mozgalomban, a szociológiában
sosabb, megfelelőbb, új megnyil
dokat. S milyen messze van ez a t
romantikától, a naiv parasztsze
mindattól, amellyel egyidőben ez
örökséget vállaló festőnemzedéke
ták. Ne beszéljünk hát tanya és g
közösség ellentétéről a vásárhelyi
natkozásában. Ne emlegessünk id
mát, amikor az élmények kusza ha
rá arra a művészre, aki témáját n
mutatni, hanem értelmezni is sze
lenségek kitisztázása képileg sokk
tabb, mint verbálisan.

A régi és új életforma békésen
mással vagy ellentmondásai robba
a levegőt. A hagyományos és új ter
szerek a tudatban és a látványban
don ütköznek meg, és más ütem
helyüket az új életformának. Ősi
rint továbbélő szokások, a tradíci
babelsők, az éggel ölelkező földek,
jelenés és a viselkedés nehezen
törvényei, s maga a gazdálkodá
munka, a tanyai élet elszigetelt for
keréknyomait arcukon hordó ör
hatás éri szüntelenül az itt élő r
részről, másrészről a nagyszabás
munka, hatalmas kiterjedésű gazd
torok, gyárak, a szocialista mező
ványa. De a bivalyos szekéren ug
tól, széltől cserzett bőrű paraszte
a gépet uralja máshol, s a majolik
kásasszonyai otthon a kiskapu elő
nek nyári alkonyokon. E két jel
gyökereit kutatja a művész, és fe
szerint lírai vagy drámai módon
Az egyik a modern európai festész
nak összefoglaló erejét, lényeget
numentalitását, a másik a részjele
zálását vállalja, nem titkolva von
amely e valóságnak érzelmesebb for

Fodor József festőművész

Tasnádi Attila:
Fodor József képei
Békéscsabán.

Képzőtárs,
1978. nov. 24.

FODOR JÓZSEF KÉPEI BÉKÉSCSABÁN

A „vásárhelyi iskola" második — a hatvanas évek végén kibontakozó — nemzedékének tagjaként tartja számon a hazai műkritika *Fodor Józsefet*, hozzátéve rendszerint e megállapításhoz azt a kitüntető észrevételt is, hogy munkássága révén új, eredeti vonásokkal lett gazdagabb a nagy tekintélyű alföldi műhely. A helyi születésű fiatal mester, aki 1958-ban, a szegedi pedagógiai főiskolán fejezte be művészeti tanulmányait, tucatnyi alkalommal lépett már önálló tárlattal a közönség elé; gyűjteményes anyagát 1975-ben a Tornyai János Múzeum mutatta be. Bronzdiplomát nyert a hatvani tájképbiennálén, nívódíjat az alföldi és a vásárhelyi őszi tárlatokon; egyes munkái eljutottak Franciaországba, Jugoszláviába és a Szovjetunióba.

Alapélményei a természethez, illetve a természettel szoros kapcsolatban álló kétkezi emberek világához kötik: képeinek zömén *szűkebb környezetének* táji szépségeiről, emberi és társadalmi eseményeiről számol be. Szemléletének tárgyilagossága a feldolgozott témák személytelen, lírai megközelítésével párosul — a tapasztaltak belső átélésével a valóság *olyan* relációit igyekszik megragadni, amelyek *általános* törvényszerűségeket tükröznek. Bár kifejezésmódjában a tartózkodó hangnem dominál, kompozíciói mégsem nélkülözik a lendületet, amit részben ihletének sosem titkolt szociális szándékával, részben célratörő képszerkesztésével magyarázhatunk. A feszes, struktív képépítés *természetes* adottsága: kubista és expresszionista jegyei önként adódnak, az alkotás hevületében, és éppen spontán jellegük biztosítja, hogy nem különülnek el szervetlen elemekké a kép felépítésének egységében. Munkái *összefüggő* festői felfogásról tanúskodnak, s legfeljebb csak a formajegyek tolódnak el egyik, vagy másik stíluskategória irányába — a mondanivaló kívánalmainak megfelelően. E belső mozgalmasság mellett az *elmélyülés* szüntelen fokozása még az az erőforrás, amely révén — témakörének bizonyos zártsága ellenére is — sikerül elkerülnie a beszűkülés veszélyeit.

Egyénisége leginkább a *visszafojtott*, lehalkított tónusú, olykor szinte egységesítettnek ható színezésben nyer kifejezést, ami valamennyi alkotásának sajátos, *elmélkedő* jelleget, diszkréten melankólikus légkört kölcsönöz.

A komor-komoly kék, lila és barna árnyalatokat többnyire csak a kép hátterében töri meg egy-egy erősebb és harsányabb színakkord, sajátos hangulati vagy gondolati ellenpontként. A hideg és tompa színek keltette fanyar atmoszféra, a rekedtes, esetenként az iróniát sem nélkülöző festői artikuláció miatt Fodor látásmódját, élethangulatát sokan hajlamosak pesszimisztikusnak értékelni, holott nem pesszimizmus ez, hanem olyan *tudatos* magatartás, amely illúziók nélkül — azaz a nehézségeket is látva, sőt azokra felkészülve — fogadja el az életet. Az alföldi festészetben egyébiránt nem teljesen új az effajta — az életet a negatívumok felől is értelmező — művészi alapállás, *Holló Lászlónál, Kohán Györgynél* is feltűnik, sőt az utóbbi életműve szinte teljesen ennek jegyében fogant. Fodor jó úton halad tehát, amikor — hasonló alkat lévén Kohánnal — képviselni igyekszik a tradícióknak ezt a szálát, mint ahogy szerencsésnek kell ítélnünk piktúrájának azon elemeit is, amelyek az *alföldi kisváros* lelkiségének visszaadására vállalkoznak.

A pozitív, az előremutató erők a *munka és a munkás*, a mezőkön, erdőkön, vizeken szorgoskodó ember ábrázolásában jutnak szóhoz a legerőteljesebben Fodor képi világában. Ilyen témájú képein a mozdulatok extenzitását figyelhetjük meg: a figurák elfoglalják a képteret, beleolvadnak környezetükbe, összenőnek a természettel — érzékletesen szemléltetve azokat a *tartalmi értékeket*, melyeket a paraszti életforma napjaink számára is tanulságosan hordoz. Fenntartásaink főként a megjelenítés módszereivel kapcsolatosak: Fodor — talán nem tudva ellenállni az elébe kerülő látványok szépségének és bőségének — sokszor túlságosan telezsúfolja motívumokkal a képet. Nagy Istvánra emlékeztető szén téli erdőrészletén például feleslegesek az előtér hófogói: a plasztikusan kiképzett farácsok *megzavarják* a síkban tartott ábrázolás harmóniáját. Egyik-másik csendéletén a beállítás szokványos módja, némely tájképén a mesterségbeli fogásokkal kieszközölt hevület vagy monumentalitás okoz problémát. Hisszük, hogy némi formai lehiggadás után rokonszenves és korszerű gondolati koncepciója még hatásosabban és *koncentráltabban* érvényesülhet!

Tasnádi Attila

Mártélyi halász

r internacionalizmus alap-
erősítse a szocialista közös-
nak egységét, sikraszáll a
társadalmi fejlődésért.

barátság szálai, amelyek
egyesítették a szovjet és a
munistákat, ma is szorosan
országaink népeit: A szovjet
t és a szovjet emberek úgy
ommunisták Magyarországi
lakulásának 60. évfordulója
ös. nagy ünnepet, és a kom-
ményekért vívott harcban
reket kívánnak magyar ba-

agyarországi fejlett szocia-
sének szervezője és irányí-
Magyar Szocialista Munkás-

örök és megbonthatatlan
gyar barátság!

ommunizmus és a béke!

A sikerek egyik legfőbb forrása kétségtelenül az, hogy *az MSZMP — Lenin tanításait hűséggel követve — alkotóan, hazánk adottságait, korunk konkrét valóságát messzemenően figyelembe véve alkalmazza a sajátos magyar viszonyokra a szocialista építés általános törvényszerűségeit, a testvérpártok történelmi tapasztalatait.*

Az orosz proletariátus egyebek között azért vívhatta meg sikeresen a harcát a cári rendszerrel szemben, mert a szocialista forradalmat szervező, vezető bolsevik párt élén álló Lenin nem egyszerűen lemásolta, hanem — az imperializmus sajátosságait feltárva — korának viszonyaira alkalmazta a marxizmus eszmerendszerét.

A hat évtized egyik történelmi tanulsága éppen az, hogy pártunk mindig eredményesen oldotta meg a legnagyobb, a legnehezebbnek látszó feladatait is, amikor alkotó módon, a konkrét idő konkrét valóságához mérve alkalmazta a marxizmus—leninizmus tanításait, s mindig gondokkal találta magát szemben.

...űvek alagútban

tékben és hosszú időre *zavartalanná tegyék*. Rómában 1920-ban már 140 kilométer hosszúságú közműalagút működött.

A közműalagút építési módszerei az utóbbi esztendőkben rendkívül sokat fejlődtek és kialakultak azok az alkalmazási területek — nagyszabású lakótelep-építések; rekonstrukciók —, ahol ez az eljárás egyértelműen gazdaságosnak bizonyult. Néhány évvel ezelőtt még igazuk bizonyításáért sokat kellett hadakozniuk a KAF híveinek. Hiszen a beruházások létjogosultságát első megközelítésben *az építési költséggel* mérik. Ez pedig nem is olyan régen a hagyományoshoz képest még 20—50 százalékkal drágábbnak mutatta a közműalagutakat. Akkoriban az új közműépítési módszer hívei a gazdaságosság bizonyítására csak *az alacsony üzemeltetési és karbantartási költségeket, a nagyobb biztonságot, a műszaki előnyöket* sorolhatták.

Bebizonyosodott, hogy gazdaságos

Időközben az élőmunka alaposan megdrágult, s a korszerűbb közművesítés is jobban szervezhető, következésképpen kevésbé munka- és költségigényes. Mint már szó volt róla, az építkezések befejezését számtalanszor késleltette a közműépítés elhúzódása, illetve az a hátrány, hogy a közmű- és a magasépítés lényegében *azonos munkaterületen zajlik*. Az igazi megoldás az lenne, ha a közművesítés a magasépítés megkezdése *előtt* befejeződne. Ám a jelenlegi hitelezési szisztéma és a tervezési nehézségek *nem engedik* kellőképpen érvényesülni az *előközművesítés* előnyeit. Ha azonban a közművesítés munkaterülete — az alagút vagy a folyosó —, a magasépítés kezdetén rendelkezésre áll, a magas- és mélyépítési munkák *függetleníthetők* egymástól, és egy időben, egyszerre fejeződhetnek be.

Az Építéstudományi Intézet költségösszehasonlító vizsgálatai szerint — amelyhez három új lakótelep tervei, illetve költségadatai szolgáltak alapul — *a közműalagutas építés mind gazdaságosabbá válik*. Pécsett a 16 ezer lakásos siklósi lakótelep első 300 lakásánál például KAF-rendszerben átlagosan 54 órával *kevesebbet* fordítottak közművesítésre, mint a hagyományos közművesítésnél. Hasonló a helyzet a Debrecen-Újkert lakótelep építésénél is.

A pesterzsébeti lakótelep közműalagútjának építése viszont húsz százalékkal *többe került*, mint ha hagyományos módon építették volna. A lakótelep ugyanis lebontott városrész helyén épült, és minthogy itt szakítottak először a hagyományos közműépítéssel, *viselni kellett az új megoldások meghonosításával járó hátrányok terhét*. Ezt az alagútrendszert drágította az is, hogy — ellentétben a debrecenivel és a pécsivel — gázvezetéket, gázérzékelőket is tartalmaz, automatizált biztonságtechnikai berendezésekkel együtt.

Annak ellenére, hogy a közműalagút-rendszer *gazdaságossága* ma már bizonyítható, ugyanakkor sajátosságai révén képes a föld alatt is áttekinthető rendet teremteni, a létesítményeket megóvja a véletlen károkozástól, a felszínt pedig a kellemetlenségektől, ellenzői *mégis akadnak*.

Hozzászokni az együttműködéshez

A közműalagútban ugyanis meg kell szűnnie az „én házam az én váram" szemléletnek. *A közös vezetékrendszer másfajta gondolkodást igényel a beruházótól és az üzemeltetőktől egyaránt.* Pécsett a városi tanács sokat vállalt abból, hogy az egy fedél alá „kényszerült" víz-, távfűtő-, szennyvíz- és csapadékvezeték, illetve az elektromos és távbeszélő kábelek gazdái *egy nyelven* beszéljenek, szorosan együttműködjenek. Végül is a Pécsi Távfűtő Vállalat vállalta a koordinátor szerepét, a közműalagút felügyeletét és „kapukulcsának" kezelését.

Debrecenben, Pécsett és Pesterzsébeten sem volt látványos a közművesítés. *De a látványosságot kárpótolja valami*, ami rohanó életünkben egyre inkább elengedhetetlen: a szinte észrevétlenül, mert kevés üzemzavarral, hibával működő víz- és csatornaszolgáltatás, fűtés, világítás és telefon.

Molnár Patrícia

FODOR JÓZSEF

NÉPSZAVA 1980. V. 30.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Fodor József debreceni bemutatója

Ártérben

A délalföldi vidék jellegzetes motívumkincse kap sajátosan egyéni, lírai megfogalmazást Fodor József fojtott színezésű vásznain, melyeket a debreceni *Medgyessy Terem* tett közszemlére. A fiatal vásárhelyi mester csaknem húsz esztendeje van a pályán, s kitartó munkával felküzdötte magát nemzedéke, a mai negyvenévesek legjobbjai közé. Nem kísérletező alkatú művész, de azt sem mondhatnánk, hogy tartózkodna az újításoktól; mindenesetre csak annyit és olyat vállal magára, amit felkészültsége adott szintjén meg is tud oldani, illetve ami gondolatilag sem ütközik élményvilágával és emberi habitusával. A leggyakrabban tájképeket, aztán egyszerűen rendezett tárgyakból felépített csendéleteket fest, és nagyvonalú, minden részletezéstől mentes, többnyire halászokat, kétkezi embereket ábrázoló kompozíciókat, amelyeken nem az életképi, hanem a *figurális elem*, tehát az emberábrázolás a domináns. Szemléletének tárgyilagossága a feldolgozott témák expresszív megközelítésével párosul: — a tapasztaltak belső átélésével a valóság olyan relációit igyekszik megragadni, amelyek *általános törvényszerűségeket* tükröznek.

Etikai-művészi alapállása a vásárhelyi iskola programjához kötődik: az ember és a természet összetartozása, termékeny együttműködése, s szűkebb környezetének társadalmi jelenségei, civilizációs fejlődése foglalkoztatják. Kimerítően ismeri szülőföldjének táji arculatát, természeti jelenségeit, érzi és érti a változásokra rezonáló falusi, kisvárosi ember lelkivilágát, visszahőkölésekkel tarkított nekibuzdulásait. A múlt, a düledező tanyák már csak látványértékűek számára, s noha gyakorta elidőzik egyszerű szépségeiknél, sem fantáziáját, sem ecsetjét semmiféle nosztalgia nem nyűgözi. Képzelete leginkább a szabad tereken, a behavazott mezőkön, a ligetekkel övezett Tisza-parton, a holtágak fenséges nyugalmú víztükreinek közegében otthonos, ahol a természet monumentalitása, a lét ünnepélyes komolysága szinte kézzel tapintható. A természeti erők és az emberi akarat küzdelme őszinte megrendüléssel tölti el, s ez az érzés egy különös, *modern romantikának* nyit utat művészetében, amely képeinek realista-expresszionista jellegét új vonásokkal gazdagítja.

Festői stílusa rusztikus formálású, rajzos modorból van *átfejlődőben* egy kötetlenebb, oldottabb, a színek kifejező erejére építő előadásmód felé, amely amellett, hogy szorosabb egységbe vonja az ábrázolt motívumokat és formákat, hűségesebben tükrözi kedélyének színeváltozásait. Legjobb képein kevés színt használ, s ezeknek is főként fanyar, kesernyés, rekedtes árnyalatait, ilyetén is hangot adva illúziótlan, az életet a negatívumok felől is értelmezni szándékozó világlátásnak. Más képeken a színhatások felerősödnek, dinamikusabb karaktert öltenek, s feszegetik a szűkreszabott képteret. Megítélésünk szerint a harsányabb hangoltságú képeknél indokolt lenne a *méretek növelése*, éppen az invenció ütőképesebb kibontása érdekében.

S itt kell megemlékeznünk azokról a szakmai-mesterségbeli nóvumokról is, amelyek Fodor folyamatos fejlődését jelzik legutóbb látott festményei óta. Ezek főként abban kulminálnak, hogy a valósághoz való ragaszkodása, a természetelvűség határain belül maradás nem zárja ki nála az absztrakció bizonyos eredményeinek hasznosítását, amely részben az összefoglalás, a lényegre koncentrálás fokozásában, részben a részletek tasszisztra jellegű megmunkálásában jut érvényre. Ezekkel a finom újításokkal természet- és emberlátása intellektuális jelleget kap, azaz korábbi munkáinál *összetettebben* képes megjeleníteni viszonylag egyszerű témáit. Egyik kritikusa találóan jegyezte meg, hogy az utóbbi évek Fodor-képei a nyitottabb kompozíció, a merészebb polifóniák, a szélesebb horizontú szemlélet, a látomásosság jegyében fogantak, ami — ha lefordítjuk a mindennapok nyelvére — nem kevesebbet jelent, mint azt: mesterünk eljutóban van az általa ismert világ és szellemiség *általánosabb érvényű* ábrázolásához.

Ismerve munkabírását és lelkiismeretességét nem kételkedhetünk törekvései beérésében.

Tasnádi Attila

Kiállítás Azerbajdzsánról

Szovjet Azerbajdzsán tudománya, technikája és gazdasága címmel nyílt kiállítás csütörtökön a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában, a köztársaság megalakulásának 60. évfordulója alkalmából. A tárlatot *Simon Pál* nehézipari miniszter és *Szabit Kaszumovics Abbaszalijev*, az Azerbajdzsáni SZSZK Minisztertanácsának elnökhelyettese nyitotta meg. Az ünnepségen jelen volt *Bíró Gyula*, a Magyar—Szovjet Baráti Társaság főtitkára, valamint *Vlagyimir Pavlov*, a Szovjetunió budapesti nagykövete.

Végső búcsú Bulla Elmától

Mély részvéttel vettek végső búcsút *Bulla Elma* Kossuth-díjas kiváló művésztől a kulturális, a művészeti és a társadalmi élet képviselői, pályatársai, barátai, tisztelői, családjának tagjai csütörtökön a Farkasréti temetőben.

A gyászszertartáson *Orosz László*, a Kulturális Minisztérium színház-, tánc- és zeneművészeti főosztályának vezetője a Kulturális Minisztérium és a Fővárosi Tanács nevében búcsúzott.

A Magyar Színházművészeti Szövetség elnöksége, a színésztársadalom nevében *Kazimir Károly* főtitkár méltatta Bulla Elma művészetét. *Benkő Gyula*, a Vígszínház társulata, a pályatársak nevében búcsúzott.

A gyászolók sokasága kísérte utolsó útjára Bulla Elmát.

...gram ...és ...ban

...mely szerdán szintén el-...ő oldalon ismertette a ...egfrissebb eseményeket.

A *törökországi* lapok ...agy figyelmet szentelnek ...z űrutazásnak, és általá-...ában kiemelik: a szov-...et—magyar űrpáros út-...ára az Interkozmosz-...program keretében került ...or.

A *Zsenmin Zsipao*, a ...Kínai KP lapja, csütörtö-...ki számában egyik belső ...oldalán az *Új Kína* hír-...ügynökség anyagát köz-...i az űrhajó felbocsátá-...áról és a sikeres össze-...kapcsolásról.

Az NDK-beli ADN hír-...ügynökség — amely fo-...yamatosan és nagy ter-...edelemben számol be a ...fejleményekről — kieme-...i, hogy a BNV-n a Me-...dicor Művek kiállításán ...látható több olyan mű-...szer, amelyet a gyár az *...rkutatási program kere-...ében* állít elő.

Az *AP* amerikai hír-...ügynökség részben Moszk-...ából, részben Budapest-...ről folyamatosan tájé-...koztatja előfizetőit az űr-...utazásról. Budapesti tu-...dósítása beszámol arról ...s, hogy a pesti boltok-...ban megjelentek a *Far-...kas Bertalan* űrutazása ...alkalmából készült első ...emléktárgyak.

A többi nagy nyugati ...hírügynökség a szerdai ...nap folyamán is viszony-...lag nagy terjedelmű írá-...sokban számolt be az ür-...utazás eseményeiről.

...n tájáról

A termőföldeken se-...rénykedők — így a *Kör-...nyei Mezőgazdasági Kom-...binát*, a *Herceghalmi Ki-...sérleti Gazdaság* és a *já-...noshalmi Petőfi Mezőgaz-...dasági Termelőszövetkezet* ...tagjai — szerencsés földet ...érést kívánnak. Az *Egye-...sült Izzó* konverta gyárá-...nak dolgozói pedig már a ...távolabbi jövőre szőnek ...terveket. *„Reméljük* — ...írják —, *hogy egyszer ...személyesen is találkozha-...tunk a bátor kutatókkal."*

KÖZÉLET

Albert Nyikolajevics Belicsenko, a KGST Nemzetközi Beruházási Bank ügyvezetőségének elnöke, aki Tímár Mátyásnak, a Magyar Nemzeti Bank elnökének meghívására tartózkodott hazánkban, elutazott. Tárgyalást folytatott a Magyar Nemzeti Bank vezetőivel, a két bank közötti együttműködésről. A vendéget fogadta Marjai József miniszterelnök-helyettes, valamint Faluvégi Lajos pénzügyminiszter.

D. Káldy Zoltán püspök, az Országos Béketanács Elnökségének tagja a magyar békemozgalom képviseletében csütörtökön Helsinkibe utazott. Részt vesz a parlamenti képviselők pénteken kezdődő nemzetközi konferenciáján. A tanácskozáson az enyhülés, a leszerelés időszerű kérdéseit vitatják meg.

KITÜNTETÉSEK

Az Elnöki Tanács *Hegedüs Ernőnének*, az MSZMP budapesti bizottsága politikai munkatársának több évtizedes, eredményes pártmunkája elismeréséül — nyugállományba vonulása alkalmából — a *Munka Érdemrend* arany fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést csütörtökön *Király Andrásné*, a budapesti pártbizottság titkára adta át.

Csécsey Józsefnek, a Népszava levelezési rovatvezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a *Munka Érdemrend ezüst* fokozata kitüntetést adományozta.

Iraki faluvezetők Vépen

Iraki faluvezetők csoportja érkezett csütörtökön a vépi Mezőgazdasági Szakmunkásképző és Munkástovábbképző Intézetbe. A 24 tagú csoport a magyar—iraki műszaki-tudományos együttműködés keretében, a MÉM és a Tesco szervezésében, háromhónapos továbbképzésen vesz részt a kitűnően felszerelt vépi oktatási intézményben. A tanultakról három hónap után állami vizsgabizottság előtt adnak számot.

Ülést tart...

Jelentés a VI. öt... az új növény...

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli: *a Minisztertanács csütörtökön ülést tartott.*

Az *Országos Tervhivatal* elnöke beszámolt arról, hogy befejezték a *Bolgár Népköztársasággal*, a *Csehszlovák Szocialista Köztársasággal* és a *Mongol Népköztársasággal* az 1981—1985-ös időszakra szóló népgazdasági tervek egyeztetésére vonatkozó tárgyalásokat, és aláírták a tervkoordinációs jegyzőkönyveket. A kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

A Minisztertanács meghallgatta és tudomásul vette az Országos Terv-...

Szénsiker

A tatabányai *Keleti—II.* bányaüzem dolgozói — a szénmedencében elsőként — teljesítették féléves tervüket s június végéig várhatóan *még 29 000 tonna szenet küldenek a felszínre.*

A gépesített fejtésekben az egy műszakra előírt 24—33 csille helyett *40, sőt esetenként 50 csillés teljesítményt érnek el a bányászok.* A termelékenység növekedésével *csökkent a szén termelési költsége is.*

Több újítás a k...

A Textilipari Dolgozók Szakszervezetének, a Könnyűipari Minisztériumnak és a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesületnek azt a sajátos *újítási pályázatát*, amely nem személyeknek, hanem *vállalatoknak* szól, tavaly másodízben hirdették meg. A benevezett kilenc nagyvállalat (számítógéppel) összesített eredménye az újítómozgalom fellendüléséről tanúskodik a könnyűiparban.

A *bevezetett újításoknak* köszönhetően több mint 300 ezer úgynevezett normaórát takarítottak meg a vállalatok, csaknem 100 ezerrel többet, mint egy éve. *Az 1200 újító ötletei körülbelül 15 millió forint hasznot hoznak.* Ebből levonandó az a *több mint 1 millió fo-...*

Magyar űrműszerek és alkotóik

A Diagnoszt repülés el...

Az orvos segítőtársa — Nemcsak je... az adatokat

Az űrrepüléseket megelőzően *a felkészítés*, még korábban a *kiválasztás* során az űrhajósokat bonyolult, mindenre kiterjedő orvosi méréssorozatoknak vetik alá, amelyekkel egyaránt mérik nemcsak a fizikai állapotot és teljesítőképességet, hanem az űrhajósok *pszichikai állapotát is*, hiszen a Kozmoszban megtett út, az űrállomáson végzendő munka, a súlytalanság állapota különleges képességeket vár el az űrhajósoktól.

Így van ez most is, a szovjet—magyar közös űrrepülés során, amelyben a tapasztalt szovjet űrhajóparancsnok mellett az első magyar kutató-űrhajós, *Farkas Bertalan* vesz részt. A repülés biztonsága megkövetelte, az űrhajózás programjába, de példa arra is, hogy az űrhajózás követelményeinek megfelelően milyen gyorsan alakulhat, változhat tovább egy, a földi viszonyok között már bevált műszer.

A Medicor Művek KTD-készüléke, népszerűbb nevén *orvosdiagnosztikai táskája* már jól ismert széles körben. Használják kórházakban, rendelőintézetekben, és a magyar ipar keresett exportcikke, mert *ehhez hasonló ké-... lapotát, a légzőszervek működését, a hallást.* A KTD F11 készülék, amelyből egy kiíró, az adatokat regisztráló rész segítségével jött létre a Diagnoszt, annyival tud többet elődeinél, hogy általa komplex pszicho-fiziológiai adatokhoz lehet jutni. Leegyszerűsítve a dolgot: *a készülék segítségével az orvosok kimondhatják az űrhajósok számára a repüléshez szükséges, nagy felelősséggel járó igent.*

FODOR JÓZSEF festő
Hódmezővásárhely, 1935

Tanulmányait a Szegedi Tanárképző Főiskolán végezte Vinkler László növendékeként. A hódmezővásárhelyi művésztelepen dolgozik. Rendszeres résztvevője az alföldi kiállításoknak, önálló

tárlata Hódmezővásárhelyt, Pécsett, Budapesten, Csongrádon, Székkutason és Hatvanban volt. 1971-ben elnyerte a Békés megyei Tanács nivódiját. - Az alföldi piktura hagyományos problémaköreinek modern hangvételü, szürrealisztikus igazodásu ábrázolója.

Művészéletrajzok 1975

Fodor József festőrnűvész 2.) Folytatás.
Láncz Sándor: Fodor József és Vásárhely-mu.

2 Fodor József: Favágó, olajtempera, farost, 100 × 65 cm, 1985 (fotók Enyedi Zoltán)

2

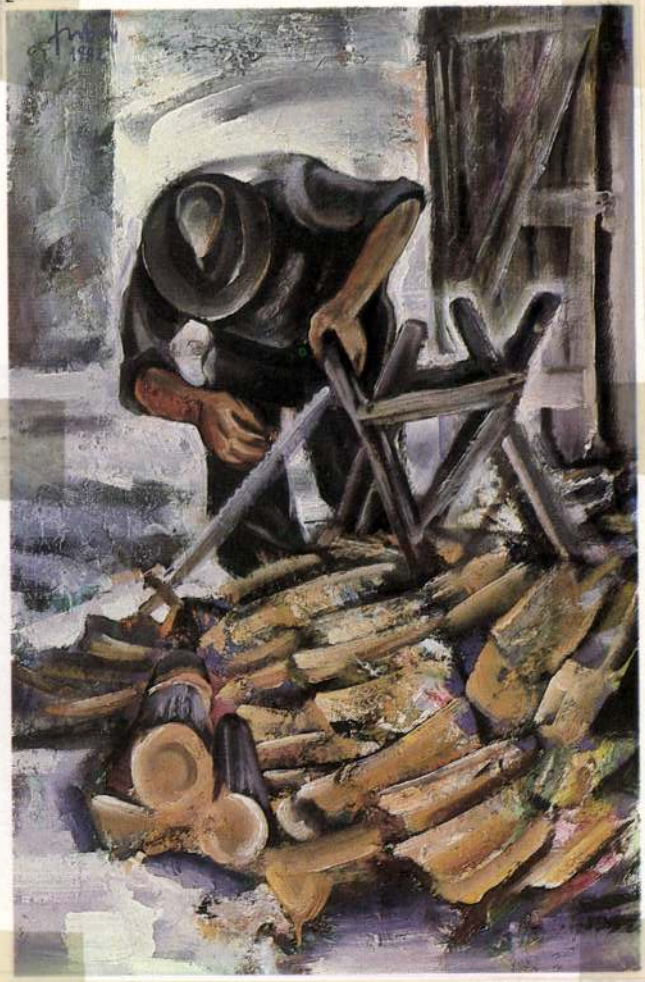

Művészet, 1987. szeptember, 14-old.

Fodor József, festőművész 1.) Folytatás.
Lőrincz Sándor: Fodor József és Vásárhely – ma.

1 Fodor József: Jeges ártér, olajtempera, farost, 65 × 100 cm, 1981

Művészet, 1984. szeptember, 14-old.

Fodor József

Szuromi Pál

1021

Fodor József,
Művészet, Budapest.
1974. XII.

1. Fodor József: Anya (fotó Égető)
2. Fodor József: Ősz (fotó Lelkes I.)
3. Fodor József: Borvidék (fotó Lelkes I.)
4. Fodor József: Téli álom (fotó Égető)
5. Fodor József: Falak (fotó Égető)

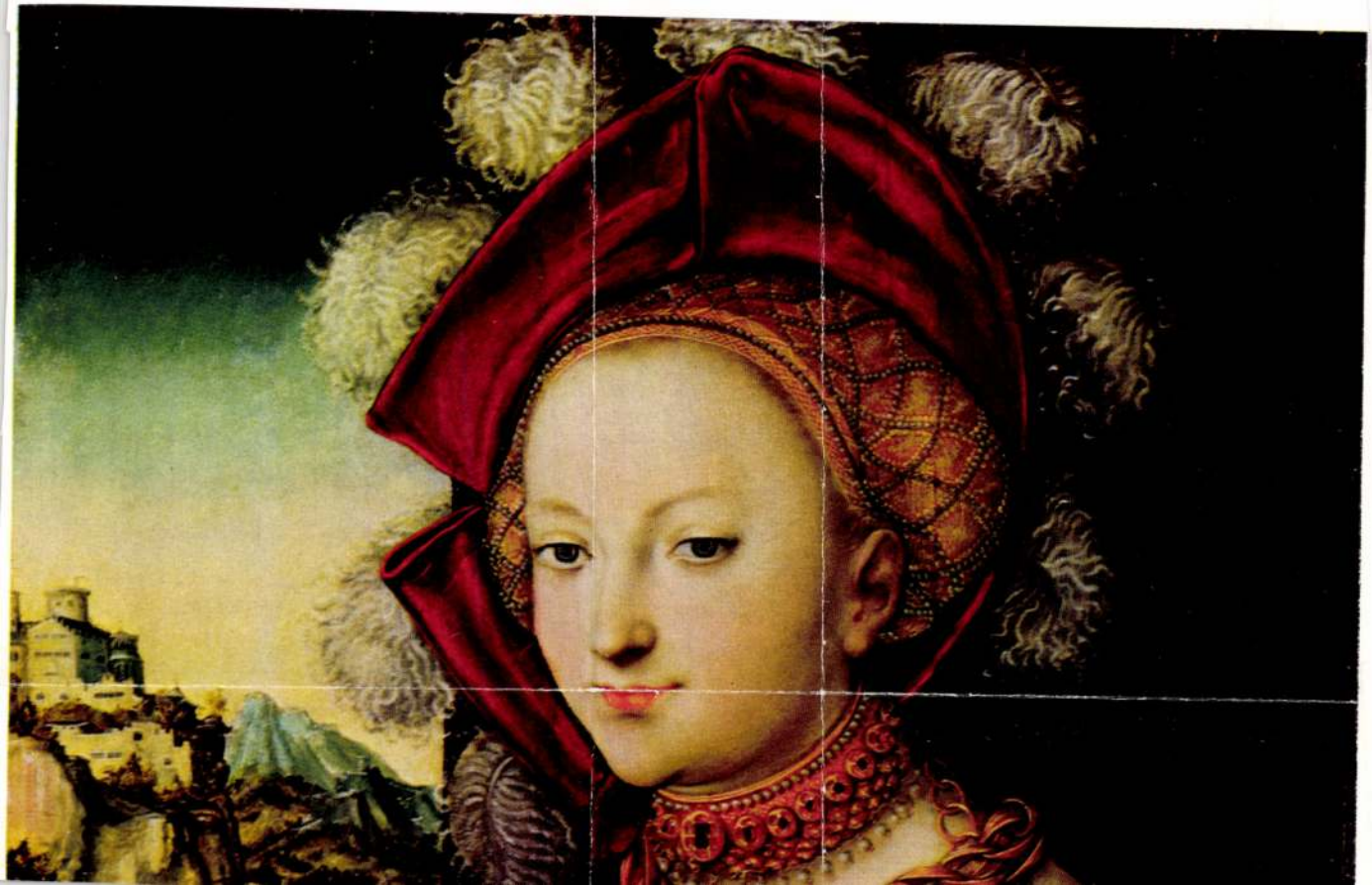

Fodor József életrajza szerint is (ott született és ott is él), sőt a művészeti közéletben vállalt feladata szerint (a Művészeti Alap helyi alkotóházainak vezetője) is vásárhelyi festőművész. Ennél azonban fontosabb, hogy műveiben jól érezhetően jelen vannak, a művészeti életben kissé jártas tárlatlátogató számára is nyilvánvalóan, a vásárhelyi műhely legfőbb jellemzői. Tájszeretetéből fakadóan találkozunk művein a Tisza vizének nyugalmával, a parti fák mozgalmas tömegével, egy-egy vízi madár esztétikus formájával. Nem idegen tőle a bár fogyó, de még mindig létező tanyavilág sem, mely nemcsak sajátos táji építőelem, hanem életforma és sors hordozóként is hat egy-egy munkáján. Humanizmusából fakad a munkálkodó ember és szűkebb környezete, tárgyai iránti vonzódása. Határozott vonalai a világ szabott rendjéről, a komoly, sötétebb színek és a fel-fel bukkanó világosabb foltok, fehér reflexek a harmóniáról, belső egyensúlyról vallanak.

A vásárhelyi művészet helyét, szerepét, jelentőségét illetően a műkritikusok, művészettörténészek véleménye megoszlik. A tárlatlátogató közönség és a műgyűjtők viszont egyértelműen közel érzik magukhoz ezt a művészetet. Ezért ajánlom bizalommal és jó reménnyel Fodor József alkotásait a kaposvári művészetszerető közönség figyelmébe.

Dömötör János

KÉP CSAR NOK

KÉP CSAR NOK

Hódmezővásárhelyen született 1935-ben. A szegedi Pedagógiai Főiskola rajz tanszékén fejezte be tanulmányait 1958-ban. Jelenleg is szülővárosában él, a Művészeti Alap hódmezővásárhelyi Alkotóházának vezetője.

Egyéni kiállítások: Hódmezővásárhely (1964, 1975), Pécs (1966, 1981), Csepel Galéria (1971), Csongrád (1971), Szeged (1972, 1977), Székkutas (1972), Hatvan (1974), Szentes (1976), Kecskemét (1977), Csanytelek (1977), Békéscsaba (1978), Nyergesújfalu (1979), Debrecen (1980), Baja (1981), Budapest, Mednyánszky Terem (1982), Csepeli Iskola Galéria (1982).

Kollektív kiállítások: Vásárhelyi Őszi Tárlatok, Szegedi Nyári Tárlatok, Hatvani Magyar Tájak és Portré Biennálék, valamint a Délalföldi Területi Szervezet kiállításai. Külföldön: Zenta, Ungvár, Moszkva, Jereván, Vallauris.

Művészeti díjak: Nívódíj (Békéscsabai Alföldi Tárlat 1971, 1981), Nívódíj (Vásárhelyi Őszi Tárlat 1974), Bronz Diploma (Hatvani Magyar Tájak Biennálé 1976).

Megtekinthető: 1984. április 19–28-ig
Kedd, szerda, csütörtök, péntek: 8–16.30 óráig
Szombat: 8–12 óráig

Kaposvár
Vaszary János terem
Ady Endre u. 12.

A Képcsarnok meghívja Önt

Fodor József

festőművész kiállításának megnyitására 1984. április 19-én csütörtökön délután 5 órára

Megnyitja:
Pogány Gábor
művészettörténész

A katalógust tervezte: Zalborán Mária
Foto: Enyedi Zoltán

Kner Nyomda, Gyoma

Fodor József
MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 OKT 28
festőművész
NÉPSZAVA

1021

Három kérdés Fodor Józsefhez

Az október elején megnyílt, XXXI. vásárhelyi őszi tárlat többféle meglepetést is hozott. Ezek egyike kétségtelenül az, hogy hosszú évek után ismét „hazakerült" a tárlat legrangosabb kitüntetése, a *Tornyai-plakett*. A magas elismerést ezúttal Fodor József (képünkön) Vásárhelyt élő festőművész kapta meg, éspedig a hivatalos kommüniké indoklása szerint *az itteni művésztelepen végzett két évtizedes színvonalas alkotói munkásságáért, illetve a fiatalok körében kifejtett eredményes művészpedagógusi tevékenységéért. Mit fed ez a minősítés?* — kérdeztük a szimpatikus és szerény fiatal mestertől.

— Voltaképpen a tényeket, bár bizonyos udvarias túlzás is van benne. Vásárhelyi születésű vagyok, s gyermekkoromtól fogva itt lakom a városban; itt kezdtem művészi pályámat, s itt értem fiatal festőből immár negyvenkilencedik évemet tapodó „középgenerációs" alkotóvá. Díjazásomnál bizonnyal latba esett az is, hogy *Almási Gyula Béla* halála óta én vezetem a patinás vásárhelyi és mártélyi művésztelepet, amely tisztségben sok idelátogató művészt sikerült megnyernem a „vásárhelyi gondolatnak", továbbá, hogy a városi tanács tagjaként kiharcoltam egyet s mást itt élő kollégáim, illetve a Kohán utcai művésztelep közössége javára. Ami tanári tevékenységemet illeti: évek óta vezetek szakköröket a városban és környékén, s alapító tagja vagyok a KISZ KB által fenntartott mártélyi ifjúsági művészeti tábornak, számos fiatal alkotó útrabocsátójának. Az eltelt évek alatt természetesen igyekeztem festőként is többet és jobbat nyújtani, ami bizony nem volt könnyű, mert közismert, hogy Vásárhelyt milyen számottevő a konkurrencia.

— *Hallhatnánk valamit művészi munkálkodásáról?*

— Tanulmányaim befejezése, a hatvanas évek dereka óta vagyok jelen a művészeti közéletben; kezdetben csak szűkebb pátriámban, az alföldi rendezvényeken vettem részt, jó évtizede azonban az országos kiállításokon is jelentkezem. Eddig tucatnyi egyéni kiállításom volt, a legjelentősebbek *Vásárhelyt, Kecskeméten és Budapesten;* díjakat nyertem a békéscsabai Alföldi Tárlaton, a hatvani tájképbiennálén, munkajutalmat egy korábbi őszi tárlaton. Mint festőt, az alföldli piktúra hagyományos probémakörei foglalkoztatnak, az itteni táj és embervilág; művészi és emberi célom: *a realista tendenciák modern képviselete, a folyton változó vidéki valóság egyetemes igényű megjelenítése.* Alkatomból adódóan meditatív beállítottságú, töprengő, sőt, filozofálgató ember vagyok, s ezek a vonásaim festészetemen is nyomot hagytak, ezért a kritika részéről szokás szomorkásnak, kesernyésnek is nevezni, én azonban úgy hiszem, hogy nem vagyok komor, csak komoly. Nem véletlen, hogy közel érzem magamhoz *Kohán Györgyöt*, aki ugyanilyen mentalitású ember és festő volt. Bevallom, annak idején, fiatalon, a lemaradástól félve más modorokkal is megpróbálkoztam, egy idő után azonban be kellett látnom: csak akkor lehetek becsületes önmagamhoz és a publikumhoz, ha eredeti adottságaimat vállalom.

— *Hogyan ítéli meg az idei őszi tárlatot?*

— Ami az összképet illeti, feltétlenül pozitívan. Az utóbbi néhány év tétovasága után a helyi művészközösség végre összefogott, és elhatározta: ismét helyreállítja a tárlat hagyományos realista atmoszféráját. Restaurációnk, úgy vélem, egészében véve sikerült, ami persze korántsem jelenti azt, hogy csupa kiváló mű van jelen a Tornyai Múzeumban. Ilyesmiről szó sincs, mert vannak itt még tanulmányjellegű munkák is fiataloktól, de ami a fő: a valóságérdeklődés ismét hangsúlyosan előtérbe került. S hogy ez mit jelent számomra, számunkra? Nem kevesebbet, mint az őszi tárlatok perspektíváját!

T. A.

elején indult *békestaféta*, amely hazánk *valamennyi megyéjét, 450 települését* érintve, béke üzenetek sokaságát hozta magával. A magyar békemozgalom nevében *Fodor István*, az Országos Béketanács titkára vette át az üzenetcsokrot, és mondott köszönetet mindazoknak, akik a csaknem 4000 kilométeres út egy-egy szakaszán tagjai voltak a stafétának.

ek

anyag pusztító ereje *egymilliószorosa* a Hirosimára hullott bombáénak. Egyetlen robotrepülőgép *árából háromszáz kórházat* lehetne építeni.

Jelentősen megnőtt a *genetikai hatások veszélye* a légkörbe jutott termonukleáris hulladék következtében. Ezért javaslat hangzott el: *az Országos Béketanács kezdeményezzen akciót a környezetvédelem és a béke ügyének összekapcsolására.*

lődtek; az egyik társ *Berecz János*, az MSZM tagja, a Népszabadsá szerkesztője volt. Elmo ták, hogy a nukleáris f getés különös erővel az *ifjúságot, mivel jö veszélyezteti.*

Az európai biztonság leszerelésről, az enyhü tanácskozó szekcióban hangzott, hogy *földré fenyegetettsége az i időben jelentősen meg kedett.* Fokozódott a ka szembenállás, és a feg kezési verseny minőségileg magasabb szintre helyeződött.

A *Fejlődés, béke, szolidaritás* címet viselő szekció egyik társelnöke, *Simai Mihály* akadémikus, kérdésünkre elmondotta: a *fejlődés és a béke* létfontosságú kérdéseinek összekapcsolása, a fejlődő országok egyre élesebben mutatkozó problémáinak megoldása nélkül nem lehet kiküszöbölni a földünkön jelentkező regionális feszültségeket. A téma *itt, ma, a mi számunkra szakadék* a fejlett és a fejlődő országok között. E térség ellentmondásaival tisztában lenni *nemzeti érdekünk*, mert *a béke és a szolidaritás* kezdettől fogva összekapcsolódó fogalmak.

A *Tudósok, írók, művészek a békemozgalomban* szekcióban mindenekelőtt *a tudósok felelősségét* hangsúlyozták abban, hogy az új eredményeket sikerüljön *a béke szolgálatába* állítani.

A X. országos békekonferencia vasárnap *plenáris üléssel* folytatja munkáját.

V. Zs.

mar öregszenek

szándékosság esetén, de ilyesmire nem emlékszem.

— A kalauznak azért is nehéz lehet, mert *ő nincs otthon egyik hajón sem*, Komáromban felszáll, elmegy Regensburgig, aztán vissza, Komáromba, s jöhet az újabb hajó — mondom, mert úgy hallottam, a kalauzok munkakörülményei *kiemelkedően mostohák.*

— *Ide figyeljen!* — szól közbe a legfiatalabb kormányos, Lajos. — *Ez nem így van.* A rendes kalauzt az ember megbecsüli. Én például, ha nincs velem a családom, beengedem őket aludni a lakásomba, ha simább, könnyebb szakaszhoz érünk.

— *Magának az uszályon lakása van?*

— Minden kormányosnak. Szoba, konyha, fürdőszoba, fatüzelésű bojlerrel. Szóval, ha a kalauz rendes, márpedig a legtöbbje az, akkor beengedem. Ha pedig megálkell: *hogy az embert ne a kaszás vegye le az uszályról, hanem a normális időben érkező nyugdíj.*

Opris Jánosné, a MAHART dolgozóinak vszb-titkára nem egyedül fogad. A téma súlyára, fontosságára való tekintettel irodájába kérte *Écsi Vince* hajóvezetőt, aki volt uszálykormányos is, *Téren Gábor* politikai munkatársat, aki öt évet hajózott gépkezelőként és első géptisztként, valamint egy volt hajóskapitányt, *Móser Ferencet*, aki most a forgalomszervezési osztály vezetője, s emellett a kárkiértékelő bizottság elnöke. Vele kezdjük a beszélgetést.

— *Kit marasztalnak el a balesetekért, szaknyelven haváriákért?*

— Mindig a hajó felelős vezetőjét, a parancsnokot. *Az én gyakorlatomban kalauz még nem fizetett.* Fegyelmit kap, esetleg lefokozzák, visszahelyezik fedélzetmesternek, de nem fizet.

— A hajózásban kis kár nincsen. Itt egy koccanás is több tízezer forintba kerül, hát még egy ütközés, kőrefutás. *Mennyit fizetnek azok, akiknek felelősségét megállapították?*

A VSZB hajóspárti

— Nem mindegy, hogy gondatlanságról vagy szándékosságról van szó. Utóbbi természetesen rendőrségi ügy lesz, ugyanúgy a százezer forintnál nagyobb anyagi kárt okozó gondatlanság. Mindenesetre, az, hogy valaki évekig fizeti a kártérítést, eddig nem for-

két évig élvezik a pihenést, amit pedig nagyon megérdemelnek, mert az eltöltött évtizedek alatt tetemes hasznot hoznak a vállalatnak.

— *Felszólaltam a KSZDSZ legutóbbi kongresszusán — mondja — Écsi Vince —, és kértem, harcoljuk ki, hogy a feldélzetiek is megkapják a korkedvezményt, mint ahogy a gépészeknek már régóta jár.* Érveltem mindennel, többek között azzal is, hogy évente csak 8—10 emberről lenne szó, s nemcsak miattuk kellene a változtatást végrehajtani, hanem *a hajók és a rakományok biztonsága érdekében is.*

— Mi lett a felszólalás eredménye?

— A kongresszus úgy határozott, hogy kérésünket meg kell vizsgálni. *Reméljük, hogy ez mielőbb megtörténik, s elérjük, hogy a mi embereinknek is legyen nyugodt öregkora.*

Vig-

Fodor József

festőművész

„Favágó" c. Tépe az „Alföldi Műhely"
Tépei Tőrött

Csongrád Megyei Hírlap
1982 ott. 9.

Fodor Sándor
születésének

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1984. október 12., péntek

1027

Szoboravatás

Verebély László villamosmérnök mellszobrát, *Fodor Sándor* szobrászművész alkotását avatták fel tegnap délelőtt a Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat dunaújvárosi üzemigazgatóságának telején. Verebély Lászlónak, a magyar vasút-villamosítás úttörőjének, a hazai villamosenergia-rendszer, és az energiagazdálkodás korszerű szervezete megalapítójának a Magyar Elektrotechnikai Egyesület és a DÉDÁSZ állított szobrot. Az avatóbeszédet *Schiller János*, a villamosművek törszt vezérigazgatója mondta. Az avatáson részt vett Sárosi József, a városi tanács elnöke, és Listár Sándor, a városi pártbizottság titkára.

Soros h

KÖLTÖZ
Telefon: 12-267. (1961)

KÖLTÖZTET, szállít „DUNA" tehertaxi. Telefon: 12-331. (003585)

FUVAROZÁST vállal 12 mázsáig Mácsfalvi Zoárd. Semmelweis utca 1. II. 3. Telefon: 18-524. (003336)

FÁJDALOMMENTES füllyukasztás, divatos, aranyozott, figurális és köves fülbevalóval. Dózsa II. városrész, Derkovits utca 10. V. 2. (Gála cipőboltnál.) Nyitva: hétköznap 15—19 óráig,

ztál
pályázatot hirdet az 1985. január 1
létesítendő

közterületfelügye

munkakörök betöltésére 23–50 év kö
feddhetetlen előéletű férfiak részér

Az írásbeli pályázatokat rövid élet
a korábbi és jelenlegi munkahely
1984. október 30-ig lehet benyújtan
a városi tanács vb igazgatási osztá
címezve.

Fodor József

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fotó: magyar

NÉPSZAVA

1981 JAN 17

1021

Fodor József: TANYA PULYKÁKKAL

ciók, derékba tört irodalmi életutak is.

Nem tudom, volt-e valaha az irodalom egy-egy korszakában könyörtelenebb közöny, idegesebb s türelmetlenebb fejfélrefordítás a bukásra ítélt, megbuktatott, elsodródott, halálos sebet kapott (de még élő), elzuhant, de többé feltápászkodni nem tudó pályatársak láttán, mint éppen életünk során. A fiatalokról most nem beszélek, bár igaz, hogy az ő felelősségük is, ha nem ismerik, s nem akarják ismerni a tegnapot, a még alig-alig félmúltat sem. De az egykori barátok, kik zajosan ünnepeltek? Az egykori kritikusok, kik versengve dicsőítettek?

*

Persterzsébet százezres lélekszámú proletárváros volt, magunk proletárkölykök,

tanultunk. A polgári iskolát záró negyedik évre azzal a magabiztossággal készültem, hogy magyar nyelv- és irodalomból osztályunkban én leszek a legjobb.

Tamási váratlanul elém vágott s jó messzire elhúzott, de mondhatnám, minden tantárgyból. Vulkánikus erővel lobbant fel benne a tehetség, s párosult lehetetlent nem ismerő, mindent lebíró akaraterővel. Futotta ebből arra is, hogy még a nyáron letegye a különbözeti vizsgát, s a gimnázium ötödik osztályában folytassa tanulmányait.

Útjaink egy időre szétváltak. Én inasnak mentem, évekre elnyelt a pincemühely, ő a gimnázium felső négy osztályát járta, érettségizett, majd hivatalnoknak ment, ha jól emlékszem, az OTI-ba, később a szigetszentmiklósi repülőgépgyárba.

Mindketten egy városban lakván, a laza barátság al-

részvételével

baráti szálakkal is ös
vődő antifasiszta csop
lást.

Fiatalok voltunk,
nyak — még azokbar
hadt, háborús évekbe
művészetekre és szerelemre. Minden az újdonság, a felfedezés gyöngyöző örömét hozta, egy-egy Márai-regény, egy-egy addig nem ismert Tolsztoj-mű, egy Hamlet-előadás, egy-egy új láng, formálódó szerelem, kiteljesedő nemi kapcsolat.

Tamási szépen öltözött, igen jóképű, jó tartású beamter-fiatalember lett, hihetetlen sokat olvasott már akkor is, megfontolt józansággal, higgadtan tájékozódott, s nyilvánított véleményt a világ dolgaiban. Verseket írt, elhivatottan, költőnek készült, én a prózában próbálkoztam, s prózaírói létre vágyakoztam — s bizton hittük, közeledik az új világ, a háború vége, mely majd

pártból. Hiába fellebbezett, minden fórum elutasította. Kérésemre Horváth Márton, aki akkor főnököm volt, írt az egyik budapesti titkárnak, hogy vizsgálják fölül a kizárási határozatot, majd Földeák János, az Írószövetség nevelési osztályának vezetője nyúlt Tamásiért, maga mellé vette, álláshoz juttatta.

A későbbi években az Írószövetség funkcionáriusa Kónya Lajossal, az akkori főtitkárral, ki szerette és sokban segítette őt, majd a rádió irodalmi osztályának vezetője, végül az Írószövetség párttitkára, az ötvenhatos robbanásig.

Azért idézem itt vázlatosan az életrajzi adatokat.

Fodor József

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 JAN 20

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

festőművész

1021

FODOR JÓZSEF: HALÁSZ

tárulkozá
lentkezik,
másként.

A poli
vonatkozó
a politika
i meg
következő
rendezetle
kölködik
találatokb
tünk a
zálásról,

Kávéházi Konrád stílusáról, a hintapolitikát jellemző stiláris jegyekről, a farkasmosolyú paternalizmusról, a birodalmi tudatból következő hatalmi gőgről, a bizantinizmus jelenség- és hatásegyütteséről, a bürokratizmus formatartásáról, a technokratizmus bizniszerű tárgyilagosságáról, a demokratizmus kiváltotta nyitottságról és szabadosságról, liberális és konzervatív stílusról, az alattvalói gesztusokról és a kuruc os magatartás formáiról stb. Mindezek a politizálási stílusok mozgalmanként, rsimenként, nemzetenként, koronként eltérően és eltérő okokból következően ugyan, de mindig a társadalmi csoportokra jellemző politikai kultúra megnyilvánulásai. S e stiláris megnyilvánulásokból következet — és csak ebből következtethet — a tapasztalat a nélyebben fekvő meghatározottságokra.

„A stílus maga az emer", s ahogyan az állampolgár politizál, az személyisége politikai vonatko-

ітt (és mindenhol) csak mindig más művész megfogalmazásában, de a grafikákhoz, őszinte csodálatom"

Ellenpontozott vélemény grafikákkal kapcsolatban „A kiállítás nagyon tetszet a grafikák roppantul „ma ak".

Liska Gyula tömondato véleménye: „Hát uraim elég gyenge".

Ugyancsak kedvezőtle értékelés bár nem ilyen t nusban *Kelemen* Katali

képzőművészet

Fodor József

festőműrén

A műrén irányította tanulmányaiban a mártélyi műrénteleben Kollár György-gyűt.

Dolgozó Nagy a
1981 jan. 7

Győr Le Zoltán
cikke

1982.IV.22.Televizió 2.Müsor 2o.4o
TV Hiradó 2

1021

Fodor József festőművész

- Egy kiállitás képeit láthatják most következő riportunkban, de elkészitésében két forgatócsoport is közremüködött.

- Emitt tiszai csönd, megdőlt füzesekkel, vizen ringó csónakokkal. Amott elárvult tanya, szélmalom. Ezek a visszavisszatérő motivumok Fodor József festményein ujra felfedeztetik a szemlélővel a már már elfelejtett csodát. Vajon miből táplálkozik ez a közérthető és harmóniát árasztó müvészet. A választ keresve a vásárhelyi realista iskola mühelyének egyik mütermébe jutottunk.

- Az, hogy Vásárhelyen születtem, itt töltötten gyerekkoromat, azóta is itt élek, ez alapvetően meghatározza müvészetemet. Az itteni élmények és az itteni motivum kincs az, amit nagy szeretettel és nagy kedvvel dolgozok fel a vásznakon. Az Alföld formakincse nekem inditék arra, hogy alapvető és általános mondanivalókat fogalmazzak meg. Sok tájképet festek, annák ellenére, hogy én mindig az embert akarom ábrázolni. Az embert akkor is, amikor nincs jelen a képen. De jelen van keze munkája által. A szántásba, melyet az ember készitti elő a jövő évi kenyerét, a szélmalmot, amely annak idején meghatározó volt az alföldi parasztember életébe, az elhagyott tanyákban, amelyben sorsok, életek zajlottak le, örültek, szomorkodtak, születtek, meghaltak. A nagy kölcsönhatást figyelem, ahogyan az ember alakitja környezetét, és ahogyan a környezet alakitja a benne élő embert.

- Fodor József kiállitása május 6-ig tekinthető meg Budapesten a Képcsarnok Mednyánszky termében.

HATVANI GALÉRIA
földszinti terme

NÁVAI SÁNDOR
szobrászművész

KIÁLLÍTÁSA

Nyitva: 1987. szeptember 11-től
október 4-ig

FODOR JÓZSEF

HATVANI GALÉRIA
emeleti terme

FODOR JÓZSEF
festőművész

KIÁLLÍTÁSA

Nyitva: 1987. szeptember 11-től
október 4-ig

MINT A BIRS

A műterem valamiképp mindig szembesíti a festőt önmagával. Lehet elmélkedő szerzetesi cella, vagy olcsó színházi öltöző, aszerint, hogy mit akarunk művelni benne: gondolatok mélységébe akarunk-e leszállni, vagy sminket készíteni a mindennapok porondján eljátszott mutatványainkhoz.

A műteremben megtalálhatjuk vagy elveszíthetjük önmagunkat. Ha cellánk: az alázat pőrére vetkőztet bennünket, ha öltözőnk: a sikervágy itt adja ránk másoktól koldult vagy magunk-fércelte maskaráit.

A műterem szuverén világ, amely képes kizárni a festőt zavaró külvilágot. Maga-szabta határain belül módot és lehetőséget ad mindannak megvalósítására, ami kívülről megmásíthatatlanul lehetetlennek látszik; benne a festő olyan külön törvények szerint, oly védettségben fejlődhet, akár a magzat az anyaméhben.

Fodor József műterme évek óta érlel egy sajátos, derűsen-fanyar világot, oly észrevétlenül, ahogy a csendesen ballagó idő érlel aranyló birsalmákat parasztszobák szekrényeinek tetején. Valahogy úgy is vagyunk vele, mint ezzel a különös gyümölccsel: amíg tartott a nyár és színdúsabb, rikítóbb gyümölcsök kellették magukat, alig vettük észre, pedig innen sarjadt, Vásárhely talajából, és itt növekedett a szemünk előtt.

Mint a birs, kemény volt, lassan, konokul érő, nyers zöldjét majdan aranyra váltó.

Ha egyszer eljött az ősz, a tündöklő gyümölcsök mind odalesznek. Hiába minden emberi szándék és ügyeskedés: a konzerválás nem hozhatja vissza már eredeti ízeiket, sem a velük letűnt nyarat.

Ilyenkor ősszel kezd a birsnek becsülete lenni.

LELKES ISTVÁN

KÉPEK JEGYZÉKE

Favágó	olaj temp.	100x	65
Nyár	olaj temp.	65x	100
A magány első nyara	olaj temp.	80x	80
Áradás	olaj temp.	100x	100
Hódtói tél	olaj temp.	100x	100
Körtvélyesi halászok	olaj temp.	100x	100
Jeges part	olaj temp.	65x	100
Lovasok	olaj temp.	100x	65
Mártélyi panoráma	olaj temp.	100x	100
Füst	olaj temp.	50x	50
Tisza-parti hangulat	olaj temp.	45x	85
Bivalyok	olaj temp.	60x	80
Elárvult tanya	olaj temp.	32x	80
Pipacsos táj	olaj temp.	32x	80
Záporfelhők	olaj temp.	50x	50
Barna alkony	olaj temp.	50x	50
Kopáncs	olaj temp.	45x	85
A meszelt fal meséje	olaj temp.	45x	75
Pannoterv	olaj temp.	50x	70
Jeges felhő	olaj temp.	40x	70
Tenger	olaj temp.	60x	60
Ősborókás	olaj temp.	65x	100
Holtág	olaj temp.	65x	100
Birsalmák	olaj temp.	22x	35
Jégbefagyva	olaj temp.	26x	39
Emberközel	olaj temp.	25x	40
Hétköznapi ragyogás	olaj temp.	35x	32
Fészek	olaj temp.	30x	30
Kendős portré	olaj temp.	50x	100
Téli legelő	olaj temp.	65x	100
Mártélyi impresszió	olaj temp.	20x	35
Szánkó	olaj temp.	24x	30
Mártélyi alkony	olaj temp.	32x	80
Téli utca	olaj temp.	48x	75
Rizsföldek	olaj temp.	48x	75
Porvihar	olaj temp.	35x	50
Tiszán	olaj temp.	30x	30
Tél	olaj temp.	48x	75
Vásárhelyi nyár	olaj temp.	38x	89
Alföldi hangulat	olaj temp.	32x	60

FODOR ~~Sándor~~ festő
József

Vasárnapi Hírek
1992. nov. 29

Fodor a Gulácsyban

Jelentős kulturális eseménye volt *Szegednek* a héten a Hódmezővásárhelyen élő *Fodor József* festőművész kiállításának megnyitása a Kárász utcai Gulácsy Galériában. A huszonhárom képet kiállító alkotó mostani bemutatkozása a megújulás és a kiteljesedés jegyében fogant.

Már az elmúlt években nyomon követhetők voltak figyelmet keltő művészi törekvései. A tájképeiről, a hagyományőrzésről ismert festő számára egyszerre fontossá vált a figurális komponálás, a barátok, festőtársak portréja. *Kohán Györgyről* készült műve felemelően izgalmas, technikailag pedig kiválóan megoldott.

A tárlat kiváltképpen népszerű művekből áll, de azzal az érzelmi és szellemi többlettel, amely egyaránt jellemző régebbi stílusára és új törekvéseire. Tanyák, öregek, évszakok, csöndéletek, virágok, és nem utolsósorban *Mártély* mély nyugalmat, bölcsességet és derűt kölcsönöz a szemlélőnek. Ezt mind ki tudja fejezni a művész.

Ha meggondolom, őszintén áhítjuk valamennyien a békéből fakadó bölcsességet.

Polner Zoltán

EZÜST GYÖRGY

(1935, Békéscsaba)
Cím: 1125 Budapest, Mátyás király u. 25.
Telefon: 06-1-175-8324

Főiskolai tanulmányait az egri Tanárképző Főiskolán és a Képzőművészeti Főiskolán végezte. Fontosabb egyéni kiállítások: Békéscsaba 1961, 1965, 1974, 1979, 1981, 1995; Szeged 1962; Pozsony 1970; Budapest 1972, 1974, 1976, 1978, 1984, 1987, 1988, 1990; Olaszország 1980, 1982, 1990, 1991; Németország 1983, 1987, 1991; Strassbourg 1992; Helsinki 1992. Díjai: Munkácsy-emlékérem 1962, Szeged Város díja 1963, Medgyessy-plakett 1967, Alföldi Tárlat díja 1971, SZOT-díj 1986.

Úton	vegyes technika, papír, 50 x 80 cm
Anyaság	**vegyes technika, papír, 50 x 65 cm**
Eladó ló	vegyes technika, papír, 55 x 60 cm

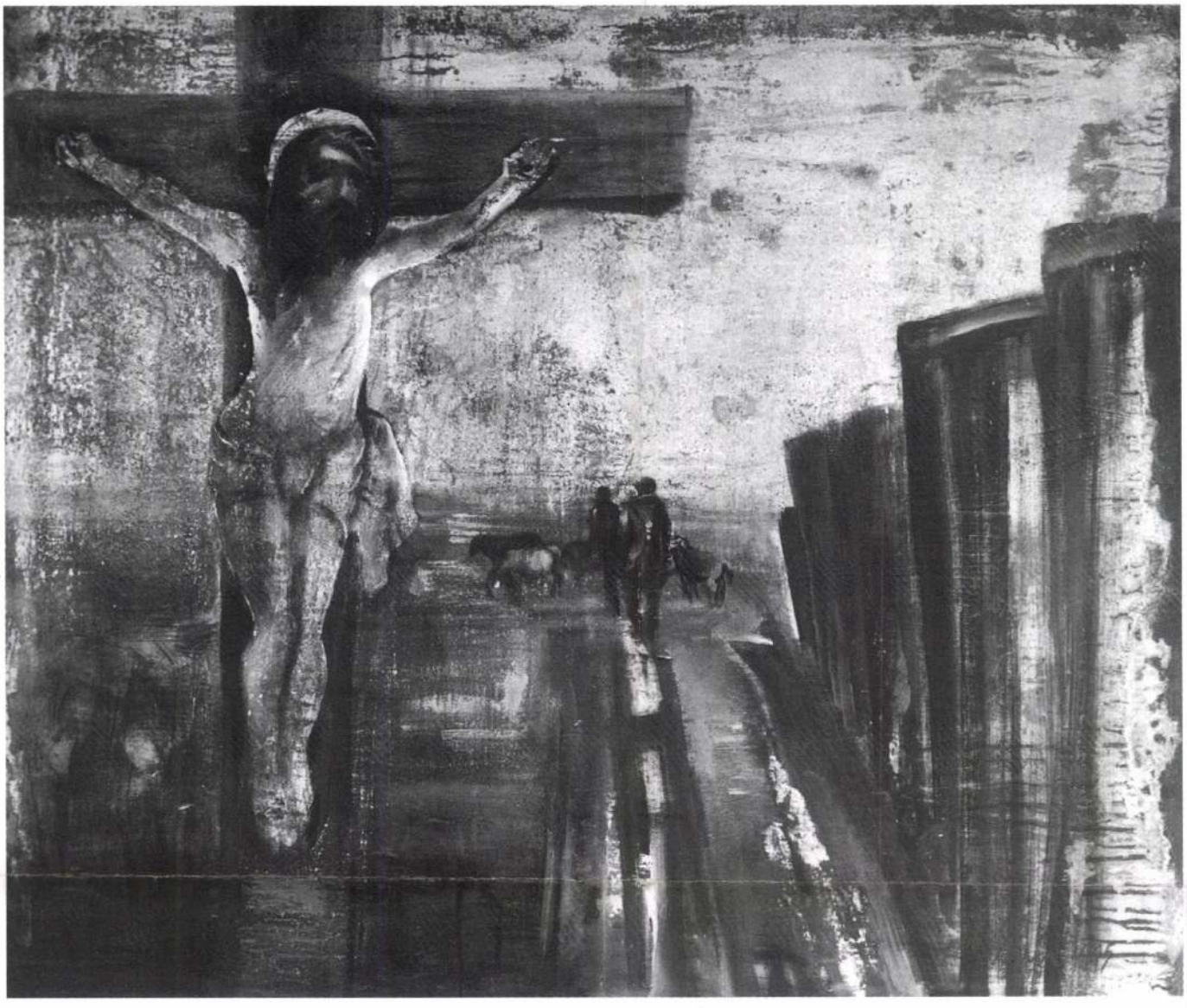

Fodor József fiú

FODOR JÓZSEF

(1935, Hódmezővásárhely)
Cím: 6800 Hódmezővásárhely, Kohán György u. 6.
Telefon: 06-62-344-321

Tanulmányait a szegedi Tanárképző Főiskolán végezte 1958-ban. Rendszeres kiállítója az országos tárlatoknak: Vásárhelyi Őszi Tárlat, Szegedi Nyári Tárlat, Hatvani Biennálék, Alföldi Tárlat. Jelentősebb egyéni kiállításai: Hódmezővásárhely, Pécs, Kecskemét, Hatvan, Gyöngyös, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba, Budapest (Csók Galéria, Mednyánszky Terem). Díjai: az Alföldi Tárlat nívódíja 1971-ben és 1981-ben, az 1974-es Vásárhelyi Őszi Tárlat nívódíja, 1984-ben ugyanott Tornyai-plakett, hatvani Magyar Tájak Biennále bronz diplomája (1976), 1989-ben a Csongrád Megyei Tanács alkotódíja.

Várakozók 1995.	olajtempera, farost, 60 x 80 cm
Az út végén	olajtempera, farost, 65 x 100 cm
Bádogkrisztus	**olajtempera, farost, 83 x 100 cm**

FODOR József

Pogány Gábor

Fodor József festőművén kiállítása

Kaposvár, Vaszary Terem

Új Tükör 1984. máj. 20: XXI. évf. 21. sz. 4.

3.sz. melléklet

Bibliográfiai munkák . 1983-tó
Archeológiai Értesitő 1870-19
Archeológiai Közlemények 1859
Épitès és Közlekedéstudományi
Épitès - Épitészettudomány 19
Magyar Mérnök-Egylet Közlönye
Magyar Mérnök és Épitész-Egyl
Magyar Müemlékvédelem /OMF/ é
Magyar Müvészet 1925-1938
Müemlékvédelem 1957-1984/2
Müterem 1958
Müvészet 1902-1916
Régészeti Füzetek 1958-1967,
Szabad Müvészet 1947-1956
Századok 1-30. évf.
Technika 4-25. évf.
Technikus 1945/46
Történelmi Szemle 1958-1983

Fodor József festő.

T.A.: Három Zérdés Fodor Józsefhez [interjú]
Népszava, 112. 254. 1984. okt. 28. 6. p. [illegible]

ugyanis nem áll módu
hogy az elkészült szö
vagy nyilatkozzék a s

tus fölötti ellenőrzés szerepét, amíg fentmaradnak a függés nyílt és rejtett mechanizmusai? Hiszen az ilyen kis helyen – de még egy húsz-harmincezres mezővárosban is – mindenki szem előtt van és mindenki ki van téve a haragra gerjedő helyi hatalmasok retorziójának. Ha akad is valaki, aki egy-egy ügyben, ha igazságtalanságot tapasztal, szembeszegül a helyi nagyokkal, valószínű, hogy magára marad. Mert ugyan ki állna ki az efféle makrancos, önmagát is veszélybe sodró ember mellett? A szomorú függést leginkább az ún. egyszerű emberek érzik: őket végképp nem védi meg senki, ha netalán felemelik szavukat.

Mondjuk ki világosan: a pluralizmus, ami immár programként deklaráltatott, *vagy valóságos lesz, vagy semmilyen*. Olyan „pluralizmus", amelyben gondosan megőrzik az apparátus formálisan talán ellenőrzött, lényegében mégis ellenőrizetlen és ellenőrizhetetlen túlhatalmát: még a bevallott egyeduralomnál is rosszabb. Rosszabb, mert hamis, tétova és átlátszóan őszintétlen. Rosszabb, mert a suskusok még ravaszabb elbujtatására készteti az illetékeseket, de nem szünteti meg a rég elavult privilégiumrendszerek táptalaját.

Civilizálódás polgárosodás nélkül

Emlékezhetünk, milyen tartalmat tulajdonított Erdei Ferenc a „polgárosodás" követelményének. Nemcsak azt értette ezen, hogy a parasztember – ami életformáját és gondolkodásmódját illeti – szűnjön meg régi értelemben vett paraszt lenni. A „polgárosultság" fogalmába Erdei beleértette az önálló, érdektudatos, értelmes szerveződés képességét is. Azt a követelményt, hogy a paraszti múltú állampolgár társaival összefogva képviselhesse a maga érdekeit mindenkivel – érdekellenfeleivel és a hatóságokkal, az állammal – szemben is. Küzdhessen egyebek közt azért is, hogy faluja, környezete, az őt szolgáló közintézmények sora ugyancsak magasan civilizált fokra emelkedjék. Ami a falusi embert „polgárosult" lénnyé teszi, mindenekfölött az *öntudat*, az emberi egyenrangúság és méltóság világos tudata. Ez pedig azt is feltételezi, hogy a jogtudat és érdektudat képviseletének – már kiformálódásának is – meglegyenek a *kikezdhetetlen intézményi keretei*.

Az elmondottak után aligha kell részletesen magyarázni, hogy ma nálunk nem ilyen a helyzet. Tény, hogy a magyar falu élete az utolsó négy évtizedben hatalmasan megváltozott. Ami a civilizációs javakat és igényeket illeti, gyors a haladás. De a falusi társadalom eközben szétmorzsolt, atomjaira bomlott talajjá vált, amelyet nyers masszaként próbált át- meg átgyúrni a hatalom, hol több, hol kevesebb sikerrel.

Az egyes ember kereshet bármi sokat, építhet cifra palotát, vásárolhat nyugati gépkocsit: mégis apró morzsa marad a hatalom színe előtt. És az is marad, amíg nem kapaszkodhat össze vele haladó, azonos érdekű, hasonló érzülettel fűtött társaival.

A kutató nagy feladata – feltéve, hogy a helyi tapasztalat hasonló következtetésre viszi –, hogy konkrétan mutassa ki, miképp halad előre (és talán zsákutcába) a falusi civilizálódás erős folyamata. És hogy miért és miképpen marad el, ha elmarad, a valódi polgárosodás.

Fodor József: Régi telek emléke

Grandpierre K. Endre

Jelenet az ötvenhatos nagykörútról

három lány rohan az utcán
át a szomszéd házig
három nagylány az utcán a
halál zongorázik
meglapulnak a kapuban
lihegnek szegények
zörömbölnek sikoltoznak
menedéket kérnek
a háztetőket falakat
tigriskarmok tépik
tornyok dűlnek füstök lángok
orsóznak az égig
csikorogva fészkelődik
a halál csatlósa
HÁROM VIRÁG A KAPUBAN
HÁROM MAGYAR RÓZSA
nyerit a halál feléjük
kezük sirva zörget
NYISSÁTOK KI A KAPUKAT
MENTSÉTEK MEG ŐKET

Titokzatos virradat levert forradalom után

dereng a táj de fény sehol
csak a hajnali csillag
fénye koccan akár a tőr
fekete ablakomnak

elúszó kisértet az ég
nyüszít vacog az erdő
imázó asszonyok a fák
gyászfátyolrongy a felhő

s egy lidércarc még felmerül
árnyék zuhan felém dől
s valaki némán sir kiált
egy eltakart örvényből

a sötétlila messzeség
fenyegetően hallgat
felnyöszörög a kerités
az eresz némán jajgat

Fodor József

festőművész

Repro: Fehmár
plexfol 73 x 100 cm
1976

Lel Tes István
ajne

Művészet
1979 dec.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Fodor Józsefné
SZÖVETKEZETI HIRLAP
1965 ÁPR 6.

Kalocsai népművészek a Régiposta utcában

1021

Az elmúlt év nyarán hazánkban járt *Jacques Millot* francia néprajztudós és anyagot gyűjtött. Élményeit *„Tisztelet a magyar népművészetnek”* című, tudományos alapossággal írt publikációjában hozta nyilvánosságra. Véleménye nem egyedülálló, hiszen napjainkban sokan keresik fel országunkat, hogy e valószínűtlenül gazdag, nemzeti kincsünket tanulmányozzák.

A honi tájművészetek közül legfiatalabb hajtás a kalocsai. A városból kiindulva, a múlt század vége felé, a környező falvakban Drágszélen, Öregcsertőn, Szakmáron pompás népművészet alakult ki. Kalocsa régi alföldi település, szláv eredetű neve ingoványt jelent. E természeti adottság meghatározta külső arculatát is. A házakat szétszórtan, dombokra építették. Ezek oromzatai és kiskapui ma is őrzik a népi díszítő kedv legősibb nyomait. A faragott szerszámokat, tálasokat, padkákat az asszonyok kifestették s talán ebből fejlődött ki a pingálás, más néven falfestés, mellyel kizárólag nők foglalkoznak. A „gyengébb nem” ruháira virágokat hímzett, később ezeket a mintákat terítőkre vitte át, e jellegzetes díszítő elemekre épül napjainkban is a kalocsai „írás”.

Hazánk felszabadulásának huszadik évfordulója alkalmából, a Népi Iparművészeti Tanács és a Háziipari Szövetség kiállítást rendezett a Régiposta utcában, a kalocsai népművészek remekeiből. Rájuk esett a választás, mert ez az etnikai csoport bizonyítja leghívebben, a népművészetben 1945 óta végbement fejlődést.

Illusztrációképp talán ennyit: a kalocsai szövetkezet évente több mint tízmillió értékű árut küld Nyugatra, alkotó művészei pedig Bécstől Rotterdamig, Brüsszeltől Moszkváig mindenütt nagy közönségsikert aratnak falfestő tudományukkal.

A bemutatón felállított „tisztaszoba” bútorzata eredeti, falát Fodor Józsefné és Kolozsvári Mihályné pingálta.

A legidősebb szövetkezeti tag, a nyolcvanesztendős Király Ilus néni, kissé elmélázik a színes kárpitra akasztott esküvői képet nézegetvén: élete párjával ábrázolja hatvan egynéhány évvel ezelőtt.

— *Nem is volt az olyan rég lelköm* — mondja kis sóhajjal. — *Menjünk innen, mutatok valami érdekösebbet* — int szemével egy tarka réthez hasonló terítő felé. Lyuggatott „riseliő” hímzésben rózsák, nefelejcsek, búzavirágok és paprikák tarkállanak.

— *Negyven esztendeje így magyarítottuk meg a franciák szép gondolatát* — mosolyog.

A Régiposta utcában már sok szép kiállításnak volt-

— Mutatok valami érdekösebbet...

A terítővel szemközt pompázó két népviseletnek is sok csodálója akad. A mintás kék és sárga virágos kásmirszoknya fölött a takaros kötényke, a pruszlik és a fejkötő tüzes, ragyogó színű virágokkal ékes, az ingváll pedig fehér. A ruhákon érződik legjobban, az egész kalocsai művészetet át- meg átszövő délszláv hatás.

tunk tanúi. A mostani seregszemle meggyőzően bizonyítja a kiállítás jelszavát. Kalocsa népművészetének nemcsak múltja van — ma is él, gazdagon virágzik és tovább fejlődik.

Bóta Éva

és a Székelyföld Kittrakotty-meséje után (Hodosi Piroska előadásában) a teljes együttes Kodály: Kállai kettőse színpompás, eleven, hangulatos előadásával búcsúzott.

A közönség gyakran felhangzó vastapsai bizonyították: büszkék együttesükre, amely ilyen magas művészi igényű műsorral ünnepelte hazánk felszabadulásának 20. évfordulóját.

LÉNÁRT ELEK,
a Népművelési Intézet munkatársa

nat.

Igen alkalmas pillanat továbbilag az a tíz perc, amit a beretválkozásra előirányoztál. Éppen szidod az ecsetet, mert minden pillanatban ki kell

kétszer,
szüntelen
ugrassz d
gyanús alal
hogy szöv
áru, soha
alkalom. És

TRAFO KTSZ

TRANSZFORMÁTOROK

12 EVE LEGJOBB MINOSEGBEN A

TRANSZFORMÁTOR KTSZ-TŐL

Személy-, tehergépkocsik, autóbuszok mindennemű

KÁRPITOS MUNKÁIT,

HŰTŐTAKARÓ KÉSZÍTÉSÉT

rövid határidőre vállalják a

BUDAPESTI AUTÓJAVITÓ KTSZ

alábbi telepei:

II. sz. telep Bp. VIII., Vajdahunyad u. 35. Tel.: 338—926
III. sz. telep Bp. XIII., Gogol u. 26. sz. Tel.: 203—320

A RADNÓTI BRIGÁD

Rákóczi út 53. Női fodrászüzlet, olyan, mint a legtöbb. Lenn a frizurák birodalma, fenn a kozmetika. Vendégek jönnek-mennek s fentlent fehérköpenyes, fiatal nők: a Nívó Ktsz kétszeres szocialista brigádja.

Öten kezdték. Az öt legfiatalabb. Valamennyien a jelen gyermekei, akkor még testvértelenek. Csak egy-egy nagy öröm vagy bánat törte át a magány falát.

Öt ügyeskezű, modern, fiatal! Vérükben az új, az „áramvonalas", a „flott". Volt egy kis virtuskodás is abban, hogy összefogtak a „szocialista brigád" címért: majd ők megmutatják a „nagyoknak"!

Így kezdődött.

Az Eklogák költőjének nevében fogtak össze, mert rajongtak Radnótiért, s mert a szövetkezet irodalmi szakkörére, melyben ízlelgették a versmondás édes gyönyörűségét szintén a halk szavú költő nevét viselte.

Mari volt a hangadó, az energikus, nyílt értelmű kozmetikus, aki alkatánál fogva először jut el önmaga felméréséhez és világnézete tisztázásához. Közvetlen szavakkal mondja el, hogyan talált ki a vallás útvesztőiből a marxizmus továbbvivő útjára, hogyan iratkozott be a gondolkodás alapvető törvényeinek elsajátítása végett a marxista esti egyetemre.

Csak öten voltak, de a közös nevező keresése közben

lek matematikája nem olyan egyszerű. Öten — ötféleképpen nézték a világot s még tévedéseikhez is ragaszkodtak.

A brigádszellem közös célokra kötelezte őket, kitűzték hát a célokat. De lényegében semmi sem változott.

Egyikük otthonát elöntötte a feltörő talajvíz s a többieknek eszébe sem jutott, hogy sajnálkozáson kívül egyebet is tehetnének. Ma fájón emlékeznek erre. De akkor, kezdet kezdetén még össze-össze-

Tapasztalatcsere
(Foto: Fényszöv, Forrai Mária felv.)

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-755

Fodor József, festőművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

1984 ÁPR 3 0.

Hej halászok... (részlet) 1021

Fodor József festménye

seert. Egyben *kért* a kommunista vezetőktől, hogy a vállalatok teljesítményének növelésében *maximálisan igényeljék* a politikai szervek, a társadalmi erők részvételét, a munkahelyi demokrácia fejlesztésével segítsék a dolgozók tulajdonosi magatartását.

Szorosan összefügg az előző kérdéssel a *gazdálkodás hatékonysága.* Most erről csak egy vonatkozásban szeretnék véleményt mondani. A megyei pártbizottság január 13-án, amikor az éves gazdaságpolitikai feladatokról határozott, a mezőgazdasági üzemek elé legfontosabb feladatként *a gazdasági stabilitás megőrzését, a gazdasági megszilárdulást állította.* Komoly okai voltak ennek, a testület a döntését alaposan mérlegelte.

Látszik-e feilődés ebben a vonat-

ségét, kiszámították, zés jövedelmi pozíció Már *több* területet rábbinál és még enn re is készülnek. Ugya *kátai* és a *váci* körz van előrelépés. Anya beni okai is vannak, műszaki állapot köv most jelentkeznek. S nak tartjuk, hogy *leg vő berendezések* teljes kihasználása érdekében mindenütt felelősséggel intézkedjenek.

Szemlélet, gazdasági viszonyok, szabályozók és a kialakult gazdasági módszereink — feltehetően együttesen okozzák, hogy ma még ellentmondásosan és hiányosan érvényesül a jövedelmezőség elve. De sürgető az előrehaladás és minden lehetőséget fel kell tárni erre. Az út-

daságpolitikai [illegible]
datos szervező munkát és ösztönzé
kíván az *energia- és anyagtakar*
kossági kormányprogram végreha
tása. Megyénkben megkezdődött
az anyagi feltételeknek megfele
ütemben halad a cseppfolyós szé
hidrogének helyettesítése. Jelent
lépés a *földgáztüzelésre* való átá
lás a DCM-nél, a Nagykőrösi Ko
zervgyárban, *Hernád* térségében
másutt. Termékeik energiafelhas

A KIÁLLÍTÁST
AZ Oster RT.
TÁMOGATJA

F. K. KUSZENDA SÁNDOR

GRAFOTIP KFT. EGER

FODOR JÓZSEF

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1992. NOVEMBER 26 - DECEMBER 5.

GULÁCSY GALÉRIA

SZEGED, KÁRÁSZ U. 17.

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

FODOR JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1992. NOVEMBER 26-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
POLNER ZOLTÁN
KÖLTŐ

FODOR József festő

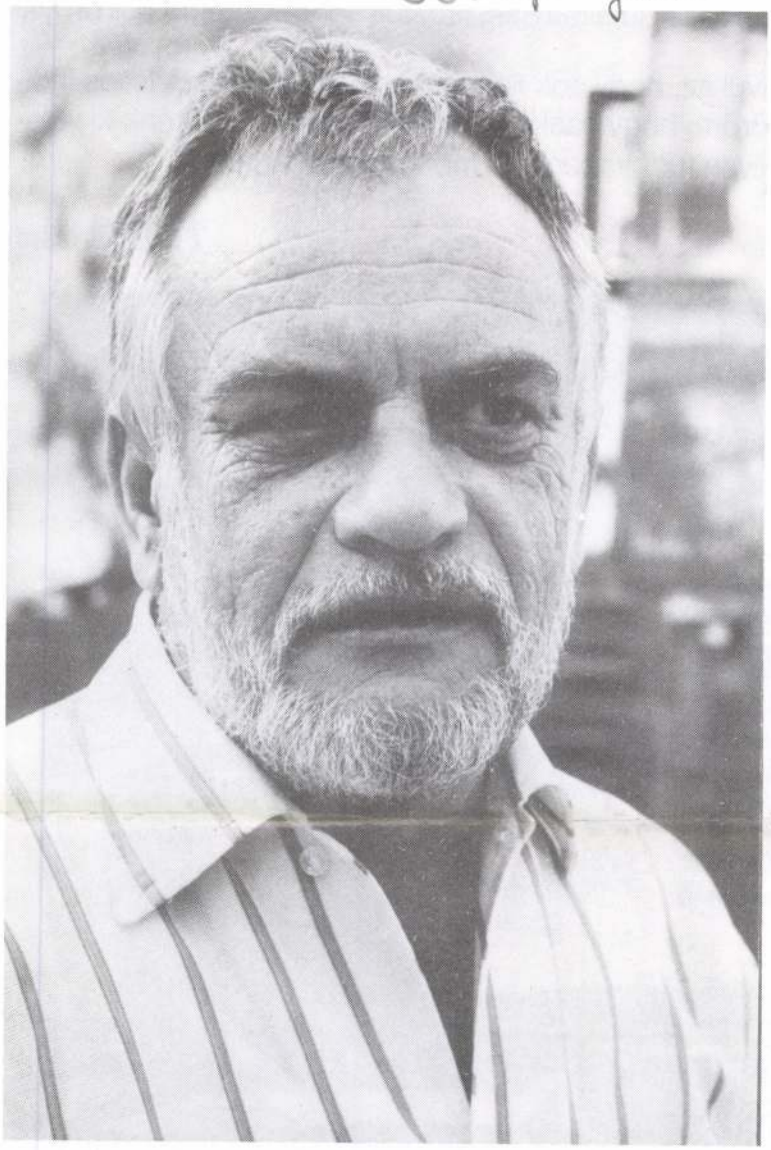

Hódmezővásárhelyen születtem 1935-ben. Abban az alföldi városban, mely predesztinálva van a szépművészetekre. Szinte természetesnek tűnt, hogy még mint kisiskolás, Füstös Zoltán festőművész műtermében kezdtem ismerkedni a rajzolás-festés rejtelmeivel. Itt ivódott belém az alkotás öröme és a megismert tudás továbbadásának sikerélményt nyújtó kötelessége.

Végzett rajzpedagógusként kezdtem aktív művészi pályámat az ötvenes évek végén szülővárosomban. Bekapcsolódva a város pezsgő képzőművészeti életébe, rajzolás, festés, kiállítások és művészeti oktató-nevelő tevékenység töltötte be az életem. És művésztelepek. Főleg a tokaji telep, ahol a festés mellett a társművészetekkel való állandó együttlét légkörében töltöttem felejthetetlen nyarakat. Olyan tájban, ahol a született festő is érzékelni tudja a hegyet, mert lába előtt emelkedik ki a folyókszabdalta síkságból.

Nem véletlen, hogy a tokaji művésztelep példája alapján szerveztük meg a hatvanas évek közepén a szintén odajáró Füstös Zoli bácsival a mártélyi tábort. A tábor ugyan csupán egy alkalomra terveződött, de végül Országos Ifjúsági Képzőművészeti Tábor lett és azóta huszonötödször ismétlődött...

Életet bearanyozó két hetek ezek nekem, de az egyre fokozódó érdeklődést ismerve, minden résztvevő számára is.

Fiatalokkal együtt töltött mártélyi napok után megfiatalodva tudom én is folytatni régmegkezdett munkásságomat, mely folyamatos, addig amíg előttem cél tud lebegni.

Számos kollektív és egyéni kiállítás áll mögöttem. 1964 óta tíz évenként gyűjteményes kiállítások és évenként bemutató tárlatok az ország különböző városaiban. Több külföldi kiállítás résztvevője voltam, képeim megtalálhatók a világ számos országában.

Munkásságomat többféle elismeréssel jutalmazták, köztük legbüszkébb a Tornyai plakettra vagyok.

Büszkeséggel tölt még el ezenkívül az, hogy sok fiatal tehetséget ismertem fel és indítottam el a művészi pályán. Külön öröm, hogy ezek vissza-vissza térnek és kérik ki véleményemet a hogyan továbbról. Nyilván tudok még újat mondani számukra.

Fodor József

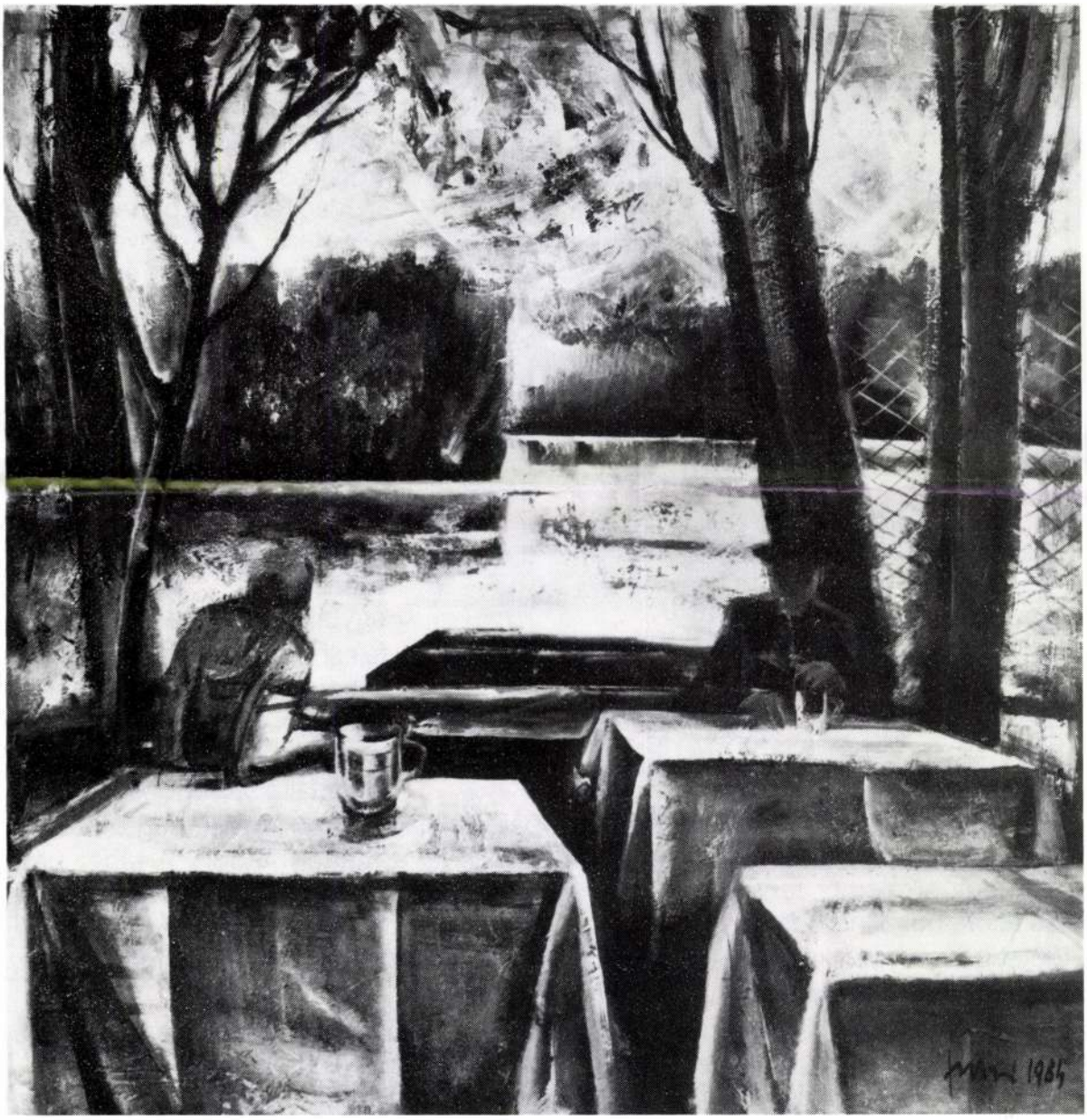

Mártélyi panoráma

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fodor Józsefné

ESTI HIRLAP

4

1964 MÁR 11

Külföldi turnén a kalocsai pingáló asszonyok

1921

Kalocsa pingáló asszonyai közül az idén ismét többen is külföldi vendégszereplésre indulnak. Elsősorban azokba az államokba látogatnak el, amelyek rendszeres vásárlói a kalocsai népművészet termékeinek. Évről évre több személyes külföldi meghívást is kapnak. *Szvétek Antalné* népművész jelenleg Bécsben vendégeskedik. *Tamás Andrásné* hamarosan Brazíliába utazik, *Vén Lajosné* pedig már másodszor kapott meghívást Milánóba. *Fodor Józsefné* tavasszal Oslóban és Göteborgban mutatja be művészetét. (MTI)

pontosan olyan, mint egy kommersz hollywoodi bűn-

JÉGTORLASZ

MDK

Fodor Józsefné, népművész

Kalocsai „író" = pingáló asszony. Róla – s' társairól szól Féja Géza dokumentum – értékű riportja.

Féja Géza: Virágok születnek 8–9

NÉPSZABADSÁG

bp. 1966. júl. 16.

Fodor Józsefné, népművész MDK

Kalocsai pingálóasszony. Sok
nézője van a nemzetközi
nagytáborban

Ilkei Csaba: A balatonfüredi
nagytáborban 5.

NÉPSZABADSÁG, 1966. aug. 11.

Fodor Józsefné, népművész MDH

Oslóban és Göteborgban mutatja be művészetét.

– : Külföldi turnén a kalocsai pingáló asszonyok 6

ESTI HIRLAP bn. 1964. márc. 11.

Fodor Kálmán

1955-ben végzett a kolozsvári képző-
művészeti Főiskolán. ~~Petrom~~
Petrozsényen tehpedett le.

gazola béret: ú; műv.-i kiépontok
Kovacs, kolozsvár 1959 XVIII. VI. sz. 900.

Fodor Kálmán
festő

„Szembelső" Repr.

Korunk, Kolozsvár XXIII. 1964. 8. 1124. old.

1) Fodor Kálmán

1954-ben végzett Kolozsváron. Saját kérésére nevezték ki Petrozsényba. Ottléte össze tonódik a petrozsényi művészcsoport történetével.

A Petrozsényi művésztelepen ma (1964!) kór tizenegyen vannak – a képzőművészek szövetsége 1955-ben tiókjának ismerte el a csoportot. Első kiállítását a csoport – köztük Fodor K.

Fodor Kálmán: Művészek a Zsilvölgyében

Korunk, Kolozsvár XXIII. 1964. 8. 1163. olal.

2) Fodor Kálmán

1955-ben nyitottanag.

Fodor Kálmán: Petrozsenyi művészek.
Korunk, Kolozsvár XXIII. 1964. 8. 1163. Olal.

Fodor Kálmán

2

Erdélyben él. Neves frescofestő.

Fekete Mártow: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 92 l.

FODOR KÁLMÁN

Gyöngyösi Gábor:
Fodor Kálmán virágai. /Szatmáron rendezett kiállitásáról./

Utunk, XXXIV.évf. 11. /1585./ sz.
1979. márc. 16. 7.old., képpel.

FODOR Kálmán *125, 126, 127,* **40**
Majsamiklósvár, 1929. november 6.–Sárköz,
1980. június 29. IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

'elüditésére, hogy ha teste álom-
.enül valamerre eldől, a nádszálak
'rtve felébredjen. Ezen kivül még
ot is tett a feje fölé, amire
.s függesztett, hogy ha álmos fe-
a kő megüsse."
Indrás és Benedek legendája/
ami a barokk kori ábrázolásokat
olyt keltő, sajátos utalással bir.
ges véletlennek tekinteni, hogy az
, a brit szigetek felé mutató vál-
rgból jött szerzetesek monostorá-
tkezett. Regensburg szerzetesi
égén ismert és követett volt az

Fodor Kálmán

Született 1932. Festő. A Kolozvár-i Képzőművészeti Főiskolán tanult. 1954: Oklevél. A Petrozsény-i festő csoport megalapítója.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

3341. 92 f.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Fodor Kálmán

1973. jún-ban egy állandó kiállítássa való kép- és szobrannyagot ajándékozott A Hétnek.

A Hét, 1974. aug. 16. 5. ef. 33 sz. 4 p.

Fodor Kálmán (festő)

Tájkép vörösben (fotó – A Hét képtárának anyagából)

A Hét, 1974. aug. 16. 5. erf. 33n. 9n.

Fodor Kálmán

Csatlakozott A Hét képtárának akciójához – ő is adományozott művet.

A Hét, 1974. aug. 16. 5. cf. 33 n. 4 p.

Fodor Kálmán

Fcölő művész

A Lét lép tánából,

„Táj lép vörösben"

Flét

1974 VIII. 16 9 oldal

Fodor Kálmán

Paulovics László, Balázs Imre, Erdős Pál, Domokos Lehel, Schnell Károly, Csapó Sándor, Uszkai Márkus Erzsébet, Litteczki Ilona, Szopos Kálmán, Glajos Béla, Petkes József, Kiss Béla Muhi Sándor, Szatmári Ágnes, Szilágyi Alberttel együtt kiállított munkáiért említi a szerző

Szécsi András: Szatmári képzőművészek kiállítása Marosvásárhelyen

Igaz Szó. 1971/11 855. old

Fodor Kálmán

„Életmentő"

„A fekete nap"

— festmények

Igaz Szó 1970/12

Fodor Kálmán

- az újonnan nyílt Kovásznai Hét Képtárban állított ki munkáit 1976-ban

D. Varga Katalin: Képtárt avattunk Kovásznán

A Hét, 1976 márc. 5.

Fodor Kálmán

Gyöngyösi Gábor:

FODOR KÁLMÁN képei.

Utunk, XXXII.évf. 4./1474./sz. 1977. jan. 28. 7.old. 1 kép.

J.

Fodor Károly ép.

Sz. 1892 Nvárad

Bpi munegel 1914 - katona
1917 orosz fogs, 1920 aug
haro – Gyugos
cementtárnoki és Épitési Vall.
r.t.-igazgatóra (később)

Gyugosi Mőrépületek
tüzoltóság, N. Bank fiókja
áll kislarásor, Postapalota
villamosmüvek és
magán bérhárak

Kérőlap helyben olvasáshoz

Ülőhely száma

Szerző

Cím

Minden műhöz külön kérőlap állítandó ki.

Jól olvasható helyszámokat kérünk.

A kért könyv helyszáma

28 — Kérőlap helyben olv. (közp.) — Ujpesti nyomda — 4333 *m*

Fodor Károly

Békássy I.: Heves vm. ujjá-
építése Trianon után. Bp. 1931.
182,183.l. - Losonczy Z.: A 600
éves Gyöngyös. BH. 1934. jun.10. -
MMÉE Évk. 1934. 204.l. - MMEE Közl.
1933.febr.19. /Tagfelvételek./ -
Müegyet.Névj. 6.l.

Dear Mr. Smith,

Thank you for your letter of the 15th inst.
We are pleased to inform you that we can
supply the goods you require at the prices
quoted. Our terms are net cash within 30
days of delivery. We look forward to
receiving your order.

Yours faithfully,

J. Brown
Sales Manager

Fodor Károly

szobrász

n. 1892. Nagyvárad

Nyerte művész. okl. 1914

Kismarty Lechner Jenő

közl.

1955. nov. 23

Fodor Károly

gyöngyösi mérnök

hra Kell lásd

Életr. archép

J:

Békássy Hevesvm

uppácpitése 182, 183. l.

Trianon

után

1931

Méhi h. n. III. 142

Fodor Károly

építészmérnök gyöngyösi tevékenységéről az alább cikk:

Losonczy Zoltán: A hatszázéves Gyöngyös. Budapesti Hírlap. 1934. június 10.

A cikk Polgár Boris csomagjában.

T. 5488.

on Esztergom várát szemlélhetjük,
gygyel, melynek tövében két lovas

cm.

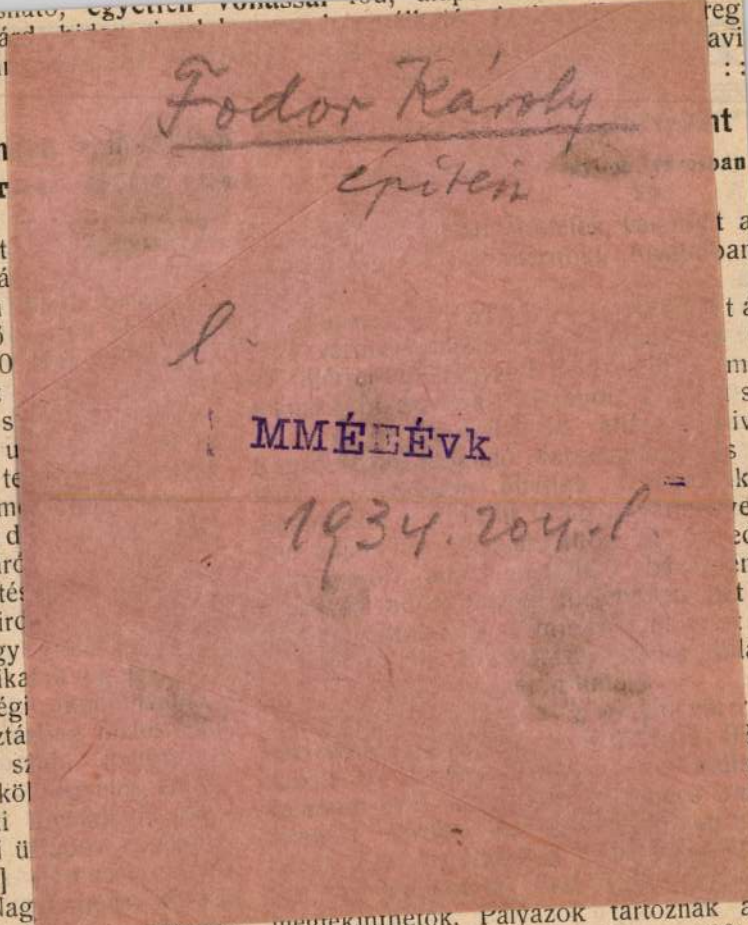

megtekinthetők. Pályázók tartoznak aj
hoz mellékelni az ajánlati összeg 10%-á

Polgárdi. [Fehér m.] (Óvoda ép
Polgárdi község elöljárósága a község
létesitendő kisdedóvoda épitésére pá
hirdet. A tervrajz és költségvetés Polgár
ség jegyzői hivatalánál betekinthető. Zá
lat augusztus 15-ig a község jeg
vatalánál nyujtandó be. Ajánlat külön-l
benyujtható a kőmives, ács, asztalos, és
Eternit pala tetőzetre.

ZARKA JÁNOS BUDAPES
MŰBUTOR-ASZTALOS TELEFON 11

történt letételét igazoló nyugta csato-
A műszaki művelet és részletes feltételek
tt államépitészeti hivatalnál megtekint-

a. (Aszfaltjárdák készitése.)
sz. kir. város tanácsa aszfalt gyalogjár-
észitésére versenytárgyalást tart, mely
megkivántatik:
város három utcáján mintegy 2800 m²
coulé létesitése a szükséges földmunka
n alapozással.
gyanezen munkák kiviteléhez tartozó a
által a helyszinén adott gránitkő szegély-
e csupán a szükséges föld, betonalap és
zési munkái mintegy 1000 fm. hosszban.
jánlat adandó a 2. alatti tételre az esetre,
szletes feltételekben előirt gránit szegély-
is vállalkozó szállitja. A város a járdák
se összes költségeit 1910. január 1-én
ő 24 félévi részletben kivánja törleszteni
gységárak ennek megfelelően állitandók
részletes feltételek a mérnöki hivatalban
inthetők. Az 1 kor. bélyeggel ellátott sa
mérnöki hivatalnál megs.erezhető ajánn-
tán kitöltött ajánlathoz az ajánlati összeg
ól szóló Kassa város pénztári letétjegye
ndó és augusztus 18-án d. e. 10
Kassa város polgármesterénél nyuj-
be.

a. (Utcák kövezése.) Kassa szab.
os tanácsa három utcában beton alapra
bazalt kis kőkocka burkolatnak épité-
lyázatot hirdet.
ktetendő mintegy 11880 m² bazalt hasi-
kő kocka burkolat s ezen szalag burko-
oldalon lezáró mintegy 5940 fm. bazalt

Trencsén. (H i
t á s a.) A pozson
2. sz. hid fafelsze
versenytárgyalás
alatt elkészitendő.
szeg 5%-a valar
teendő és a letéti
landó. Az ajánlato
szeti hivatalhoz a
11 óráig adandók
feltételek és tervek
épitészeti hivataln
ajánlati minta és a
ványa ivenként 50

Szentes. (T e m
ref. egyház nagy te
pályázatot hirdet. A
egyszerüségének és
stilusának megfele
tartalmazniok kell
feltüntető mintalapo
(az állványozást
a u g u s z t u s 1
ház elnökségéhez.
felvilágositások. Az
veket nem dijazza.

Déva. (U t a k é p
máshoz vezető utna
szászvárosi állomás
63 f, s a kudsiri á
tése 2564 k 93 f erej
kálatoknak biztosita
25-én d. e. 10 órak
épitészeti hivatalban
hirdettetik. Versenye
az engedélyezett köl

Fodor Károly

ép. ítész,

kül: Nagyvárad 1892

Oktevelet nyert: 1914

Nérjegyzműegyetem 6. C.

Hadsereg.

A balra fordulva áll
rúzza meg, mialatt a kigyóra
lyek mellett [redacted] tőr[redacted] és sz

alól balra: Russ Leande
jobbra: Leopd. Bey

Am., mér. a vk. 13.6

S

MDK

Fodor Károly, ép.
Gyöngyös.

önkéntes lemondása folytán a Kamara 1933.jan.13, ill.27.tartott ülésén törölte tagjai sorából.

Törölt tagok.
MMÉE Közl. Bp. 1933 febr.19. X.évf. 3-4.sz. 6.old.

Ø Fodor Károly Béla

építész

Kül: Ungvár 1890

Oklevelet nyert: 1914

Nérjegyzműegyetem 6. c.

Nem azonos

F. Károly

egyenesi építésszel

Fodor Károly Béla

építész

szül. 1890. Ungvár

Bpesti műegy. okl. 1914

Kismarty Lechner Jenő

közlése

1955. nov. 23

D Fodor Károly

butortervező

1914

Éimúk 1930 83. l.

Drimberian Seraphin, földmives

VI. 112.

FODOR Károly épitész

WINKLER Gábor: Fodór Károly 1956-1984. =MÉPitőművészet, 1984.6. XII.p. ill.

A magnófelvételek mé
űrűsödik a homá

rendőrség nem tétlen, de hall-
Így összegezhetjük annak a
api szegedi sajtótájékoztató-
a lényegét, amelyen Tóth La-
ezredes, a Csongrád Megyei
dőr-főkapitányság helyettes
tője számolt be a nyomozás-
pontosabban arról, amit a be-
i szervek „publikusnak" tarta-
a június 27-én este Szeged és
sháza között állítólag elrabolt
kas Helga ügyével kapcsolat-

óth ezredes elmondotta: a nyo-
ást nem segítette egyes újságí-

kukban legalábbis két
tett azzal kapcsolat
emberrablás történt-e

Kiderült például, h
ség március 28-án h
ga édesanyjának bej
mán egy alapos járő
intézkedéseket köve
Algyő mellett az elh
gépkocsira, és noh
ményre utaló nyomo
lés során nem talált,
potézisét állította fe
ban a Farkas-szülő
rült ki a sajtótájéko
igazolták a zsarolá

Fodor Katalin, gyermekrajzoló

L: Monay Lóuló

–: A gyerekek szívében is él.

20

Népszabadság, Bp. 1977, nov. 20.

FODOR KATALIN

CHIKÁN Bálint: Tessék választani - Magyar Hirlap, 1991. julius 5. 11.p.

11 szlovákiai magyar művész kiállitása - Lajos u. Kiállitóház

FODOR Katalin grafikus

91 8.59

FODOR KATA

ÚJ MŰVÉSZET
2000/nov.

P - 9765

12.0.

Fodor László

és Dénes Ödön

a pécsi „Uranium város" tervezője

Halám Zoltán: La vie culturelle en Hongrie, Budapest, 1966.

271 f

M.D.K.

Fodor László, építész

é. Debreczi Ödön tervezték
a Pécsújvárosi Uránvárost

Major, Máté: Ungarische Baukunst von heute

Kulturelles Leben in Ungarn. /Red. Zoltán Halász/.
Bp. 1966. 363 l. 26 t.

283. old.

Fodor László

dr. Kiss Tibor: Pécs Városi Tanács Rendelőintázete. Épitész: Fodor László, statikus Zámbó Gyula, belsőépitész Hornicsek Erika. - Ismertetés; fotók: dr. Szász János, Sági Károly. -

dr, Kiss Tibor: Toronyház, Ujmecsekalja, Fő tér/Pécs/ Épitész Fodor László, statikus Kovács János. - Ismertetés, fotók dr.Szász János, Sági Károly.

20-22.1.

Magyar Épitőmüvészet, 1972.1.sz. 23-25.1.

MDK

Fodor László építész

Építési eng. ÉIÉM 1931, aug. 1. 12o.l.

Fodor László, [építész]

Tervező. (Pécs.)

Groszi István: A Lakótelepek 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 16.

Fodor László építész

MDK

Iskolatelepülés Budapesten repr.

Magyar Építőművészet 1955.IV.évf.11-12.sz.336.l.
337.l.

MDK

Fodor László épitész

Balaton-utcai lakóház repr.

Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.11-12.sz.331.l.

Fodor László

cikke: A lakóterületi egységek társadalmi és technológiai szükségletei. - Magyar Építőipar, 1966. 15. évf. 4-5. sz. 206-211. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Irt. 1969. 3.sz. 243-283.l./ 250.l.

Fodor László építész

5. Fodor László: Általános iskola, Pécs 1965

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 23-old.

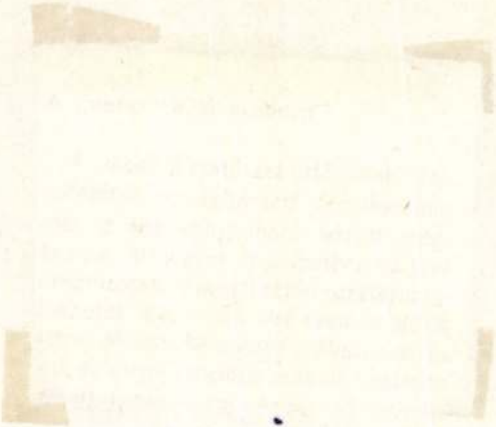

M. D. K.

FODOR László építész

Óvodák (Repr.)

16 tantermes ált. iskola (Repr.)

Szende László: Pécs nyugati városrész építészeti elrendezése

Magyar Építő" művészet 1959. 3/4. sz. 105-, 118. l. 117. l.

Fodor László épitész M.D.K.

Pécs -Mecsekalja Óvoda

/ falképek: Gerzson Pál./

V.F.: Öt fiatal festő kiállitása.

Magyar Épitőművészet 1963/4. 53.l.

Fodor Ránló, építész 17 Dk

Parkrénlet. A hánalcat fodor Ránló tervezte. Repr.

Buzási János: Az új Pén

Népszabadság Bp. 1960. ápr. 7. 3.l

cle-D-K.

FODOR László építész

Pécs nyugati városrész, 16 tanter-
mes iskola (terv.)

Magyar Építőművészet 1960. 2. sz. 19. l.

MOk

Fodor László, építész

7

A pécsi nyugati városrész rendezési terveiért az Ybl M. díj 1. fokozatát kapta.

–: Kiosztották az idei művészeti díjakat

Népszabadság BP. 1960. márc. 3. 7. l

M. D. L.

FODOR László építész

(Erk. Pécsi Tervező Vállalat.)

1960. évi Ybl-díj I. fok.

Pécs, városház, városrendezési terv, lakó és középületek

Magyar Építőművészet 1960. 3. sz. 61. l.

M.O.K.

FODOR László építész

munkásszállás (Resr.)

Szende László: Pécs nyugati városrész
építészeti elrendezése
Magyar Építőművészet 1959. 3/4. sz. 105.
121. l.

M. D. K.

FODOR László építész

„A" tömb északi és déli oldalán

6 db földszintes üzletház

(Repr. Terveh) 113. l.

Szende László: Pécs nyugati városrész

építészeti elrendezése

Magyar Építőművészet 1959. 3/3. 18. 105. l.

R. D. K

FODOR László építész

CSÜ-jelű épületek (Repr.)

Szende László Pécs nyugati városrész
építészeti elrendezése
Magyar Építőművészet 1959 3/4. sz. 105.-
107. l.

M. D. K.

FODOR László épület

CSF-jelű lakóépületek (Rés.)

Bende László: Pécs megyei városrész építészeti elrendezés

Magyar Építőművészet 1955. 3/4. sz. 105-107. l.

M. D. K.

FODOR László építész

„K"-jelű lakóházak, amely az 53/III. tí-
pusból fejlődött (Repr.)

Szende László: Pécs nyugati városrész építésze-
ti elrendezése
Magyar Építőművészet 1959. 3/4. sz. 105-
106-l.

M. D. U

FODOR László építész

Pécs, 16 tantermes iskola (Repr.)
(Megvizsgált 1959. szept. 1)

Szende László: Hozzászólás és bírá-
lat ...

Magyar Építőművészet 1959. 9/10. sz. 298. l.

M. D. U.

FODOR László építész

Pécs, Cs. ü. típusu házsor (Resr.)

Szende László: Hozzászólás és kiválat...

Magyar Építőművészet 1959. 9/10. sz. 297. l.

M. D. K.

FODOR László építész

Dénesi Ödönnel megosztva

Ybl Miklós-díj I. fok. a pécsi nyugati városrész rendezési terveiért (1960)

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 80. sz. (ápr. 3.)

4. o-.

M. D. K.

FODOR László építész

Pécs, „K" típusú házsor (Repr.)

Szende László: Hozzászólás és bírálat...

Magyar Építőművészet 1959. 9/10. 18. 296. l.

M.D.K.

Fodor László,szijgyártó mester

1847 dec.26.céhgyülésen Céh Mester lett.

Timaffy László:Adatok a Győri szijgyártó és hyerges mesterek történetéhez.155.o.

Arrabona,8.A Győri Múz.Évkönyve.Győr.1966.Xantus János Múz.

Fodor László épitész M.D.K.

Pécs, Uránváros, épületek, alöttük Laborcz Ferenc szökőkut figurája

Magyar Épitőművészet 1968/2. 55.1.

M.J.K.

Fodor László

festő

Karnevál, rajz -

Nemzeti Szalon

1917. máj -

Tav. tárl -

Tátrai művének képkiállítása

1918 jul. (Tátrafüred):

410 kép

részl. l. túl-

oldalon

Hadiék jelmezestélyén
A nők barátja
akinek van szive
Hadiék
Szalmán a Jardinban
Zárora után
A pali
A korzón
Mitől fél?
Amikor nincsen gáz
Konkurrencia
A vén kecske
Cirdrágitók klubjában
Rezény alakok

Korkép 1918-ból
Bacchanalia
Boldog tulajdonos
Béke lány

Sz.
C.r.

Eh, vicces ember
Hári barát
Kaland
Az utcán
Az alkú
Az elválasztháttalanoki
A tanár úr
Poincaré
D'Annunzio
Pasics
Nikita

Hadi bácsi
a Grandban

Tusz

A link fiú
Samu bácsi
Tót atyafi I-II
Múnkások
Katonák

Fekvő katona
Grosiok
Hadi nyaralás

C.r.

Fodor (Mayerhoffer) László dr

1878 óta a rajz és rajzoló geometria tanára a besztercebányai kath. gimnáziumban, 1888 óta selmecbányai akadémiai tanár rendes

Művész ?

Jurkovich E: 1895 145, 147, 150, 171, 270. l.

a besztercebányai kir. kat. főgimnázium tört.

U. a. Ért. az 1894-95 tanévről u. o. 1895.

Ö N Y V

B helyiségében ~~történt~~ vettünk fel.
étként átadja az 1937-38 évi Szent
erült Árpádházi Szent Margit sírem-
töredéket a Budapesti Ásatási és

eti Intézet a letétet át veszi egy-
ivánságára azt bármikor a MOB helyi-

M.D.K.

Fodor László rajzolóművész

Tréfás rajz "Harc a Szinházi Életért" c. tréfás közleményhez.

- - -

"Fodor László, az ismert karrikaturista... az elmult hónapban a Felvidéken rendezett nagysikerü kiállitásokat. Mellékelt képünk Pozsonyban rendezett kiállitásának plakátja volt."- közli a plakát-repr. mellett a lap.

- - -

Szinházi Élet. Bp. 1921. febr, 6-12. X. évf. 6. sz. 24. és 30. lap.

M.D.K.

Fodor László

A lap bemutatja a müvész fényképét rajzai mellett "Fodor László rajzolómüvész ótátrafüredi kiállitásán" cimmel.

"Fodor László kiállitása" cimmel a lap hirül adja, hogy müvész kiállitásán minden müve elkelt.

Szinház és Divat, Bp. 1918. szept. 1. III. évf.
34. sz. 34. lap
37. "

M.D.K.

Fodor László

"Kis Kalendárium" c. rovatban ir /t.i./
"Mesedélutánokat rendez a Közoktatásügyi Népbiztosság" cimmel azokról a müvészekről, akik a helyszinen tréfás rajzokkal illusztrálják a meséket.
Közöttük szerepel a müvész.

Szinház, Bp. 1919. ápr. 17. IV. évf. 17. sz.
13-16. lap

.

M.D.K.

Fodor László

"Kép a korzóról" cimmel tréfás rajzát hozza a lap.

Szinház és Divat, Bp. 1918. szept. 22. III. évf. 16. lap

37.02

FODOR László/ 1896– ①

grafikus, a legjelentősebb lapoknak rajzolt humoros rajzokat egyénen az ellenforradalomig, majd mint riportrajzoló működött Berlinben, ahol a Tanácsköztársaság leverése után élt. Riportfényképek saját találmányú sokszorosításának és terjesztésére nagysikerű kőnyomatost indított,

/Gábor Imréné-Rudas Klára/:Ujságrajzok. 1919. Forradalmi szatira az egykoru ujságok rajzaihan. Bev.:Máté György. Bp. 1959.

/6

FODOR LÁSZLÓ /

Rajzok/2

4.) Hogy éltek arelő* (54.-55.)
Bosszem Jankó, 1919. jún. 15. 8-9. l.

5.) A régi világból (58.)
Bosszem Jankó, 1919. ápr. 6. 8-9. l.

6.) Akik arelő* ácsorogtak... (64.)
Bosszem Jankó, 1919. ápr. 13. 4.-5. l.

/Gábor Imréné-Rudas Klára/:Ujságrajzok.1919.Forradalmi szatira az egykoru ujságok rajzaiban. Bev.:Máté György. Bp. 1959.

FODOR LÁSZLÓ /

Rajzok /3

7.) A milliomos második álma (81.)
Fregoli, 1919. ápr. 18. 1. l.

/Gábor Imréné-Rudas Klára/ Ujságrajzok 1919. Forradalmi szatira az egykoru ujságok rajzaiban. Bev.: Máté György. Bp. 1959.

FODOR László (2)

amely képekkel látta el a német és a cseh sajtó nagy részét. 1939-ben „Pecunia non olet" címen rajzalbumot adott ki. Ezután a nácizmus elől Amerikába ment, ahol a „New York Times" képszerkesztője, a nagy magazinok karikatúra- rajzolója, majd önálló kiadó

/Gábor Imréné-Rudas Klára/:Ujságrajzok. 1919. Forradalmi szatira az egykoru ujságok rajzaiban. Bev.:Máté György. Bp. 1959.

/6

FODOR László / (3)

lett. „Axis the Grind" c. albumában (New York, 1944) az európai tengely-hatalmakat gúnyolta ki. A két világháború közötti időnek végén halt meg Amerikában.

/Gábor Imréné-Rudas Klára/:Ujságrajzok. 1919. Forradalmi szatira az egykoru ujságok rajzaiban. Bev.:Máté György. Bp. 1959.

/6

FODOR LÁSZLÓ/

Rajzok/1

1.) Hadd ír mulat (4.)
Bolond Istók, 1918. aug. 25. 5.l.
2.) Meg is látnák rajta (21.)
Bolond Istók, 1918. dec. 15. 9.l.
3.) Plakátok... (51.)
Borsnem jankó, 1919. márc. 23. 9.l.

/gábor Imréné-Rudas Klára/:Ujságrajzok 1919. Forradalmi szatira az egykoru ujságok rajzaiban. Bev.: Mátá György. Bp. 1959.

Fodor László

Berlini magyar rajzoló müvész válaszol Dezső Alajos és Kelen Imre vádjaira, melyet A HÉT 1926. dec. 25. -i sz. II. évf 23. sz. 29. lapjára hivatkozva cáfol meg. Megirja, hogy neki is van sokszorositó vállalata, de soha sem közölte illetéktelenül sem Dezső Alajos, sem Kelen Imre rajzait.

A HÉT, Bp. 1927. aug. 5.
III. évf. 32. sz. 3. lap.

M.D.K.

Fodor László

Rajza "Kép a Váci utcából" cimmel.
Repr.

Szinház és Divat, Bp. 1922. márc. 2. VII.évf.
9. sz. 11. lap

M.D.K.

Fodor László

"Preimer van" cimmel tréfás rajzkompozicióját hozza a lap.

Tréfás rajz "A macsak vendégszerepel a "Kóristalány"-ban" cimmel

---

Szinház és Divat, Bp. 1918. febr. lo. III. évf 6. sz. 43, 51. lap

M.D.K.

Fodor László

"A pesti házassági háromszög" cimmel téfás rajzait hozza a lap.

Szinház és Divat. Bp. 1918. febr. 17. III. évf 7. sz. 29. lap

M.D.K.

Fodor László

"Galetta Ferenc válása" c. tréfás történetet illusztrálta hat rajzzal.

Szinház és Divat, Bp. 1918. febr. 3. III. évf. 5. sz. 43-46. lap

M.D.K.

Fodor László

"Lengyel Menyhért karikaturája" cimmel hozza a lap a müvész rajzát.

"Az öltöztetőnő levelei" c. rovathoz készitett fejrajzot.

Szinház és Divat. Bp. 1918. febr. 24 III. évf. 8. sz. 2o. lap
32. lap

M.D.K.

Fodor László

"Beöthy László fotografáltatja magát" cimmel tréfás rajzát hozza a lap.

"Hadiadó" c. tréfás jelenetet illusztrálta hét rajzzal.

Szin ház és Divat. Bp. 1918. márc. 1o. III. év 1o. sz. 7, 27-31. lap

M.D.K.

Fodor László

"A szerencse kerekén" c. tréfás regényt -melynek minden fejezetét más szinmüvész irtatizenegy képpel illusztrálta.
Repr.-ók.

Szinház és Divat, Bp. 1918. márc. 31. III. évf. 13. sz. 33-53. lap

M.D.K.

Fodor László

A Szinház és Divat/belső munkatársait felsorolja Faragó Jenő: "Pro domo" cimmel. Közöttük szerepel a müvész is.

rajzolómüvész

Szinház és Divat, Bp. 1918. ápr. 7. III. évf. 14. sz. 32. lap

M.D.K.

Fodor László

"Hallo, itt neves szinházi szerző" cimmel tréfás rajzok.
Repr.

"A fellendült cimfestőipar" cimmel tréfás rajzok.
Repr.

Szinház és Divat, Bp. 1918. május 26. III. évf. 21. sz. 19, 27. lap

M.D.K.

Fodor László.

A lap III. évf.-nak 5. 6. és 8. sz. péld. cimlapjainak belső oldalán plakátrajzok a Sternberg hangszergyár áruinak reklamirozására.

A 9. sz. péld. ugyanaz más képpel.

Szinház és Divat, Bp. 1918. III. évf. 5.6.8. és 9. sz. példányai

M.D.F.

Fodor László

Balogh Tiborról, a székely hangverseny rendezőjéről készitett rajzát hozza a lap.

Szinház, Bp. 1919. május 18. IV. évf.
2o. sz. 26. lap

. . .

D

Fodor Lajos

dereskei

épület

Lásd még az

adatgyűjtemény-

ben

Dereskei Fodor Lajos

alatt.

D-ből kihagyható

Fodor Lajos

A Fóti Gyermekváros központi épületében láthatók az itteni gyerekek művei: szőttesek, rajzok. A kis művészek sorából kicmelkedik Fodor Lajos, Tóth Imre, Rimóczy Rudolf faragója.

Losonci Miklós: Képzőművészet a Fóti Gyermekvárosban.
Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 21.

Fodor L.

Kőrapoto

1864

l.

P: Régi m.

Drescher Gernek

könyvek

1538-

1875

105. l.

Bp. 1934

Muz. Kr. Orsz. Tanácsa 1914/15. évi
javadalmának visszaajánlása az államkincs-
tárnak VIII. 237

Fodor Lajos

körajzoli

1864

l.

Lykanemzromantika

217. l.

Szinez körajzot
kézi tett

Gáspár: Csemegék
kisebb gyermekek
számára c. mű-
véhez (1864)

Fodor L.

Tárkányi aukció

1919

Lecsúszott korona
Bolsevikí népgyűlés
Hadi úr
Mese illusztráció
Utcán
Rajz

2

Fodor Lajos.

1878/9. I. esti tanfolyam.
Litografus. Szül. Kolozsvárt
1850 aug. 31 Ref. 4 elemi.

1878/9. II. esti tanf.
1879/80. I. " "
Körajzoló a Légrády testvérnél.

Wartha Vince-féle Keramikai gyűj-
temény V. 197

Fodor Lajos

a Fóti Gyermekvárosban működő Mózsi Szabó István szakkörének hajdani tagja, – komoly igéret.

Losonci Miklós: A szépség a beszélgetőtárs.

Magyar Ifjúság, 1976. szept. 24.

10 éves a

SZLOVÁKIAI MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK TÁRSASÁGA

1989–1999

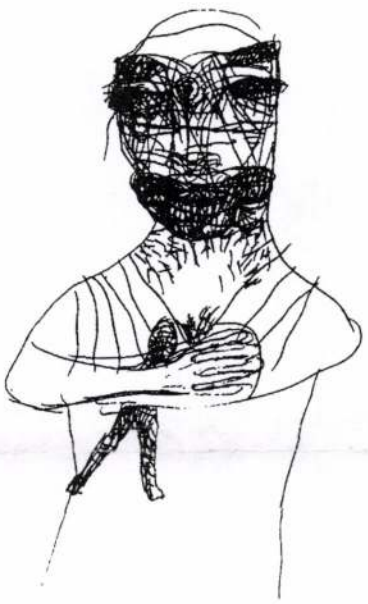

Fodor Kata rajza

FODOR Kata

◆ 1959. március 28., Losonc
✉ Žehrianska 5, 851 01 Bratislava 5 ☎ +421/+2/63834546

1978–1984: Képzőművészeti Főiskola (VŠVU) Pozsony, grafika.
Pozsonyban él. Festő.
1989-től a CSMKT, ill. az SZMKT tagja.

Egyéni kiállítások

1988 – NG, Losonc (M. Rumannal és Balázs Istvánnal)
1991 – Body Building. B&M Gallery, Pozsony
1995 – Private Blues. Štúdio S, Pozsony
1997 – Galéria Poľnobanky, Pozsony
Balance. Galéria Nova, Pozsony
1998 – Murmur. FFUK, Pozsony
1999 – FODOR KATA GÁLY (Gály Katával). Art-Ma Galéria, Dunaszerdahely, MKKI, Pozsony

Csoportos kiállítások

1986 – Slovenský exlibris. Trencsén; Pozsony, Franciaország
1986 – 2. akvarell triennále. NG, Losonc
1987 – Fiatalok kiállítása. Sztetin
1991 – Nachbarn. Nürnberg
11 szlovákiai képzőművész. Budapest Galéria, Budapest; Pápa
1993 – IGNIS & AQUA. Szlovák Rádió kiállítóterme, Pozsony
1997 – Art Expo. Műcsarnok, Budapest
1999 – Az avantgárdtól a posztavantgárdig. KMG

SZMKT-kiállítások

1990 – a CSMKT első csoportos kiállítása
1994 – Kortárs szlovákiai magyar illusztrátorok
1996 – az SZMKT második tagsági kiállítása
Tisztelgés. Budapest
Kortárs Magyar Galéria, Dunaszerdahely
1997 – Más realitás
1998 – Kortárs grafika

Alkotótelepek

1996 – Selmecbánya
1996, 1997 – Pat

Könyvillusztráció

Haraszti Mária: Buborék, Microgramma, Pozsony 1993

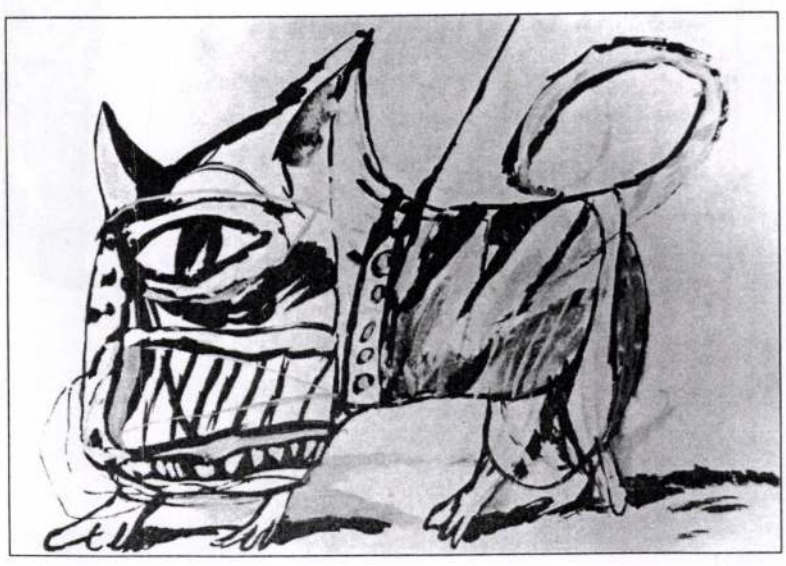

***Rossz kiskutya**, tus, tempera, 1988*

Képünk

SZLOVÁKIAI MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK TÁRSASÁGA

KUBIČKA KUCSERA KLÁRA

AB-ART

1993

Fodor Katti, grafikusmüvész.

A. Gály Tamara: Rövid bírálás. A szlovákiai fiatalok kiszpromüvészeti kiehonyvégéről.

Müvészet, 1988. jan., 57-old.

4. 1896) Fodor László, graf. karik

karr. rajz. Pesten, 23 éves kor.

Berlinbe Scherl-Verlag riportrajzoló

~~[illegible]~~ Fodor-~~Bildor~~

Sajat váll. riportfotografie - könyvmatrix

(matrice) nj dolog — Munkott mert tárca

sikkasztott, egedül tov. német sajtó

60% ö. látja el, esek sajtó 80% 35

alkalmazott, naponte 15 000 matrice

sajat jonde

Pecúnia non olet. Album

1933) USA New York Times

bas. mell. képszerk

nagy amer. magyarinok karik

onalló kiadóváll NY

1943 Axis to Grind " közve

" Tengelyt gyurolo vicek)

CÍMER

Greuff von Stallberg felirattal
Német neogótikus utánzat, XIX. század
Tondó, átm. 12 cm.

CÍMER

CÍMER

Német neogótikus utánzatok, XIX. század
Egyenkint 25×19 cm.

VI ARNOLD TÉRDELŐ ALAKJA

ei Arnoldi Eppi felirattal
(Stornó ?), XIX. század.

51.

40. lap.

Fodor László karikat.

Fodor L.: Akikkel találkoztam.

Haakon norvég király. EK. 1924.febr.10.

/Karikaturával./ - U.a.: Pecunia non
---
olet. 12 Radierungen. Berlin, é.n.-
Palásti L.: Berlini kalauz. U.o.,

é.n. 40-41.l. - Pérely I.: Ujság-
---
rajzoló müvészek könyve. Bp. 1930.
150.l. - Pesti Futár. 1929. 23.sz.
F.-Bilder,
17-18.l. /Önkarikaturával./ - Pesti

Izé. 1947. 13.sz.5.l./Amerikából
---
jöttünk, képpel./ - U.a.Naptára.

1948. 91.l.- SzÉ.1919. 16.sz./Ön-
---
arcképpel./ - 1925. 15.sz. 96.l.
/Pihenjünk egy negyedórát./ -
Uj Magyarország. 1947.ápr.5./G.V.:

Aki elmondta a Hitler-vicceket az
amerikaiaknak./

Fodor László graf.

xxxxxxxxxxxxxxxx

Fodor László

rajzoli

ivod

Szinházi Élet

1919. 16. szám

Marcheppel

címü, rendkivül érdekes, mély érzelmü regényét.

A negyedik kötetet A Vörös Pimpernel s a Megfizetek! szerzője:

Orczy Emma bárónő,

irta, akinek most oly regényét adjuk a közönség kezébe, amely eddig politikai okokból nem jelenhetett meg sem Ausztriában, sem Magyarországon. A regény cime:

Ferenc József gyertyatartói.

A régi monarchiában játszódik, izgalmas, romantikus szerelmi történet, amelyben a béke letünt szép világának nagy uralkodója: Ferenc József is szerepet kapott.

Ennek a négy regénynek az előfizetési ára összesen 25.000 K.

Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 16.

135. szám MILLIÓK KÖNYVE 1925. október hó

Megjelenik havonkint. Egyes szám ára 8000 K Negyedévre 25.000 K

Singer és Wolfner irodalmi intézet r.-t. kiadása, Budapest, VI., Andrássy-út 16. sz.
Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Barta Antal.

POMPADOUR MARQ

Budapest VII. Kar. népkert. III. 240.

~~Boriss László~~

~~karikaturista~~

Fodor László

karikaturista Amerikában

l.

Pesti Izé Naptára

Bp. 1948. 91. l.

Fodor László

grafikus. karikatúrista

SI. 1896

Fodor László · Pecunia non olet, 12 Radierungen von —,

Erotikus album.

Turóczi Sándor

gyűjt.

60
60
20,80
40
60
40
40
40,60
30

96
33
1929

60
170
130
300
410
520
650
690
730
790

Fodor László. Budapesten neves rajzolómüvész volt. Berlinben is mint rajzoló kezdte, de azután egy szenzációs ötlete támadt, amelyet meg is valósitott. Matricakönyomatost alapitott, amely kitünöen funkcionál. A világ minden eseményéről fényképfelvételek alapján matricákat készit Fodor gyára, amelyeket azután még az esemény napján, vagy legkésöbb másnapján megkapnak az összes európai lapok. Ezáltal a lapoknak nem kell klisét készitteni, hanem csak egyszerüen kiöntik a matricát. Fodor a berlini magyar kolónia egyik legnépszerübb tagja és ő is azoknak a sorába tartozik, akik sokat tettek a szegény berlini magyarokért.

Palásti László:
Berlini kalauz.
(Berlin k. és é. n).
40–41. l.

benn a Baedeckerben és amelyek érdekessebbek, mint azok a nevezetességek, amelyeket az idegenvezetö tud megmutatni.

Elsösorban a berlini éjszaka rejtelmeiröl és nevezetességeiröl valamint a berlini magyarok életéröl irok. A világvárosi éjszakák mindig rejtenek érdekességeket és a berlini éjszakai élet különösen sok olyan látnivalót nyujt. amilyeneket más városokban nem lehet felfedezni.

A német fövarosban tizenkilencezer magyar él és közöttük rengetegen olyanok, akik gyönyörü karriert futottak be. Ezekröl a karrierekröl akarok beszámolni. És azokról a karrierekről is, amelyek most érnek és talán csak évek mulva gyümölcsöznek.

Fodor László

l. – y.)

Pérely (150. l.

Ujság rajzoló
művészek
könyve

1.930

Fodor László

nemzetközi hírű magyar karmesztert 1933. a nácizmus elől menekülő Berlinből Amerikába. A weimari Németország szociáldemokrata pártjainak volt évekig a propaganda tanácsadója és egy Hitler hatalomrajutása ellen már többéves náciellenes multat állt mögötte. Egy évtized szorgos berlini munkájának eredményét, felbecsülhetetlen sajtódokumentációs vállalatát, értékes műkincseivel berendezett lakását hagyta a nácik martalékául a német fővárosban, hogy Kalandos utón Svájcon át kijusson Németországból és megmentse életét a koncentrációs tábor elől. Amerikában a New-York Times vasárnapi nagy

fordít.

Képes mellékletének kép-
szerkesztője és a nagy ame-
rikai magazinok kedvelt
karikatura rajzolója lett.
Ma saját kiadóvállalata
van New Yorkban, de nem
lett hűtlen a rajzoláshoz
sem. Néhány nap előtt
Bpestre érkezett egyik könyve
„Axis to Grind" (Neves-
sünk a tengelyen), amelyet
a háború alatt adott ki - Azo-
kat a tengelyt gunyoló
viccekét gyűjtötte önze benne
amelyeket nálunk Európá-
ban szájról - szájra adtak -
Brillans rajzai a karikatu-
ra rajzolás legujabb irányát
is mellán képviselik.

Új Magyarország. 1947. ápr. 5.
(G. V.: Aki elmondta a Hitler vic-
cekét az amerikaiaknak.)

Rafael VIII. 223

Fodor László, grafikus 7 ok

szerepel a kötetben.

K. É.: Újságrajzok — 1919

95-96. l

KÖNYVBARÁT, Bp. 1960. felmár X/2

MDK

Fodor László, keltűnő rajzoló. (Berlin)

Szính. Élet, 1925. 15. sz. - 96. l.

NDK

Fodor László

Berlinben dolgozik

Póroly. Magyar rajzolók külföldön. 1930. 150.l.

M.D.K.

Fodor László

A "Faun" c. lap, amely Lovászy Károly szerkesztésében jelent meg, közli rajzait.
A "Halló mi ujság?" c. rovat egyik közleménye jelenti a szatirikus lap megjelenését.

Szinházi Élet. Bp. 1918. febr. 24.-márc. 3. VII. évf. 9. sz. 47. l.

M.D.K.

Fodor László

Tréfás rajz "Gábor Andor: Valamit csak csinál az ember!" cimmel.

- - -

Tréfás rajz-illuszráció "Rátkai végrendelete" c. tréfához.

- - -

Szinházi Élet. Bp. 1918. okt. 20-27. VII. évf. 42. sz. 16. lapon és a 32. lapon.

M.D.K.

Fodor László

"Ébred a vurstli" cimmel rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. május 18-24. VIII. évf. 20. sz. 32. lap.

M.D.K.

Fodor László

Tréfás rajz-sorozat "Szezon..." cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1919. febr. 16-23. VIII. évf
7. sz. ~~31~~ 33. lap.

M.D.K.

Fodor László önkarikaturája. [A kitünő magyar rajzoló,a Panorámának is munkatársa,1923-ban Svédországban és Dániában is nagy sikereket aratott.]

Mélynyomás, -- rajza után.

Panoráma. Bécs. 1923.okt.7. 4o.sz. 13.p.

M.D.K.

Fodor László: IV. Keresztély dán király.

Mélynyomás, -- rajza után.

Panoráma. Bécs. 1923.okt.7. 4o.sz. 13.p.

M.D.K.

Fodor László: Bauer Ottó, Adler Frigyes, Kunfi Zsigmond, Garbai Sándor, a hamburgi szocialista kongresszus résztvevői. [4 kép.]

Mélynyomás, -- rajza után.

Panoráma. Bécs. 1923.jun.3. 22.sz. 3.p.

M.D.K.

Fodor László

Kilenc rajz, amelyekkel a "A Szinházi Élet gyerekszinháza" c. riportot illusztrálta.

- - -

Nyolc rajz-illusztráció az "Uj emberek a kassza előtt." c. riporthoz.

- - -

Szinházi Élet. Bp. 1918. nov. 24. - dec. 1.
VII. évf. 47. sz. 26-27. és 28-29. lapokon.

M.D.K.

Fodor László

Rajzok az "Egy ezermester festőművész"c. riporthoz.
Pállya Celestin,
Pállya mester cipőt talpal,
Pállya Celesztin hajót csinál
Pállya és az aeroplan
Pállya mester hegedükészitő cimekkel.

Szinházi Élet. Bp. 1918. nov. 24. - dec. 1.
VII. évf. 47. sz. 30-31. lap.

M.D.K.

Fodor László

Tréfás rajz "Páholy" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1918. dec. 15-22. VII. évf. 50. sz. 29. lap.

M.D.K.

Fodor László

Illés István: "A pesti utca" c. tréfájához készitett illusztrációkat. Hét rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. okt. 5-11. VIII. évf. 39-40. sz. 25-27. lap.

M.D.K.

Fodor László

Illés István: "Hol vannak a messingerek?" tréfás irást illusztrálta.
Hét rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. okt. 12-18. VIII. évf. 41-42. sz. Ø 17-19. lap.

M.D.K.

Fodor László

Illés István: "Elere!..." c. tréfás irás illusztrációit készitette.
Hat rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. okt. 26.-nov.1.
VIII. évf. 45. sz. 24-26. lap.

M.D.K.

Fodor László

Berlinbe kivándorolt magyar müvész két rajzát mutatja be a lap:
Gorkij Maxim és
Hauptmann Gerhard arcképeinek repr.-it.

Fodor László a Sport im Bild szerződtetett munkatársa, ezenkivül majdnem valamennyi berlini lapnak dolgozik.
A beküldött M. Gorkij rajzot eredetileg a B.Z. am Mittag c. lap megbizásából készitette.

Fodor László: Maxim Gorkij és Gerhard Hauptmann c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. dec. 11-17. X. évf. 50. sz. 26. lap.

M.D.K.

M.D.K.

Fodor László

Rajzot készitett tréfa illusztrálására.

Lóversennyel kapcsolatos tréfát illusztrálta.

Szinház és Divat, Bp. 1922. juni 8. VII.évf.
23. sz. 1o, 16. lap

Fodor László MDK

Amerikából jöttünk. repr.
karikatura

Pesti izé 1947. 13.sz.

MDK

Fodor Lásaló

Poincare, tus

D'Annuzio, "

Pásics, "

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fedor László

Az alku, tus

A korzón, vf.

Mitől fél?..vf.

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

NDK

Fodor László

Nikita, tus

Békeláng, sz.cer.

Hadi bácsi a Grandban, tus

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fedor László

Hadinyaralás, r.

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László rajzoló

Tátrai művészek kiáll. Az Uj. 1918. aug. 9.

MDK

Fodor László

Szabad Művészet 1949.1.sz.32.o.
Budai Képzőművészeti Csoport kiáll.

MDK

Fodor László

Házibarát, tus

Kaland, tus

Az utcán, tus

Tátrai Müvészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Amikor nincsen gáz, vf.

Konkurrencia, vf.

A vén kecske, vf.

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fedor László

Ardrágitók klubjában, vf.

A link fiu, cer.

Az elválaszthatatlanok, tus

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Samu bácsi, cer

A tanár ur. tus

Szegény alakok, vf.

Tátrai Müvészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Katonák, cer.

Fekvő katona, "

Oroszok, "

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Tót atyafi, cer.

" " "

Munkások, "

Tátrai Müvészek kiáll. 1913. jul.

MDK

Fodor László

Hadiék jelmezestélyén, vf.

A nők barátja, vf.

Akinek van szive, "

Tátrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Hadiék, vf.

Szalmán a Jardinben, vf.

Szalmán a Tátrában, vf.

Tátrai Müvészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Korkép 1918éból, sz.cer

Bacchanália, sz.cer

Boldog tulajdonos, sz.cer.

Tétrai Művészek kiáll. 1918. jul.

MDK

Fodor László

Záróra után, vf.

A pali, vf.

Egy vicces ember, tus

Tátrai Müvészek kiáll. 1918. jul.

Fodor László

"A pesti házassági háromszög" cimmel készitett tréfás rajzokat.
Négy repr.

Szinház és Divat, Bp. 192o. juni. 12.
V. évf. 24. sz.

MDK

Fodor László, festö

Akt. Vizf.

Föv.Kpt.-MKBzSz.-II.Sza bad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6.Kat.19.1.

Fodor László festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 1. sz. 32. o. Kiállítások.

Budai képzőművészeti csoport kiállítása

Fodor Lázló, grafikus

L.: Csontvány.

Németh L.: A Csontványnak .... 1003-1013.

Jelenkor, Pécs, 1980. nov. XXIII/11.

Táblakép „Öregasszony”

Fodor László

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 1. sz. 32. o. Kiállítások.

Budai képzőművészeti export kiállítása.

Fodor László

FODOR LÁSZLÓ festőművész alkotásaiból rendezett emlékkiállítás nyílt tegnap a kapuvári Rábaközi Múzeumban. Ebből az alkalomból 30 műve került közönség elé.

Magyar Hirlap 1979/252/1o

dr. Fodor László, festőművész

A nyár folyamán a budapesti néhai dr. Fodor László műveit állítják ki a szapvári múzeumban.

Néhány szó zene közben.

1949. március 5. Petőfi, 10.15/11/Áné.

Fodor Károly [fotóriporter]

[Műkedvelő?] Első díjat nyert
Nyíregyházán a Konzervgyár
KISZ klubjában rendezett kiállításon.

— : Hobbykiállítás 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. nov. 23.

Fodor László

Pécs, Ujmecsekalja, Fő téri toronyház. Épitész Fodor László, statikus Kovács János. - Ism.

4-5.l.

[illegible]

Fodor László

dr.Kiss Tibor: Agroterv székház, Budapest, XI. Budafoki út. - Épitész Fodor László, belsőépitész Garajszky József, statikusok Zámbó Gyula, Kováts Gyula. - Ismertetés.

Magy.Ép.müv.1972. 6. sz.

46-47.1.

Fodor László

Agroterv-székház, Budapest. Épitész Fodor László. belsőépitész Garajszky József, szatikus Kovács Gyula. Zámbó Gyula. Képes ismertetés.

Magy.Ép.ip. 1971.1.sz. 32-33.1.

Fodor Tamás építész

A Pest megyei kórházat tervezte.

Makett: Repr.

2. kép: Az 580 ágyas Pest megyei kórház terve 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 29.

Fodor László

Az 1919 után következett magyar grafikus-diaspórából ő is művészete zenitjére jutott.

Békés István: Egy üstökös nyomai.

Orszaig-Vilaig 1968/14 23 old.

M.D.K.

Fodor László

Ön-karikatura. Rövid cikk közli, hogy a Szinházi Élet volt rajzolója "Berlinben ...a legelőkelőbb lapok munkatársa,...mellékesen gyáros...tréfás karakterbabákat..." tervez és gyárt, ő a gyár müvészeti vezetője, valamint a gyár résztulajdonosa.
A lap bemutat egy ilyen tréfás karakterbabát fényképen.

/32. sz.

Szinházi Élet. Bp. 1922. aug.6-12. XI. évf. / 27. lap.

Loránt úr, a Münchener Illustrierte főszerkesztője, aki Berlinben lakik egy villában és garzon ember, Pestről hozatott szakácsnét, aki azonban egy szót se tud magyarul.

Conrad Veidt felhívta a főszerkesztőt s a cseléddel beszélt, aki egy szót se értett a német nyelvből s ezt felelte :

— Loránt noch slóft !

FODOR-BILDER

Azért csak ne rohanjunk ki Berlinbe, nagy könnyelműség volna úgy felfogni a berlini riportot, hogy csak egy kicsit nyomorogni kell s aztán röpül a sült fánk a szegény magyar fiú szájába.

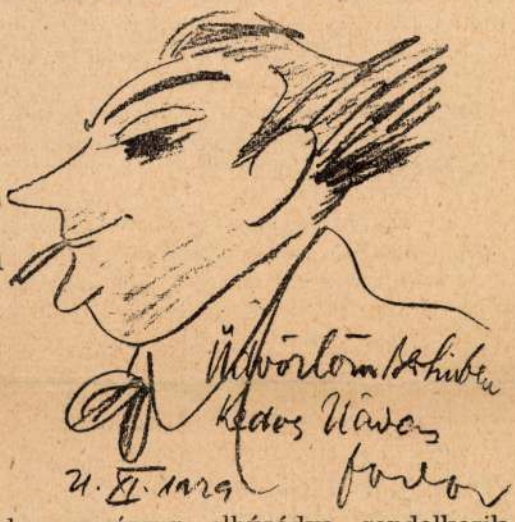

Sok és nagy a nyomor. Húsznak sikerül és kétszáznak nem s a húsznak, akinek sikerült, letörik a kilincse, annyit nyomorgatják a szegény magyart a rongyosak és éhezők.

Van itt rengeteg magyar festő, akinek nincs pénze hazamenni s itt a koldulásig nyomorog. Vannak azután, akik szégyelnek hazamenni.

A híres filmszínész, aki Valentinonak ment ki Amerikába, haza szégyel menni, viszont Berlinben semmi dolga nincs. Igen szimpátikus, itt ül Berlinben szerényen, elhúzódva, gondolkozik, hogy mitévő legyen.

Most itt sincs valami nagy lendület, ami a filmet illeti. A studiók elhagyottak, erről máshol írunk. A magyar kisasszonyok becsomagolva halogatják, hogy vonatra szálljanak s nem tudják, Pestre menjenek vagy Párisba.

Meg kell itt említeni Orosz Vilmát, a táncosnőt, aki itt napi száz márkát keres s most partnerével Prágába megy. Ez a tehetséges fiatal lány annyira a munkának él, hogy nem is igen öltözik, esténként úgy vacsorázik, hogy úgyszólván a bundáját se veszi le, egyáltalán nem él. Csupa csont, csupa erély, komolyság, egész nap szerződésekről tárgyal.

Prága után Londonba akar menni, én azt hiszem, hogy nagy karrier előtt áll.

Ujhelyi Nándor, az író is Berlinben él, én nem láttam, de azt mondják, hogy jól megél, dacára, hogy nyolc szót se tanult meg németül. Elvből nem beszéli a nyelvet. Amit ír, lefordítják németre

Pesti Futár 1929. 23. 12.
17-18. l. önkarikat

és jól megfizetik. Azt mondják meghízott s a Café Wienben található.

Valaki ezt mondta nekem: »mult héten három embernek adtam pénzt, hogy menjenek haza!«

Igen érdekes magyarázatot hallottam, hogyan lehet Berlinben valamire vinni: először is el kell felejteni, hogy otthon ki volt az ember.

Aztán talpalni kell egész nap, éhezni kell s esetleg egész más foglalkozást keresni, mint amit otthon csinált az ember. A rendezőből tervező lesz, a karrikaturistából fotografus.

Itt el kell mesélni Fodor László karrierjét. Úgy hívják, mint a színpadi írót. Pesten karrikaturarajzoló volt, ma mindössze 33 éves és a friss berlini magyarok közül egyike a legszebb karriereknek. Ő így mondja el a saját történelmét:

— Kijöttem 23 éves koromban. Gyerek voltam a nagy városban. Felmentem a Scherl-Verlagba egy mappával. A viccrajzaimat mutattam be, de nem is tudtam németül, a szerkesztő felhivatott egy dr. Glücköt, aki ott volt a háznál s tudott magyarul, ő közvetítette köztünk a beszédet. Szerencsém volt, Scherlnél dolgozhattam, mint riportrajzoló.

— Láttam, hogy így nehéz megélni, saját vállalatot csináltam, riportfotografia-kőnyomatost. Ez itt új dolog volt. A rajzot, karrikaturát abbahagytam, csak képeket adtam, de nem sikerült a vállalat, társam sikkasztott s én gyorsan megbuktam, 80.000 márka nyomdaadósságunk volt. Ezzel az adóssággal, pénz nélkül magam vettem át a vállalatot, ma az illusztráció kőnyomatosomnak hatszaz elofizetője van, a német sajtó 60%-át én látom el képekkel naponta s a cseh sajtó 80%-a innen illusztrálódik. Harmincöt alkalmazottam van és saját nyomdám. Naponta 15—16.000 matricát nyomnak nálam.

— Sikerem magyarázata, hogy kitaláltam egy hiányt pótló sablont. Ez egy Dienst. Lapoknak aktuális képekkel való kiszolgálása. Hatalmas üzlet lett belőle, semmi köze a művészethez, olyan, mint egy Gemüse-Handlung. Fodor-Bilder, ez a címe. Meg vagyok elégedve, gazdag embernek tartanak, mindenesetre ez valami átjáróháza azoknak a magyaroknak, akik sikertelenül megakadtak a nagy városban. Berlin egy Amerika, szédületes sikerek és szédületes sikertelenségek városa. Óriási tragédiákat láttam s éppen ezért veszedelmes propaganda lenne azt mondani a magyaroknak, hogy jőjjenek ki Berlinbe. Ha néha Pestre megyek, otthon irígykedve néznek. Persze, jól kihízott, jól kiöltözött alak. Igen, nekem aránylag nem volt nehéz, de ez véletlen. Viszont a sikertelenség gyakori és mindennapi. Ma 33 éves vagyok.

Energia az ablakból

Power Glass

Az olajtartalékok fogytával a 21. század eleji társadalom hamar rákényszerül, hogy mindig újabb – és ha lehet, a környezeten nyomot nem hagyó – energiákat kapcsoljon be az ellátásba. A megújuló energiaforrások között a nap hőjének felhasználása még sok variációt ígér. A kaliforniai XsunX cég egy újabb hőnyerési lehetőséget talált: létrehozták a napsütés hatására energiát termelő ablaküveget.

A POWER GLASS™, az XsunX legújabb fejlesztése, a napenergia innovatív felhasználásának új módja. Alapelve rendkívül egyszerű: a megújuló energia egy típusát az ablakok, kirakatok, homlokzatok felületére vitt napcellák segítségével egyszerűen beépíti a házba, anélkül, hogy önálló eszközhöz nyúlna. Lakóházak és munkahelyek energiaellátása ezzel a radikális váltással egyszerre oldódik meg, anélkül, hogy jelentős befektetéssel az egész rendszert le kellene cserélni.

A fejlesztés kulcsa a fotovoltaikus panelekben rejlik, melyekről az utóbbi években tudni lehetett, hogy nagy léptékben megváltoztatják az épületek üzemeltetési stratégiáját. A fotovoltaikus, azaz napcellás áramfejlesztés lehetőségét már 1890-ben fölfedezte Henri Becquerel, s a jelenség tudományos kutatása végigkísérte a 20. századot. 1954-ben az amerikai Bell Laboratóriumban hozták létre az első fotovoltaikus panelt, amely jelentősebb mennyiségű energiát tudott termelni. Négy év múlva, 1958-ban már használatba kerültek a kisebb méretű napelem-cellák, elsősorban az űrkutatás területén. A '70-es évek energiaválságának idején rohamosan nőtt az érdeklődés a napenergia hasznosításának alternatívái iránt, de az igen magas költségek miatt sokáig nem jöhetett szóba a szélesebb kereskedelemben való megjelenés.

Közben a kutatók a fotovoltaikus eszközök további felhasználásával kísérleteztek, elsősorban a telekommunikációs iparban, és a folyamat megindult azon az úton, melyet a növekvő termelés mellett csökkenő előállítási költsége jellemez. Az ezredfordulóra a fotovoltaikus energiaelőállítás igen gyorsan fejlődő és költséghatékony területnek bizonyult. Piaca ma világviszonylatban évente 25 %-kal nő, vagyis négyévenként megduplázódik a napcellás eszközök száma – de a teljes áramtermelésnek még mindig csak elenyésző hányadát adják.

Számítások szerint az elkövetkező években a fotovoltaikus úton előállított energia óriási arányban fog belépni a háztartási és az üzleti területre, nagyobb és kisebb áramtermelő eszközökkel, tetőre szerelt és az épületbe elegánsan integrált formában egyaránt. Ez az olcsó napenergia-hasznosítás egyelőre alig felmérhető hatással lesz a fejlődő országok gazdaságára.

Az XsunX most a hagyományos napelemek mellett kifejlesztette a félig áteresztő bevonatot és fóliát, amely nagyméretű, átlátható, egybefüggő napcellákat eredményez. Félig áteresztő jellege miatt lehet a Power Glass™-t ablakokra, műanyagra vagy más átlátszó anyagokra is fölhelyezni. Ezzel az eljárással nagyméretű, olcsó és hatékony napcellák alakíthatók ki, ráadásul az elhelyezés a lehető legegyszerűbb, ami még olcsóbbá teszi a terméket. Éppen egy éve, 2004 telén készült el a filmvékonyságú Power Glass™ prototípusa. A félig áteresztő napelem-cellák előállítása ezen a film vékonyságú, olcsó lemezen új távlatokat nyitott a termék társadalmasításában. Jelenleg az a fejlesztés folyik, melynek célja, hogy az egész kezeléssel ellátott ablakfelület képes legyen hasznosítható energiát előállítani az ablaküvegre sütő napból.

Ma az üveg és a műanyag alkalmazása az építészetben olyan mértékű lett, hogy joggal vetődik fel ezeknek az óriási egybefüggő felületeknek a több oldalról történő kiaknázása. Az áramtermelő Power Glass™ bevonat megjelenése az átlátszó felületeken merőben újszerű előnyökkel jár: radikálisan csökkenti a közüzemi szolgáltatásoktól való függőséget, olcsóbbá teszi az épület energiaellátását, lényegében részben önellátó áramtermelést biztosít a nagy üveg- vagy műanyagfelülettel bíró épületeknek. A hagyományos napelemes technológiához képest újdonság, hogy sűrű városi szövetben is használható. Az, hogy egy építészeti értelemben használt szerkezeti elem – ablak, kirakat vagy homlokzati felület – még energiát is termel, új dimenziót nyit az építészeti tervezés előtt.

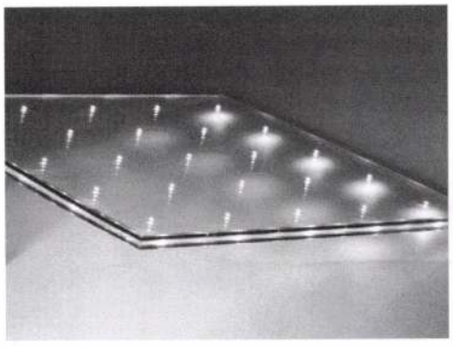

Az unió áramtermelésének jelenleg még csupán csekély hányadát állítják elő a napcellás technológia segítségével. A fotovoltaikus cellák képesek a napfényt közvetlenül villamos energiává alakítani. A napenergia-hasznosítások közül világszerte a fotovoltaikus technológia fejlesztése a legintenzívebb, a kutatásokban illetve a fotovoltaikus áramfejlesztésben jelenleg Japán után az Európai Unió a második helyen áll. Az Európai Unió fotovoltaikus energiatermelésének növekedése roppant intenzív: az elmúlt évtizedben évi 30 százalékos növekedés jellemezte a szektort (jórészt Németországnak köszönhetően), és a jelenlegi előrejelzések szerint óriási potenciálok rejlenek még benne. Az Unió célja, hogy a megújuló energiaforrások aránya az energiatermelésében 2010-re megduplázódjon, a jelenlegi 6 százalékról 12 százalékra növekedjen. Ennek szellemében a már felszerelt 183,5 MW-os fotovoltaikus kapacitást 3000 MW-ra szeretné emelni.

Götz Eszter

Fodor László építész halálára

Fodor László építész

A PAPÍRFORMA nem teszi lehetővé, hogy kellőképp kifejezzük a mély bánatot és űrt, amit bennünk hagyott. A címszavak rövidségét emlékeinkkel gazdagítva kell kiegészíteni.

Magasra ívelő pályája már a „Lónyai" gimnáziumban megkapta a megfelelő indítást: igényes műveltséget, magyarságtudatot. Építész oklevelét a Budapesti Műszaki Egyetemen szerezte. Mint diplomás építész, a KÖZTI-ben Németh Pál csoportjában dolgozott, majd az ÁÉTV-be és rövidebb időszakra az EÜBER-be került.

URÁNVÁROSI LAKÓTELEP, PÉCS, 1956.

Munkáját a gondosság, a rendeltetésnek megfelelő kialakítás jellemezte, mindig a forma és a tartalom egységére törekedett. Lakóházak és kisebb középületek után mind nagyobb feladatokat kapott. Tervezőirodai munkáin felül több pályázaton indult, díjakat is kapott. Kiemelkedik ezek közül a Rókus Kórház bővítése és a Pest megyei Kórház tervezése (1972).

Megvalósult munkáiból mértéktartó építészeti kialakítása miatt kiemelném a Szilágyi Erzsébet fasori négyemeletes lakóházat (1955). Szintén 1955-ben indult a Pécs-Uránváros városrész tervezése, melyben csoportjával vezető építész tervezőként 612 lakás, középületek, iskola, óvoda, üzletek, munkásszálló épületeinek tervét készítette el. Mindezekért 1960-ban az Ybl díj I. fokozatát kapta.

Következő nagy volumenű munkája az 1972-ben pályázaton megnyert Pest megyei Kórház teljes kiviteli tervének elkészítése volt. Az elfogadott végleges programot Kistarcsán, kb. 43 hektár területen 580 ággyal és az összes kiszolgáló egységgel kellett megvalósítani. Az első ütemet 1978-ban adták át. Menet közben a

beruházó bővítette a programot, a II. ütem 300 ágyas egységgel készült. Az irányítása alatt közreműködő technológusok, szaktervezők, feldolgozók kiemelkedő csapatmunkát végeztek.

Emberi habitusa és építészmérnöki tudása mindig tiszta és őszinte volt, bizonytalan kimenetelű kalandokra nem vállalkozott. Megoldásai reálisak voltak. A műtermi és helyszíni munkák folyamatos szolgálata alatt teherbírását túlfeszítette, súlyos betegséget kapott. Egészségének folyamatos romlását 30 éven át kellett sok szenvedés mellett elviselnie.

Hívő ember volt, emelt fővel távozott. 2005. szeptember 13-án búcsúztattuk a Farkasréti temetőben.

Scultéty János

Elhunyt Román András építész

2005. NOVEMBER 13-ÁN, 76 éves korában elhunyt Dr. Román András, építész kandidátus, a hazai és a nemzetközi műemlékvédelem kiemelkedő alakja, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal munkatársa, az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke.

1929-ben született Budapesten, 1951-ben diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki karán. 1961-től a műemlékvédelemben dolgozott. Építészként, műemlékvédelmi szakemberként és urbanistaként kulcsszerepe volt e szakterületek közötti együttműködés kimunkálásában. Évtizedeken át kiemelkedő szerepet játszott a magyar műemlékvédelem kiváló nemzetközi kapcsolataiban. Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának egyik alapító tagja, több cikluson keresztül vezetőségi tagja (1978-1987), majd alelnöke (1991-96); munkája elismeréseként a szervezet örökös tiszteletbeli taggá választotta (1999). Nevéhez fűződik az ICOMOS egri székhelyű Történeti Városok és Falvak Nemzetközi Bizottságának létrehozása (1983), amelynek alapító elnökeként (1983-1992) irányította az 1987-ben, Washingtonban elfogadott „Történeti városok rehabilitációjának nemzetközi kartája" c. meghatározó jelentőségű nemzetközi dokumentum elkészítését.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságnak hosszú időn keresztül elnöke (majd később Möller István díjjal elismert tiszteletbeli tagja), az utóbbi években pedig program-igazgatójaként sikeres hazai és nemzetközi rendezvények, rendezvénysorozatok kezdeményezője és szervezőjeként is szolgálta a műemlékvédelem legtágabb értelemben vett ügyét.

Többek között az ő nevéhez fűződik az első magyar Világörökség-helyszínek kiválasztása és a Világörökség Listára való felkerülése. Komoly szerepet játszott

Hollókő Ófalu megmentésében és helyreállításában, Torockó és Énlaka erdélyi falvak építészeti örökségének megőrzésében. Műemlékvédők nemzedékeit tanította-nevelte egész munkásságával, címzetes egyetemi tanárként pedig a Budapesti Műszaki Egyetemen (az utóbbi években Kolozsvárott is), a műemlékvédelmi szakmérnöki képzés keretében. Rendszeresen publikált a műemlékes témában, legutolsó kötete, a *487 bekezdés és 617 kép a műemlékvédelemről* éppen egy éve jelent meg a TERC Kiadó gondozásában. Halála a hazai műemlékes szakma fájdalmas vesztesége.

FODOR LÁSZLÓ

ÉPITÉSZ. RÉSZTVESZ AZ ALÁBBI PÁLYÁZATOK (SCULTÉTY LÁSZLÓVAL EGYÜTT).

DR KISSNÉ NAGYPÁL JUDIT: SOPRON MÜEMLÉKI BELVÁROSÁNAK ÜRES TELKEIRE KIIRT TERVPÁLYÁZAT, 1968.

MAGYAR ÉPITŐMÜVÉSZET, 1969/5. 2. LAP.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 NOV 21

MAGYAR NEMZET

dr. Fodor László, festő

— Dr Fodor László festményeiből kiállítás nyílik a Hazafias Népfront VI. kerületi bizottsága helyiségében (VI., Népköztársaság útja 54. I. em.), amelyet november 23-án, kedden du. 6 órakor nyit meg Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója. A kiállítást dr. Kisdéginé dr. Kirinyi Éva rendezte. (Megtekinthető naponta 10—17 óráig.)

1071

dr. fodor László, fest

— EMLÉKKIÁLLÍTÁS nyílik ma dr. Fodor László festményeiből, a Hazafias Népfront VI. kerületi bizottsága Népköztársaság útjai helyiségeiben. A kiállítást Pogány Ö. Gábor, a Nemzeti Galéria főigazgatója nyitja meg.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1976. nov. 23.

Fodor László

közös tárlaton szerepelt az Onkopatológiai Kutató Intézet tantermében.

Magyar Hirlap 1981/6/27/11

Fodor László, építész [KÖZTI].

7. Az egykori óbudai Selyemgombkötőben kialakított szabadidőközpont belső udvara. (Bálint Imre, Fodor László, Gergely Zsolt, KÖZTI). [repr.]

8. Az egykori Óbudai ~~Szövő~~ Selyemgombkötő helyreállított főhomlokzata. [repr.]

Magyar Építőművészet, 1986. 1. 7-old.

Fodor - Lengyel Zoltán, grafikus

L: Molasi - Mołolasi Zsursa

–: Hazai Tükör 43

Üj Tükör, Bp. 1986. nov. 23. XXIII/47

Fodor - Lengyel Zoltán

FODOR-LENGYEL ZOLTÁN grafikus munkáiból nyílt kiállítás a budapesti Metró Klubban. A fiatal alkotó 28 rajzát június 16-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Magyar Hírlap 1986. VI. 11.

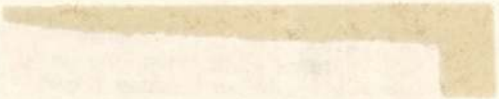

FODOR Lengyel Zoltán

SÜMEGI Noémi: Festő, akis szerint nincsen „ha"... [beszélgetés Fodor Lengyel Zoltánnal]. = Magyar Nemzet, 1993. április 15. 7.ill.

p.t.cs.: Imádja a nőket. = Vasárnapi Hirek, 1993. április 11. 9.ill.

Imádja a nőket

(Fülöp Csaba felvétele)

Pimaszul fiatal, és világhírű. Az egyetlen magyar Goya-díjas festőművészünk. Imádja a nőket és a jó szivarokat. Az előbbiek gyakran megjelentek már a vásznain, az utóbbiak pedig elengedhetetlen kellékei munkájának. Általában csak úgy emlegetik, hogy az F. L. Z. A Spanyolországban élő, de most Budapesten tartózkodó Fodor Lengyel Zoltán éppen legújabb El Greco-sorozatán dolgozik.

Mint mondta, már régóta foglalkoztatta a gondolat, hogy egy spanyol ihletésű sorozattal tisztelegjen az országnak, ahol él. Mivel pedig általában szellemi — zenei vagy irodalmi — munkákból építi fel képeit, nem csoda, hogy Spanyolország és egyben a világ egyik legjelentősebb festőjének, El Grecónak szellemisége ragadta meg figyelmét. A geometrikus térben elhelyezkedő képek a XX. század reális világát, a páncélhoz vagy fegyverzethez hasonló mezt viselő alakjai ugyane század kegyetlenségét hivatottak tükrözni.

Ebbe a gondolatvilágba pedig egészen különleges módon csöppent bele az egyik legkedveltebb hazai rockbanda, az *Edda*. Új lemezük nótái és a festmények annyira hasonló gondolatokról szólnak, hogy az Edda szövetségre lépett a fiatal és bohém festőművésszel, aki elkészítette az új LP borítóját, az El Greco-sorozat talán egyik legszebb darabját, a La Magdalenát.

p. t. cs.

Vasárnapi Hírek

nak 50. évfordulója alkalmából emlékeznek meg. Előadó: Szíj Enikő egyetemi docens.

A **MAGYAR—VIETNAMI BARÁTI TÁRSASÁG** április 16-án (pénteken) délután 5 órakor kezdődő rendezvényén videókazettáról bemutatják a Diákkönnyek című vietnami játékfilmet.

A Göncöl Alapítvány kiadványa

Göncöl Alapítvány. Részletesen és őszintén számol be a lap Vác városának és környékének levegőjéről, vizeiről és ismerteti a város belső részének közlekedésfejlesztési koncepcióját. Meggyőző vezércikket közöl „két keréken, két lábon" címmel az igazán környezetkímélő — és nem is lassú — közlekedésről.

Szexre fel!

Nemcsak nálunk nehéz a nyugdíjasok élete, lám, azt olvasom a VH-ban, hogy napokig nem tudott aludni egy 79 éves férfi a németországi Darmstadtban. Nem tudott aludni szegény, mert állandóan szólt a telefonja. Egy sajtóhiba áldozata lett, az történt, hogy egy női lap olyan hölgyek telefonszámait közölte, akik szexpartnert keresnek maguknak, s tévedésből a mi nyugdíjasunk hívószáma is bekerült ezek közé. Hívták is őt rendesen. Éjjel-nappal. Az pedig már önmagában is igencsak idegesítő lehet, ha egy 79 éves férfiembert más, nálánál többnyire fiatalabb férfiemberek hívogatják, s az illetők szexpartnernek ajánlkoznak. Ráadásul még aludni sem hagyják...

Persze a vonal másik végén vágyakozókat sem irigylem. Fölajzva rohantak a telefonhoz, tárcsázták az újságból kinézett számot, képzeletük mindenféle jobbnál jobb, szebbnél szebb, szexisebbnél szexisebb hölgyet vetített eléjük, szőkét, barnát, vöröset, karcsút, teltkarcsút, odaadót, merészet, szenzációsat, s akkor... bumm, beleszól egy kelletlen férfihang, egy kialvatlan férfi hangja, akinek épp elég baja van enélkül is, hiszen itt fáj, ott fáj, és már 79 éves.

Íme, egy buta sajtóhiba mennyi galibát tud okozni. Mennyi bajt, mily sok embernek. És akkor arról a hölgyről még nem is beszéltünk, akinek a száma helyett az öregúré jelent meg az újságban. Ő szegény — mármint az illető hölgy — feszt csak ott ül a telefon mellett, szerelemre éhesen, hiába... És ugyancsak nem képes aludni.

Ez a kis történet is híven példázza, milyen elvetemült tud lenni a sajtó. Zavart kelt, vihart kavar. Feszültség, kialvatlanság a nyomában. Könnyek, jajpanasz. Betegség, búbánat.

Emberek! Bojkottáljuk az újságokat! Magunk keressünk szexpartnert magunknak!

(münz)

FODOR Lenggel Zoltán felv.

FODOR Levente *149, 150*
Szilágysomlyó ?
IA Képz. Főisk. Kvár, festő
(A 70-es évek eleje óta Kanadában él.)

Banner Erdély

sával, aki a magyarföld
A legenda szerint 1015-
1020. táján vagy után j
először. Innen Székesfe
ott tartózkodó udvarába
dével megnyerte annak t
Miként történt mindez?
ünnepe. Gellért felöltö
jelesül Konrád fehérvár
vagyis az ambóra, és be
igéről: "A napba öltözö
miből példát ne vett vo
és minden keresztény em
kora vigasztaló erején

Fodor Levente

„Atlasz" Repül.

Korunk, Kolozsvár 1968. VI. 800–801

Fodor Levente

„Estefelé" Repr.

Kovnak, Kolozsvár 1968. VI. 912.

Fodor Levente

Szőcs István: Valóság felett Szilágysomlyón. /Fodor Levente festészetéről/. - Utunk /Kolozsvár/ 1968. 12.sz.7.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz149-182.l.

159. l.

Fodor Levente

„Atlasz" Repül.

„Estefelé" Repül.

Korunk, Kolozsvár 1965. VI. 900-901; 912.

Fodor Levente

„A idő" Repr.

„Egy öreg ember" Repr.

Kosnak, Wolozsvár 1967 XI. 1556, 1496.

D

Fodor Lívia textilei

Sz. Bp 1914 okt. 12.

Iparm. Haranghy

Fodor Mária

Képzőmüv. 1929. 25.sz.

235.l. /s.l.: A párizsi őszi Salon/ - Képzm.Főisk.Évk. 1932-33. 57.l.,- 58.l.,82.l. - 1936-37. 58. l. - Msg. 1937. ápr.9. /A képzm. főiskola jelölései jub.kiállitására adományozott dijakra./ - Miskolci Müvészek Társ. I.kiáll.katalogusa. A Képzm.Főisk.miskolci művésztelepe nyári tanfolyamának tm. Miskolc,1928. - Ujság. 1928. máj. 20. /e.a.: A Képzm.Főisk.növendékeinek kiállitása./ - és a Képzm. Főiskola anyakönyvi adatai.

Országos Magyar
Musée des
Budapest, VI.

2411 szám
1912

A Műemlékek nag
Bizotts

Koch Jenő kályhagyáros 19
K-ás számlát mutatta be kiegyen
Muzeumnak.

Minthogy azonban a muzeum
tárgyak megrendelve nem lettek
Czimedet illeti, van szerencsém

Fodor Mária, sz.1909 szept.25. Bpest
Benkhardt

1926 – 1932-33 okl. rajztan
Ertscheres Paál László

Képzőmüv. fiisk-
anyak.

Rónai M.

1928 Miskolci Művészek Társ.
I. kiáll

1929: Paris

Salon d'Automne

1936 diesérő elism.
1937 fiisk tan. kiáll

Fodor Mária

rajztanár

1932/33 tanévben okleve-
lének dugerése alkalmából
elfogadott értekezése:

Paál László. 8º furve

Ferkèpzomfoiskévk 58. l.

Kapcsok bronzból VII. 245.

Fodor Mária

1926/27 – 1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk
82. l.

polyi és keleti tárgyú tájképeket is (Karaván a sivatagban). Képeinek és tanulmányainak egész gyüjteményét özvegye a velencei Museo Civicónak ajándékozta.

CAFFIERI-CSALÁD. Kiváló tagjai: *Philippe* (1634—1716), ennek fia *Jacques* (1678—1755), fia Philippe (1714—1774), testvére Jean Jacques (1725—1792), párizsi neves szobrászok, bronzöntők és vésnökök. Leginkább karos gyertyatartókat, óratokokat és gazdag rokokódiszü bútorvereteket készitettek. A párizsi Louvre-ban és a londoni Wallace-gyüjteményben). Mint szobrász, legkiválóbb volt Jean Jacques C. Ez utóbbi 1773 óta az akadémia tagja. *Csányi.*

CAGNACCI, l. *Canlassi.*

CAGNOLA, *Luigi*, marquis, olasz épitész (1762—1833), a neo-palladianus irány egyik kiváló müvelője. Legismertebb alkotása a milánói Arco della Pace, népszerüen Simplon-diadalív.

CAIN (ejtsd: *kén*), *Auguste*, francia szobrász, * Párizs 1822. † u. o. 1894. Asztalosból lett Rude tanitványa. Kiváló állatszobrász. Legjobb müvei: Tigris és krokodil (Tuileriák kertje), Oroszlán és strucc (Luxembourg-kert), Az ökör (Trocadero), Nyest rajta üt a fácánokon (Louvre). Bayre hatott rá.

CALABRESE, l. *Preti.*

CALAMATTA, *Luigi*, olasz rézmetsző, * Civita Cecchia 1802, † Milano 1869. Korának egyik legjelesebb rézmetszője volt. 1822-ben Párizsba ment, ahol Ingres körében tanult. 1837-ben a brüsszeli akadémia tanára lett, majd később Milánóban tanárkodott. Első nevezetes müve Ingres után készült. Egyéb hires alkotásai: Leonardo da Vinci Mona Lisája, Madonna di Foligno, Raffael után. 1851-ben hires emberek arcképeit metszette. — Irodalom: *L. Alvin* (Brüsszel, 1882).

Fodor Mária

volt növendék
a főiskola tanulmányi
kiállításán dicsérő
elismerés.

Képzőm. Főisk. Évk.

1936/07. 58 l.

...k ...zomfoiskèvk
Ferkèpzomfoiskèvk

kés és villa tűrcicholó vezrámmal,
réz, XVIII. század.

Fodor Mária

1933

Ki tud róla?

Nyság. 1928 máj. 20

(e.a.: a képzm. Föisk. nővend. kiáll. a.)

MŰENLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
171
Nr.: 922 ... 11/24 hó n.

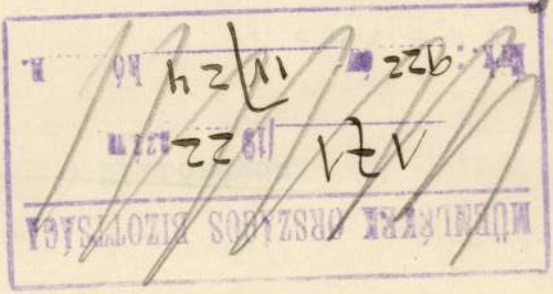

Méltóságos

. K e r t é s z K. I

miniszt.tanácsos, a Müem

Hálás köszönettel

vára történelmi vázlatának

vagy két hétre más irányba

temnyomban hozzálátok a vi

nagyobb készséggel teszem,

mányaim folyamán jórészt m

levéltári felvétel van hát

Fodor Mária

Képzőm. Török. kiáll. 1937

4 alakrajz.

Tanár: Berkhardt.

Kiváló tisztelettel

LÖWY SALAMON

Könyvnyomdai gyorssajtókat, körforgógépeket és tégelysajtókat.

Lapos és körstereotypiai gépeket és eszközöket.

Litografiai gyorssajtókat és kézisajtókat.

„Offset" ivnyomó és rotációsgépeket.

Bádognyomdai és fénynyomdai gépeket.

Mélynyomási gépeket.

Az Első Magyar Betűöntőde RT. „Bravour"-betűi, „Ehmcke", „Bravour" és „Helga"-díszítményei

Fodor Mária

A Kegrőmüvészeti Főiskola kiállításán diszcretet kapott

Magyarság 1937 IV. 9

Fodor Mária

Péti és Benkhard osztályának rajzkiállításán

Munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Budapesti Hírlap, 1928. máj. 20.

Fodor Mária.
Beulehard Ágoston tanítványa.

A Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán munkája szerepel.

Ujság, 1928. Máj. 20.

Fodor Ilona.

Munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Pesti Hírlap, 1928. máj. 23.

H.D.K

Fodor Mária
restaurátor

A Szépművészeti Museum
restauráló műhelyében dolgozik,
a felvidéki oltárok facsiphéinek
kiegészítését végzi.

Fedor: Szgalmas Kaland.
Nők Lapja, 1965. jan 16 - 14 lap.

MDK

Fodor Mária, festö

Benkhard Ágoston tanitványa.

(e.a.):

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. -Mücs.
Ujság. 1928. máj. 2o. 22.1.

Fodor Máté , rézmüves mester MDK

1615-ben volt egy "veres rez teöreök mosdo korso"-ja és egy ~~veres~~ "ember kepes mendece"-je.

389.o.

Jakó Zsigmond:Az otthon művészetet a XVI-XVII. század Kolozsváron. (Szempontok a reneszánszkori művelődésünk kutatásához.)
KelemenEml. 361-393.o.

Fodor Mátyás

ács

Egerből küldtek

Szolnokra, hol 1550-ben

a vár erőditési munkálataiban vett részt-

l.

Hadtört. Közl

1893. 650. l.

us 4-én

isza mellett,

cm.-- Lelt.sz.4614.-- Vétetett az
eirat szerint 400 K-án.-- Kifizette-
13).-- Elszámoltatott 1913 julius

.n.

Fodor Mihók

Győr 1679

l.

Yankó Otvös-apródok

6. l.

Győrött

a 16-19.

Sz.-ban.

U.o. 1938

Fodor Livia

textiles

1933. végbiz. elégs.

Iparmisk Évk.

1930–34. 47. l.

Fodor Lívia

textil

1929-33

Iparm.Is'k Évk

1930-34. 45.l-

Fa, olaj, egyenként 30×26 cm.
A Bertinelli-gyűjteményből.
—ó: Az esztergomi hercegprímási k
Magyar Korona, III., 1879., 20. szá
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírás
Magyar Sion, XVI., 1885., 676. l. —
laghy II., 47—48. szám. — Gerevic
233. l. (Scarsellino.)

SCHIAVONE, ANDREA (velencei festő,
1522—1563 körül)
Krisztus Pilátus előtt
Vászon, olaj, 124×200 cm.
Közeli változata a párisi Louvreban.
Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20.
(Schiavone.) — Lepold—Homor 97.
Gerevich PA, 238. l. (Schiavone.) —
pold—Lippay 55. l.

SCHIAVONE, GREGORIO (páduai festő
működött 1440—1470 között)
Madonna angyalokkal, Szent Ferenccel és Szent Bernardinnal.
Fa, tempera, 47×34 cm.
A Bertinelli-gyűjteményből.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírá
Magyar Sion, XVI., 1885., 677. l. —
laghy II., 86. szám. — Lepold—Lippay

SIENAI FESTŐ, XIV. század
Triptichon. Középen: *Madonna Jézussal szent nővel.* Szárnyakon felül: *Angyali üd* alattuk baloldalt: *Remete Szent Antal és Lőrinc,* jobbról: *Szent Pál és Assisi Szent F*
Alul: *Ave Maria Gratia Plena.*

D Fodor Livia

textil
1929
Éimisk 1930.
83. l.

Drimberian Szerafin földmives

VI. 282, 283

Fodor László

Magyar Iparművészet az
ezredforduló
158.l.
161-e

M.D.K.

Fodor Madeleine
szobrász-festő

A Galerie André Weill rendezett
a budapesti születésű művész alkotá-
saiból gyűjteményes kiállítást.

— : Hírek

Művészet, 1963. julius – 43 lap

M.D.K.

Fodor Magda

"Vizhordó leány" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap a párizsi magyar kiállitásról.

Szinházi Élet. Bp. 1931. febr. 1-7. XXI. évf. 6. sz. 11o. lap

Fodor Magda

Művészet nevével a Salon d'Automne párisi kiállításán.

P. H. 929. XII. 6.
m. K. 929. XI. 10.

Fodor Magdolna.
szobrászművésznő.

Párisban, a „Grand Palais"-ban, az 1924. évi őszi tárlaton, két festett terrakotta szobrot állított ki.
(emlitve.)

Nemzeti Ujság, 1924. nov. 9.

Fodor Magdolna.

színésznő.

Párisban, a Grand Palais-ban, az 1928. évi őszi Salon termeiben két festett terrakottaszobrával szerepelt. (emlékirat.)

Ujság, 1928. Nov. 11.

Fodor Magdolna.

szobrászművésznő.

Párisban a „Grand Palais"-ban, az 1924. évi őszi tárlaton két festett terrakotta-szobrat állított ki. (emlitve.)

Magyarság, 1924. Nov. 9.

Fodor, Madeleine

Hobrán

Kül. Bpest.

A párisi Salon d'Automne

tagja.

Irod

Ed Dict. II. 41. l.

KÖZPONTI ANTIQUÁRIUM ÉS KÖNYVKERESKEDÉS
MAGYAR JÓZSEF ÉS FIA
BUDAPEST, IV., MÚZEUM-KÖRÚT 17. SZÁM. — TELEFON: ~~88-2-88~~ 384-221
LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS
ALAPITVA: 1891. — ÚJ ÉS RÉGI KÖNYVEK ELADÁSA, VÁSÁRLÁSA ÉS BECSERÉLÉSE

KÉSZPÉNZZEL BERMENTESITVE
937 SEP. 21.
BUDAPEST 53

T.
Müemlékek Országos
Bizottsága Elnöksége

H

Högyén E. u.
Iparmüvészeti Muzeum

MDK

Fodor M.

Résztvett az Iparmű$_V$.Társ. 1936.évi jan.19.-én megnyilt rigai kiáll.-án. (Ékszer)

Cikk: Népművészeti, ...

Magyar Iparművészet, 1936. 3-4.lap

MDK

Fodor M.

Résztvett az Iparmův.Tars. 1936.évi jan.19.-én megnyilt rigai kiáll.-án. (Ékszer)

Cikk: Népmüvészeti, ...

Magyar Iparmüvészet, 1936. 3-4.lap

MDK

Fodor Manci

iparművész

Uj Szalon...karácsonyi kiáll. 1934. dec.

11. 1.

MDK

Fodor M. ötvös

Népnüv, háziip.i és ipm. kiáll. Rigában. M.Iparmüvészet, 1936. 1.sz. 4. l.

MDK

Fodor Margit

Ötvösművészeti tárgyakat állitott ki a Szép Otthon kiállitásán.

Cikk: A mi kiállitóink.

Magyar Iparművészet, 1936. 25.1.

Cs. Fodor Margit MDK

ötvösség, fémmunkák

Az Iparművészeti Társ. Karácsonyi Vására. kiáll.
Magyar Iparművészet 1937. 247.o.

MDK

Fodor Margit iparművész

Kiállitója az állandó mintakiállitásnak, ötvös- és fémtárggyal.

Magy. Iparművészet, 1939. 22o. lap

MDK

Cs. Fodor Margit

ötvösmunkával résztvett az alábbi kiállításon

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

MDK

Fodor Mária

Miskolci Művészek Társasága I. kiáll. Miskolc, 1928.

Fodor Mária.

a Műcsarnokban, a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán grafikai művei szerepelnek.

Pesti Napló, 1928. május 20.

fegyverletételből.

a jelenetét ábrázolja, mi-
áról leszállt, egy honvéd-
kereszttet átkarolta és sir ;
ra támaszkodik és búsul.
yát és a város falait látjuk.

5 : 42 cm. — Lelt. sz. 629. —
r. Kreith-féle ereklyemúzeum-
ozó adatokat l. a 62. lapon

1895 április 23-án (107–95). —
z átvételt tudomásul vette az
irat (159–96).

Fodor Mátyás, ötvöslegény. Az ötvösséget 1697—1703-ig Kassán Moesz Sámuelnél (l. o.) tanulta. Az utóbbi évben felszabadult.

Mihalik József: Kassa v. ötv. tört. Budapest, 1900. 324. l.

Fodor Róza, festőnő, l. *Oláh Gusztávné.*

Fodor Miklós

Nagy D.: A 150 éves tiszafüredi templom. Debreceni Protestáns Lap. 1938. 146.l. - U.a.: Adatok a tiszaföldvári ref. egyház tört.-hez./Könyvism./ Debreceni ProtestánsLap. 1938. 153,154.l. - Szücs I.: Adatok a tiszaföldvári ref. egyház történetéhez. U.o., 1938.

Fodor Miklós

Nagy D.: A 150 éves ~~xxxxx~~ tiszafüredi templom. Debrecemi Protestáns Lap. 1938. 146.l. - U.a.: Adatok a tiszaföldvári ref. egyház tört.-hez. /Könyvism./ Debrecemi Prótestáns Lap. 1938. 153,154.l. - Szücs I.: Adatok a tiszaföldvári ref. egyház történetéhez. U.o.. 1938.

Fodor Miklós

inokai lakós ácsmester

1810-ben újra

zsindelyezte az

alábbi templom.

Érdekes részleteit

lásd az ide észe-

ző cikkben

Sírattég:
6 köböl bura
1 mérjes hás

Nagy Dezső: A 150

ref

éves tiszafüldvári

templom. Debre-

ceni Protestáns

Lap. 1938. 146. l

A MULT ÉS JÖVŐ EGYETEMI MATINÉJA

1936. ÉVI MÁRCIUS 8-ÁN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A LLOYD-KASZINÓ DISZTERMÉBEN

A *Mult és Jövő* márciusi matinéját a jeruzsálemi Héber Egyetem jubileumának szenteli. Prof. *Pfeifer* Ignác, ny. műegyetemi tanár, dr. *Török* Lajos, egyetemi tanár és dr. *Patai* József fogják a jeruzsálemi Egyetem jelentőségét méltatni. A műsor művészi számai keretében héber áriák és dalok, bibliai szavalatok s zsidó költők szerepelnek legjelesebb művészi gárda interpretálásában. *Beregi* Oszkár és *Gál* Gyula, a Nemzeti Szinház örökös tagja a Bibliából és új költőkből ad elő. Uj tehetségek bemutatkozása ennek a matinénak is jelentős programpontja. Itt lép fel először Török professzor lánya, *Török* Maya dalénekesnő, aki most fejezte be tanulmányait Zürichben, továbbá a *Sas* Mária kamaranégyes, melynek tagjai *Klein* Lili (I. hegedüs), *Galambos* Gabriella (II. hegedűs), *Somló* Klára (cselló) és *Sas* Mária (zongora). Előadásra kerül Händel *Juda Makábi* oratóriumának leghatásosabb részlete és palesztinai gyermekjelenet. Végül a most Párisban és Genfben feltünt *Kozma* József zeneszerzőnek új héber dalsorozata. Az egyetemi matiné iránt igen nagy és lelkes érdeklődés nyilvánul meg. Belépőjegyek a *Mult és Jövő* szerkesztőségében és az egyetemi bizottság tagjainál kaphatók.

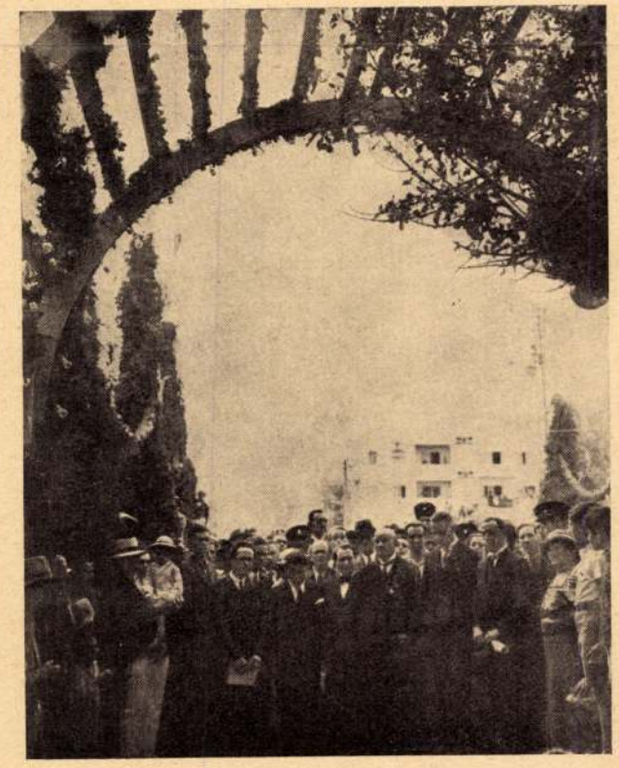

A György király-utca megnyitása Telavivban
Középen Disengoff, jobbra Dél-Palesztina kormányzója, balra Ben-Jisaj iró, a hivatalos közlöny szerkesztője

Purim Tel-Avivban

Rendkivül mérsékelt áru utazás

Triestből-Palesztinába

február 19-én a GERUSALEMME
február 21-én a PALESTINA
február 26-án a GALILEA
március 4-én a GERUSALEMME

a 12000 tonnás szalongőzösökkel

Oda-vissza I. osztály P **456,** turista osztály P **270**

Prospektus kapható **LLOYD TRIESTINO** irodáiban

Thököly-út 2 BUDAPEST Váci-utca 4

Palesztina Gazdasági Bizottsága
Andrássy-út 67

DR GÁBOR GYULA. A magyar zsidóságnak egyik nagy értéke, méltó tekintélye dőlt ki az élők sorából. Dr Gábor Gyula kormányfőtanácsos, tartalékos őrnagy-hadbíró, a pesti izr. hitközség nyug. főtitkára, az Izr. Orsz. Iroda volt ügyvezető elnöke, kitünő jogász, tudományos kutató és iró január 13-án hosszú szenvedés után visszaadta tiszta, nemes lelkét Teremtőjének. Utolsó lehelletéig gyarapította elméjével és avatott tollával a tudományt, amelynek legkülönbözőbb ágaiban otthon volt. Január 15-én délben temették bensőséges részvét mellett. Ábrahámsohn Manó főkántor lelkeket megrázó zsoltáréneke vezette be a temetési szertartást, majd dr Hevesi Simon pesti vezető-főrabbi mondott klasszikus szépségű és az egyéni fájdalom közvetlenségétől meleg halotti beszédet Barnai, Goldziher, Weiszburg méltó utódja fölött. Dr Glücksthal Samu a pesti hitközség, Szántó Jenő az Orsz. Iroda, Eppler Sándor hitk. főtitkár a tisztviselői kar, dr Grünhut Ármin a Budapesti Ügyvédi Kamara és az Ügyvédi Kör, dr. Boda Ernő az Orsz. Ügyvéd-Múzeum gyászát tolmácsolta. Dr. Gábor Gyula irodalmi működésének méltatására még visszatérünk.

AZ IMIT JANUÁRI FELOLVASÓESETJÉN Kóbor Tamás megnyitója után dr. *Richtmann* Mózes méltatta Mendelssohnt, mint a zsidóság védelmezőjét és érdekes szemelvényekkel mutatott reá előkelő harcmodorára. *Szép* Ernő finom hangulatú novelláját olvasta fel.

A WIZO JANUÁRI TEÁJÁN Patai Edith a zsidó ifjúság problémáiról tartott előadást, az ifjúsági szavalókórus pedig Patai Éva Munka-dalát adta elő szcenírozva. Dr. Kahan Niszonné elnöki megnyitójában méltatta Patai Edith irodalmi működését. Mint vendég jelent meg az esten Samy *Gronemann* dr., az ismert nevű iró, a „Tohuvabohu" szerzője, aki Patai József üdvözlő szavai után kitünő humorral világította meg a Palesztina-építőmunka ellen felhozott érvelések ferdeségeit.

Fodor M. Pál

néhai Liebermann Jakab
lévai főrabbi

Fodor M. Pál: Portrait
(Schulz Ignác)

Fodor M. Pál: Eső után

SZLOVENSZKÓI ZSIDÓ ÉLET

A LÉVAI STATUSQUO HITKÖZSÉG RÖVID TÖRTÉNETE. Az 1840. évi XXIX. törv. nyitotta meg Léva város kapuit a zsidók előtt és ezen évben alakul meg a hitközség. Bár már 1837. évben nyertek egyes zsidó családok telepedési engedélyt Léván, 1842. évben fordult a hitközség a város előljáróságához, első halottjának, *Weisz Gumperichnak* elhalálozásakor egy alkalmas temetőtelekért. A városi hatóság közbenjárására a herceg Eszterházy-uradalom a mostani temető felsőrészét hasította ki a zsidó temető céljaira. 1848. évben már közel 100 zsidó lakott Léván. 1850. évben töltötte be a hitközség a rabbi állást *Liebmann* Márk személyével, aki az anyakönyvek vezetését kezdeményezte. Liebmann Márk működését a hatóság is elismerte és *Bars megye főrabbija* címet viselte, mivel az aranyosmaróti, oszlányi és verebélyi járások zsidó lakosai szerződést kötöttek, melynek értelmében a lévai rabbinátushoz tartoznak. A szabadságharc leveretése után a barsmegyei zsidóságra 2800 pengőforint sarcot róttak ki, melyből a lévaiak 1480 pengőforintot fizettek, míg a többit a megyében lakó többi zsidó fizette meg. Ezen időben *Weisz* Ignác volt a hitközség elnöke. 1874-ben ketté vált a hitközség és *11 évi szakadás után az orth. hitközség beleolvadt a statusquo hitközségbe.* Elnökei voltak a hitközségnek: *Ehrenfeld* Benjámin, *Ehrenfeld* B. K., *Fischer* Adolf, *Ehrenfeld* Jakab, *Frommer* Samu, *Deutsch* Kálmán, dr. *Pólya* József, *Adler* Miksa orvos, *Friedmann* Ármin, *Taub* Lipót, dr. *Frommer* Ignác, *Frommer* Mór, *Fischer* Miksa, *Guttmann* Lipót, dr. *Elek* Mór, *Weisz* Benő, dr. *Szilárd* Samu, dr. *Balogh* Sándor, dr. *Kaiser* Lajos. Jelenleg *Adler* Gyula alelnök vezeti a hitközséget. Liebmann Márk 1871. év végén hagyta el a rabbi állását. A község helyét nem töltötte be, hanem a rabbi teendők ellátásával *Schlesinger* Józsefet, azután *Werner* Salamont és később *Prisznер* B. Lipótot bízta meg. 1881-ben töltötte be a hitközség újból a rabbi széket *Kohn* Ambrussal. Ennek elhalálozása után 1892-ben *Liebermann* Jakab lett meghíva, aki a rabbi állást 1934. év elején bekövetkezett haláláig töltötte be. Liebermann főrabbi a hitközségi élet fellendítésével és a humanitárius intézmények fejlesztésével nagy érdemeket szerzett. Az új iskola ügyét mindig szívén viselte, de fájdalom, felavatását már nem érte meg. Özvegye mint a lévai Fillér-Egylet agilis elnökasszonya fejt ki nemes tevékenységet.

FODOR M. PÁL, fiatal lévai zsidó festőművész két olajfestményét mutatjuk be mai számunkban: „Eső után", c. hangulatos tájképét s Schultz Ignác elnök arcképét. *Fodor* M. Pál a lévai tanítóképző elvégzése után és közben is foglalkozott festészettel és jelenleg a prágai képzőművészeti akadémia hallgatója. A csehszlovák sajtó már ismételten méltatta munkáit.

POZSONYI ZSIDÓ AKADÉMIKUSOK kertje létesül Palesztinában. A Keren Hajemeth helyi bizottsága még januárban átutalja a kert létesítéséhez szükséges összeget.

A BESZTERCEBÁNYAI II. MAKÁBI VILÁGOLIMPIÁSZ szinte páratlan zsidó sportesemény lesz. Az előkészítő bizottság hatalmas propagandával hirdette 38 államban a versenyeket. A téli Makábiádon nagyon sok világnagyság részvételét várják, s legalább 10.000 vendégre számítanak az érdekesebb küzdelmeknél. Lord Melchett, a Makábi világszövetség elnökének érkezése iránt különös érdeklődés nyilvánul. Az enyhe tél következtében sok országból a versenyzők a tréning miatt jóval előbb érkeznek. Nagyjelentőségűek ezek a versenyek Szlovenszkó idegenforgalmának szempontjából is. Illetékes körök a legnagyobb mértékben támogatják a rendezőség munkáját. Így a Szliács-fürdői állami szállodák is üzembe vannak helyezve. Itt 500 német sportember kapott szállást.

AZ UNGVÁRI HÉBER ELEMI ISKOLA most ünnepelte fennállásának 10-éves jubileumát. Az iskola 1925. évben nyílt meg 22 tanulóval és folytonos fejlődése által kitűzött feladatát szerencsésen oldotta meg. A gyerekeket itt Cion szeretetében, vallásos szellemben nevelik. A növendékek ismerik Palesztinát és az ereci élet nem idegen előttük. Az iskola a palesztinai elhelyezkedésre is előkészíti a tanulóifjúságot, hiszen az ifjúság helyzete is a diasporában nagyon problematikussá vált. Gondot fordítanak az államnyelvek tanítására. *Greidinger* Izsák igazgató nagy szakértelemmel, a modern pedagógia alapelvei szerint vezeti az iskolát. Örvendetes, hogy két év óta saját városukban folytathatják tanulmányaikat a diákok, miután újabban héber reálgimnázium létesült Uzhorodon, melyet a „*Javne*" héber kultúrszövetség tart fenn. Általános érdek fűződik ahhoz, hogy ezen iskolák mielőbb higiénikus, új épületben nyerjenek elhelyezést.

F. F.

Múlt és Jövő 1936. febr

FODOR N. Éva fejtő

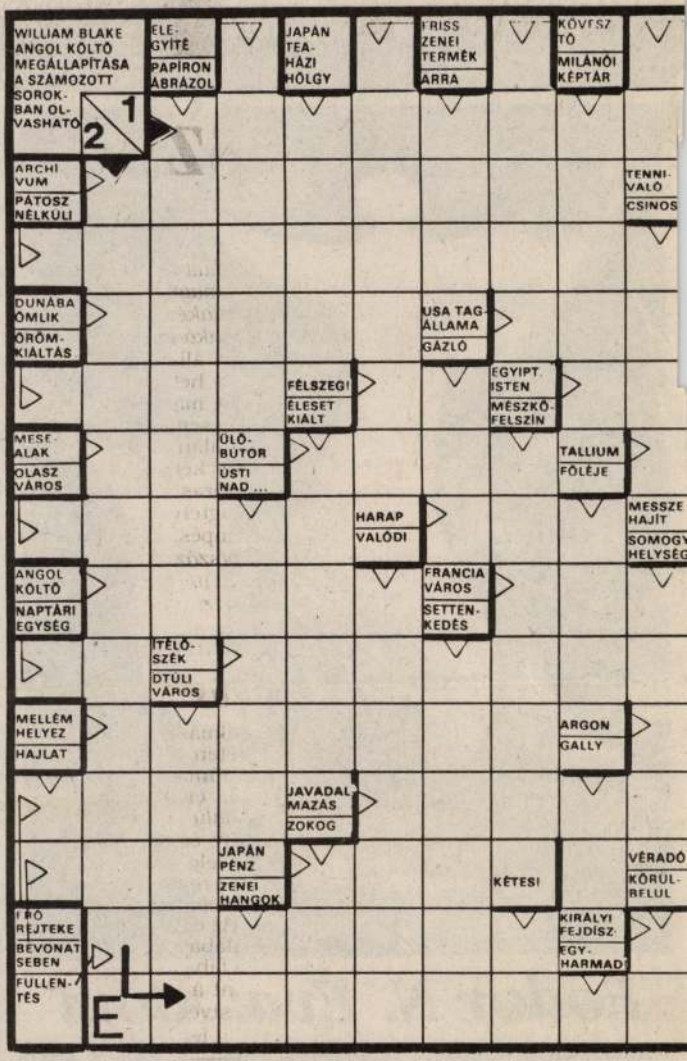

Az előző heti rejtvény megfejtése: Eliszonyodni nem nehéz a megfejtésért a Rejtvényfejtő miniszótár egy-egy kötetét és a Rákóczi *Jenő*, Budapest XXI., Ungvár u. 8.; *Vilmos Lászlóné*, Gyömrő, Gróf T Marx tér 13. A mai rejtvény beküldési határideje: június 13. C megfejtéseiket nyílt levelezőlapon adják postára.

Tudnivalók a beutalókról

Üdülés csal

A gyógyüdülők egy része a nyá- fürdőt fedett folyosó köti össze —
ron családokat fogad. K

Vasarnapi Hírek
VIII. évf. 23.sz

Tárlatunk

Fodor N. Éva: Álom

Kolozsvárról érkezett mihozzánk Fodor N. Éva, s hozta kincseit, varázslatos, sokszínű képeket. Festményei fölidézik a mindannyiunk által annyiszor álmodott álmokat, melyekben megvilágító egésszé állnak össze szorongások és örömök, a rettegés és a boldogságtudat. A mindennapi valóság, a győzelmek és vereségek szilánkjai tágulnak, szűkülnek, vesztik kontúrjaikat, kristályosulnak, keverednek más, új összefüggésbe: álom ez, mely mégis a valóságra vall, némelykor átvilágítva a gátlások, a tudni nem érdemes tudások, tiltótáblák léckerítésein.

A varázslatos kiállítást Szabó Eszter, a Belügyminisztérium sajtófőnöke és Pap Gábor művészettörténész nyitotta meg az elmúlt héten. Lám csak, gondolhatjuk, ha betérünk a BM Andrássy úti kiállítótermébe, ahol más időkben a bűnről, kriminális ügyekről tájékoztattak és ahol most a nagyközönség is Fodor N. Éva álomlátásaiban gyönyörködhet, lám csak, mennyi kincsünk van még határainkon innen s túl, amely gazdagíthat...

Szjj.

N. Fodor Olga

festő

Nemzeti Szalon 1929. dec.

67. csop. kiáll.

V

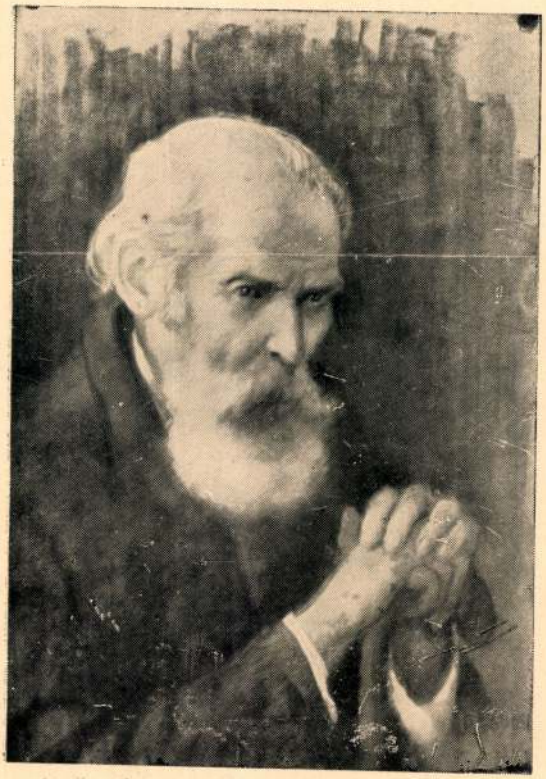

N. FODOR OLGA:
Tanulmány

N. FODOR OLGA:
Fekvő akt

Fodor Nagy Éva

FODOR NAGY ÉVA kiállitása a kolozsvár-napocai Szabadság-téri kiállitó teremben. /rövid hir./

Utunk, XXXIII.évf. 16./1538/sz. 1978. ápr. 21. 8.old.

FODOR NAGY Éva *125*
Petrozsény, 1928. február 2.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

ténak nyilvánvaló szentsége mél-
egyházi tiszteletben halálától
tána a hivek részéről, és bár a
di, bár az országot ért sok csapás
gyház emlékei csaknem mind hiá-
nelemből és a hagyományokból ez
st nem lehet szabályszerü boldog-
ak nevezni. A lényege az, hogy
emlékezetet meghaladó tiszteletet,
a jogszerü szentté avatással.
tisztelete ezen nyugszik.
az életszentség útját a legsza-
. Volt szerzetes, majd apát, vé-
királyi rokonok békitője; s lelke

Fodor Nagy Éva

Ditrói Ervin:

Kelet vonzásában. /FODOR NAGY ÉVA kiállításáról./

Utunk, XXXIII.évf. 18./1540./sz. 1978. május 5. 7.old., képpel.

Fodor Nagy Éva

Grafikája

Repr.

Kortárs 1972. III. 361.

Fodor Nagy Éva

Grafikája

Dep.

Korunk 1972. 5. 4. 361.

Fodor N. Éva

„Kendős nő" a Zépének reprodukciója a Zépmellékletben

Igaz Szó 1972 november

Fodor Vagy Éva

Részt vett az idei kolozsvári táborban.

Korunk Ivan Kritikája

Igaz Szó 67/1 120.0.

Fodor N. Éva

Keleti mesék, FODOR N. ÉVA kiállítása.
Katalogus, bevezetőt irta Ervin Ditrói.
Kolozsvár, é.n. /1978./ 10 /sztl./old.,
képekkel.

Fodorné Nagy Éva festőművész, grafikus
(1928 Petrozsény –)

Kolozsváron él, a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán végzett 1955-ben

Igaz Gó 1972 november
777. old.

Fodorné Nagy Éva 2

Első nyilvános szereplése:
1953- Kolozsvár; 1965-ben,
1971-ben Kolozsvárt volt Zrállítása,
1972 ben Szilelyudvarhelyen és
Csíkszeredán állított Zi

Igaz fő 1972 november
777. old.

FODOR N.Éva

Sjj.: Fodor N.Éva: Álom. = Vasárnapi Hirek, VIII.évf. 23.sz.1992. junius 7. 9.p.ill.

N. Fodor Olga MDK

Nő tükörrel, olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállítás

Ø Fodor novéek

Teababa, repr.

Magyar Irodalmi

1916. 338. l.

Ansicht des Alto

Indrikov. Gedruckt v. A.F. Walz

769/426. -

Ansicht des Thea

in das Theater - Michael Pollac

Pesth. Főv.Muz.Lt.3186.

Libanko J. E. G

stalt in Ungarn. Jelz. E.Lith.

cm. Főv.Kvt.Bq.769/3[illegible]0

Pest-lipót áros

zett ~~[illegible]~~ képe és [illegible]

/1830 körül/ Főv.Kvt. 769/413.

MDK

N.Fodor Olga

Bibliai kompozició, olaj

Corvin Áruház képzőmüv. kiáll. 1942. szept.

MDK

N. Fodor Olga

A Müterem karácsonyi kiáll. Magyar Nemzeti Művészet. 1938. 5.sz. 1o4 l.

MTK

N.Fodor Olga
Compositio, olaj
" "
Őszi alkony, "

Budai Szépműv. Társ. kiáll. 1934. ápr.

MDK

N. Fodor Olga, sz. Selmecbánya.

Női akt tükörrel, olaj
Pihenés, "
Leány akt, "
Fürdés után, "
Fekvő akt, "
Női akt, "

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 13-14 l.

MDK

Jándi Dávid festő, sz. Jánd, Beregm. 1893.

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 12-13 l.

MDK

N. Fodor Olga, sz. Selmecbánya.

Vörösmarti táj, olaj
Buzakeresztek, "
" "
Ország-ut Abasár felé, olaj
Nagy diófa, olaj
Vihar előtt, "

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 13-14 l.

MDK

Jándi Dávid festő, sz. Jánd, Bereg m. 1893.

N. Szol. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 12-13 l.

MDK

N. Fodor Olga, sz. Selmecbánya.

Tájkép, paszt.
Önarckép, olaj
Öregember, paszt.
Facsoport, olaj
Tanulmányfej, "
Tünődő öregember, olaj

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 13-14 l.

MDK

N. Fodor Olga, sz. Selmecbánya.

Nő legyezővel, paszt.
Édes anyám, olaj
Édes apám
M.N. urnő arcképe
Akt kompozició
Erdő széle

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 13-14 l.

MDK

N. Fodor Olga, sz. Selmecbánya.

Szérü
Virág csendélet
Pünkösdi rózsák
Kék kalapos nő
Tanulmány fej
Kis leány fej

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 13-14 l.

MDK

N. Fodor Olga, sz. Selmecbánya

Csendélet
Erdő részlet
Vörösmarti pincék
Falu vége
Akt vázlat
Tanulmány fej

N. Szal. 48. csop.kiáll. 1926. márc. 13-14 l.

N. Fodor Olga

kidll.
Nemzeti halon
1929. dec.
Föv. Kipt.

V

N. Szal

1927 Iav Nöi akt II, of

1929 dec. szept. [illegible]

1931 ötri Ötri Tág II, of

1932 szept akt II, of

1940 febr. márc. M. Nap

Grey parasitasszony II

of

Fodor Olga

KMTárs 1940. A gyermek

Kislány szabadban I

1942 jun (M. Nův. ért)
akt-kompozíció XVI

XVI

Lelet, monostorpályú VI. 156.

N. Fodor O.

1924. máj. MKE

kitt. Nemzeti Szalonban

Vörösmarti parasztasszony I olajf.
Önarckép, olajf. I
Fekvő akt, olajf. I
Buzakeresztek, olajf. I
Vörösmarti tájkép, olajf.

1927 tav (Mines)
Merengés I/of

1928 tav (k.o)
az ékszer I/of

1

Árpádkori gyűrű VIII. 185.

N. Fodor Olga

M. Képzőművésznők Egyes

1938 jun. jub. kiáll. (N. Sal)

Levétel a keresztről, I

Kánaáni menyegző,

of.

1943 jun. (u. o.)

u. azok

145.l. /Kép./ - MM. 1930. 117.l. /Müvészeti élet és irodalom./ - M.Nemzeti Müvészet. 1938. 5.sz. 102.l. /Képek./,- 104.l. /A Müterem karácsonyi kiállitása./ - M.Uriasszonyok Lapja. 1926. ix 9.sz. 14.l. /N.F.O.kiállitása, önarcképpel./,- 12.sz. 7.l. /Képekkel./,- 35.sz. 11-12.l. /Csöndes mütermekből. N. F.O., önarcképpel és képpel./ - Müv.2. 1936. 3-4.sz. 69.l./Kép./ - 1939. 13.l. /e.á.: A Müterem kiállitásai./ - NU. 1926.márc.16. /F. kollekciója a Szalon csoportkiállitásán./ - SzeMFT. 149,588.l. /Arcképpel./ - UI. 1926. XXXII. 13.sz. 337.l. /Kép./

N. Fodor Olga

N. FODOR OLGA (Nemcsekné)

szül. Selmecbányán, 1892. Tanulmányait Grácban és Bpesten végezte, ahol Rudnay Gyula tanítványa volt. A kiállításokon főként akt és figurális művekkel szerepel. 1924 óta vesz részt a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon kiállításain.

N. FODOR OLGA (Signora Nemcsek)

nata a Selmecbánya, nel 1892. Studiò a Graz ed a Budapest, ove è stata allieva di Giulio Rudnay. Partecipa alle esposizioni specialmente con nudi e figure. Dal 1924 in poi partecipa a quasi tutte le esposizioni del Salone delle Esposizioni e del Salone Nazionale.

7

121.

Kis plakát. Tervezte, szedte és ól

N. Fodor Olga

1929 dec. koll. kiäll. a Nemzeti Szalonban. Kül. Selmecbányán. Tanulmányait ott kezdte Zsitvay tanárnál, znájd a gráci művészőkolát látogatta. Harasérve Rudnay tanítvány. 1926 koll. kiállítása volt a Nemzeti Szalonban. Olajf. főleg ~~[illegible]~~ akt kompozíciók.

V

Fodor Olga

DMKT

~~U. 4187~~

1923 Iav: Nöi akt tükörrel, I of

1925-26 Akt kiäll; Nö tükörrel, of

1930 Iav
Parasitasszony I, of

1930 dec - 1931 jan. jub
Tan. fej V
arckép I of

1931 febr - márc
Akt-kompozicio III of

1933 apr (N. képes kiäll)
Kompozicio I of

%

(2)

36 máj - jun. jub

archíp II

1936 okt-nov Nò a nejuv.

kompozicio IV

Felirasok rézmetszetelen III. 117 - 123.

1940.febr.-márc. M.nép kiáll.: Öreg parasztasszony & II., of. - Független Müvészek Társ. 1927.szept./N. Szal./: Alvó nő II., Tanulmányfej IV., Akt-kompozició II., Merengés II., of. - 1931.nov. /U.o./: Tanulmányfej VI., Édesanyám II., of.- Uj Szalon. 1934.ápr. Megnyitó kiáll.: Ülő akt III., of. - 1934. máj.-jun.: Vonat érkezése, Tanulmányfej VII., Akt-kompozició IV-V., of. - 1934. nov.-dec.: Ülő akt IV, Akt III., Akt-kompozició VI., Fekvő akt III., of. - Budai Szépmüv. Társ. 1934.tav.: Kompozició II-III, Őszi alkony, of. - Müterem. 1937.

IV.csop.kiáll.: Akt IV., Aktok a szabadban, Kompozició V., of. - 1938.dec., gyüjt.kiáll.: Fekvő akt IV-V., Heverő akt, Fürdő után III., Dáliák I-II., Füzfák alatt, Munkás ember, Csendélet II., Kislány a szabadban II., Jézus és a bünös asszony, Jelenet a Faustból, Tájkép I-II., Nyári hangulat, Rózsák, Tanulmányfej VIII-IX., Akt V-IX., Akt-kompozició VIII-XVII., Szabin nők elrablása, Öreg paraszt I-II., Vörösmarti öregasszony III., A kártyás, Kislány, Jézus meggyógyitja a vakot, Jézus a keresztfán, Levétel a keresztről II., Pünkösdi rózsák, Társaság, Kislány a kertben,

Balaton, Tájkép-vázlat, of. -
Corvin Áruház V.képzm.bemutatója.
1942.szept.: Bibliai kompozició,
of.

Bozzay M.: M.asszonyok
lexikona. Bp. 1931. 323.h. -
Csókássy I.: A mü és alkotója. Bp.
1933. 121.l. /Önarcképpel./ - É-G.
I. 331.l. - EK. 1938. dec.21. /Csoportkiállitás a Müteremben./ -
Gerő Ö.: Az Akt-kiállitás. MM. 1925.
389.l. - Képzőmüv. 1930. 27.sz.
37,40-43,52.l. /Képekkel./,- 34.
sz. 221.l. /A Független Müvészek
Társ.kiállitása./ - 1934. 74.sz.

Boggy Rudnay tanító. (Nádassyné)
4. Selmecbánya 1892.
portrét

Fodor Olga

MKT

Müvei kiállitásokon: OMKT. 1923.

1942 Bánhidán költ.

tav.: Női akt tükörrel I., of. - 1925-26. Akt-kiáll.: Nő tükörrel, of. - 1930.tav.: Parasztasszony I., of. - 1930.dec.-1931.jan.jub.: Tanulmányfej V., Arckép I., of. - 1931.febr.-márc.: Akt-kompozició III., of. - 1933. ápr./Nemz.Képzm. Kiáll./: Kompozició I., of. - 1936. máj.-jun.jub.: Arckép II. - 1936. okt.-nov. A nő a müvészetben c.kiáll.: Kompozició IV. - 1940. A gyermek a müvészetben c.kiáll.: Kislány szabadban I. - 1942.jun. /M.Müvészetért c.kiáll./: Akt-kompozició XVI., of. - M.Képzőmüvésznők Egyes.

1924.máj./N.Szal./: Vörösmarti parasztasszony I., Önarckép I., Fekvő akt I., Buzakeresztek I.,Vörösmarti tájkép, of. - 1927.tav./Mües/ I.
: Merengés I., of. - 1928.tav./U. o./: Az ékszer I., of. - 1938.jun. jub./N.Szal./: Levétel a keresztről I., Kanaáni menyegző, of. - 1943.jun. /U.o./: Ugyanaz a két kép. - N.Szalon. 1926.márc.,gyüjt. kiáll.: Női akt tükörrel II., Pihenés, Leány akt, Fürdés után I., Fekvő akt I., Női akt I., Vörösmarti táj II., Buzakeresztek II-III., Országut Abasár felé, Nagy diófa, Vihar előtt, Önarckép II., Faeso-

Apnee elefts, Cmerenkeb II., Mecco-

port, Tanulmányfej I-III., Tünődő öregember, Édesanyám I., Édesapám, M.N.-né arcképe, Akt-kompozició I., Erdő széle, Szérű, Virág csendélet, Pünkösdi rózsák, Kék kalapos nő, Kislány fej, Csendélet I., Erdő részlet, Vörösmarti pincék, Falu vége, Akt vázlat, of. ; Tájkép, Öregember, Nő legyezővel, pasztellek - 1927.tav.: Női akt II., of. - 1929.dec., gyüjt.kiáll.: Fekvő akt II., Ülő akt I., Akt I., Álom, Fiatal lány, Kleopatra, Fél akt I-II., Fürdő után II., Az ékszer II., Fürdő nő I., Alvó nő II., Őszi reggel, of. - 1932.szept.: Akt II., of. -

- 3 -

port, Tamulmányfej I-III., Tömödő
öregember, Édesanyám I., Édesapám,
M.N.-mé arcképe, Akt-kompozíció I.,
Erdő széle, Szárű, Virág esendélet,
Pünkösdi rózsák, Kék kalapos nő,
Kislány fej, Csendélet I., Erdő
részlet, Vörösmarti pincék, Palu
vége, Akt vázlat, of. ; Tájkép,
Öregember, Nő legyezővel, pasztellek
- 1927.tav.: Női akt II., of. -
1929.dec., gyűjt.kiáll.: Fekvő akt
II., Ülő akt I., Akt I., Álom, Pia-
tal lány, Kleopatra, Fél akt I-II.,
Fürdő után II., Az ékszer II., Für-
dő nő I., Alvó nő II., Őszi reggel,
of. - 1932.szept.: Akt II., of. -

Született Selmecbányán. A háboru alatt beiratkozik a grazi „Landes Kunstschule"-ba, hol különös képen rajzolni tanul. 1918 óta Rudnay Gyulának a tanitványa. Kiállitáson legelőször a Nemzeti Szalonban szerepelt 1923-ban és legutóbb a Műcsarnok ugynevezett Akt-kiállitásán.

Olajfestmények:

303	Női akt tükörrel III	15000
304	Pihenés	5000
305	Leány akt	10000
306	Fürdés után I	5000
307	Fekvő akt I	8000
308	Női akt I	8000
309	Vörösmarti táj II	4000
310	Buzakeresztek I-II	4000
311	~~Buzakeresztek~~	4000
312	Ország-ut Abasár felé	3000

Nemzeti Szalon 1926. május
48. csop. kiáll.

313	Nagy diófa	2000
314	Vihar előtt	1500
315	Tájkép, pasztell	1000
316	Önarckép, olajfest. II	mgtul.
317	Öregember, pasztell	2000
318	Facsoport. olajfest.	3000
319	Tanulmányfej, olajfest. I-III	2500
320	Tünődő öregember, olajf.	3000
321	Nő legyezővel, pasztell	2000
322	Édes anyám, olajf. I	mgtul.
323	Édes apám	mgtul.
324	M. N.-né urnő arcképe	mgtul.
325	Akt kompozició I	3500
326	Erdő széle	4000
327	Szérű	2000
328	Virág csendélet	2500
329	Pünkösdi rózsák	3000
330	Kék kalapos nő	3000
331	~~Tanulmány fej~~	2000
332	Kis leány fej	1500
333	Csendélet I	1500
334	Erdő részlet	2000
335	Vörösmarti pincék	3500
336	Falu vége	2000
337	Akt vázlat	1500
338	~~Tanulmány fej~~	2000

	Csendélet	2000
334	Erdő részlet	3500
335	Vörösmarti pincék	2000
336	Falu vége	1500
337	Akt vázlat	2000
338	Tanulmány fej	

Rechnitz Elza.

Született 1879-ben Breslauban. Első mestere a beszterczebányai Skuteczky Dóme volt, majd Fényes Adolfnál tanult évekig Szolnokon és Budapesten. Művészeti tanulmányait Párisban előbb Lucien Simonnál és később az Academie Colarossiban fejezte be. Többször állított ki a Nemzeti Szalonban és a Műcsarnokban, a hol egyik képét 1912-ben az állam meg is vásárolta. Sokszor volt külföldi tanulmányuton, főleg Itáliában.

339	Tivoli (város)	Eladó
340	Tivoli (kilátás a Monteceleo-ról)	„
341	Házatérés Tivoliból	„
342	Erdő részlet	„

284	Alkony	2500
285	Felhős táj	2000
286	Nőrablás (vázlat)	1000
287	Virághegy	mgtul.
288	Tájkép	mgtul.
289	Anya gyermekkel	mgtul.
	Pasztellek:	
290	Nagybányai táj	1000
291	Nagybányai táj	1000
292	Nagybányai táj	800
293	Nagybányai táj	800
294	Nagybányai táj	800
295	Nagybányai táj	800
296	Nagybányai táj	800
297	Nagybányai táj	800
298	Nagybányai táj	800
299	Nagybányai táj	800
300	Kompozició	800
301	Tájkép	600
302	Tájkép	600

N. Fodor Olga

Született Selmecbányán. A háboru alatt beiratkozik a grazi „Landes Kunstschule"-ba, hol különös képen rajzolni tanul. 1918 óta Rudnay Gyulának a tanitványa. Kiállitáson legelőször a Nemzeti Szalonban szerepelt 1923-ban és legutóbb a Műcsarnok ugynevezett Akt-kiállitásán.

N. Fodor Olga

Független Művészek
Társasága (Nemz. Szal)
1927. sept.

Alvó nő I Tanul-
mányfej IV Akt kom-
pozíció II Merengés, II
of.

N. Fodor Olga

Független Művészek
Társasága (Neuz
Tial.) 1931 nov.

Tanulmányfej VI
Édes anyám II) of.

Uj Szalon

1934 ápr. Megszítő
Ülő akt II, of

1934 máj - jun
Vonat érkezése
Tan. fej VII
Akt-kompozíció IV-V.
of

1934 nov - dec
Ülő akt IV
Akt III
Akt-kompozíció VI
Fekvő akt III
of

Budai trépunov. Társ

1934 Tav

Komposició II-III
Cétri alkog) of

Mūterem

1937. IV. csop. hiáll

akt IV
aktok a szabadban
kompozíció V

of

1938 on ügt. k. hiálón

Corvin Arukás V.
hiju Gemut. 1942 szept.

Bibliai kompozíció

of

Nádassyné Fodor Olga

festő

Koll. kiáll. kat 1938 dec

Műterem 42. sz

Fekvő akt IV-V

Heverő akt

Fürdő után III

Dáliák I-II

~~Fürdő akt~~

Munkás ember

Csendélet II

Kislány a kalapban II

~~Jelenet a Faustból~~

Jelenet a Faustból

Táj kép I-II

Nyári hangulat

Rózsák

Tanfej VIII-IX

~~Fekvő akt~~

Akt V-IX

Akt-kompoz VIII-XVII

Sabin nők elrablása

Öreg paraszt I-II

Vörösmarti öreg asszony III

A kártrás

Kislány

Balaton

Táj kép vázlat

Jézus megszörnyűrtie a vakot

Jézus a karaszt fán

Levétel a karaszt ről II

Pünkösdi rózsák

Társaság

Kislány a kartban

NYOMTATVÁNY

Budapest

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

N. Fodor Olga

festő

szül. Selmecbányán

lásd

Bozkagyanglex

323. h.

1480

(F) 194

Csánybar nincs!

Mag?

N. Fodor Olga (Nemeschné)

életrajz

irod.

Csokássy 121. l.

Guarcheffel

Hummel J.N.

Mellig, jobbra. Felirata a

J.N. Hummel.

Rm., mér. a rl. 10.4 : 9

Szn. 145-
253-99-4.

Fodor

F. 3. *Olga*, festő, * Selmecbányán. Grácban és Rudnay Gyulánál tanult. A Műcsarnok és Nemzeti Szalón kiállítója.

E. G. I. 331. 2

Temető, hörnyéki római VIII. 161.

Nádassyné Fodor Olga

MŰVÉSZET

Csoportkiállitás a Müteremben

Három festő együttes kiállitása nyilt meg a Kossuth Lajos-utcai *Műteremben* s ha a három festő előadásbeli modora lényeges különbségeket mutat is, egyben azonos mind a három: *természetlátásuk tárgyilagos.* A formát megadják, ehhez a grafikai tudásukat vonultatják föl s a színeket is természetesen állitják elénk.

Amiben eltérnek, az a mondanivaló. *Nádassyné Fodor* Olgát már néhány éve nem láttuk gyüjteménnyel. Azóta a tájfestés költészete foglalta le művészetét s ebben a nemben alkot ma egészen kiváló müveket. Csupa drámai lendület a tájszépségek megszólaltatásában s a hang klasszikus. Ez a remek fejlődés a tájba komponált genreszerü aktcsoport képeit is kiemeli a megszokottságból s ez a fejlett festői érzék eredménye, hogy akt- és fejtanulmányai is teljes képértékűek. *Nádassyné Fodor* Olgának sok mondanivalója van s ezt regeszerüen adja elő.

Est, Kurir 1938. dec. 21.

BEIFELD JÓZSEF
BANKHÁZA
A M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐELÁRUSITÓJA
BUDAPEST, VI., KÁROLY KIRÁLY-UT 1.
Telefon: 342-991
Alapittatott: 1874.

VI., TERÉZ-KÖRÚT 3.

123.

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Dr. Szentiványi Gyula

úrnak
urnőnek

Lágymányosi n. 16.

KÉSZPÉNZTÁRI BUDAPEST 62 HH 933 DEC 19

ATELEFON MAMAR NÉLKÜLÖZHETETLEN

KÉSZPÉNZTÁRI BUDAPEST 62 HH 948 DEC 19

N. Fodor Olga

Magyar Művészet
1925. 389

Gerő Ö:
az akt-kiáll.

Mur. és Könyvt. Orsz. Főfője III. 170.

— — — — 1909. április 20-án tartott ülésének jegyzőkönyve III. 168–169.

— — szolgálati szabályzata és ügyrendje III. 170.

N. Fodor Olga

Tájkép c. mure
repr
Képrőmüvészet

1930. IV. évf. 27 m 37,
40 f – 43. l
41 52. népek

Ülő akt, repr
u.o. 42. l.

Fekvő akt, repr
u.o. 43. l.

N. FODOR OLGA: AKT

A NEMZETI SZALON CS

GA: ÜLŐ AKT
csoportkiállításáról

csak az éretlenség képviseli. A vezetők vagy visszakanyarodtak már a természet örök ösvényére, vagy most menekülnek oda azok, akiknek még van, mit menteni. Aki a Kutban kutista maradt, egy szürke, unatkozó társaság, amelyik már egymást is únja és annyira vágyik a felfrissülés után, hogy elveik százszázalékos megtagadásával néhány vérbeli naturalista művészt is maguk közé invitáltak, — csakhogy már kutistát ne lássanak. Más magyarázat nincs. A Kut kiállítása többé nem egy forradalmi szekta hitettevése, hanem egy szomorú, unatkozó társaság kávéházi szószátyárkodása.

(gy.)

N. Fodor Olga

N. FODOR OLGA: AKTKOMPOZICIÓ

Képző művészet
1930. IV. évf. - 27 m
32. l.

ben. Kiállítása alkalmából a Miskolcon megjelenő Reggeli Hirlap ezekkel a szavakkal emlékezik meg róla: „Itt él közöttünk ez a művész, aki 10 esztendővel ezelőtt hittel és meggyőződéssel indult el karrierjén és minden munkásságát annak szentelte, hogy Miskolcon erőteljes, uj művészi irányt és a művészetnek egy művésziskola keretében komoly talajt biztosítson. Számtalan nehézséggel kellett megküzdenie, amely nehézségeknek legnagyobb része főképpen a közönség közönyében találta magyarázatát és hogy ma a művészetről Miskolcon komolyan lehet beszélni, és hogy az ország többi híres művésztelepe: Szolnok, Kecskemét stb. mellett Miskolc művészete a legelső vonalba nyomult előre, abban Meilinger Dezsőnek oroszlánrésze volt". Meilinger Dezsőt jubiláris kiállításán nagy szeretettel és lelkesedéssel üdvözölte Miskolc város közönsége és a kiállításnak nemcsak erkölcsi sikere volt nagy, de szép anyagi eredménnyel is indult meg. A kiállítás január 11-én nyilt meg és február 3-án zárul.

*

V. Fodor Olga

Tanulmányok,
repr.

Képzőművészet

1934. VIII. évf. 74 sz.

145. l.

Vép

N. Fodor Olga

MAGYAR MŰVÉSZET

~~1925. 389.~~ ✓

~~1926. 126~~ ✓

1930 60 117

Műv. élet és irod.

T. 2444.

és őrtornyokkal megerősitett város
dig három lovas alak köti le figyel-
áttér felé halad. Felirata a lebegő
mértani ábrák vannak:

ab olvasható.

17.1 : 11.2 cm.

220.

tünk s ha ezzel is megfagyott, teszünk bele pirosra sült szeletekbe vágott borjúhúst, sonkát, libamájat, egy főtt tojást karikára vágva, egyet pedig négybe vágva s ekkor aspikkal teleöntjük, megfagyasztjuk. Tálaláskor tálra borítjuk, zöld salátával és retekkel díszítjük.

Kolozsvári borjúszelet. Két borjúvesepecsenyét 4 cm. vastagságú szeletekre felvágunk, kés lapjával kiverjük, megsózzuk és ritkán szalonnaszeletekkel megtüzdeljük. Ugyanilyen alakú, de csak 2 cm. vastagságú libamájszeleteket vagdalunk, megsózzuk és borsoljuk és félretesszük. Makarónit sósvízben megfőzünk, vajban megpároljuk, úgyszintén vajban párolunk urigombát, szarvasgombát, sót, törött borsot, parmezánsajtot és egy darab friss vajat. A libamájat vajban megpirítjuk és külön edényben szintén vajban a borjúszeleteket is s ha megsült, a tál közepére tesszük a makaronit körülrakjuk a libamájszeletekkel s ezekre helyezzük a borjúszeleteket s körülrakjuk a vagdalékot s azonnal feladjuk.

Párolt hús sodorva. 75 deka vastag rostélyost vékonyra kiverünk, 1/4 kg. sertéscombot megőrölünk, 1/4 kg. borjúcombot vékonyra kiverünk, 10 deka sonkát szintén megőrölünk és 10 deka szalonnát apróra vágunk. A rostélyost tojásfehérjével megkenjük, finomra vágott hagymával, a sonka és szalonna egyharmad részével meghintjük és megsózzuk. Rátesszük a darált sertéshúst, tojásfehérjével ismét megkenjük, hintünk rá ujólag hagymát, sonkát, szalonnát, erre tesszük a borjúhúst, tojásfehérjével ismét megkenjük, rátesszük a sonkakeveréket, szorosan összegöngyöljük, zsineggel átkötözzük, lábosba téve zsírral, karikára vágott zöldséggel puhára pároljuk. Tálalás előtt levét szitán átszűrjük s ezzel feladjuk.

Házi szalámi. Veszünk 3 rész disznóhúst, egy rész marhahúst, megdaráljuk, adunk hozzá ötödrész szalonnát finom kockára vágva és ízlés szerint sót, borsót, finomra vágott fokhagymát és 1—2 deka salétromsót törve. Ha az íze izlésünknek megfelelő, akkor a húst nagyon jól kidolgozzuk, megdagasztjuk, összedörzsöljük és marhabélbe töltjük amilyen szorosan és keményen csak lehet. A két végét erősen spárgával lekötjük s 3—4 nap mulva a sonka páclevébe 4—5 napra beletesszük, naponként megforgatjuk. A pácból kivéve, minden darabot spárgával végig befonunk, mint a szalámit szokás, s szikkadás után szép pirosra meg kell füstölni. Hideg, száraz helyre felkötözzük és pár hónap mulva lehet használni.

Együnk vadhust!

Irta: Dr. Sch. R.

A vadhúsnak átlag nagyobb a fehérjetartalma, mint a háziállatok husának, s finom és pikáns, az étvágyat fokozó íze is jobb, mint emezé. E mellett a legtöbb vadnak husa nagyon tápláló és bőséges vért fejleszt, zsírtartalma pedig lényegesen kisebb, mint a hizlalt állatok húsáé, miért is — már könnyű emészthetősége mellett is egészségesnek és betegnek egyaránt melegen ajánlható.

Minden vadat közvetlen megöletése után hosszabb-rövidebb időre ki kell lógatni a levegőre. Még pedig szőrméjével vagy tollazatával együtt, különben kiszárad és kemény lesz.

Az összes vadak közt a legjobb, legízletesebb és legpuhább pecsenyét a fiatal nyul adja. A fiatalság jele, hogy a füle könnyen behasítható. Betegeknek különösen ajánlható a comb (a mellső lábaké) és a gerinc. Vén nyulat megsülés előtt pácolni kell, de gyenge gyomrúak még ilyen állapotban se egyék.

A kétévesnél idősebb őz húsa nehezen emészthető. Betegek számára a legjobb pecsenyét az egyéves őz adja. Kitünő s betegeknek is jót tesz a comb és a gerinc. Az őzmáj kitünő csemege, s minden más állat májánál jobban ajánlható az őzmáj, mert zsírtartalma amazokénál jelentékenyen csekélyebb. A legjobb vékony szeletekre vágva vajban kisütni.

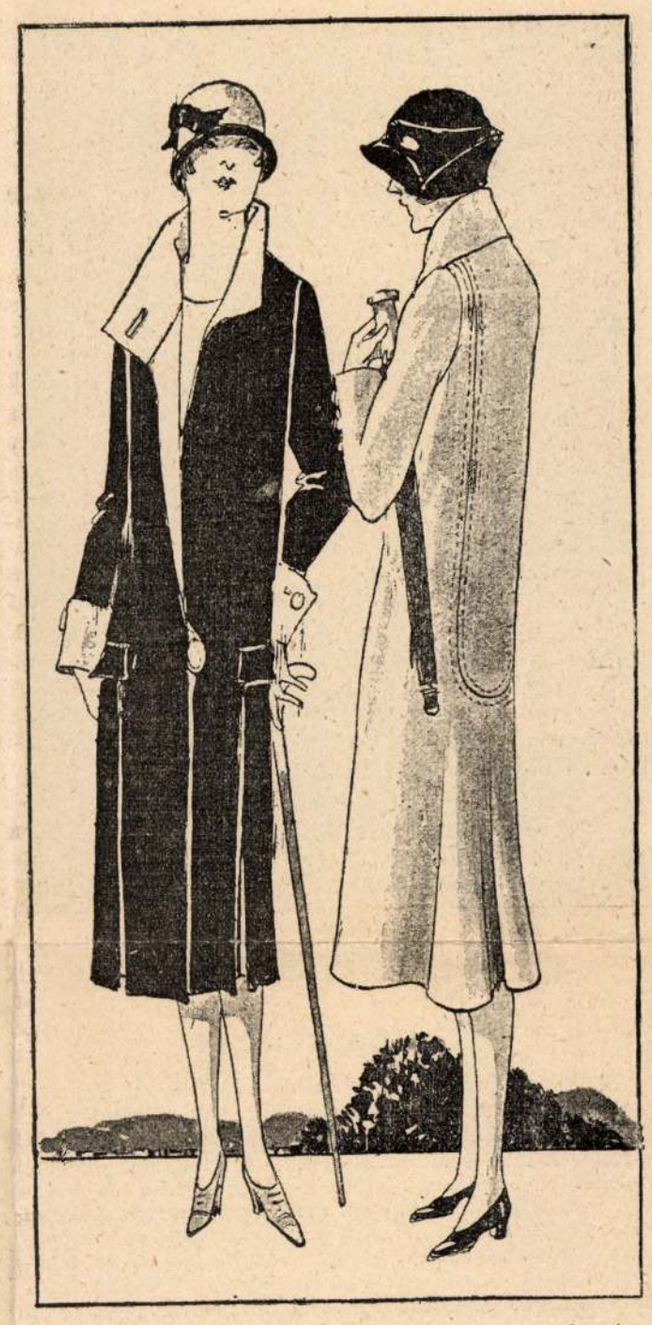

A szarvas húsa tavasszal és nyár elején a legízletesebb, különösen akkor, ha szarvasborjakból származik.

A dámvad rendszerint kövérebb a szarvasnál és ezért gyengegyomrúak nem szeretik.

A vaddisznó husa sokkal egészségesebb, mint a szelidített disznóé, aminek oka főleg az, hogy kevésbbé kövér, mint a mesterségesen hízlalt sertés.

A szárnyas vad húsának íze sokkal pikánsabb, mint a szelidítetté. Ha a szárnyas vad nem túlságosan öreg, könnyen emészthető, betegeknek is ajánlható, remek pecsenyét nyujt.

A fenyvesmadár (fenyőrigó) husa mindaddig nem ízletes, míg a madár csupán rovarokkal táplálkozik. Ősszel, mikor már bogyókat is esznek, egyikét adja a legjobb vadpecsenyéknek.

A fácán legalább két hétig lógjon a levegőn.

A szárnyasvad sütés előtt szalonnával megspékelendő.

N. Fodor Olga, festőművésznő

Képzőművészet

N. Fodor Olga festőművésznő kiállítása a Nemzeti Szalon-ban. — Ez a kiállítás ugyan csak március 21-én nyílik meg, de abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy — a művésznő jóvoltából — a kiállításra kerülő képeket a vernissage előtt megtekinthettük és olvasóinknak is beszámolhatunk arról a szenzációs művészi élményről, amelyet *N. Fodor Olga* nagyszerű művészete szerzett nekünk. Régen valljuk és szent meggyőződésünk az, hogy minden művészet csak akkor emelkedhetik abszolút művészi magaslatra, ha gyökerei a hazai talajból szívják magukba az éltető és virágba szökő őserőt. Azok a művészek, akik a honi talajból kiszakadtak és léha nemzetköziségükben úgyszólván az űrben lebegnek: elvesztik még a reményét is annak, hogy maradandó értéket alkossanak. És éppen ebben a talajban-gyökerezettségben, ebben a szinte földszagú magyarságban rejlik *N. Fodor Olga* művészi értéke és nagysága. Ne értsük félre: nem paraszt-témák *N. Fodor Olga* festői problémái. De igenis akármit fest: templomtornyot, vagy asszonyportrait-t, csendéletet, vagy súlyos kompozíciót: minden szinén, meglátásán, összefoglalásán és kompozícióján a magyar faj és magyar temperamentum diadalmas harsogását érezzük. Itt emelkedik művészete a kortársai fölé, mert nemzeti és magyar művészetével közelebb áll a világértékek színvonalához, mint kozmopolita lézengő akarnokaink. Örömmel üdvözöljük ezt a kiállítást, mert egy új, nagyszerű magyar tehetség előtt nyitja meg az érvényesülés és siker kapúit. Az első színeket a selmecbányai kislány látta meg, a festés technikáját a nagyszerű Rudnay mestertől tanulta és mint — a megnyitandó kiállításán — előttünk fog állni az új, nagyszerű magyar festőművész, aki diadalmas cáfolata lesz művészietlen korunknak.

Színházi levél

Nagyságos Asszonyom!

Érdemes-e vajjon hozzászólnom ahhoz a nyilvános vitához, amely a színházak válsága körül folyik? Van egy jó okom, hogy ne szóljak hozzá, s van egy másik, hogy igenis beszéljek róla. Az első ok az, hogy szó sincs általános színházi válságról, a másik meg az, hogy bizonyos színházak, bizonyos szindarabok, bizonyos szerzők és bizonyos színészek körül élénk bajok vannak. (Bocsánat a pesti kiszólásért!) Tudja-e például, nagyságos asszonyom, hogy két olyan színháza van Budapestnek, amelyik soha jobban nem ment, soha fényesebb kassza-rapportokat nem látott, mint az idén, ebben az agyonsírt 1925—26-iki szezónban? Ez a két színház a magyar királyi Opera és a Király-színház. Zsúfolt házak szeriesei tanúskodnak állításom mellett. És három olyan színháza van a fővárosnak, amelyiknél rosszabbul már igazán nem mehet a legpechesebb mulatóhely sem, ahol pezsgőző balekokra vannak berendezkedve ebben a pénzszegény, vértelen világban. Ez a három színház: a Vigszínház, a Fővárosi Operettszínház és a Renaissance. (Ezúttal figyelmen kívül hagyom a Royal-Orfeumot, amely amolyan öszvérszínház volt, meg is bukott és a Salamon Nagy Endre-féle kabarét, amely a terézkörúti intim szinpadról való kivonulása és a nem hozzáillő tágas Royal-Orfeumba történt bevonulása óta mintha elvesztette volna a régi varázsát. Pedig ugyanazok a kitünő művészek és írók állnak a rendelkezésére. De a hely! . . . az a bizonyos „genius loci" . . . .)

Van azután olyan szinházunk, amely egy nem irodalmi fajsúlyú, de divatos és mulattató darabbal az évad közepén az első helyre rugtatott — bevétel dolgában. — A Magyar Színház ez, ahol bizony sokáig a bevétel csak kivétel volt. És ott van a Nemzeti Szinház, amely csaknem napról-napra megtelik vagy legalább is kétharmad nézőtér előtt játszik. Végül a kedves, finom Belvárosi Szinház, amelyet tönkretenni igazán csak felsőbbrendü, nem közönséges művészettel lehet.

Jogosult-e hát a panasz, hogy ez a lerongyolt, koldus város nem támogatja a szinházakat? Hatvanhárom filmszinház és mozi, rengeteg hangverseny, műsoros előadás, alkalmi mulatság mellett ime öt szinházunk prosperál és a hatodik: a Városi Színház a Zerkovitz-féle tömegsláger óta szintén mutatós nézőtérrel dicsekszik . . . Itt valami hibának kell lenni a kréta körül s ha nem csalódom, az a kitünő magyar szerző ütötte fején a szöget, aki röviden igy formulázta meg egy művésztársaságban a válság diagnózisát:

— Nem a közönség beteg nálunk. csak a színigazgatók nem jók.

Ne általánositsuk persze s ne gondoljuk, hogy csalhatatlan szinigazgatók minden bokorban teremnek. Sőt: minden aloéban sem. Csalhatatlan direktor egyáltalán nincs is. Mert ha lenne, akkor még nem bukott volna meg egyetlen darab sem abban a szinházban, amelyet ama bizonyos csalhatatlan férfiú dirigál. Ellenben: vannak jó direktorok és vannak rossz direktorok. Jó direktor például az, aki (az általános műveltséget és nagy munkabirást föltételezve) figyelemmel kiséri azt az iró-generációt, amelyik még nem jutott szóhoz. A jó direktor tehát elolvassa vagy legalább is szakértőkkel elolvastatja a hozzá beküldött szinműveket. Már pedig a most

— Semmi: csak a legtisztább müvészet, Rudnay Gyula tanitványa voltam. Ő tanitott meg a müvészet örök, minden iránytól független értékeire.

Azzal a jóleső érzéssel hagytuk el a mütermet, hogy egy harmonikus lelkü asszonymüvész szentélyéből távozunk. Mert ilyen tökéletes alkotások csak harmonikus lélekből születhetnek.

A müvésznő két festményének, az *„Önarckép"*-nek és a *„Bünbánó Magdolná"*-nak reprodukcióját ebben a számunkban közöljük. És ezzel átadjuk a müvésznőt a magyar uriasszonyok nagy nyilvánosságának. Mert az igazi értékek akkor is felszinre kerülnek, ha alkotójuk csöndesen, szerényen félrehuzódik a nyilvánosság és müvészi vásár tülekedésétől.

„LUX"-szalon eredeti modellje
IV., Váci-utca 11 b.

PAPLANT, MATRACOT, ruganyos ágybetétet a legjobb kivitelben és a legolcsóbban készit
GÖBBÖS GÁBOR paplanosmester
BUDAPEST, I. kerület, Koronaőr-utca 8. szám. Krisztina-tér mellett.

Kézimunka

Rovatvezető, tervező és szállító **Gottlieb Gyula,** iparmüvész
IV., Petőfi Sándor (volt Koronaherceg) **u. 17. II. em.**
Telefon: J. 156—22.

Igen izléses és amellett könnyü kivitelü ágyteritő rajzát mutatjuk be mélyen tisztelt olvasóinknak. Az ágyteritő 330/220 nagyságban van tervezve, finom tussora, opálbatistra vagy nyersselyemre, könnyü madeirahimzéssel, huzott fodrokkal, madeiraszéllel.

Tussorra előrajzolva, fodrokkal együtt . .	900.000 K
Teljesen készen és mosva	1,650.000 „
Nyersselyemre rajzolva	1,800.000 „
Teljesen készen nyersselyem anyagból . . .	2,550.000 „
Opálbatisztra rajzolva	600.000 „
Opálbatisztból teljesen készen	1,350.000 „
Szurt sablonja	120.000 „
Szekrénycsikk, finom batisztra előrajzolva, angol madeira és madeirahimzéssel 128/18 cm. I. minta, előrajzolva 5 darab	110.000 „
Ugyanez teljesen készen 5 darab	600.000 „
II. minta finom batisztra előrajzolva 5 darab	110.000 „
Ugyanez teljesen készen 5 darab	500.000 „
Szurt sablonja külön-külön	20.000 „

Megrendelhetők: *Gottlieb Gyula* iparmüvésznél, IV., Petőfi Sándor-utca 17., II. em.

Nehéz eset

Szerkesztő ur! Jaj Istenem
Tán el se mondhatom.
A levelem, egy levelet
Megleltek a padon.
Nem volt benn, semmi, semmi sem,
Csak: „várlak délután!..."
S a levelet, a levelem
Elfogta a mamám!

Ön olyan jó! Mondták sokan,
Ön ir oly szépeket,
A Sári, Ella, Böske is
Mind, mind szerelmesek...
Azt irta, hogy: messzire megy
És hogy szeret, imád...
Szerkesztő úr csitítsa le,
Ha tudja, a mamát!

Hazudni tud, én jól tudom.
Hazudjon szépeket,
De még ma, rögtön, érti-e,
A szivem menti meg.
Mert, mert, jaj édes volt a csók,
S ő meghal most talán.
Jaj, mit tegyek? Azt irta: vár
Biztosan délután...

Ha megteszi, ha sikerül,
Hogy most ki nem kapok,
Irok, irok magának is
Egy szerelmes lapot...
S nem bánom, hogy ha csuf, öreg,
— De most kiment simán, —
Biz' Isten — magának adom
A nagy, hajas babám...

THOMEÉ JÓZSEF.

Két rendkivül bájos és divatos estélyi ruhát mutatunk be kedves olvasóinknak, mind a kettő georgetteból készült, az egyik duplarojtos alsórésszel, a rojtok kézzel vannak csomózva és lasséból készültek, szinük egyezik az anyag szinével, a derék bő és bugyossan esik az övre, az öv baloldalán nagy virágcsokor. A másik modell strass és rockey-gyönggyel himzett, alsórésze pedig saját anyagból huzott fodrokból van izlésesen összeállitva.

*

Felhivom a mélyen tisztelt olvasók szives figyelmét divatszalonomnak jelen számában megjelent hirdetésére azzal, hogy az abban jelzett árak és kedvezmények csakis e lap előfizetői részére érvényesek.

HUMOR

Itt a mikulás!

Szereplők:

JANIKA 10 éves.

PALIKA 8 éves.

(Szin: a külváros. Téli délelőtt. A földszintes ház ablakából kikönyököl Janika. Éppen arrafelé tart iskolatársa: Palika. Üdvrivalgással üdvözlik egymást).

PALIKA: Szerbusz!

JANIKA: Szerbusz, te hólyag.

PALIKA: Micsoda? Hólyag? No várj, majd kapsz a tanitó urtól, megmondalak...

JANIKA (vállat von): Üsse kő!

PALIKA: Üt majd a tanitó ur, de nem a kő. Megmondalak, ne félj, látom, nem is vagy beteg, kutyabajod. Igazolatlanul mulasztani, majd lesz neked.

JANIKA: Fából vaskarika!

PALIKA: Két napja nem jársz iskolába, feléje se szagolsz...

JANIKA (hencegve): Bizony feléje se szagolok. Pukkadj meg.

PALIKA: És miért nem szagolsz feléje?

JANIKA: Mert nem szagolok. Azért.

PALIKA: Azért?

JANIKA: Igen. Mikulás bácsi nem engedett.

PALIKA: (csodálkozik): Mikulás bácsi?

JANIKA: Az hát. Legalább annyi hasznom van belőle. És te kaptál valamit?

PALIKA: Semmit.

JANIKA: Miért nem tetted ki a cipődet az ablakba? Látod, én kitettem.

PALIKA: És kaptál Mikulást?

JANIKA: Kaptam ujévig szünetet.

PALIKA: Azt kaptad?

JANIKA: Bizony, azt kaptam. Ujévig feléje se nézek az iskolának.

PALIKA: És ezt a Mikulásnak köszönheted?

JANIKA: Csakis!

PALIKA: Ejnye, nem értelek.

JANIKA: Pedig világos. Este kitettem az ablakba a cipőmet, az egyetlen pár jó cipőmet...

PALIKA: És?

JANIKA: És reggelre képzeld...

PALIKA: Mi volt benne?

JANIKA: Szünet ujévig.

PALIKA: Az volt benne?

JANIKA: Az volt benne, igen, mert ellopták. Reggelre hült helye volt egyetlen pár cipőmnek... Ujévig nem kapok ujat és mezitláb csak nem járhatok iskolába...

PALIKA (fejét vakarja): A kutyafáját, miért nem tettem én is a cipőt az ablakba?

DYMI.

Csöndes műtermekből

N. Fodor Olga

Különös szenzációval szolgált a Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. A szenzáció néhány festmény volt: egy asszony alkotása. A hozzáértők, de a laikusok is nagy lelkesedéssel vették körül ezt a néhány képet és hosszu perceken keresztül bámulták és nézegették. Hamarosan akadt vevőjük is. A kiállitás másnapján már három képen lógott a megvételt jelző cédula.

Már akkor felkerestük *N. Fodor* Olga asszonyt, aki egyetlen nap alatt, első bemutatkozásakor már a festő hirességek és értékek sorába került. Egy csendes, halkszavú szép asszonyt találtunk, aki szerényen meg akart szökni kérdezősködéseink elől. De aztán mégis csak beszélni kezdett:

— Az életem?... A müvészet. Nem birom a lármát, a tülekedést. Nem értek a reklámhoz. Vagy észrevesznek, vagy nem, de én a viselkedésemmel nem akarom magamra

N. Fodor Olga: Önarckép

irányitani a figyelmet. Festőmüvésznő vagyok és a — müveimben élek. Ha érnek valamit: előbb-utóbb ugyis észreveszik. Ha nem: hiába minden erőlködés és minden önreklám.

— Nem szabad ilyen szerénynek lennie, müvésznő! — mondjuk csöndesen.

— Ó, ne higyjék, hogy nincsenek vágyaim és nincsenek igényeim. Előre akarok jutni, mindig magasabbra, fölfelé: a tiszta müvészet ormaira. Tanulok és dolgozom.

A napokban felkerestük a müvésznőt Király-utcai mütermében. A falak tele félig kész, vagy már befejezett alkotásokkal. Itt egy csendélet mosolyog felénk, amott egy csodás összhangba fogott tájkép. Egy brilliáns akt dalolja felénk a test művészi szépségeit, egy másik keretből pedig egy nagyszerü emberlátással elkészitett portrait néz reánk. És kompoziciók, amelyek témája csak a legnagyobb müvészek tehetségéhez méltó.

N. Fodor Olga mosolyogva fogad:

— Szivesen látok mindenkit, aki munkáim iránt érdeklődik. Itt élem az én igazi életemet, ebben a müteremben. Ugy látszik, észrevettek. Annyi portrait-megrendelést kapok, hogy alig győzöm.

— Irány? Iskola? — faggatjuk.

Idegenszavak ismertetése

Minden nyelv, a nemzetek kölcsönös érintkezése következtében, tele van tüzdelve idegen nyelvek szavaival. Ezeknek az idegen szavaknak helyes ismerete és helyes használata lényeges mértéke a műveltség fokának. Idegen szavak nélkül is lehet társalogni, de inkább egyáltalán ne használjunk idegen szavakat, mint helytelenül használjuk őket.

Olvasóink sürgető óhajtásának engedünk, amikor lapunk új rovatát megindítjuk. Az anyag rendszeres feldolgozása nem lehet célunk és természetesen — egy folytatólagos rovat keretében — nem is lehet kötelességünk. Ahogy eszünkbe jutnak idegen szavak, úgy és abban a sorrendben fogjuk azok helyes kiejtését és értelmét olvasóinkkal közölni. *Ha pedig valaki kérdéssel fordul hozzánk, már a következő számban — ennek a rovatnak a keretében — szívesen szolgálunk válasszal.*

Bilincsbe verten, minden magyarnak csak egy kiélési lehetősége maradt: a tudás korlátlansága és végtelensége. Ha ez a kis rovat segítségére lesz olvasóinknak, boldogan és megelégedéssel fogjuk folytatni munkánkat.

ETON *(olv. ítn)* város Buckingham angol grófságban, a Themsétől balra, Windsorral szemben. Híres középiskolája és nevelőintézete 1440-ből való. — Az *„Eton-frizura“* megjelölés innen kapta nevét és a kollégiumi angol diákok sima hajviseletének megfelelő, tehát egészen fiús — női frizurát jelent.

BARCAROLA *(olv. barkarola, olasz)* csónakos dal, sajka-dal, a velencei gondolások éneke. Ringó ritmusa Mendelssohn óta a magasabb zeneművészetben is otthonos. Leghíresebb és legnépszerűbb Offenbach barcarolája a „Hoffmann meséi“-ből.

SELADON *(olv. szeladon, spanyol)* szerelmes, udvarló. Honoré d' Urfé egy regényalakja után.

TERRACOTTA *(olasz)* 1. égetett föld, 2. a tűz által tartós szilárdságúvá tett agyagedény, vagy agyagszobor, melyet többnyire valami színes mázzal is bevonnak, 3. színmegjelölésre: az égetett föld, vagy az agyag barnás színe.

GOBELIN *(olv. goblee, francia)* faldíszül szolgáló képszőnyeg, gyapjúból, vagy selyemből, figurális, tájképi és ékítményes rajzokkal. Nevét Gilles Gobelin, XV. századbeli párisi gyapjúfestőtől kapta.

GORDIUSI CSOMÓ *(latin)* Gordium, phrygiai városban, Jupiter templomában, Gordius királynak egy szekerét őrizték, melynek rúdjára mesterségesen bogozott, feloldhatatlan csomó volt kötve. A jóshely azt hirdette, hogy Ázsiát az hódítja meg, aki ezt a csomót feloldja. Nagy Sándor a csomót kardjával kettévágta. Ezért „gordiusi csomó“: valamely, csak erőszakosan megoldható kérdés.

KRÉTHI és PLÉTHI *(héber)* annyit jelent, mint krétai és filiszteus, Dávid király testőreinek a neve. Mai értelemben mindenféle kevert népet, vegyes társaságot jelölnek meg ezzel a névvel.

MATADOR *(spanyol)* a bikaviadalok azon szereplője, aki a megsebesült bikának a kegyelemdöfést megadja. Átvitt értelemben: főbajnok, főkolompos, első a játékban.

A Csodás Szer

Selyem, gyapju és a legkényesebb ruhanemüek mosására.

VOLT idő, mikor az elegáns nő nem vehetett fel a garderobejába annyi könnyü és finom ruhát, amennyi kényes izlését kielégitette volna. A georgette és egyéb selymek, csipkék és minden más finomabb anyag kényes voltuknál fogva fényüzés számba mentek. Most azonban mindezeket néhány perc alatt kimoshatjuk otthon, oly eszközök segitségével, amelyek minden elegáns nőnek rendelkezésére állanak. Ezt lehetővé teszi a LUX.

Selymet és gyapjut, kesztyüt és mindazt, amit kényességénél fogva eddig nem bizhatunk a mosónő kezére, minden hölgy maga kimoshatja LUX-ban.

Az áttetsző Lux-forgácsok oly vékonyak, hogy forró vizben azonnal teljesen feloldódnak, sürü és csodálatos tisztitó hatásu szappanhabot képezve. Ezt hideg vizzel langyossá tesszük és a ruhákat úgy mossuk, hogy gyöngéden keresztülnyomjuk rajtuk a szappanhabot. Jól öblögessünk. LUX nem támadja meg a kezet—sőt puhábbá és fehérebbé teszi a bőrt—ingyen kisérletet tehet LUX-szal. El lesz ragadtatva az eredménytől.

Töltse ki a csatolt szelvényt és küldje be nekünk; ennek ellenében egy Lux-mintát és egy érdekes képes prospektust küldünk Önnek, melyből megtanulhatja, hogyan kell finom szöveteket mosni.

LUX

SZELVÉNY — Szíveskedjenek nekem egy ingyen — LUX — mintát küldeni.

Név.....

Lakás-cim.....

Város.....

Megye.....

LEVER BROTHERS LIMITED

Magyarországi vezérképviselő: Liebermann Jenő, Budapest, VI Király-ucca 82.

„Bánatkehely“

ruszkabányai Hoffmann Elemér iró

verskötete, díszes kiállitásban, megjelent

Ára kizárólag előfizetőinknek postaköltséggel együtt **35.000 kor.** *Megrendelhető lapunk kiadóhiva alában*

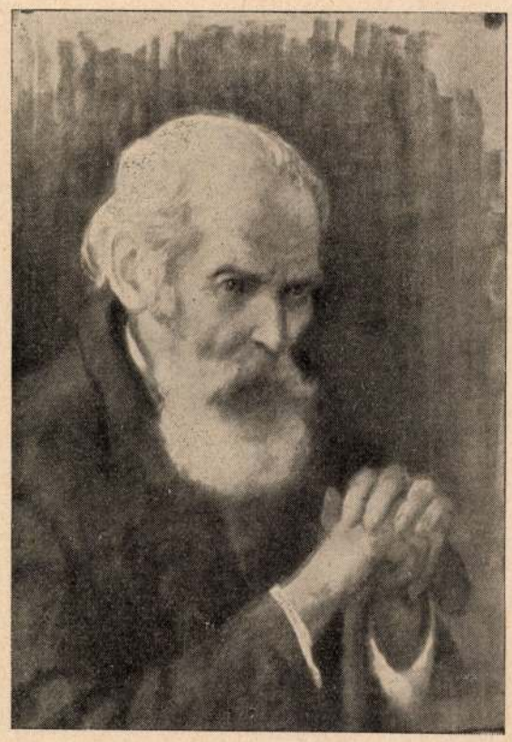

N. Fodor Olga: „Öreg ember"
(Nemzeti Szalon)

Magyar nagyasszonyok

Az örök lemondás asszonya

Marzsinai Györgyné se hitte volna, hogy az örök lemondás asszonyát hozta a világra, amikor megszületett leánykája, Erzsébet. Mert az első, igaz szerelem örökre fájó sebet üt az érzékeny leányszívben, amit csak a halál tud begyógyítani...

1394 szeptemberében találkoztak először: a huszonhatéves szőke ifjú és Marzsinai Erzsébet, a Cserna vize partján. Vannak szerelmek, amelyek pillanatok alatt lobbannak hatalmas lángra és lángolásuk egyre szenvedélyesebb lesz.

Ilyen szerelemre lobbant Erzsébet — Budai Gáspár úr, Zsigmond király nemes kapitánya iránt. Egy hónapig teljes, zavartalan boldogság volt osztályrészük, de aztán — Budai Gáspár kapitány váratlanul eltünt a Veres-szikla irányában...

Erzsébet fájdalmasan gondolt az együtt töltött szép napokra és buzgó szívvel kérte a Mindenhatót, hogy vezérelje vissza hozzá elvesztett szerelmesét...

*

Néhány hét múlva váratlan vendég érkezett özvegy Marzsinai Györgyné házába. Ez a vendég nemes Buth Vojk vitéz volt, aki rögtön azzal állott elő, hogy megkérte — Erzsike kezét.

A leány időt kért a válaszadásra. A vitéz ellovagolt, hogy majd néhány nap múlva visszatér a válaszért, illetőleg Erzsébet kezéért.

Néhány napra rá hirtelen újra betoppant az elveszettnek hitt — Budai Gáspár kapitány úr.

Marzsinai Erzsébet boldogsága a felhőkig szárnyalt. De az ifjú fájdalmas hangon mondta:

— Szerelmem, én a király udvarához tartozom és ezért, bár megszakad a szívem, kénytelen vagyok lemondani rólad. Gondolataimban és álmaimban mindig melletted leszek, de soha nem vehetlek el feleségül.

Marzsinai Erzsébet, két héttel később, nemes Buth Vojk vitéznek nyujtotta a kezét.

*

Öt évre rá, a Retyezát körüli harcokban elesett nemes Buth Vojk vitéz és Erzsébet asszony felvette az özvegyi fátyolt. Újra föléledt szívében a régi vágy, régi és egyetlen szerelmese: Budai Gáspár kapitány iránt.

Utolsó találkozásuk alkalmával egy gyűrűt kapott tőle. Erzsébet asszony elhatározta tehát, hogy kis fiacskájával, Jánossal, útrakél és felmennek a budai várba, hogy megkeressék a kapitány urat.

Már a Tisza partján jártak, amikor a déli napsütésben Erzsébet és kisfia lepihentek a folyóparton. Maga mellé tette a bibliát, arra pedig a gyűrűt, amit Budai Gáspár kapitánytól kapott emlékül.

Egyszerre csak egy holló csapott le a gyűrűre és csőrébe kapva, elrepült.

A kis János előkapta ijját, célzott és — eltalálta a hollót. A drága gyűrű meg volt mentve.

Anyja boldogan ölelte magához ötesztendős kisfiát, azután megcsókolta a gyűrűt, amit Budai Gáspár kapitánytól kapott és amit egy holló el akart rabolni tőle, de amit kisfia visszaszerzett.

Aztán folytatták útjukat. Buda vára felé...

*

Buda várában érte a legfájdalmasabb csalódás Erzsébet asszony szívét.

Hiába kereste Budai Gáspár kapitány urat, senki sem tudott útbaigazítással szolgálni. Csalódott szívével már éppen visszafelé akarta venni útját, amikor Zsigmond király körüllovagolt a budai várban.

Erzsébet asszony könnyes szemmel nézte-nézte a királyt és akkor eszmélt rá arra, hogy Budai Gáspár kapitány úr miért nem vehette el őt — feleségül. Hiszen az ő egyetlen és örök szerelmese, a szőke ifjú, aki a boldogság napjait varázsolta szomorú életébe, Budai Gáspár kapitány úr nem más, mint — Zsigmond, a magyarok királya!

Az örök lemondás asszonya lehajtotta a fejét, magához ölelte a kisfiát és elkezdett sírni.

Zsigmond király azonban megismerte őt és maga elé hivatta.

— Ha már nem adhatom neked, Erzsébet, a szívemet, kisfiadnak ajándékozom Hunyad várát, két faluval együtt. Nemesi címet is adományozok: a hollót, akinek a csőrében volt az a gyűrű, amit én adtam neked emlékül és amit a kisfiad szerzett vissza...

*

Buth Vojk vitéz özvegye belenyugodott szomorú sorsába. Erzsébet, az örök lemondás asszonya, visszavonult a Zsigmond király adományozta Hunyad várába, ahol szomorú szívvel ápolgatta gyönyörű, szerelmes emlékeit.

Minden idejét a kis János nevelésére fordította. A kis János nevelésére, aki felserdülvén, Magyarország első kormányzója lett!

N. Fodor Olga: „Erdő szélén" (Nemzeti Szalon)

Vádassyné Fodor Olga

festő

kollektív kiáll. a Műteremben

1938-ban

Művészet.
1939. 13. l.
(c. á.: A Műterem
kiállításai.)

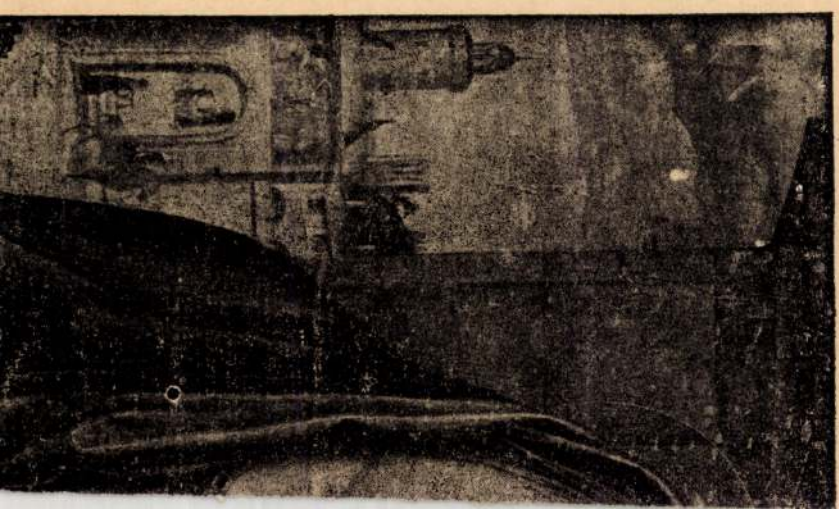

Fodor Olga

festő

Rudnay Gyula ta-

nítványa-

U. 4181.

Nemzeti Ujság

1926. márc. 16.

(F. kollekciója a

Salon csoportkiállí-

tásain.)

Tájékoztató a magyar müv

bibliográfiájának kész

1./ A munkatárs kiválasz

ságában őrzött bibliográfiai jegy

megállapodik röviditett jegyében

müvészeti emlékei" B. 1927. 225 l

iratoknál : Archaeologiai Értesit

A É 1889 125 l. — folyóirat-cikk

A É 1889, 129 l. (Divald)

2./ A feldolgozás a kiem

delkezésre bocsátott lapokon tört

neve kerül, pl.: Rábaszentmiklós,

ternyire alatta az irodalom, pl :

leteken belül ingó müemlékről szó

N. Fodor Olga

M+T

Reflexlex 149. l.

Elektr. arch.

m. o. 588. l.

Szérű. N. Fodor Olga festménye a Nemzeti Szalon kiállításán

A bunda

— Elbeszélés —

Irta: **Bónyi Adorján**

I.

Este tíz óra tájt Bályoki hazajött a kaszinóból, szórakozottan ment át az előszobán, mint rendesen, egyenesen bement a dolgozószobájába s itt levetette a bundáját. Vagyis igazság szerint az inasa segítette le róla. A finom, fekete bundán hópelyhek csillogtak. Bályoki tüsszentett egyet, zsebkendője után nyult, de nem találta a zsebében; utána szólt az inasnak s keresni kezdte a zsebkendőt a bundazsebben. Szórakozottan vett elő onnét egypár kesztyűt, egy kulcsot, némi aprópénzt és egy levelet. A zsebkendőt azonban nem találta. Már vissza akarta tenni a kesztyűt, a pénzt, a kulcsot, a levelet a bunda zsebébe, amikor hirtelen valami gondolat felrezzentette, megnézte a kesztyűt, megnézte a kulcsot s aztán megnézte az inas karján lógó télikabátot és hangosan mondta:

— Ez nem az én bundám!

Az inas kiterítette két karjával a bundát, maga is megvizitálta kívül és belül és alázatosan megerősítette a gazdája véleményét:

— Igenis, ez nem a nagyságos úr bundája. Bizonyosan el tetszett cserélni a kaszinóban.

— Bizonyosan.

Bályoki nem volt a gyors ötletek és a viharos cselekedetek embere. Eltünődött, elgondolkozott s nem tudta, most mit csináljon. Az autó még most állt be az udvaron a színbe; legokosabb lenne talán nyomban visszahajtani a kaszinóba. A levél, az idegen zsebből való levél most megzörrent a kezében s erre mást gondolt. Levéltitok ide, levéltitok oda, megnézi ezt a levelet, hátha ez a levél nyomban elárulja a bunda gazdáját.

A levél borítékján nem volt címzés, a levél pedig asszonyírással néhány rövid sorból állott.

— Édes Öregem — így szólt a levél — sosem felejtem el a tegnapot. Milyen aranyos voltál. Mint egy nagy gyerek. Öreg medvém, nagyon szeretlek. Holnap megint megszököm egy kicsit, hozzád! Várj rám a rendes időben. Csak jól be legyen fütve! Ez a Fakutya (milyen pompásan illik rá ez a név, amit ketten kisütöttünk), ez a Fakutya nem sejt semmit. Ölellek, imádlak, tiéd vagyok, a te Pitykód.

Ebből ugyan nem sokat lehetett kiokoskodni. Bályoki mégis hihetetlen izgalomba esett, mikor a levelet végigolvasta. Odament az íróasztalhoz, letette a levelet, a cvikkert leszedte az orráról, keresztülnézett rajta, kirántott egy bronzfigura alól egy kis selyemterítőt, megtörölte a szemüvegét s végigolvasta ujból a levelet. Arca vörös lett, a homloka verejtékes, a keze reszketett.

Ránézett az inasra. Az ott állt feketén, mozdulatlanul, az idegen bundával a karján. Bályoki megszólalt, a hangja rekedt volt:

— Akassza fel azt a kabátot az előszobában. Telefonáljon a kaszinóba; mondja meg a ruhatárosnak, hogy mi történt; az én ruhatári számom hetes volt, ez talán a nyolcas vagy a hatos; ha ennek a bundának a gazdája előkerül, feltéve, hogy ha még ott van, úgy-e? akkor az autóm várni fogja, szíveskedjék elfáradni ide. Igen fontos, igen-igen fontos. Szóljon le aztán Gábornak, hogy azonnal induljon vissza

Uj Idők 1926. XXXII. 13 337

a kaszinóba. Igaz, a nagyságos asszony lefeküdt már?

— Nem tudom, nagyságos uram.

— Kérdezze meg a szobaleányt és ha még nem feküdt le a nagyságos asszony, akkor kéretem.

Bályoki egyedül maradt. Rámeredt a levélre, aztán beletemette az arcát a két kezébe és szeretett volna felzokogni.

Ez a levél... ez a levél, amit egy idegen bunda zsebében a sors a kezére játszott... ez a kegyetlenül gonosz szerelmes levél — semmi kétség — a felesége írása.

II.

Fogcsikorgatva, dideregve, küzdve, lázadozva, szenvedve és kárörvendve hosszú hónapok óta várt már erre a pillanatra. A tiszta bizonyosság pillanatára.

Minden látszat azt mondotta ugyan, hogy semmi oka sincs a gyanakvásra. De egy fekete, álmatlan éjszakán, amikor az ember akaratlanul is szembenéz néha a sorsával, az életével és önmagával, feltámadt benne a gondolat — az a Gondolat! — s többé nem szabadult tőle, rabszolgája lett.

Együtt szaladt most már örökig ezzel a gondolattal. S ebben a rohanásban, mely csupa tüske, csupa utálatos bukdácsolás és szimatolás volt, épp annyi volt a fájdalom és gyötrődés, mint a káröröm.

Mert Bályoki azok közé az emberek közé tartozott, akik nagyon kicsire tartják, majdnem megvetik önmagukat. Nagy vagyonba született bele és még csak a kis ujját sem kellett megmozdítani az élet mindama javaiért, amiknek századrészéért más emberek lihegve dolgozzák végig egész életüket. Egy sereg szép és jó hajlandóság élt benne, de egyiket sem tudta teljesen kiélni, talán éppen e miatt a nagy gazdagság és nagy nyugalom miatt. Volt bizonyos kis pénzügyi tehetsége, ami vagyona kezeléséhez és bankok igazgatósági ülésein való reprezentáláshoz kellett; ez volt aztán egész aktivitása. Szeretett volna rengeteget s okos és szép dolgokat művelni, de a kezdet kezdete után mindig lelankadt és kettétört benne a szándék, a vágy, az akarat. Világosan tudta ezt magáról és ez volt az oka, hogy lenézte és szánta önmagát. Valahogyan úgy volt ez, hogy volt benne mélyen bent egy erős valaki, aki azonban nem tudott előtörni és érvényesülni és ez az erős valaki gyűlölte és megvetette azt a gyönge valakit, aki fölül van, érvényesül, tesz-vesz, elzárja előle az útat, él és van: ő maga.

S ez az erős valaki, ez a lezárt és tétlenségre kárhoztatott egyéniség teljes bizalmatlansággal viselkedett első pillanattól kezdve a házasságával szemben. Bályoki szegény és nagyon szép leányt vett el feleségül, egy jónevű és vagyontalan bankdirektor társának a leányát s az erős valaki elejétől kezdve úgy nevetett és csúfolódott ezen a házasságon, mintha sikerült volna most neki a gyönge valakit egy végzetesen elhibázott pénzügyi műveleten rajtakapni. El lehet azt ép ésszel képzelni, hogy egy ragyogóan szép nő összekösse az életét szerelemből egy ilyen csendes, szemüveges, jelentéktelen kinézésű, kicsi vékony férfiúval, akinek semmi nevezetessége nincs, csak a vagyona? Hogy ez a férfi még az álmait is lesi és elhalmozza minden széppel és jóval: ez sok mindenhez lehet út, csak a szerelemhez nem. Hogy oly végtelenül jó ehhez a nőhöz, az sem jelent semmit; a szerelem bódulni akar és a jóság rózsáinak illata nem bódító. És Bályoki, aki a világon mindent készen, küzdelem nélkül és a legszebben kapott, sehogysem tudott keresztüllátni azon a titkon, amely minden asszony lényét, még a legjobbét, a legegyenesebbét és a legtisztábbét is fátyolba takarja a férfi előtt...

Igy vergődött aztán boldogtalan boldogságban kétesztendős házasság után asszonya mellett és így jutott el ma este — ó, milyen szörnyű bizonyosság ez — a valóságig.

Lázasan kutatta-kereste át íróasztala fiókjait. Feltúrt, felhányt mindent. Egy írást keresett, egy levelet, a feleségétől. De nem talált ilyesmit sehol. Persze, honnan is. Fáradtan hagyta abba. Hiszen nincs még egy levele sem az asszonyától! Mindössze három hétig udvarolt neki annakidején, egy hónapig tartott a mátkaságuk, azalatt mindennap náluk volt; mi szükség volt levélírásra? S az esküvő óta egyetlen napra se szakadtak el egymástól. Csak cédulácskákról, odavetett feljegyzésekről ismeri az írását. De ismeri! S ez a levél...

Ez az ő írása.

Az erős valaki gúnyosan, hidegen nevetett szívében a gyenge valaki felett.

III.

— Jó estét, kedves. Már épp le akartam feküdni. Most jött haza a kaszinóból?

Itt állt hát előtte, omló selyem kis háziruhájában, oly gyönyörűn és frissen, mint a harmatos rózsa. S odajött hozzá és megcsókolta homlokát. Bályoki didergett és lehunyta a szemét. Kedve lett volna mindjárt odavágni eléje a levelet. De előbb letagadhatatlan bizonyosság kell. Most mindjárt. Okos, ravaszul kieszelt bizonyosság.

— Azért kérettem, drága... bocsásson meg... egy sürgős levelet kellene írni... és ez az átkozott csúz a karomban, alig bírom mozdítani.

Sziszegett, a karját dörzsölte és fintorgatta az arcát. Az asszony megsimogatta, leült az íróasztal mellé, a kikészített levélpapir elé, kezébe vette a tollat és mosolyogva várt.

Bályoki sétálni kezdett a szobában és gondterhes arccal kezdett diktálni.

— Kegyelmes Uram! Hivatkozva tegnapi telefonbeszélgetésünkre, van szerencsém a kérdéses...

Rövid és ostoba üzleti hangú levél volt. A vége: mélységes tisztelettel stb. Bályoki azt mondta:

— Köszönöm, szivem — s odament s elvette a levelet és akkor már kezében ott volt a másik levél is és most már összehasonlította őket. Ez némi kis időbe került, mert táncolt és vörhenyesen lángolt előtte minden. Most egészen megváltozott volt a hangja, amint mondta:

— Hiába próbálta most elváltoztatni az írását! Ó, maga ravasz asszony, már gyanút fogott. De ez a két levél mégis egy ugyanannak a kéznek az írása! Meri tagadni?

Az asszony tágranyilt szemmel bámulta meg a két levelet.

— Mi ez?

— Mi ez? — Bályoki szájából most ömleni kezdett a szó, végtelenül és kegyetlenül. Az asszony hol azt az idegen levelet olvasta ujra meg ujra, hol az urát bámulta. Előbb csak mosolygott, nyugodtan, édesen, aztán nyugtalan lett s végül csaknem haragos.

— Bertalan, maga engem nagyon megaláz. Nem bánom, hogy féltékeny, hiszen szeret, meg is szoktam már a féltékenységét, de ilyen szamárságot, hogy egy idecsöppent nyavalyás kis idegen irkafirka elég legyen ahhoz, hogy gyötrődjön és gyötörjön...

N. Fodor Olga

festő

lásd

Nádassyné Fodor Olga

alatt is. megnézem

Nemcseknének is írták

1942. Bán hidára

kiöltözött

(katalogus szerint

ennét küldte képét

A San Marco-gyüjteményből.
Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana Corvina, 1938., 585. l.

NÁPOLYI FESTŐ, XVIII. század
Remete Szent Pál
Vászon, olaj, 120×95 cm.
A San Marco-gyüjteményből.
Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana Corvina, 1938., 585. l.

NÁPOLYI FESTŐ, XVIII. század
Csatajelenet
Vászon, olaj 48×65 cm.

NÁPOLYI FESTŐ 1720-ból
Eljegyzés
Fa, olaj, 24×40 cm.
1720-as évszámmal.
Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana. Corvina, 1938., 585. l.

NERI DI BICCI (firenzei festő, 1419—1491)
Tóbiás az angyallal és Szent Jeromos (95. kép)
Fa, tempera, 35×26 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
Restaurálta Endrődi Sebestyén, 1916.
Maszlaghy II., 83. szám. (Pisanello.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 230. l. (Neri di Bicci.) — Van Marie. X, kötet, 1928., 542. l. (Neri di Bicci.) — Rónay. Maria:Die Schätze des Christlichen Muse-

N. Fodor Olga

Magyar Művészet

1926. 126. 0

Kolonitz Siegfried?

Mellig, hétnyolcvad
ősz; szemöldöke szeme s baj
kezével kardjának markol
s alatta mellvértje látható,
a kettős aranylánczon érem

Olajfestés vászonra,
Át. Kept. 90.

N. FODOR OLGA

72. Öreg parasztasszony, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar nép
1940 febr – márc

ZÁDOR ISTVÁN

141. A kecskeméti városháza, A szegedi városháza, krétarajz á 100.—
142. Nyiregyházi talyigások, Kilátás az egri várból, krétarajz á 100.—
143. Esztergom, Borpincék a mádi templom körül, krétarajz á 100.—
144. A szolnoki művésztelep, Elvonuló zivatar Szolnok felett, krétarajz á 100.—
145. Országház és Királyi palota, krétarajz á 150.—
146. A Lánchíd, Kilátás a várból, krétarajz á 100.—
147. Szegedi Dóm-tér, Debreceni Nagytemplom, krétarajz á 100.—
148. A Halász-bástya északi tornya, krétarajz 150.—
149. Strandfürdő a debreceni Nagyerdőn, Hősök kapuja Szegeden, krétarajz á 100.—
150. A debreceni egyetem, Szolnoki Tiszahíd, krétarajz á 100.—

Fodor Olga

1926 koll. Eiáll a
Menyeti Halomban

V

Waldeck gróf IV. 97

V. Fodor Olga

KM TÁRS művcsaptok
1931 feb-márc. kiad.
VIII. 16. V
1933. nemz képzm kiáll
169. V

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM 1926. 4. SZÁM

REINACH:

MŰVÉSZET KIS TÜKRE

a és a magyar művészet adatával kiegészítette Lázár Béla
t nagyközönség számára készült rövid, de kimerítő művészet-
rengeteg képpel. Fűzve ára 140.000.— K, egészvászonkötés-
.500.— K, finom papiron, egész bőrkötésben 500.000.— K.

AZ ATHENAEUM KIADÁSA

IATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN

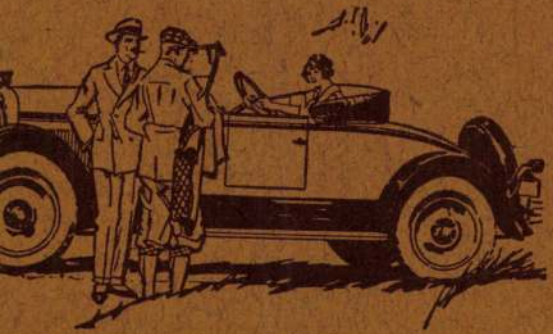

RDNER A TÖKÉLETES AUTO

ENGEDES MINTAKOCSIK MEGTEKINTHETŐK

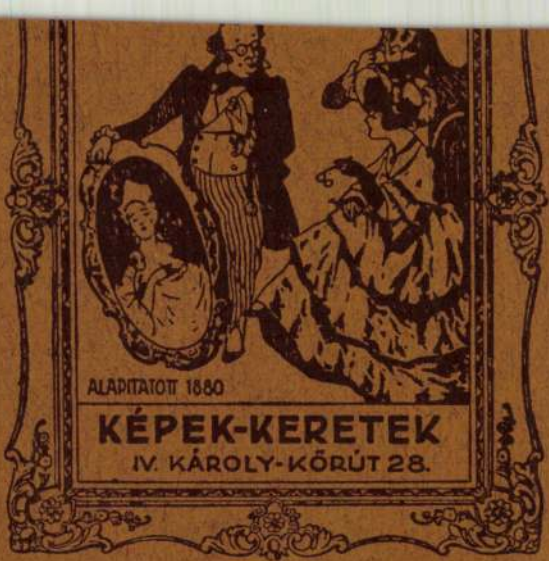

RÉTHI ZSIGMOND

IV., VÁROSHÁZ-UTCA 1.

N. Fodor Olga

Ilona u. 6. Munkanélk

1930. Tan. kiáll. 103. V

1930/31 pub. kiáll. 623. 637 V

Sopron h.n. IX. 181

N. Fodor Olga

Minisarnok festő Bpest.

1923 tav. kiáll. 709 v

1925-26. akt kiáll. 399 v

1927. tav. kiáll. 750 v

1928 tav. kiáll. 602. v

Hona u. 6.

[illegible]

Elberfeldi Städtisches Museum

VI. 215.

N. Fodor O

M. Kérzőnyvésznők Egyes

1924.

76 – 80. szám.

C

N. Fodor Olga

Festő

Király u. 42

Magyar

1923. tav.

V

N. Fodor Olga

1926. márc. Koll. Eiall.
Nemzeti Szalonban.

V

1934 JÚNIUS 30 NAP

NYÁRELŐHÓ

22. HÉT

A M A G Y A R

N É P R A

XVI. sz.

XVI. Jh.

VII. sz.

rtlau). XVII. Jh.

ván-korabeli és XIII. századi timpanonja.

üdportal der Kathedrale ~~zu~~ Gyulafehérvár.

k faragványainak részlete.

Fensterrose der königl. Kapelle zu Esztergom.

N. Fodor Olga

festő

V

Műcs. kiáll. 1923 tól
Pipics 112. l.

N. Fodor Olga: Önarckép
N. Fodor Olga: Autoritratto

Fodor Olga, Nádasdúné

festő"

Művészet, 1939. IV. évf. 23. sz. 13. l.

Bodéfi Árpád: A Műcsarnok kiállítása

Önálló táblakép – akt képek –

Nádasdiné Fodor Olga

Művészet, 1939. IV. évf. 23. sz. 13. l.

Erdélyi Árpád: A Műterem Kiállításai.

MTK

N. Fodor Olga

Arckép, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

MDK

Fodor Olga

N.Szal.-ban csop. kiáll.-on vett részt

Kiállitások. Magyar Művészet 1926, 126.o.

MDK

N.Fodor Olga, festö.

Kompozició.	Olajf.
Kompozició.	"
Kompozició.	"

Az Uj Szalon Szent István-i kiállitása. 1934.aug.

N. Fodor Olga MDK

Az ékszer

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

N. Fodor Olga MDK

Tanulmányfej, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

N. Fodor Olga MÉK

Tanulmányfej, old.

Mócsarnok 1929/30 téli kiállítás

MDK

N.Fodor Olga, festö

92. Ülö nöi akt. Olf.

Uj Szalon. Megnyitó Kiáll. Bp.1934.ápr. Kat.

MDK

N.Fodor Olga

Női akt, of.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 11. 1.

MDK

N. Fodor Olga

Nő tükörrel, off.

Akt kiáll. OMKT. Mücs. 1925. dec. 29 l.

MDK

N.Fodor Olga,

a többi munka között kiválnak művei.

Ybl Ervin: Kép- és szoborkiállitások.
B.H. 1934 nov. 25. 2o.l.

MDK

N.Fodor Olga, festö

Nöi akt tükörrel. Olf.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Műcs. Kat. 48.1

M.D.K.

Fodor Olga

577. Kislány a szabadban.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 32.l.

MDK

Fodor Olga, festö
Bánhida.

584. Akt-kompozició. Olf.

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért. Képzőm.Kiáll.1942.
jun.6.-22. Kat. 22.l.

N.Fodor Olga

Elismerő oklevéllel tüntették ki.

N.U.934.XII.15.

Fodor Olga

Szerepelt a Műsamok Tavasi tárlatán.

Sórai lyság 1927. IV. 3.

Fodor Olga

Szerepel a Magyar Vasuti és Hajózási Klub karácsonyi kiállitásán

Magyarság 1926 XII. 21.

V. Fodor Olga

Szerepelt a művészcsoportok miskarcali kiállításán.

NU 1931. II. 22.

Fodor Olga

Független Művészek Társasága Erzsébet körut 41. sz. alatti karácsonyi kiállitásan női aktjával szerepelt.

PH. 930. XII. 13.

N.Fodor Olga

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban- képével szerepel.
Arcképe.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

N. Fodor Olga MDK

Aktkompozició, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

MDK

MDK

N.Fodor Olga, festö/?/

Kompozició.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend. M.Kir. Vall
és Közokt Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 18.l.

N. Fodor Olga MDK

Kompozició

Mücsarnok 1936 Nő a müvészetben c. kiáll.

N. Fodor Olga MDK

Kompozició

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

N. Fodor Olga MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

N. Fodor Olga MDK

Parasztasszony, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

N. Fodor Olga

"Ékszer" c. festm. Repr. (A Műcsarnok tav. tárlatáról.)

Képzőművészet, 1928. 8-9. sz. 106. l.

MDK

N. Fodor Olga

"Ékszer" c. képe. Repr. (A Műcsarnok tav. tárlatáról.)

Képzőművészet, 1928. 8-9. sz. 106. l.

N. Fodor Olga MDK

Merengés, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

N.Fodor Olga

Független Müvészek Társ. kiáll. Képzőmüvészet
1930. 31.sz. 146. l.

MDK

Fodor Mária

A párisi őszi szalon. /S. L. cikke/ Képzőművészet
1929. 25.sz. 235 l.

MDK

Fodor Olga, festö

Kislány a szabadban.

Műcs.-OMKT."A gyermek a művészetben" kiáll. 1940.II.-II
Kat. 32.1.

Fodor Olga MDK

Vonat érkezése, olf.
Tanulmányfej, olf.
Akt kompozici-. I-II. olf.

Uj Szalon 1934. máj.
Tavaszi kiállitás

MDK

N.Fodor Olga, festöm.

a dekoráció szépségének utján jár. Aktját
a festésnek nagy megbecsülésével formálta meg.

Gerő Gödön: Az akt-kiállitásról.
Magyar Művészet. 1926. 389.l.

MDK

N.Fodor Olga,

a N.Sz.által rend. 63 csop.kiáll. egyik-másikán szerepelt müveivel. 1926.

A Nemz. Szal.4oo-ik jub. és a KÉVE XX-ik kiáll.-a. 1929.febr.

N.Fodor Olga festőművész

Kompozició

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

N.Fodor Olga festőművésznő MDK.

A Független Művészek Társaságának Vándorkiállitásán vett részt. /:Mohács, Pécs, Kaposvár és Nagykanizsa:/

Képzőművészet, 1929, 21. sz. 144. l.

MDK

N. Fodor Olga
műve.

Arckép. Magántulajdon.

Az Orsz. Magy. Képzőm. Társ. jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun. 31.l.

MDK

N.Fodor Olga

Akt, of.

Aktok a szabadban, of.

Kompozició, of.

Müterem 4.csop.kiáll. 1937. ápr.

N. Fodor Olga MDK

Kompozició

Műcsarnok 1936. okt-nov.
A nő a művészetben kiáll.

MD K

E.Fodor Böske, festö

Félakt fikusszal. Olf.
Kaktuszt öntözö nö. "

Nemzeti Szalon.- Tavaszi tárlat. 1932.junius. Kat.

MDK

N. Fodor Olga, festö

Öszi táj. Olajf.

Nemzeti Szalon.- Öszi Tárlat. 1931. szept. Kat.

MDK

N.Fodor Olga, festö

Akt. Olajf.

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat.1932.szept. Kat.

N. Fodor Olga MDK

A[illegible]ckép

Mücsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

N.Fodor Olga, festö

Alvó nö. Olf.
Akt compositió. "

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Trs. -III.kiáll.
1930.okt. Kat.

N.FODOR OLGA

A Független Művészek Társasága január 22.-én tartott tisztujitó közgyűlésén választmányi taggá választották.

Képzőművészet, 1929.17.sz.56.oldal

N.FODOR OLGA

Az ékszer.

KMT 1928.tav.kiáll.kat. 31.oldal

MDK

N.Fodor Olga festőművésznő.
A Nemzeti Szalon Tavaszi Tárlata.

Képzőművészet,1929.21.sz.144.l.

MDK

N. Fodor Olga

Kompozició, repr.

Művészet 1936. 3–4. sz. 69.l.

MDK

Fodor Olga

Művével résztvett a Nemzeti Szalon "Magyar Nép" cimmel rend.III.kiáll.-án.

/sly./:"Magyarország a képzőművészetben,"

Esti Kurir,1940.febr.20.

MDK

N. Fodor Olga

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

M. Fodor Olga

festőművész

Független Művészek Társasága kiállításán - Nagykanizsán - képével szerepel. Aktokkal.

Nemzeti Ujság
1939.VI.7.

N. Fodor Olga

Független Művészek Társasága kiállitása - Vaposvá-
ron - művével szerepel.

Pesti Hirlap
1939.V.23.

V. Fodor Olga

Független Művészek Társaságának kiállitása - Kaposváron - művével szerepel.

Magyarság
1929.V.24.

K. Fodor Olga

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Fiacm női aktja.

Pesti Hirlap
1929. VI. 16.

W. Fodor Olga

Szerepelt a művészcsoportok művészasszonyi kiállításán.

EK 1931. II. 24.

N. Fodor Olga

édesanyjáról festett képen átérzett képet.
(Kiáll. Neuz. Sz.)

(- - ó) : Független Művészek Társasága.
P. H. 931. XI. 15.

Fodor Olga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tarlatán.

8 órai Újság 1931. II. 22.

W. Fodor Olga

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiál-
lításán.

PH 1931. V. 21.

Fodor Olga

Női aktjai és akt-kompozíciója, a Független Művészek Társ. kiáll.-án.

P.H.930.V.9.

Fodor Ujfa

Nol akrjat da akt-Komponcioja. a Fugeetjen
Mulvaseef Tafa. Klaff.-An.

I.A. Ofo.V.o.

N. Fodor Olga.

Képei szerepeltek a Független Művészek Társaságának III. -ik olasz-magyar barátsági kiállításán, Szegeden.

Pesti Hirlap. 1928. 16v. 15.

Fodor Olga

Kislány a szabadban

Miccarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Fodor Olga MDK

Aktkompozició, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Fodor Olga.

A Független Művészek Társasága
székesfehérvári vándorkiállításán
bemutatja műveit.

Magyarság, 1928. Jún. 26.

N. Fodor Olga

Szempel a Független Művészek Társaságának Klubhelyiségében rendezett karácsonyi képvásáron /Erzsébet Kit 41/

P. H.	929.	XII.	17.	
P. H.	929.	XII.	22.	80. u. 929.
Ujság	929.	XII.	15.	XII. 15.

Fodor Olga

"Női akt" c. művével
szerepelt a Független Művészek Társasága
tárlatán.

P.H.930.X.5.

MDK

N. Fodor Olga, festöm.

komoly tanulmányfeje a sötét XII. teremben jobb sorsot érdemelt volna.

A XII. terem nem kelvez rossz világitásával a kiállitott müvekne.

Chroniqueur:

Mücsarnok. - Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV.évf. 26.sz. 28.1.

Fodor Olga

Képzőművészeti Társulat téli kiállításán a Műcsarnokban szerepelt.

BH. 929. XII. 22.

N. Fodor Olga

Szerepelt a Mikisamok Tavani tárlatán.

PH. 1930. III. 19.

Fodor Olga

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban kis kompozíciója szerepelt.

MH. 929. X 13.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon új csoportkiállításán szerepelt.

BH. 929. XII. 31.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon LXVII. csoportkiállításán szerepelt.

PH. 929. XII. 31.

K. Fodor Olga

Nemzeti Szalon új tárlatán szerepel.

XII. 2[illegible]

K. *Fodor* Olga aktjai két stilust reprezentálnak. A nagyobbak is tisztán figurális jellegüek, fáradt színüek és szárazak, a kisebbek frissek, pittoreszkek, de erősen emlékeztetnek *Hermann* Lipót dolgaira. Talán kis méretü tájképei jellemzik legjobban tehetségét.

NN. 929. XII. 29.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon LXVII. csoportkiállításán szerepelt.

NU. 929. XII. 31.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon csoportkiállításán szerepelt.

A figurális alkotások között *N. Fodor* Olga akttanulmányairól kell elismerően megemlékeznünk. A művésznő az atelier átszürt színeivel intim, meleg hangulatot tud teremteni, de olyan biztos a rajz tudása, olyan művészi a formaérzéke, hogy bátran kinyithatja a műterem ablakát, s ne féljen a napfénytől. Egy régebbi tanulmányfeje (175) kimagaslóbecsű alkotás.

EK. 929. XII. 29.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon kiállításán szerepelt.

Az Est 9.29. XII. 29.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon csoportkiállításán szerepelt.

. Finom aktjaival jelenik meg *N. Fodor Olga*, aki talán a legdiszkrétebb női aktfestőnk. Szép, lágy husformákat látunk „Ülő akt"-ján, az „Álom", „Az ékszer" c. aktjain és félaktjain. Kisebb akt-kompozicioit és tájrészleteit is a finomság jellemzi, legtöbb erő azonban egy öreg nőt ábrázoló tanulmányfejében van.

PH. 929. XII. 29.

Fodor Olga

Nemzeti Szalon csoportkiállítá-
sán szerepelt.

. *Fodor* Olga ero-
sen rajzos aktjain kívül inkább kis figurális
kompozicióiban ér el effektusokat.

8'04. 929. XII. 22.

N. Fodor Olga

Nemzeti Szalon csoportkiállításain akttanulmányai szerepeltek.

Mo. 929. XII. 29.

Fodor Olga.

Nemzeti Szalon újévi kiállításán akt-jai szerepeltek.

M. 929. XII. 29

Fodor Olga

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban képével szerepelt.

8ón.929. x. 13.

N. Fodor Olga

Budai Szépművészeti Társaság
tavaszi tárlatán szerepelt

NU.934.IV.24.

N. Fodor Olga

Művével nerepel az Uj
Fodor Szent István-heti
kiállitásán.

N. U. 934 VIII. 15

N. Fodor Olga

Új halon-bau (Kossuth L. u. 12)
alt tiéllitásra ven rént.
Elismerő okleváltel tán-
tettétki.

P. H. 934. XII. 11
B. H. 934. XI. 25

V. Fodor Olga

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

P.H. 1933. IV. 16.

V. Fodor Olga

szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

Ek 1933. IV. 16.

IV. Fodor Olga

Szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

M.D.K.

N. Fodor Olga

Olajfestményei szerepelnek a Corvin Áruház kiállitásán irja d.: "Husz képzőmüvész az V. Corvin Tárlaton" cimmel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. okt. 16-22
V. évf. 42. sz.

N. Fodor Olga

A Corvin Áruház ötödik képzőművészeti bemutatóján szerepelt.

N. u. 1942. X. 6.

MDK

N.Fodor Olga

Nő tükörrel, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

N. Fodor Olga, festöm.

Aktját a festésnek nagy megbecsülésével formálta meg. - A dekoráció szépségének utján jár.

Magyar Müvészet. 1925. 389-390.l.

MDK

n. Fodor Olga

Vonat érkezése, olaj
Tanulmányfej, "
Akt Compositio, "
" " "

Uj Szalon tav. kiáll. 1934. máj.

N. Fodor Olga

Öreg parasztasszony, olajf.

[illegible] a képzőművészetben. III. kiáll. Szemle Szalon, 1940. február, 11 l.

8. *Szent Jakab ravatalon*

(Külső jobb alsó.)

Fa, tempera, egy-egy kép 75·5×67 cm.

A zólyommegyei Jakabfalu r. k. temp
Ipolyi-gyüjtemény.

A jakabfalvi festő szoros kapcsolatba
csegöldi BE mesterrel és a jánosréti n
E szárnyak egyideig a besztercebányai p
templomban voltak.

Ipolyi: Besztercebánya város m
történeti vázlata. Századok, VIII.
684. l. — Ipolyi: Schematismus h
diocesis Neosoliensis. Besztercebány
135. l. — Ipolyi: A besztercebán
házi műemlékek története és helyr
Bp. 1878., 151. l. — Divald: Zóly
megye csúcsíveskori szárnyasoltárai
Mérnök- és Ép.-Egyl. Közlönye,
1909., 125—126. l. — Divald:
ország csúcsíveskori szárnyasoltárai.
zet, Bp. 1911., 9. l. — Lepold–
96. l. — Gerevich PA, 210. l. —
állítás, 1930., Ipolyi, 25. és 30. s
Gerevich IPGY, 87—89. l. (3. és
93. l.) — Péter: A magyar művész
nete. I. kötet. Bp. 1930., 116. l. —
RMF, 58—59. l. (7. kép: 41. k
Csánky Dénes: Tanulmányok a sz
táblaképfestészet XVI. századi törté
MM, XIII., 1937., 346. l. — I
Lippay 54. l. — Rados Jenő:
oltárok. Bp. 1938., 36. l. — Horváth,
Il rinascimento in Ungheria. Roma
52. l.

MDK

N.Fodor Olga
Tanulmányfej

KM Társ 1929/3o. téli kiáll. 23 l.

MDK

N. Fodor Olga

Tanulmányfej, olaj

Akt, olaj

N.Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun. 9 l.

MDK

N. Fodor Olga

Kompozició

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

18 l.

MDK

N.Fodor Olga

Ülő akt, of.

Akt, of.

Akt kiáll. Uj Szal. 1934. nov. 3 l.

MDK

N. Fodor Olga

Akt kompozició

Fekvő akt, of.

Akt kiáll. Uj Szal. 1934. nov. 3 l.

MDK

N. Fodor Olga, festő.

Tanulmányfej, of.

Ídes anyám, 2.

Nemz. Szalon.: A Független Műv. Társ. – IV. kiáll.

1931 XI. – Kat.

MDK

N. Fodor Olga

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 11.1.

MDK

N. Fodor Olga

Kompozició

KMTárs. A nő a művészetben. 1936. 36.l.

N. Fodor Olga MDK

Női akt tükörrel, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

MDK

N.Fodor Olga festőművész

Résztvett a Független Művészek vidéki vándorkiállitásain.

Cikk: A Független Művészek Társasága vándorkiállitása.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

N.Fodor Olga festőművész

Résztvett a Független Művészek vidéki vándorkiállításain.

Cikk: A Független Művészek Társasága vándorkiállítása.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

N. Fodor Olga festő

Műveivel résztvett a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

Cikk: A Nemzeti Szalon tav.tárlata.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

N. Fodor Olga Jesto

Művelvel reáztvelt a Nemzeti Szalon tav.
tartalán.

OLKK: A Nemzeti Szalon tav.tartalá.

Képzőmüvészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

N. Fodor Olga

Képzőművészet 1930. 27. sz. 36.1.

MDK

N. Fodor Olga

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 7o.l.

MDK

N. Fodor Olga

Gerő Ö.: Az akt kiállitás. Magyar Müvészet 1925. 389.l.

MDK

N. Fodor Olga

Aktkompozició, repr.

Képzőművészet 1930. 27. sz. 52.l.

MDK

N. Fodor Olga

Fekvő akt, repr.

Ülő akt, repr.

Képzőművészet 1930. 27. sz. 42,43.l.

MDK

N. Fodor Olga

Tájkép, repr.

Akt, repr.

Képzőművészet 1930. 27. sz. 40.l. 41.l.

MDF

Fodor Olga

A Független Művészet Társaságának pécsi kiállításán szerepelt portrékkal és aktokkal.

Cikk: Művészet.

Dunántúl, 1929. maj. 5. 9. l.

MDK

N. Fodor Olga, festőm.

399. Nő tükörrel. Olf.

Műcsarnok. - 1925-26. Akt.-kiállitás. Kat. 29.l.

MDK

N. Fodor Olga

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1929. 144.l.

szövarch 20.- 176.la

N.Fodor Olga.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1929-ben

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat,

MDK

N. Fodor Olga

Művével résztvett a független művészek társaságának Pécsen rend. kiállításán.

Cikk: A független művészek társ. kiáll. Pécsett.

Dunántul, 1929. máj. 3. 7. o.

MDK

N.Fodor Olga

"Aktkompozició" c. festm.Repr.
/A Műcsarnok téli tarlatáról./

Képzőművészet, 1930. 27.sz. 52.l.

D

Fodor Pál

bútorasztalos

1903

Érmiek 1930.

83. l.

Drouais, Jeste VI. 212

Ø

Fodor Pál

faragó (?)

Csinálta csikszent-
mártoni házának F vá-
csos kapuját 1845 ben

ka J. A

Huszszékelyház. Bp. 1895

3 l. 40 l.
(kőpel,

F diszesen faragott

Fodor Piroska

textil

1924–26

Éimisk

1930

83. l.

Mágocsy-Dietz Sándor egyetemi

tanár Ż. 231

1904. XI. 8.

Keszthely.

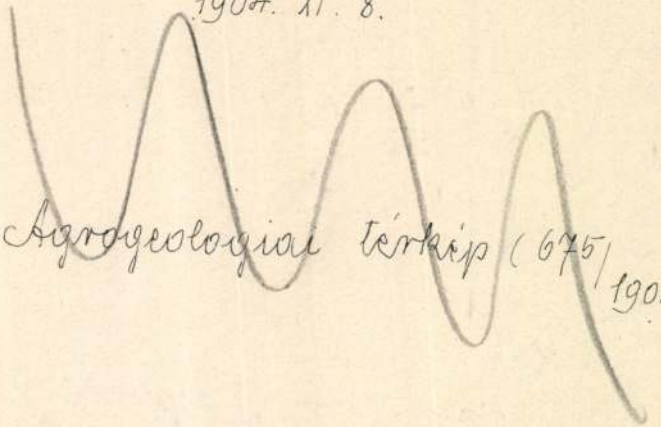

Agrogeologiai térkép (675/1904.)

Fodor Piroska tanult

Hatos Csaba pedagógus festőművész a népi általános iskola rajztanára. Tanítványai közül Horváth Katalin, Fodor Piroska, Tóth Tibor, Málovits Lajos már többször nyertek pályázati díjakat.

Zentai Pál: Bemutatjuk Hatos Csabát.
Vas Népe, 1975. nov. 29.

Fodor Piroska

Ráckeven, az Ady Endre gimnáziumban megnyílt a vénszetközi szolidaritás eszméjéhez, kapcsolódó tárlat, dunabaraszté középiskolások, KISZ fiatalok műveit mutatják be. Fodor Piroska képén, különösen a víz ábrázolása sikerült. (említve)

Losonci Miklós: Képzőművészeti világlét. Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 22.

Fodor Piroska, diákfestő:

A ráckevei Ady Endre Gimnázium megrendezte a diákfestők országos tárlatát, a költő születési centenáriuma alkalmából. Szerepelt munkájával és díjban részesült Fodor Piroska is.

Molnár Zsolt: Diákvallomások képekben
Pest Megyei Hírlap, 1977. nov. 23.

Fodor Piroska

Évzáró kiállítást rendezett a ráckevei Ady Endre gimnázium képzőművészeti szakköre, mely jún. 14-ig látható. — Képe szerepel a kiállításon.

Lasonci Miklós: Diák festők tárlatai. Pestmegyei Hírlap, 1975. jún. 12.

Fodor Piroska, festő

A pesterzsébeti Csili Művelődési Ház képzőművészkörének tagjai a Csili Galériában látható kiállításon az egymásról festett portrékat állították az érdeklődők elé. A kiállítás máj. 25-ig tekinthető meg. A képzőművészkör tagja – többek között –: Fodor Piroska, Örsi Imre.

– b: Gondolatok két kiállításról.

Magyar Papír, 1981. máj. 23.

Ø

Fodor Rika, veszprémi

1916. márc. MKE Kiáh. N. halon
Parkrészlet, olaff. 200.–

Völgyi István, múzeumőr

X. 84.

Fodor Rika

M. Képzőművészeknő Egyes

1916. márc.

Papkerészlet, Of.

Fodor

F. 4. *Róza*, festő, l. *Oláh Gusztávné*.

Tairs József VIII. 161

D

Fodor Ruben

nyomdász

l.

Á.:a

Kertész nyomtatott

268 l. belü

törl.

és ülja

M. országon

Bp 1941

MDK

Fodor Ruben

konyvnyomtatót

állatották mint legidősebb debreceni fedő legényt 1853ban a nyomda élére. Törödött ember volt a nyomda tanyatlott

n. m. Háromszázötven esztendő

Grafikai Szemle 1911 évf 11 z 250 l

MDK

Fodor Ruben

művezető

1859 ig szerepel mint művezető a debreceni v. nyomdában, nem volt zakképzett nyomdaz. Alatta a nyomda hanyatlott.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói. Grafikai Szemle 1893 évf. 3 z. 39 l.

Fodor Zsigmond

Művészi díj: Közgard. tak pénztár székhára
terepályázata
Kiskünfelegyhára
Fodor (Gyula?) építész

Zsigmond

Művészet VII évf 1908. 64. l.

Fodor Zsigmond

Művészi díj: Kongord. takarékpénztár székháza tervpályázata Kiskunfélegyháza Fodor (Mula?) építész

Művészet VI. évf. 1907. 413. l.

Fodor és Reisinger

Zsigmond

~~Melyik Fodor~~?

Lecturer köpleté

~~Tiszte kom ép~~
~~+ 1951 jan 10~~

MDK

Fodor és Reisinger, Arad

Aradi Westinghouse-gyár épitése

Vállalkozók Közl. 1909, márc. 17. 4 l.

KISTORMÁS

M.D.K.

Fodor és Reisinger

aradi építészek

első díjat nyertek a Kiskimfélegházán emelendő Körgazdasági Tanarérpénztér szérházának pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII.évf.

nov. 6. sz. 12 old.

M.D.K.

Fodor & Reisinger

(aradi) épitészek

nyertes rajzait a

Rózsavárosi áll. felsőbb

leányiskola felépítésére

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII évf.

Szept. 8. sz. 2. old.

Fodor Hegm. aradi épitém

és Reisinger

cód

A kiskunfélegyházi takarékpénztár intézeti házának tervpályázatán az első díjat *Fodor és Reisinger*, a másodikat *Morbiczer* Nándor nyerte.

Magyar Építőművészet

1907. 11. 7. 18. l.

1908 kkfélegyháza

Aradi Westinghouse-nál épít. 1909

mondatván

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Fodor és Reisinger

A kiskunfélegyházi közgazdasági takarékpénztár intézeti székházának tervpályázatán az első díjat Fodor és Reisinger, a második díjat Morbiczer Sándor építőművész nyerte el.

Művészet 1908. 64 l.

mivés čed.

Vágó Dezső *281*, *295*, *300*, *305*, *324*, *337*.
Vágó József 70, 268.
Vágó László 70, 268.
Vágó Pál 179.
Vajda Zsigmond 71, 131, 179.
Vandza Mihály 209.
Vargas 55.
Vaszary János 70, 412.
Velazquez 52, 53, 59, *60*, *61*, 61.
Vellano 322.
Verrocchio, A. del, 312, 313, *321*, 322, 323.
Vesztróczy Manó 70, *132*, *261*.
Vidovszky Béla 268.
Vigand Ede l. Thoroczkai.
Vigeland Gusztáv 152, *157*.
Vihart Ferenc 268.
Vik Ingebrigt *120*.
Vollard 280.
Wagner Ottó 424.
Wagner Sándor 179.
Weber József *69*, 194.
Weide 422.
Wellmann Róbert *193*, *265*, 266.
Wentzel Gustav 151.
Werenskiold Erik 145, 147, 148, 149, *149*.
Weszeli Vilmos 70.
Whistler 325.
Wiegand Ede l. Thoroczkai

Fodor és Reisinger

A kiskunfélegyházi közgazdasági takarékpénztár r.-t. székházának tervpályázatán az első díjat Fodor és Reisinger, a második díjat Morbiczer Nándor műépítészek kapták.

Művészet 1907. 413. l.

Fodor Sándor, építészmérnök ; sz. 1879 aug. 27. Felsőőrön /Vas m./, mh. 1955. novemberében Bpesten. 1902. nyerte építészmérnöki oklevelét a bpesti müegyetemen. Ezután a bpesti Folyammérnöki Hivatalnál dolgozott, 1907-10. az Állami Hidak Igazgatóságánál, 1910-től pedig a Főv. Közmunkák Tanácsánál müködött, miniszteri tanácsosi rangban, 1936-tól osztályfőnöki, később alelnöki minőségben. Igen sokat tett ~~xxfőx~~ Budapest városfejlesztéséért, szakcikkeiben is főleg a városrendezési kérdésekkel foglalkozott, egyebek közt amerikai és afrikai tanulmányutjainak tapasztalatai alapján is.

Állandó munkatársa volt az Épitő és a M.Epitőmüvészet ok Ipar-Épitő Müvészet c.lapnak és több szakfolyóiratnak. A Közmunkatanács megszünése után a Gellért-szálló és gyógyfürdő épitési tanácsadójaként müködött.

ÉI-ÉM. 1928.jul.1. 102. l. /A Közmunkatanács hivatalos jelentése./ - Ki-Kicsoda ? Kortársak lexikona. Bp. 1937. /Tévesen F. Nándor néven./ - Magyar V.: Nemzeti jelleg és városrendezés. ÉI-ÉM. 1930. 19-20.sz. - Siklóssy L.: A Főv.Közmunkák Tanácsa tört. Hogyan épült Bpest ? 1870-1930.Bp. 1931. 190,191.l. - és személyes közlés.

< Fodor Sándor >

cikke: a népszámlálás és a lakáskérdés

ÉI-ÉM. 1921. 47. l

<> A marginalizáció terpály. kérdése her. U. o. 79. l

Stb.
több cikk
állandó munkatárs

ÉI-ÉM. 1928 jul. 1.
102. l. (A kőpunkt
Tanács hív.
jelentése)

Fodor Sándor

minszteri tanácsos
a Közmunkák Tanácsánál.

Magyar Vilmos:

Nemzeti jelleg és vá-
rosrendezés.
ÉIÉM. 1930. 19-20.
sz.

Fenti előadásával
foglalkozik a
cikk.

Fodor Sándor jelenleg
a Gellért fürdőnél
dolgozik

MŰEMLÉKEK ORSZ

1
—— szám.
07

A .....

Bizottságunk «Kiadványai»-nak
tekintetes Igazgatóság vezetése alatt
küldeni.

Fodor Sándor

l. Siklóssy / l. F. Kőszeg Tartört.

Hogan épüet 190. l.

Bp. 191. l –

1870-1930

Bp 1931

SIZSÁK –

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

< Fodor Sándor >

cikke

< > Dunai szigetek
sportjelentősége.
MÉM 1941. 340, 341.
l. (Helyszínvaj-
zokkal.

vegyes

6. 6

Márki

Sándor dr.

II. Rákóczi Ferenc

l. „Magyar történeti életrajzok"

〈Fodor Sándor〉

cikke

〈 〉 A városrendezés jövő feladatai.

NÉM 1944

256–258. l.

Szeged

d. 79

1 köt. 8 r.

Magyarország

a millennium idején.

Tájékoztató adatok, közreadja:

az ezredéves Kiállítási rajzó-osztálya.

1.-128. ll.,

1 kétes tábla

Fodor Sándor

építészmérnök

a kommunista-

tanács alelnöke

1946-1955,

a Gellért-fürdő

épületének fel-

újítója

† 1955 november

Fodor Sándor mérnök

Sz. 1879 aug 27 Felsőörön (Vas m). A bpi min. eg. 1902. mérn. okl. Elbb. A bpi Folyammérnöki Hiv. 1907-10 az Állami Hidak Igazg. nél 1910-tól – ~~1945~~ ~~[illegible]~~ Körm Tan. min. tan. rugba 1936-tól osztfőnök, majd elelu. Bp. városfejl. hőml. szerrett érdemeket. Szakcikkei főleg városrend kérd el fogl. és Ain. Afr. tagaszt. vt — Gellért

+ 1955

Kl. Kicsoda

Technika
1931. 3-4. sz.
márc.–ápr.

Nemzeti jellegzetesség és városrendezés.

Írta: *Fodor* Sándor min. tanácsos, a Fővárosi Közmunkák Tanácsa műszaki osztályának főnöke.

Nationaler Karakter und Stadtregulierung. Von Ministerialrat S. *Fodor,* Chef der technischen Abteilung des Hauptstädtischen-Baurates, Budapest.

Aus der Vorführung der karakteristischen Gebäude und der Geländekarten der grossen Städte der westlichen Staaten geht hervor, dass in der Regulierung der Städte in grosser Allgemeinheit der nationale Karakter des betreffenden Staates zum Ausdruck kommt. Als Beispiel werden die einzelnen Gebäude der grösseren Städte Spaniens, Frankreichs, Englands, Nordamerikas vorgeführt. Das spanische Städtebild spiegelt das wilde, zügellose Temperament und die mutige Zielsteckung der Spanier wieder.

Es wird der Geist des Französen und Engländers verglichen und gezeigt wie dieser im Städtebau zum Vorschein kommt.

Die Erscheinigungsformen dieses Geistes sind die gewaltigen Plätze und die Strassenzüge von Paris, wogegen die Strassen und die Parks in London von dem Festhalten an der Tradition und an den erworbenen Rechten Zeugnis ablegten.

Es wird an Beispielen gezeigt, welche Anforderungen an eine wirtschaftliche Stadtregulierung gestellt werden (regelmässig angeordnetes Strassennetz (Fig. 10.) und bei der Untersuchung des Karakters der Amerikaner wird dies mit ihrem Stadtregulieren in Einklang gebracht. Auch die Gebäude und sonstigen Schöpfungen legen Zeugnis von der karakteristischen amerikanischen Ästhetik ab. (Broklyn-Brücke, Waschington-Obelisk.)

Auch wenn man die skizzenartige Karte Budapests betrachtet, kann man auf die Karakter-Eigenschaften des ungarischen Volkes schliessen. Die theoretisch begründete Form der Stadtregulierung passt gut zur Karte Budapests, welche im Einklang ist mit der natürlichen Nüchternheit und der Auffassung des Ungarn.

Ki nem látta — legalább képben — a világ egyik legszebb gotikus templomát, a sevillai székesegyházat és ennek tornyát, kelet és nyugat találkozásának tündérszép gyümölcsét, a Giraldát? (1. ábra.) Ki nem látta — legalább képben — a cordobai mecset márványerdejét vagy a csobogó forrásoktól a legforróbb nyárban is hűvös Granadát? (2. ábra.)

Mindez elválaszthatatlanul össze van forrva azzal, amit a spanyol népről és annak történelméről ismerünk. De mindenki, aki Spanyolföldön jár, fejcsóválva és értetlenül áll meg a barcelonai Sagrada Familia (Szent Család) templom előtt (3. ábra), ami tagadása látszik lenni mindannak, amit a spanyol népről, a spanyol művészetről és építészetről ismerünk. Ennek a félszázaddal ezelőtt megkezdett s talán még csak egyhuszadrészében elkészült templomnak kettős csavart tornyai mint végtelen kérdőjelek merednek az ég felé, melyre elménk nem képes választ adni. Hogy nőtt ez ki ugyanabból a földből, melyből a spanyol gotika remekei, a burgosi és toledoi székesegyházak nőttek? Ennek láttára kezd meginogni bennünk az a gondolat, hogy minden nép bármely maradandó alkotása, legyen az templom, híd vagy valamely profán középület, hű kifejezője az illető nép jelenének, multjának, jellemének és képességeinek.

Kivétel a szabály alól? A tudományos igazság nem ismer kivételt. Mi hát ez a gigászinak indult és félbemaradt alkotás, melynek köveiből az állati és emberi alakok úgy bontakoznak ki, mint a hangok a megfoghatatlan, sejtelmes ürből? A sevillai székesegyházról azt tartja a hagyomány, hogy midőn az egyháztanács a templom építéséről tanakodott, felállt egy kanonok s a következőket mondotta: olyan templomot építsünk, hogy a világ azt higyje rólunk, hogy őrültek vagyunk. Vajjon nem hasonló ösztönzésre épült sok évszázad multán ez a bizarr fantasztikum, melyet mai szépségfogalmaink szerint nem tudunk értékelni?

Amíg ekkép tünődünk, mintegy akaratlanul felélednek emlékezetünkben azok a történetek, melyeket a világtörténelemben ismert egyik legnagyobb birodalom megalkotóiról, a conquistadorokról olvashatunk. Pár tucat ember egy rozoga bárkán nekiindult a végtelen óceánnak, Észak- és Délamerika ismeretlen földjein ezer veszélytől környezve telepeket alapított a végtelen síkságban, sűrű őserdőkben s az égbenyúló hegyekben. Elpusztultak? Jöttek helyükbe újak s mindig újak.

Ennek a fajnak az emberei: — mertek. Vajjon nem a faji jellemnek ez az ősi sajátsága nyilatkozik-e meg ebben a kőbe faragott fantasztikumban? Nem fontos, hogy talán nem sikerült; nem fontos, hogy talán végleg félbemaradt. Ott, ahol a történelem döntő bizonyságot szolgáltat arra nézve, hogy a merész célkitűzé-

1. ábra. Sevilla. Székesegyház.

sek pionirjainak mindig akadnak követői, amig csak célba nem ér valamelyik, ott nem vígasztalan dolog az elesettek keresztjeinél megállni.

De hasonló kérdőjel mered elénk, ha ugyanezen ország két városának külső képe helyett azok alaprajzi elrendezését egymással összehasonlítjuk. Tekintsük meg Toledo térképét (4. ábra), amelynek zűrzavaros utcáiban azt hiszem, nehezebb eligazodni, mint Minos labirintusában. S most vessünk egy pillantást Barcelona utcahálózatára, melynél szabályosabban várost szabályozni még Amerikában sem tudnak. (5. ábra.)

Az az első pillanatban felbukkanó magyarázat,

2. ábra. Granada. Alhambra.

hogy az előbbi régi, az utóbbi pedig modern új város, csak fél igazság. Európaszerte hasonló formát mutatnak a középkori városok, vagy városrészek, de sehol sem találjuk meg a látszólag céltalan rendszertelenségnek azt a magas fokát, mint a spanyol városokban s főleg Toledoban. Ép úgy tucatszámra épültek és fejlődtek Európa nagyvárosai a legújabb korban, de sehol sem találjuk meg a geometrikus elgondolásnak oly tiszta kikristályosodását, mint Barcelonában. Ha tehát magyarázatot keresünk, mélyebbre kell leszállanunk; a történelem azonban erre is megadja a plauzibilis feleletet. *Ez a nép, ha valamibe belefogott, legyen az egyház, művészet vagy új honalapitás, abban sohasem végzett félmunkát s ez az a tulajdonság, amely megnyilatkozik akár a közép-, akár a modern korban épitett városaiban is.*

Ezeket a szélsőséges eseteket azért említettem fel, mert bizonyítékul szolgálnak arra nézve, hogy alapos kutatás mellett sokszor a legellentétesebbnek látszó tényeknek is megtalálhatjuk a közös magyarázatát. Ez a magyarázat az illető nép jellemében rejlik s a történelem analog eseményeivel illusztrálhatók. Ebből a tételből azonban más igen érdekes következtetéseket lehet levonni. Mindenekelőtt nyilvánvaló az, hogy nem maga az építészeti stílus az, amely a jellegzetességet visszatükrözteti. Bizonyos okok kitermelnek valamely stílust: a románt, a gótikust, a renaissance-ot s ezek ép úgy lépik át az országhatárokat és árasztanak el egymással akár barátságos, akár ellenséges birodalmakat, mint a hő- vagy fagyhullámok. A stílus jellemző lehet a korra, de nem jellemző az egyes országokra.

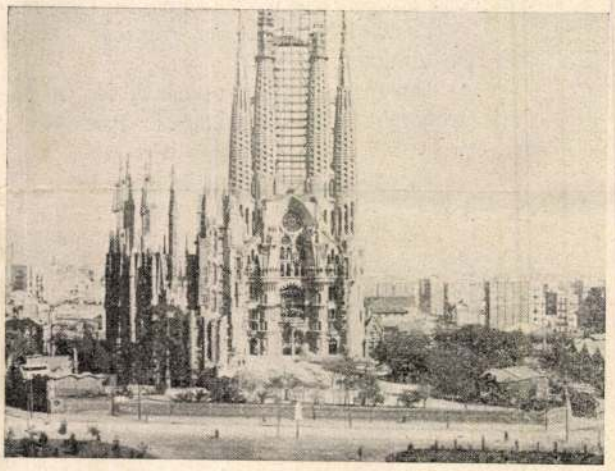

3. ábra. Barcelona. A Szent Család temploma.

A jellegzetesség megnyilvánulhat abban a különbségben, ahogyan ezeket a kívülről átömlő stilusokat az egyes népek a maguk képességeinek, helyzetüknek, és eszközeiknek megfelelően átformálják. Szakértő szem mindig meg is találja ezeket a stílusbeli árnyalati különbözőségeket. Természetesen minél elterjedtebbé válik, s minél hosszabb ideig tartó valamely építészeti stilus, annál jobban domborodnak ki az illető országokra műtörténeti szempontból jellegzetes kölönbségek. Az épületek nagyobb tömege azonban: a lakóházak s egyéb, a mindennapi élet céljára szolgáló épületek általában véve aránylag rövid életűek. A használat és a természeti erők állandó hatása következtében folyton rongálódnak; jelentékeny pusztító erőt képvisel a tűzvész, a lakóházaknál pedig fontos szerepet játszik az a körülmény is, hogy az igények és gazdasági viszonyok változása folytán az újabb tulajdonosok igényeit nem elégítik ki, leromboltatnak, hogy helyet adjanak a modernebb berendezésűnek és jövedelmezőbbnek. Közben azonban a homlokzati kiképzések rendszerint kívülről importált divatja, az emberek ízlése is meg-

változik, az építési szerkezetek és anyagok is állandó újításnak vannak alávetve s ezek az épület külső kiképzésében is megnyilvánulnak. Ha mindezen körülmények mellett még azt is tekintetbe vesszük, hogy a lakóházaknál az építtetőknek egyéni, sokszor szeszélyes, a legtöbb esetben a hiányos hozzáértés folytán kezdetleges ízlése igen nagy mérvben érvényesül, akkor nincs mit csodálkoznunk azon, hogy a nagyvárosi lakóházak, amelyek pedig a városi épületek leg-

4. ábra. Toledo térképe.

nagyobb zömét alkotják, csak ritkán nyujtanak alkalmat valamely jellegzetes stílus kifejlődésére. Ha a kérdést objektiv megvilágításban vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy *a lakóházaknál,* s egyéb szintén majdnem kizárólagosan *gyakorlati célt szolgáló épitményeknél döntő szerepet játszik az éghajlat,* s így az egyes országokban tapasztalható szembetünő különbségek voltaképen az éghajlatra, nem pedig a népnek valamely tulajdonságára jellemzők.

Végül nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt a tényt sem, hogy a magánépületek kiképzése igen nagy mértékben függ a folyton hullámzó gazdasági viszonyoktól.

Mindezek a körülmények együttvéve azt eredményezik, hogy a modern nagyvárosok épületeinek nagy tömege külső kiképzésében igen heterogén természetű, s hogy egy talán nem minden vonatkozásában helytálló, de legalább is illusztráló erejű hasonlattal éljünk: ép úgy, mint a nagyvárosi lakosok ruházata általában nem tüntet fel semmi nemzeti jellegzetességet, ép úgy a lakóházak is vagy egyáltalában nem, vagy csak igen korlátolt határok közt tüntetnek fel oly sajátosságot, amely az illető népfaj lelkületének valamely lényeges vagy kiemelkedő tulajdonságát vagy képességét tükröztetné vissza. Ép ezért a városrendezőre e tekintetben csupán az a feladat hárul, hogy a művészi vagy kortörténeti szempontból értékes, az erre hivatottak által kijelölt műemlékeket a városszabályozási tervbe beillesszék s ezáltal azok fennmaradását biztosítsák. Csak kivételes esetben s rendszerint bizonyos területre korlátozva lehet indokolt valamely építészeti stílus alkalmazásának hatósági elrendelése s ennek a stílusnak is inkább helyi, mint nemzeti jelentősége van.

Meglepő eredményre jutunk azonban, ha a nagyvárosoknak azokat a részeit vizsgáljuk, amelyek maradandóbbak, állandóbbak, amelyekben kevésbbé érvényesül egyes emberek elszigetelt ízlése, —sokszor szeszélye, — amelynek kialakítását mindenkor és mindenütt olyan szerv végzi, mely egyetemes érdekeket és egyetemes esztétikai szemléletet van hivatva kielégíteni. Ha egy ház elavul, leég, helyébe újat, a régitől majdnem kivétel nélkül különbözőt építenek s így fokozatosan az utca képe lassankint teljesen megváltozik, — az utca azonban megmarad, következésképen az utcák összessége: az úthálózat állandóbb valami, mint a házak folyton omladozó s folyton megújuló tömege. Ép az a körülmény, hogy az úthálózat kialakulása hosszú idő eredménye s nehezebben megváltoztatható, idézi elő azt, hogy a korra és az emberek összességére jellemzőbb és kifejezőbb, mint az épületek. Ha pedig egy már kialakult város szerkezeti vázában gyökeres változás történik, ott rendszerint oly tényezők működnek közre, akiknek cselekedetét néha talán tudatosan, de meggyőződésem szerint a legtöbbször öntudatlanul a nemzeti jellemben gyökerező közszellem irányítja.

Első pillanatra helytállónak látszik az az ellenvetés, hogy amennyiben tényleg valami jellembeli jellegzetesség nyilatkozik is meg az úthálózatban, ez csak az illető nagyváros lakosságának jellegzetességét tükröztetheti vissza. Mi sem könnyebb, mint ezt az ellenvetést megcáfolni. Ha csak azt a tényt vesszük tekintetbe, hogy a nagyvárosok lakossága csak igen kis mértékben növekedik természetes szaporodás útján és a növekedés a munkaalkalmak és kereseti lehetőségek folytán az ország minden részéből ideirányuló állandó áramlásból keletkezik, — nyilvánvaló, hogy nem az aránylag kevés bennszülöttnek, hanem az országból

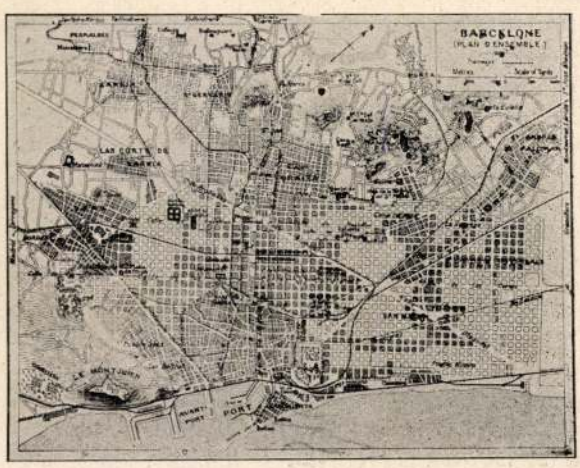

5. ábra. Barcelona térképe.

felszívott s állandóan felújuló nagyobb tömegeknek lelkülete kell hogy érvényesüljön. De ez még a kevésbbé döntő szempont. A nagyváros nem elszigetelt, különálló életet élő rész a nemzet szervezetében. A nagyvárosokban futnak össze a nemzetek közgazdaságának szálai és szervei, a nagyvárosokban összpontosul az egész nemzetre kiterjedő közigazgatás, s katonai szempontból is a nagyvárosok technikai és gazdasági fölsze-

relésüknél fogva mindig elsőrendű, a legtöbb esetben döntő fontosságúak. Harmadik fontos tény az, hogy a nemzeti szellem reprezentánsai, írók, művészek, tudósok, bárhol születtek is, rendszerint csak a nagyvárosokban találják meg működési körüket. Egészséges államszervezetben a nagyváros, — a főváros, — sem egészében, sem jellegzetes részeiben, sem életműködésének fontosabb és maradandó megnyilvánulásaiban, mint például a városrendezésben, nem lehet idegen a nemzet testétől.

És most nézzük, hogy ezek a talán túlságosan elvontnak látszó fejtegetések hogyan állják meg helyüket a valóságban.

Régóta ismeretes a francia és az angol szellem különbözősége, amit legpregnánsabban a logikai gondolkodás két főfajtájával, a deduktiv és induktiv módszerekkel szoktak jellemezni. A francia szellem a tudományban, a művészetben, az irodalomban a deduktiv módszert alkalmazza. Nézzük csak Molière-t, Balzacot, vagy a modern Bourget-t. Mennyire különböző korok szülöttei, mégis azonos elv szerint alkották meg műveiket. Alakjaikba egy-egy uralkodó jellemvonást helyeztek s ebből analizis útján közvetlen bontakoznak ki a cselekedetek és események. A gondolatmenet mindvégig egyenes és következetes. Ebből a szellemi berendezkedésből ered a franciák fejlettebb esztétikai érzéke és szépségfogalma.

Mennyire ellentétes ezzel az angol szellem. Először tapasztalatokat, adatokat gyüjt, különböző szempontokból, széles alapból indul ki s fokozatosan építi fel művét, építés közben is folyton figyelembe veszi a felbukkanó újabb tényeket, s a mű vezérlő elve csak a végén csucsosodik ki. Amig a franciák mesterek az olyan tudományokban, mint például a geometriában és mathematikában, ahol egyes tételekből, axiomákból közvetlen okoskodással, más tények közbeiktatása és segítsége nélkül teljesen új tételeket lehet levezetni, addig az angolok mesterek a természettudományokban, a biológiában, geológiában stb., ahol adatot adatra halmozva lehet csak a vezérlő elvet felépíteni és bebizonyítani. A gondolatmenet útja szükségképen hajladozó s irányát a felmerülő újabb ténymegállapítások szerint változtatja. Végtelen láncolatát lehetne a párhuzamba állításnak felsorakoztatni, s igen különös lenne, ha e párhuzamot nem találnánk meg a városrendezésben.

Lássuk először is a franciák fővárosát, Párist (6. ábra.)

Egy fötengelyt látunk, melyből szinte kristályrendszerhez hasonló törvényszerűséggel ágaznak ki a melléktengelyek. A vezérmotivum a diadalív: az Arc de Triomphe s az ezt övező széles kör a kisugárzó utakkal megtestesült glóriája a francia nemzeti büszkeségnek. Midőn e tér szépségében és nagyszerűségében gyönyörködünk, bizonyára sokakban felmerül az a gondolat, hogy ez itt a világ közepe és e tér tervezőit és építőit kétségtelenül hasonló hangulat töltötte el. A hideg észnek kristályos vonalai úgy vonulnak végig Páris úthálózatán, mint a kihűlő víznek jéggé merevedő felülete. A főkristályok körül mellékkristályok keletkeznek, a Place de l'Opéra, a Place de la République, a Place de la Concorde, a középpontban mindenütt valami művészi objektummal.

Az az utolsó kis darab föld, mely a nagyvárosi ember részére a természettel való kapcsolatot jelenti, a kert, szintén alá van vetve a kérlelhetetlen következetesség egyenes vonalú kisugárzásainak. Ime a versailles-i kert a maga felülmúlhatatlan szépségeivel szintén csupa egyenes útvonalakat és geometrikus idoutak egyenes vonalai mellett nem képes nézni a fák

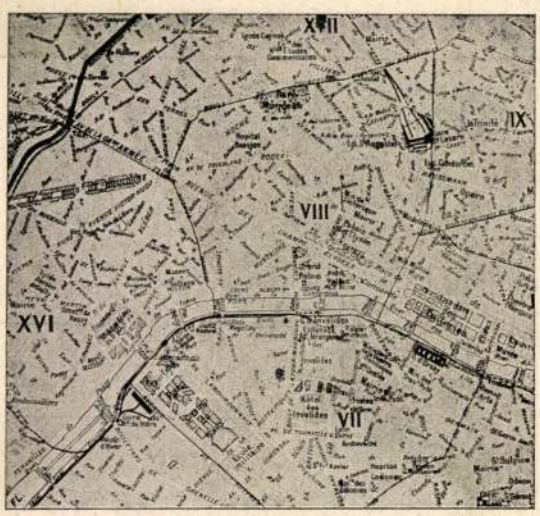

6. ábra. Páris térképe.

mokat tüntet fel (7. ábra). A könyörtelen logika az szabálytalan koronáját sem s az út egyenes vonalaihoz a fák koronáját egymással derékszögű sík lapokká nyírja. Mennyi szépség! De mi tagadás, e sok szépséghez sok pénz is kell s a logika azt követelte, hogy ne csak a növényeket, hanem az embereket is nyírják. Nyírták is, mind jobban nyírták, talán kissé túlságosan, talán kissé természetellenesen, de tagadhatatlanul következetesen. Ennyi logika láttára természetesen magunk is kezdjük tovább fonogatni az okok és kö-

7. ábra. A Versailles-i park térképe.

vetkezmények láncolatát s mi tagadás, nem lehet elhárítani magunktól a gondolatot, hogy a tündöklő versailles-i szökőkutak csobogása és a francia forradalom vérpatakjai között szoros benső összefüggés van.

Mennyire elütő ettől az angolok kertje. (8. ábra.) A tavak megtartják természetes határvonalaikat, amelyek a terület természetes hullámzása szerint alakulnak ki. Az utak kanyarognak, de nem ok nélkül, hanem egyszer azért, hogy egy hatalmas fát megkerüljenek, másszor, hogy a terepviszonyokhoz alkalmazkodjanak,

vagy pedig, hogy egy tavacskához símuljanak. London legszebb és legnagyobb parkjai megőrizték természetalkotta formáikat s a rendezés lényegileg nem áll másból, mint a természetben már meglévő szépségeknek célszerű módon való feltárásából és hozzáférhetővé tételéből, vagy pedig a természetes szépségek utánzásából.

Teljesen azonos módon alakultak London utcái. (9. ábra.) A régi formákhoz, a terepviszonyokhoz való alkalmazkodás, a vagyon egyéni birtoklásának és

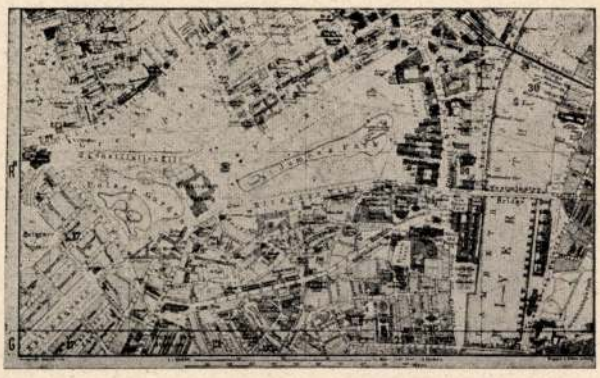

8. ábra. London térképe.

a szerzett jogoknak minden vonatkozásában való tiszteletben tartása s minden angol embernek az organikus fejlődés helyességében való hite okozzák azt, hogy az utcák évszázadokon, sokszor évezredeken át megőrzik eredeti természetes vonalaikat. Hogy ily viszonyok mellett nem igen lehet úgynevezett „szép" várost teremteni, az kétségtelen, de az is bizonyos, hogy ennek dacára minden angol „Dear old London"-nak nevezi a maga fővárosát s ezt nagyobb szeretettel ejti ki, mint a párisi vagy bármely más nemzet fia a maga fővárosának nevét. Azt sem lehet tagadni, hogy ez a régi úthálózat a megváltozott viszonyok közt, főleg forgalmi tekintetben igen nagy hátrányt jelent s

9. ábra. London. City.

a külföldi ember előtt érthetetlen, hogy a praktikusnak nevezett angolok miért ragaszkodnak ily csökönyösen ehhez az anakronisztikus úthálózathoz, de aki mélyebben beletekint a dolgokba, észreveszi, hogy ugyanazok a tényezők, amelyek a városépítésben ezt a látszólagos maradiságot és hátramaradottságot előidézték, okozták azt, hogy London nemcsak Angolországnak, hanem a világ legnagyobb, leggazdagabb és leghatalmasabb birodalmának fővárosa.

A városrendezés különböző szempontokból történhetik. Ezek a gazdasági, forgalmi, higienikus, esztétikai szempontok. Tökéletes az a városrendezési terv, mely mindezeket a szempontokat a legnagyobb mértékben elégíti ki. Ebben az ideális tételben nagyszerűen egyetértünk. Hogy azonban egy konkrét feladatot mikép oldjunk meg, ezen nagyszerűen szoktunk összekülönbözni. Ez különben nem is csoda, ha meggondoljuk azt, hogy ezeknek a fő szempontoknak majdnem mindenki más és más fontosságot tulajdonít, továbbá azt, hogy ezek a szempontok az esetek különbözősége szerint más és más értéket képviselnek. Például más a gazdasági szempont akkor, ha egy kiépült város területén kell valamely szabályozást végrehajtani s más, ha teljesen üres terület beépítési tervéről van szó. Más ismét a gazdasági jelentősége a zártsorú és más a szabadon álló beépítési módnak. Más a gazdasági eredmény, ha valamely városrendezési művelet végrehajtásának nemzetgazdasági következményeit vizsgáljuk, s más, sokszor ezzel homlokegyenest ellenkező, ugyanezen városrendezési művelet pénzügyi lebonyolításának közvetlen végeredménye. Stb... Helyesebben a stb-ik egész sora következik s így egy sok ismeretlent tartalmazó egyenletet kapunk, melyből elméleti következtetés útján határozott eredményt nem kaphatunk. Ha ily módon akarjuk a tételt felállítani, az ismeretlen tényezők számát csökkentenünk kell. A gyakorlatban rendszerint szintén csak néhány főbb szempont a domináló s ez a körülmény nyomja az alkotásra a *jellegzetesség* bélyegét.

Tételezzük fel, hogy egyedül a gazdasági és forgalmi szempontok veendők figyelembe. Tételezzük fel továbbá azt, hogy nem valamely beépített város, hanem egy beépítetlen területen tervezett város szabályozásáról van szó, végül azt, hogy a keletkezett épülettömbök zártsorú, nempedig szabadon álló épületekkel építendők be. E megszorításokkal feladatunkat annyira körülhatároltuk, hogy képesek vagyunk elméleti úton a gazdaságosság elveit kielégítő legcélszerűbb úthálózatot megállapítani. Tekintettel egyrészt arra, hogy a városi területek kialakításának költségeit az utak költségei képviselik, (beleértve ebbe az utak területét, burkolatát s minden közművet) e költségek tehát az utak területével s — a számbavehető megoldásoknál egyenlő szélességeket feltételezve — az utak hosszával arányosak, tekintettel másrészt arra, hogy a gazdaságosság elvei az utak és közművek építésénél csak tömegesen termelhető egyforma alkatrészek alkalmazásával érvényesülhetnek, nyilvánvaló, hogy e feltételeket csak oly hálózat képes kielégíteni, melynél az utcaelágazások szögei egyenlőek, vagyis amely geometriai értelemben vett szabályos idomokból áll. Ilyen pedig három lehetséges: a háromszög, négyszög és a hatszög (10. ábra).

Miként az előbb említettük, a város; telkekre az utak és közművek létesítéséből háramló költségek — a különböző hálózatoknál egyenlő útszélességeket feltételezve — az utak hosszával arányosak.

Igen egyszerű számítás igazolja azt, hogy gazdaságosság szempontjából voltaképen a hatszöges hálózat lenne a legelőnyösebb, ha azonban ezt a megoldást az egyenes irányú utak hiánya miatt kénytelenek vagyunk kirekeszteni, akkor a számbavehető formák kö-

zül a négyszöges hálózat gazdaságilag a legelőnyösebb, mert ennél is a telektömbök területének aránya az útterületekhez viszonyítva kisebb, mint a háromszöges hálózatnál.

Igen érdekes, sőt meglepőnek is mondható eredményre jutunk, ha ezeket az idomokat a forgalom szempontjából vizsgáljuk. E tekintetben nyilvánvaló, hogy az az idom a legcélszerűbb, melynél bármely

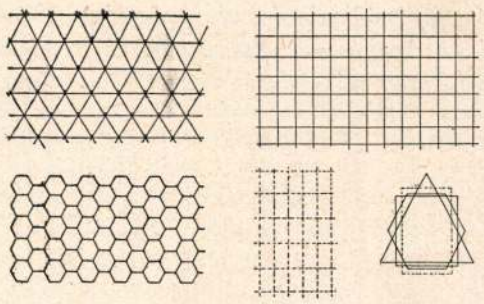

10. ábra. Szabályos idomokból alkotható hálózatok.

két pont között aránylag a legrövidebb úton történik a közlekedés. Hogy itt megfelelő összehasonlítást tudjunk végezni, minden egyes idomnál a legkedvezőtlenebb, tehát az átlós irányú pontok távolságát, vagyis a valóságban a légvonalban mért távolságot kell összehasonlítanunk az ezeket összekötő utak hosszával.

Az ebbeli számítást is elvégezve arra az eredményre jutunk, hogy a szóbanlevő idomok közül az útvonal mentén mért és a légvonalbeli távolság közötti viszony a négyszöges hálózatnál a legkisebb, tehát a legkedvezőbb.

A végső eredmény tehát az, hogy úgy a gazdaságos telektömbalakítás, valamint a forgalom szempontjából a négyszögekből alakított idom a legelőnyösebb.

Van-e olyan nép, amelynél a gazdaságosság és forgalom szempontjai a döntő tényezők?A válasz ugyebár nem nehéz: ez az amerikai. Bizonyára mindenki fejcsóválva fogadná azt az állítást, hogy az amerikaiak a fenti geometriai elmélkedések útján jutottak volna el ehhez a náluk általánossá vált rendszerhez. Ezt nem is állítom, annál kevésbbé, mert a négyszöges hálózatnak megvannak az egyéb kézzelfogható előnyei, mint pl. az egyes telektömbökön belül célszerű telkek alakítása és a telkek célszerű beépítési lehetősége, noha végeredményben ezek az előnyök is voltaképen e fenti geométriai elgondolásnak szükségszerű következményei. Az azonban, hogy az úthálózat eme fajtájának kiválasztása tudatosan vagy ösztönszerűen történt, egyáltalában nem változtat annak a tételnek igazságán, hogy e nép lényeges jellembeli tulajdonsága, a gazdasági szempontok uralkodó ereje rejtőzik ebben a nekünk talán sivárnak tetsző, de az ottani viszonyok közt tagadhatatlanul igen nagy előnyöket nyujtó úthálózati rendszerben.

Hogy ilyen ösztönszerű cselekedetek a nagy természetben is előidéznek geometrikus alkotást, s hogy az az elv, melyet a felsőbb mathezisben a maximum-minimum elvének nevezünk, — az állatvilágban is néha szintén érvényesül, erre nézve legyen szabad egy példát bemutatnom. A méhek sejtrendszere az előbb bemutatott, szabályos hatszögekből álló hálózatból áll. Honnan ez a szabályosság s miért épen ez az idom? Ennek Darwin a „Fajok származása" című könyvében igen szellemes és éleselméjű magyarázatát adta. A méhek a mézet viaszból készített cellákban raktározzák. A viasz azonban a méh számára csak igen fáradságos munkával megszerezhető anyag s a méh az ő döngicsélő nyelvén a viaszt bizonyára drágának mondja, következésképen ezzel az anyaggal igen takarékoskodik. Az előbbi számításból láttuk, hogy azonos területű idomok mellett a hatszögekből alkotott hálózat az, amely mellett az idomok elhatároló vonalai a legrövidebbek, a cellák felépítésére tehát a legkevesebb anyag szükséges, ez a rendszer tehát a méhek esetében a leggazdaságosabb. Igen érdekes példája ez annak, hogy a természetben néha mily csodálatos formában nyilatkoznak meg elvek, melyeknek általános elmélete az emberi kulturának csak legmagasabb fokán és pedig a legelvontabb tudományok fejlődése során vált ismeretessé.

Az amerikai népben szintén a természetes kiválasztás folytán fejlődött ki ez az uralkodó jellemvonás, mert Európa népei közül jóformán kizárólag csak azok vándoroltak ki az új világba, akik jobb anyagi viszonyok elérését tűzték ki célul. Nemzedékről-nemzedékre szállva, folyton csak erősödik ez a közös jellemvonás, mert ennek előnyei tagadhatatlanul nemcsak anyagi, hanem szellemi erkölcsi és szociális téren is igen nagymérvűek. (11. ábra.)

Vaskos tévedés lenne azonban azt hinni, hogy az amerikaiban a gazdasági szempontok kizárólagosak s ezek esetleg egyéb szempontok rovására uralkodnak. Ellenkezőleg. Az amerikai az emberi kultura egyéb té-

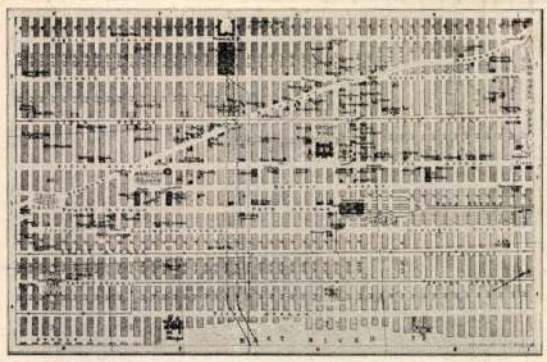

11. ábra. Részlet New-York térképéből.

nyezőiben is felismeri a gazdasági vonatkozásokat és ezeket összhangzatosan, egymást erősítve érvényesíti. Hogy az előbbi elméleti fejtegetésnél a higienikus szempont nem szerepelt, nem azt jelenti, hogy e szempontot az amerikai elhanyagolja, hanem csupán azt, hogy ezt a szempontot máskép, a gazdasági szemponttal okos összhangban kezeli és hogy sokkal eredményesebben, azt a statisztika bőséges adatai igazolják. Apró pepecselő, sokszor tetszetős és kényelmes, de igen gyakran hamis elmélkedések helyett a dolgokat lényegüknél ragadják meg és végre is hajtják.

Amit az amerikai városépítési rendszerrel szembe szoktak és lehet is helyezni, az az esztétikai szempont. Az egész bizonyos, hogy az amerikai mindennapos dolgaiban és tárgyaiban nem keresi az esztétikai élvezetet, épúgy az utcában sem, melyet nem múzeumnak, nem sétálóhelynek, hanem kenyérkeresete egyik eszközének tekint. Az esztétikai szemlélet egyébként

is függvénye az egyéb jellembeli tulajdonságoknak s így természetesen az amerikainak szépségfogalma is különbözik az európaiétól. A Brooklyn-híd, vagy a Washingtonobeliszk bizonyára ép úgy, vagy még jobban gyönyörködteti az amerikai ember szemét, mint az óvilágnak kevésbbé hatalmas, de kifínomodottabb ízléssel készült hasonló alkotásai. S valljuk be, van sokszor magában a nagyságban is szépség. Alig van például lenyügözőbb látvány, mint New-York képe az esti órákban a Hudson folyó túlsó partjáról nézve, midőn a felhőkarcolók kivilágított ablakainak tízezrei hirdetik annak a csodálatos anyagnak izzását, mit emberi agyvelőnek neveznek.

Amerikát a munka országának szokás nevezni. Ez azonban csak féligazság. Aki Amerika földjére lép, bár kezdetben a lázas tevékenység láttára azt képzeli, hogy a munka szeretete az amerikai szellem fő rúgója, hamarosan rájön arra, hogy ez igen nagy tévedés. Dolgozni — ez ott oly természetes valami, mint levegőt szívni, ez nem jellembeli tulajdonság. Van más valami, ami az amerikai jellem mélyén fekszik s ez az efficiency, amire alig van megfelelő magyar kifejezés s talán legközelebb áll hozzá az eredményesség szó. Eredményt, kézzelfogható eredményt elérni, mégpedig a rendelkezésre álló szellemi és anyagi eszközökkel a legnagyobb eredményt, vagy: a kitűzött célt a legkevesebb szellemi és anyagi erő felhasználásával elérni: ez az amerikai eszmény, ez az amerikai élet tengelye.

Ha tagadjuk is azt, hogy az amerikai városszabályozási módszer akár forgalmi, akár esztétikai szempontból kielégítő lenne, egyet nem tagadhatunk meg tőle, azt, hogy ennek a rendszernek univerzális elfogadásával egyszersmindenkorra véget vetett mindenféle tétovázásnak, töprengésnek s új város alapításánál, meglevőnek továbbfejlesztésénél egy percnyi késedelem nélkül folyhatik a munka. Az amerikai, mint valami természeti törvényt tudomásul veszi, hogy az utak és utcák dél-északi és kelet-nyugati irányban futnak s elképzelhetetlen előtte, mikép lehet egy-egy utca vagy tér vonalozása körül idegölő harcokat folytatni s főleg elképzelhetetlen előtte, hogy ha egy szabályozási terv hosszas és ádáz küzdelem után megállapítást nyert, mikép lehet azt szép nyugodtan egy szekrény fiókjába betenni, ahonnan az mindaddig elő nem kerül, amíg egy újabb, ha nem is jobb, de „más" (mert az a fő, hogy „más" legyen) megoldás érdekében a béka-egér háborúnak egy újabb étapja meg nem kezdődik. Az idő és szellemi erők tékozlásának ezt a fényűzését csak szegény s ily körülmények mellett szegénységre is ítélt ország engedheti meg magának.

Legyünk őszinték és valljuk be, hogy az amerikai van olyan eszes, mint európai kollégája s ha leül elmélkedni, szintén rájön rendszerének hiányosságaira, de nem teszi azt, hogy valamely terv kisebb hiányai elkerülése végett feláldozza nemcsak a nagyobb előnyöket, de feláldozza magát a kitűzött célt is. Ha egyszer kitűzte célját, melyet az egyetemes érdekek tekintetében jónak és helyesnek ismert fel, útjáról többé semmiféle melléktekintet nem téríti el. Nézzük meg Chicago térképét (12. ábra): a hatalmas tó partja önként kínálkozik, hogy bázisa legyen az egész város szabályozási tervének; az amerikai nem törődik vele. Utjai hegyes szögben metszik a tópart vonalát s puszta véletlen, hogy a tó partján mégis kibontakozik a világ egyik legimpozánsabb útja: a Lake Shore Drive. Teljesen azonos geometrikus rendszerben épült a Sziklás Hegységben meghúzódott vallásos mormonok nyugodt, csendes városa, a Salt Lake City, ahol igazán semmi indok

12. ábra. Részlet Chicago térképéből.

sincs arra, hogy az utcák vonalozásában a hasznossági elv érvényesüljön (13. ábra) . Lássuk végül San Franciscot, melynek hegy-völgyes terepe a szó szoros értelmében megkövetelné, hogy az utak az emelkedési viszonyokhoz alkalmazkodjanak. Nem, az amerikai itt is kérlelhetetlenül ragaszkodik a maga rendszeréhez s az így keletkező hihetetlenül meredek utcáiban inkább egy egész speciális szerkezetű drótkötél vontatású közuti vasúti hálózatot létesít, mintsem hogy eltérjen az amerikai városok tipikus formájától. (14. ábra.)

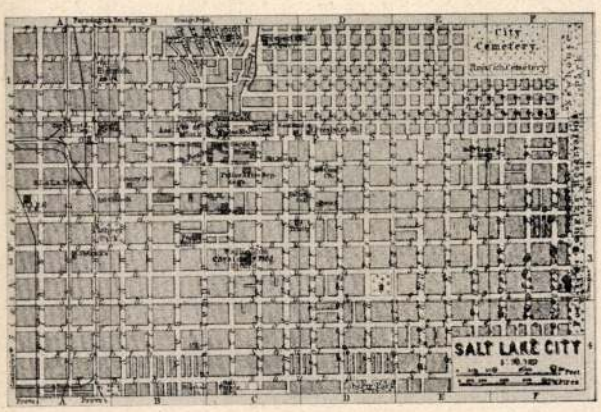

13. ábra. Salt Lake City térképe.

De Amerikában még egy más érdekes megfigyelést is tehetünk. Dacára annak, hogy az amerikai nép a legkülönbözőbb népfajok keveredéséből állott elő, talán az alkotó elemek többsége, vagy ami valószínűbb, az angol vér nagyobb virulenciája miatt, ép úgy mint nyelvében, jellemében is voltaképen angol. Lelke mélyén az amerikaiban is benne van a természet iránti szeretet. Csakúgy, mint London belsejében, ép úgy megvannak minden nagy amerikai városban a hatal-

mas parkok, amelyek nem a környező házsorok raffinált ízlésű kiegészítését képezik, hanem az őstermészetnek a városban felejtett, — és féltő szeretettel s gonddal őrzött maradványát. E hatalmas parkok százados fái alatt járva sokszor teljesen megfeledkezünk arról, hogy sok millió ember lakóhelyéül szolgáló háztenger kellős közepében vagyunk.

Miután térben és időben nagyon elkalandoztunk, ideje, hogy hazatérjünk s a nyert tapasztalatok birtokában egy kicsit otthon is körülnézzünk. Az út azonban igen hosszú s ezalatt van ismét egy kis időnk némi geometriai elmélkedésre.

Akármerre is jártunk, minden nagy városban azt tapasztaltuk, hogy az üzleti élet nem oszlik el egyenletesen a város egész területén, hanem egy bizonyos

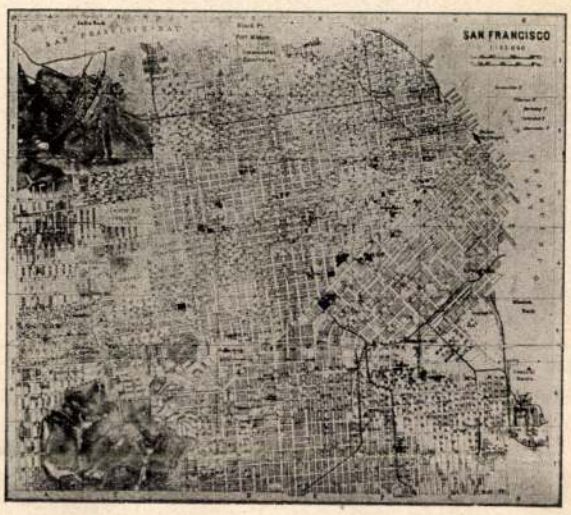

14. ábra. San Francisco térképe.

helyen, rendszerint a középen összpontosul. Ezt a minden modern nagyvárosban észlelhető jelenséget Cityképződésnek szoktuk nevezni. Ennek következtében a forgalom nem oszlik meg egyenletesen az egész városban, hanem a forgalom zöme a gócpont felé irányul. Ha pedig a forgalom legcélszerűbb lebonyolítása a döntő szempont, mint ahogy tényleg a modern nagyvárosi életben jóformán ez játssza a legnagyobb szerepet, akkor ennek elméletileg egy oly városi alaprajz felel meg, melyben a főforgalmi utak egy pontban találkozó sugárutak, a mellék, — összekötő-utak pedig koncentrikus körökből állanak. Ámde ennek az elrendezésnek kirívó hátrányai vannak. A belső pontokon nagyobb forgalom mellett olyan torlódások keletkeznek, melyeket semmiféle mesterséges intézkedéssel kiküszöbölni nem lehet. Végeredményképen tehát elméletileg az oly geometriai idom a legtökéletesebb, melynél a belső magot, a Cityt egy egymásra merőleges négyszögű hálózat alkotja, mert ez a forgalom egyenletes és természetes elosztására, valamint mesterséges irányítására legalkalmasabb, a külső részeket pedig sugár irányú utak és ezeket egyenes vonalú, de koncentrikus körök ívdarabjainak irányában haladó összekötő utak alkotják. (l. a 15. ábra felső rajzát).

És most tegyük meg a végső lépést. Ha a szabályos idomokból alkotott hálózatokat vizsgáljuk, akkor nyilvánvaló, hogy azok előnyei csak a következő három feltétel mellett érvényesülhetnek:

1. A városok fejlődése a lakosság számát illetően gyors ütemű és hosszú időre terjed ki;

2. a nemzet, melyben ily városok vannak, igen magas fokon indusztrializálva van;

3. a lakosság szaporodásával arányosan nemcsak a szükséglet, hanem a lakosság gazdasági teherbírósága is arányosan növekszik.

Alkalmazni pedig az ily rendszert csak ott lehet, ahol a közízlés nem kívánja az utcák változatos kialakítását s az utcaképekben esztétikai élvezetet nem keres.

Ezek a feltételek Amerikában tényleg megvannak, Európában csak kivételesen s ily helyeken is csak részben vannak meg, nálunk meg teljesen hiányoznak.

Mi ennek a ténynek józan folyománya?

Az, hogy amennyiben valamely geometrikus idom városszabályozási szempontból elméletileg legtökéletesebben megfelelő, a gazdasági feltételek hiányában szükségtelen és fölösleges azt teljes szabályos formájában végrehajtani, mert annak előnyei gazdasági szempontból úgysem érvényesülnének s inkább arra kell törekedni, hogy a szerkezeti váz lényegének megtartása mellett az utak és utcák a kialakult viszonyokhoz, a terepalakulatokhoz, jellegzetes természeti alkotásokhoz alkalmazkodjanak s a részletekben a közízlést kielégítsék.

S most tekintsük meg Budapest térképét (15. ábra). Lehet-e észrevenni, hogy az lényegileg az imént részletezett geometriai szerkezetet tünteti fel, s ahol ettől eltérés van, azt az organikus fejlődés és a természeti viszonyok bőségesen indokolják. Nem lehet hát olyan rossz fővárosunknak ez az oly sokat ócsárolt úthálózata, ha elméleti forma és kialakult állapot ily harmoniában vannak. Magam legalább ebben az ösztönszerű gyakorlatiasságnak és annak a természetes józanságnak megtestesülését látom, mely a magyar fajnak egyik legjellemzőbb tulajdonsága. Statisztikai adatok igazolják, hogy a forgalom eloszlása úthálózatunknak észszerű kialakulása folytán egyenletes, bizonyítékául annak, hogy a gerinc, a törzs egészséges s bizony

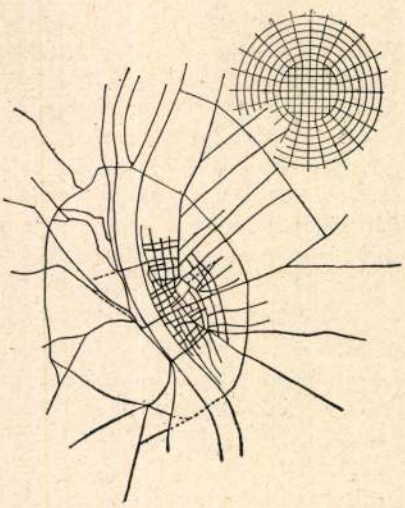

15. ábra. Budapest vázlatos térképe.

nem válnék épen szégyenünkre, ha nemcsak a hibás részletek — többnyire szépséghibák — epés fölhánytorgatásával, hanem néha-néha hálával és elismeréssel is megemlékeznénk azokról, akik ezt az örökséget reánk hagyták.

Széchenyi volt az első, aki felismerte e helyen egy nagyváros létesítésének nemzeti jelentőségét. Ennek első feltétele volt, hogy az akkor még két város, Pest és Buda, egyesíttessék. Nem a formai egyesítésre, hanem a lényegre fektette a súlyt s az akkor még két külön város, Buda és Pest egybeforrasztására megépítette a Lánchidat. Aligha van nemcsak e városban, hanem az egész országban építmény, mely tökéletesebben fejezné ki a magyar nép lelkét, mert ennek nyugalma, egyszerűsége és jellemszilárdsága vannak e híd köveibe faragva.

A 67-iki kiegyezés után a nemzet akkori vezetőinek bölcsesége nyilatkozott meg abban, hogy Pest, Buda és Óbuda városának összekovácsolását, a főváros felépítését és fejlesztését intézményesen is biztosítani akarták, s e célból megalkották a Fővárosi Közmunkák Tanácsát, hatáskörrel s megfelelő anyagi eszközökkel látták el, mert akkor még tudták, hogy a város fejlesztéséhez és rendezéséhez nemcsak terv, hanem — pénz is szükséges. E hatóság rövid idő alatt modern és egységes várost varázsolt az akkori kisvárosokból. Oly létesítmények maradtak ránk e korszakból, amelyek még ma is büszkeségünket képezik: a Duna két partja, a körutak és az Andrássy-út s bízvást mondhatjuk, hogy alkotásaiban a magyar szellem, a magyar észjárás nyilatkozik meg. Midőn Pest szűk kis utcáinak sorába az Andrássy-út vonalát iktatták be, úgy képzelem, hogy az, aki először fektette végig a léniát a térképen, valahogy azt mondogatta magában, miközben külföldi kollégáira gondolt, hogy: Vagyok olyan legény, mint te, vágok olyan rendet, mint te.

Hogy nem tökéletes minden, hogy hibák vannak, ki tagadná? Az is igaz, hogy a megkezdett alkotásoknak nem volt meg a méltó folytatásuk. De senki sem kutatja, hogy ezeknek a hibáknak, egyes korszakok terméketlenségének vajjon nem a pénz hiánya, vagy más elháríthatatlan körülmények voltak-e okai, vagy — ami szintén nem példanélküli történelmünk és közéletünk egyéb vonatkozásaiban sem, — vajjon nem a többbetígérőnek népszerűsége paralizálta-e azoknak tetterejét, akik a lehetőség határain belül akartak cselekedni?

Egyik legkedveltebb témája a kritikusoknak a körutak sívár, egyhangú volta. Hát igaz, építhettük volna az új királyi palotát és az Országházát a körutak mentén s ma tényleg impozáns körutunk lenne. Ámde elődeink lelkükből merítettek s nem voltak szolgai utánzói a bécsi példának. Ehelyett az új királyi palotát ősi helyén építették meg s a Duna partjára helyezték az Országházát. Hogy helyesen tették-e, vessünk egy pillantást a Margithídról a városra.

Van-e hely széles e világon, ahol hegy, folyó és síkság, természeti és emberi alkotás oly gyönyörű harmoniában olvadnának össze. Van-e hely bárhol a világon, mely kifejezőbb szimboluma lenne egy nép ezeréves történetének és alkotmányának? Európa egyik legnagyobb folyójának jobb partján Európa egyik legrégibb koronájának, másik partján Európa egyik legrégibb alkotmányának otthona s a háttérben a Gellérthegy, mint őrtálló katona mozdulatlanul tekint le a végtelenbe vesző nagy magyar síkságra.

Az öntöttvas nemesítése.*)

Írta: *Thiering* Richárd okl. gépészmérnök.

Veredlung von Gusseisen. Von Dipl. Ing. R. *Thiering*, Budapest.

Die Bedeutung der Veredlung von Gusseisen. Die kurze Beschreibung des Gusseisens vom metallurgischem Gesichtspunkte, die Eigenschaften seiner Komponenten. Man kann das Gusseisen 1. durch Legieren, 2. durch Herstellung von perlitischer Struktur, 3. durch Verminderung der Grafitmenge, 4. durch Beeinflussung der Verteilung des Grafits veredeln. Die praktische Durchführung der einzelnen Verfahren, Ergebnisse. Abschliessend die Bekanntgabe der in der Budapester Langschen Fabrik durchführten Versuche.

A szerkezeti anyagok fizikai és mechanikai tulajdonságainak javítására irányuló törekvések az utolsó két évtized legérdekesebb problémái közé tartoznak. Ismeretesek azok az eredmények, melyek az ötvözött acélok bevezetése és a különböző fémötvözetek szilárdsági tulajdonságainak javítása által jöttek létre; hiszen az automobil és repülőgépgyártás hihetetlen fejlődése jelentékeny részben ennek köszönhető.

Feltűnő azonban, hogy a gépgyártásban használt szerkezeti anyagok egyik legfontosabbika — az öntöttvas — a fent említett folyamaton aránylag későn ment keresztül, holott az itt használt szerkezeti részek 70 %-a öntöttvasból készül. Az erre irányuló kisérletek ugyan elég nagy multra tekinthetnek már vissza, hiszen az első kisérleteket az öntöttvas nemesítésére Diefenthäler és Sipp 1916-ban végezték, mégis ennek a kérdésnek a fontossága csak nagyon lassan ment át a köztudatba és még messze vagyunk attól, hogy a nemesített öntöttvas a gépgyártásnak oly közkincsévé váljék, mint például az ötvözött acélok.

Ehhez jelentékeny mértékben hozzájárult azon körülmény is, hogy az öntöttvas nemesítésére vonatkozó eljárásokat kivétel nélkül szabadalmak védik és addig, míg valamely üzembe be nem vezetnek oly gyártási ágat, melynél a nemesített öntöttvas használata elkerülhetetlen, kevés öntőde szánja rá magát szabadalmi díjak fizetésére.

Másrészt azonban a különböző eljárások ismertetésével foglalkozó irodalom nagyban hozzájárult az öntöttvas metallurgiájával kapcsolatos vitás elméleti és gyakorlati kérdések tisztázásához, úgyhogy ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy megfelelő és jól vezetett kupoló üzem mellett különösebb berendezések

*) Szerzőnek a magyar öntödei szakemberek egyesületében 1930. április 12-én tartott előadása nyomán.

nélkül is képesek vagyunk a német öntöttvas normáliák szerinti legmagasabb osztályba tartozó Ge 26 jelű, vagyis 26 kg/mm² szakítószilárdságú öntöttvasat előállítani.

Az öntöttvas nemesítésére vonatkozó kiterjedt irodalom lehetetlenné teszi ennek a kérdésnek egy közlemény keretén belül való részletes ismertetését és így én is csak arra szorítkozhatom, hogy a ma kialakult elmélet és gyakorlat alapján a fontosabb eljárásokat és azon alapelveket tárgyaljam, amelyek ismerete nagyszilárdságú öntöttvas előállításához nélkülözhetetlen. Mielőtt azonban fentiek tárgyalására rátérnék, a később ismertetendő öntöttvasdiagrammok és szövetelemábrák megértéséhez szükséges alapismereteket bátorkodom röviden összefoglalni.

Az öntöttvas — mint tudjuk — vas-szén ötvözet, melynek legfontosabb kisérő elemei Si, Mn, P és S. A szén egy része kémiailag kötött állapotban mint vaskarbid, másik része pedig grafit alakjában van jelen, A szén mellett a Si a legfontosabb elem, amelynek a grafitkiválására gyakorolt hatása régóta ismeretes. Az öntöttvas mechanikai tulajdonságai két tényezőtől függnek; egyrészt a grafit-eloszlástól, másrészt pedig a fellépő szövetelemektől. Míg a grafit-eloszlás elsősorban a temperatura, addig a szövetszerkezet a C+Si mennyiségnek és a lehülési sebességnek a függvénye. Az öntöttvas nemesítése ezek ismeretében most már a következőképen magyarázható. Minthogy a legkedvezőbb szilárdsági tulajdonságok perlites alapstruktúra és lehető finom grafit-eloszlás mellett érhetők el, arra kell törekednünk, hogy a már említett kötött szén mennyiségét az öntöttvas diagrammból ismeretes 0,9 % széntartalmú perlites ponthoz lehetőleg közel válasszuk és a grafitkiválást oly módon szabályozzuk, hogy az lehetőleg egyenletes és finom eloszlásban legyen jelen.

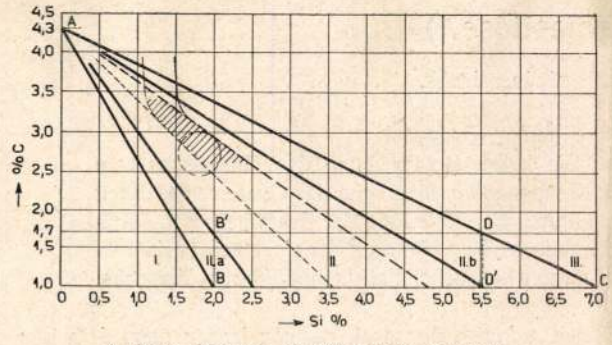

4. ábra. Maurer öntöttvas-diagrammja.
----- Baloldali határvonala a perlites területnek 10 m/m falvastagságú öntöttvas darabokra. ----- Jobboldali határvonala a perlites területnek 90 m/m falvastagságú öntöttvas darabokra. ///// Közös perlites terület különböző 10 és 90 m/m falvastagságú öntöttvas darabokra.

Az öntöttvasnál előforduló legfontosabb szövetelemek a cementit, perlit és ferrit. Ezek az 1. és 2. ábrán láthatók.

A fentemlített három szövetelem létrejöttét különböző összetételű öntöttvasnál Maurer egy a Guillet ábrához hasonló rendszerű diagrammal próbálta megmagyarázni. Mint már láttuk, az öntöttvasnál a következő szövetelemek léphetnek fel: cementit perlittel keverve a fehér öntöttvasnál; — grafit, ferrit és perlit a ferrites — és grafit tisztán perlit kiséretében a perlites szürke öntöttvasban. (3. ábra.) Ezeknek a szövetelemeknek a létrejötte részben a szén, részben pedig a Si-tartalomtól függ. A diagramm felépítésénél Maurer az abszcisszára a Si-tartalmakat, az ordinátára pedig a széntartalmakat vitte fel. A szövetelemábra kiindulási pontjául az eutektikus összetételnek megfelelő 4,3 % széntartalmat választotta és ebből a pontból kiindulólag a szövetelemábrát egyenesekkel határolt három fő és két átmeneti mezőre osztotta be (4. ábra).

A fő mezők határainak megállapításánál azon tapasztalati tényből indult ki, hogy az 1% szén és 2% Si tartalmú anyag grafitkiválás nélkül dermed meg, míg az ugyancsak 1% szén, de 7% Si tartalmú anyag már több szenet nem képes feloldani. Az öntöttvas és acél közötti határt 1,7% szénnél véve fel, az előbb említett pontoknak a visszavetítésével nyerte az átmeneti mezőket határoló egyenesek végpontjait. Az így nyert diagramm három mezejéből bennünket elsősorban a

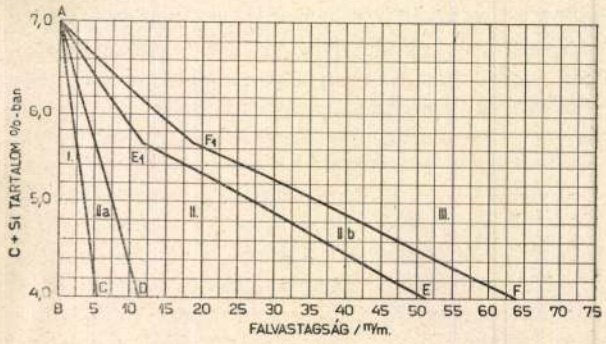

5. ábra. Greiner-Klingenstein diagrammja.
I. mező: Fehér öntöttvas, IIa. mező: szürke öntöttvas, II. mező: perlites öntöttvas, IIb. mező: átmenet a perlitesből a ferrites öntöttvasba. II. mező: ferrites öntöttvas.

középső, a II. jelű mező érdekel, amely magában foglalja mindazon összetételű anyagokat, amelyek perlites strukturát mutatnak. A diagramm helyességét egyébként Maurer számos kisérlettel ellenőrizte és megállapította, hogy az így nyert pontok által jellemzett anyag a metallográfiai vizsgálat során mindenkor a diagrammból előre meghatározott szövetszerkezetet mutatta.

Az eredeti Maurer diagramm egyik hátránya, hogy a lehűlési sebességet nem vette tekintetbe. Ezt a hiányt pótolja a Greiner-Klingenstein diagramm (5. ábra), amely abszcisszának a falvastagságot, ordinátának pedig a C+Si-tartalmat választja. Ennek a diagrammnak az alapján bizonyos határok közt bármely falvastagságra kiválaszthatjuk azt az összetételű öntöttvasat, amely lehülés után perlites strukturát és így a legkedvezőbb fizikai és mechanikai tulajdonságokat adja. Az elérhető szakítószilárdságokra vonatkozólag Klingenstein közlései alapján az *A—D* vonalon fekvő pontok 35—38 kg/mm², míg az *A—E₁—E vonalon fekvők* 24—26 kg/mm² szakítószilárdságnak felelnek meg. Ebből következik, hogy adott falvastagságnál — ha a 26 kg/mm² szilárdságot biztosan el akarjuk érni — a két vonal által határolt mező baloldali része felé kell közelednünk. Amint látjuk, ennél a diagrammnál az adagolásra vonatkozólag egy új fogalmat, a C+Si tartalmat vezetjük be, holott azelőtt különböző falvastagságú öntvények adagolásainak kiszámításánál a Si-tartalom egymagában szolgált kiindulási pontul.

Fodor Sándor

BALKÁNI GERLE

Lakásom előszobájából erkély nyílik hátra, a nyugatra eső kis kert felé. Tágas, délutánonként napsütötte hely. A tavasz második felében, nyáron és ősz elején szívesen kiülök oda dolgozni, ilyenkor rendszerint nincs hideg, és a kora tavaszi, késő őszi szelek se fújják szerte a papírjaimat. A (kiváltképpen nyáron) tűző naptól megóv a tetőzetig felfutó szőlő nyesetlen, kusza lombja. Tán még a fenti utca csekély zajának is felfogja a javát.

Nyár elején, egy alkalommal munka közben hirtelen olyan érzésem támadt, hogy néznek. Valaki néz, amint ülök és körmölök az asztal fölé hajolva a széles erkélyen, vagy írógépemen kopogtatok. Elhessegettem magamtól a gondolatot. Ugyan ki nézhetne, és főként: honnan?

Ám az érzés visszatért. Így vonultam be estefelé a szobámba, kissé csodálkozva magamon, hogy nem tudtam megszabadulni ettől a — nyilvánvalóan — kényszerképzettől.

Másnap — megint. De honnan is nézhetne engem valaki? Egyáltalán ki és honnan láthat rám, hiszen a szőlő buján szétágazva futó, sűrű lombjain még a nap sugara se jut be — csak a fénye. A lakás felől nincs ablak az erkély felé — az ajtó csukva.

Tovább próbáltam dolgozni — és közben bosszankodtam.

Hetven felé araszolva, egyre több jelét érzem az öregségnek. Némelyik határozottan kellemetlen, de olyan is van, amelyik megmosolyogtat, hiszen édesapám egyik-másik öregkori tikkjét vélem felismerni mozdulataimban, szóhasználatomon, viselkedésemben. Ez az újabb — hallucinációval rokon — képzelgés azonban zavart. Kiváltképpen munka közben. Olyannyira zavart, hogy egy idő után rájöttem: nem megy tovább a munka odakint. Bevonultam hát a szobámba, az íróasztal mellé. Érdekes: itt már nem éreztem, hogy figyelnének.

Teltek a napok, a hetek, megérkeztek az unokák, nyaralni mentünk, én pedig közben elfelejtettem, hogy miért hagytam ott kedvenc nyári-őszi munkaasztalomat. Ám alig, hogy az unokák elvonulása után ismét kiültem az erkélyre — nyomban eszembe jutott. Óvatosan kezdtem munkához: előbb leveleket kopogtattam a hűs erkély asztalán, hogy ne zavarodjam meg túlságosan, ha félbe kellene szakítanom. Pedig — félbe kellett.

Megint a kellemetlen érzés: néznek.

nehogy hűvös
áramként elsodord
pehelynél könnyebb önmagad
— amint feléje mész;
szabadulást,
— formátlanság kalandját
kísérteni —
míg ásít rád a rög;
űrsétaként kilógni,
míg minden hallgat
bezárt kérge mögött.

Somostető, 1991. I. 5.

Tóth Árpád fordítása:

Immár minden bércet
Csend ül,
Halk lomb, alig érzed,
Lendül:
Sóhajt az éj.
Már búvik a berki madárka,
Te is nemsokára
Nyugszol, ne félj...

Alig hinném, hogy a legbecsületesebb eljárás olyanfajta vendégségbe hívni az arra kiszemelteket, amilyen a Szőcs Géza-féle a fenti példában.* Ezek a vendégségbe induló szövegek ugyanis egyszerre okai és okozatai a vendéglátó szeszélyeinek, zsonglőrségének és hiúságának, ötletül és ürügyül szolgálnak egy ravasz tréfához, ahhoz ugyanis, hogy e fordítás-részletek létüktől idegen helyzetbe kényszerülve bumfordivá, kelletlenné váljanak. Az illetlen megvendégelés enyhítő körülményeként csupán az vehető figyelembe, hogy maga a játék áttetsző és tendenciózus volta bevallott. Ez a megvendégelés — azt gondolom — valójában túszul ejtés: Szőcs mindaddig fogva tartja a *Vándor éji dalának* fordításait, ameddig végleg világossá válik a keresetlenül is kiválóan rejtőzködő címbeli szójáték: *A platón* rejtett utalása arra az éteri eszményre, amelynek ma már jóformán megszűnt a valóságfedezete. Hiszen a plátóiság ebben az értelmezésben aligha több a gimnazista pubik vihogásánál: a grandiózus szellemtörténeti motívumot túllihegi a közösülés prelúdiuma. Az ormon meg legfeljebb orgazmus történik. Csakhogy mindez érdektelen — Szőcs egyértelműen az erotikus kifejléssel, nem pedig a pornográf pillanattal ütközteti a lombokon megülő, szinte sóhajnyi szelet, a berki madárkát és a többi fennkölten hiteltelen mütyürkéket.

Nézzük a mutatványt: a „szerelmi torna" (Petri) realista konferálása attól a pillanattól sejtet valami turpisságot, hogy feltűnik a hegymászó-bakancs. Az átmenet a nem kevésbé realistának szánt túra-jelenetbe nem egészen zökkenőmentes. A realista leírás mitől, mitől nem — olcsó és költelmi lesz, indokolatlan és a maguk neméhen bornírt deskripciók következnek egyre sűrűbben, a végső telítettségig. Majd — mintha csak módunkban állna választani — három, tökéletesen egyenértékű opció következik. Az egyiket a háromból úgy lehet kiválasztani, hogy a többi kettőt határozott, és amennyire csak lehet, vízszintes vonallal áthúzzuk. Az ezután következő jegyzetsorok eleje a „szerelmi torna" tüneti leírásának forrását — Hirschlert — mutatja, a második viszont további jegyzetet kreál, erről azonban végső soron azt kell hinnünk: mégis az alapszöveg elidegeníthetetlen része. És úgy is van. A Goethe-versszak ötféle fordítása elsősorban is azt sugallja, hogy Szőcs Géza művelt. A fordítások enumerációja azonban más úton is, sokkal egyszerűbb, vagyis filológiai úton megoldható. Ez azonban csak technikai kérdés. A fordí-

*A platón című vers kommentárja elhangzott az Éneklő Borz I. 4. számában, Kolozsváron.

tás-részletek az alapszöveg végkifejletének ismeretében megfelelőképpen és díszesen balfácánok ahhoz, hogy rögtön átlássuk funkciójukat, illetve az ötlet meg a megvalósulás folyamatábráját. Ezután már csak arra kell némi energiát áldoznunk, hogy jó öreg motívumokat, archékat, hősiesség- vagy sorsszimbólumot, Pegazust, Parnasszust magyarázzunk bele a műalkotásba. A plató és a Plátó szójáték többszörös oksági potencialitását, elvontságát csak ezután látjuk át, ha átlátjuk. A folyamat közbevetett és tulajdonképpen fakultatív mozzanata az egyes fordítás-részletek egyes sorainak visszakeresése az alapszöveg zárórészében, vagy fordítva: annak a mozaiknak a szétbontása, amelynek végül is elemei fellelhetők az áljegyzetként közölt, végső elkeseredésünkben komparatisztikai érdekűnek is felfogható fordítás-sorban.

Nem igazán a szintek és rétegek, mint inkább az egymáshoz fegyelmezett rendszerszerűséggel odaforduló vendégek (túszok és túszejtők?) szövege tehát *A platón*. Örömünkre szolgálhat az, hogy nagy nehezen végre akadt egy orom, amelynek egyáltalán nem az a célja, hogy önhitten letekintessék róla. A férfimunka kádenciája immár nem a tömjén; nincs fenyőcske, és értelemszerűen nem kapaszkodik semmibe. Tömjénillat helyett lihegés van, nyugvás, pihenés, béke, ne félj. Aztán majd csak lemászunk róla valahogy.

JAKABFFY TAMÁS

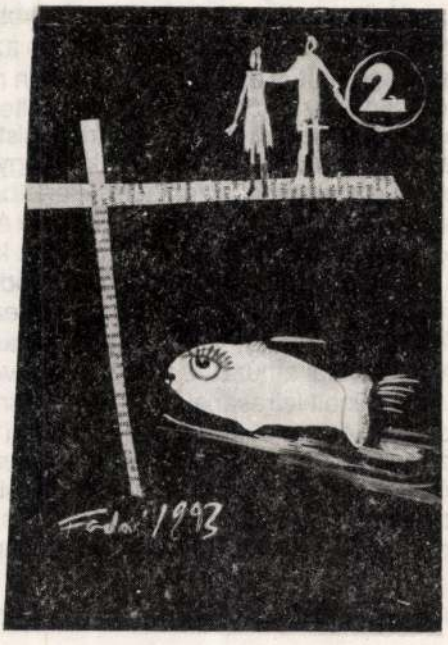

Tréfák és csattanók

Milan Kundera: A tréfa. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1989.

A fiatal Ludvík nem volt az új rendszer ellenfele, még kevésbé ellensége, csupán entellektüel alkat. És azokban az években Fortuna nem volt túl kegyes a hozzá hasonlókhoz. Hiába, az emberi vágyak és az istennők szeszélyei ritkán találkoznak, és akkor is csak azért, hogy rádöbbentsenek: kinőtt ruhadarabok vagyunk vágyaink egyre izmosodó testén.

Ludvík generációjának tulajdonképpen egyetlen feladata lett volna: lelkesen menetelni vagy hallgatagon bandukolni a jelzőtáblákkal bőven ellátott úton, és komolyan, nagyon komolyan venni az egészet. „Az optimizmus az emberiség ópiuma! Az egészséges lélek ostobaságtól bűzlik. Éljen Trockij!" — írja Ludvík egy alkalommal sznobizmusból és naivitásból gyúrt kedvesének, Markétának, aki éppen a pártiskola lelkes hallgatója, és szentül meg van róla győződve, hogy a NYUGATI NAGY OKTÓBER már csak hónapok kérdése. A heccnek szánt néhány mondat azonban egészen más értelmet nyer az „elvtársak" irodájában. Olyan értelmet, mely korántsem vet kedvező fényt az ifjú szerzőre. Az „elvtársak" nem túl bonyolult szürkeállományában csak detonatív jelentéseknek van helye, mindenfajta konnotáció ködösítés, komplikáció, fölösleges bonyolítása a világ amúgy egészen egyszerű rendjének.

Csak első pillantásra tűnhet úgy, hogy a véletlen okozta Ludvík bukását. Mert az osztályharcra alapozott rendszer létének permanens igazolásaként szükségszerűen termeli ki magának vélt vagy valódi ellenségeit, ergo: Ludvík útja szükségszerűen vezet a „feketék" táborába. Pedig nincs benne semmi a mártírok konok, rendíthetetlen hitéből, a dacos, vakmerő ellenállók minden veszélyre fittyet hányó hetykeségéből. Idejekorán rádöbben, hogy „a szál, amely a párthoz és elvtársakhoz" fűzte, reménytelenül kicsúszott a kezéből. „Semmi sem maradt nekem, csak az idő" — vonja le a végső következtetést, de ez nem lázadás, sokkal inkább ténymegállapítás, sőt: megalkuvás, alkalmazkodás a körülményekhez.

Le Bon állapítja meg a *Tömeglélektan* című munkájában, hogy az embereket nem a ráció, hanem a hit vezeti: vallásos hit vagy hit a szocializmusban — egyre megy. A kezdet bűvöletében, az új „népi" kor hajnalán csak kevesen viszonyultak előítélettel a meghirdetett eszmékhez, és még kevesebben vállalták az eretnekség keresztjét. Ludvík és a hozzá hasonló megbélyegzettek identitáskeresésükben más-más utat járnak be, de a kollektív lázadás gondolatáig mégsem jutnak el: a kis Alekszej kétségbeesetten ragaszkodik eszményképéhez, képtelen változtatni hamis értéktudatán, egy mazochista szenvedélyével keresi magában azt a hibát, amely tulajdonképpen nem, vagy nem őbenne létezik, s az önmagával való meghasonlás elől a halálba menekül. Honza „semmihez sem ragaszkodott, közönyösen nézett a jövőbe, ebből fakadt szemtelen és gondtalan *szabadságérzete*". Bedrich egy zseniális húzással megvalósítja azt, amihez Alekszejnek nem volt ereje: a rendszer értékskáláját tótágast állítva, a ne-

V. FODOR Sándor

gatív pólust tartja önmagára nézve pozitív érvényűnek, így eléri célját: a „fekete hajtókások" közé kerül. Ludvíkot pedig bukása után a revans, a bosszú vágya élteti, de ő sem vállalja a hatalom megfoghatatlan légies „személye" elleni szélmalomharcot. Mert a hatalom ugyan mindenütt jelen van, jelenlétét érezteti is, de mindvégig láthatatlan marad. Hadakozni viszont, a nevetségessé válás veszélye nélkül, csak hús-vér személyekkel lehet. Ezért sűríti Ludvík mindazt, ami elítélendő, megvetésre méltó és eltiprásra érdemes az opportunista Zemánek személyébe, ezért választja őt gondosan előkészített bosszújának célpontjául. Ügyel arra, hogy ellenségét legérzékenyebb pontján (vagy legalábbis, amit annak hisz) érje a döfés, ne csak lesújtsa, de lehetőleg meg is alázza.

Az ellen-tréfa azonban nem sikerül, a kivitelezés groteszk, Ludvíkot is megalázó színjátékká fajul, melyre (mintegy a szenvedést meghosszabbítandó), úgy tűnik, nem akar legördülni a függöny, vagy talán nincs is függöny, hiszen semmi garancia arra, hogy ez nem maga a meztelen lét, és nem mi vagyunk a kiválasztottak, akiknek néhány pillanatra nagyleikűen feltárulkozott, hogy később észrevétlenül öltse magára ismét az álarcot, mely láttán közönséges halandó csak ennyit mondhat: micsoda idők! És még egy apró tanulság: a történelem tréfáit sem kivédeni, sem plagizálni nem lehet.

LAKATOS MIHÁLY

Látó 1993/1

Fodor László építész
a MÉSZ Mesteriskola előadásai.

I. ciklus 1970-71-ben.

Fodor László: a népgazdaság strukturális változása.

Magyar Építőművészet, 1989. 1-2-szám, 3-old.

Fodor Sándor

nevét említik a Közmunkatanács 1945 utáni tevékenységében résztvevők között Granasztói Pál.

Még egyszer a Közmunkatanácsról.
Budapest, 1971. 5.sz. 10-12. l.

Fodor Sándor
festő

M.D.K

A dunaújvárosi Munkácsy Mihály
képzőművészeti tagjait felvették
a budapesti Képző- és Iparművészeti
Gimnáziumba.

M.V.: Akvarellek és fotok Sumenről
Hajdu-Bihar Napló 1969 aug.2.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Ø Fodor Sándor

1891

Éimisk

1930. 83 l.

XIII. Máramarossziget:
43. A Ref. Főiskola Könyvtára.

Érkezett 1905 ápr. 9.

287/1905 sz. (Kolozsvár, 1905 ápr. 7. 91. sz. a.)

Az erd. kárpát egyesület elnöksége beküldi a szem. viszonyaira és számadásaira vonatkozó adatokat. (Tudomásul szolgál. IV. 9.)

Fodor Sándor MDK

Molnár J. portréja

Műcsarnok 1960. Képző- és Díszítőművészeti Kiáll.

1021

Fodor Sándor szobrászművész

Pózsa György cimű alkotá-
sát 978. XI. 26.-an leplezik
le Hatvanban

Jó reggelt! 978. XI. 25. 4.25 N

Fodor Sándor

A dunaújvárosi Képzőművészet-barátok Köve helyiségében az ünnepek alatt nyílt meg 3 helybeli kendő képzőművész-tárlata. Fodor Sándor szobrásznak készül, a Lipesti Művészeti Középiskola utolsó éves tanulója.

Dunaújvárosi Hírlap, 1972. dec. 29.

Fodor Sándor, szobrászművész

„Arcok és sorsok" címmel összeállított országos gyűjteményt Hatvanban rendezték meg.

Fodor Sándor bronzba mintázta meg a fájdalmas emlékű Latinovits Zoltánt. A mű inkább a tragikus véggel kapcsolatos asszociációkat segíti, az eksztatikus elhatározás végső fájdalmát. A forduló fej, ez a kegyetlen pillanatra utaló csavartság egy lendülettel summázta a színészt. /említve/.

Farkas András: Portrébiennálé Hatvanban.

Hevesi Szemle, 1980. márc. 5. old.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 387-748, 340-726

Fodor Sándor szobrász művész

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1983 NOV 11

Dunaújvárosi HÍRLAP 5

1021

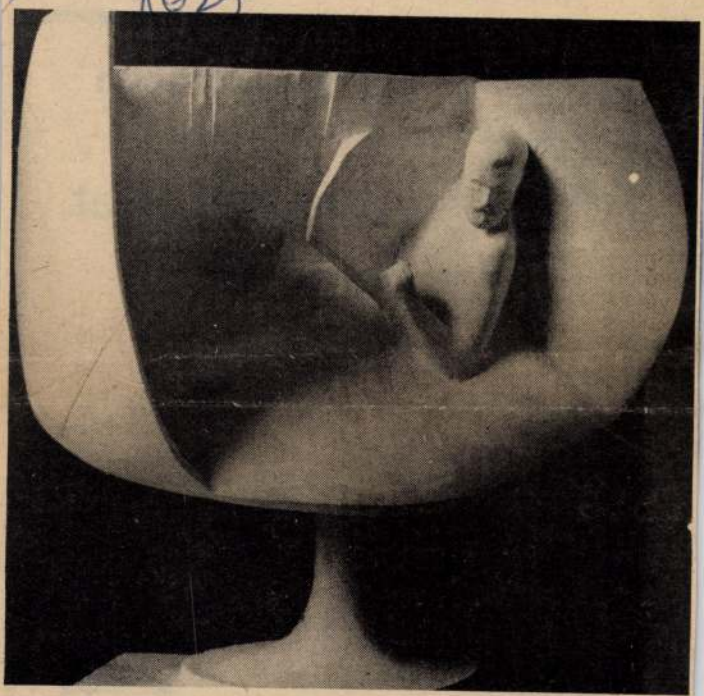

Fodor Sándor, a Dunaújvárosban élő tehetséges, ifjú szobrászművész kiállítása kedden nyílt meg (és november 22-ig látható) a főváros XV. kerületében, Újpalotán, a Kavicsos-közi lila iskolában. A 29 éves művész a Képzőművészeti Főiskolán Somogyi József tanítványa volt – alkotásai hétfőtől péntekig 12–19 óráig, szombatonként 10–16 óráig tekinthetők meg. (Képünkön a Plasztikus tükörkép című mű)

A vásárlás csomópontjában
A SKÁLA DUNAÚJVÁROS ÁRUHÁZ

Több ezer ajándékötlet egy helyen!

Phillips kazettás magnó		4550 forintért,
Kazettás magnós-rádiók		4480 forintért,
Fényképezőgépek	330 forinttól	3500 forintig,
Ajándékcsomagok	50 forinttól	300 forintig,
Edénygarnitúrák		1440 forintért,
Étkészletek	1130 forinttól	4370 forintig,
Dianézők	250 forinttól,	
Társasjátékok már	50 forinttól,	
Matchboxok		80 forintért,

TRÉNINGRUHÁK 40%-OS ENGEDMÉNNYEL,

ZENÉLŐ DÍSZDOBOZOK 1040 forinttól.

(668)

A Dunaföldvár és Bölcske Egyesült ÁFÉSZ

FODOR Sándor festő

Marosvásárhelyi premier

Népújság 92 aug. 6

Utcai kiállítás

Fodor Sándor fiatal marosvásárhelyi festőművész képeit a világ sok országában láthatták, Japánban, az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában, Németországban, Franciaországban, Belgiumban, Norvégiában és máshol. Múzeumokba és magángyűjteményekbe is került belőlük.

Szokatlan kiállításra készül most itthon: a színhely a Forrás utca Marosvásárhelyen (a Görbe utca és a börtön között) Miért ez az utca? Mert a **funkcionális művészet** úgy diktálja, hogy a képek, a művek, szervesen illeszkedjenek a környezetbe. Ez az utca az, amely megteremti a művész által elgondolt kontrasztot.

A Fodor Sándor Forrás utcai ötödik egyéni kiállítása tehát premier Marosvásárhelyen. Ha Párizsban vagy más nagy világvárosban látogathatnánk utcai kiállítást, az természetes lenne. De itthon... mindenképpen figyelemre méltó vállalkozás! Talán ezért is adta ki a polgármesteri hivatal fejcsóválva az engedélyt.

Premier tehát hétfőn, augusztus 10-én 16—19 óra között a Forrás utcában.

Fodor Sándor,

Az idén másodízben rendezi meg a Hatvani Galéria a portrébiennálét. A két évvel ezelőtti első alkalom bizonyította a gondolat életképességét. – A művész Latinovits-portréja szerepel a biennálén, amelyből a tragikum a vonalak átrendezésével világosodik ki. (említve)

Farkas András: arcok és sorsok.
Népújság (Heves), 1949. dec. 6.

Fodor Sándor

Magyar Nemzet
1984. X. 12.

Felavatták Verebély László mellszobrát

Csütörtökön Dunaújvárosban felavatták a hazai vasút-villamosítás és a hazai villamosenergia-szolgáltatás egyik megalapozója, az 1959-ben elhunyt Verebély László Kossuth-díjas akadémikus mellszobrát — *Fodor* Sándor szobrászművész alkotását — a tudós professzorról elnevezett utcában. Az avatóünnepségen, amelyen ott voltak Verebély László családtagjai is, *Schiller* János, a Magyar Villamos Művek Tröszt vezérigazgatója méltatta a magyar villamosenergia-fejlesztés kiemelkedő egyéniségének életútját, munkásságának jelentőségét. Az avatást követően a DÉDÁSZ vállalat helyi üzemigazgatóságán Verebély László munkásságát bemutató kiállítás nyílt.

Fodor Sándor festőművész

A Csepeli Iskola Galéria 1984-85-ös évad kiállítási tervében szerepel: 1985. ~~x~~ áprilisban: Artner Marjit, májusban: Fodor Sándor emlékkiállításának bemutatása.

(jeney): Iskola Galéria.
Csepel, 1984. aug. 31.

Fodor Sándor, szobrászművész.

1989. III. negyedévben elkészült képző- és iparművészeti alkotások.

Összeállította: Hollósi Éva.

Dunai Vasmű Dunaparti vendéghára

Fodor Sándor: figurális dombormű, bronz, 115 × 260 cm. (emlékmű).

Művészet, 1989., 11-12., 109-old.

Fodor Sándor, szobrászművész
Közterületi alkotások. Összeállította: Hollósi Éva.
1988. szeptember.

Dunaújvárosi Szoborpark:
„Dunai szél", fémplasztika. (emelve).
(1987. évi acélszobrászati Szimpózium keretében készült mű.)

Művészet, 1989., január, 64-old.

Fodor Sándor, szobrászművész

A Hatvani Galériában rendezték meg az országos portrébiennálet „Arcok és sorsok" címmel. — A művészportré között kell megemlíteni Szathmáry Gyöngyi festői kendülettel mintázott Kós Károly-domborművét, — és Fodor Sándor ugyancsak Kós Károlyról faragott faszobrát. /említve/

Mucsi András: Arcok és sorsok.
Hevesi Szemle, 1984. márc. 2-5-old.

FODOR SÁNDOR

Dunai szél

Uj Irsá, 1987.11.

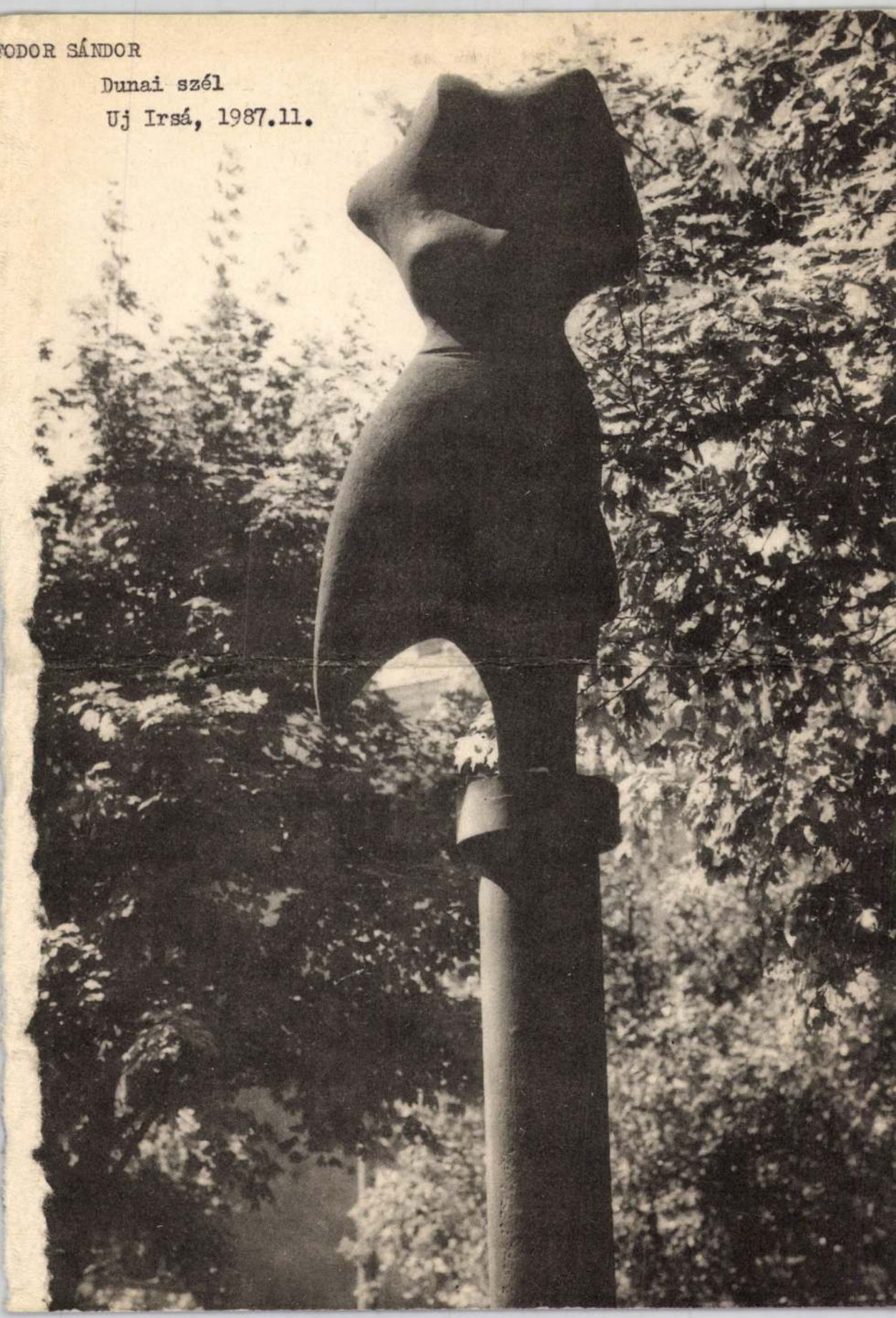

új írás

Ára: 17 Ft

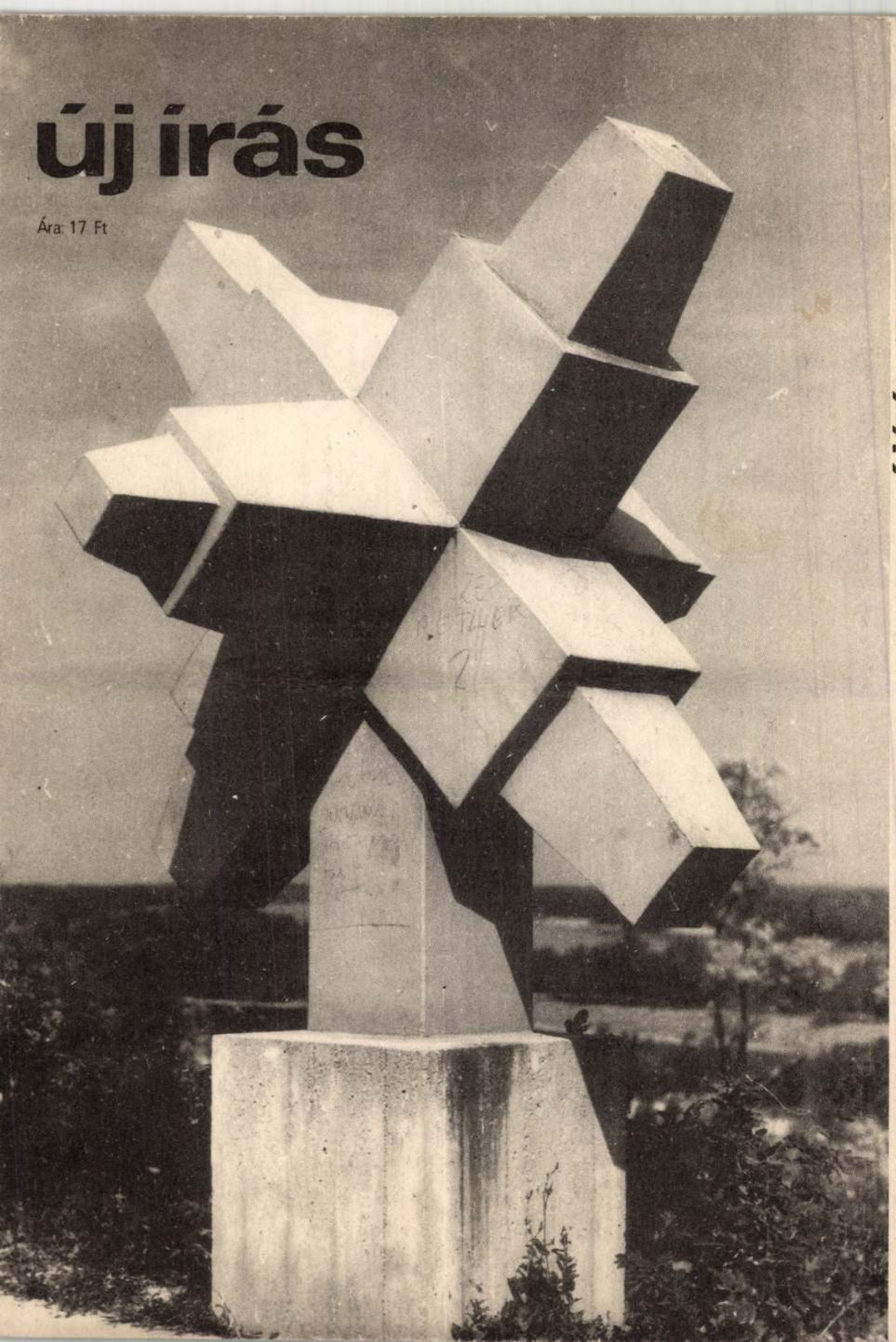

új írás 11

FODOR SÁNDOR

Fodor Sándor

Fodor Sándor fiatal szobrász bronzfigurái egy későbbi, önálló kiállítás előhírnökei.

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf. 19.sz. 47 o

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek me

3. A dijazás számitásánál alapulvett mun

4. A jogviszony tartama:

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes en

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jö
levonásra.

Budapest, 197.....

.....

megbizott

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD
Győr

Fodor Vendel

1021

Népművészet, népművészek

Fodor Vendel, fafaragó

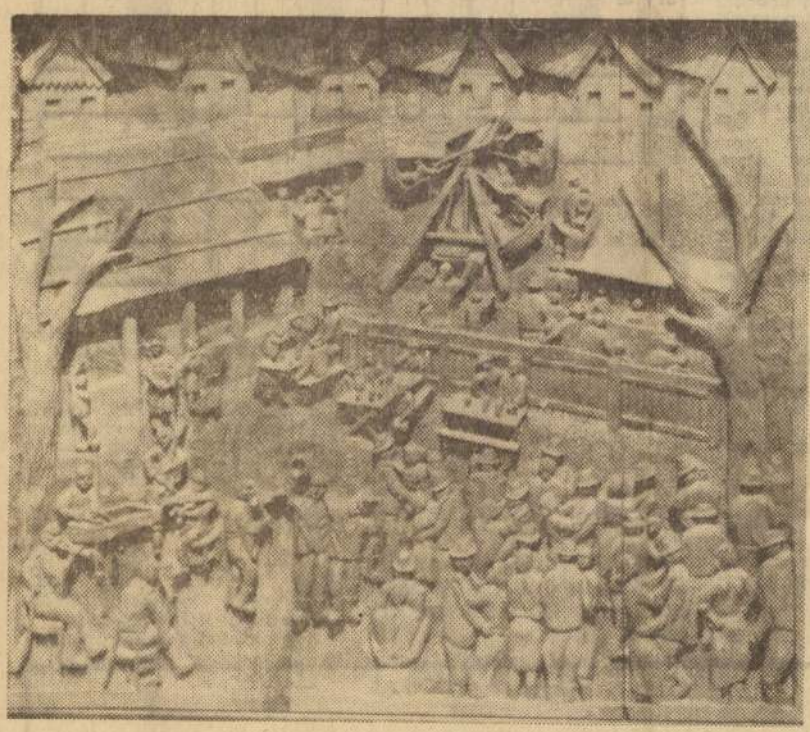

Falusi búcsú

FODOR VENDEL, a nagyszentjánosi juhász-dinasztiából származó fiatal asztalos domborműves szekrénykéje láttán, amelyet két oldalán még két-két ajtószerűen záródó, jelenetes szárny egészít ki, különös érzések leptek meg. Valamikor így állhattak a csodálkozók a XIV. századból származó bögözi Szt. László legenda freskói vagy a lőcsei főoltár apostolszobrai előtt. A gótikus művészet összefogottságát, a részletek realizmusát, a térábrázolásra törekvés nagy akarását fedeztem fel benne.

A középkorral megszakadt népi szobrászatunk, és most egy falusi ember, Fodor Vendel életre kelti.

A négy évszakot ábrázoló szárnyakból kettő az emlékeiben kísértő nehéz múltról szól, kettő pedig a mával keveredő. *Tavasza:* szántás, nadrágszíj-parcellába görbülő ökrökkel, emberrel. *Nyara:* aratás sötéttől sötétig, „életért" hajlongók lázas menete. A kukoricatörés aszszonyt, embert elnyelő hajszája már *őszi* jelkép. Hátukon a zsák visszatartaná iramukat, de ki állhat ellent a szedetlen csőrengeteg húzó erejének? A negyedik szárnyon a disznóöléssel falusi *teleink* örömét sugározza nekünk.

Középső szekrényének dombormüve, nemcsak méretben, de jelentőségében is a legnagyobb. Fodor Vendel az idei országos „ifjú népművész" pályázatra küldött dolgozatában így ír róla.

„Jellegzetes, évszázadok alakította ünnep a falunak az évenkénti búcsú. Egy napra abbamarad a munka, s helyét a szórakozás foglalja el. A gyerekek a hajóhintának örvendeznek. Sátrak előtt ráérős vegyeskorúak téblábolnak. A fiatalja táncot rop a kocsma udvarán, mulatoznak a borisszák.

Kompozicióm zárt, mint a szemérmes udvarok, melyeknek csak két tisztaszobai ablaka pislog ki az utcára. E féldombormű ugyancsak vadkörtefából készült, mint az előző négy. A szófűzés nem kenyerem. Én a faragás nyelvén tudom jobban elmondani a világról azt, amit érzek, gondolok."

Alkotása önmagáért beszél. Az élet szeretetének a falu örömének, szokásainak, sőt, népi építészetének értékes művészi dokumentuma. Külön érdeme, hogy egyetlen tömbből formált domborműveinek reális ábrázolásai keresetlenek és romantikamentesen üdék. Faragásai technikájából anyagismeret, szakmaszeretet sugárzik.

Tizenegy éves kora óta próbálgatja a festést, faragást. A győri járás pannonhalmi kiállításán figyelt fel Fodor Vendelre *Lengyel Vera* népművelési felügyelő, ő irányította a győri népművész körbe. A 27 éves Vendel kiállításokon oklevelet s díjakat nyert. Legutóbb faluja életének sokféle mondanivalójával vágott neki az országos pályázatnak.

H. Bakó Lajos

Késő este csenget a
valaki közölte ve-
y ne aggódjunk a
jó helyen van. Meg-
ki beszél. Erre a
azt felelte, hogy
álunk járt, álkulcs-

yokat
iúkat,

k elvégezték
általános iskolát
még nem válasz-
ak szakmát,

vesz

lyemszövő
akmunkás-
ő Iskola

érdeklődőt, akár
sen, akár írásban,
proni Selyemipar.
út 12., munkaügyi

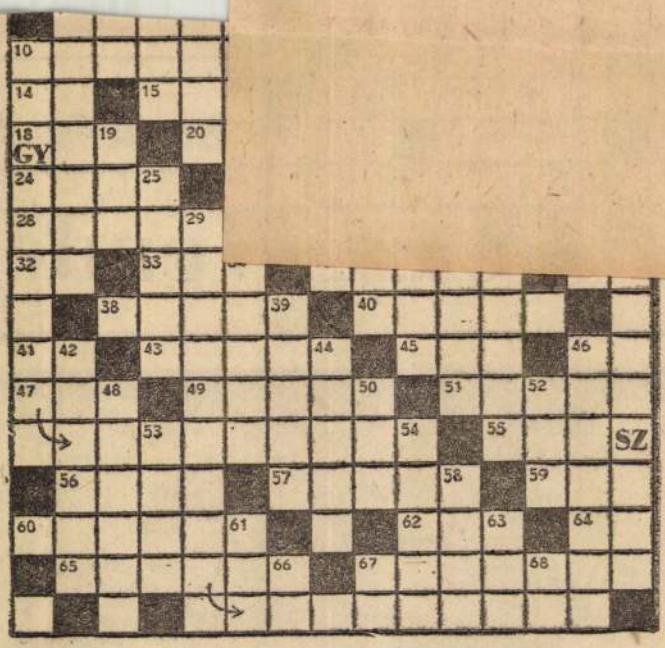

VÍZSZINTES: 1. Az arzén vegyjele. 15. Község Heves megyében. 17. Porcelánföld. 18. Dudva, gaz. 20. Görög szobrász volt, i. e. az V. század közepén. 23. Kifejlődéséhez közeledik. 24. . . . falva (község Csongrád megyében). 23. **Szállóigévé vált Shakespeare-idézet.** 26. Zenei kifejezés; idegen szóval: fuga. 30. Ritka női név. 31. A gyümölcs nedve (névelővel). 32. Kiejtett betű. 33. A felsőfok képzője. 35. Szabályos és a követelményeknek megfelelő állapot (névelővel). 37. A régi „cs". 38. Édesség-féle a gyermek szavával. 40. Az elefánt, vaddisznó, rozmár kivételes nagyságúra nőtt foga. 41. Kiejtett betű. 43. Hosszabbodó. 45. Y. U. B. 46. Egykori pénzünk rövidítése. 47. Szomorú. 49. Kellemes, finom illat, zamat. 51. Róma nagy labdarúgó-egyesülete. 55. Esély, sikerre való kilátás. 56. Kis szigeten épült dalmáciai város, ide menekült IV. Béla a tatárok elől. 57. A korai magyar rokokó költője. 59. A bór és tallium vegyjele. 60. A bross szót így írják eredeti helyesírással. 62. Regényét Gárdonyi írta meg. 64. Vasútállomás, röv. 65. A Jura-korszak alsó rétege (névelővel). 67. Közép-amerikai félsziget.

FÜGGŐLEGES: 1. A meseköltészet legendás megalapítója (i. e. 550 körül). 2. Római 950. 3. Sok, de összekeveredett! 4. A hirtelen ráeszmélés kifejezése (két szó). 5. Puha textilanyag felületén lehet. 6. Nem valódi. 7. A túlsó oldalra. 8. Nagy fájdalom (fordítva). 9. Kellemetlenség, baj. 10. **Ismert dal kezdősora.** 12. Lakomája. 13. A tyúkanyó igéje. 16. Olasz fizikus (1745—1827). 19. A jelenlegi napot. 21. . . . Szilvia (Romulus és Remus anyja). 22. Vénasszonyok . . . 25. Fosztóképző. 27. Vegyület. 29. **Petőfi ismert költeményének címe.** 34. A maszszór magyar neve. 36. Község Pest megyében. 39. Kosztolányi-költemény címe. 42. Minta, mutatvány. 44. Nagymama. 46. Nincs a helyiségben (két szó). 48. Síkló. 50 Kalap közepe! 52. A ló csemegéje. 53. Becézett László. 54. Gyűlölet. 58. Az alaphangsor különböző hangjegyei. 61. Zenei félhang. 63. Ara betűi összekeverve. 66. Kettős betű. 67. Y. A. 68. A Balaton.

B. J.

★

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 1., 26., függőleges 10. és 29. számú sorok megfejtése a szerkesztőség címére július 1-éig. A helyes megfejtést beküldők között könyvjutalmat sorsolunk ki.

★

A KISALFÖLD múlt vasárnapi számában megjelent keresztrejtvény megfejtése: **Mi a csudának is kell olyan sokat próbálni. Miért nem hagyja abba, ha látja, hogy nem megy.**

Könyvet nyertek: **Peti Mihály**, Győr, Ifjúság krt. 2., IV. e. 2., **Pápai György**, Töltéstava, **Kiss Károly**, Sopron, Lenin krt. 73., **Berta Józsefné**, Szany, Rábaszentandrás vasútállomás. **Asztalos Zsoltné**, Kóny, Kossuth u. 9.

A könyveket postán küldjük el.

0

MINDEN GÉPKOCSIRA *

D Fodor Sarolta

l. Művészi Ipar

1892. 191. l.

Radnai Farkas püspök III. 227, 233

Fodor Vendel, faragó

Ifjú népművész címet kapta.

— : Népművelők és népművének kitüntetése 8.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 19.

FODOR VENDEL

„A paraszti élet triptichonja"

Tatabánya, 1971.

Fiatal népművészek.

Magyar Hírlap, 1971. szept. 10.

Fodor Vendel, népmüvész

A parasztélet triptichonja – középső rész repr.

Fiatal Népmüvészek
Magyar Ifjúság, 1971. ~~aug.~~ szept. 10. 13. l.

Fodor Vendel, népművész

A paraszti élet triptichonja
repr.

Fiatal népművészek
Magyar Hírlap, 1971. szept. 10. 13. l.

ifj. Fodor Vendel (Nagyszentjános).

A KISZ KB által kezdeményezett honismereti mozgalom Győr-Sopron megye pályázaton 1971-ben „ifjú népművész" faragódíját nyerte el. A kiállításon munkája szerepelt.

Molnár Imre: Ifjú művészek kiállítása.

Jövendő, Győr, 1972. febr. (?)

Fodor Vendel, népművész

– A parasztí élet triptichonja c. munkája a Klb Rottenbiller utcai székházában rendezett kiállításon.

Fiatal népművészek
Magyar Ifjúság, 1971. szept. 10. 13. l.

Fodor Vendel, Nagyszentjános
parasa „Ifjú népműves" kitün-
tetést kapta

Népművelés 1971/10 15old.

FODOR VENDEL

„GUBÁS FÉRFI" C. KISPLASZTIKÁJA (EML.) KIÁLLITVA A PANNONHALMI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN.

KISALFÖLD 1970. OKT. 25.

Fodor Vendel

Ódon születésének 100 évfordulója alkalmából a Győr-Soproni Megyei Tanács, a TIT megyei szervezete és a Népművelési Tanácsadó képzőművészeti pályázatot hirdetett, melyet műveivel megpályázott és pénzjutalomban részesült.

Kisalföld, Győr, 1942. május, 10.

Fodor Vendel
faragott triptihonja szakit az álfunkció-
nális szemlélettel és önelvü mütárgyat alkot.
a szántást, az aratást, a kukoricatörést és
a disznóölést bemutató jelenetek karéjában
a központba állitott körhintás, cigányos-
tancos, eszem-iszomos vigalommal. Részt
vett a népi iparmüvészek kiállitásán a
KISZ Központi Müvészegyüttesének szek-
házában.

Bojár Iván: Kiállitásról-kiállitásra.

Magyar Hirlap 1971/235 6old.

Fodor Veronika

Népművelés 1956 márc

36 lap

M.D.K.

Fodorné Hermann Adolfin

Festményét hozza a lap "Kacérkodó" cimmel a "Mentőkéz" c. mellékletben.

Magyar Salon, Bp. 1901. febr. és márc. havi példányok közé kötött melléklet.

Fodorné Hermann Adolfin

Mulató nőt ábrázoló festményét bemutatja a lap
"Kacérkodó" cimmel.
Repr.

Otthon, Bp. 19ol. febr. hó.
2. füzet.

MDK

Fodorné Herrmann Adolfine, festőm.

Női tanulmányfej. Olf. Jelz.

Árv. Comm. 1937. okt. 83. sz./Árv. Közl. rk. sz./ 22.l.

MDK

Fodorné-Hermann Adolfine

Női tanulmányfej, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.
23 l.

MDK

Fodorné-Herman Adolfin. 19.sz.

Botra támaszkodó nő

Ernst Muz. 1c.aukc. 1920. ~~jan.~~ II. 12 l.

MDK

Fodorné-Herrmann Adolfine

Női tanulmányfej, of.

Árverési Közl. 1938. 3.mk.sz. 13 l.

MDK

Fodorné-Hermann Adolfine

Női tanulmányfej, of.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz.

18 l.

MDK

Fodorné-Hermann Adolfine, festöm.

Női tanulmányfej. Olf. Jelz.

Arv. Közl. 1937.4.rk.sz. 22.l.

MDK

Fodorné Herman Adolfin

A N. Szalon karácsonyi tárlata. Vasárnapi Ujság 1896. 50. sz. 842.l.

Fodorné Schédl Dóra

Margaréthák, olaj
Tarka bokréta, olaj

Magy. képzőművészek egyesülete VIII. kiáll. M.Szal.
1916. márc. 13 l.

MDK

Fodorné Schedl Dóra

Székely utca, of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 1o. 1.

MDK

Fodorné Schedl Dóra

Szent István szobra, of.

Halász bástya, of.

N.Szal. 2. zsürimentes kiáll. 1916. máj. 13 1.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 NOV 13

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Fodor Viktor

Amatőrök kiállítása

Az idei Vásárhelyi Hetek egyik fontos tanulsága volt: a vállalatoknak jobban kellene támogatni a képzőművészeti törekvéseket. Ezért is üdvözöljük örömmel a HÓDIKÖT legújabb képzőművészeti kiállítását. És azért is, mert az első olyan jellegű tárlat, ahol a kiállítók nem hivatásos és nem ismert művészek. Fodor Viktor és Göcs Edit, mindketten a HÓDIKÖT dolgozói. Művészi tevékenységük irányítója-ellenőrzője a Petőfi Művelődési Központban működő képzőművészeti szakkör. Hogy amatőr munkásságuk mégis helyet kaphatott egy önálló kiállításon, az a HÓDIKÖT ifjúsági klubjának és a vásárhelyi képzőművészek kezdődő kapcsolatát mutatja.

A fiatal tehetségek munkáit Fodor József festőművész „zsürizte". A kiállítást tegnap délután Bokor János, a Petőfi Művelődési Központ igazgatója nyitotta meg, és átadta a kiállítóknak a HÓDIKÖT-klub jutalmát, egy-egy képzőművészeti lexikont. Göcs Edit festményei közül az Aktok-at érdemes kiemelni, Fodor Viktor furnérlemezre égetett, sajátos technikájú munkái eredetiek, érdekesek. A kiállítás két hétig tekinthető meg.

Piaci jelentés

téli almából és körtéb
sokat kínáltak eladás
termelők.

Makón igen nagy fe
tal volt zöldségből és
mölcsféleségekből.
hozzájárult az is, hog
áfész gyümölcstermelő
ekkel kötött megállap
s megkezdte pavilonjai
árusítást. Az árak a ta
hoz hasonlóan alakultak. A
terménypiacon lehetett kapni
bőven takarmányfélét, főleg
pedig kukoricát. Drága volt
féle áruval jelentkezett, így
sárgarépát, fejes káposztát,
karfiolt stb. árusított. Az
árak az évszaknak megfelelően alakultak.

Csongrád	Vásárhely	Makó	Szentes	Szeged

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 ÁPR 27

Népújság Heves

Fodorné Ludányi Gabriella, művészettörténész
1021

Vasárnapi magazin

Hendrick Terbrugghen: Pipára gyújtó fiú

Kovács Károly: Olasz táj fiúval és szamárral

KINCSEK A KÉPTÁRBAN

Ahogy belépünk, mindjárt Dáviddal találkozunk. Az ifjú hőssel, aki szembeszállt a hetvenkedő, a rettegett Góliáttal, s le is győzte a félelmetes óriást.

A XVIII. századi bolognai festő, *Guido Cagnacci* műve a nagy tusa utáni pillanatot örökíti meg, a művészet varázslatával tisztelegve a gáncsnélküli, a megtorpanást nem ismerő fiatalság előtt.

A másik alkotást az Alfonso d'Este, ferrarai uralkodó udvarában dolgozó *Dosso Dossi*, az olasz festészet egyik kiemelkedő egyénisége formálta karakterisztikus ízű, jó kompozíciójú.

Az érdeklődő sokáig időzik *Hendrik Terbrugghen* festményénél, a Pipára gyújtó fiúnál, amely az egri képtár legfigyelemreméltóbb darabja.

A mester Caravaggio tanítványaként, követőjeként is újat adott nemcsak olaszosan élénk színeivel, hanem eredeti jellemábrázoló készségével is. Ráadásul bravúrosan használja ki a mesterséges világítás adta lehetőségeket is. Modelljét ki tudja merre vitte a sors. Háromszázötvenkét év távolából ez nem is érdekes.

Sokkal inkább az, hogy a pillanatkép ma is élő *a teremtő erő érve a mulandóság ellenében.*

Nem hiányoznak a XVII. századi német és németalföldi mesterek alkotásai sem. Felvillannak a piktorok olaszországi tanulmányútjainak emlékei: az antik romok, az idilli tájrészletek. Vászonra kerültek a nagypolgári interieurökben lejátszódó jelenetek, selyemben pávaskodó nőkkel és gavallérokkal, zenével foglalatoskodó ifjú hölgyekkel.

Hendrik Verschuring egy útszéli kocsma előtti rablótámadást, *Jakob Toorenvliet* egy holland halászt örökített meg.

A negyedik terem érdekessége egy zsáner-portré, amelynek szerzőjét nem ismerjük. A téma, a piros ruhás, zöld sapkás, a vörösboros poharat, s a szalmafonatos kulacsot tartó inyenc önmagáért beszél, tanúskodva a névtelen mester kiváló megfigyelőkészségéről, iskolázottságáról, festői kvalitásairól.

Barabás Miklós Pyrker János László egri érsek arcképével gazdagítja az anyagot. A festményt az egri városatyák rendelték meg 1842-ben, a főpap hetvenedik születésnapja alkalmából. A művésznek háromszázötven ezüst forintot fizettek, s ráadásul megajándékozták egy ezüst palettával is.

■ ■ ■ ■

Sajnos korábban *szűkmarkúak, kicsinyesek* voltak, s elszalasztottak egy soha vissza nem térő lehetőséget.

Az érsek velencei patriarcha korában bekapcsolódott az itáliai művészeti életbe. Nem afféle úri dilettáns módjára, hanem jószemű kritikusként, az igazi tehetséget kutató gyűjtőként. Egerben tervekkel felvértezve érkezett, s magával hozta a százkilencvenkét darabból álló, kizárólag remekműveket tartalmazó házi képtárát. Pyker a barokk várost művészeti központtá akarta fejleszteni. Igazi mecénásként felajánlotta az értékes anyagot, s azt is vállalta, hogy ennek elhelyezésére palotája déli szárnyára emeletet húzat.

A magistrátus nem nagyon lelkesedett, sokalta a képtár fenntartási költségeit. Így aztán az ajándékozó meggondolta magát, s az európai szinten is jelentős gyűjteményt 1836-ban az épülő Nemzeti Múzeumnak adta át.

A késő bánatot jelző Barabás-portré mit sem változtatott a tényeken.

Nem Eger adott otthont az ország első képtárának...

■ ■ ■ ■

Az egykori elhatározást mégsem felejtették el.

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Társasága 1868-ban Dobó városában tartotta közgyűlését, s ugyanebben az évben kezdődtek meg az első várbeli ásatások is. Valószínűleg a műemlékvédelem, éledő gondolata késztette *Bartakovics Béla* érseket arra, hogy múzeumot, illetve képtárat létesítsen.

Aszlay József átadta testvére, Aszlay László kanonok gyűjteményét. Az egyházfő negyvenezer forintért megveszi Plank Ferenc ügyvéd régiségeit, s elfogadja unokaöccse, Bartakovics Flóris ajánlatát is, s harmincezer forintért vásárolja meg képeit, szám szerint ötven alkotást, köztük a Cagnacci, a Verschuring, a Toorenvliet műveket.

S jelentkeztek a szó nemes értelmében vett lokálpatrióták is, akik nem felejtették el a hevesi táj örökségét. *Kovács Mihály*, aki parasztgyermekből lett neves festővé a képtárra hagyományozta műveit, százhárom képet, amelyeket özvegye újonnan kereteztetett, s vállalta a szállítás költségeit is.

A múzeumba került Pánthy Imre magángyűjteménye, s annak büszkesége, a Pipára gyújtó fiú.

A teljes anyag 1950-ben került állami tulajdonba, s ma a várban várja az érdeklődőket.

■ ■ ■ ■

A gyűjtemény szakértője, gondozója, az egri és az észak-magyarországi barokk piktúra kutatója, *Fodorné Ludányi Gabriella* művészettörténész így értékeli a jelent:

— Büszkék lehetünk ezekre a kincsekre érő képekre, még akkor is, ha jó részük nem élvonalbeli mesterek alkotása. Érthető is, hiszen ízelítőt adnak az elmúlt korok, az egyes iskolák törekvéseiből, dokumentálják a festészet fejlődésének lényegesebb fordulóit. Vidéken, nagyobb értékekkel csak az esztergomi képtár dicsekedhet. Az is sokatmondó, hogy raktárainkban számos mű vár felfedezésre.

— Miért nem láthatjuk ezeket?

— *Kiállítóhelyiség kellene*, mert itt a várban bizony szűkösen vagyunk. Ez a gond jó, ha az évtized végére megoldódik. Ekkorra előreláthatólag megkapjuk a megyei tanács épületének műemléki részét, a Barkóczy-szárnyat. Ha valóban ideköltözünk, megszűnik a raktári zsúfoltság, s a nagyközönség megtekintheti a közel nyolcszáz festmény és szobor közül a legjobbakat.

— Nélkülözhetetlen a restauráló munkája, s fontos az anyag fokozatos gyarapítása is. Miként teremtik meg az anyagi fedezetet?

— Sajnos nem bővelkedünk pénzben. Képző- és iparművészeti alkotások vásárlására *évente mindössze ötvenezer forintot fordíthatunk*. Ez igen kis összeg, s nem sokra futja belőle. Egy-két művet azért csak megveszünk, elsősorban azért, hogy teljesebbé formáljuk a gyűjteményt. Szerencsére a Képzőművészeti Főiskola vezetői megértik nehézségeinket, s a végzős hallgatók, a leendő művészek vizsgamunkaként varázsolják az eredeti színeket a megkopott vásznakra.

■ ■ ■ ■

Sokan bírálják a képtárt, helytelenítik, hogy nem ad otthont a kortárs alkotók műveinek. Érvelésük így fest: száműzzék a kiállításról a negyed és ötödrangú alkotásokat, s legalább egy teremben kapjon helyet a ma piktúrája. Mi erről a művészettörténész véleménye?

— Az esztergomi után az ország második vidéki képtára vagyunk, amely a régi korok mestereit mutatja be. A jelen illusztrálásához *alapgyűjteményre lenne szükség*, ez azonban hiányzik. Így hát nem bővíthetjük a profilt. Mégis — a gótikus palota klubtermében — rendezünk időszaki tárlatokat, ahol napjaink s szűkebb pátriánk festőinek biztosítunk nyilvánosságot, érzékeltetve a múlt és a jelen megannyi összefüggését.

Járom a termeket, s keresem az érdeklődőket, a látogatókat. Annál is inkább, mert Eger diákváros, s havonta turisták tízezrei látogatják. *Hiányzanak a tanulók*, akik az órákon a műalkotások elemzésével foglalkoznak, s csak jól-rosszul sikerült reprodukciókról — többségük nem is színes — próbálnak bepillantani az ábrázolás, a világlátás műhelytitkaiba. S a vendégek? Ők is inkább a bástyákat, a kazamatákat járják. Egyszer részt vettem egy barokk hangversenyen, amelyet stílusos környezetben, a képtárban rendeztek. Ezt az élményt aligha lehet feledni.

A termekben mégsem tolonganak az érdeklődők. Vajon miért?

— Az érdektelenség bántja a szakembert, különösképp azért, mert szívesen segítene. Sajnos, ilyen igénnyel mindössze két középiskolás diák jelentkezett, a tanáruk küldte őket. A *többi pedagógusnak is fel kellene fedeznie a lehetőségeket.* Hiányos a propaganda. Nem tehetünk róla, hiszen nincs pénz különböző népszerűsítő reklámanyagokra. A főiskolán fiatalok sora tanul a rajz tanszék irányításával. *Rájuk is hiába vártunk*, pedig nemegyszer kopogtattunk. Talán most majd jönnek néhányan és segédkeznek a raktári anyag felmérésénél.

Mindez tény, ám az is az, hogy a gondok összegzésén túl kell lépni. Sokat tehetnek a hivatásos népművelők, népszerűsítve a képtár forintban nem is mérhető kincseit, kulturális kínálatát. Mecénásokra is szükség lenne, hogy túljussanak az olykor filléresnek tűnő nehézségeken. Jobb kapcsolatokat lehet és kell formálni a középiskolákkal, az egri főiskolával.

Aki egyszer betévedt, s eltöltött Terbrugghen festménye előtt, az átérzi a művészet örök varázsát, amely kihívás a mulandóság ellenében.

Az Alkotó porondra lép, s legyőzi a félelmetes Góliátot...

Pécsi István

Együtt élt énekesei

Vándor Sándorra emlékezve

Megyénk munkáskórusai nagyszabású énekkari szemlével köszöntik hazánk felszabadulásának 30. évfordulóját és a munkásosztály ünnepét, május elsejét. Ez alkalomból emlékezünk meg a szemle névadójáról, Vándor Sándorról, akiben a magyar munkáskórus-kultúra legnagyobb hatású egyéniségét tiszteljük.

1901-ben született Miskolcon. Családjában haladó eszméket vallottak, s így nem véletlen, hogy már középiskolás korában érdeklődéssel fordult a szocialista eszmék felé. A Tanácsköztársaság idején iskolája diáktanácsának vezetője lett. Zenei tanulmányait a lipcsei konzervatóriumban végezte. Több éves külföldi tartózkodás után hazatérve, előbb vidéki városokban dolgozik, majd Budapestre költözik, s bekapcsolódik a főváros zenei életébe. Szerzői estjéről (1935) elismerő kritikák jelentek meg. Úgy tűnik, hogy mint zeneszerző biztató jövő előtt áll.

Nemsokára azonban döntő fordulat áll be életében: felkérésre elvállalja egy megalakuló munkáskórus vezetését. Az új énekkart *„Vándor Sándor tanítványaiból alakult kórus"*-nak nevezték. E kórus működése új fejezetet nyitott a munkásénekkarok történetében. A munkásságra mindig nagy vonzóerőt gyakoroltak a dalárdák, s ez az uralkodóosztály szempontjából nem volt veszélytelen, hiszen a munkásének agitatív, lelkesítő ereje, megfelelő művészi és politikai irányítás mellett, igen nagy lehetett. Ugyanakkor a „Munkás Dalosszövetség" egyes vezetői azt hangoztatták, hogy *„mi dalolunk és nem politizálunk"*. Ezek a körülmények jó ideig éreztették hatásukat. Több énekkar volt kénytelen beszüntetni működését a hatóságok zaklatása miatt, a megmaradt kórusok műsorpolitikája pedig a politikamentesség jegyében, egyre inkább megrekedt a kispolgári daloskör szintjén. Csak a 20-as évek végén, illetve a 30-as évek elején tapasztalható bizonyos változás. Ekkor Szabó Ferenc, Justus György és főleg Szalmás Piroska kórusvezetői tevékenysége nyomán egészségesebb, *politikailag s művészileg egyaránt haladóbb törekvések jelentkeznek*. Ezeknek következetes kimunkálása és érvényesítése, valamint továbbfejlesztése *Vándor Sándor nevéhez fűződik.*

A kórus repertoárja igen gazdag volt. Hangversenyeiken forradalmi dalok mellett gyakran adták elő Hans Fisler kompozícióit, valamint szovjet szerzők darabjait. Tudatosan törekedve a munkásság zenei ízlésformálására, rendszeresen énekelték a XVI. és XVII. századbeli mesterek műveit. De szerepeltek műsoraikon *Bartók és Kodály kórusok is*, melyekkel mindig nagy sikert aratták.

Felvetődhetne persze az a kérdés, hogyan fért meg egymás mellett a XVI—XVII. századi énekes zene, Hans Fisler és Kodály; vajon művészi szempontból nem jelentett-e ez törést? Ma úgy látjuk, hogy *nem*. Hiszen egyfelől tudatosan vallották, hogy *a múlt zenei értékei a munkásosztályt illetik, s igazi, tartalmas szocialista kultúrát nem lehet e régi, nagy hagyományok nélkül teremteni.* Másfelől viszont azt is tudták, hogy *hangot kell kapnia a mai ember érzésvilágának is.* Állandóan keresték az ennek megfelelő kifejezési formákat, s ami ezzel együtt jár, vállalták a kísérletezés, az útkeresés buktatóit, kudarcait is.

Nagy jelentőségű művészi s politikai felismerés rejlett abban is, ahogyan a magyar parasztzene felé fordultak. Maga Vándor egy 1938-ban megjelent cikkében („Néhány szó a Bartók—Kodály-estről") így ír: *„Ahhoz, hogy a magyar munkásság céljait elérhesse, szövetségesek után kell néznie. Mint természetes szövetséges adódik itt a parasztság. Elsőrendű kötelessége tehát a munkásságnak, hogy a falusi néprétegek sajátos, ősi kultúráját megismerje."*

Szólni kell Vándor Sándor zeneszerzői életművéről is. Kevés idő — alig húsz év — állt rendelkezésére ehhez. Hangszeres műveiben, úgy tűnik, nehezen találja meg egyéni hangját. Hagyományos forma- és hangzásvilág ötvöződik e darabokban, bizonyos újabb, elsősorban neoklasszikus törekvésekkel. *„A gép"* című zongoradarabja egy 1934-es zeneszerzőversenyen *díjat nyert.* Hogy kórusvezető lett, ez zeneszerzői fejlődésében is nagy változást eredményezett. Ekkor ismerte fel az énekelt hang fokozott hatóerejét. Vokális műveiben már hamar megtalálta saját hangját. Irodalmi ihletettségű alkat lévén *„verstől ösztönözve teremtette meg a szöveg és a zene gazdagító egységét, hogy a társadalmi problémákat elevenen érző ember elszántságával fegyvert kovácsoljon belőle."* Maradandó énekes művei a József Attila-versekre írt kórusai, dalai. Megrázó erő kap hangot a *„Mondd, mit érlel"* című vers zenéjében, a népdalok egyszerű, természetes zeneiségével szól a *„Szegény ember balladája"*, a társtalanság, az egyedüllét hidegsége és félelme csendül ki a *„Lopók között szegény ember"* szólamaiból. Különös érzéke volt a magányérzet kifejezésére. A *„Béke borzalom"* című Radnóti-vers zenei alátestésében mutatkozik ez meg a legkiteljesedettebb formában.

Mint embert, az egykori barátok, kórustagok visszaemlékezéseiből ismerhetjük meg. Vándor Sándor — akit *„Venci"*-nek becéztek, *nemcsak kórusvezető volt, hanem elvtárs és barát is.* Egyéniségétől semmi sem állt távolabb, mint a pózolás s a szakmai nagyképűség. Ennek ellenére — vagy talán éppen ezért — nagyon igényes volt mind a munkában, mind pedig emberi kapcsolataiban. A vezetése alatt álló kórus *igazi közösséggé vált.* Ő maga is részt vett közös szórakozásokon, a kirándulásokon, látogatta a politikai szemináriumokat. *Együtt élt énekeseivel.*

1944 márciusában, miután a németek megszállták az országot, a kórus munkája megszűnt. Sok kórustagra az üldöztetések nehéz hónapjai vártak. Többen közülük nem érték meg a felszabadulást. Vándor Sándor sem. Mint munkaszolgálatos, *nem bírván a nélkülözéseket, 1945 januárjában elpusztult.*

A mai szocialista kórusmozgalom magáénak vallja munkásságát. Ápolja s megőrzi a munkásének-kultúra régi hagyományait, s igyekszik mindazt megvalósítani, amit ez a művészet nagy indítékául Vándor Sándor életművétől kapott.

Kelemen Imre

Dávid József:

Apa és fia a vádlottak pa

A V-i termelőszövetkezetben is tarthatatlanná vált a helyzet a szertelen italozások miatt. Nagyobb baj ugyan még nem esett, de intő példa volt éppen elegendő a szomszédos gazdaságokban, ahol italozás miatt halálos baleset is történt. Ma már a mezőgazdasági üzemek is tele vannak különböző gépekkel, ahol még a józan életű embert is ezernyi veszély fenyegeti, hát még ha valaki ittas. Így hát a tsz vezetősége úgy határozott, hogy akit ezentúl munka közben italozáson kap az ellenőrzés, az szigorú fegyelmi büntetésben részesül.

Az emberek — vagyis a munka közben is ivósok — nemigen vették komolyan a határozatot, de amikor néhány — visszaeső bűnösnek — ötszáz forint büntetést is a nyakába sóztak, kezdtek megjuhászkodni. Egy fél év után úgy látszott, hogy a V-i tsz-ben sikerült az embereket leszoktatni a munka közbeni italozásról. Csupán egyetlen tehenészbrigád akadt, amely nem akart tudomást venni továbbra sem a szigorú határozatról. De nehezen is lehetett rajtakapni őket, mert részegségig soha nem ittak, s náluk alkoholszondázást sem végezhettek, mint például a traktorosoknál, mert a hajnalok hajnalán kelő tehenész azért megihat éhomra egy kupica pálinkát. Ettől még a munkáját remekül ellátja, figyelmét nem zavarja egy kis alkoholfogyasztás. De hát nem is erről van szó. A Bíró János vezette öttagú tehenészbrigád három-négy üveg bort is benyakalt munka közben, csak éppen bizonyítani nem lehetett.

— Na, persze — mondogatták a szomjazó szesztestvérek —, mert ugye a tehenészbrigádban dolgozik az elnök fia is. Hát, hogy kapnák rajt' őket?

Surányi Jánost igen bántotta ez a dolog, mert hát a fülébe jutottak neki is a vitriolos megjegyzések, s elhatározta, hogy saját maga leplezi le a fiát, s a fegyelmi bizottsággal olyan példát statuáltat, hogy belekonyul a büdös kölyök füle, s ezzel a sugdolózásoknak is véget vet.

Na, de ez a leleplezés nem ment olyan könnyen. Az elnök hiába kelt fel több alkalommal is hajnalok hajnalán, sose tudott úgy az istállóba lépni, hogy italozáson kapta volna a brigádot. Hiába kutatott a bekészített szénakupacok alatt s más rejtekhelyeken, sehol egy fia üveget sem tudott előkaparni. Sokszor érezte, hogy a brigád — amely egyébként jól végezte a feladatát, s kitűnő eredményeket ért el — élükön az édes gyermekével, összekuncog a háta megett, s bizonyára mondják is: megint megetettük az öreget. Kopog a szeme az álmatlanságtól, meg a méregtől, de nem tudja kiütni a kezükből az üveget.

— No, csak várjatok — dünnyögött az elnök, s résen volt azon a bizonyos hajnalon is, amikor a fia —, aki az apja portáján lakott kis családjával a ház utcai részén — szatyrában üvegek koccantak, ahogy az istállóba indult.

Amint a fiatal tehenész maga után húzta a kaput, Surányi is kiugrott az ágyból. Gyorsan felöltözött, s félóra múlva a főállattenyésztőt is riasztotta, mert — morfondírozott magában — ez a korhely banda, amilyen jól összetart egy szem tanú ellen — mégha az az elnök is — képes letagadni a tettenérést.

Az elnök így a főállattenyésztőt is riasztotta, s másodmagával indult a tsz istállójához.

— Te az egyik ajtón, én meg a másikon. Csak csöndben — sutyogta az elnök, amikor a majorba értek. — Nehogy megneszeljenek minket. A kezükből akarom kiverni az üveget.

Nahát ez nem ment olyan egyszerűen, ahogy az elnök elképzelte, mert, amikor rajtaütésszerűen beléptek az istállóba, a tehenészek ugyan meghökkentek, de látva, hogy most már úgyis hiába dugdosnák az üveget — amint éppen egymás kezébe adogatták —, inkább zavartalan heherészve fogadták a szigorú ellenőrzést.

— Mi van itt?! — rikkantott rá[illegible]k az elnök, ahogy a közelükbe ért.

— Mi volna — tekergette a nya[illegible]át a fia, s a világ legtermészetesebb hangján bejelentette, hogy az év utolsó n[illegible] veszter — korty bort.

— És a nyegetően k[illegible] szétpukkadó megadta a

— A hat[illegible]ták, tehát [illegible] is...

— Tartsd a fiú szavá[illegible] is ki kezéb[illegible] tonpadlón [illegible] bokra.

Egy pil[illegible] hene[illegible]nászt, de a [illegible]ták volna a [illegible]rát ordított, [illegible]ja is megrez

— Miért

— Mert a[illegible]sen is vonat[illegible] Te... Te... mondta az [illegible] mekkel a s[illegible] száján kifér

— Hagyja melyik tehe[illegible] valami kötö[illegible]nök még job

— Még s[illegible]pás. Azért, [illegible] is van, az a[illegible] — emelte fe[illegible]ját. — És n[illegible]serves...

— Ujuj...[illegible]szájon is ve[illegible]

Vasárnapi magazin

Fodorné [ ], pingálóasszony

Kalocsai pingálóasszony.

Horváth István: Legyen Greksa Borija 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 aug. 30.